CUPRINS

Acela în care se află toate fiinţele şi care se află în toate fiinţele, care este dăruitorul graţiei tuturor, Sufletul Suprem al Universului, fiinţa fără de limită – Acela sunt Eu

Amritbindu Upanishad

Acela care pătrunde totul, pe care nimic nu-l transcende şi care, ca şi spaţiul universal din jurul nostru, umple complet toate lucrurile din interior şi din afară, acel non-dual Brahman Suprem – Acela eşti tu.

Sankaracharya

Căutătorul este acela care se află în căutare de sine însuşi.

Renunţă la toate întrebările, cu o singură excepţie: "Cine sunt eu?" La urma urmei, singurul fapt de care eşti sigur este că tu eşti. "Eu sunt" este cert. "Eu sunt aceasta"' nu este. Luptă-te să descoperi ceea ce eşti tu în realitate.

Ca să cunoşti ceea ce eşti, trebuie ca mai întâi să investighezi şi să cunoşti ceea ce nu eşti.

Descoperă tot ceea ce nu eşti - corp, sentimente, gânduri, timp, spaţiu, aceasta sau aceea - nimic, concret ori abstract, din ceea ce percepi nu poţi fi tu. Chiar actul perceperii arată că tu nu eşti ceea ce percepi.

Cu cât înţelegi mai clar că la nivelul minţii poţi fi descris numai în termeni negativi, cu atât mai repede vei ajunge la sfârşitul căutării tale şi vei realiza că tu eşti fiinţa fără de limită

Sri Nisargadatta Maharaj

Cine este Nisargadatta Maharaj?

Când era întrebat de data naşterii sale, Maestrul răspundea afabil că el nu s-a născut niciodată!

A scrie o notă biografică despre Sri Nisargadatta Maharaj este o sarcină frustrantă şi lipsită de satisfacţii. Căci, nu numai că data exactă a naşterii lui este necunoscută, dar nu este disponibil nici un fapt verificat referitor la anii timpurii din viaţa sa. Totuşi, unele din rudele sale mai vârstnice spun că el s-a născut în luna martie a anului I897, într-o zi cu lună plină, care a coincis cu festivalul Hanuman Jayanti, când hinduşii îl celebrează pe Hanuman, numit şi Maruti, zeul-maimuţă din faimoasa epopee Ramayana. Şi ca să asocieze naşterea lui cu această zi aflată sub bune auspicii, părinţii săi l-au numit Maruti.

Informaţiile disponibile despre copilăria şi prima sa tinereţe sunt neuniforme şi incoerente. Aflăm că tatăl său, Shivrampant, era un om sărac, care a lucrat o vreme ca servitor în Bombay şi, mai târziu, şi-a câştigat cu greu traiul ca mărunt fermier în Kandaigaon, un mic sat din pădurile districtului Ratnagiri din Maharashtra. Maruti a crescut aproape fără educaţie. Ca băiat, el şi-a ajutat tatăl în acele munci care stăteau în puterea sa - a avut grijă de vite, a mânat boii, a lucrat pe câmp şi a făcut diferite comisioane. Plăcerile lui erau simple, ca şi muncile lui, dar el era înzestrat cu o minte iscoditoare, clocotind de întrebări de tot felul.

Tatăl său avea un prieten brahmin, numit Vishnu Haribhau Gore, care era un om cucernic. Gore vorbea adesea pe teme religioase şi băiatul Maruti asculta atent şi stăruia asupra acestor subiecte mult mai mult decât ar fi bănuit cineva. Gore reprezenta pentru el omul ideal - serios, blând şi înţelept.

Când Maruti a împlinit vârsta de optsprezece ani, tatăl lui a murit, lăsând în urmă patru fii şi două fiice. Venitul sărăcăcios de la mica fermă s-a micşorat şi mai mult după moartea bătrânului, nemaifiind suficient ca să hrănească atât de multe guri. Fratele mai mare al lui Maruti a părăsit satul plecând la Bombay în căutare de lucru, iar el l-a urmat peste puţin timp. Se zice că la Bombay, Maruti a lucrat câteva luni pe post de contabil, prost plătit, într-un birou, dar a demisionat din slujba aceea dezgustat. După aceea, el s-a apucat de negoţul cu mărunţişuri şi a deschis un magazin pentru vânzarea de îmbrăcăminte pentru copii, tabac şi ţigări provinciale făcute de mână. Se spune că această afacere a prosperat în cursul timpului, dându-i un fel de siguranţă financiară, în această perioadă el s-a căsătorit şi a avut un fiu şi trei fiice.

Copilărie, tinereţe, căsnicie, urmaşi - Maruti a trăit viaţa banală, monotonă şi lipsită de evenimente deosebite a unui om obişnuit, până la vârsta mijlocie, fără nici cel mai mic semn al sfinţeniei ce avea să urmeze. Printre prietenii lui din această perioadă s-a numărat şi Yashwantrao Baagkar, care era unul din devoţii lui Sri Siddhara-meshwar Maharaj, învăţătorul spiritual al sectei hinduse Navnath Sampradaya (nota - În provincia Maharashtra exista, din cele mai vechi timpuri, o tradiţie cunoscută sub numele de Navnath Sampradaya al cărui fondator a fost celebrul rishi Dattatreya. Deşi primii rishi s-au pierdut în negura vremii devenind legendă, succesiunea s-a păstrat până în zilele noastre. Ultimul din succesiunea Navnath Sampradava este Sri Nisargadatta Maharaj)

Într-o seară a anului 1933, Baagkar l-a dus pe Maruti la gurul său şi acea întâlnire s-a dovedit a fi punctul de cotitură al vieţii lui. Gurul i-a dat o mantra şi instrucţiuni pentru meditaţie. Maruti a început să aibă viziuni de timpuriu şi uneori cădea în transe. Ceva a explodat înăuntrul lui, dând naştere unei conştiinţe cosmice, unui simţământ al vieţii eterne. Identitatea lui Maruti, măruntul negustor, s-a dizolvat

şi a ieşit la iveală personalitatea iluminată a lui Sri Nisargadatta Maharaj.

După experienţa sa iluminatoare, Sri Nisargadatta a început să ducă viaţa duală a marilor înţelepţi şi clarvăzători care, în timp ce aparent trăiesc în lumea comună, trăiesc simultan şi în altă lume - lumea conştiinţei cosmice, atât de strălucitoare datorită infinitei cunoaşteri. El a continuat să-şi conducă magazinul, dar a refuzat să mai fie un comerciant orientat către profit.

În 1937, la un an după moartea maestrului său, abandonându-şi familia şi afacerea, el devine călugăr cerşetor, un pelerin care, în picioarele goale, a apucat drumul spre Himalaya unde plănuia să-şi petreacă restul anilor în căutarea vieţii eterne. Curând, însă, înţelegând inutilitatea unei astfel de căutări, s-a întors pe acelaşi drum revenind acasă. Viaţa eternă, a înţeles el, nu trebuia să fie căutată; o avea deja. După ce a trecut dincolo de ideea "eu sunt trupul", el a dobândit o stare mentală atât de vie, atât de paşnică şi de glorioasă, încât totul i s-a părut a fi lipsit de valoare în comparaţie cu ea. El a atins realizarea de sine.

În perioada cuprinsă între 1938, anul întoarcerii sale la Bombay şi 8 septembrie 1981, anul stingerii sale din viaţă în urma contractării unui cancer, Sri Nisargadatta s-a întreţinut cu numeroşi vizitatori din India sau din diverse părţi ale lumii aflaţi în căutarea unui autentic îndrumător spiritual. Cu toate că Maestrul nu avea educaţie, conversaţia lui era iluminată într-un grad extraordinar. Deşi născut şi crescut în sărăcie, el era cel mai bogat dintre cei bogaţi, căci avea bogăţia fără de limită a cunoaşterii perene, în comparaţie cu care cele mai fabuloase comori nu sunt decât simple zorzoane. Era inimos şi delicat, cu un umor fin, absolut neînfricat şi absolut sincer - inspirând, călăuzind şi sprijinind pe toţi cei care veneau la el. Orice încercare de a scrie o notă biografică despre un astfel de om este frivolă şi inutilă. Căci el nu este un om cu trecut sau viitor; el este prezentul viu - etern şi imuabil. El este Sinele care a devenit toate lucrurile.

(Nota traducătorului : Maurice Frydman l-a întâlnit pe Ramana Maharishi, apoi l-a urmat pe Jiddu Krishnamurti timp de treizeci de ani. În ultima parte a vieţii sale, Frydman a stat pe lângă Nisargadatta Maharaj, asumându-şi dificila sarcină de a înregistra convorbirile maestrului său cu diverşi vizitatori şi de a le traduce din marathi în engleză. Frydman s-a stins din viaţă la Bombay).

L-am întâlnit pe Sri Nisargadatta Maharaj acum câţiva ani şi am fost impresionat de simplitatea spontană a înfăţişării şi comportamentului său, precum şi de profunzimea, originalitatea şi seriozitatea cu care îşi expunea experienţa.

Oricât de obositor şi de dificil era să descoperi micul lui apartament aflat undeva pe străduţele dosnice ale Bombayului, mulţi şi-au aflat calea acolo. Cei mai mulţi dintre ei erau indieni, conversând nestingherit în limba lor maternă, dar veneau şi mulţi străini care aveau nevoie de un traducător. Ori de câte ori se întâmpla să fiu de faţă, sarcina cădea asupra mea. Multe din întrebările puse şi din răspunsurile date erau atât de interesante şi de semnificative, încât am început să folosesc un magnetofon, în vreme ce majoritatea benzilor au fost înregistrate în marathi-engleză, altele erau nişte amestecuri poliglote de limbi indiene şi europene. Mai târziu, fiecare bandă a fost descifrată şi tradusă în engleză.

Nu a fost uşor să traduc cuvânt cu cuvânt şi în acelaşi timp să evit repetările şi reiterările. Sper că prezenta traducere a înregistrărilor de pe bandă nu va diminua efectul întâlnirii cu această fiinţă generoasă, cu mintea limpede şi, în felul ei, atât de neobişnuită. O versiune în marathi a acestor convorbiri, verificată de însuşi Sri Nisargadalta Maharaj, a fost publicată separat.

Maurice Frydman Bombay, 16 octombrie, 1973

I. SENZAŢIA DE "EU SUNT"

Întrebare: Este o chestiune de experienţă zilnică faptul că la trezire lumea apare brusc. De unde vine ea?

Maharaj; înainte ca ceva să apară în existenţă, trebuie să existe cineva căruia să îi apară. Orice apariţie sau dispariţie presupune o schimbare pe un fundal neschimbător.

Î: Înainte de trezire eram inconştient.

M: În ce sens? De a fi uitat, sau de a nu fi experimentat? Nu experimentezi chiar şi atunci când eşti inconştient? Poţi să exişti fără să ştii? O discontinuitate în memorie: este acesta o dovadă a non-existenţei? Şi poţi tu să vorbeşti în mod bine întemeiat despre propria ta non-existenţă ca de o experienţă actuală? Nu poţi să zici nici că mintea ta nu exista. Oare nu te-ai trezit când ai fost chemat? Iar la trezire, n-a fost oare simţământul de "eu sunt" cel care a apărut mai întâi? O conştiinţă germene trebuie să existe chiar şi în timpul somnului sau al leşinului. La trezire, experienţa se desfăşoară astfe**Î:** "eu sunt...corpul...în lume". Aceasta poate avea aparenţa unei succesiuni, dar de fapt totul se petrece simultan: ideea de a avea un corp într-o lume. Poate să existe simţământul de „eu sunt", dacă nu ar fi cineva sau ceva?

Î: Eu sunt întotdeauna cineva cu amintirile şi obiceiurile sale. Nu cunosc nici un alt "eu sunt".

M: Poate că ceva te împiedică să te cunoşti. Când nu cunoşti un lucru pe care alții îl cunosc, ce faci?

Î: Caut sursa cunoaşterii lor urmându-le instrucțiunile.

M: Nu e important pentru tine să ştii dacă eşti un simplu corp, sau altceva? Ori, poate nimic? Nu vezi că toate problemele tale sunt problemele corpului tău - hrană, îmbrăcăminte, adăpost, familie, prieteni, nume, faimă, siguranță, supraviețuire? Toate acestea îşi pierd înțelesul în momentul în care realizezi că tu nu poți fi doar un simplu corp.

Î: Ce câştig am din cunoaşterea faptului că eu nu sunt corpul?

M: Chiar a spune că nu eşti corpul, nu este întocmai adevărat. Într-un fel tu eşti toate corpurile, inimile şi mințile şi mult mai mult. Pătrunde adânc în senzația de "eu sunt" şi vei afla. Cum găseşti un lucru pe care nu l-ai pus la locul lui sau ai uitat de el? Îl păstrezi în minte până când trezeşti amintirea lui. Simțământul ființării, simțământul de "eu sunt", este primul care va ieşi la iveală, întreabă-te de unde apare, sau doar priveşte-l liniştit. Când mintea rămâne în "eu sunt", fără să se mişte, tu intri într-o stare ce nu poate fi verbalizată, dar care poate fi experimentată. Tot ce ai de făcut este să încerci şi să tot încerci. La urma urmei, simțământul de "eu sunt" este întotdeauna cu tine, numai că tu i-ai ataşat tot felul de lucruri - corp, sentimente, gânduri, idei, posesiuni etc. Toate aceste auto-identificări induc în eroare. Din pricina lor tu te iei drept ceea ce nu eşti.

Î: Dar atunci ce sunt eu?

M: Este de ajuns să ştii ceea ce nu eşti. Nu este nevoie să cunoşti ceea ce eşti. Căci, atât timp cât cunoaştere înseamnă descrierea în termenii a ceea ce este deja cunoscut, percepții sau concepte, nu poate să existe cunoaştere de sine, întrucât ceea ce tu eşti nu poate fi descris altfel decât ca negație totală. Tot ce poți să zici este: "Eu nu sunt aceasta, nu sunt aceea". Nu poți să spui cu deplin înțeles: "iată ce sunt eu". Chiar nu are sens. Ceea ce poți desemna ca fiind "aceasta" ori "aceea", nu poate fi tu însuți. Cu siguranță, tu nu poți fi alt "ceva". Tu nu eşti nimic perceptibil sau imaginabil. Totuşi, fără tine nu poate exista nici percepție, nici imaginație. Tu observi inima simțind, mintea gândind, corpul acționând; chiar actul percepției arată că tu nu eşti ceea ce percepi. Poate să existe percepție, experiență, fără tine? O experiență trebuie să "aparțină". Cineva trebuie să vină şi s-o declare ca fiind a lui personală. Fără un experimentator experiența nu este reală. Experimentatorul este cel care împărtăşeşte realitate experienței. O experiență pe care n-o poți avea, ce valoare are pentru tine?

Î: Simțământul de a fi un experimentator, senzația de "eu sunt", nu este tot o experiență ?

M: Evident, fiecare lucru experimentat este o experiență. Şi în fiecare experiență se iveşte experimentatorul ei. Memoria creează iluzia continuității. În realitate, fiecare experiență are propriul ei experimentator, iar simțământul de identitate se datorează factorului comun aflat la rădăcina raporturilor experimentator-experiență. Identitatea şi continuitatea nu sunt acelaşi lucru, întocmai cum fiecare floare are propria ei culoare, dar toate culorile sunt cauzate de aceeaşi lumină, tot aşa mulțimea de experimentatori apar, în conştiența nedivizată şi indivizibilă, fiecare separat în memorie, identici în esență. Această esență este rădăcina, fundamentul, posibilitatea atemporală şi aspațială a oricărei experiențe.

Î: Cum pot să ajung la ea?

M: Nu trebuie să ajungi la ea, căci tu eşti chiar esența. Ea va ajunge la tine, dacă-i dai o şansă. Renunță la ataşamentul tău față de ireal şi realul îşi va ocupa repede şi fără piedici locul cuvenit. Încetează să te închipui ca fiind sau făcând una sau alta şi realizarea că tu eşti sursa şi inima a tot ceea ce este, va începe să îți devină clară. Odată cu aceasta va veni o mare iubire care nu este alegere sau predilecție, nici ataşament, ci o putere care face ca toate lucrurile să fie plăcute şi demne de iubit.

2. OBSESIA TRUPULUI

Întrebare: Maharaj, tu stai acolo, în fața mea, iar eu mă aflu la picioarele tale. Care este deosebirea fundamentală dintre noi?

Maharaj: Nu este nici o deosebire fundamentală.

Î: Trebuie să fie totuşi vreo deosebire reală: eu vin la tine, nu tu vii la mine.

M: Pentru că îți închipui deosebiri, tu mergi de colo până colo în căutare de oameni "superiori".

Î: Şi tu eşti o persoană "superioară". Tu pretinzi a cunoaşte realul, pe câtă vreme eu nu-l cunosc.

M: Ți-am spus eu vreodată că tu nu cunoşti şi, de aceea, eşti inferior? Lasă-i pe cei care au scornit asemenea distincții să le dovedească. Eu nu pretind că ştiu ceea ce tu nu ştii. De fapt, eu ştiu mult mai puțin decât tine.

Î: Cuvintele tale sunt înțelepte, purtarea ta e nobilă, grația ta este atotputernică.

M: Nu ştiu nimic despre toate astea şi nu văd nici o deosebire între tine şi mine. Viața mea este o succesiune de evenimente, întocmai ca a ta. Numai că eu sunt detaşat şi văd spectacolul trecător ca pe un spectacol trecător, în vreme ce tu te agăți cu tărie de lucruri şi avansezi odată cu ele.

Î: Ce anume te-a făcut atât de imperturbabil?

M: Nimic în particular. S-a întâmplat în aşa fel că am avut încredere în gurul meu. El mi-a spus că eu nu sunt nimic altceva afară de Sinele meu, şi l-am crezut. Încrezându-mă în el, m-am purtat în consecinţă şi a încetat să-mi mai pese de ceea ce nu eram eu, ori al meu.

Î: De ce ai avut norocul să ai deplină încredere în maestrul tău, în timp ce încrederea noastră este convenţională şi verbală?

M: Cine poate să spună? Aşa s-a întâmplat. Lucrurile se întâmplă fără cauză şi motiv şi, la urma urmei, ce contează cine ce este fiecare? Părerea ta elevată despre mine este numai părerea ta. În orice clipă este posibil s-o schimbi. De ce acorzi importanţă părerilor, chiar şi celor personale?

Î: Totuşi, tu eşti diferit. Mintea ta pare să fie întotdeauna liniştită şi fericită. Şi în jurul tău se întâmplă miracole.

M: Eu nu ştiu nimic despre miracole, şi mă întreb daca natura admite excepţii de la legile ei, în afară de cazul când cădem de acord că totul este un miracol. Cât despre mintea mea, ea nu există. Există conştiinţa în care se întâmplă totul. Este un lucru destul de evident şi a cărui experimentare este la îndemâna tuturor. Numai că tu nu te uiţi cu destulă grijă. Uită-te bine şi vezi ceea ce văd eu.

Î: Ce vezi tu?

M: Eu văd ceea ce şi tu ai putea să vezi, aici şi acum, însă datorită greşitei focalizări a atenţiei tale, tu nu acorzi nici o atenţie sinelui tău. Mintea ta este în întregime împreună cu lucrurile cu oamenii şi ideile, niciodată cu Sinele tău. Adu-ţi Sinele în focarul atenţiei, fii conştient de propria ta existenţă. Observă cum funcţionezi, priveşte motivele şi rezultatele acţiunilor tale. Examinează închisoarea pe care, din lipsă de atenţie, ţi-ai clădit-o în jur. Cunoscând ceea ce nu eşti, ajungi să îţi cunoşti Sinele. Drumul de întoarcere către Sinele tău trece prin refuz şi respingere. Un singur lucru e sigur: realul nu este imaginar, nu este un produs al minţii. Până şi simţământul de "eu sunt'' nu este continuu, cu toate că este un indicator util; el ne arată unde să căutăm, dar nu şi ce să căutăm. Uită-te doar, cu atenţie, la acest simţământ. Odată ce eşti convins că nu poţi să spui nimic veridic despre Sinele tău în afară de "eu sunt", şi că nimic din ceea ce poate să fie indicat nu este Sinele tău, nevoia de "eu sunt" ia sfârşit - tu nu-ţi mai dai osteneală să explici în cuvinte ceea ce eşti. Tot ce-i nevoie este să scapi de tendinţa de a-ţi defini Sinele. Toate definiţiile se aplică numai trupului şi aşteptărilor sale. Odată ce această obsesie de corp dispare, vei reveni la starea ta naturală, spontan şi fără efort. Singura deosebire dintre noi este că eu sunt conştient de starea mea naturală, pe câtă vreme tu eşti confuz. După cum aurul prefăcut în bijuterii nu este superior pulberii de aur, afară de cazul când mintea decide altfel, aşa şi noi suntem una în fiinţă - ne deosebim numai în aparenţă. Noi descoperim aceasta fiind serioşi, căutând, cercetând, chestionând zi de zi şi oră de oră, dedicându-ne viaţa acestei descoperiri.

3. PREZENTUL VIU

Întrebare: Din câte pot să îmi dau seama, nu este nimic în neregulă cu corpul meu şi nici cu fiinţa mea reală. Cele două nu sunt opera mea şi nu-i nevoie să fie îmbunătăţite. Ce a mers anapoda este "corpul lăuntric", numeşte-l minte, antahkarana, conştiinţă, oricum doreşti.

Maharaj: Ce consideri că nu-i în regulă cu mintea ta?

Î: Ea este agitată, neliniştită, este lacomă de plăcut şi înfricoşată de neplăcut.

M: Ce este rău în căutarea ei după plăcut şi în eschivarea de la neplăcut? Între malurile durerii şi plăcerii curge râul vieţii. Numai atunci când mintea refuză să curgă odată cu viata şi se poticneşte de maluri, ea devine o problemă. Prin curgere odată cu viaţa eu înţeleg acceptare - lăsând să vină ce vine şi să treacă ce trece. Nu dori, nu te teme, observă actualul aşa cum este şi atunci când se întâmplă, căci tu nu eşti ceea ce se întâmplă, ci eşti cel căruia i se întâmplă. În ultima instanţă, tu nu eşti nici măcar observatorul. Tu eşti potenţialitatea ultimă a cărei manifestare şi expresie este conştiinţa atot-cuprinzătoare.

Î: Există totuşi, între trup şi sine, un nor de gânduri şi de sentimente, care nu servesc nici corpul nici Sinele. Aceste gânduri şi aceste sentimente sunt neîntemeiate, nesubstanţiale, trecătoare şi nesemnificative, sunt un simplu praf mental care orbeşte şi sufocă, şi totuşi ele sunt acolo, întunecând şi distrugând.

M: Cu siguranţă, amintirea unui eveniment nu poate trece drept evenimentul însuşi, şi nici anticiparea acestuia. Există în evenimentul prezent ceva excepţional, unic, ceva ce evenimentul precedent ori cel viitor nu îl au. Există o vitalitate, o luminozitate în jurul lui, o realitate; el se conturează de parcă este iluminat. Pe ceea ce este actual există "pecetea realităţii", pe care trecutul şi viitorul nu o au.

Î: Ce anume dă prezentului acea "pecete a realităţii"?

M: Nu există nimic special în evenimentul prezent care să-l facă diferit de trecut şi de viitor. Pentru o clipă trecutul a fost actual, iar viitorul va deveni şi el la fel. Ce anume face prezentul atât de diferit?

Evident, prezenţa mea. Eu sunt real, căci eu sunt întotdeauna acum, în prezent, iar ceea ce este cu mine acum, participă la realitatea mea. Trecutul este în amintire, viitorul - în închipuire. Nu este nimic în însuşi evenimentul prezent care să-l facă să se distingă clar ca real. Acesta poate să fie un fenomen simplu - periodic, precum bătaia ceasului. În ciuda faptului că ştim că bătăile succesive sunt identice, bătaia prezentă este foarte diferită de cea precedentă şi de următoarea - ca amintită, ori ca aşteptată. Un lucru focalizat în acum este cu mine, căci eu sunt veşnic prezent; propria mea realitate este ceea ce împărtăşesc eu evenimentului prezent.

Î: Dar noi tratăm lucrurile amintite ca şi cum ar fi reale.

M: Noi luăm în considerare amintirile doar atunci când acestea vin în prezent. Ceea ce este uitat nu ne interesează până când nu ni-l aducem aminte - ceea ce implică iruperea lui în acum.

Î: Da, îmi dau seama că în acum există un factor necunoscut care dă realitate momentană actualităţii trecătoare.

M: Nu e potrivit să spui că este necunoscut, căci tu îl vezi în constantă operare. Din clipa în care ai fost născut, s-a schimbat el vreodată? Lucrurile şi gândurile s-au schimbat şi se schimbă în permanenţă. Dar sentimentul că ceea ce este acum este real nu s-a schimbat niciodată, nici măcar în vis.

Î: În somnul profund nu există percepţia realităţii prezente.

M: Vacuitatea somnului profund se datorează în întregime lipsei de amintiri specifice. Însă o amintire generală de bunăstare rămâne. Există o deosebire de simţire atunci când spunem "eram adormit adânc" faţă de "eram absent". În starea de somn corpul funcţionează sub pragul conştiinţei.

Î: Să reluăm întrebarea cu care am început: între sursa vieţii şi expresia vieţii (care este corpul fizic), se găseşte mintea şi stările ei mereu schimbătoare. Fluxul stărilor mentale este nesfârşit, fără sens şi dureros. Durerea este factorul constant. Ceea ce numim plăcere este doar o ruptură, un interval între două stări dureroase. Dorinţa şi frica sunt urzeala şi bătătura existenţei, şi amândouă sunt făcute din durere. Întrebarea mea sună în felul următor: este cu putinţă să existe o minte fericită?

M: Dorinţa este amintirea plăcerii, iar frica este amintirea durerii. Ambele fac mintea neliniştită. Clipele de plăcere sunt breşe în torentul durerii. Cum poate mintea să fie fericită?

Î: Asta-i adevărat atunci când noi dorim plăcere sau ne aşteptăm la durere. Există, însă, clipe de bucurie neaşteptată şi neanticipată. Bucurie pură, necontaminată de dorinţă - necăutată, nemeritată, un dar al lui Dumnezeu.

M: Cu toate acestea, bucuria este bucurie numai pe un fundal de durere.

Î: Este durerea un fapt cosmic, ori unul pur mental

M: Universul este complet, iar unde este deplinătate, unde nimic nu lipseşte, ce poate să provoace durere?

Î: Universul poate fi complet ca întreg, dar incomplet în detaliile sale.

M: O parte a întregului văzută în raport cu întregul este, de asemenea, completă. Numai când este văzută în izolare, partea devine deficientă şi astfel, un loc al durerii. Ce anume duce la izolare?

Î: Limitările minţii, bineînţeles. Mintea nu poate să vadă întregul din cauza părţii.

M: Destul de bine. Mintea, prin însăşi natura ei, divizează şi opune rezistenţă. Poate oare să existe o altă minte, care uneşte şi armonizează, care vede întregul în parte şi partea în relaţie totală cu întregul?

Î: Cealaltă minte... unde poate fi căutată?

M: Trecând dincolo de mintea care limitează, divide şi opune rezistenţă. În sfârşitul procesului mental aşa cum îl ştim noi. Când acesta ia sfârşit, se naşte mintea aceea.

Î: În mintea aceea, problema bucuriei şi a tristeţii mai există oare?

M: Nu aşa cum le cunoaştem, ca dezirabile sau respingătoare. Aceasta devine mai degrabă o chestiune de iubire care caută să se exprime şi care întâmpină obstacole. Mintea care include este iubire în acţiune, luptându-se împotriva circumstanţelor, mai întâi învinsă, în cele din urmă victorioasă.

Î: Între spirit şi corp, iubirea este aceea care oferă puntea?

M: Ce altceva ar putea fi? Mintea creează abisul, inima îl traversează.

4. LUMEA REALĂ ESTE DINCOLO DE MINTE

Întrebare: În mai multe ocazii s-a ridicat întrebarea dacă universul este supus legii cauzalităţii, sau dacă există şi funcţionează în afara legii. Se pare că tu susţii punctul de vedere că el este fără cauză, că toate lucrurile, oricât de mici, sunt fără cauză, apărând şi dispărând fără nici o raţiune cunoscută.

Maharaj: Cauzalitate înseamnă succesiunea în timp a elementelor din spaţiu, spaţiul fiind fizic ori mental. Timp, spaţiu, cauzalitate sunt categorii mentale, stârnindu-se şi domolindu-se odată cu mintea.

Î: Câtă vreme mintea operează, cauzalitatea este o lege valabilă.

M: Ca tot ce este mental, aşa-zisa lege a cauzalităţii se contrazice pe sine. Nici un lucru din existenţă nu are o cauză particulară; întregul univers contribuie chiar şi la existenţa celui mai mic lucru;

nimic nu ar putea fi aşa cum este fără ca universul să fie ceea ce este. Când sursa şi temelia tuturor lucrurilor este singura cauză a tuturor lucrurilor, a vorbi de cauzalitate ca de o lege universală este o greşeală. Universul nu este legat de conţinutul lui, deoarece potenţialităţile lui sunt infinite; de altfel, el este manifestarea, ori expresia unui principiu esenţial şi total liber.

Î: Da, se poate vedea că, în fond, a vorbi de un singur lucru ca fiind singura cauză a unui alt lucru, este cu totul greşit. Totuşi, în viaţa actuală noi iniţiem invariabil o acţiune având în vedere obţinerea unui rezultat.

M: Da, se petrec foarte multe acţiuni de genul acesta, din pricina ignoranţei. Dacă oamenii ar şti că nimic nu se poate întâmpla dacă întreg universul nu face să se întâmple, ei ar realiza mult mai mult cu mai puţină cheltuială de energie.

Î: Dacă totul este o expresie a totalităţii cauzelor, cum este cu putinţă să vorbim despre o acţiune intenţionată îndreptată către o realizare?

M: Chiar imboldul de a realiza este tot o expresie a universului întreg. El arată doar că potenţialul de energie s-a ridicat până la un anumit punct. Iluzia timpului este cea care te face să vorbeşti de cauzalitate. Atunci când trecutul şi viitorul sunt văzute în atemporalul acum, ca părţi ale unui şablon comun, ideea de cauză-efect îşi pierde valabilitatea şi libertatea creativă îi ia locul.

Î: Totuşi, nu pot să înţeleg cum e cu putinţă ca ceva să ajungă să existe fără o cauză?

M: Când spun că un lucru este fără cauză, eu înţeleg că acesta poate să fie fără o cauză particulară. Nu era necesară propria ta mamă ca să-ţi dea naştere; te-ai fi putut naşte şi dintr-o altă femeie. Dar tu nu te-ai fi putut naşte fără ajutorul soarelui şi al pământului. Nici chiar acestea nu ţi-ar fi putut cauza naşterea fără cel mai important factor, propria ta dorinţă de a te naşte. Dorinţa este cea care dă naştere, care dă nume şi formă. Dezirabilul este imaginat şi dorit şi el se manifestă ca fiind ceva tangibil sau conceptibil. În felul acesta se creează lumea în care trăim, lumea noastră personală. Lumea reală este dincolo de orizontul minţii; noi o vedem prin plasa dorinţelor noastre, împărţită în durere şi plăcere, just şi fals, interior şi exterior. Ca să vezi universul aşa cum este, trebuie să treci dincolo de acea plasă. Şi nu este un lucru prea greu, căci plasa este plină de găuri.

Î: Ce înţelegi tu prin găuri? Şi cum să le găsim?

M: Priviţi plasa dorinţelor şi nenumăratele ei contradicţii. Voi faceţi şi desfaceţi la fiecare pas. Vreţi pace, iubire, fericire şi lucraţi din greu ca să creaţi durere, vrajbă şi război. Vreţi longevitate, însă mâncaţi prea mult; vreţi prietenie însă exploataţi. Consideraţi plasa voastră ca fiind făcută din astfel de contradicţii si înlăturaţi-le; simplul fapt de a le vedea le va face să dispară.

Î: Întrucât simpla vedere a unei contradicţii o face să piară, nu există oare o legătură cauzală între faptul că eu o văd şi dispariţia ei?

M: Cauzalitatea, chiar şi ca concept, nu se aplică haosului.

Î: În ce măsură este dorinţa un factor cauzal?

M: Este un factor printre mulţi alţii. Pentru fiecare lucru există nenumăraţi factori cauzali. Dar sursa a tot ce există, este Posibilitatea Infinită, Realitatea Supremă, care este în voi şi care îşi proiectează puterea şi lumina şi iubirea asupra fiecărei experienţe. Această sursă, însă, nu este o cauză şi nici o cauză nu este o sursă. Din pricina acestui fapt spun eu că totul este fără cauză. Voi puteţi încerca să urmăriţi modul în care un lucru se întâmplă, dar nu puteţi descoperi de ce un lucru este aşa cum este. Un lucru este aşa cum este fiindcă universul este aşa cum este.

5. CEEA CE SE NAŞTE TREBUIE SĂ MOARĂ

Întrebare: Conştiinţa-martor este permanentă ori nu?

Maharaj: Nu este permanentă. Cunoscătorul răsare şi apune odată cu cunoscutul. Acela în care atât cunoscătorul cât şi cunoscutul răsar şi apun, este dincolo de timp. Cuvintele permanent sau etern nu sunt potrivite.

Î: În somn nu există nici cunoscutul nici cunoscătorul. Ce anume menţine corpul sensibil şi receptiv?

M: Nu poţi afirma cu certitudine că cel care cunoaşte era absent. Experienţa gândurilor şi lucrurilor nu era acolo, asta-i tot. Dar şi absenţa experienţei este tot experienţă. Este ca atunci când intri într-o cameră întunecată şi spui: "nu văd nimic". Un om orb din naştere nu ştie ce înseamnă întunericul. În mod similar, numai cunoscătorul ştie că el nu cunoaşte. Somnul nu-i decât o întrerupere în memorie. Viaţa merge mai departe.

Î: Şi ce este moartea?

M: Este schimbarea în procesul viu al unui corp particular. Integrarea se sfârşeşte şi dezintegrarea se instalează.

Î: Dar ce se întâmplă cu cel care cunoaşte? Odată cu dispariţia corpului, dispare şi cunoscătorul?

M: El dispare la moarte, la fel cum a apărut la naştere.

Î: Şi nu rămâne nimic?

M: Rămâne viața. Conştiința are nevoie de un vehicul şi de un instrument pentru a se manifesta. Când viata produce un alt corp, un alt cunoscător ia ființă.

Î: Există oare vreo legătură cauzală intre cunoscătorii-corp şi mințile-corp care se succed?

M: Da, există ceva ce poate fi numit corpul memorie, sau corpul cauzal, o înregistrare a tot ceea ce a fost gândit, dorit şi făcut. El este ca un nor de imagini ținute laolaltă.

Î: Ce este acest simțământ de a fi o existență separată?

M: Este reflectarea, într-un corp separat, a unicei realități. În această reflectare limitatul şi nelimitatul se confundă şi sunt socotite ca fiind acelaşi lucru. A spulbera această confuzie este țelul yogăi.

Î: Moartea nu spulberă această confuzie?

M: La moarte, numai corpul moare. Viața nu moare, nici conştiința, nici realitatea. Iar viața nu este niciodată atât de vie ca după moarte.

Î: Dar este posibil ca cineva să renască?

M: Ceea ce a fost născut trebuie să moară. Numai cel nenăscut este fără de moarte. Află ceea ce niciodată nu doarme şi niciodată nu se trezeşte, şi a cărei palidă reflectare este simțământul nostru de "eu".

Î: Cum să fac pentru a realiza această descoperire?

M: Cum procedezi când vrei să descoperi ceva? Menținându-ți mintea şi inima fixate asupra acelui lucru. Trebuie să existe un viu interes, precum şi o amintire susținută. A-ți aminti ceea ce trebuie rememorat este secretul reuşitei. Ajungi la aceasta prin seriozitate.

Î: Vrei să spui că doar simpla voință de a descoperi este de ajuns? Cu siguranță, atât însuşirile cât şi oportunitățile sunt necesare.

M: Acestea vor veni odată cu seriozitatea. Însă este extrem de important să fii liber de contradicții. Scopul şi calea nu trebuie să se situeze pe nivele diferite; viața şi lumina nu trebuie să se certe; comportamentul nu trebuie să trădeze credința. Spune-i onestitate, integritate, plenitudine; nu trebuie să dai înapoi, să distrugi, să dezrădăcinezi, să abandonezi pământul cucerit. Tenacitatea determinării şi onestitatea în căutare te vor conduce la scopul tău.

Î: Tenacitatea şi onestitatea sunt daruri, categoric! Eu n-am nici urmă din ele.

M: Totul va veni pe măsură ce înaintezi. Fă primul pas mai întâi. Toate binecuvântările vin din interior. Întoarce-te spre interior. Pe "eu sunt" îl cunoşti. Fii împreună cu acesta tot timpul de care dispui, până când te vei întoarce către el în mod spontan. Nu există o altă cale mai uşoară şi mai simplă.

6. MEDITAȚIA

Întrebare: Toți maeştrii ne sfătuiesc să medităm. Care este țelul meditației?

Maharaj: Noi cunoaştem lumea externă a senzațiilor şi acțiunilor, însă despre lumea lăuntrică a gândurilor şi sentimentelor ştim foarte puțin. Țelul primordial al meditației este ca noi să devenim conştienți de, şi familiari cu viața noastră lăuntrică. Țelul ultim este să ajungem la sursa vieții şi a conştiinței. În mod incidental, practica meditației afectează profund caracterul nostru. Noi suntem sclavi față de ceea ce nu cunoaşte**M:** peste ceea ce cunoaştem suntem stăpâni. Oricare ar fi viciul sau slăbiciunea pe care le descoperim în noi înşine, şi cărora le înțelegem cauzele şi influențele, le biruim prin chiar faptul cunoaşterii; inconştientul se dizolvă când este adus în conştient. Disoluția inconştientului eliberează energie; mintea se simte bine şi devine liniştită.

Î: Care este rostul unei minți liniştite?

M: Când mintea este liniştită, ajungem să ne cunoaştem pe noi înşine ca fiind martorul pur. Ne retragem din experiență şi din experimentatorul ei şi ne ținem de-o parte în conştiență pură, care este între şi dincolo de cele două. Personalitatea, întemeiată pe auto-identificare, pe faptul că îți închipui că eşti ceva: "eu sunt aceasta, eu sunt aceea" continuă, dar numai ca o parte a lumii obiective. Identificarea ei cu martorul se frânge.

Î: După cât îmi dau seama, eu trăiesc pe mai multe niveluri şi viața la fiecare nivel necesită energie. Sinele, prin însăşi natura sa, găseşte plăcere în toate lucrurile, iar energiile sale curg spre exterior. Nu cumva scopul meditației este de a menține aceste energii pe nivelurile cele mai înalte, sau de a le reține şi apoi de le împinge în sus pentru ca şi nivelurile superioare să prospere?

M: Asta nu-i atât o chestiune de planuri cât de gunas (calități). Meditația reprezintă o activitate sattvică al cărei scop este completa eliminare a calităților tamas (inerția) şi rajas (forța motoare). Sattva (armonie) pură este eliberarea perfectă de trândăvie şi de agitație.

Î: Cum să întărim şi să purificăm sattva?

M: Sattva este întotdeauna pură şi tare. Ea este precum soarele. Acesta poate părea întunecat de nori şi de praf, dar numai din punctul de vedere al celui care percepe. Ocupați-vă de cauzele întunecării,

nu de soare.

Î: Care este rostul sattvei ?

M: Care este rostul adevărului, bunătății, armoniei, frumuseții? Ele sunt propriul lor scop. Ele se manifestă spontan şi fără efort, atunci când lucrurile sunt lăsate în voia lor, când nu există nici o interferență cu ele, când acestea nu sunt dorite, respinse sau conceptualizate, ci doar experimentate în deplină conştiență. Însăşi această conştiență este sattva. Ea nu face uz de lucruri sau de oameni - ea împlineşte.

Î: De vreme ce nu pot îmbunătăți sattva, va trebui oare să mă ocup doar de tamas şi de rajas? Ce înseamnă a mă ocupa de ele?

M: Privind influența lor în tine şi asupra ta. Fii conştient de ele pe când operează, observă modul în care acestea se exprimă în gândurile, cuvintele şi faptele tale; treptat, strânsoarea lor asupra ta va slăbi şi limpedea lumină a sattvei va ieşi la iveală. Acesta nu este un proces dificil, nici îndelung; seriozitatea este singura condiție a reuşitei.

7. MINTEA

Întrebare: Există cărți interesante, scrise de oameni aparent competenți, în care caracterul iluzoriu al lumii este tăgăduit (chiar dacă nu şi caracterul ei tranzitoriu). După spusele lor, există o ierarhie a ființelor, de la cea mai umilă până la cea mai elevată; la fiecare nivel, complexitatea organismului face posibilă şi reflectă profunzimea, amplitudinea şi intensitatea conştiinței, fără a exista un punct culminant vizibil sau cognoscibil. O singură lege supremă guvernează pretutindeni: evoluția formelor pentru creşterea şi îmbogățirea conştiinței şi manifestarea infinitelor ei potențialități.

Maharaj: Se poate, sau nu se poate, să fie aşa. Chiar dacă lucrurile stau astfel, este numai din punctul de vedere al minții, dar de fapt întregul univers (mahadakash) există numai în conştiință (chidakash), pe când eu mă aflu în Absolut (paramakash). În ființa pură se iveşte conştiința; în conştiință lumea apare şi dispare. Tot ce există sunt eu, tot ce există este al meu. Înainte de toate începuturile, după toate sfârşiturile - eu sunt. Totul îşi are ființa în mine, în "Eu sunt", care străluceşte în fiecare ființă vie. Chiar şi neființa este de neconceput fără mine. Indiferent ce se întâmplă, eu trebuie să fiu acolo ca martor ca să privesc asta.

Î: De ce tăgăduieşti existența lumii?

M: Eu nu neg lumea. Eu o văd ca apărând în conştiința care este totalitatea cunoscutului în imensitatea necunoscutului. Ceea ce începe şi se sfârşeşte este simplă aparență. Se poate spune că lumea apare, dar nu că este. Aparența poate să dureze foarte mult pe o anumită scară a timpului, şi să fie foarte scurtă pe o alta, dar în ultimă instanță este acelaşi lucru. Tot ceea ce este legat de timp este momentan şi nu are nici o realitate.

Î: Cu siguranță, tu vezi lumea actuală aşa cum te înconjoară ea. Pari să te comporți destul de normal!

M: Ți se pare. Ceea ce în cazul tău ocupă întregul câmp al conştiinței, reprezintă o simplă fărâmă în al meu. Lumea durează, dar numai pentru o clipă. Memoria ta este cea care te face să gândeşti că lumea continuă. În ceea ce mă priveşte, eu nu trăiesc prin memorie. Eu văd lumea aşa cum este, o aparență momentană în conştiință.

Î: În conştiința ta?

M: Orice idee de "eu" şi "al meu", chiar şi de "eu sunt", este în conştiință.

Î: înseamnă că "ființa ta absolută" (paramakash) este inconştiența?

M: Ideea de inconştiență există numai în conştiință.

Î: Atunci, cum ştii tu că eşti în starea supremă?

M: Fiindcă sunt în ea. Ea este singura stare naturală.

Î: Poți să o descrii?

M: Numai prin negație, ca fiind fără cauză, independentă, neraportată la nimic, nedivizată, necompusă, de neclintit, inaccesibilă prin efort. Orice definiție pozitivă provine din memorie şi, de aceea este inaplicabilă. Şi totuşi starea mea este eminamente actuală şi reală, şi deci posibilă, accesibilă, realizabilă.

Î: Nu cumva eşti veşnic cufundat într-o abstracție?

M: Abstracția este mentală şi verbală şi dispare în somn sau în leşin; ea reapare în timp; eu mă aflu în propria mea stare (swarupa), veşnic în acum. Trecut şi viitor sunt numai în minte - eu sunt acum.

Î: Şi lumea este acum.

M: Care lume?

Î: Lumea din jurul nostru.

M: Ea este lumea ta pe care o ai în minte, nu a mea. Ce ştii tu despre mine, când până şi convorbirea mea cu tine este numai în lumea ta? N-ai nici un motiv să crezi că lumea mea este identică cu a ta. Lumea mea este reală, adevărată, aşa cum este percepută, pe când a ta apare şi dispare, în

funcție de starea mințit tale. Lumea ta este ceva străin, şi tu te temi de ea. Lumea mea sunt eu însumi. Eu sunt acasă.

Î: Dacă tu eşti lumea, cum de poți fi conştient de ea? Nu este subiectul conştiinței diferit de obiectul ei?

M: Conştiința şi lumea apar şi dispar împreună, prin urmare sunt aspecte ale unei aceleiaşi stări.

Î: În somn eu nu sunt, iar lumea continuă.

M: Cum de ştii?

Î: La trezire, ajung să ştiu. Memoria mea îmi spune.

M: Memoria este în minte. Mintea continuă în timpul stării de somn.

Î: Ea este parțial în suspensie.

M: Dar imaginea ei despre lume nu este afectată. Câtă vreme mintea este acolo, corpul tău şi lumea ta sunt acolo. Lumea ta e o creație a minții, subiectivă, inclusă înlăuntrul minții, fragmentară, temporară, personală, atârnată de firul memoriei.

Î: A ta este la fel?

M: Ah, nu. Eu trăiesc într-o lume a realităților, în timp ce a ta este o lume a închipuirilor. Lumea ta este personală, privată, de neîmpărtăşit, în mod intim a ta. Nimeni nu poate să intre în ea, să vadă aşa cum vezi tu, să audă aşa cum auzi tu, să-ți simtă emoțiile şi să-ți gândească gândurile. În lumea ta eşti cu adevărat singur, închis în visul tău mereu schimbător, pe care îl iei drept viață. Lumea mea este o lume deschisă, comună tuturor, accesibilă tuturor, în lumea mea există comuniune, putere de pătrundere, iubire, calitate reală; individul este totalul, totalitatea - în individ. Totul este unul şi Unul este totul.

Î: Este lumea ta la fel de plină de lucruri şi de oameni aşa cum este lumea mea?

M: Nu, ea este plină de mine însumi.

Î: Dar vezi şi auzi la fel ca noi?

M: Da, poate să pară că eu aud şi văd, că vorbesc şi acționez, dar la mine totul se întâmplă firesc, aşa cum la tine are loc digestia şi transpirația. Maşina minte-corp are grijă de lucrul ăsta, dar mă lasă în afară. Aşa cum tu nu-ți faci griji cu privire la creşterea părului, tot aşa eu nu-mi fac griji cu privire la vorbele sau faptele mele. Ele se întâmplă pur şi simplu şi mă lasă netulburat, căci în lumea mea nimic nu merge vreodată anapoda.

8. SINELE SE AFLĂ DINCOLO DE MINTE

Întrebare: Când eram copil, am experimentat destul de des stări de completă fericire, care frizau extazul. Mai târziu, acestea au încetat, însă de când am venit în India, au reapărut, îndeosebi după ce te-am întâlnit pe tine. Totuşi aceste stări, oricât de minunate, nu sunt durabile. Ele vin şi se duc, şi nu se poate şti când vor reveni.

Maharaj: Cum poate să fie ceva stabil într-o minte care nu este stabilă?

Î: Este cu putință să-mi fac mintea stabilă?

M: Cum poate o minte instabilă să se facă pe sine stabilă? Bineînțeles că nu poate. Stă în natura minții să rătăcească de colo colo. Tot ce poți să faci este să deplasezi focarul conştiinței dincolo de minte.

Î: Cum se face asta?

M: Refuză toate gândurile cu excepția unuia: gândul "eu sunt". Mintea se va revolta la început, dar cu răbdare şi perseverență ea va ceda şi va rămâne liniştită. Odată ce vei fi liniştit, lucrurile vor începe să se întâmple spontan şi întru totul natural, fără nici o intervenție din partea ta.

Î: Pot să evit această bătălie prelungită cu mintea mea?

M: Da, poți. Trebuie doar să-ți trăieşti viața aşa cum vine, dar cu agerime, cu vigilență, lăsând ca totul să se întâmple aşa cum se întâmplă, făcând lucrurile naturale pe calea naturală, suferind, înveselindu-te aşa cum aduce viața. Şi asta e o cale.

Î: Ei bine, atunci eu pot tot atât de bine să mă căsătoresc, să am copii, să pornesc o afacere... să fiu fericit.

M: Sigur. Tu poți să fii fericit sau să nu fii, fă cum îți place.

Î: Totuşi eu doresc fericirea.

M: Fericirea adevărată nu poate fi găsită în lucrurile care se schimbă şi trec odată cu timpul. Plăcerea şi durerea alternează în mod inexorabil. Fericirea provine din Sine şi poate fi găsită numai în Sine. Găseşte-ți Sinele tău real (swarupa) şi toate celelalte vor veni odată cu asta.

Î: Dacă Sinele meu real este pace şi iubire, de ce sunt atât de neliniştit?

M: Nu ființa ta reală este neliniştită, ci reflectarea ei în minte apare astfel pentru că mintea este neliniştită. Este întocmai ca reflectarea lunii în apa agitată de vânt. Vântul dorinței agită mintea, iar "eul", care nu-i decât o reflectare a Sinelui în minte, apare schimbător. Dar aceste idei de mişcare, de nelinişte, de plăcere şi de durere sunt toate în minte. Sinele stă dincolo de minte, total conştient, dar fără

grijă.

Î: Cum să ajung la el?

M: Tu eşti Sinele, aici şi acum. Lasă-ți mintea în pace, rămâi pe deplin conştient şi liniştit şi vei realiza că a rămâne vigilent, dar detaşat, privind evenimentele cum vin şi se duc, este un aspect al naturii tale reale.

Î: Care sunt celelalte aspecte?

M: Aspectele sunt infinite ca număr. Realizează unul, şi le vei realiza pe toate.

Î: Spune-mi un lucru care să mă ajute.

M: Tu ştii cel mai bine ce îți trebuie!

Î: Sunt neliniştit. Cum pot să câştig pacea?

M: Pentru ce ai nevoie de pace?

Î: Ca să fiu fericit.

M: Nu eşti fericit acum?

Î: Nu, nu sunt.

M: Ce te face nefericit?

Î: Am ceea ce nu vreau, şi vreau ceea ce nu am.

M: De ce nu inversezi: să vrei ceea ce ai şi să nu-ți pese de ceea ce nu ai?

Î: Eu vreau ceea ce este plăcut şi nu vreau ceea ce este dureros.

M: Cum de ştii ce este plăcut şi ce nu este?

Î: Din experiența trecută, fireşte.

M: Călăuzit de memorie tu ai urmărit ceea ce este plăcut şi te-ai ferit de ceea ce este neplăcut. Ai reuşit?

Î: Nu, n-am reuşit. Plăcutul nu durează. Durerea se instalează din nou.

M: Care durere?

Î: Dorința de plăcere, frica de durere, amândouă sunt stări ale suferinței. Există oare o stare de plăcere desăvârşită?

M: Fiecare plăcere, fizică sau mentală, are nevoie de un instrument. Atât instrumentele fizice cât şi cele mentale sunt materiale, ele obosesc şi se uzează. Plăcerea pe care o oferă ele este în mod necesar limitată ca intensitate şi durată. Tu le vrei, pentru că suferi. Pe de altă parte, chiar căutarea plăcerii este cauza durerii. Este un cerc vicios.

Î: Eu pot să văd mecanismul confuziei mele, dar nu văd calea de ieşire din ea.

M: Chiar examinarea mecanismului arată calea. La urma urmei, confuzia ta este numai în mintea ta, care nu s-a mai revoltat niciodată până acum împotriva confuziei şi niciodată nu s-a mai confruntat cu ea. Mintea nu s-a revoltat decât împotriva durerii.

Î: Aşadar, tot ce pot să fac este să rămân confuz?

M: Fii ager, întreabă, observă, investighează, învață tot ce poți despre confuzie, cum operează ea, ce îți face ție şi altora. Fiind lămurit cu privire la confuzie, devii liber față de ea.

Î: Când privesc în mine însumi, aflu că cea mai puternică dorință a mea este să creez un monument, să clădesc ceva care să dureze mai mult decât mine. Chiar şi atunci când mă gândesc la un cămin, la soție şi copii, este tot pentru că acestea reprezintă o mărturie durabilă, solidă, pentru mine însumi.

M: Bine, construieşte-ți un monument. Cum îți propui să faci asta?

Î: Prea puțin contează ce construiesc, câtă vreme este ceva permanent.

M: Neîndoielnic, tu poți vedea prin tine însuți că nimic nu este permanent. Totul se uzează, se năruie, se dizolvă. Chiar şi terenul pe care construieşti se prăbuşeşte. Ce poți tu să clădeşti care să dureze mai mult ca orice?

Î: Din punct de vedere intelectual, verbal, eu îmi dau seama că totul este trecător. Totuşi inima mea vrea permanență. Vreau să creez ceva care să dureze.

M: Atunci trebuie să clădeşti din ceva durabil. Ce anume ai, care să fie durabil? Nici corpul tău şi nici mintea ta nu vor dura. Trebuie să te uiți altundeva.

Î: Eu tânjesc după permanență, dar n-o găsesc nicăieri.

M: Oare nu eşti tu însuți permanent?

Î: M-am născut, voi muri.

M: Poți zice cu exactitate că nu erai înainte să fi fost născut şi poți cumva să zici atunci când eşti mort: "Acum eu nu mai sunt " Tu nu poți să spui din proprie experiență că nu eşti. Poți să spui numai "eu sunt". Alții, de asemenea, nu-ți pot spune "tu nu eşti".

Î: În timpul somnului nu există nici un "eu sunt".

M: înainte de a face astfel de afirmații categorice, examinează cu grijă starea ta de veghe. Curând vei descoperi că ea este plină de goluri, când mintea se goleşte. Observă cât de puțin îți aminteşti, chiar şi atunci când eşti pe deplin treaz. Tu nu poți spune că nu erai conştient în timpul somnului. Doar că nu-ți

aminteşti. Un gol în memorie nu este în mod necesar şi un gol în conştiinţă.

Î: Este oare cu putinţă să-mi amintesc de starea mea de somn profund?

M: Desigur! Eliminând intervalele de inadvertenţă din timpul orelor tale de veghe, vei elimina treptat lungul interval de neatenţie pe care îl numeşti somn. Vei fi pe deplin conştient că eşti adormit.

Î: Totuşi problema permanenţei, a continuităţii fiinţei, nu este rezolvată.

M: Permanenţa este doar o idee, născută de acţiunea timpului. Timpul, la rândul lui, depinde de memorie. Prin permanenţă tu înţelegi memorie statornică de-a lungul unui timp nesfârşit. Tu vrei să eternizezi mintea, ceea ce nu este posibil.

Î: Atunci ce este etern?

M: Ceea ce nu se schimbă odată cu timpul. Tu nu poţi să eternizezi un lucru efemer - numai ceea ce este neschimbător este etern.

Î: Sunt familiarizat cu sensul general a ceea ce spui. Eu nu tânjesc după mai multă cunoaştere. Tot ce vreau este pacea.

M: Poţi avea toată pacea pe care o doreşti, dacă o ceri.

Î: O cer.

M: Trebuie să ceri cu o inimă nedivizată şi să trăieşti o viaţă integrată.

Î: Cum?

M: Detaşază-te de tot ceea ce îţi face mintea neliniştită. Renunţă la tot ce îi tulbură pacea. Dacă vrei pacea, merit-o.

Î: Cu siguranţă, toţi merită pacea.

M: O merită numai cei care n-o tulbură.

Î: În ce fel tulbur eu pacea?

M: Prin faptul că eşti un sclav al dorinţelor şi fricilor tale.

Î: Chiar şi atunci când ele sunt justificate?

M: Reacţiile emoţionale, născute din ignoranţă sau inadvertenţă, nu sunt niciodată justificate. Caută să ai o minte clară şi o inimă curată. Tot ce-i nevoie este să te menţii calm şi vigilent, cercetând natura ta reală. Aceasta este singura cale către pace.

9. RĂSPUNSURILE MEMORIEI

Întrebare: Unii spun că universul a fost creat. Alţii spun că el a existat dintotdeauna, şi va suferi transformări de-a pururi. Unii spun că el este supus legilor eterne. Alţii tăgăduiesc chiar şi cauzalitatea. Unii spun că lumea este reală. Alţii - că ea nu are nici un fel de existenţă.

Maharaj: Despre care lume vorbeşti?

Î: Lumea percepţiilor mele, fireşte.

M: Lumea pe care tu o poţi percepe este, într-adevăr, o lume foarte mică. Şi ea este în întregime privată. Priveşte-o ca fiind un vis şi pune-i capăt.

Î: Cum pot s-o iau ca pe un vis? Un vis nu durează.

M: Cât de mult va dura micuţa ta lume personală?

Î: La urma urmei, micuţa mea lume nu-i decât o parte a totului.

M: Nu cumva ideea de lume totală este o parte a lumii tale personale? Universul nu vine să-ţi spună că tu eşti o parte a lui. Tu eşti cel care a inventat o totalitate care să te conţină ca parte. De fapt, tot ceea ce cunoşti este propria ta lume privată, oricât de bine ai garnisi-o cu închipuirile şi aşteptările tale.

Î: Cu siguranţă, percepţia nu este imaginaţie!

M: Dar ce altceva? Percepţia înseamnă recunoaştere, nu-i aşa? Ceva cu totul nefamiliar poate fi simţit, însă nu poate fi perceput. Percepţia implică memoria.

Î: De acord, dar memoria n-o transformă în iluzie.

M: Percepţie, imaginaţie, aşteptare, anticipare, iluzie - toate sunt întemeiate pe memorie. Abia de există o linie de demarcaţie între ele. Mai mult, ele se transformă treptat dintr-una în alta. Toate sunt răspunsuri ale memoriei.

Î: Şi totuşi memoria este acolo pentru a dovedi realitatea lumii mele.

M: Oare cât de multe îţi aminteşti? Încearcă să scrii din memorie ceea ce gândeai, spuneai şi făceai pe ziua de 30 a lunii trecute.

Î: Da, este un loc gol în memorie.

M: Nu-i chiar aşa de rău. Îţi aminteşti foarte mult - memoria inconştientă face lumea în care trăieşti atât de familiară.

Î: Admit că lumea în care trăiesc eu este subiectivă şi parţială. Dar ce spui despre tine? În ce fel de lume trăieşti ?

M: Lumea mea este întocmai ca a ta. Eu văd, eu aud, eu simt, eu gândesc, eu vorbesc şi acţionez

într-o lume pe care o percep, întocmai ca tine. Dar pentru tine asta înseamnă totul pentru mine asta nu înseamnă aproape nimic. Cunoscând că lumea este o parte din mine însumi, eu nu-i acord mai multă atenție decât acorzi tu hranei pe care ai mâncat-o. În timp ce este preparată şi mâncată, hrana este separată de tine şi mintea îți este la ea; odată înghițită, tu devii total inconştient față de ea. Eu am înfulecat lumea, şi n-am nevoie să mă mai gândesc la ea.

Î: Nu cumva, în felul acesta, devii complet iresponsabil?

M: Cum aş putea? Cum pot eu să rănesc ceva ce este una cu mine? Dimpotrivă, fără să mă gândesc la lume, orice voi face va fi o binefacere pentru ea. Întocmai cum corpul se pune în ordine în mod inconştient, aşa şi eu acționez neîncetat pentru a pune lumea în ordine.

Î: Cu toate acestea, eşti conştient de imensa suferință a lumii?

M: Fireşte că sunt, mult mai mult decât eşti tu.

Î: Şi atunci ce faci?

M: O privesc prin ochii lui Dumnezeu şi găsesc că totul este bine.

Î: Cum poți să spui că totul este bine? Priveşte războaiele, exploatarea, lupta ostilă şi crudă dintre cetățean şi stat.

M: Toate aceste suferințe sunt făcute de către om şi stă în puterea omului să le pună capăt. Dumnezeu ajută punându-l pe om în fața rezultatelor faptelor sale şi cerând ca echilibrul să fie restabilit. Karma este legea care lucrează pentru dreptate; ea este mâna tămăduitoare a lui Dumnezeu.

10. OBSERVAREA

Întrebare: Sunt plin de dorințe şi le vreau împlinite. Cum să obțin ceea ce vreau?

Maharaj: Meriți oare ceea ce îți doreşti? Într-un fel sau altul trebuie să lucrezi pentru împlinirea dorințelor ta le. Investeşte energie şi aşteaptă rezultatele.

Î: De unde să obțin energia?

M: Dorința însăşi este energie.

Î: Atunci de ce nu se împlineşte fiecare dorință?

M: Poate că ea n-a fost îndeajuns de puternică şi durabilă.

Î: Da, asta-i problema mea. Am nevoie de lucruri, dar sunt leneş când e vorba să trec la faptă.

M: Când dorința nu este clară şi puternică, ea nu poate să ia formă. De altfel, dacă dorințele tale sunt personale, doar pentru propria ta desfătare, atunci energia pe care le-o dai este în mod necesar limitată; nu poate fi mai mult decât ceea ce ai.

Î: Totuşi, adeseori, unde persoane cât se poate de obişnuite ating ceea ce doresc.

M: Numai după ce au dorit foarte mult şi o lungă perioadă de timp. Chiar şi atunci, realizările lor sunt limitate.

Î: Cum rămâne atunci cu dorințele care nu sunt egoiste?

M: Când doreşti binele comun, întreaga lume doreşte odată cu tine. Fă din dorința umanității propria ta dorință şi lucrează pentru împlinirea ei. Aici n-ai cum să eşuezi.

Î: Umanitatea este treaba lui Dumnezeu, nu a mea. Eu sunt preocupat de mine însumi. N-am eu dreptul să-mi văd dorințele legitime împlinite? Ele nu vor răni pe nimeni. Dorințele mele sunt legitime. Sunt dorințe juste, de ce nu devin realitate?

M: Dorințele sunt juste sau injuste ținând seamă de circumstanțe; depinde de modul în care le priveşti. Numai pentru individ este valabilă distincția dintre just şi injust.

Î: Care sunt liniile directoare care permit să se facă o asemenea distincție? Cum voi şti eu care din dorințele mele sunt juste şi care sunt injuste?

M: În cazul tău, dorințele care conduc la amărăciune sunt injuste, iar acelea care conduc la fericire sunt juste. Dar tu nu trebuie să-i uiți pe ceilalți. Suferința şi fericirea lor, de asemenea, contează.

Î: Rezultatele apar în viitor. Cum pot să ştiu cum vor fi ele?

M: Foloseşte-ți mintea. Aminteşte-ți. Observă. Tu nu eşti diferit de alții. Majoritatea experiențelor lor sunt valabile şi pentru tine. Gândeşte clar şi profund, pătrunde în întreaga structură a dorințelor tale şi a ramificațiilor lor. Ele sunt o parte foarte importantă a alcătuirii tale mentale şi emoționale şi afectează puternic acțiunile tale. Ține minte, tu nu poți să abandonezi ceea ce nu cunoşti. Ca să mergi dincolo de tine însuți, trebuie să te cunoşti pe tine însuți.

Î: Ce înseamnă să mă cunosc pe mine însumi? Cunoscându-mă pe mine însumi, ce anume ajung să cunosc?

M: Tot ceea ce nu eşti.

Î: Dar nu şi ceea ce sunt?

M: Ceea ce eşti, tu eşti deja. Cunoscând ceea ce nu eşti, devii liber şi rămâi în starea ta naturală. Totul se întâmplă întru totul spontan şi fără efort.

Î: Şi ce descopăr?

M: Descoperi că nu este nimic de descoperit. Tu eşti ceea ce eşti, asta-i tot.

Î: Dar în ultimă instanță, ce sunt eu?

M: Negarea ultimă a tot ceea ce nu eşti.

Î: Nu înțeleg!

M: Ideea ta fixă, că trebuie să fii ceva sau cineva, este ceea ce te orbeşte.

Î: Cum pot să mă dezbar de această idee?

M: Dacă te încrezi în mine, atunci crede când îți spun că tu eşti conştiența (awareness) pură care iluminează conştiința şi conținutul ei infinit. Realizează aceasta şi trăieşte în consecință. Dacă nu mă crezi, atunci întoarce-te spre înlăuntru în căutarea lui "Cine sunt eu?", sau focalizează-ți mintea asupra lui ''Cine sunt", care este ființa pură şi simplă.

Î: De ce anume depinde credința mea în tine?

M: De puterea ta de pătrundere în inimile altor oameni. Dacă nu poți privi în inima mea, atunci priveşte în propria ta inimă.

Î: Nu pot face nici una nici alta.

M: Purifică-te printr-o viață folositoare şi bine rânduită. Veghează asupra gândurilor, simțămintelor, cuvintelor şi faptelor tale. Aceasta îți va clarifica viziunea.

Î: N-ar trebui mai întâi să renunț la tot, şi să duc o viață fără cămin?

M: Nu poți să renunți. Se poate să-ți părăseşti căminul şi să pricinuieşti necazuri familiei tale, dar ataşamentele sunt în minte şi ele nu te vor părăsi câtă vreme nu îți vei cunoaşte mintea în întregime. Întâi de toate, cunoaşte-te pe tine însuți, toate celelalte vor veni odată cu asta.

Î: Dar mi-ai spus deja că sunt Realitatea Supremă. Asta nu-i cunoaştere de sine?

M: Bineînțeles că eşti Realitatea Supremă! Dar ce-i cu asta? Fiecare grăunte de nisip este Dumnezeu; să ştii lucrul acesta este foarte important, dar nu-i decât începutul.

Î: Ei bine, îmi spui că eu sunt Realitatea Supremă. Te cred. Ce urmează să mai fac?

M: Ți-am spus deja. Descoperă tot ceea ce nu eşti tu. Corp, simțăminte, gânduri, idei, timp, spațiu, ființă şi neființă, aceasta sau aceea - nimic concret sau abstract din ceea ce poți arăta nu eşti tu. O simplă afirmație verbală nu va ajuta - poți să repeți o formulă la nesfârşit fără nici un fel de rezultat. Trebuie să te priveşti continuu - îndeosebi mintea ta - clipă de clipă, nepierzând nimic. A te privi ca martor, este esențial pentru separarea sinelui de non-sine.

Î: A privi ca martor - nu-i aceasta natura mea reală?

M: Când priveşti ca martor, trebuie să mai fie ceva de privit. Suntem încă în dualitate!

Î: Şi atunci cum rămâne cu observarea martorului ca martor? Conştiența stării de conştiență?

M: Combinarea de cuvinte nu te va duce prea departe. Pătrunde înlăntrul tău şi descoperă ceea ce nu eşti. Nimic altceva nu contează.

11. CONŞTIENTĂ (AWARENESS) ŞI CONŞTIINȚĂ (COUNSCIOUSNESS)

Întrebare: Ce faci tu când eşti adormit?

Maharaj: Sunt conştient (aware) că sunt adormit.

Î: Nu este somnul o stare de inconştiență?

M: Ba da, atunci când dorm eu sunt conştient (aware) că sunt inconştient.

Î: Dar atunci când eşti treaz, sau când visezi?

M: Eu sunt conştient (aware) că sunt treaz, ori că visez.

Î: Nu prea înțeleg. Ce anume vrei să spui? Îngăduie-mi să-mi clarific termenii: prin a fi adormit eu înțeleg a fi inconştient, prin a fi treaz înțeleg a fi conştient (conscious), prin a visa înțeleg a fi conştient (conscious) de mintea ta, dar nu şi de mediul înconjurător.

M: Ei bine, cam acelaşi lucru este şi pentru mine. Se pare, totuşi, că există o deosebire, în fiecare din aceste stări tu le uiți pe celelalte două, în timp ce pentru mine nu există decât o singură stare de existență, care include şi transcende cele trei stări mentale de veghe, vis şi somn.

Î: Vezi tu în lume o direcție şi un scop?

M: Lumea nu-i decât o reflectare a închipuirii mele. Orice vreau să văd, eu pot să văd. De ce aş inventa tipare de creație, de evoluție, de distrugere? N-am nevoie de ele. Lumea este în mine, eu însumi sunt lumea. Nu mă tem de ea şi nu încerc dorința de a o căuta într-o imagine mentală.

Î: Revenind la somn. Ți se întâmplă să visezi?

M: Fireşte.

Î: Ce sunt visele tale?

M: Ecouri ale stării de veghe.

Î: Dar somnul tău profund?

M: Conştiința creierului este suspendată.

Î: Eşti tu atunci inconştient?

M: Inconştient față de mediul din jurul meu, da.

Î: Nu total inconştient?

M: Eu rămân conştient (aware) că sunt inconştient.

Î: Tu foloseşti cuvintele lucid (aware) şi conştient (conscious). Nu înseamnă ele acelaşi lucru?

M: Conştienţa este primordială; este starea originară, fără început, fără sfârşit, fără cauză, fără suport, fără părţi, fără schimbare. Conştiinţa se întemeiază pe contact, o reflectare pe o suprafaţă, o stare de dualitate. Nu poate să existe nici o conştiinţă fără conştienţă, dar poate să fie conştienţă fără conştiinţă, ca în somnul profund. Conştienţa este absolută, conştiinţa este relativă la conţinutul ei, este întotdeauna conştientă de ceva. Conştiinţa este parţială şi schimbătoare, conştienţa este totală, neschimbătoare, calmă şi tăcută. Ea este matricea comună a tuturor experienţelor.

Î: Cum se poate merge dincolo de conştiinţă pentru a intra în conştienţă?

M: întrucât conştienţa este cea care face posibilă conştiinţa, există conştienţă în fiecare stare de conştiinţă. De aceea, chiar conştiinţa relativă la faptul că sunt conştient (counscious) este deja o mişcare în conştienţă. Interesul faţă de torentul tău de conştiinţă te duce la conştienţă. Ea nu este o stare nouă. Ea este imediat recunoscută drept starea originară, fundamentală, care este viaţa însăşi, şi de asemenea iubire şi bucurie.

Î: De vreme ce realitatea este tot timpul cu noi, în ce constă realizarea de sine?

M: Realizarea nu-i decât opusul ignoranţei. A lua lumea ca reală, iar Sinele tău ca ireal înseamnă ignoranţă, este cauza amărăciunii. A cunoaşte Sinele ca fiind singura realitate, iar toate celelalte ca temporale şi efemere înseamnă libertate, pace şi bucurie. Totul este foarte simplu. În loc să vezi lucrurile aşa cum ţi le închipui, învaţă să le vezi aşa cum sunt. Când vei putea vedea totul aşa cum este, tu, de asemenea, te vei vedea aşa cum eşti. Este ca şi cum ai lustrui o oglindă. Aceeaşi oglindă care îţi arată lumea aşa cum este, îţi va arăta şi propriul tău chip. Gândul "eu sunt" este cârpa de lustruit. Foloseşte-l.

12. PERSOANA NU ESTE REALITATEA

Întrebare: Spune-mi, te rog, cum ai ajuns tu la realizarea de sine?

Maharaj: L-am întâlnit pe gurul meu când aveam 34 de ani şi mi-am realizat Sinele la 37 de ani.

Î: Ce s-a întâmplat? Care a fost schimbarea?

M: Plăcerea şi durerea şi-au pierdut stăpânirea asupra mea. Eram liber de dorinţă şi frică. M-am pomenit complet, neavând nevoie de nimic. Am văzut că în oceanul conştienţei (awareness) pure, la suprafaţa conştiinţei (counsciousness) universale, valurile fără de număr ale lumilor fenomenale se înalţă şi coboară, fără de început şi sfârşit, în calitate de conştiinţă, ele sunt toate eu însumi. Ca evenimente, ele sunt toate ale mele. Există o putere misterioasă care veghează asupra lor. Acea putere este Dumnezeu, Conştienţa, Sinele, Viaţa, oricare ar fi numele pe care i-l dai. Ea este fundamentul, suportul ultim a tot ceea ce este, întocmai cum aurul este materialul de bază pentru toate bijuteriile de aur. Şi ea este atât de intim a noastră! Fă abstracţie de numele şi de forma bijuteriei, şi aurul devine evident. Fii liber de nume şi de formă, de dorinţele şi de fricile pe care acestea le creează - ce mai rămâne?

Î: Nimicul.

M: Da, rămâne vidul. Dar vidul este plin până la refuz. Vidul este eternul potenţial, după cum conştiinţa este eternul actual.

Î: Prin potenţial înţelegi viitorul?

M: Trecut, prezent şi viitor - sunt toate acolo. Şi infinit mai mult.

Î: De vreme ce vidul este vid, el ne este de puţin folos.

M: Cum poţi să spui aşa ceva? Fără întrerupere în continuitate, cum e cu putinţă să fie renaştere? Poate să fie reînnoire fără moarte? Chiar şi întunericul somnului este reîmprospătător şi reîntineritor. Fără moarte am fi înnămoliţi pe vecie într-o senilitate eternă.

Î: Oare nemurirea nu există?

M: Când viaţa şi moartea sunt văzute ca esenţiale una pentru cealaltă, ca două aspecte ale unei singure existenţe, aceea este nemurirea. A vedea sfârşitul în început şi începutul în sfârşit este semnul eternităţii. Categoric, nemurirea nu este continuitate. Numai procesul schimbării este continuu. Nimic nu durează.

Î: Conştienţa durează?

M: Conştienţa nu are nici o legătură cu timpul. Timpul există numai în conştiinţă. Dincolo de conştiinţă, unde mai sunt timpul şi spaţiul?

Î: înăuntrul câmpului conştiinţei tale este şi corpul tău?

M: Fireşte. Dar ideea "corpul meu", ca diferit de alte corpuri, este absentă. Pentru mine el este "un corp", nu "corpul meu", "o minte", nu "mintea mea". Mintea se îngrijeşte de corp aşa cum trebuie. Nu este nevoie să intervin. Ceea ce trebuie făcut se face, în modul normal şi natural. Se poate ca tu să nu fii

pe deplin conştient de funcţiile tale psihologice, dar atunci când se ajunge la gânduri şi sentimente, dorinţe şi frici, tu devii în mod acut conştient, preocupat de tine însuţi. Pentru mine, de asemenea, acestea sunt în mare parte inconştiente. Mă pomenesc vorbind oamenilor, sau făcând lucruri întru totul corect şi corespunzător, fără a fi foarte conştient de ele. Este ca şi cum mi-aş trăi viaţa fizică, viaţa de veghe, în mod automat, reacţionând spontan şi cu precizie.

Î: Acest răspuns spontan vine ca un rezultat al realizării, sau prin practică?

M: Şi într-un fel şi-n altul. Devotamentul pentru ţelul tău te face să trăieşti o viaţă curată şi ordonată, dedicată căutării adevărului şi ajutării oamenilor, iar realizarea face nobila virtute uşoară şi spontană, înlăturând definitiv obstacolele care apar sub forma dorinţelor, fricilor şi ideilor greşite.

Î: Tu nu mai ai dorinţe şi frici?

M: Destinul meu a fost să mă nasc un om simplu, un om de rând, un umil comerciant, cu puţină educaţie formală. Viaţa mea a fost cât se poate de obişnuită, cu dorinţe şi frici obişnuite. Când, prin credinţa avută în maestrul meu şi dând ascultare cuvintelor lui, am realizat adevărata mea fiinţă, am lăsat în urmă natura mea umană să se îngrijească de ea însăşi, până când soarta îi va fi pecetluită. Uneori, o veche reacţie, emoţională sau mentală, survine în minte, dar este pe dată observată şi alungată. La urma urmei, cât timp eşti împovărat de o persoană, eşti expus idiosincraziilor şi obiceiurilor ei.

Î: Tu nu te temi de moarte?

M: Eu sunt deja mort.

Î: În ce sens?

M: Eu sunt de două ori mort. Sunt mort nu numai pentru corpul meu, ci şi pentru mintea mea.

Î: Păi, nu arăţi mort deloc.

M: Tu eşti cel care o spui! Tu pari să îmi cunoşti starea mai bine decât o cunosc eu!

Î: îmi pare rău. Dar pur şi simplu nu înţeleg. Tu zici ca eşti fără de trup şi fără de minte, în vreme ce eu te văd plin de vitalitate şi capabil să te exprimi clar şi precis.

M: O lucrare teribil de complexă se petrece tot timpul în creierul şi în corpul tău, dar eşti tu conştient de ea? Nicidecum. Totuşi pentru un observator din afară totul pare să se petreacă în mod inteligent şi intenţionat. De ce să nu admiţi că este posibil ca întreaga ta viaţă personală să se afunde în mare măsură sub pragul conştiinţei şi totuşi să înainteze în mod raţional şi fără piedici?

Î: Şi este normal?

M: Ce este normal? Este oare viaţa ta - obsedată de dorinţe şi frici, plină de vrajbă şi luptă, lipsită de înţeles şi de bucurie normală? A fi cu acuitate conştient de corpul tău este oare normal? A fi sfâşiat de sentimente, torturat de gânduri este oare normal? Un corp sănătos, o minte sănătoasă trăiesc în mare măsură nepercepute de posesorul lor; doar uneori, prin durere şi suferinţă, ele cer atenţie şi putere de pătrundere. De ce să nu extinzi acelaşi lucru la întreaga viaţă personală? Se poate trăi cum trebuie, răspunzând bine şi pe deplin la orice se întâmplă, fără să trebuiască să introduci aceasta în focarul conştienţei. Când auto-controlul devine a doua natură, Conştienţa îşi deplasează focarul pe nivele mai adânci de existenţă şi acţiune.

Î: Nu devii un robot?

M: Ce rău este în a automatiza ceea ce este obişnuit şi repetitiv? Oricum este automat. Dar atunci când este şi haotic, aceasta cauzează durere şi suferinţă şi necesită atenţie, întregul obiectiv al unei vieţi curate şi bine ordonate este să elibereze omul de robia haosului şi de povara amărăciunii.

Î: Tu pari să fii în favoarea unei vieţi computerizate.

M: Ce este în neregulă cu o viaţă liberă de probleme? Personalitatea nu-i decât o reflectare a realului. De ce n-ar fi reflectarea fidelă originalului, cum este şi firesc, în mod automat? Este oare nevoie ca persoana să aibă vreun model al ei propriu? Viaţa, a cărei expresie este, o va călăuzi. Odată ce realizezi că persoana nu-i decât o umbră a realităţii, dar nu realitatea însăşi, încetezi să te agiţi şi să te îngrijorezi. Accepţi să fii călăuzit din interior, iar viaţa devine o călătorie în necunoscut.

13. SUPREMUL, MINTEA ŞI CORPUL

Întrebare: Din ceea ce spui, se pare că tu nu eşti pe deplin conştient de mediul tău înconjurător. Nouă ni se pare că eşti extrem de ager şi de activ. Nu putem cu nici un chip să credem că te afli într-un fel de stare hipnotică, care nu lasă nici o amintire în urmă. Dimpotrivă, memoria ta pare excelentă. Ce ar trebui să înţelegem atunci când afirmi că, în ceea ce te priveşte, lumea şi tot ceea ce aceasta include nu există?

Maharaj: Totul este o chestiune de focalizare. Mintea voastră este focalizată pe lume; a mea este focalizată pe realitate. Este ca luna în plină zi - când soarele străluceşte, luna abia de se mai vede. Sau, mai bine, priviţi cum vă consumaţi hrana. Atâta timp cât mâncarea este în gura voastră, voi sunteţi conştienţi de ea. Odată înghiţită, ea nu vă mai preocupă. Ar fi obositor s-o aveţi constant în minte până

când o eliminaţi. În mod normal, mintea ar trebui să fie în suspensie - activitatea neîncetată este o stare morbidă. Universul merge de la sine - asta ştiu. Ce altceva mai e nevoie să ştiu?

Î: Va să zică un jnanin ştie ce face doar atunci când îşi îndreaptă mintea către ceea ce face; altminteri el acţionează pur şi simplu, fără să fie preocupat.

M: Omul de rând nu este conştient de corpul său ca atare. El este conştient de senzaţiile, sentimentele şi gândurile sale. Până şi acestea, odată ce detaşarea se instalează, se îndepărtează de centrul conştiinţei şi se manifestă spontan şi fără efort.

Î: Atunci ce este în centrul conştiinţei?

M: Acela căruia nu i se poate da nume şi formă, căci este fără calitate şi dincolo de conştiinţă. Poţi spune că este un punct în conştiinţă care este dincolo de conştiinţă. La fel cum o gaură în hârtie este în hârtie şi totuşi nu-i de hârtie, aşa este şi starea supremă în centrul conştiinţei şi totuşi dincolo de conştiinţă. Este ca o deschidere în minte prin care mintea este inundată de lumină. Cu toate acestea, deschiderea nu este lumina. Nu-i decât o deschidere.

Î: O deschidere nu-i decât vid, absenţă.

M: Chiar aşa. Din punctul de vedere al minţii, ea nu este decât o deschidere care permite luminii conştienţei să intre în spaţiul mental. Lumina, în sine, poate fi comparată doar cu o masă solidă, densă, cristalină, omogenă şi neschimbătoare de conştienţă pură, liberă de şabloanele mentale de nume şi formă.

Î: Există oare vreo legătură între spaţiul mental şi lăcaşul suprem?

M: Supremul dă existenţă minţii. Mintea dă existenţă corpului.

Î: Şi ce se află dincolo?

M: Să luăm un exemplu. Un venerabil yoghin, un maestru în arta longevităţii, el însuşi bătrân de peste o mie de ani, vine să mă înveţe arta sa. Eu îl respect pe deplin şi îi admir sincer reuşita, şi totuşi tot ce pot să-i spun este: la ce-mi foloseşte longevitatea? Eu sunt dincolo de timp. Oricât de lungă ar putea să fie o viaţă, ea nu-i decât o clipă şi un vis. În acelaşi mod, eu sunt dincolo de toate atributele. Ele apar şi dispar în lumina mea, dar nu pot să mă descrie. Universul nu este decât nume şi forme, întemeiate pe calităţi şi pe diferenţele lor, în vreme ce eu sunt dincolo. Lumea este acolo fiindcă eu sunt, însă eu nu sunt lumea.

Î: Dar tu trăieşti în lume!

M: Tu zici asta! Eu ştiu că există o lume, care include acest trup şi această minte, dar eu nu consider că sunt "al mele" mai mult decât alte minţi şi trupuri. Ele sunt acolo, în timp şi spaţiu, dar eu sunt dincolo de timp şi de spaţiu.

Î: Dar întrucât toate există prin lumina ta, nu eşti tu creatorul lumii?

M: Eu nu sunt nici potenţialitatea, nici actualizarea, nici starea reală a lucrurilor, în lumina mea, ele vin şi se duc asemenea firelor de praf dansând în raza de soare. Lumina iluminează firele de praf, dar nu depinde de ele. Nu se poate spune nici că le creează. Nu se poate spune nici măcar că le cunoaşte.

Î: Eu îţi pun o întrebare şi tu răspunzi. Eşti tu conştient de întrebare şi de răspuns?

M: în realitate eu nici nu aud, nici nu răspund, în lumea evenimentelor întrebarea se întâmplă şi răspunsul se întâmplă. Nimic nu mi se întâmplă mie însumi. Toate se întâmplă pur şi simplu.

Î: Şi tu eşti martorul?

M: Ce înseamnă martor? Simplă cunoaştere. A plouat, iar acum ploaia a încetat. Eu nu m-am udat. Ştiu că a plouat, dar nu sunt afectat. Doar am privit ca martor ploaia.

Î: Omul pe deplin realizat, care trăieşte spontan în starea supremă, pare să mănânce, să bea şi aşa mai departe. Este el conştient de asta, sau nu?

M: Pe acela în care survine conştiinţa, conştiinţa sau mintea universală, noi îl numim eterul conştiinţei. Toate obiectele conştiinţei alcătuiesc universul. Ceea ce este dincolo de amândouă, susţinându-le pe amândouă, este starea supremă, o stare de absolută nemişcare şi tăcere. Oricine ajunge acolo, dispare. Este inaccesibilă prin cuvinte sau prin minte. Puteţi s-o numiţi Dumnezeu, Parabrahman, Realitatea Supremă, dar acestea sunt nume date de minte. Ea este o stare lipsită de nume, lipsită de conţinut, fără efort, spontană, dincolo de fiinţă şi de nefiinţă.

Î: Dar rămâi oare conştient?

M: Aşa cum universul este corpul minţii, tot astfel conştiinţa este corpul supremului. El nu este conştient, dar dă naştere conştiinţei.

Î: Cele mai multe dintre acţiunile mele zilnice se conduc după obişnuinţă, sunt automate. Eu sunt conştient de obiectivul general, dar nu şi de fiecare mişcare de detaliu. Pe măsură ce conştiinţa mea se lărgeşte şi se adânceşte, detaliile tind să treacă în plan secundar, lăsându-mă liber să urmez tendinţele generale. Nu se întâmplă acelaşi lucru şi cu un jnanin, ba cu atât mai mult?

M: La nivelul conştiinţei, da. În starea supremă, nu. Această tare este una şi indivizibilă, un singur bloc compact de realitate. Singura cale de a o cunoaşte este să fii acea stare. Mintea nu poate să o atingă. Pentru a o percepe nu este nevoie de simţuri; pentru a o cunoaşte nu este nevoie de minte.

Î: Iată cum dirijează Dumnezeu lumea.

M: Dumnezeu nu dirijează lumea.

Î: Atunci cine face acest lucru?

M: Nimeni. Totul se întâmplă de la sine. Tu pui întrebarea şi tot tu dai răspunsul. Dar tu ştii deja răspunsul atunci când pui întrebarea. Totul este un joc în conştiinţă. Toate divizările sunt iluzorii. Tu poţi cunoaşte numai falsul. Adevărul trebuie să fii tu însuţi.

Î: Există conştiinţa observată şi există conştiinţa care observă ca martor. Este cea de-a doua supremul?

M: Există cele două elemente: persoana şi martorul, observatorul. Când le vezi ca fiind una singură, şi treci dincolo, eşti în starea supremă. Această stare nu este perceptibilă, întrucât ea este cea care face percepţia posibilă. Ea este dincolo de fiinţă şi de nefiinţă. Nu este nici oglinda, nici imaginea din oglindă. Ea este ceea ce este - realitatea atemporală, incredibil de dură şi de solidă.

Î: Jnaninul - este el martorul sau Supremul?

M: Este Supremul, fireşte, dar el poate fi văzut şi ca martorul universal.

Î: Dar el rămâne o persoană?

M: Când crezi că eşti persoană, vezi peste tot numai persoane. În realitate nu există persoane, ci numai şiruri de amintiri şi obiceiuri, în momentul realizării, persoana încetează. Identitatea rămâne, dar identitatea nu este o persoană; ea este inerentă realităţii însăşi. Persoana nu are existenţă în sine însăşi; ea este o reflectare în mintea martorului, "eu sunt"-ul, care este un mod de a fi.

Î: Este Supremul conştient?

M: Nici conştient, nici inconştient; îţi vorbesc din experienţă.

Î: Pragnanam brahma. Ce este această pragna?

M: Pragna înseamnă cunoaşterea neconştientă de sine a vieţii însăşi.

Î: Este ea vitalitatea, energia vieţii, principiul vieţii?

M: Energia vine mai întâi. Căci totul este o formă de energie Conştiinţa este diferenţiată cel mai mult în starea de veghe. Mai puţin în vis. Încă şi mai puţin în somn. Omogenă, în cea de-a patra stare. Dincolo se găseşte inexprimabila şi monolitica realitate, lăcaşul jnaninului.

Î: Mi-am tăiat braţul. Acum s-a vindecat. Prin ce putere s-a vindecat?

M: Prin puterea vieţii.

Î: Ce este acea putere?

M: Este conştiinţa. Totul este conştient.

Î: Care este sursa conştiinţei?

M: Conştiinţa însăşi este sursa tuturor lucrurilor.

Î: Poate să existe viaţă fără conştiinţă?

M: Nu, dar nici conştiinţă fără viaţă. Ele sunt una; în realitate, numai Cel Ultim este. Restul este doar o chestiune de nume şi de formă. Atâta timp cât te agăţi de ideea că numai ceea ce are nume şi formă există, Supremul îţi va apărea ca non-existent. Când vei înţelege că numele şi formele sunt cochilii goale, fără nici un fel de conţinut, şi că ceea ce este real este lipsit de nume şi formă, energie pură a vieţii şi lumină a conştiinţei, tu vei fii împăcat, cufundat în tăcerea adâncă a realităţii.

Î: Dacă timpul şi spaţiul sunt doar simple iluzii, iar tu eşti dincolo de ele, spune-mi, te rog, cum este vremea la New York. Este cald sau plouă?

M: Cum aş putea să-ţi spun? Astfel de lucruri necesită o pregătire specială. Sau o călătorie la New York. Eu pot să fiu întru totul sigur că sunt dincolo de spaţiu şi de timp, şi totuşi incapabil să mă localizez după voie într-un punct oarecare al timpului şi spaţiului. Nu sunt îndeajuns de interesat; nu văd nici un rost în a trece printr-o pregătire yoghină specială. Eu tocmai am auzit de New York. Pentru mine el este un cuvânt. De ce ar trebui să ştiu mai mult decât transmite cuvântul? Fiecare atom poate fi un univers tot atât de complex ca universul nostru. Trebuie oare să-i cunosc pe toţi? Pot.... dacă mă pregătesc.

Î: Punând întrebarea referitoare la vremea din New York, unde am greşit?

M: Lumea şi mintea sunt stări ale existenţei. Supremul nu este o stare. El pătrunde toate stările, dar nu este o altă stare. El este în întregime fără cauză, independent, complet prin sine însuşi, dincolo de timp şi spaţiu, minte şi materie.

Î: După ce semn îl recunoşti?

M: El este punctul care nu lasă nici o urmă. Nu este nimic după care să-l recunoşti. El trebuie să fie văzut direct, renunţând la orice căutare de semne şi de abordări. Când toate numele şi formele au fost abandonate, realul este cu tine. Nu-i nevoie să-l cauţi. Pluralitatea şi diversitatea sunt numai jocul minţii. Realitatea este una singură.

Î: Dacă realitatea nu lasă nici o urmă, atunci nu se poate vorbi despre ea.

M: Ea este. Nu poate fi negată. Ea este adâncă şi întunecată, mister dincolo de mister. Însă ea este, în vreme ce orice altceva doar se întâmplă.

Î: Este ea Necunoscutul?

M: Ea este dincolo de cele două, cunoscutul şi necunoscutul. Dar eu aş numi-o mai degrabă cunoscutul decât necunoscutul. Căci de îndată ce un lucru este cunoscut, realul este cel cunoscut.

Î: Este tăcerea un atribut al realului?

M: Aceasta aparține, de asemenea, minții. Toate stările şi condițiile sunt ale minții.

Î: Care este locul stării de samadhi?

M: A nu face uz de conştiința ta este samadhi. Este de ajuns să-ți laşi mintea în pace. Să nu vrei nimic, nici de la corpul tău, nici de la mintea ta.

14. APARENȚELE ŞI REALITATEA

Întrebare: În repetate rânduri ai afirmat că evenimentele sunt fără cauză, că un lucru se întâmplă pur şi simplu şi nu-i poate fi atribuită nici o cauză. Fără îndoială, toate lucrurile au o cauză sau mai multe cauze. Cum să înțeleg lipsa de cauzalitate a lucrurilor?

Maharaj: Din punctul de vedere cel mai elevat lumea nu are nici o cauză.

Î: Dar care este experiența ta personală?

M: Toate lucrurile sunt fără cauză. Lumea nu are nici un fel de cauză.

Î: Eu nu mă interesez de cauzele care au condus la crearea lumii. Cine a văzut crearea lumii? Poate că ea este fără de început, existând dintotdeauna. Dar eu nu vorbesc despre lume. Eu iau lumea ca existentă - oarecum. Ea conține atât de multe lucruri. Cu siguranță, fiecare lucru trebuie să aibă una sau mai multe cauze.

M: De îndată ce îți creezi o lume în timp şi spațiu, stăpânită de cauzalitate, tu eşti nevoit să cauți şi să găseşti cauze pentru toate lucrurile. Tu pui întrebarea şi impui un răspuns.

Î: Întrebarea mea este foarte simplă. Eu văd tot felul de lucruri şi înțeleg că fiecare trebuie să aibă o cauză sau un număr de cauze. Tu spui că ele sunt fără cauză - din punctul tău de vedere - dar, pentru tine nimic nu are ființă şi, de aceea, chestiunea cauzalității nu se pune. Tu pari totuşi să admiți existența lucrurilor, deşi le tăgăduieşti cauzalitatea. Asta nu pot eu să pricep. Din moment ce accepți existența lucrurilor, de ce respingi cauzele lor?

M: Eu văd numai conştiința şi cunosc totul ca nefiind decât conştiință, aşa cum voi cunoaşteți imaginea de pe ecranul de cinema ca nefiind decât lumină.

Î: Şi totuşi mişcările luminii au o cauză.

M: Lumina nu se mişcă deloc. Ştii foarte bine că mişcarea este iluzorie, o secvență de interceptări şi de culori ale filmului. Ceea ce se mişcă este filmul - care este mintea.

Î: Asta nu face ca imaginea să fie fără cauză. Filmul este acolo, actorii, tehnicienii, directorul, regizorul, diverşii producători. Lumea este stăpânită de cauzalitate. Toate lucrurile sunt strâns legate între ele.

M: Fireşte, toate lucrurile sunt legate între ele. Toate au cauze fără de număr, întregul univers contribuie la cel mai mic lucru. Un lucru este aşa cum este, fiindcă lumea este aşa cum este. Vezi, tu faci negoț cu podoabe din aur, iar eu cu aur. Între diferitele podoabe nu există nici un raport cauzal. Când retopeşti o podoabă ca să faci o alta, între cele două nu există nici un raport cauzal. Factorul comun este aurul. Dar tu nu poți spune că aurul este cauza. El nu poate fi numit cauză, pentru că nu cauzează nimic prin sine însuşi. El este reflectat în minte ca "eu sunt", ca numele şi forma particulară a podoabei. Cu toate acestea totul este numai aur. În acelaşi fel, realitatea face toate lucrurile posibile şi totuşi nimic din ceea ce face ca un lucru să fie ceea ce este el - numele şi forma sa - nu provine din realitate. Dar de ce te frământi atât de mult cu privire la cauzalitate? Ce contează cauzele câtă vreme lucrurile însele sunt trecătoare? Lasă să vină ceea ce vine şi să se ducă ceea ce se duce - de ce te agăți de lucruri şi te interesezi de cauzele lor?

Î: Din punctul de vedere relativ, toate lucrurile trebuie să aibă o cauză.

M: La ce-ți foloseşte punctul de vedere relativ? Tu eşti capabil să priveşti din punctul de vedere absolut - de ce să revii la cel relativ? Te temi oare de absolut?

Î: Da, mă tem. Mă tem să nu adorm peste aşa-zisele mele certitudini absolute! Pentru a trăi o viață în mod decent, absolutele nu sunt de prea mare ajutor. Atunci când ai nevoie de o cămaşă, cumperi pânză, chemi un croitor şi aşa mai departe.

M: Toată această vorbărie dovedeşte ignoranță.

Î: Şi care este punctul de vedere al cunoscătorului?

M: Există numai lumină şi lumina este totul. Toate celelalte nu sunt decât imagini făcute din lumină. Imaginea este în lumină şi lumina este în imagine. Viață şi moarte, sine şi non-sine - abandonează toate aceste idei. Ele nu-ți sunt de nici un folos.

Î: Din ce punct de vedere negi cauzalitatea? Din cel relativ universul este cauza tuturor lucrurilor. Din cel absolut - nu există nici un lucru câtuşi de puțin.

M: În ce stare pui această întrebare?

Î: În starea de veghe de zi cu zi, singura în care au loc aceste discuții.

M: Toate aceste probleme se ivesc numai în starea de veghe, căci astfel este natura ei. Dar tu nu eşti întotdeauna în această stare. Oare ce câştig poți avea dintr-o stare în care cazi şi din care ieşi independent de voința ta? La ce-ți foloseşte să ştii că există în lucruri o relație cauză-efect, aşa cum ți se pare în starea ta de veghe?

Î: Lumea şi starea de veghe ies la iveală împreună şi se afundă împreună.

M: Când mintea este nemişcată, absolut tăcută, starea de veghe nu mai există.

Î: Cuvinte ca Dumnezeu, univers, total, absolut, suprem nu sunt decât simple vorbe în vânt, pentru că asupra lor nu se poate acționa.

M: Tu ridici întrebări la care numai tu poți răspunde.

Î: Nu mă îndepărta în felul ăsta! Tu pledezi atât de hotărât pentru totalitate, pentru univers şi pentru alte asemenea lucruri imaginare! Ele nu pot veni pentru a te împiedica să vorbeşti în numele lor. Eu urăsc aceste generalizări iresponsabile! Iar tu eşti atât de înclinat să le personalizezi. Fără cauzalitate n-ar mai exista ordine, nici o acțiune intenționată nu ar mai fi posibilă.

M: Tu vrei să cunoşti toate cauzele fiecărui eveniment? Este oare cu putință?

Î: Ştiu că nu este cu putință! Tot ce vreau să ştiu este dacă există cauze pentru toate lucrurile şi dacă aceste cauze pot fi influențate, afectând astfel evenimentele.

M: Ca să influențezi evenimentele, n-ai nevoie să cunoşti cauzele. Ce mod complicat şi ciudat de a face lucrurile! Nu eşti tu sursa şi sfârşitul fiecărui eveniment? Controlează deci evenimentul la sursă.

I: în fiecare dimineață iau ziarul şi citesc cu groază că nenorocirile lumii - sărăcie, vrajbă şi războaie - continuă neabătute, întrebările mele privesc faptul nenoricirii, cauza şi remediul. Nu evita întrebarea spunându-mi că ăsta e budism! Nu mă eticheta. Insistența ta asupra lipsei de cauzalitate înlătură orice speranță că lumea se va schimba vreodată.

M: Eşti confuz deoarece crezi că tu eşti în lume, iar nu lumea în tine. Cine a apărut mai întâi - tu sau părinții tăi? Tu îți imaginezi că te-ai născut la o anume dată şi într-un anumit loc, că ai un tată şi o mamă, un corp şi un nume. Acesta este păcatul tău şi calamitatea ta! Tu vei putea negreşit să schimbi lumea dacă vei lucra pentru asta. Aşadar, lucrează. Cine te opreşte? Eu nu te-am descurajat niciodată. Cu cauze sau fără cauze, tu eşti cel care ai făcut această lume şi tu o poți schimba.

Î: O lume fără cauză este în întregime în afara controlului meu.

M: Dimpotrivă, pentru care tu eşti singura sursă şi singurul fundament al lumii, stă pe deplin în puterea ta să o schimbi. Ceea ce este creat poate fi oricând distrus şi recreat. Totul se va întâmpla aşa cum vei dori, cu condiția să vrei cu adevărat.

Î: Tot ce vreau să ştiu este cum să fac față nenorocirilor lumii.

M: Tu le-ai creat din propriile tale dorințe şi frici, tu trebuie le faci față. Totul se datorează faptului că ți-ai uitat propria ființă. Deoarece ai dat realitate filmului de pe ecran, tu iubeşti oamenii lui, suferi pentru ei şi cauți să-i salvezi. Este complet fals. Trebuie să începi cu tine însuți. Nu există altă cale. Lucrează, bineînțeles. Nu-i nici un rău în faptul că lucrezi.

Î: Universul tău pare să conțină orice experiență posibilă. Individul îşi trasează o cale prin el şi experimentează stări plăcute şi neplăcute. Aceasta dă naştere interogației şi căutării, care lărgesc perspectiva şi îngăduie individului să treacă dincolo de lumea sa, îngustă şi creată prin propriile-i mijloace, limitată şi egocentrică. Această lume personală poate să fie schimbată cu timpul. Universul este atemporal şi perfect.

M: A lua aparența drept realitate este un păcat cumplit şi cauza tuturor calamităților. Tu eşti Conştiența atotpătrunzătoare (awareness-consciousness), eternă şi infinit creatoare. Orice altceva aparține spațiului şi timpului. Nu uita ceea ce eşti. Între timp, lucrează din toată inima. Lucrul şi cunoaşterea ar trebui să meargă mână în mână.

Î: Am sentimentul că dezvoltarea mea spirituală nu este în puterea mea. A-ți face propriile planuri şi a le îndeplini nu te conduce nicăieri. Eu nu fac decât să mă învârtesc pe loc. Când Dumnezeu va considera că fructul este copt, El îl va culege şi îl va mânca. Fructul care I se va părea verde va rămâne în pomul lumii pentru o altă zi.

M: Tu crezi că Dumnezeu te cunoaşte? El nu cunoaşte nici măcar lumea.

Î: Dumnezeul tău este diferit. Al meu este milostiv. El suferă împreună cu noi.

M: Tu te rogi ca să salvezi un singur om, în timp ce alții mor cu miile. Iar dacă toți vor înceta să mai moară, pe pământ nu va mai fi loc.

Î: Eu nu mă tem de moarte. Preocuparea mea vizează amărăciunea şi suferința. Dumnezeul meu este un Dumnezeu simplu şi mai degrabă neputincios. El nu are puterea de a ne constrânge să fim înțelepți. El nu poate decât să stea şi să aştepte.

M: Dacă tu şi Dumnezeul tău sunteți neputincioşi, nu implică asta că lumea este accidentală? Şi dacă este aşa, atunci singurul lucru pe care-l poți face este să mergi dincolo de ea.

I5. JNANINUL

Întrebare: Fără puterea lui Dumnezeu nimic nu poate fi făcut. Fără El, nici măcar tu n-ai şedea aici, vorbindu-ne.

Maharaj: Totul este fapta Lui, fără îndoială. Dar ce importantă are pentru mine, de vreme ce nu vreau nimic? Ce poate Dumnezeu să-mi dea, ori să ia de la mine? Ce este al meu este al meu şi era al meu chiar şi atunci când Dumnezeu nu exista. Desigur, acesta este un lucru foarte, foarte mărunt, o fărâmă - simţământul "eu sunt", faptul de a fi. Acesta este propriul meu loc; nu mi l-a dat nimeni. Pământul este al meu; ceea ce creşte pe el este al lui Dumnezeu.

Î: A luat Dumnezeu pământul cu chirie de la tine?

M: Dumnezeu îmi este devotat şi a făcut toate acestea pentru mine.

Î: Nu există oare un Dumnezeu independent de tine?

M: Cum este cu putinţă să existe? "Eu sunt" este rădăcina, Dumnezeu este copacul. Pe cine să venerez şi pentru ce?

Î: Tu eşti devotul sau eşti obiectul devoţiunii?

M: Nu sunt nici una nici alta; sunt devoţiunea însăşi.

Î: Nu există destulă devoţiune în lume.

M: Tu urmăreşti întotdeauna îmbunătăţirea lumii. Crezi tu cu adevărat că lumea te aşteaptă pe tine ca să fie salvată?

Î: De fapt, eu nu ştiu cât de multe pot face pentru lume. Tot ce pot face, este să încerc. Mai este şi altceva ce ai dori să fac?

M: Fără tine există oare o lume? Tu ştii totul despre lume, dar despre tine însuţi nu ştii nimic. Tu eşti unealta propriei tale lucrări, nu mai ai nici o altă unealtă. De ce n-ai grijă de unelte înainte de a te gândi la lucrare?

Î: Eu pot să aştept, în vreme ce lumea nu poate.

M: Neinteresându-te de tine şi de uneltele tale, tu faci lumea să aştepte.

Î: Să aştepte ce?

M: Pe cineva care o poate salva.

I: Dumnezeu dirijează lumea, Dumnezeu o va salva.

M: Tu zici asta! A venit Dumnezeu şi ţi-a spus că lumea este creaţia şi preocuparea Lui, iar nu a ta?

Î: De ce ar trebui să fie singura mea preocupare?

M: Gândeşte-te. Cine altcineva mai cunoaşte lumea în care trăieşti tu?

Î: Tu ştii. Toţi ştiu.

M: A venit cineva din afara lumii tale ca să-ţi spună asta? Eu însumi şi toţi ceilalţi apărem şi dispărem din lumea ta. Noi suntem toţi la discreţia ta.

Î: Nu poate fi chiar aşa de rău! Eu exist în lumea ta, după cum şi tu exişti în a mea.

M: Tu n-ai nici o evidenţă a lumii mele. Tu eşti complet cufundat în lumea propriei tale creaţii.

Î: Văd. Complet, dar fără speranţă?

M: Înăuntrul închisorii lumii tale apare un om care îţi spune că lumea contradicţiilor dureroase, pe care tu ai creat-o, nu este nici continuă, nici permanentă, ci este întemeiată pe o înţelegere greşită. El stăruie pe lângă tine ca să ieşi din ea, în acelaşi mod în care ai intrat. Tu ai intrat în închisoare uitând ceea ce eşti şi vei ieşi din ea cunoscându-te pe tine însuţi aşa cum eşti.

Î: În ce mod afectează asta lumea?

M: Când eşti liber de lume, tu poţi să faci ceva cu privire la ea. Atâta timp cât eşti prizonierul ei, eşti incapabil să o schimbi. Dimpotrivă, orice vei face va agrava situaţia.

Î: Dreptatea mă va pune în libertate.

M: Neîndoielnic, dreptatea va face din tine şi din lumea ta un loc confortabil, chiar fericit. Dar care este rostul? Nu este nici o realitate în ea. Ea nu poate să dureze.

Î: Dumnezeu mă va ajuta.

M: Ca să te ajute, Dumnezeu trebuie să cunoască existenţa ta. Dar tu şi lumea ta nu sunteţi decât stări de vis. În vis tu poţi să înduri chinuri cumplite. Nimeni nu le cunoaşte şi nimeni nu poate să te ajute.

Î: Aşadar toate întrebările mele, căutarea şi studiul meu nu sunt de nici un folos?

M: Acestea nu sunt decât mişcările unui om care s-a săturat de somn. Ele nu sunt cauzele trezirii, ci semnele ei timpurii, însă nu trebuie să pui întrebări neîntemeiate şi prosteşti, la care cunoşti deja răspunsul.

Î: Cum să capăt un răspuns adevărat?

M: Punând o întrebare adevărată, dar nu una verbală, ci îndrăznind să trăieşti potrivit cu luminile tale. Un om dispus să moară pentru adevăr îl va dobândi.

Î: O altă întrebare. Există persoana. Există cunoscătorul persoanei. Există martorul. Sunt

cunoscătorul şi martorul acelaşi lucru, ori sunt stări separate?

M: Cunoscătorul şi martorul - sunt doi sau unul? Atunci când cunoscătorul este văzut ca separat de ceea ce este cunoscut, martorul stă singur. Când ceea ce este cunoscut şi cunoscătorul sunt văzute ca unul, martorul devine una cu ei.

Î: Cine anume este jnanin? Martorul sau supremul?

M: Jnaninul este supremul, dar şi martorul. El este atât fiinţă cât şi conştienţă, în raport cu conştiinţa el este conştienţă, în raport cu universul el este fiinţă pură.

Î: Şi cum este cu persoana? Ce vine mai întâi, persoana sau cunoscătorul?

M: Persoana este un lucru foarte mic. De fapt ea este un compus; nu se poate spune că există în sine. Nepercepută, ea pur şi simplu nu există. Ea nu-i decât umbra minţii, suma totală a amintirilor. Fiinţa pură este reflectată în oglinda minţii, ca act de cunoaştere. Ceea ce este cunoscut ia forma unei persoane, întemeiate pe amintire şi obişnuinţă. Persoana nu este decât o umbră sau o proiecţie a cunoscătorului pe ecranul minţii.

Î: Mintea este acolo, reflectarea este acolo. Dar unde este soarele?

M: Supremul este soarele.

Î: El trebuie să fie conştient.

M: Nu este nici conştient, nici inconştient. Nu te gândi la el în termeni de conştiinţă sau inconştienţă. El este viaţa care le conţine pe amândouă şi care este dincolo de amândouă.

Î: Viaţa este atât de inteligentă. Cum poate ea să fie inconştientă?

M: Tu vorbeşti de inconştient atunci când apare o discontinuitate în memorie, în realitate există numai conştiinţa, întreaga viaţă este conştientă, întreaga conştiinţă - vie.

Î: Chiar şi pietrele?

M: Chiar şi pietrele sunt conştiente şi vii.

Î: Necazul cu mine este că sunt înclinat să neg existenţa a ceea ce nu pot să-mi imaginez.

M: Ar fi mai înţelept să negi existenţa a ceea ce îţi imaginezi. Ireal este lucrul imaginat.

Î: Tot ceea ce este imaginabil este ireal?

M: Imaginaţia întemeiată pe amintiri este ireală. Viitorul nu este în întregime ireal.

Î: Care parte a viitorului este reală şi care nu este?

M: Cea neaşteptată şi imprevizibilă este reală.

<u>16. STAREA FĂRĂ DORINŢĂ - CEA MAI ÎNALTĂ BEATITUDINE</u>

Întrebare: Am întâlnit mulţi oameni realizaţi, dar niciodată un om eliberat. Ai dat cumva peste vreun om eliberat, sau eliberarea înseamnă, printre altele, şi abandonarea corpului fizic?

Maharaj: Ce înţelegi prin realizare şi eliberare?

Î: Prin realizare eu înţeleg o minunată experienţă de pace, bunătate şi frumuseţe, când lumea are sens şi domneşte unitatea substanţei şi esenţei. Cu toate că asemenea experienţă nu durează, ea nu poate fi uitată. Ea străluceşte în minte ca amintire şi ca năzuinţă. Ştiu despre ce vorbesc, căci am avut asemenea experienţe. Prin eliberare înţeleg a fi permanent în acea stare minunată. Ce întreb eu este dacă eliberarea corpului este compatibilă cu supravieţuirea corpului.

M: Ce este în neregulă cu corpul?

Î: Corpul este atât de slab şi are o viaţă atât de scurtă. El creează nevoi şi pofte. Te limitează cumplit.

M: Şi ce-i cu asta? Lasă expresiile fizice să fie limitate, însă eliberarea este a sinelui faţă de ideile sale false şi auto-impuse; ea nu este cuprinsă în nici o experienţă particulară, oricât de glorioasă ar fi aceasta.

Î: Durează ea veşnic?

M: Orice experienţă este legată de timp. Orice are un început trebuie să aibă un sfârşit.

Î: Aşadar eliberarea, în sensul pe care-l dau eu cuvântului, nu există?

M: Din contră, tu eşti întotdeauna liber. Tu eşti conştient dar şi liber să fii conştient, fie că îţi dai seama de acest lucru, fie că nu. Nimeni nu poate lua asta de la tine. Te ştii tu vreodată non-existent, sau inconştient?

Î: Se poate să nu-mi amintesc, dar asta nu dovedeşte netemeinicia faptului că sunt uneori inconştient.

M: De ce nu-ţi întorci privirea de la experienţă la experimentator pentru a realiza deplina importanţă a singurei afirmaţii adevărate pe care o poţi face: "eu sunt"?

Î: Cum se face asta?

M: Aici nu este nici un "cum". Menţine în minte doar sentimentul „eu sunt", transformă-te treptat în el, până când mintea şi sentimentul tău devin una. Prin încercări repetate, vei găsi echilibrul potrivit între atenţie şi afecţiune, iar mintea ta va fi ferm stabilită în gândul-sentiment "eu sunt". Indiferent ce gândeşti

spui sau faci, acest simţământ de fiinţă imuabilă şi afectuoasă rămâne fundalul veşnic prezent în minte.

Î: Şi tu numeşti asta eliberare?

M: Eu numesc asta normal. Ce este în neregulă cu a fi, a cunoaşte şi a acţiona fără efort şi cu bucurie? De ce consideri lucrul acesta atât de neobişnuit, de ce te gândeşti la imediata distrugere a corpului? Ce este în neregulă cu corpul care ar trebui să moară? Corectează-ţi atitudinea faţă de corp şi lasă-l în pace. Nu-l răsfaţă, nu-l tortura. Doar menţine-l în funcţiune, în cea mai mare parte a timpului sub pragul atenţiei conştiente.

Î: Amintirea minunatelor mele experienţe mă urmăreşte. Le vreau înapoi.

M: Tocmai pentru că le vrei înapoi, nu le poţi avea. Starea de tânjire după ceva blochează orice experienţă mai profundă. Nimic de valoare nu i se poate întâmpla unei minţi care ştie cu exactitate ce vrea. Căci nimic din ceea ce mintea poate să vizualizeze şi să vrea nu este de mare valoare.

Î: Dar atunci ce merită să vreau?

M: Să vrei ceea ce-i mai bun. Cea mai înaltă fericire, cea mai mare libertate. Starea lipsită de dorinţă este cea mai înaltă beatitudine.

Î: Libertatea faţă de dorinţă nu este libertatea pe care o vreau. Eu vreau libertatea de a-mi împlini năzuinţele.

M: Eşti liber să-ţi împlineşti năzuinţele. La drept vorbind, tu nu faci nimic altceva.

Î: Încerc, dar sunt obstacole care mă împiedică.

M: Învinge-le.

Î: Nu pot, sunt prea slab.

M: Ce te face slab? Ce este slăbiciunea? Alţii îşi împlinesc dorinţele, de ce nu şi tu?

Î: Poate că-mi lipseşte energia necesară.

M: Ce s-a întâmplat cu energia ta? Unde s-a dus? Nu cumva ţi-ai irosit-o prin atâtea dorinţe şi căutări contradictorii? Tu nu ai o rezervă infinită de energie.

Î: De ce nu?

M: Ţelurile tale sunt mărunte şi modeste. Ele nu au nevoie de prea multă energie. Numai energia lui Dumnezeu este infinită, căci El nu vrea nimic pentru El însuşi. Fii ca El şi toate dorinţele tale se vor împlini. Cu cât sunt mai înalte ţelurile şi mai vaste dorinţele tale, cu atât vei avea mai multă energie pentru împlinirea lor. Doreşte binele tuturor şi universul va lucra odată cu tine. Dar dacă urmăreşti propria ta plăcere, atunci va trebui s-o câştigi pe calea cea aspră, cu multă perseverenţă şi trudă, înainte să doreşti, merită.

Î: M-am angajat în studiul filosofiei, sociologiei şi educaţiei. Cred că am nevoie de o dezvoltare mentală mai mare înainte de a visa la realizarea de sine. Mă aflu oare pe calea cea bună?

M: Pentru a-ţi câştiga existenţa, o oarecare cunoaştere specializată este necesară. Cunoaşterea generală dezvoltă mintea, fără îndoială, însă dacă ai de gând să-ţi petreci viaţa acumulând tot mai multă cunoaştere, atunci clădeşti un zid în jurul tău. Pentru a trece dincolo, nu ai nevoie de o minte bine garnisită.

Î: Atunci ce trebuie?

M: Nu te încrede în mintea ta şi mergi dincolo.

Î: Ce voi găsi dincolo de minte?

M: Experienţa directă de a fi, de a cunoaşte, de a iubi.

Î: Cum se trece dincolo de minte?

M: Sunt multe puncte de pornire, toate conduc la acelaşi scop. Poţi începe cu munca dezinteresată, abandonând fructele acţiunii; poţi apoi să renunţi la gândit şi să sfârşeşti prin a renunţa la toate dorinţele. Aici, renunţarea este factorul operaţional. Ori, poţi să nu-ţi faci griji cu privire la nici un lucru pe care îl vrei, pe care îl gândeşti sau pe care îl faci, ci doar să rămâi fixat în gândul şi sentimentul "eu sunt", focalizându-l pe „eu sunt" ferm în mintea ta. Pot să te încerce tot felul de experienţe - rămâi nemişcat în cunoaşterea faptului că tot ceea ce este perceptibil este trecător, şi numai acel "eu sunt" durează.

Î: Nu pot să-mi dedic toată viaţa unor asemenea practici. Am îndatoriri pe care trebuie să le împlinesc.

M: Îndeplineşte-ţi neapărat îndatoririle. Acţiunea în care nu eşti implicat emoţional, care este benefică şi nu cauzează suferinţa, nu te va înlănţui. Poţi să fii angajat în mai multe direcţii diferite şi să lucrezi cu o însufleţire enormă, şi totuşi să rămâi lăuntric liber şi calm, cu o minte ca oglinda, care reflectă totul fără ca ea să fie afectată.

Î: O astfel de stare este realizabilă?

M: N-aş vorbi despre ea, dacă nu ar fi. De ce ţi-aş spune fantezii?

Î: Toată lumea citează scripturile.

M: Cei care cunosc numai scripturile nu ştiu nimic. A şti înseamnă a fi. Eu ştiu despre ce vorbesc; nu sunt lucruri pe care le-am aflat din cărţi sau din auzite.

Î: Eu studiez sanscrita sub îndrumarea unui profesor, dar de fapt nu fac decât să citesc scripturile. Sunt în căutarea realizării de sine, şi am venit să primesc îndrumarea necesară. Spune-mi, te rog, ce ar trebui să fac?

M: De vreme ce ai citit scripturile, de ce mă mai întrebi pe mine?

Î: Scripturile arată direcțiile generale, dar individul are nevoie de instrucțiuni personale.

M: Sinele tău este învățătorul tău ultim (sadguru). Învățătorul (gurul) tău din afară nu-i decât o piatră de hotar. Numai învățătorul tău lăuntric este cel care va merge împreună cu tine spre scop, căci el este scopul.

Î: Învățătorul lăuntric este greu de găsit.

M: De vreme ce el este în tine şi cu tine, dificultatea nu poate fi serioasă. Priveşte în interior şi îl vei găsi.

Î: Când privesc în interior, găsesc senzații şi percepții, gânduri şi sentimente, dorințe şi frici, amintiri şi aşteptări. Mă afund în acest nor şi nu văd nimic altceva.

M: Cel care vede toate acestea, precum şi nimicul, este învățătorul lăuntric. El singur este, orice altceva doar pare că este. El este Sinele tău (swantpa), speranța şi certitudinea eliberării tale; găseşte-l, agață-te de el şi vei fi salvat şi în siguranță.

Î: Cred în cele ce spui, dar când încerc să descopăr cu adevărat acest sine lăuntric, constat că el îmi scapă.

M: Ideea "el îmi scapă", unde se iveşte ea?

Î: În minte.

M: Şi cine cunoaşte mintea?

Î: Martorul minții cunoaşte mintea.

M: A venit cineva la tine şi ți-a spus: "Eu sunt martorul minții tale"?

Î: Fireşte că nu. N-ar fi fost decât o altă idee în minte.

M: Atunci cine este martorul?

Î: Eu sunt.

M: Aşadar, tu cunoşti martorul fiindcă tu eşti martorul. Nu este nevoie să vezi martorul în fața ta. Şi aici, a fi este una cu a cunoaşte.

Î: Da, văd că eu sunt martorul, Conştiența însăşi. Dar ce câştig am din asta?

M: Ce întrebare! Ce fel de câştig aştepți? A cunoaşte ceea ce eşti, nu-i acesta un lucru destul de bun?

Î: Care sunt foloasele cunoaşterii de sine?

M: Te ajută să înțelegi ceea ce nu eşti şi te protejează de idei, dorințe şi acțiuni false.

Î: Dacă eu nu sunt decât martorul, ce mai contează ce este bun sau rău?

M: Ceea ce te ajută să te cunoşti pe tine însuți este bun. Ceea ce te împiedică, este greşit. A-ți cunoaşte Sinele real este beatitudine, a-l uita este amărăciune.

Î: Este martorul-conştiință adevăratul Sine?

M: El este reflectarea realului în intelect. Realul este dincolo. Martorul este poarta prin care treci dincolo.

Î: Care este rostul meditației?

M: Vederea falsului ca fals, este meditație. Aceasta trebuie să continue tot timpul.

Î: Nouă ni se spune să meditâm regulat.

M: Exercițiul zilnic şi deliberat de a discrimina între ceea ce este adevărat şi ceea ce este fals şi de a renunța la ceea ce este fals înseamnă meditație. Sunt multe genuri de meditație cu care să începi, dar la sfârşit toate se transformă într-una singură.

Î: Spune-mi te rog, care este drumul cel mai scurt către realizarea de sine?

M: Nici o cale nu este scurtă sau lungă, dar unii oameni sunt mai serioşi, alții mai puțin. Eu pot să-ți spun despre mine însumi. Am fost un om simplu, dar am avut încredere în gurul meu. Ce mi-a spus el să fac, am făcut. El mi-a spus să mă concentrez pe "eu sunt" - am făcut asta. El mi-a spus că eu sunt dincolo de tot ce poate fi perceput sau gândit - l-am crezut. I-am dat inima şi sufletul meu, întreaga mea atenție şi tot timpul meu disponibil (a trebuit să muncesc pentru a asigura traiul familiei mele). Ca rezultat al credinței şi al muncii serioase, mi-am realizat Sinele (swarupa) în trei ani. Tu poți să alegi orice cale care ți se pare potrivită; seriozitatea ta va determina ritmul progresului.

Î: Nici un sfat prețios pentru mine?

M: Fii pe deplin conştient de "eu sunt" şi rămâi ferm în această stare. Acesta este începutul şi de asemenea sfârşitul oricărei strădanii.

17. ETERNUL PREZENT

Întrebare: Cele mai înalte puteri ale minții sunt înțelegerea, inteligența şi puterea de pătrundere. Omul are trei corpuri - fizic, mental şi cauzal (prana, mana, karana). Corpul fizic reflectă existența sa, cel

mental cunoaşterea sa, iar cel cauzal creativitatea sa voioasă. Desigur, toate acestea sunt forme ale conştiinţei, însă ele apar ca fiind separate, având calităţi proprii. Inteligenţa (buddhi) este reflectarea în minte a puterii de a cunoaşte (chit). Ea este cea care face mintea aptă pentru cunoaştere. Cu cât mai strălucitoare este inteligenţa, cu atât mai întinsă, mai adâncă şi mai conformă cu realitatea este cunoaşterea. A cunoaşte lucruri, a cunoaşte oameni şi a te cunoaşte pe tine însuţi, sunt toate funcţii ale inteligenţei; ultima este cea mai importantă şi le conţine pe primele două. Înţelegerea greşită cu privire la tine însuţi şi la lume conduce la idei şi dorinţe false, care la rândul lor duc la sclavie. A te înţelege corect pe tine însuţi este absolut necesar dacă vrei să te eliberezi din sclavia iluziei. Eu înţeleg toate astea în teorie, însă când trec la practică, constat că eşuez fără speranţă în răspunsurile pe care le dau situaţiilor şi oamenilor, iar prin reacţiile mele inadecvate nu fac decât să-mi doresc robia. Viaţa este prea rapidă pentru mintea mea greoaie şi înceată. Eu înţeleg, însă prea târziu, când am repetat deja vechile greşeli.

Maharaj: Atunci care-i problema ta?

Î: Am nevoie de un răspuns la viaţă, nu numai inteligent, ci şi foarte rapid. Răspunsul nu poate fi rapid, dacă nu este perfect spontan. Cum pot eu să ating o asemenea spontaneitate?

M: Oglinda nu poate face nimic pentru a atrage soarele. Ea poate doar să se menţină limpede. De îndată ce mintea este pregătită, soarele străluceşte în ea.

Î: Lumina este a Sinelui, ori a minţii?

M: A amândoura. Lumina este fără cauză şi invariabilă prin sine însăşi, dar ea este colorată de mişcările şi schimbările minţii. Aceasta seamănă foarte mult cu un cinema. Lumina nu este în film, însă filmul colorează lumina şi, interceptând-o, o face să pară mişcătoare.

Î: Eşti tu, acum, în starea perfectă?

M: Perfecţiunea este o stare a minţii - atunci când mintea este pură. Eu sunt dincolo de minte, indiferent de starea ei, pură sau impură. Conştienţa este natura mea; în ultimă instanţă, eu sunt dincolo de fiinţă şi de nefiinţă.

Î: Mă va ajuta meditaţia să ajung la starea ta?

M: Meditaţia te va ajuta să-ţi descoperi legăturile, să le slăbeşti, să le dezlegi şi să-ţi arunci lanţurile cu care erai legat. Când nu vei mai fi ataşat de nimic, înseamnă că ţi-ai făcut partea de treabă. Restul va fi făcut pentru tine.

Î: De către cine?

M: De aceeaşi putere care te-a adus până aici, care ţi-a îndemnat inima să dorească adevărul şi mintea să-l caute. Este aceeaşi putere care te menţine în viaţă. Poţi să-i zici Viaţa sau Supremul.

Î: Aceeaşi putere mă va ucide la timpul cuvenit.

M: Nu erai tu prezent la naşterea ta? Nu vei fi tu prezent la moartea ta? Descoperă-l pe cel care-i întotdeauna prezent, iar problema ta cu răspunsul spontan şi perfect va fi rezolvată.

Î: Realizarea eternului şi un răspuns adecvat şi lipsit de efort la evenimentul temporar mereu schimbător sunt două chestiuni diferite şi separate. Tu pari să le topeşti într-una singură. Ce te determină să procedezi astfel?

M: A realiza Eternul înseamnă a deveni Eternul, întregul, universul, cu tot ce conţine el. Fiecare eveniment este efectul şi expresia întregului şi este în armonie fundamentală cu întregul. Orice răspuns din partea întregului trebuie să fie corect, lipsit de efort şi instantaneu. El nu poate să fie altfel, dacă este corect. Răspunsul întârziat este un răspuns greşit. Gândirea, simţirea şi acţiunea trebuie să fie una şi simultane cu situaţia care le cere.

Î: Cum vine asta?

M: Ţi-am spus deja. Află-l pe cel care era prezent la naşterea ta şi care va fi martor la moartea ta.

Î: Tatăl şi mama mea?

M: Da, tatăl-mama ta, sursa din care ai provenit. Ca să rezolvi o problemă, tu trebuie să mergi îndărăt până la sursa ei. Numai dizolvând problema în solvenţii universali ai cercetării şi detaşării poate fi găsită soluţia corectă.

I8. CA SĂ CUNOŞTI CEEA CE EŞTI, AFLĂ CEEA CE NU EŞTI

Întrebare: Modul tău de a descrie universul ca fiind alcătuit din materie, minte şi spirit este unul printre multe altele. Există şi alte modele la care universul pare a se conforma, şi este dificil de aflat care model este veritabil şi care nu. Sfârşeşti prin a crede că toate modelele sunt pur formale şi că nici unul nu conţine realitatea. După tine, realitatea ar fi constituită din trei sfere: sfera energiei-materie (mahadakash), sfera conştiinţei (chidakash) şi sfera spiritului pur (paramakash). Prima este ceva care are atât mişcare cât şi inerţie. Pe aceea noi o percepem. Noi ştim de asemenea, că percepem - noi suntem conştienţi, însă totodată suntem pe deplin conştienţi de faptul că suntem conştienţi. Astfel, avem două sfere: materia - energie şi conştiinţa. Materia pare să fie în spaţiu, câtă vreme energia este totdeauna în timp, fiind asociată cu schimbarea şi măsurată după ritmul schimbării. Conştiinţa pare să fie oarecum aici şi acum, într-un singur punct al timpului şi spaţiului.

Se pare, însă, că tu sugerezi că conştiinţa este şi universală - ceea ce o face atemporală, aspaţială şi impersonală. Eu pot să înţeleg oarecum că nu există nici o contradicţie între ceea ce este atemporal şi aspaţial pe de o parte şi ceea ce este aici şi acum pe de alta, dar conştiinţa impersonală nu o pot sesiza. După mine, conştiinţa este întotdeauna focalizată, centrată, individualizată, este o persoană.

Tu pari să afirmi că poate exista percepere fără cel ce percepe, cunoaştere fără cel ce cunoaşte, iubire fără cel ce iubeşte, acţiune fără cel ce acţionează. Eu am sentimentul că trinitatea cunoaştere - cunoscător - cunoscut poate fi văzută în fiecare mişcare a vieţii. Conştiinţa presupune o fiinţă conştientă, un obiect al conştiinţei şi faptul de a fi conştient. Eu numesc persoană ceea ce este conştient. O persoană trăieşte în lume, este o parte a ei, o afectează şi este afectată de ea.

Maharaj: De ce nu te întrebi mai degrabă cât de reale sunt lumea şi persoana?

Î: N-am nevoie să mă întreb, îmi este de ajuns faptul că persoana nu este mai puţin reală decât lumea în care persoana există.

M: Atunci care este întrebarea?

Î: Sunt persoanele reale, iar lumile conceptuale, sau lumile sunt reale, iar persoanele imaginare?

M: Nu sunt reale nici unele nici altele.

Î: Cu siguranţă, eu sunt îndeajuns de real ca să merit răspunsul tău, şi eu sunt o persoană.

M: Nu şi atunci când dormi.

Î: Scufundarea nu înseamnă absenţă. Chiar dacă sunt adormit, eu sunt.

M: Ca să fii o persoană, trebuie să fii conştient. Eşti tu astfel întotdeauna?

Î: Nu şi când dorm, fireşte, nici când sunt leşinat, sau drogat.

M: În cursul orelor tale de veghe, eşti tu continuu conştient?

Î: Nu. Uneori sunt neatent, sau doar absorbit.

M: **Î**n decursul acestor întreruperi de conştiinţă, eşti tu oare o persoană?

Î: Bineînţeles, eu sunt întotdeauna aceeaşi persoană, îmi amintesc de mine însumi aşa cum am fost ieri sau anul trecut - categoric, sunt aceeaşi persoană.

M: Va să zică, ca să fii o persoană, tu ai nevoie de memorie?

Î: Fireşte.

M: Dar fără memorie, ce eşti tu?

Î: Memoria incompletă atrage după sine o personalitate incompletă. Fără memorie nu pot să exist ca persoană.

M: În mod sigur poţi să exişti fără memorie. Tu exişti în felul acesta - în somn.

Î: Numai în sensul de a rămâne în viaţă. Nu ca persoană.

M: De vreme ce admiţi că în calitate de persoană ai numai existenţă intermitentă, poţi tu să-mi spui ce anume eşti în intervalele care separă momentele în care te percepi pe tine însuţi ca fiind o persoană?

Î: Eu sunt, dar nu ca persoană, întrucât nu sunt conştient de mine însumi în acele intervale, eu pot să spun doar că exist, dar nu ca persoană.

M: Putem s-o numim existenţă impersonală?

Î: Aş numi-o mai degrabă existenţă inconştientă; eu sunt, dat nu ştiu că sunt.

M: Tocmai ai spus: "Eu sunt, dar nu ştiu că sunt". Ai putea să spui asta despre fiinţa ta aflându-te într-o stare inconştientă?

Î: Nu, n-aş putea.

M: Tu poţi numai s-o descrii la timpul trecut: "Eu nu ştiam. Eram inconştient", în sensul neaducerii aminte.

Î: Întrucât am fost inconştient, cum aş putea oare să-mi aduc aminte, şi ce anume?

M: Erai cu adevărat inconştient, sau pur şi simplu nu îţi mai aminteşti?

Î: Cum să probez?

M: Gândeşte-te. Îţi aminteşti cumva fiecare secundă a zilei de ieri?

Î: Nici vorbă, nicidecum.

M: Atunci erai oare inconştient?

Î: Nici vorbă.

M: Aşadar, erai conştient şi totuşi nu-ţi mai aduci aminte?

Î: Da.

M: Poate că erai conştient în somn şi doar nu îţi aminteşti.

Î: Nu, nu eram conştient. Eram adormit. Nu mă comportam ca o persoană conştientă.

M: Iarăşi, cum de ştii?

Î: Aşa mi s-a spus de cei care m-au văzut adormit.

M: Tot ce pot ei să confirme este că te-au văzut stând culcat, liniştit, cu ochii închişi şi respirând regulat. Ei n-ar putea să probeze dacă erai conştient sau nu. Singura ta dovadă este propria ta memorie. O dovadă foarte nesigură!

Î: Da, recunosc că potrivit propriilor mele cuvinte eu sunt o persoană numai în cursul orelor mele de veghe. Ce sunt eu între ele, nu ştiu.

M: Cel puţin ştii că nu ştii! Întrucât pretinzi că nu eşti conştient în intervalele dintre orele de veghe, lasă intervalele în pace. Să luăm în considerare numai orele de veghe.

Î: Eu sunt aceeaşi persoană şi în visele mele.

M: De acord. Să analizăm cele două stări, veghea şi visarea, împreună. Deosebirea este numai în continuitate. Dacă visele tale ar fi în mod consecvent continue, aducând înapoi, noapte de noapte, aceleaşi împrejurări şi aceiaşi oameni, tu ai fi incapabil să ştii care este veghea şi care este visul. În consecinţă, atunci când vom vorbi de starea de veghe, noi vom include în ea şi starea de vis.

Î: De acord. Eu sunt o persoană aflată într-o relaţie conştientă cu lumea.

M: Sunt oare lumea şi relaţia conştientă cu ea esenţiale, pentru ca tu să fii o persoană?

Î: Chiar şi închis într-o grotă, eu rămân o persoană.

M: Asta presupune un corp şi o grotă. Dar şi o lume în care ele să poată exista.

Î: Da, înţeleg. Lumea şi conştiinţa lumii sunt esenţiale existenţei mele ca persoană.

M: Aceasta face ca persoana să fie o parte integrantă a lumii sau viceversa. Cele două sunt una.

Î: Conştiinţa este una singură. Persoana şi lumea apar în conştiinţă.

M: Ai spus: apar. Ai putea să adaugi: dispar?

Î: Nu, nu pot. Pot numai să-mi dau seama de apariţia mea şi a lumii mele. Ca persoană, eu nu pot să spun: "lumea nu este". Fără lume eu n-aş fi aici ca să zic asta. Fiindcă există o lume, eu sunt aici ca să spun: "există o lume".

M: Poate că este invers. Din cauza ta, există o lume.

Î: Pentru mine asemenea afirmaţie este fără sens.

M: Lipsa ei de sens poate să dispară prin investigaţie.

Î: De unde începem?

M: Tot ce ştiu, este că nimic din ceea ce este condiţionat nu este real. Realul este total independent, întrucât existenţa persoanei este condiţionată de existenţa lumii şi este circumscrisă şi definită de lume, ea nu poate fi reală.

Î: Ea nu poate fi un vis.

M: Chiar şi un vis are existenţă, atunci când este cunoscut, savurat ori îndurat. Orice gândeşti sau simţi are existenţă. Dar asta poate să nu fie ceea ce crezi. Ceea ce tu crezi că este o persoană poate să fie ceva cu totul diferit.

Î: Eu sunt ceea ce ştiu că sunt eu însumi.

M: Nu poţi cu nici un chip să spui că tu eşti ceea ce crezi că Eşti. Ideile tale despre tine însuţi se schimbă de la zi la zi şi din clipă în clipă. Imaginea ta despre tine este cel mai schimbător lucru pe care îl ai. Ea este pe de-a-ntregul vulnerabilă, la discreţia unui trecător pe drum. Pierdere grea a vreunei rude apropiate, pierderea unei slujbe, o insultă, şi imaginea ta despre tine însuţi, pe care tu o numeşti persoană, se va schimba profund. Ca să ştii ce eşti, tu trebuie mai întâi să investighezi şi să cunoşti ceea ce nu eşti. Şi ca să cunoşti ceea ce nu eşti, tu trebuie să te priveşti cu grijă, respingând tot ceea ce nu este în acord cu faptul fundamental "eu sunt". Ideile următoare: "M-am născut într-un loc stabilit, la un moment dat, din părinţii mei, iar acum sunt cutare şi cutare, trăind la..., căsătorit cu..., tatăl a..., angajat la... etc.", nu sunt inerente lui "eu sunt". Atitudinea noastră obişnuită este cea de "eu sunt aceasta". Separă, cu consecvenţă şi perseverenţă, pe "eu sunt" de "aceasta" sau "aceea" şi încearcă să simţi ce înseamnă să fii, doar să fii, fără să fii "aceasta" sau "aceea". Toate obişnuinţele noastre merg împotriva acestui fapt, iar sarcina de a lupta cu ele este lungă şi aspră uneori, dar înţelegerea clară ajută foarte mult. Cu cât înţelegi mai clar că la nivelul minţii tu poţi fi descris numai în termeni de negaţie, cu atât mai repede vei ajunge la capătul căutării tale şi vei realiza fiinţa ta nelimitată.

19. REALITATEA SE AFLĂ ÎN OBIECTIVITATE

Întrebare: Eu sunt pictor şi îmi câştig traiul pictând tablouri. Are asta vreo valoare din punct de vedere spiritual?

Maharaj: Atunci când pictezi, la ce te gândeşti?

Î: Când pictez, există numai faptul de a picta şi eu însumi.

M: Ce anume faci tu atunci?

Î: Pictez.

M: Ba nu, nu pictezi. Tu vezi pictatul petrecându-se. Tu priveşti numai, toate celelalte se întâmplă.

Î: Tabloul se pictează pe sine? Sau poate că este vreun "eu’’mai profund, sau vreun zeu care pictează?

M: Conştiinţa însăşi este cel mai mare pictor, întreaga lume este un tablou.

Î: Cine a pictat tabloul lumii?

M: Pictorul este în tablou.

Î: Tabloul este în mintea pictorului, iar pictorul este în tablou, care este în mintea pictorului care este în tablou! Nu este această infinitate de stări şi de dimensiuni absurdă? În clipa în care vorbim de tabloul din minte, care el însuşi este în pictură, noi ajungem la o succesiune nesfârşită de martori, martorul superior privindu-l pe cel inferior. Este ca atunci când stai între două oglinzi şi te miri de mulţimea văzută!

M: Ai perfectă dreptate, numai tu eşti acolo, şi dubla oglindă. Între cele două, formele şi numele tale sunt nenumărate.

Î: Cum priveşti tu lumea?

M: Eu văd un pictor pictând un tablou. Tabloului îi dau denumirea de lume, pe pictor îl numesc Dumnezeu. Eu nu sunt nici pictorul nici tabloul. Eu nu creez, dar nici nu sunt creat. Eu conţin totul, nimic nu mă conţine pe mine.

Î: Când văd un copac, un chip, un apus de soare, pictura este perfectă. Când închid ochii, imaginea din mintea mea se estompează şi se voalează. Dacă mintea mea este cea care proiectează pictura, de ce e nevoie să-mi deschid ochii ca să văd o floare frumoasă, iar cu ochii închişi o văd în mod vag?

M: Din cauză că ochii tăi exteriori sunt mai buni decât ochii tăi interiori. Mintea îţi este complet întoarsă către exterior. Pe măsură ce înveţi să priveşti lumea ta mentală, o vei găsi chiar mai plină de culoare şi mai perfectă decât cea care este furnizată de corpul fizic. Fireşte, vei avea nevoie de o oarecare pregătire. Dar de ce să argumentăm? Tu îţi închipui că tabloul trebuie să provină de la pictorul care a pictat-o cu adevărat. Tot timpul te uiţi după origini şi cauze. Cauzalitatea este numai în minte; memoria dă iluzia continuităţii, iar repetitivitatea creează ideea cauzalităţii. Când lucrurile se produc în mod repetat împreună avem tendinţa să vedem o legătură cauzală între ele. Acest lucru creează o obişnuinţă mentală, însă o obişnuinţă nu înseamnă o necesitate.

Î: Tocmai ai spus că lumea este făcută de Dumnezeu.

M: Ţine minte că limbajul este un instrument al minţii; el este creat de minte, pentru minte. Odată ce admiţi o cauză, atunci Dumnezeu este cauza ultimă, iar lumea efectul. Ele sunt diferite, dar nu separate.

Î: Oamenii vorbesc despre vederea lui Dumnezeu.

M: Atunci când vezi lumea, îl vezi pe Dumnezeu. Nu există nici o vedere a lui Dumnezeu făcând abstracţie de lume. Dincolo de lume, a-l vedea pe Dumnezeu înseamnă a fi Dumnezeu. Lumina prin care vezi lumea, care este Dumnezeu, este minuscula scânteie "eu sunt", aparent atât de mică, totuşi prima şi ultima în fiecare act de cunoaştere şi iubire.

Î: Trebuie oare să văd lumea pentru a-l vedea pe Dumnezeu?

M: Cum altfel? Nici o lume, nici un Dumnezeu.

Î: Ce rămâne?

M: Tu rămâi, ca fiinţă pură.

Î: Şi ce devin lumea şi Dumnezeu?

M: Fiinţă pură (avyakta).

Î: Este ea aceeaşi cu Marea Expansiune (paramakash)

M: Poţi s-o numeşti şi aşa. Cuvintele nu contează, căci ele nu ajung la ea. Ele se întorc preschimbate în negaţie?

Î: Cum pot eu să văd lumea ca fiind Dumnezeu? Ce înseamnă a vedea lumea ca fiind Dumnezeu?

M: Este ca atunci când intri într-o cameră întunecoasă. Tu nu vezi nimic - se poate să atingi, dar nu vezi - nici culori, nici contururi. Fereastra este deschisă şi camera este inundată de lumină. Culori şi forme apar în existenţă. Fereastra este dătătoarea de lumină, însă nu şi sursa ei. Soarele este sursa, în mod similar, materia este ca şi camera întunecoasă; conştiinţa - fereastra - inundă materia cu senzaţii şi percepţii, iar Supremul este soarele, sursa atât a materiei, cât şi a luminii. Fereastra poate să fie închisă, ori deschisă, soarele străluceşte tot timpul. Ea dă cu totul altă înfăţişare camerei, dar nu afectează cu nimic soarele. Toate acestea sunt, totuşi, secundare faţă de minusculul lucru care este "eu sunt". Fără "eu sunt" nu este nimic. Toată cunoaşterea se referă la "eu sunt". Ideile false cu privire la acest "eu sunt" duc la robie, cunoaşterea corectă duce la libertate şi la fericire.

Î: "Eu sunt" şi "este" reprezintă oare acelaşi lucru?

M: "Eu sunt" revelă interiorul, "este" - exteriorul. Ambele sunt întemeiate pe simţământul de a fi.

Î: Este oare acest simţământ asemănător cu experienţa existenţei?

M: A exista înseamnă a fi ceva, un lucru, un sentiment, un gând, o idee. Toată existenţa este particulară. Numai fiinţa este universală, în sensul că fiecare fiinţă este compatibilă cu oricare altă fiinţă. Existenţele se ciocnesc, fiinţa - niciodată. Existenţă înseamnă devenire, schimbare, naştere şi moarte şi din nou naştere, pe câta vreme în fiinţă este o pace tăcută.

Î: Dacă eu am creat lumea, de ce am făcut-o rea?

M: Fiecare trăieşte în propria sa lume. Nu toate lumile sunt în egală măsură bune sau rele.

Î: Ce anume determină deosebirea?

M: Mintea care proiectează lumea, o colorează în propriul ei mod. Atunci când întâlneşti un om, el este un străin. Când te căsătoreşti cu el, acesta devine tu însuţi. Când vă certaţi, el devine duşmanul tău. Atitudinea minţii tale este cea care determină ce este el pentru tine.

Î: Eu pot să văd că lumea mea este subiectivă. Oare aceasta o face să fie şi iluzorie?

M: Este iluzorie atâta timp cât este subiectivă şi numai în acea măsură. Realitatea se află în obiectivitate.

Î: Ce înseamnă obiectivitate? Spuneai că lumea este subiectivă, iar acum vorbeşti de obiectivitate. Nu e totul subiectiv?

M: Totul este subiectiv, însă realul este obiectiv.

Î: În ce sens?

M: El nu depinde de amintiri şi aşteptări, de dorinţe şi frici, preferinţe şi aversiuni. Toate sunt văzute aşa cum sunt.

Î: Asta este ceea ce tu numeşti cea de-a patra stare (turiya) ?

M: Numeşte-o cum îţi place. Ea este solidă, stabilă, neschimbătoare, fără de început şi fără de sfârşit, mereu nouă, mereu proaspătă.

Î: Cum se ajunge la ea?

M: Fii fără de dorinţă şi fără de frică; asta te va duce acolo, negreşit.

20. SUPREMUL ESTE DINCOLO DE TOATE

Întrebare: Tu spui că realitatea este una singură. Unicitatea, unitatea, este atributul persoanei. Este prin urmare realitatea o persoană, având universul ca trup al ei?

Maharaj: Indiferent ce ai spune, va fi atât adevărat, cât şi fals. Cuvintele nu ajung dincolo de minte.

Î: Eu nu fac decât să încerc să înţeleg. Tu ne povesteşti despre Persoană, Sine şi Suprem (vyakti, vyakta, avyakta). Lumina Conştientei Pure (pragna), focalizată ca "eu sunt" în Sine (jivatma), luminează în calitate de conştiinţă (chitana) mintea (antahkarana), iar ca viaţă (prana) vitalizează corpul (deha). Toate astea-s minunate când e vorba de cuvinte. Dar când trec să disting în mine însumi persoana de Sine şi Sinele de Suprem, sunt foarte încurcat.

M: Persoana nu este niciodată subiectul. Poţi vedea o persoană, dar tu nu eşti persoana. Tu eşti întotdeauna Supremul care apare într-un punct stabilit al timpului şi spaţiului în calitate de martor, o punte între Conştienţa pură a Supremului şi conştiinţa multiplă a persoanei.

Î: Când mă privesc, constat că eu sunt mai multe persoane care se luptă între ele pentru a-mi folosi corpul.

M: Ele corespund diverselor tendinţe (samskara) ale minţii.

Î: Pot oare să aduc pacea între ele?

M: Cum să poţi? Ele sunt atât de contradictorii! Mulţumeşte-te să le vezi aşa cum sunt - simple obiceiuri de gândire şi simţire, ghemuri de amintiri şi imbolduri.

Î: Totuşi ele toate spun "eu sunt".

M: Asta numai pentru că te identifici cu ele. Odată ce vei realiza că nimic din ceea ce apare în faţa ta nu poate fi tu însuţi şi nu poate să spună "eu sunt", tu eşti liber de toate "persoanele" tale şi de pretenţiile lor. Simţământul "eu sunt" este al tău personal. Nu poţi să te desparţi de el, dar poţi să-l împărtăşeşti oricui, ca atunci când zici: "eu sunt tânăr, eu sunt bogat etc". Dar astfel de auto-identificări sunt în mod evident false şi sunt cauza robiei.

Î: Pot acum să înţeleg că eu nu sunt persoana, ci ceea ce, atunci când este reflectat în persoană, îi dă acesteia sentimentul de a fi. Dar cum este cu Supremul? În ce fel mă cunosc pe mine însumi ca fiind Supremul?

M: Sursa conştiinţei nu poate fi un obiect al conştiinţei. A cunoaşte sursa înseamnă a fi sursa. Atunci când realizezi că tu nu eşti persoana, ci martorul pur şi calm, şi că Conştienţa neînfricată este chiar fiinţa ta, tu eşti fiinţa. Ea este sursa, Posibilitatea Inepuizabilă.

Î: Pentru tot ceea ce există, există oare mai multe surse ori una singură?

M: Depinde cum priveşti asta, din ce parte. Obiectele din lume sunt multe, dar ochiul care le vede este unul singur. Cele superioare apar întotdeauna ca fiind una pentru cele inferioare, iar cele inferioare ca fiind mai multe pentru cele superioare.

Î: Toate formele şi toate numele sunt ale unuia şi aceluiaşi Dumnezeu?

M: Iarăşi, totul depinde de felul cum priveşti asta. La nivelul verbal totul este relativ. Absolutul ar trebui să fie experimentat, nu discutat.

Î: Cum poate fi experimentat Absolutul?

M: El nu este un obiect care să poată fi recunoscut şi înmagazinat în memorie. El este mai degrabă în prezent şi în simţire. El este mai aproape de "cum" decât de "ce". El este în calitate, în valoare; fiind sursa tuturor lucrurilor, el este în toate.

Î: Dacă el este sursa, de ce şi cum se manifestă pe sine?

M: El dă naştere conştiinţei. Toate celelalte sunt în conştiinţă.

Î: De ce sunt atât de multe centre de conştiinţă?

M: Universul obiectiv (mahadakash) este în constantă mişcare, proiectând şi dizolvând nenumărate forme. Ori de câte ori o formă este insuflată cu viaţă , conştiinţa apare prin reflectarea conştientei în materie.

Î: Cum este Supremul afectat?

M: Ce ar putea să-l afecteze şi cum? Izvorul nu este afectat de capriciile râului şi nici metalul de forma bijuteriei. Este lumina afectată de imaginea de pe ecran? Supremul face toate lucrurile posibile, asta-i tot.

Î: Cum se face că unele lucruri se întâmplă, iar altele nu?

M: Căutarea cauzelor este o distracţie a minţii. Dualitatea cauză-efect nu există. Fiecare lucru este propria sa cauză.

Î: Nici o acţiune intenţională nu este deci posibilă?

M: Ceea ce vreau să spun, este că conştiinţa conţine totul. În conştiinţă totul este posibil. Dacă vrei, tu poţi avea, în lumea ta, mai multe cauze. Un altul se poate mulţumi cu o singură cauză -voia lui Dumnezeu. Cauza-originară este una singură: simţământul "eu sunt".

Î: Care este veriga dintre Sine şi Suprem ?

M: Din punctul de vedere al sinelui lumea este cunoscutul, Supremul este Necunoscutul. Necunoscutul dă naştere cunoscutului rămânând totuşi Necunoscutul. Cunoscutul este infinit, însă Necunoscutul este o infinitate de infinituri. Aşa cum o rază de lumină nu e văzută dacă nu este interceptată de firele de praf, tot aşa Supremul face cunoscute toate lucrurile el însuşi rămânând necunoscut,

Î: Asta înseamnă că Necunoscutul este inaccesibil?

M: Ah, nu. Supremul este lucrul cel mai uşor de atins, căci el este propria ta fiinţă. Este de ajuns să încetezi a mai gândi sau a dori altceva în afară de Suprem.

Î: Şi dacă eu nu doresc nimic, nici măcar Supremul?

M: Atunci eşti ca şi mort, sau eşti Supremul.

Î: Lumea este plină de dorinţe. Oricine vrea una sau alta. Cine este cel ce doreşte? Persoana sau Sinele?

M: Sinele. Toate dorinţele, sfinte sau nesfinte, provin din Sine; ele ţin, toate, de simţământul "eu sunt".

Î: Eu pot să înţeleg dorinţele sfinte (satyakama) care emană din sine. Acestea pot fi expresia aspectului beatitudine din Sat-chit-ananda (Existenţă-Conştienţă-Beatitudine) Sinelui. Dar de ce dorinţele nesfinte?

M: Toate dorinţele ţintesc spre fericire. Forma şi calitatea lor depind de psihic (antahkarana). Acolo unde predomină inerţia (tamas) se găsesc perversiuni. Odată cu energia (rajas) se ivesc pasiunile. Odată cu luminozitatea (sattva) motivul din spatele dorinţei este bunăvoinţa, compasiunea, imboldul de a face fericiţi pe alţii, mai degrabă decât de a fi fericit. Dar Supremul le transcende pe toate; totuşi, din cauza permeabilităţii sale infinite toate dorinţele pot fi împlinite.

Î: Care sunt dorinţele constrângătoare?

M: Dorinţele care-şi distrug subiectele sau obiectele, sau nu se potolesc prin satisfacere, sunt contradictorii în ele însele şi nu pot fi împlinite. Numai dorinţele motivate de iubire, bunăvoinţă şi compasiune sunt benefice atât pentru subiect cât şi pentru obiect, şi pot fi pe deplin satisfăcute.

Î: Toate dorinţele sunt dureroase, fie ele sfinte sau nesfinte?

M: Ele nu sunt la fel, iar durerea nu este aceeaşi. Pasiunea este dureroasă, compasiunea - niciodată, întregul univers se străduieşte să îndeplininească o dorinţă născută din compasiune.

Î: Oare Supremul se cunoaşte pe sine însuşi? Este Impersonalul conştient?

M: Sursa a tot ce există posedă totul. Tot ceea ce curge din ea, trebuie să fie deja acolo în formă de sămânţă. Şi aşa cum o sămânţă este ultima dintre nenumărate seminţe şi conţine experienţa şi promisiunea unor păduri fără de număr, tot aşa şi Necunoscutul conţine tot ce a fost sau ar fi putut să fie, precum şi tot ce va fi sau ar putea să fie. Întregul câmp al devenirii este deschis şi accesibil; trecutul şi viitorul coexistă în eternul acum.

Î: Trăieşti tu în Supremul Necunoscut?

M: Unde altundeva?

Î: Ce te face să spui acest lucru?

M: Nici o dorinţă nu se iveşte vreodată în mintea mea.

Î: Aşadar, eşti cumva inconştient?

M: Fireşte că nu! Eu sunt pe deplin conştient, dar cum nici o dorinţă şi nici o frică nu îmi intră în minte, există o tăcere desăvârşită.

Î: Cine cunoaşte tăcerea?

M: Tăcerea se cunoaşte pe sine însăşi. Ea este tăcerea minţii tăcute, când pasiunile şi dorinţele sunt reduse la tăcere.

Î: Ţi se întâmplă uneori să ai dorinţe?

M: Dorinţele nu sunt decât valuri în minte. Tu cunoşti un val atunci când vezi unul. O dorinţă este doar un lucru printre multe altele. Nu simt nici un imbold s-o satisfac, nu întreprind nici o acţiune conformă cu ea. Eliberarea de dorinţă înseamnă aceasta: constrângerea de a o satisface este absentă.

Î: Din ce cauză se ivesc dorinţele?

M: Fiindcă tu îţi închipui că ai fost născut şi că vei muri dacă nu vei avea grijă de trupul tău. Dorinţa de existenţă întrupată este cauza primordială a suferinţei.

Î: Totuşi, există foarte mulţi jiva care se încarnează. Cu siguranţă, asta nu poate fi o eroare de judecată. Trebuie să aibă un rost. Care ar putea fi?

M: Pentru a se cunoaşte, Sinele trebuie să se confrunte cu opusul său, non-sinele. Dorinţa conduce !a experienţă. Experienţa conduce la discriminare, la detaşare, la cunoaştere de sine - eliberare. La urma urmei, ce este eliberarea? A cunoaşte că eşti dincolo de naştere şi moarte. Uitând cine eşti şi închipuindu-te o creatură muritoare, tu ţi-ai creat atât de multe necazuri, încât trebuie să te trezeşti, ca dintr-un vis urât. Căutarea, de asemenea, te trezeşte. Nu-i nevoie să aştepţi suferinţa; căutarea fericirii este mai bună, căci mintea este în pace şi armonie.

Î: Cine este experimentatorul ultim - Sinele sau Necunoscutul?

M: Sinele, fireşte.

Î: Atunci de ce introduci noţiunea de Suprem Necunoscut?

M: Pentru a explica Sinele.

Î: Există, însă, ceva dincolo de Sine?

M: În afara Sinelui nu este nimic. Toate sunt una, şi toate sunt conţinute în "eu sunt", în stările de veghe şi de vis, el este persoana. În somnul adânc şi în turya, el este Sinele. Dincolo de atenţia intensă şi vie a stării de turya se află marea şi tăcuta pace a Supremului. Dar de fapt toate sunt una în esenţă şi distincte şi legate în aparenţă. În ignoranţă cel care vede devine ceea ce este văzut, în înţelepciune el este vederea. Dar de ce te preocupă Supremul? Cunoaşte pe cei care cunosc şi totul va fi cunoscut.

21. CINE SUNT EU?

Întrebare: Suntem sfătuiţi să adorăm realitatea personificată ca Dumnezeu, sau ca Om Perfect. Ni se spune să nu încercăm venerarea Absolutului, întrucât este un lucru mult prea dificil pentru o conştiinţă centrată în creier.

Maharaj: Adevărul este simplu şi deschis tuturor. De ce complici lucrurile? Adevărul iubeşte şi poate fi iubit. El include totul, acceptă totul, purifică totul. Neadevărul este cel dificil, el este sursa necazurilor. El întotdeauna vrea, aşteaptă, cere. Fiind fals, el este vid, întotdeauna în căutarea unei confirmări sau reasigurări. El se teme de cercetare şi de aceea o evită. Se identifică cu orice suport, oricât de slab şi de momentan ar fi acesta. Tot ceea ce obţine, el pierde şi apoi cere şi mai mult. Prin urmare, nu trebuie să ai încredere în conştient. Nimic din ceea ce poţi vedea, simţi, sau gândi nu este aşa cum pare. Chiar şi păcatul şi virtutea, calitatea şi defectul nu sunt ceea ce par. În mod obişnuit, răul şi binele sunt o chestiune de convenţie şi uzanţă şi sunt ocolite sau abordate, în funcţie de cum sunt folosite cuvintele.

Î: Nu există oare dorinţe bune şi dorinţe rele, dorinţe elevate şi dorinţe josnice?

M: Toate dorinţele sunt rele, dar unele sunt mai rele decât altele. De urmezi vreo dorinţă, aceasta îţi va pricinui întotdeauna complicaţii.

Î: Chiar şi dorinţa de a fi liber de dorinţă?

M: De ce să doreşti câtuşi de puţin? Faptul de a dori să te eliberezi de dorinţă nu te va pune în libertate. Nimic nu te poate pune în libertate, deoarece tu eşti liber. Priveşte-te cu o claritate lipsită de dorinţă, asta este tot.

Î: Ia timp ca să te cunoşti pe tine însuţi.

M: Cum poate timpul să te ajute? Timpul este o succesiune de clipe; fiecare clipă apare din nimic şi dispare în nimic, fără să mai reapară vreodată. Cum poţi să clădeşti pe ceva atât de repede trecător?

Î: Ce este permanent?

M: Caută în tine însuţi ceea ce este permanent. Cufundă-te adânc în interior şi găseşte ce este real în tine.

Î: Cum să mă caut pe mine însumi?

M: Indiferent ce se întâmplă, ţi se întâmplă ţie. Indiferent ce faci, cel care face este în tine. Găseşte subiectul a tot ceea ce eşti tu ca persoană.

Î: Ce altceva pot să fiu?

M: Descoperă. Chiar dacă îţi voi spune că tu eşti martorul, privitorul tăcut, asta nu va însemna nimic pentru tine, în afară de cazul când îţi găseşti calea către propria ta fiinţă.

Întrebarea mea este: Cum să găsesc calea către propria mea fiinţă?

M: Renunţă la toate întrebările în arară de una: "Cine sunt Eu?" La urma urmei, singurul fapt de care eşti sigur este că tu eşti. „Eu sunt" este o certitudine. "Eu sunt aceasta" nu este. Luptă să descoperi ce eşti tu în realitate.

Î: Nu fac nimic altceva de şaizeci de ani încoace.

M: Ce este în neregulă cu strădania? De ce cauţi rezultatele. Strădania însăşi este natura ta reală.

Î: Strădania este dureroasă.

M: Tu o faci să fie aşa, căutând rezultate. Străduieşte-te fără să cauţi, luptă-te fără lăcomie.

Î: De ce oare m-a făcut Dumnezeu aşa cum sunt?

M: De care Dumnezeu vorbeşti? Ce este Dumnezeu? Nu este el chiar lumina prin care pui tu întrebarea? Însuşi "eu sunt" este Dumnezeu. Căutarea însăşi este Dumnezeu. În căutare descoperi că tu nu eşti nici corpul, nici mintea, iar iubirea pentru Sinele din tine este pentru Sinele din toate. Cei doi sine sunt unul singur. Conştiinţa din tine şi conştiinţa din mine, în aparenţă două, în realitate una, caută unitatea, iar aceasta este iubirea.

Î: Cum pot să găsesc acea iubire?

M: Ce anume iubeşti tu acum? Pe "Eu sunt". Dăruieşte-ţi lui inima şi mintea ta, şi nu te gândi la nimic altceva. Când aceasta se face fără efort şi natural, este cea mai înaltă stare. În această stare, iubirea însăşi este atât cel care iubeşte cât şi cel iubit.

Î: Toată lumea vrea să trăiască, să existe. Nu înseamnă asta dragoste de sine?

M: Orice dorinţă îşi are sursa în sine. Totul este doar o chestiune de alegere a dorinţei juste.

Î: Ce anume este just şi ce anume este injust variază odată cu obiceiul şi uzanţa. Standardele variază odată cu societăţile.

M: Leapădă toate standardele tradiţionale. Lasă-le ipocriţilor. Numai ceea ce te eliberează de dorinţă, de frică şi de idei greşite este bun. Cât timp îţi vei face griji cu privire la păcat şi virtute, nu vei avea pace.

Î: Recunosc că păcatul şi virtutea sunt norme sociale. Dar pot exista şi păcate şi virtuţi spirituale. Prin spiritual eu înţeleg absolutul. Există astfel de lucruri ca păcatul absolut sau virtutea absolută?

M:Păcatul şi virtutea nu se referă decât la persoană. Fără o persoană păcătoasă sau virtuoasă, ce mai înseamnă păcatul sau virtutea ? La nivelul absolutului nu există persoane; oceanul conştiinţei pure nu este nici virtuos, nici păcătos. Păcatul şi virtutea sunt întotdeauna relative.

I: Este cu putinţă să mă descotorosesc de astfel de noţiuni inutile?

M: Nu atâta vreme cât vei considera că eşti o persoană.

I: După ce semn voi putea cunoaşte că sunt dincolo de păcat şi de virtute?

M: Simţindu-te liber de orice dorinţă şi de orice frică, liber chiar de ideea de a fi o persoană. A nutri ideile: "eu sunt un păcătos", "eu nu sunt un păcătos", este un păcat. A te identifica cu ceea ce este particular este singurul păcat care există. Impersonalul este real, personalul apare şi dispare. "Eu sunt" este Fiinţa impersonală. "Eu sunt aceasta" este persoana. Persoana este relativă. Fiinţa pură este fundamentală.

Î: Neîndoielnic, Fiinţa pură nu este inconştientă, nici lipsită de putere de discriminare. Cum ar putea ea să fie dincolo de păcat şi de virtute? Spune-mi, te rog, este ea înzestrată cu inteligenţă sau nu?

M: Toate aceste întrebări se ivesc din faptul că tu crezi că eşti o persoană. Treci dincolo de ceea ce este personal şi vezi.

Î: La ce anume te referi atunci când îmi ceri să încetez de a mai fi o persoană?

M: Eu nu-ţi cer să încetezi să fii - asta nu poţi. Nu îţi cer decât să încetezi să-ţi mai închipui că te-ai născut, că ai părinţi, că eşti un corp, că vei muri etc. Încearcă numai, fă un pas, nu-i atât de greu pe cât crezi.

Î: A te socoti ca fiind ceva personal este păcatul impersonalului.

M: Iarăşi punctul de vedere personal! De ce stărui în a polua personalul cu ideile tale despre păcat şi virtute? Acest punct de vedere nu i se poate aplica. Impersonalul nu poate fi descris în termeni de bun sau rău. El este Existenţă-Înţelepciune-Iubire, toate absolute. Unde mai este loc pentru păcat acolo? Iar virtutea nu-i decât opusul păcatului.

Î: Noi vorbim de virtutea divină.

M: Virtutea autentică este natura divină (swarupa). Ceea ce eşti cu adevărat este virtutea ta. Dar opusul păcatului, pe care tu îl numeşti virtute, este numai supunere născută din frică.

Î: La ce bun atunci efortul de a fi bun?

M: El te menține în mişcare. Vei merge tot mai departe până când îl vei găsi pe Dumnezeu. Apoi Dumnezeu te ia în El însuşi şi te face asemenea Lui.

Î: Aceeaşi acțiune este considerată naturală la un anumit nivel şi un păcat la un altul. Ce anume o face păcătoasă?

M: Tot ceea ce faci împotriva unei mai bune cunoaşteri de sine este un păcat.

Î: Cunoaşterea depinde de memorie.

M: A-ti aduce aminte de Sinele tău este virtute, a uita de Sinele tău este păcat. Totul se reduce la veriga mentală sau psihologică dintre spirit şi materie. Această legătură putem să o numim psihic (antahkarana). Când psihicul este în stare naturală, nedezvoltat, complet primitiv, este supus iluziilor grosiere. Pe măsură ce creşte în mărinimie şi sensibilitate, el devine o verigă perfectă între materia pură şi spiritul pur şi dă sens materiei şi expresie spiritului. Există lumea materială (mohadakosh) şi cea spirituală (para-makash). Între ele se află mintea universală (chidakash), care este şi inima universală (premakasti). Iubirea înțeleaptă este cea care le face pe cele două una singură.

Î: Unii oameni sunt stupizi, alții sunt inteligenți. Diferența se găseşte în psihicul lor. Cei maturi au mai multă experiență în urma lor. După cum un copil creşte mâncând şi bând, dormind şi jucându-se, tot aşa psihicul omului este modelat de tot ce gândeşte, simte şi face, până când ajunge îndeajuns de perfect pentru a servi ca punte între spirit şi trup. Asemenea unei punți ce permite circulația între două maluri, psihicul adună laolaltă sursa şi expresia ei.

M: Numeşte-o iubire. Puntea este iubirea.

Î: În fond, totul este experiență. Orice gândim sau simțim este experiență, îndărătul experienței este experimentatorul. Aşa că tot ceea ce cunoaştem se rezumă la aceşti doi termeni experimentatorul şi experiența. În realitate, însă, cei doi termeni sunt unul singur: experimentatorul este experiența. Cu toate acestea, experimentatorul consideră experiența ca fiindu-i exterioară. În acelaşi fel spiritul şi corpul sunt una; numai în aparență ele par a fi două.

M: Pentru spirit nu există un al doilea.

Î: Atunci cui îi apare cel de al doilea? Mie mi se pare că dualitatea este o iluzie indusă de imperfecțiunea psihicului. Când psihicul este perfect, dualitatea nu mai este văzută.

M: Că bine zici.

Î: Totuşi sunt nevoit să repet întrebarea mea foarte simplă: cine face distincția dintre păcat şi virtute?

M: Cel care are un corp, păcătuieşte cu corpul, cel - care are o minte, păcătuieşte cu mintea.

Î: Cu siguranță, simpla posesie a minții şi corpului nu împinge la păcat. Trebuie să fie un al treilea factor la rădăcina lui. Voi reveni necontenit la această chestiune a păcatului şi virtuții, deoarece în zilele noastre tinerii repetă neîncetat că păcatul nu există, că nu e nevoie să fii formalist sau puritan şi că ar trebui să dai curs dorinței de moment. Ei nu recunosc nici tradiția, nici autoritatea şi se lasă influențați numai de gândire onestă şi solidă. Dacă ei se rețin de la anumite acțiuni, este datorită fricii de poliție mai degrabă decât din convingere. Fără îndoială, există ceva în spusele lor, căci noi putem vedea cum valorile noastre se schimbă din loc în loc şi din timp în timp. De pildă, a ucide în război este astăzi o mare virtute şi ar putea să fie considerată ca o crimă oribilă în secolul următor.

M: Un om care se mişcă odată cu pământul, va experimenta în mod inevitabil zilele şi nopțile. Cel care stă cu soarele, nu va cunoaşte întunericul. Lumea mea nu este a voastră. Aşa cum o văd eu, voi toți vă aflați pe o scenă jucând o piesă. Nu este nici o realitate în venirile şi plecările voastre. Iar problemele sunt atât de ireale!

Î: Poate că suntem somnambuli sau supuşi coşmarului. Oare chiar nimic nu poți să faci?

M: Cum să nu: am pătruns în starea voastră de vis ca să vă spun: "Încetați să vă răniți pe voi înşivă şi pe alții, încetați să suferiți, treziți-vă".

Î: Atunci de ce nu ne trezim?

M: Vă veți trezi. Efortul meu nu va fi zadarnic. Asta poate lua ceva timp. Dar când veți începe să vă întrebați cu privire la visul vostru, trezirea nu va fi departe.

22. VIAȚA ESTE IUBIRE ŞI IUBIREA ESTE VIAȚĂ

Întrebare: Este practica yogăi totdeauna conştientă? Ori poate să fie întru totul inconştientă, sub pragul conştienței?

Maharaj: În cazul unui începător, practica yogăi este adesea deliberată şi cere o mare determinare. Dar cei care practică sincer timp de mai mulți ani, țintesc tot timpul către realizarea de sine, fie că sunt conştienți de acest lucru, fie că nu. Sadhana inconştientă este cât se poate de efectivă, deoarece este spontană şi susținută.

Î: Care este poziția omului care, un anumit timp, a fost un elev sincer în materie de yoga, dar apoi s-a descurajat şi a abandonat toate eforturile?

M: Ceea ce un om pare să facă, sau să nu facă, este adesea înşelător. Letargia lui aparentă poate fi doar o acumulare de putere. Cauzele comportamentului nostru sunt foarte subtile. Nu trebuie să te grăbeşti să condamni şi nici să lauzi. Aminteşte-ti că yoga este lucrarea sinelui interior asupra sinelui exterior . Tot ceea ce face Sinele exterior este numai ca răspuns la cel interior.

Î: Şi totuşi cel exterior ajută.

M: Cât de mult poate să ajute şi în ce fel? El are un oarecare control asupra corpului şi poate să-i îmbunătăţească postura şi respiraţia. Asupra sentimentelor şi gândurilor minţii el are o stăpânire mărginită, căci el însuşi este mintea. Sinele interior este cel care îl poate controla pe cel exterior. Cel exterior va fi înţelept sa dea ascultare.

I: Dacă cel interior este până la urmă răspunzător de dezvoltarea spirituală a omului, atunci de ce este cel exterior atât de mult îndemnat şi încurajat?

M: Cel exterior poate să ajute rămânând liniştit şi liber de dorinţă şi de frică. Ai observat probabil că toate sfaturile pentru Sinele exterior sunt date sub formă de negaţii: nu fă, încetează, reţine-te, abţine-te, renunţă, sacrifică, abandonează-te, observă falsul ca fals. Până şi sumara descriere a realităţii ne este dată prin tăgăduiri - "nici aceasta, nici aceea" (neti, neti). Toate pozitivele ţin de Sinele interior, după cum toate absolutele aparţin Realităţii.

Î: Cum putem să distingem, în experienţa reală, pe cel interior de cel exterior?

M: Cel interior este sursa inspiraţiei, cel exterior este pus în mişcare de către memorie. Sursa este nedetectabilă, în vreme ce toată memoria începe de undeva. Astfel, cel exterior este întotdeauna determinat, pe când cel interior nu poate fi închis în cuvinte. Greşeala învăţăceilor constă în faptul că ei îşi închipuie că cel interior este ceva sesizabil, uitând că tot ceea ce este perceptibil este efemer, deci ireal. Numai ceea ce face percepţia posibilă - spune-i Brahman, Viaţă, sau cum vrei - este real.

Î: Are Viaţa nevoie de un corp pentru a se exprima?

M: Corpul caută să trăiască. Nu viaţa e cea care are nevoie de corp; corpul este cel care are nevoie de viaţă.

Î: Viaţa face asta deliberat?

M: Oare iubirea acţionează deliberat? Da şi nu. Viaţa este iubire şi iubirea este viaţă. Ce altceva menţine corpul în armonie, dacă nu iubirea? Ce altceva este dorinţa, dacă nu iubirea de sine? Ce altceva este frica, dacă nu imboldul de a proteja? Şi ce altceva este cunoaşterea, dacă nu iubirea de adevăr? Mijloacele şi formele pot fi greşite, însă motivul din spate este întotdeauna iubirea - iubirea faţă de mine şi de al meu. Eul şi ceea ce este al meu pot fi mici, sau pot exploda şi îmbrăţişa universul, însă iubirea rămâne.

Î: Repetarea numelui lui Dumnezeu este foarte comună în India. Există vreo virtute în această practică?

M: Dacă ştii numele unui lucru, ori al unei persoane, atunci le poţi găsi uşor. Chemându-l pe Dumnezeu pe nume, Îl faci să vină la tine.

Î: Sub ce formă vine El?

M: Potrivit cu aşteptările tale. Dacă se întâmplă să fii nenorocos, iar vreun suflet sfânt îţi dă o mantra pentru noroc şi o repeţi cu credinţă şi devoţiune, este sigur că nenorocul tău se va schimba. Credinţa fermă este mai puternică decât destinul. Destinul este rezultatul cauzelor, de cele mai multe ori accidentale, fiind aşadar ţesut dezlânat, încrederea în sine şi buna speranţă îl vor destrăma uşor.

Î: În momentul când este intonată o mantra, ce anume se întâmplă?

M: Sunetul mantrei creează forma care va încarna Sinele. Sinele poate să ia orice formă şi să opereze prin ea. La urma urmei, Sinele se exprimă şi în acţiune - iar o mantra este iniţial energie în acţiune. Ea acţionează asupra ta, acţionează asupra mediului tău înconjurător.

Î: Mantra este tradiţională. Aşa trebuie să fie?

M: Din timpuri imemoriale s-a creat o legătură între anumite cuvinte şi energiile corespunzătoare, legătură care s-a consolidat prin nenumărate repetări. Aceasta este întocmai ca un drum pe care să mergi. Este o cale uşoară - numai credinţa este necesară. Ai încredere în drum şi vei ajunge la destinaţie.

Î: În Europa, nu există tradiţia mantrei, afară de unele ordine contemplative. Care poate fi utilitatea mantrei pentru un tânăr occidental din vremea noastră?

M:Nici una, dacă el nu se simte atras foarte tare. Pentru el, procedura potrivită este să adere la gândul că el este temelia întregii cunoaşteri, Conştienţa imuabilă şi perenă a tot ceea ce se întâmplă simţurilor şi minţii. Dacă el păstrează asta în minte tot timpul, conştient şi vigilent, înseamnă că este făcut să depăşească hotarul non-conştienţei şi să se nască pentru o viaţă, lumină şi iubire pure. Ideea: "eu sunt doar martorul" va purifica mintea şi corpul şi va deschide ochiul înţelepciunii. Atunci omul merge dincolo de iluzie, iar inima lui este liberă de orice dorinţă. Aşa cum gheaţa se transformă în apă, apa în vapori, iar vaporii se dizolvă în aer şi dispar în spaţiu, corpul se dizolvă în Conştienţa pură (chidakash), apoi în existenţă pură (paramakash) care transcende existenţa şi non-existenţa.

Î: Omul realizat mănâncă, bea şi doarme. Ce îl determină să facă astfel?

M: Aceeaşi putere care mişcă universul îl mişcă şi pe el.

Î: Toți oamenii sunt mişcați de aceeaşi putere: unde este diferența?

M: Numai în asta: omul realizat cunoaşte ceea ce alții doar aud dar nu experimentează. Din punct de vedere intelectual ei pot părea convinşi, dar în acțiune ei îşi trădează sclavia, pe câtă vreme omul realizat este întotdeauna drept.

Î: Toți, fără excepție, spun "eu sunt". Omul realizat spune, de asemenea, "eu sunt". Unde este diferența?

M: Diferența se găseşte în sensul ataşat cuvintelor "eu sunt". În cazul omului realizat experiența: "eu sunt lumea, lumea este a mea" este pe deplin adevărată - el gândeşte, simte şi acționează integral şi în unitate cu tot ceea ce trăieşte. Este posibil ca el nici măcar să nu cunoască teoria şi practica realizării de sine, să fie născut, crescut şi educat liber de noțiunile metafizice şi religioase, însă nu va exista nici cea mai mică fisură în înțelegerea şi compasiunea sa.

Î: Se poate întâmpla ca eu să dau peste un cerşetor despuiat şi înfometat şi să-l întreb: "Cine eşti tu?". Este posibil ca el să-mi răspundă: "Eu sunt Sinele Suprem". Ei bine, aş zice eu, de vreme ce tu eşti Supremul, schimbă-ți starea ta prezentă". Ce va face el?

M: El te va întreba; "Care stare? Cine are nevoie de schimbare? Ce este în neregulă cu mine?"

Î: De ce ar răspunde astfel?

M: Fiindcă el nu mai este înlănțuit de aparențe, nu se mai identifică cu numele şi forma. El foloseşte memoria, însă memoria nu poate să-l folosească pe el.

Î: Nu este toată cunoaşterea întemeiată pe memorie?

M: Cunoaşterea inferioară, da. Cunoaşterea superioară, cunoaşterea Realității, este inerentă adevăratei naturi a omului.

Î: Pot eu să spun că nu sunt lucrul de care sunt conştient, şi că nu sunt conştiința însăşi?

M: Câtă vreme eşti un căutător, agață-te mai degrabă de ideea că eşti pură conştiință, liberă de orice conținut. A trece dincolo de conştiință este starea supremă.

Î: Dorința de realizare îşi are originea în conştiință sau dincolo?

M: În conştiință, desigur. Orice dorință se naşte din memorie şi este în câmpul conştiinței. Ceea ce este dincolo este liber de orice efort. Chiar dorința de a trece dincolo de conştiință este încă în conştiință.

Î: Există vreun semn sau vreo urmă a lumii de dincolo imprimată în conştiință?

M: Nu, nu poate să fie.

Î: Prin urmare, care este legătura dintre cele două? Cum poate fi găsită o trecere între două stări care nu au nimic în comun? Nu cumva Conştiența pură este legătura dintre cele două?

M: Chiar şi Conştiența pură este o formă de conştiință.

Î: Atunci ce este dincolo? Vidul?

M: Încă o dată, vidul se referă doar la conştiință. Vidul şi plenitudinea sunt termeni relativi. Realul este într-adevăr dincolo - dincolo nu în raport cu conştiința, ci dincolo de toate relațiile, oricare ar fi acestea. Dificultatea apare odată cu cuvântul "stare". Realul nu este o stare a ceva anume - o stare a minții, a conştiinței sau a psihicului, nici nu este ceva având un început şi un sfârşit, ființă şi neființă. Toate contrariile sunt conținute în el, dar el nu participă la jocul contrariilor. Nu trebuie să-l priveşti ca fiind sfârşitul unei tranziții. El este el însuşi atunci când conştiința ca atare nu mai există. Atunci, cuvintele "eu sunt un om" sau "eu sunt Dumnezeu" nu mai au nici un înțeles. El nu poate fi auzit sau văzut decât în tăcere şi în întuneric.

23. DISCRIMINAREA DUCE LA DETAŞARE

Maharaj: Voi toți sunteți uzi până la piele, căci plouă tare. În lumea mea este întotdeauna vreme frumoasă. Nu există nici noapte, nici ziuă, nu este nici căldură, nici frig. Nici un fel de griji nu mă copleşesc acolo, nici regrete. Mintea îmi este liberă de gânduri, căci nu există dorințe pentru care să muncesc ca un sclav.

Întrebare: Există oare două lumi?

M: Lumea ta este efemeră, schimbătoare. Lumea mea este perfectă, neschimbătoare. Tu poți să-mi zici ce vrei despre lumea ta; voi asculta cu atenție, chiar cu interes, totuşi nici o clipă nu voi uita că lumea ta nu există, că tu visezi.

Î: Ce distinge lumea ta de a mea?

M: Lumea mea nu are o caracteristică după care să poată fi identificată. Nu poți să spui nimic despre ea. Eu sunt lumea mea. Lumea mea este eu însumi. Ea este completă şi perfectă. Fiecare impresie este ştearsă, fiecare experiență - refuzată. Eu nu am nevoie de nimic, nici chiar de mine însumi, căci pe mine nu mă pot pierde nicicând.

Î: Nici chiar de Dumnezeu?

M: Toate aceste idei şi distincţii există în lumea ta; în lumea mea nu există nimic de felul acesta. Lumea mea este unică şi foarte simplă.

Î: Nu se întâmplă nimic acolo?

M: Indiferent ce se întâmplă în lumea ta, numai acolo are valabilitate şi cere un răspuns. În lumea mea nu se întâmplă absolut nimic.

Î: Chiar faptul că tu experimentezi propria ta lume implică dualitate, inerentă în orice experienţă.

M: Din punct de vedere verbal - da. Dar cuvintele tale nu mă ajung. Lumea mea este non-verbală. În lumea ta, ceea ce este negrăit nu are nici o existenţă. În a mea - cuvintele şi conţinutul lor nu au fiinţă, în lumea ta nimic nu stă, în a mea nimic nu se schimbă. Lumea mea este reală, în vreme ce lumea ta este făcută din vise.

Î: Totuşi, noi vorbim.

M: Vorbitul este în lumea ta. În a mea, este tăcere eternă. Tăcerea mea cântă, golul meu este plin, nimic nu-mi lipseşte. Tu nu poţi cunoaşte lumea mea până ce nu eşti acolo.

Î: Se pare că tu singur eşti în lumea ta.

M: Cum poţi tu să zici singur sau nesingur, când cuvintele nu se aplică? Fireşte, sunt singur căci eu sunt totul.

Î: Vii tu vreodată în lumea noastră?

M: Ce înseamnă venire şi plecare pentru mine? Astea iarăşi sunt cuvinte. Eu sunt. De unde să vin şi unde să plec?

Î: De ce folos îmi este lumea ta?

M: Ar trebui să consideri mai îndeaproape propria ta lume, să o examinezi critic şi, brusc, într-o bună zi te vei pomeni în lumea mea.

Î: Ce câştig prin asta?

M: Nu câştigi nimic. Laşi în urmă ceea ce nu este al tău personal şi găseşti ceea ce niciodată nu ai pierdut - propria ta fiinţă.

Î: Cine este conducătorul lumii tale?

M: Nu există nici un guvernator şi nici un guvernat aici. Nu există absolut nici un fel de dualitate. Voi nu faceţi decât să vă proiectaţi propriile voastre idei. Scripturile voastre şi dumnezeii voştri nu au nici un înţeles aici.

Î: Tu ai totuşi un nume şi o formă, dai dovadă de conştiinţă şi de activitate.

M: în lumea ta apar aşa. În a mea eu am numai fiinţă. Nimic altceva. Voi, oamenii, sunteţi plini de ideile voastre de posesiune, de cantitate şi calitate. Eu sunt complet fără idei.

Î: În lumea mea există tulburare, extenuare şi disperare. Se pare că tu trăieşti de pe urma vreunui venit ascuns, în timp ce eu trebuie să muncesc ca un sclav pentru mijloace de trai.

M: Fă cum doreşti. Eşti liber să-ţi părăseşti lumea ta pentru a mea.

Î: Cum se face traversarea?

M: Să vezi lumea ta aşa cum este, nu cum ţi-o închipui că este. Discriminarea va conduce la detaşare; detaşarea va asigura acţiunea justă; acţiunea justă va clădi puntea interioară către fiinţa ta reală. Acţiunea este o dovadă a seriozităţii. Fă ce ţi se spune cu sârguinţă şi credinţă şi toate obstacolele se vor dizolva.

Î: .Eşti tu fericit?

M: În lumea ta aş fi cât se poate de nenorocit. Să mă trezesc, să mănânc, să vorbesc, să dorm din nou - ce bătaie de cap!

Î: Prin urmare, tu nu vrei nici măcar să trăieşti?

M: A muri, a trăi - ce cuvinte lipsite de sens! Atunci când tu mă vezi viu, eu sunt mort. Când tu mă crezi mort, eu sunt viu. Cât de confuz eşti!

Î: Cât de indiferent eşti! Toate amărăciunile lumii noastre nu înseamnă nimic pentru tine.

M: Sunt întru totul conştient de necazurile voastre.

Î: Atunci ce faci în privinţa lor?

M: Nu-i nevoie să fac ceva. Ele vin şi se duc.

Î: Se duc ele prin chiar faptul că le dai atenţie?

M: Da. Dificultatea poate fi fizică, emoţională sau mentală, dar este întotdeauna individuală. Calamităţile de mari proporţii sunt suma nenumăratelor destine individuale şi iau timp să se domolească, dar moartea nu este niciodată o calamitate!

Î: Chiar şi atunci când este ucis un om?

M: Calamitatea este a ucigaşului.

Î: Dar totuşi, se pare că există două lumi, a mea şi a ta.

M: A mea este reală, a ta provine din minte.

Î: Închipuie-ţi o stâncă, o gaură în stâncă şi o broască în gaură. Este posibil ca broasca să-şi petreacă viaţa într-o perfectă beatitudine, neafectată, netulburată. În afara stâncii lumea merge mai

departe. Dacă broaştei din gaură i s-ar povesti despre lumea de afară, ea ar spune: "Nu există un astfel de lucru. Lumea mea este o lume a păcii şi beatitudinii. Lumea voastră este numai o structură de cuvinte; ea nu are nici o existenţă". Acelaşi lucru se întâmplă şi cu tine. Atunci când spui că lumea noastră pur şi simplu nu există, nu avem o bază comună de discuţie. Ori, să luăm un alt exemplu. Mă duc la un doctor şi mă plâng de durere de stomac. El mă examinează şi-mi zice: "Eşti foarte bine". "Dar mă doare", zic eu. "Durerea ta este mentală" susţine el. Eu zic: "Nu mă ajută să ştiu că durerea mea este mentală. Tu eşti doctor, vindecă-mă de durerea mea. Dacă nu mă poţi vindeca, înseamnă că nu eşti doctor."

M: Ai perfectă dreptate.

Î: Tu ai construit calea ferată, dar în lipsa unui pod nu poate trece nici un tren. Construieşte podul.

M: Nu-i nevoie de nici un pod.

Î: Trebuie să fie o verigă între lumea ta şi a mea.

M: Nu-i nevoie de nici o verigă între o lume reală şi o lume imaginară, căci nu poate fi nici una.

Î: Deci ce ar trebui să facem?

M: Investighează-ţi lumea, concentrează-ţi mintea asupra ei, examineaz-o critic, scrutează fiecare idee referitoare la ea; este de ajuns.

Î: Lumea este prea mare pentru această investigaţie. Tot ce ştiu este că eu sunt, că lumea este, că lumea mă incomodează şi că eu incomodez lumea.

M: Experienţa mea este că totul e beatitudine. Dar dorinţa de beatitudine creează durere. Astfel beatitudinea devine sămânţa durerii, întregul univers al durerii este născut din dorinţă. Renunţă la dorinţa de plăcere şi nu vei mai şti ce este durerea.

Î: De ce ar fi plăcerea sămânţa durerii?

M: Fiindcă de dragul plăcerii comiţi multe păcate. Iar roadele păcatului sunt suferinţa şi moartea.

Î: Tu afirmi că lumea nu ne este de nici un folos - doar o năpastă. Eu simt că nu poate fi astfel. Dumnezeu nu-i atât de prost. Lumea mi se pare o mare întreprindere destinată să aducă potenţialul în actual, materia în viaţă, inconştientul în deplina conştienţă. Pentru a realiza Supremul avem nevoie de experienţa contrariilor, întocmai cum pentru construirea unui templu ne trebuie piatră şi mortar, lemn şi fier, sticlă şi gresie, tot aşa şi pentru transformarea unui om într-un înţelept divin, într-un maestru al vieţii şi al morţii, ai nevoie de materialul fiecărei experienţe. Aşa cum o femeie se duce la piaţă, cumpără provizii de tot felul, vine acasă, găteşte, coace şi îşi hrăneşte stăpânul, la fel şi noi ne coacem bine la focul vieţii şi Îl hrănim pe Dumnezeul nostru.

M: Ei bine, dacă aşa crezi, atunci acţionează în conformitate cu asta. Hrăneşte-l deci pe Dumnezeul tău.

Î: Un copil se duce la şcoală şi învaţă o grămadă lucruri, care nu-i vor mai fi de nici un folos mai târziu. Dar în cursul învăţării el creşte. Aşa şi noi, trecem prin experienţe fără de număr şi le uităm pe toate, dar în acest timp creştem neîncetat. Şi ce altceva este un jnanin dacă nu un om care are geniu pentru realitate! Această lume a mea nu poate fi un accident. Ea are sens, trebuie să existe un plan îndărătul ei. Dumnezeul meu are un plan.

M: Dacă lumea este falsă, atunci atât planul cât şi creatorul lui sunt falşi.

Î: Iarăşi tăgăduieşti lumea. Nu există nici un fel de punte între noi.

M: Nu-i nevoie de nici o punte. Greşeala ta se află în credinţa că eşti născut. Tu nu te-ai născut niciodată şi nici nu vei muri deodată, dar tu crezi că te-ai născut la o anume dată şi într-un anumit loc şi că un corp particular îţi aparţine.

Î: Lumea este, eu sunt. Acestea sunt fapte.

M: De ce-fi faci griji în privinţa lumii înainte de a-ţi purta de grijă ţie însuţi? Tu vrei să salvezi lumea, nu-i aşa? Poţi tu să salvezi lumea înainte de a te salva pe tine însuţi? Şi ce înseamnă a fi salvat? Salvat de ce? De iluzie. Salvarea înseamnă să vezi lucrurile aşa cum sunt. Eu realmente nu mă văd raportat la nimeni şi la nimic. Nici măcar la un sine, indiferent ce ar putea să fie acel sine. Eu rămân pentru totdeauna - nedefinit. Eu sunt înăuntru şi dincolo - intim şi inabordabil.

Î: Cum ai ajuns la asta?

M: Prin încrederea avută în Gurul meu. El mi-a spus: "Doar tu singur eşti", iar eu nu m-am îndoit de vorbele lui. N-am făcut decât să-mi frământ creierii ca să pricep asta, până când am realizat că este absolut adevărat.

Î: Convingere prin repetare?

M: Prin realizare de sine. Am constatat că sunt conştient şi fericit în mod absolut şi că numai din greşeală am ajuns să cred că îmi datorez existenţa-conştiinţa-fericirea corpului meu şi lumii corpurilor.

Î: Tu nu eşti un om erudit. N-ai citit prea mult, iar ceea ce ai citit sau auzit, poate că nu era contradictoriu. Eu sunt un om destul de bine educat şi am citit foarte mult; am constatat că învăţătorii şi cărţile se contrazic fără speranţă. Din această cauză, primesc tot ceea ce citesc sau aud într-o stare de îndoială. "Poate că este aşa, poate că nu e aşa" este prima mea reacţie. Şi cum mintea mea nu este în

stare să decidă ce este adevărat şi ce nu este, mă las pradă îndoielilor mele. În yoga, o minte care se îndoieşte reprezintă un imens dezavantaj:

M: Mă bucur să aud asta; însă şi gurul meu m-a învățat îndoiala - să mă îndoiesc de totul şi într-o manieră absolută. El mi-a spus: "neagă existența tuturor lucrurilor, în afară de Sinele tău -" Prin dorință tu ai creat lumea cu durerile şi plăcerile ei.

Î: E nevoie oare să fie şi dureroasă?

M: Cum altfel? Prin chiar natura ei plăcerea este limitată şi tranzitorie. Din durere se naşte dorința, în durere caută ea împlinire şi sfârşeşte în durerea frustrării şi disperării. Durerea este fundalul plăcerii; orice căutare de plăcere se naşte în durere şi se sfârşeşte în durere.

Î: Tot ce spui îmi este clar, însă când apare vreo tulburare fizică sau mentală, mintea mea devine greoaie şi posomorâtă, sau caută cu frenezie o uşurare.

M: Ce importanță are? Mintea este greoaie sau agitată, nu tu. Uite, tot felul de lucruri se întâmplă în această cameră. Le fac eu să se întâmple? Ele se întâmplă pur şi simplu. Acelaşi lucru se petrece şi cu tine - mosorul destinului se desfăşoară şi actualizează inevitabilul. Tu nu poți să schimbi cursul evenimentelor, însă îți poți schimba atitudinea, iar ceea ce contează cu adevărat este atitudinea, iar nu evenimentul în sine. Lumea este lăcaşul dorințelor şi al fricilor. Nu poți găsi pace în ea. Pentru pace trebuie să treci dincolo de lume. Cauza primordială a lumii este dragostea de sine. Din pricina ei căutăm plăcerea şi evităm durerea, înlocuieşte dragostea de sine cu iubirea Sinelui şi imaginea se va schimba. Brahma, Creatorul, este suma tuturor dorințelor. Lumea este instrumentul împlinirii lor. Sufletele iau orişice plăceri îşi doresc şi plătesc pentru ele cu lacrimi. Timpul pune în ordine toate socotelile. Legea echilibrului este suverană.

Î: Ca să fii un supraom, trebuie să fii om mai întâi. Natura umană este rodul nenumăratelor experiențe. Dorința împinge la experiență. De aceea, la vremea ei şi la propriul ei nivel, dorința este justă.

M: Toate acestea sunt adevărate într-un fel. Dar vine o zi când ai adunat gestul şi trebuie să începi să construieşti. Sortarea şi lepădarea (viveka-vairagya) sunt absolut necesare. Totul trebuie să fie analizat cu grijă, iar ceea ce este inutil trebuie distrus fără milă. Crede-mă, nu poate să fie prea mult de distrus, întrucât, în realitate, nimic nu este de mare valoare. Fii cu ardoare imparțial, asta-i tot.

24. DUMNEZEU ESTE ATOT-FĂURITOR, JNANINUL ESTE NON-FĂURITOR

Întrebare: Unii Mahatma (ființe iluminate) susțin că lumea nu este un accident, nici un joc al lui Dumnezeu, ci rezultatul şi expresia unui plan grandios de lucru care vizează trezirea şi dezvoltarea conştiinței pretutindeni în univers. De la neînsuflețire la viață, de la inconştiență la conştiință, de la obtuzitate la inteligență sclipitoare, de la înțelegere greşită la claritate - aceasta este direcția în care lumea se mişcă necontenit şi neabătut. Există, desigur, clipe de repaos şi de aparent întuneric, când universul pare să fie somnolent, dar odihna ia sfârşit, iar lucrul asupra conştiinței este reluat. Din punctul nostru de vedere lumea este o vale a lacrimilor, un loc din care trebuie să evadezi cât mai curând posibil şi prin orice mijloc. Pentru ființele iluminate lumea este bună şi serveşte unui scop bun. Ele nu tăgăduiesc că lumea este o structură mentală şi că, în ultimă instanță, totul este una, ci văd şi spun că structura are sens şi serveşte unui scop în mod suprem dezirabil. Ceea ce numim noi voința lui Dumnezeu nu este o fantezie capricioasă a unei divinități puse pe joacă, ci expresia unei necesități absolute de a creşte în iubire, în înțelepciune şi în putere, de a actualiza potențialitățile infinite ale vieții şi conştiinței. Aşa cum grădinarul cultivă flori de la o minusculă sămânță până la perfecțiunea glorioasă a florii, tot aşa şi Dumnezeu în propria Lui grădină creşte, printre alte ființe, oameni până când aceştia devin supraoameni ce cunosc, iubesc şi lucrează împreună cu El. Când Dumnezeu se odihneşte (pralaya), cei a căror creştere n-a fost încheiată, devin inconştienți pentru o vreme, pe când cei perfecți, care au trecut dincolo de toate formele şi conținuturile conştiinței, rămân pe deplin conştienți de tăcerea universală. Când vine vremea naşterii unui nou univers, cei adormiți se trezesc şi lucrul începe. Cei care sunt mai avansați se trezesc primii şi pregătesc terenul pentru cei care sunt mai puțin avansați - care găsesc astfel forme şi modele de comportament potrivite pentru creşterea lor pe mai departe. Astfel decurge povestea. Ceea ce deosebeşte, învățătura ta este aceasta: tu insişti asupra faptului că lumea nu are nici un rost şi că ar trebui evitată. Se spune că dezgustul față de lume este un stadiu de trecere, necesar dar temporar, şi este curând înlocuit de o iubire atot-cuprinzătoare, precum şi de o voință susținută de a lucra împreună cu Dumnezeu.

Maharaj: Tot ceea ce spui se potriveşte pentru calea orientată spre exterior (pravritti). Cât priveşte calea de reîntoarcere (nivritti), aceasta impune o totală negare de sine. Eu mă postez acolo unde nimic (paramakash) nu există; cuvintele nu ajung acolo, nici gândurile. Pentru minte totul este doar întuneric şi tăcere. Conştiința începe să se agite şi trezeşte mintea (chidakash), care proiectează lumea (mahadakash) alcătuită din memorie şi imaginație. Odată ce lumea ia ființă, tot ce spui poate să fie

adevărat. Este în natura minții să imagineze scopuri, să tindă către ele, să caute mijloace şi căi, să dea dovadă de viziune, energie şi curaj. Acestea sunt atribute divine şi nu le tăgăduiesc, dar eu mă postez acolo unde nu este nici o deosebire, acolo unde nu sunt nici lucrurile, nici mințile care le creează. Acolo eu sunt acasă. Indiferent ce se întâmplă, nu mă afectează - lucrurile înrâuresc lucrurile, asta-i tot. Liber de memorie şi de aşteptare, eu sunt alert, inocent şi cordial. Mintea este marele lucrător şi ea are nevoie de odihnă. Neavând nevoie de nimic, eu sunt fără teamă. De cine să-mi fie teamă? Nu există nici o separație, noi nu suntem separați. Există numai un singur Sine, Realitatea Supremă, în care personalul şi impersonalul sunt una.

Î: Tot ce vreau, este să fiu capabil să ajut lumea.

M: Cine zice că nu poți să ajuți? Ți-ai făcut o idee cu privire la ce înseamnă să ajuți şi la implicațiile acestui lucru, şi apoi ți-ai vârât Sinele în conflictul dintre ceea ce ar trebui să faci şi ceea ce poți să faci, între necesitate şi putință.

Î: Dar de ce procedăm astfel?

M: Mintea ta proiectează o structură şi apoi tu te identifici cu ea. Stă în natura dorinței să îmboldească mintea să creeze o lume pentru împlinirea ei. Chiar şi o dorință mică poate să fie la originea unui lung şir de fapte; cum ar fi dacă dorința ar fi puternică? Dorința poate produce un univers; puterile ei sunt miraculoase. Aşa cum un bețigaş de chibrit dă foc unei păduri uriaşe, tot aşa o dorință aprinde focurile manifestării, însăşi rostul creației este împlinirea dorinței. Dorința poate să fie nobilă sau josnică, spațiul (akasha) este neutru - îl poți umple cu ce-ți place. Trebuie să fii foarte prudent cu privire la dorințe. Cât despre oamenii pe care vrei să-i ajuți, ei se află în respectivele lor lumi din cauza dorințelor lor; nu e nici o altă cale de a-i ajuta altfel decât prin dorințele lor. Nu poți decât să-i înveți să aibă dorințe juste pentru ca ei să se ridice deasupra acestora şi să fie liberi de imboldul de a crea şi recrea lumi ale dorințelor, lăcaşuri ale durerii şi plăcerii.

Î: Trebuie să vină o zi când spectacolul se încheie; un om trebuie să moară, un univers ia sfârşit.

M: întocmai cum un om care doarme uită totul şi se trezeşte pentru o nouă zi, ori moare şi se naşte într-o altă viață, tot aşa se dizolvă şi dispar lumile dorinței şi fricii. Dar martorul universal, Sinele Suprem, nu doarme niciodată şi nu moare niciodată. Marea Inimă bate veşnic şi la fiecare bătaie ia ființă un nou univers.

Î: Este Sinele Suprem conştient?

M: El este dincolo de tot ceea ce concepe mintea. El este dincolo de ființă şi de ne-ființă. El este Da-ul şi Nu-ul oricărui lucru, dincolo şi înăuntru, făurind şi distrugând, neînchipuit de real.

Î: Dumnezeu şi Mahatma sunt unul sau doi?

M: Sunt unul.

Î: Trebuie să existe vreo deosebire.

M: Dumnezeu este Atot-făuritorul, Jnaninul este un non-făuritor. Dumnezeu nu spune el însuşi: "Eu făuresc totul". Pentru el lucrurile se întâmplă prin propria lor natură. Pentru un jnanin totul este făurit de Dumnezeu. El nu vede nici o deosebire între Dumnezeu şi natură. .Atât Dumnezeu cât şi jnaninul se ştiu a fi centrul imobil al celor ce sunt mobile, martorul etern a ceea ce este vremelnic. Centrul este un punct de vid, iar martorul un punct de conştiență pură; ei se ştiu a fi asemenea nimicului, prin urmare nimic nu le poate rezista.

Î: Cum arată şi cum se simte aceasta în experiența ta personală?

M: Nefiind nimic, eu sunt totul. Fiecare lucru sunt eu, toate lucrurile sunt ale mele. Întocmai cum corpul meu se mişcă prin simplul fapt că eu mă gândesc la mişcare, tot aşa se petrec lucrurile pe măsură ce mă gândesc la ele. Ține minte ce-ți spun: eu nu fac nimic. Doar le văd petrecându-se.

Î: Lucrurile se petrec aşa cum vrei tu să se petreacă, ori tu vrei ca ele să se petreacă aşa cum se petrec?

M: Şi una, şi alta. Accept şi sunt acceptat. Eu sunt totul şi toate sunt "eu". Fiind lumea, eu nu mă tem de lume. Fiind totul, de ce anume să mă tem? Apa nu se teme de apă, nici focul de foc. De asemenea, eu nu mă tem, deoarece nu sunt nimic care să poată experimenta frica, sau care să poată fi în pericol. Nu am formă, nici nume. Ataşamentul de un nume şi o formă e cel care dă naştere fricii. Eu nu sunt ataşat. Eu sunt nimicul, iar nimicul nu se teme de nici un lucru. Dimpotrivă, toate lucrurile se tem de Nimic, căci atunci când un lucru atinge Nimicul, el devine nimic. Nimicul este ca un puț fără fund; tot ce cade în el, dispare.

I: Nu este Dumnezeu o persoană?

M: Cât timp îți închipui că tu eşti o persoană, El este, de asemenea, o persoană. Atunci când eşti totul, tu îl vezi ca fiind totul.

Î: Pot eu să schimb faptele schimbându-mi atitudinea?

M: Atitudinea este faptul. Să luăm mânia. Pot să fiu furios, umblând prin cameră de la un capăt la altul; în acelaşi timp, eu sunt ceea ce sunt - un centru de înțelepciune şi iubire, un atom de existență pură. Totul se domoleşte, iar mintea se transformă treptat în tăcere.

Î: Cu toate acestea, şi tu eşti mânios uneori.

M: Pe cine să fiu mânios şi pentru ce? Mânia apare şi se dizolvă în clipa în care îmi amintesc de mine însumi. Totul este un joc de guna. Atunci când mă identific cu ele, sunt sclavul lor. Când stau separat, sunt stăpânul lor„

Î: Poți influența lumea prin atitudinea ta? Separându-te de lume, pierzi orice speranță de a o salva.

M: Cum ar putea fi astfel? Totul este eu însumi, nu pot eu să mă ajut pe mine însumi? Nu mă identific cu nimeni în particular, căci eu sunt totul - atât ceea ce este particular, individual, cât şi ceea ce este universal.

Î: Atunci poți să mă ajuți pe nune, persoana particulară?

M: Dar eu te ajut întotdeauna din interior. Sinele meu şi Sinele tău sunt una. Eu ştiu asta, dar tu nu. Asta-i toată deosebirea - şi ea nu poate să dureze.

Î: Şi cum ajuți tu întreaga lume?

M: Gandhi este mort, totuşi mintea lui străbate pământul. Gândirea unui jnanin pătrunde umanitatea şi lucrează fără încetare pentru totdeauna. Fiind anonimă, provenind din interior, ea este mult mai puternică şi mai imperioasă. Iată cum se îmbunătățeşte lumea - interiorul ajutând şi binecuvântând exteriorul. După ce un jnanin moare, el nu mai este, în acelaşi sens în care un râu nu mai este atunci când trece în mare; numele, forma, nu mai sunt, dar apa rămâne şi devine una cu oceanul. Când un jnanin se uneşte cu mintea universală, toată bunătatea şi înțelepciunea lui devin moştenirea umanității şi înaltă sufleteşte fiecare ființă umană.

Î: Noi suntem ataşați de personalitatea noastră. Noi prețuim foarte mult individualitatea noastră şi ființa noastră, care ne deosebesc de alții. Tu pari să le denunți pe amândouă ca fiind nefolositoare. Ne-manifestatul despre care vorbeşti, ce folos ne poate aduce nouă?

M: Ne-manifestat, manifestat, individualitate, personalitate (nirguna, saguna, vyakta, vyakti). Toate astea sunt simple cuvinte, puncte de vedere, atitudini mentale. Nu există nici o realitate în ele. Realul este experimentat în tăcere. Tu te agăți de personalitate, dar tu eşti conştient că eşti o persoană doar atunci când te afli în încurcătură; când nu te afli în încurcătură, nu te gândeşti la tine.

Î: Nu mi-ai zis care sunt foloasele Ne-manifestatului.

M: Este evident că trebuie să adormi ca să te trezeşti. Trebuie să mori ca să trăieşti, trebuie să topeşti ca să dai formă într-un chip nou. Trebuie să distrugi ca să clădeşti, să anihilezi înainte să creezi. Supremul este solventul universal, el corodează fiecare recipient, arde toate obstacolele. Fără negarea absolută a tuturor lucrurilor, tirania lucrurilor va fi absolută. Supremul este cel mai mare armonizator, garanția echilibrului ultim şi perfect al vieții în libertate. El te dizolvă şi astfel re-afirmă cu putere adevărata ta ființă.

Î: La acel nivel, totul mi se pare perfect. Dar cum se aplică asta în viața de zi cu zi?

M: Viața de zi cu zi este o viață de acțiune. Fie că-ți place fie că nu, tu trebuie să funcționezi. Orice faci de dragul tău, se acumulează şi devine exploziv; într-o zi va izbucni şi va face ravagii în tine şi în rândurile lumii tale. Când te amăgeşti că lucrezi pentru binele tuturor, faptul acesta înrăutățeşte lucrurile, deoarece n-ar trebui să te laşi călăuzit de propriile tale idei cu privire la ce e bine pentru alții. Un om care pretinde că ştie ce este bine pentru alții este periculos.

Î: Atunci cum ar trebui să lucrez?

M: Nici pentru tine însuți, nici pentru alții, ci chiar de dragul lucrului. Un lucru care merită să fie făcut este propriul lui scop şi înțeles. Nu fă din nimic un mijloc către altceva. Nu înlănțui. Dumnezeu nu creează un lucru ca să servească un altul. Fiecare este făcut chiar de dragul lui. Fiindcă lucrul este făcut pentru sine însuşi, el nu interferează. Tu foloseşti lucruri şi oameni pentru scopuri străine lor, şi faci ravagii în lume şi în tine însuți.

Î: Ființa noastră reală este tot timpul cu noi, zici tu. Cum se face că noi nu ne dăm seama de asta?

M: Da, voi sunteți Supremul întotdeauna, însă atenția voastră este fixată asupra lucrurilor fizice sau mentale. Când atenția voastră se îndepărtează de un lucru şi nu este încă fixată pe altul, în acel interval voi sunteți ființă pură. Când prin practica discriminării şi detaşării (viveka-vairagya), tu pierzi din vedere senzațiile şi stările mentale, ființa pură iese la iveală ca fiind starea ta naturală.

Î: Cum se poate pune capăt acestui simțământ de separație?

M: Focalizându-ți mintea asupra lui "eu sunt", asupra simțământului de a fi, "eu sunt cutare şi cutare" se dizolvă; "eu sunt doar un martor" rămâne, şi acesta, la rândul lui, se topeşte în "eu sunt totul". Atunci totul devine Unul, iar Unul - tu însuți - nu mai este separat de mine însumi. Abandonează ideea de "eu" separat şi întrebarea: "A cui experiență?" nu se va ivi.

Î: Tu vorbeşti din propria-ți experiență. Cum să fac ca ea să fie şi a mea?

M: Tu vorbeşti de experiența mea ca fiind diferită de experiența ta, deoarece crezi că noi suntem separați. Dar nu suntem. La un nivel mai adânc, experiența mea este experiența ta. Cufundă-te adânc în tine însuți şi o vei găsi în mod simplu şi cu uşurință. Mergi în direcția lui "eu sunt".

25. ȚINE-TE DE "EU SUNT"

Întrebare: Ți se întâmplă vreodată să fii bucuros sau trist? Cunoşti bucuria şi suferința?

Maharaj: Numeşte-le cum vrei, pentru mine ele nu sunt decât stări ale minții, dar eu nu sunt mintea.

Î: Este iubirea o stare a minții?

M: Depinde de ce înțelegi tu prin iubire. Dorința este, fireşte, o stare a minții, dar realizarea unității Sinelui este dincolo de minte pentru mine, nimic nu există prin propria sa putere. Totul este Sinele, totul este eu însumi. A mă vedea pe mine însumi în fiecare şi pe fiecare în mine însumi înseamnă cu certitudine iubire.

Î: Dacă văd ceva plăcut, atunci îl vreau. Cine vrea asta? Sinele sau mintea?

M: Întrebarea este pusă în mod greşit. Nu există nici un "cine". Există dorință, frică, mânie, şi mintea spune: asta sunt eu, asta este a mea. Nu există nici un lucru care ar putea fi numit "eu" sau "al meu". Dorința este o stare a minții, percepută şi numită de către minte. Fără o minte care percepe şi numeşte, unde este dorința?

Î: Dar există ceva care percepe fără să numească?

M: Desigur. A numi nu poate trece dincolo de minte, pe câtă vreme percepția este conştiința însăşi.

Î: Atunci când cineva moare, ce se întâmplă?

M: Nu se întâmplă nimic. Ceva devine nimic. Nimic n-a fost, nimic nu rămâne.

Î: Există, cu siguranță, o diferență între cel viu şi cel mort. Tu vorbeşti despre cel viu ca fiind mort şi despre cel mort ca fiind viu.

M: De ce te agiți în legătură cu moartea unui singur om şi puțin îți pasă de milioanele care mor în fiecare zi? Întregul univers trece prin implozie şi explozie în fiecare clipă - să plâng eu pentru asta? Un lucru îmi este foarte clar: tot ceea ce este, trăieşte, se mişcă, îşi are ființa în conştiință, însă eu sunt în şi dincolo de acea conştiință. Eu sunt în ea ca martor. Sunt dincolo de ea ca Ființă.

Î: Cu siguranță, îți pasă când copilul tău este bolnav, nu-i aşa?

M: Nu mă agit. Fac doar ceea ce este necesar. Nu-mi fac griji cu privire la viitor. Un răspuns potrivit pentru fiecare situație tine de natura mea. Nu mă opresc ca să mă gândesc la ce trebuie să fac. Acționez şi merg mai departe. Rezultatele nu mă afectează. Nici măcar nu-mi pasă dacă ele sunt bune sau rele. Oricum ar fi, ele sunt; dacă se întorc la mine, atunci le fac iarăşi față. Sau, mai degrabă, se întâmplă să le fac iarăşi față. Nu există simțământul intenției în nimic din ceea ce fac. Lucrurile se întâmplă aşa cum se întâmplă nu pentru că eu le fac să se întâmple, ci ele se întâmplă pentru că eu sunt. În realitate, nu se întâmplă niciodată nimic. Când mintea este agitată, ea execută dansul lui Shiva, aşa cum apele agitate ale lacului fac luna să danseze. Nu este decât o aparență datorată ideilor greşite.

Î: Cu siguranță, tu eşti conştient de multe lucruri şi te comporți potrivit naturii lor. Pe un copil îl tratezi ca pe un copil, iar pe un adult ca pe un adult.

M: Întocmai cum gustul sării pătrunde marele ocean, şi cum fiecare picătură de apă de mare poartă acelaşi iz, tot aşa fiecare experiență îmi dă gustul realității, realizarea mereu proaspătă a propriei mele ființe.

Î: Exist eu în lumea ta, precum exişti tu într-a mea?

M: Desigur, tu eşti şi eu sunt, dar numai ca puncte în conştiință; noi nu suntem nimic în afara conştiinței. Să fie foarte clar: lumea atârnă de firul conştiinței - nici o conştiință, nici o lume.

Î: Există multe puncte în conştiință; există oare la fel de multe lumi?

M: Ia visul, spre exemplu. Într-un spital pot fi mulți pacienți, cu toții dormind, fiecare visând propriul său vis particular, personal, nerelevant, neafectat. Toate aceste visuri au în comun un singur factor: boala. În mod similar, noi ne-am despărțit în închipuirea noastră de lumea reală a experienței comune şi ne-am închis într-un nor de dorințe şi frici, de imagini şi gânduri, de idei şi concepte, toate personale.

Î: Asta pot să înțeleg, dar care ar putea fi cauza extraordinarei diversități de lumi personale?

M: Diversitatea nu-i atât de mare. Toate visele se suprapun peste o lume comună, într-o anumită măsură, ele - visele şi lumea - se modelează şi se influențează reciproc. Unitatea de bază operează în ciuda acestui fapt. La rădăcina întregului fapt se află uitarea de sine, a nu şti cine sunt.

Î: Ca să uiți, trebuie să ştii. Oare am ştiut eu cine sunt, înainte de a fi uitat?

M: Desigur. Uitarea de sine este inerentă cunoaşterii de sine. Conştiința şi inconştiența sunt două aspecte ale unei singure vieți. Ele coexistă. Ca să cunoşti lumea, uiți Sinele - ca să cunoşti Sinele, uiți lumea. Ce este lumea la urma urmei? O simplă colecție de amintiri. Agață-te de un singur lucru, asta contează, ține-te de "eu sunt" şi părăseşte-le pe toate celelalte. Aceasta este sadhana. În realizare nu există nimic de care să te ții şi nimic de uitat. Totul este ştiut, nimic nu este amintit.

Î: Care este cauza uitării de sine?

M: Nu există nici o cauză, întrucât nu există nici o uitare. Stările mentale se succed una după alta

şi fiecare şterge orice urmă din cea precedentă. Amintirea de sine este o stare mentală, iar uitarea de sine este alta. Ele alternează ca ziua şi noaptea. Realitatea este dincolo de amândouă.

Î: Trebuie să existe, cu siguranţă, o diferenţă între uitare şi necunoaştere. Necunoaşterea nu are nevoie de nici o cauză. Uitarea presupune cunoaştere precedentă precum şi tendinţa sau aptitudinea de a uita. Admit că nu pot examina motivul necunoaşterii, dar uitarea trebuie să aibă un oarecare temei.

M: Nu există nici un lucru care să fie necunoaşterea. Există numai uitarea. Ce este în neregulă cu uitarea? Este la fel de simplu să uiţi ca şi să-ţi aminteşti.

Î: Nu este o calamitate să uiţi de tine însuţi?

M: Este la fel de rău ca a-ţi aminti de tine însuţi continuu, există o stare care este dincolo de uitare şi de neuitare - starea naturală. A-ţi aduce aminte, a uita - acestea sunt stări ale minţii, controlate de gând, controlate de cuvânt. Ia de pildă ideea de a fi născut. Mi se spune că am fost născut. Nu-mi amintesc. Mi se spune că voi muri. Nu aştept asta. Îmi spui ca am uitat, sau că îmi lipseşte imaginaţia. Dar eu pur şi simplu nu pot să-mi amintesc ceea ce niciodată nu s-a întâmplat, nici nu aştept ceea ce este evident imposibil. Corpurile se nasc, corpurile mor, dar ce înseamnă asta pentru mine? Corpurile apar şi dispar în conştiinţă, iar conştiinţa însăşi îşi are rădăcinile în mine. Eu sunt viaţa, iar mintea şi corpul sunt ale mele.

Î: Spui că la rădăcina lumii se află uitarea de sine. Pentru a uita, eu trebuie să uit să-mi amintesc. Ce am uitat oare să-mi amintesc? Nu am uitat că eu sunt.

M: Şi acest "eu sunt" poate să fie tot o parte a iluziei.

Î: Cum ar putea fi? Tu nu poţi să-mi dovedeşti că eu nu sunt. Chiar atunci când sunt convins că nu sunt - eu sunt.

M: Realitatea nu poate fi nici dovedită, nici combătută. Înlăuntrul minţii nu poţi, dincolo de minte nu-i nevoie. În real, întrebarea "ce este real?" nu se iveşte. Manifestatul şi nemanifestatul nu sunt diferite.

Î: În cazul acela totul este real.

M: Eu sunt totul. În mine, totul este real. În afara mea, nimic nu este real.

Î: Eu nu simt că lumea este rezultatul unei greşeli.

M: Poţi să zici asta numai după o investigare completă, nu înainte. Bineînţeles, atunci când discerni şi dai drumul la tot ce este ireal, ceea ce rămâne este real.

Î: Dar rămâne ceva?

M: Fireşte, rămâne realul. Însă nu te lăsa dus în eroare de cuvinte!

Î: Din timpuri străvechi, în cursul a nenumărate naşteri, eu clădesc, îmbunătăţesc şi înfrumuseţez lumea mea. Ea nu este nici perfectă, nici ireală. Este un proces.

M: Greşeşti. Lumea nu are existenţă în afara ta. În fiecare clipă ea nu este decât propria ta reflectare. Tu o creezi, tu o distrugi.

Î: Şi o clădesc din nou, îmbunătăţită.

M: Ca să o îmbunătăţeşti, trebuie să-i dovedeşti netemeinicia. Trebuie să mori ca să trăieşti. Nu există renaştere altfel decât prin moarte.

Î: Universul tău este poate perfect. Universul meu personal se îmbunătăţeşte.

M: Universul tău personal nu există prin el însuşi. Nu-i decât o vedere limitată şi deformată a realului. Nu universul are nevoie de îmbunătăţire, ci modul tău de a privi.

Î: Tu cum îl vezi?

M: Este o scenă pe care se joacă o dramă a lumii. Calitatea spectacolului este tot ce contează; nu ceea ce spun şi fac actorii, ci cum o spun şi o fac.

Î: Nu-mi place deloc această idee de lila (joc). Aş compara-o mai degrabă cu un şantier, noi fiind constructorii.

M: Iei lucrurile prea în serios. Ce este în neregulă cu jocul? Tu ai un scop numai atâta timp cât nu eşti complet ; până atunci desăvârşirea, perfecţiunea, reprezintă scopul, dar când ai ajuns să fii complet, când eşti pe deplin integrat atât în interior cât şi în afară, atunci tu te bucuri de univers; nu mai trudeşti la el. În ochii celor care nu sunt integraţi tu pari să lucrezi din greu, dar aceasta este iluzia lor. Sportivii par să facă eforturi uriaşe; cu toate acestea, singurele lor motivaţii sunt jocul şi spectacolul.

Î: Vrei să spui că Dumnezeu se distrează doar, că este angajat în acţiuni lipsite de scop?

M: Dumnezeu nu este doar adevărat şi bun, ci este şi frumos . El creează frumuseţea din bucuria de a o crea.

Î: Ei bine, atunci frumuseţea este scopul lui!

M: De ce introduci scopul? Scopul implică schimbare, mişcare, un simţ al imperfecţiunii. Dumnezeu nu ţinteşte la frumuseţe, tot cea ce face el este frumos. Ai putea oare să spui că o floare încearcă să fie frumoasă? Ea este frumoasă chiar prin natura ei. În mod similar, Dumnezeu este însăşi perfecţiunea, nu un efort către perfecţiune.

Î: Scopul se împlineşte în frumuseţe.

M: Ce este frumos? Orice este perceput în beatitudine este frumos. Beatitudinea este esența frumuseții.

Î: Vorbeşti de Sat-Chit-Ananda. Faptul că eu sunt este evident. Că eu cunosc este evident. Că eu sunt fericit nu-i deloc evident. Unde s-a dus fericirea mea?

M: Fii pe deplin conştient de propria ta ființă şi te vei afla în stare de beatitudine în mod conştient. Deoarece îți îndepărtezi mintea de la tine însuți şi o laşi să zăbovească asupra a ceea ce nu eşti, tu îți pierzi simțământul de bunăstare, de a fi bine.

Î: Există două căi înaintea noastră - calea efortului (yoga marga) şi calea lesnicioasă (bhoga marga). Amândouă conduc la acelaşi țel - eliberarea.

M: De ce numeşti bhoga o cale? Cum poți atinge perfecțiunea fără trudă?

Î: Cel perfect în renunțare (yogi) va descoperi realitatea. Cel perfect în a se bucura (bhogi) va ajunge şi el la ea.

M: Cum să fie cu putință acest lucru? Nu sunt ei contradictorii?

Î: Extremele se întâlnesc. A fi un bhoghin perfect este mai dificil decât a fi un yoghin perfect. Eu sunt un om umil şi nu mă pot aventura în judecăți de valoare. La urma urmei, atât bhoghinul cât şi yoghinul sunt preocupați de căutarea fericirii. Yoghinul o vrea permanentă, bhoghinul este satisfăcut cu cea intermitentă, efemeră. Adesea bhoghinul se străduieşte mai tare decât yoghinul.

M: Care este valoarea fericirii tale, dacă trebuie să te străduieşti şi să trudeşti pentru a o obține? Adevărata fericire este spontană şi lipsită de efort.

Î: Toate ființele caută fericirea. Numai mijloacele diferă. Unii o caută în interior şi de aceea sunt numiți yoghini; unii o caută în afară şi sunt condamnați ca fiind bhoghini. Totuşi ei au nevoie unul de altul.

M: Plăcerea şi durerea alternează. Fericirea este ceva ce nu poate fi zdruncinat. Ceea ce poți să cauți şi să găseşti nu este lucrul real. Găseşte ceea ce niciodată nu ai pierdut, găseşte inalienabilul.

26. PERSONALITATEA, UN OBSTACOL

Întrebare: După cât înțeleg eu, lumea este o şcoală de yoga si viata însăşi este o practică yoga. Fiecare se străduieşte să obțină perfecțiunea şi ce altceva este yoga dacă nu strădanie. Nimic nu este vrednic de dispreț la aşa-zişii oameni "obişnuiți" nici la viețile lor "obişnuite". Ei trudesc la fel de greu şi suferă la fel de mult ca yoghinii, numai că ei nu sunt conştienți de adevăratul lor scop.

Maharaj: În ce fel sunt oamenii tăi obişnuiți yoghini?

Î: Scopul lor ultim este acelaşi. Ceea ce yoghinul îşi asigură prin renunțare (tyaga), omul obişnuit realizează prin experiență (bhoga). Calea bhogăi este inconştientă şi, de aceea, repetitivă şi prelungită, pe când calea yogăi este deliberată şi intensă şi, deci, poate fi mai rapidă.

M: Poate că perioadele de yoga şi bhoga alternează. Mai întâi bhoghin, apoi yoghin; apoi iarăşi bhoghin, şi din nou yoghin.

Î: Care să fie scopul?

M: Dorințele slabe pot fi înlăturate prin introspecție şi meditație, însă cele puternice, cele adânc înrădăcinate, trebuie să fie împlinite, iar roadele lor, dulci sau amare, gustate.

Î: Atunci de ce ar trebui să ne înclinăm în fața yoghiniior şi să vorbim cu dispreț despre bhoghini? Toți sunt yoghini, într-un anumit fel.

M: Pe scara umană de valori efortul deliberat este considerat demn de laudă, în realitate atât yoghinul cât şi bhoghinul îşi urmează propria lor natură, potrivit circumstanțelor şi oportunităților. Viața yoghinului este dominată de o singură dorință - să găsească Adevărul; bhoghinul serveşte la mai mulți stăpâni. Dar boghinul devine yoghin, iar yoghinul poate şi el să facă o plimbare ocolită într-o barcă a bhogăi. Rezultatul final este acelaşi.

Î: Se ştie că Buddha a spus că este extrem de important să fi auzit că există iluminarea - un reviriment complet şi o transformare în conştiință. Veştile bune sunt comparate cu o scânteie într-o încărcătură de bumbac; pe îndelete, dar neabătut, întreaga cantitate de bumbac se va preschimba în cenuşă. Veştile bune ale iluminării vor determina, mai devreme sau mai târziu, o transformare.

M: Da, mai întâi auzirea lor (shravana), apoi amintirea (smarana) şi cumpănirea (manana) etc. Suntem pe un teren familiar. Omul care a auzit veştile devine un yoghin, în vreme ce restul îşi continuă bhoga.

Î: Însă eşti de acord că trăirea unei vieți - trăind pur şi simplu viața banală şi monotonă a lumii, fiind născut ca să mori şi murind ca să fii născut - îl împinge pe om înainte prin totalitatea ei, aşa cum râul îşi găseşte calea către mare prin masa totală de apă pe care o adună?

M: **Î**nainte ca lumea să fie, era conştiința. În conştiință ia lumea ființă, în conştiință durează şi în conştiința pură se dizolvă. La rădăcina tuturor lucrurilor este sentimentul "eu sunt". Starea minții gândind "există o lume" este secundară, căci pentru a fi, eu nu am nevoie de lume, însă lumea are nevoie de

mine.

Î: Dorința de a trăi este un lucru extraordinar.

M: Totuşi mai mare este eliberarea de dorința de a trăi.

Î: Libertatea pietrei?

M: Da, libertatea pietrei, şi mult mai mult decât atât. Libertate nelimitată şi conştientă.

Î: Nu e nevoie de personalitate pentru a acumula experiență?

M: Aşa cum eşti acum, personalitatea este doar un obstacol. Autoidentificarea cu corpul poate să fie benefică pentru un copilaş, dar adevărata creştere depinde de luarea corpului din drum. În mod normal, ar trebui să depăşeşti dorințele corpului foarte curând în viață. Chiar şi bhoghinul, care nu refuză desfătările, n-are nevoie să jinduiască după dorințele pe care le-a gustat. Obişnuința, dorința de repetare, îl frustrează atât pe yoghin cât şi pe bhoghin.

Î: De ce continui să dai la o parte persoana (vyakti) ca neavând nici o importanță? Personalitatea este factorul primordial al existenței noastre. Ea ocupă întreaga scenă.

M: Câtă vreme nu vei vedea că ea nu-i decât o obişnuință, clădită pe memorie, îmboldită de dorință, vei continua să crezi că eşti o persoană - trăind, murind, simțind, gândind, activă sau pasivă, mulțumită sau îndurerată. Întreabă-te pe tine însuți: "Este oare aşa?", "Cine sunt eu?", "Ce este înapoia şi dincolo de toate astea?", şi curând îți vei vedea greşeala. Şi ține chiar de natura unei greşeli faptul că ea încetează să mai existe, atunci când este văzută.

Î: Yoga trăirii, yoga vieții însăşi, o putem numi Yoga Naturală (nisarga yoga). Aceasta îmi aminteşte de Yoga Primară (adhi yoga) menționată în Rig-Veda, care a fost descrisă ca fiind căsătoria vieții cu mintea.

M: O viață trăită meditativ, în deplină conştiență, este prin ea însăşi Nisarga Yoga.

Î: Ce înseamnă căsătoria vieții cu mintea?

M: Trăirea în stare de conştiență spontană, conştiința trăirii fără efort, faptul de a fi pe deplin interesat de viața ta - sunt implicate toate acestea.

Î: Sharada Devi, soția lui Ramakrishna Paramahamsa, obişnuia să-i mustre pe discipolii care făceau prea mult efort. Ea îi compara cu nişte fructe de mango, care sunt culese înainte să fie coapte. "De ce vă grăbiți?", obişnuia ea să zică, "Aşteptați până când veți fi pe deplin copți, moi şi dulci".

M: Câtă dreptate avea! Sunt atât de mulți cei care iau zorii drept amiază, o experiență momentană drept realizare, şi distrug până şi puținul pe care l-au dobândit prin exces de îngâmfare. Umilința şi tăcerea sunt esențiale pentru un sadakha, oricât de avansat ar fi. Numai un jnanin pe deplin copt îşi poate permite spontaneitatea completă.

Î: Se pare că există şcoli de yoga unde discipolul, după iluminare, este obligat să păstreze tăcerea timp de 7, 12, 15 sau chiar 20 de ani. Chiar şi Bhagavan Sri Maharshi şi-a impus tăcerea de 20 de ani înainte de a începe să-şi predea învățătura.

M: Da, fructul lăuntric trebuie să se coacă. Până atunci disciplina, trăirea în stare de conştiință deplină, trebuie să continue. Treptat, practica devine din ce în ce mai subtilă, până când ajunge cu totul lipsită de formă.

Î: Krishnamurti vorbeşte, de asemenea, de trăirea în deplină luciditate (awareness).

M: El tinde întotdeauna spre ceea ce este "ultim". Da, în cele din urmă toate căile yoga sfârşesc în adhi yoga de care vorbeşti tu, căsătoria conştiinței (mireasa) cu viața (mirele). Conştiința şi existența (sat-chit) se întâlnesc în beatitudine (ananda). Pentru ca beatitudinea să se ivească, trebuie să existe întâlnire, contact, afirmarea cu putere a unității în dualitate.

Î: Buddha a spus, de asemenea, că pentru atingerea nirvanei e nevoie să se recurgă la ființe vii. Conştiința are nevoie de viață ca să crească.

M: Lumea însăşi este contact - totalitatea tuturor contactelor actualizate în conştiință. Spiritul atinge materia şi rezultă conştiința. O asemenea conştiință, atunci când este atinsă de amintire şi de aşteptare, devine sclavie. Experiența pură nu înlănțuie; experiența prinsă între dorință şi frică este impură şi creează karma.

Î: Poate să existe fericire în unitate? Oare fericirea nu implică, în mod necesar, contact, deci dualitate?

M: Nu-i nimic rău în dualitate câtă vreme aceasta nu creează conflict. Multiplicitatea şi varietatea, fără dezbinare, înseamnă bucurie. În conştiința pură este lumină. Pentru căldură, contactul este necesar. Mai presus de unitatea ființei este uniunea iubirii. Iubirea este sensul şi scopul dualității.

Î: Eu sunt un copil înfiat. Pe tatăl meu adevărat nu îl cunosc. Mama mea a murit când m-a născut. Tatăl meu adoptiv, ca să-i facă plăcere mamei mele adoptive care nu putea să aibă copii, m-a înfiat - aproape accidental. El este un om simplu - proprietarul unui camion pe care îl conduce el însuşi. Mama mea are grijă de casă. Am 24 de ani acum. De doi ani şi jumătate încoace călătoresc, neliniştit, căutând. Vreau să trăiesc o viață bună, o viață sfântă. Ce ar trebui să fac?

M: Du-te acasă, ia în primire afacerea tatălui tău, ai grijă de părinții tăi atunci când vor fi bătrâni.

Căsătoreşte-te cu fata care te aşteaptă, fii loial, fii simplu, fii umil. Ascunde-ţi virtutea, trăieşte pe tăcute. Cele cinci simţuri şi cele trei calităţi (guna) sunt cei opt paşi ai yogăi tale, iar "eu sunt" este Marea Formulă de aducere aminte. Poţi învăţa din ele tot ce ai nevoie să ştii. Fii atent, cercetează fără încetare. Asta-i tot.

Î: Dacă simpla trăire a vieţii te eliberează, de ce nu sunt toţi eliberaţi?

M: Toţi sunt eliberaţi. Nu ceea ce trăieşti, ci cum trăieşti contează. Ideea de iluminare este de maximă importanţă. A şti doar că există această posibilitate îţi schimbă întreaga perspectivă. Ea acţionează ca un chibrit aprins într-o grămadă de rumeguş. Toţi marii învăţători nu au făcut nimic altceva. O scânteie de adevăr poate să ardă un munte de minciuni. Contrariul este şi el adevărat. Soarele adevărului rămâne ascuns în spatele norului auto-identificării cu corpul.

Î: Răspândirea bunei veşti a iluminării mi se pare foarte importantă.

M: Auzirea ei este deja o promisiune de iluminare, întâlnirea unui guru este asigurarea eliberării. Perfecţiunea este creativă şi dătătoare de viaţă.

Î: Oare un om realizat gândeşte vreodată: "eu sunt realizat?". Nu este uimit atunci când oamenii fac atâta caz de el? Nu se socoteşte el o fiinţă omenească obişnuită'?

M: Nici obişnuită, nici neobişnuită. Doar conştientă şi afectuoasă - la modul intens. Şi se priveşte pe sine fără a se complace în autodefiniri şi autoidentificări. El nu se cunoaşte pe sine ca fiind ceva separat de lume. El este lumea. El este complet dezbărat de sine însuşi, ca un om care este foarte bogat, dar care îşi împarte avuţiile. El este bogat, căci nu are nimic; nu este sărac, căci dă din abundenţă. El este pur şi simplu lipsit de orice posesiune. În mod similar, omul realizat este lipsit de ego; ei şi-a pierdut capacitatea de a se identifica cu ceva. El nu este situat într-un anumit loc, el este dincolo de spaţiu şi de timp, dincolo de lume. El se află dincolo de cuvinte şi de gânduri.

Î: Ei bine, toate acestea înseamnă pentru mine un adânc mister. Eu sunt un om simplu.

M: Tu eşti adânc, complex, misterios, greu de înţeles, în comparaţie cu tine, eu sunt simplitatea însăşi. Eu sunt ceea ce este - fără nici un fel de distincţie între interior şi exterior, al meu şi al tău, bun sau rău. Ceea ce lumea este, eu sunt; ceea ce sunt eu, lumea este.

Î: Cum se face că fiecare om îşi creează propria sa lume?

M: Când mai mulţi oameni dorm, fiecare visează propriul său vis. Numai la trezire se iveşte chestiunea mai multor vise diferite, însă ea se dizolvă atunci când toate aceste vise sunt văzute drept ceea ce sunt - produse ale închipuirii.

Î: Chiar şi visele au un temei.

M: Da, în memorie. Chiar şi atunci, ceea ce este amintit nu este decât un alt vis. Amintirea falsului nu poate decât să dea naştere falsului. Nu este nimic în neregulă cu memoria ca atare. Ceea ce este fals e conţinutul ei. Aminteşte-ti faptele,uită părerile.

Î: Ce este un fapt?

M: Ceea ce este perceput în Conştienţa pură, neafectat de dorinţă şi frică, este un fapt.

27. CEEA CE ESTE FĂRĂ DE ÎNCEPUT ÎNCEPE PENTRU TOTDEAUNA

Întrebare: Deunăzi te întrebam despre cele două căi de creştere - renunţarea şi desfătarea (yoga şi bhoga). Deosebirea nu-i atât de mare pe cât pare - yoghinul renunţă pentru a se desfăta; boghinul se desfată pentru a renunţa. Yoghinul începe prin a renunţa, bhoghinul se desfată mai întâi.

Maharaj: Şi ce-i cu asta? Lasă-l pe yoghin cu yoga lui şi pe bhoghin cu boga lui.

Î: Calea boghăi mi se pare cea mai bună. Yoghinul este ca un mango verde, rupt prematur din copac şi lăsat să se coacă într-un coş de paie. Lipsit de aer, ţinut la căldură excesivă, el ajunge să se coacă, dar îşi pierde adevăratul gust şi parfum. Fructul de mango, lăsat în copac, creşte până la deplină mărime, culoare si dulceaţă - o adevărată plăcere sub toate aspectele. Cu toate acestea, într-un fel sau altul, yoga capătă numai laude, iar bhoga - doar blesteme. Aşa cum o văd eu, bhoga este cea mai bună dintre cele două.

M: Ce te face să zici astfel?

Î: Am privit yoghinii şi uriaşele lor eforturi. Chiar şi atunci când aceştia ating realizarea, există acolo ceva amar sau uscat. Ei par să-şi petreacă cea mai mare parte din timpul lor în transe, iar atunci când vorbesc, ei nu fac decât să dea glas scripturilor lor. În cel mai bun caz, astfel de fiinţe sunt ca nişte flori - perfecte, dar ca şi ele, împrăştiindu-şi parfumul pe o rază scurtă. Există şi altfel de fiinţe care, asemenea pădurilor, sunt bogate, variate, imense, pline de surprize, o adevărată lume. Trebuie să fie o raţiune pentru această diferenţă.

M: Păi, tu ai spus-o. După tine unul s-a împietrit în yoga lui, pe câtă vreme celălalt a înflorit în bhoga.

Î: Nu este aşa? Yoghinul se teme de viaţă şi caută pacea, în vreme ce boghinul este aventuros, plin de înflăcărare, mergând înainte. Yoghinul este legat de un ideal, în timp ce boghinul este mereu

gata să exploreze.

M: Este o chestiune de a vrea mult sau de a fi satisfăcut cu puţin. Yoghinul este ambiţios, în vreme ce boghinul este doar aventuros. Bhoghinul tău pare să fie mai bogat şi mai interesant, dar în realitate nu-i aşa. Yoghinul este ascuţit ca briciul. El trebuie să fie astfel - pentru a tăia adânc şi lin, pentru a penetra infailibil numeroasele straturi ale falsului. Bhoghinul se închină la numeroase altare; yoghinul nu slujeşte pe nimeni în afară de adevăratul său Sine. Nu are nici un rost să-l opui pe yoghin boghinului. Calea de plecare (pravritti) precede în mod necesar calea de reîntoarcere (nivritti). A-ţi asuma dreptul de a-i judeca pe alţii şi a acorda note este ridicol. Totul contribuie la perfecţiunea ultimă. Unii afirmă că există trei aspecte ale realităţii: Adevăr - înţelepciune - Beatitudine. Cel care caută Adevărul devine un yoghin; cel care caută înţelepciunea devine un jnanin; cel care caută fericirea devine omul acţiunii.

Î: Se vorbeşte de beatitudinea non-dualitate.

M: O astfel de beatitudine aduce mai degrabă cu natura unei păci imense. Plăcerea şi durerea sunt roadele acţiunilor - drepte sau nedrepte.

Î: Care este diferenţa?

M: Diferenţa este între a da şi a apuca. Indiferent de modul de abordare, în final toate devin una.

Î: Dacă nu este nici o diferenţă în privinţa ţelului, de ce discriminezi între diversele abordări?

M: Lasă-l pe flecare să acţioneze potrivit naturii sale. În toate cazurile, scopul ultim va corespunde perfect. Toate discriminările şi clasificările tale sunt relativ acceptabile, însă, pentru mine, ele nu există. Aşa cum descrierea unui vis poate să fie detaliată şi precisă, fără a avea totuşi vreun fundament, la fel şablonul tău nu se potriveşte cu nimic altceva decât cu presupunerile tale. Tu începi cu o idee şi sfârşeşti cu aceeaşi idee sub un veşmânt diferit.

Î: Cum vezi tu lucrurile?

M: Unul şi totul reprezintă, pentru mine, acelaşi lucru. Aceeaşi conştiinţă (chit) apare ca existenţă (sat) şi ca beatitudine (ananda). Chit în mişcare este Ananda, Chit nemişcat este Sat (existenţă).

Î: Tu faci totuşi o distincţie între mişcare şi nemişcare.

M: Non-distincţia vorbeşte în tăcere. Cuvintele sunt purtătoare de distincţii. Nemanifestatul (nirguna) nu are nici un nume; toate numele se referă la ceea ce este manifestat (saguno). Este inutil să te lupţi cu cuvintele ca să exprimi ceea ce se află dincolo de cuvinte. Conştiinţa (chidananda) este spirit (purusha), conştiinţa este materie (prakriti). Spiritul imperfect este materie, materia perfectă este spirit. La început ca şi la sfârşit, totul este una. Orice diviziune este în minte (chitta); nu există nici una în realitate (chit). Mişcarea şi repaosul sunt stări ale minţii şi ele nu pot exista fără opusele lor. Prin sine însuşi nimic nu se mişcă, nimic nu este în repaos. Este o greşeală regretabilă să atribui construcţiilor mentale existenţă absolută. Nimic nu există prin sine însuşi.

Î: Tu pari să identifici repaosul cu Starea Supremă.

M: Există repaos ca stare a minţii (chidaram) şi există repaos ca stare a fiinţei (atmaram). Primul vine şi se duce, în vreme ce adevăratul repaos este chiar inima acţiunii. Din nefericire, limbajul este un instrument mental care lucrează numai pe bază de contrarii.

Î: În calitate de martor ce faci, lucrezi sau eşti în repaos?

M: A privi ca martor este o experienţă, repaosul înseamnă eliberarea de experienţă.

Î: Nu pot cele două stări să coexiste, aşa cum tumultul valurilor şi calmul adâncului coexistă în ocean?

M: Dincolo de minte (chit) nu există experienţă. Experienţa este o stare duală. Nu poţi vorbi despre realitate ca de o experienţă. Odată ce ai înţeles acest lucru, nu vei mai privi fiinţa şi devenirea ca fiind separate şi opuse. În realitate, ele sunt una şi inseparabile, ca rădăcinile şi ramurile aceluiaşi copac. Amândouă pot exista numai în lumina conştiinţei, care, şi ea, răsare la trezirea simţământului "Eu sunt". Acesta este factorul primordial. Dacă îl pierzi, pierzi totul.

Î: Simţământul de a fi este doar un produs al experienţei? Marele enunţ (Mahavakya) Tat-Sat (Acesta este), nu este decât un simplu mod de activitate mentală?

M: Orice este spus, este doar vorbire. Orice este gândit este gândire. Înţelesul real este inexplicabil, deşi poate fi experimentat. Marele enunţ (Mahavakya) este adevărat, însă ideile tale sunt false, căci toate ideile (kalpana) sunt false.

Î: Convingerea "Eu sunt Acela" este falsă?

M: Bineînţeles. Convingerea este o stare mentală, în "Acela" nu există nici un "eu sunt". Când simţământul "Eu sunt" iese la iveală, "Acela" reintră în umbră, aşa cum stelele dispar odată ce soarele răsare. Însă aşa cum odată cu soarele vine lumina, la fel vine odată cu conştiinţa de sine, beatitudinea. Cauza beatitudinii este căutată în "nu - eu" şi astfel începe sclavia.

Î: În viaţa ta de zi cu zi, eşti întotdeauna conştient de starea ta reală?

M: Nici conştient, nici inconştient. Eu nu am nevoie de convingeri. Eu trăiesc prin curaj. Curajul este esenţa mea, care este iubirea de viaţă. Eu sunt liber de amintiri şi anticipări, nu-mi fac griji în legătură cu ceea ce sunt şi ceea ce nu sunt. Eu nu mă las pradă auto-descrierilor; soham şi brahmasmi

("eu sunt El", "eu sunt Supremul") nu îmi sunt de nici un folos. Eu am curajul să exist ca nimic şi să văd lumea aşa cum este: nimic. Asta pare simplu, însă încearc-o!

Î: Dar ce îți dă curaj?

M: Cât de pervertite sunt vederile tale! Oare curajul trebuie să fie dat? Întrebarea ta presupune că anxietatea este starea normală iar curajul este anormal. Lucrurile stau invers. Anxietatea şi speranța sunt fructele imaginației - eu sunt liber de amândouă. Eu sunt ființa pură şi nu am nevoie de nimic pe care să mă sprijin.

Î: Dacă nu ajungi să te cunoşti pe tine însuți, de ce folos îți este ființa ta? Ca să fii fericit cu ceea ce eşti, tu trebuie mai întâi să ştii ce eşti.

M: Ființa străluceşte ca cunoaştere, cunoaşterea este căldura iubirii. Însă toate sunt una. Tu îți închipui separații şi te încurci în întrebări. Nu te preocupa prea mult de formulări. Ființa pură nu poate fi descrisă.

Î: Dacă nu pot să cunosc un lucru şi să mă bucur de el, acesta nu îmi este de nici o trebuință. El trebuie, înainte de toate, să devină o parte a experienței mele.

M: Tu tragi realitatea în jos, la nivelul experienței. Cum poate realitatea să depindă de experiență, când ea este chiar temelia experienței? Realitatea este în chiar faptul experienței, nu în natura ei. Experiența este, la urma urmei, o stare a minții, pe când ființa nu este, categoric, o stare a minții.

Î: Iarăşi sunt confuz! Este ființa separată de cunoaştere?

M: Separația este o aparență. Precum visul nu este separat de visător, tot aşa şi cunoaşterea nu este separată de ființă. Visul este visătorul, cunoaşterea este cunoscătorul, distincția nu este decât verbală.

Î: Acum, eu pot să văd că sat şi chit sunt una. Dar ce spui despre beatitudine ? Ființa şi conştiința sunt întotdeauna prezente împreună însă beatitudinea nu scânteiază decât ocazional.

M: Starea netulburată a ființei înseamnă beatitudine; starea tulburată este cea care se manifestă ca fiind lumea. În non-dulitate există beatitudine; în dualitate - experiență. Ceea ce vine şi se duce este experiența cu a ei dualitate de durere şi plăcere. Beatitudinea nu este ceva ce trebuie înțeles. Tu eşti întotdeauna beatitudine, deplină fericire, dar niciodată pe deplin fericit. Beatitudinea nu este un atribut.

Î: Mai am de pus o întrebare. Unii yoghini îşi ating scopul, dar faptul acesta nu este de nici un folos altora. Ei nu ştiu, sau nu sunt capabili să-l împărtăşească. Cei care pot să împărtăşească altora ceea ce au ei, îi inițiază pe ceilalți. Unde se află deosebirea?

M: Nu este nici o deosebire. Abordarea ta este greşită. Nu există alții care să ajute. Când un om bogat îşi încredințează întreaga avere familiei sale, nu-i mai rămâne nici măcar o monedă de dat cerşetorilor. Tot aşa este şi omul înțelept , despuiat de toate puterile şi posesiunile. Nimic, literalmente nimic, nu se poate spune despre el. El nu poate să ajute pe nimeni, căci el este fiecare. El este săracul dar şi sărăcia lui, este hoțul dar şi hoția. Cum se poate spune că ajută, din moment ce el nu este separat? Pe acela care crede că este separat de lume, lasă-l să ajute lumea.

Î: Există totuşi dualitate, există suferință, există nevoia de ajutor. Spunând despre toate acestea că nu sunt decât un simplu vis, nu se realizează nimic.

M: Singurul lucru care poate ajuta cu adevărat, este să te trezeşti din vis.

Î: E nevoie de cineva care să trezească.

M: Care, şi el, este în vis. Cel care trezeşte anunță începutul sfârşitului. Nu există visuri eterne.

Î: Chiar şi atunci când este fără început?

M: Totul începe cu tine. Ce altceva este fără început?

Î: Eu încep la naştere.

M: Aşa ți s-a spus. Dar aşa să fie oare? Te-ai văzut tu începând?

Î: Eu încep chiar acum. Orice altceva este amintire.

M: Perfect. Ceea ce este fără de început începe mereu, în acelaşi fel, eu dau veşnic, deoarece nu am nimic. A nu fi nimic, a nu avea nimic, a nu păstra nimic pentru tine însuți este cel mai mare dar, cea mai înaltă generozitate.

Î: Nu mai rămâne nici cea mai mică preocupare față de tine însuți?

M: Fireşte că îmi port de grijă, dar Sinele este totul, în practică, asta ia forma unei bunăvoinței neabătute şi universale. Poți s-o numeşti iubirea care penetrează totul, iubirea care răscumpără totul. O astfel de iubire, lipsită de simțământul făptuirii, este suprem activă.

28. TOATĂ SUFERINȚA SE NAŞTE DIN DORINȚĂ

Întrebare: Eu vin dintr-o țară îndepărtată. Am făcut anumite experiențe lăuntrice prin propriile mele resurse şi eforturi şi aş dori să compar observațiile.

Maharaj: Cu multă plăcere! Te cunoşti pe tine însuți?

Î: Ştiu că nu sunt corpul. Nici mintea nu sunt.

M: Ce te face să spui asta?

Î: Eu nu simt că sunt în corp. Mi se pare că sunt în tot locul, pretutindeni. Cât despre minte, eu pot să o aprind sau să o sting, ca să zic aşa. Asta mă face să simt că eu nu sunt mintea.

M: Când te simţi pretutindeni în lume, rămâi oare separat de lume? Ori eşti lumea?

Î: Şi da şi nu. Uneori simt că nu sunt nici mintea nici corpul, ci un ochi care vede totul. Când pătrund mai adânc în faptul ăsta, mă pomenesc că sunt tot ceea ce văd, iar lumea şi eu însumi devenim una.

M: Foarte bine. Cum este cu dorinţele? Ai vreuna?

Î: Da, ele apar, de scurtă durată, superficiale.

M: Şi ce faci cu ele?

Î: Ce pot să fac? Ele vin, apoi se duc. Mă uit la ele. Uneori îmi văd corpul şi mintea angajate în împlinirea lor.

M: Ale cui dorinţe sunt împlinite?

Î: Ele sunt o parte din lumea în care trăiesc. Ele sunt pur şi simplu acolo, la fel cum tot acolo sunt şi copacii şi norii.

M: Oare nu sunt ele semnul vreunei imperfecţiuni?

Î: De ce ar fi? Ele sunt aşa cum sunt, iar eu sunt aşa cum sunt. Cum poate apariţia şi dispariţia dorinţelor să mă afecteze? Desigur, ele afectează forma şi conţinutul minţii.

M: Foarte bine. Care este ocupaţia ta?

Î: Sunt ofiţer specializat în eliberări pe cauţiune.

M: Ce înseamnă asta?

Î: Infractorii tineri, aflaţi la primul delict, sunt eliberaţi pentru un anumit termen de încercare şi există ofiţeri speciali care le supraveghează comportamentul şi îi ajută să se pregătească şi să găsească de lucru.

M: Trebuie să lucrezi?

Î: Cine lucrează? Lucrul se întâmplă să aibă loc.

M: Este nevoie să lucrezi?

Î: Am nevoie de asta pentru bani. Îmi place, deoarece mă pune în contact cu fiinţe vii.

M: Pentru ce ai nevoie de ele?

Î: Poate că ele au nevoie de mine şi destinul lor m-a făcut să mă apuc de această îndeletnicire. La urma urmei, nu e decât o singură viaţă.

M: Cum ai ajuns la starea ta prezentă?

Î: învăţătura lui Sri Ramana Maharishi m-a pus pe cale. Apoi l-am întâlnit pe unul, Douglas Harding, care m-a ajutat mult, arătându-mi cum să lucrez cu "Cine sunt eu"?

M: A fost ceva brusc sau treptat?

Î: A fost destul de brusc. Ca ceva aproape uitat, care îţi revine în minte. Ori ca o sclipire bruscă de înţelegere. "Ce simplu", mi-am zis, "Cât de simplu; eu nu sunt ceea ce am crezut că sunt! Nu sunt nici ceea ce este perceput, nici cel care percepe; sunt numai percepţia,"

M: Nici măcar percepţia, ci ceea ce face toate astea posibile.

Î: Ce este iubirea?

M: Când simţul distincţiei şi separaţiei este absent, tu poţi numi asta iubire.

Î: De ce se pune atât de mult accent pe iubirea dintre bărbat şi femeie?

M: Deoarece elementul de fericire din această iubire este foarte important.

Î: Nu este la fel în orice iubire?

M: Nu în mod necesar. Este posibil ca iubirea să cauzeze durere. Atunci poţi s-o numeşti compasiune.

Î: Ce este fericirea?

M: Armonia dintre interior şi exterior este fericire. Dimpotrivă, auto-identificarea cu exteriorul este suferinţă.

Î: Cum survine auto-identificarea?

M: Sinele, prin natura sa, se cunoaşte numai pe el însuşi. Din lipsă de experienţă, el ia tot ceea ce percepe ca fiind el însuşi. Lovit, el învaţă să fie atent (viveka) şi să trăiască singur (vairagya). Atunci când comportamentul corect devine normal, un puternic imbold lăuntric determină Sinele să-şi caute sursa. Lumânarea corpului este aprinsă şi totul devine clar şi luminos

Î: Care este adevărata cauză a suferinţei?

M: Auto-identificarea cu ceea ce este limitat (vyaktitva). Senzaţiile ca atare, oricât de puternice ar fi, nu cauzează suferinţă. Mintea, zăpăcită de idei greşite, pradă gândului: "eu sunt acesta", "eu sunt acela", este cea care se teme de pierdere, râvneşte câştigul şi suferă când este zădărnicită.

Î: Un prieten de-al meu obişnuia să aibă vise îngrozitoare noapte de noapte. Faptul de a adormi îl chinuia cumplit. Nimic nu putea să-l ajute.

M: Compania oamenilor cu adevărat buni (satsang) l-ar fi putut ajuta.
Î: Viața însăşi este un coşmar.
M: Prietenia nobilă (satsang) este remediul suprem pentru toate bolile, fizice şi mentale.
Î: În general nu se poate găsi o astfel de prietenie.
M: Caută în interior. Propriul tău sine este cel mai bun prieten al tău.
Î: De ce este viața atât de plină de contradicții?
M: Lucrul acesta serveşte pentru a sfărâma îngâmfarea mentală. Trebuie să realizăm cât de săraci şi de lipsiți de putere suntem. Câtă vreme ne înşelăm pe noi înşine prin ceea ce ne închipuim că suntem, ştim, avem sau facem, noi suntem într-adevăr într-o stare de plâns. Numai în completa negare de sine există şansa de a descoperi ființa noastră reală.
Î: De ce atât de mult accent pe negarea de sine?
M: Tot atât de mult ca pe realizarea de sine. Falsul sine trebuie să fie abandonat înainte ca adevăratul sine să poată fi găsit.
Î: Sinele pe care tu îl numeşti fals este pentru mine cât se poate de dureros de real. Este singurul sine pe care îl cunosc. Ceea ce tu numeşti Sinele real nu este decât un concept, un mod de a vorbi, o creație a minții, o fantomă atractivă. Că Sinele meu de zi cu zi nu este o frumusețe, recunosc, dar el este al meu şi este singurul pe care îl am. Tu spui că eu sunt, sau am, un alt sine. Îl vezi tu oare, este el o realitate pentru tine, sau vrei să cred ceea ce tu însuți nu vezi?
M: Nu te grăbi să tragi concluzii. Concretul nu este în mod necesar real, ceea ce este conceput nu este în mod necesar fals. Percepțiile întemeiate pe senzații şi modelate de memorie implică un subiect care percepe, a cărui adevărată natură tu n-ai examinat-o nicicând. Acordă-i deplină atenție, cercetează-l cu grijă iubitoare şi vei descoperi înălțimi şi adâncimi ale ființei de care nici nu ai visat, captivat cum eşti de mărunta ta imagine despre tine însuți.
Î: Trebuie să fiu într-o dispoziție potrivită pentru a mă examina cu folos.
M: Trebuie să fii serios, atent, cu adevărat interesat. Trebuie să fii plin de bunăvoință față de tine însuti.
Î: Sunt egoist, ce mai încoace şi încolo.
M: Ba nu eşti. Tu îți petreci timpul distrugând ce este al tău şi pe tine însuți, slujind la dumnezei necunoscuți, duşmănoşi şi falşi. Fii egoist cu orice preț - la modul just. Doreşte-ți binele, trudeşte la ceea ce este bun pentru tine. Distruge tot ceea ce stă între tine şi fericire. Fii totul, iubeşte totul, fii fericit, fă pe alții fericiți. Nici o fericire nu este mai mare.
Î: De ce este atât de multă suferință în iubire?
M: Toată suferința se naşte din dorință. Iubirea autentică nu este nicicând zădărnicită. Cum poate simțul unității să fie zădărnicit? Ceea ce poate fi zădărnicit este dorința de exprimare, care este o dorință a minții. Şi ca toate lucrurile mentale, zădărnicirea este inevitabilă.
Î: Care este locul sexului în iubire?
M: Iubirea este o stare a ființei. Sexul este energie. Iubirea este înțeleaptă, sexul este orb. Odată ce adevărata natură a iubirii şi adevărata natură a sexului vor fi înțelese, nu vor mai exista conflicte sau confuzie.
Î: Este atât de mult sex fără iubire!
M: Fără iubire, totul este rău. Viața însăşi, fără iubire, este rea
Î: Ce mă poate face să iubesc?
M: Tu eşti iubirea însăşi - atunci când nu te temi.

29. TRĂIREA ESTE SINGURUL SCOP AL VIEȚII

Întrebare: Ce înseamnă a eşua în yoga? Cine este numit un ratat în yoga ?
Maharaj: Este doar o chestiune de nedesăvârşire. Cel ce nu-şi poate desăvârşi yoga dintr-un motiv oarecare, este numit ratat în yoga. Un asemenea eşec este doar temporar, căci în yoga nu poate exista înfrângere. Această bătălie este întotdeauna câştigată, căci este o bătălie între ceea ce este adevărat şi ceea ce este fals. Falsul nu are nici o şansă.
Î: Cine eşuează? Persoana (vyakti) sau Sinele (vyakta)!
M: Întrebarea este pusă greşit. Nu este o chestiune de eşec, nici momentan, nici pe termen lung. Este ca şi cum ai călători pe un drum lung şi anevoios într-o țară necunoscută. Dintre toți nenumărații paşi, numai ultimul este cel care te duce la destinație. Cu toate acestea tu nu vei considera paşii precedenți ca fiind eşecuri. Fiecare te-a adus mai aproape de țintă, chiar şi atunci când a trebuit să te întorci îndărăt ca să depăşeşti un obstacol. În realitate, fiecare pas te duce la țelul tău, deoarece a te afla totdeauna în mişcare, învățând, descoperind, dezvăluind, este destinul tău etern. Trăirea este singurul scop al vieții. Sinele nu se identifică cu succesul sau cu eşecul - chiar ideea de a deveni aşa ceva este de neconceput. Sinele înțelege că succesul şi eşecul sunt relative şi asociate, că ele sunt urzeala şi

bătătura vieţii, învaţă de la amândouă şi treci dincolo. Dacă nu ai învăţat, repetă.

Î: Ce trebuie să învăţ?

M: Să trăieşti fără a te preocupa de tine însuţi. Pentru aceasta, trebuie să afli că propria ta fiinţă autentică (swarupa) este nesupusă, neînfricată, mereu victorioasă. Odată ce ştii cu certitudine absolută că nimic nu te poate tulbura în afară de propria ta imaginaţie, ajungi să nu mai ţii seama de dorinţele şi fricile tale, de conceptele şi ideile tale şi să trăieşti numai şi numai prin adevăr.

Î: Care poate fi motivul că unii oameni reuşesc în yoga, în timp ce alţii eşuează? Să fie destinul, caracterul, ori un simplu accident?

M: Nimeni nu eşuează vreodată în yoga. Totul este o chestiune de ritm de înaintare. Progresul este lent la început şi rapid în final. Când eşti pe deplin maturizat, realizarea este explozivă. Ea are loc fie spontan, fie la cea mai uşoară sugestie. Ceea ce este rapid, nu este mai bun decât ceea ce este lent. Coacerea lentă şi înflorirea rapidă alternează. Amândouă sunt naturale şi normale.

Totuşi, toate acestea sunt astfel numai în minte. După cum văd eu, nu este realmente nimic de felul ăsta. În marea oglindă a conştiinţei imaginile se ivesc şi dispar, şi numai memoria le dă continuitate, însă memoria este materială - destructibilă, perisabilă, trecătoare. Pe asemenea temelii fragile noi clădim un simţământ de existenţă personală - vag, intermitent, ca de vis. Această vagă convingere: "Eu sunt aşa şi pe dincolo" întunecă starea neschimbătoare de conştienţă pură şi ne face să credem că ne-am născut ca să suferim şi să murim.

Î: Întocmai cum un copil nu poate împiedica creşterea, tot aşa un om, constrâns de natură, face progrese. De ce să se epuizeze? Unde este nevoia de yoga?

M: Este progres tot timpul. Toate lucrurile contribuie la progres. Însă acesta este progresul ignoranţei. Se poate ca cercurile ignoranţei să se lărgească mereu, şi totuşi o sclavie rămâne chiar şi aşa. La timpul cuvenit, apare un guru care ne învaţă şi ne inspiră să practicăm yoga, şi are loc o coacere al cărei rezultat este dizolvarea nopţii imemoriale a ignoranţei în zorii soarelui înţelepciunii. În realitate, însă, nu s-a întâmplat nimic. Soarele este dintotdeauna acolo, nu există noapte pentru el; mintea, orbită de ideea "eu sunt corpul", îşi toarce neîncetat firul iluziei.

Î: Dacă totul este o parte a unui proces natural, unde este nevoia de efort?

M: Chiar şi efortul este o parte a acestui proces. Atunci când ignoranţa devine persistentă şi istovitoare, iar caracterul este pervertit, efortul şi durerea devin inevitabile. Dar în supunerea totală faţă de natură nu există nici un efort. Sămânţa vieţii spirituale creşte în tăcere şi în întuneric până când îi vine ceasul.

Î: Noi întâlnim oameni mari care, la bătrâneţe, devin copilăroşi, mediocri, certăreţi şi duşmănoşi. Cum de au putut degenera atât de mult?

M: Ei nu au fost nişte yoghini perfecţi, nu au avut un control complet al corpurilor lor. Sau poate că nu au avut grijă să-şi protejeze corpurile de decăderea naturală. Nu trebuie să se tragă concluzii fără înţelegerea tuturor factorilor. Mai presus de orice, nu trebuie să se facă judecăţi de inferioritate sau de superioritate. Tinereţea este mai degrabă ceva ce ţine de vitalitate (prana) decât de înţelepciune .

Î: Se poate să îmbătrâneşti, dar de ce trebuie să-ţi pierzi toată agerimea şi discriminarea?

M: Conştiinţa şi inconştienţa, câtă vreme sunt în corp, depind de condiţia creierului, însă Sinele este dincolo de amândouă, dincolo de creier, dincolo de minte. Defectul instrumentului nu se reflectă asupra celui care îl utilizează.

Î: Mi s-a spus că un om realizat nu va face niciodată ceva lipsit de cuviinţă. Indiferent de situaţie, el se va comporta într-un mod exemplar.

M: Cine dă exemplul? De ce ar trebui ca un om eliberat să urmeze în mod necesar convenţiile? În clipa în care devine previzibil, el nu mai poate fii liber. Libertatea sa stă în faptul că el este liber să împlinească nevoia de moment, să asculte de necesitatea situaţiei. Libertatea de a face ce-ţi place este într-adevăr sclavie, în timp ce a fi liber să faci ceea ce trebuie, ceea ce este just, este libertate reală.

Î: Trebuie totuşi să existe o cale de a înţelege cine a realizat eliberarea şi cine n-a realizat-o. Dacă unul nu poate fi distins de celălalt, ce folos se mai poate trage din asta?

M: Cel care se cunoaşte pe sine însuşi nu are nici o îndoiala cu privire la asta. Nu se sinchiseşte dacă alţii îi recunosc starea sau nu. Rar este omul realizat care îşi dezvăluie realizarea şi norocoşi sunt aceia care îl întâlnesc, căci el face asta pentru binele lor trainic.

Î: Când te uiţi în jur, eşti îngrozit de imensa suferinţă inutilă care continuă. Oamenii care ar trebui să fie ajutaţi nu primesc ajutor. Imaginează-ţi un mare salon de spital plin de bolnavi incurabili, zvârcolindu-se şi gemând. De ţi s-ar da autoritatea să-i omori pe toţi şi să le curmi astfel tortura, ai face-o?

M: I-aş lăsa pe ei să hotărască.

Î: Dar dacă destinul lor vrea ca ei să sufere? Cum ai putea să te pui în calea destinului?

M: Destinul lor este ceea ce se întâmplă. Nu se pune problema de a zădărnici destinul. Vrei să spui că viaţa fiecăruia este în totalitate hotărâtă la naşterea sa? Ce ideal ciudat! De-ar fi aşa, puterea

care decide ar veghea ca nimeni să nu sufere.

Î: Ce părere ai despre cauză şi efect?

M: Fiecare clipă conține totalitatea trecutului şi creează totalitatea viitorului.

Î: Există oare trecut şi viitor?

M: Numai în minte. Timpul este în minte, spațiul este în minte. Legea cauzei şi efectului este şi ea un mod de a gândi. În realitate, totul este aici şi acum, şi totul este numai unul. Multiplicitatea şi diversitatea sunt numai în minte.

Î: Cu toate acestea, tu eşti în favoarea uşurării suferinței, inclusiv prin distrugerea corpului îmbolnăvit în mod incurabil.

M: Iarăşi, tu priveşti din afară în vreme ce eu privesc din interior. Eu nu văd un om suferind, eu sunt cel care suferă. Eu îl cunosc din interior şi fac ce este just în mod spontan şi fără efort urmez nici o regulă şi nici nu impun reguli. Eu curg odată cu viața - încrezător şi irezistibil.

Î: Tu pari totuşi să fii un om foarte practic, cu un deplin control asupra mediului tău înconjurător.

M: Cum altcumva te aştepți să fiu? Un neadaptat?

Î: Totuşi, tu nu poți să ajuți prea mult pe un altul.

M: Cu siguranță, pot sa ajut. Şi tu poți ajuta. Fiecare poate să ajute, însă suferința este tot timpul recreată. Orice om poate să distrugă în el însuşi rădăcinile durerii. Alții îl pot ajuta numai în privința durerii, dar nu şi a cauzei acesteia, care este stupiditatea abisală a omenirii.

Î: Va lua vreodată sfârşit această stupiditate?

M: În om - fireşte, în orice moment, în umanitate, aşa cum o ştim noi, după foarte mulți ani. În creație, niciodată, căci creația însăşi este înrădăcinată în ignoranță; materia însăşi este ignoranță. A nu şti, şi a nu şti că nu ştii este cauza nesfârşitei suferințe.

Î: Ni se vorbeşte despre marii avatari, salvatorii lumii.

M: Au salvat-o oare? Ei au venit şi s-au dus, iar lumea se târăşte şi trudeşte mai departe. Fireşte, au făcut foarte multe şi au deschis noi dimensiuni în mintea umană. A vorbi însă de salvarea lumii este o exagerare.

Î: Nu există deci salvare pentru această lume?

M: Ce lume vrei tu să salvezi? Lumea propriei tale proiecții? Salvează-o tu însuți. Lumea mea? Arată-mi-o şi mă voi ocupa de ea. Eu n-am cunoştință de nici o lume care să fie separată de mine însumi şi pe care, liber, să o pot salva sau nu. Ce treabă ai tu cu salvarea lumii, când tot ce are nevoie lumea este să fie salvată de tine? Părăseşte scena şi vezi dacă mai rămâne ceva de salvat.

Î: Tu pari să accentuezi faptul că, fără tine, lumea nu ar exista si, prin urmare, singurul lucru ce-ți rămâne de făcut este de a pune capăt spectacolului. Aceasta nu este o cale de ieşire. Chiar dacă lumea ar fi propria mea creație, cunoaşterea acestui fapt nu o salvează, ci numai o explică, întrebarea rămâne: de ce am creat eu o lume atât de nenorocită şi ce pot face ca să o schimb? Tu pari să spui: uit-o cu totul şi contemplă propria ta glorie, în mod sigur, nu asta vrei să spui. Descrierea unei boli şi a cauzelor sale nu vindecă boala. Ceea ce ne trebuie nouă, este medicamentul potrivit.

M: Descrierea şi determinarea cauzelor reprezintă remediul pentru o boală provocată de încăpățânare şi stupiditate, întocmai cum o boală cauzată de o deficiență este vindecată prin furnizarea factorului lipsă, tot aşa bolile existenței sunt vindecate printr-o doză de detaşare inteligentă

Î: Tu nu poți salva lumea predicând îndemnuri la perfecțiune. Oamenii sunt aşa cum sunt. E nevoie ca ei să sufere?

M: Atâta timp cât oamenii sunt aşa cum sunt, nu există nici o scăpare de suferință, înlătură simțământul de separație şi nu va mai fi nici un conflict.

Î: Un mesaj tipărit poate să fie doar hârtie şi tuş. Textul este cel care contează. Când analizăm lumea împărțind-o în elemente şi calități, noi pierdem ce este mai important - semnificația ei. Când toate lucrurile sunt reduse la un simplu vis, nu se ține seama de diferența dintre visul unei insecte şi visul unui poet. Totul este vis, de acord. Dar nu toate sunt egale.

M: Visele nu sunt egale, însă visătorul este unul singur. Eu sunt insecta. Eu sunt poetul - în vis. Dar în realitate eu nu sunt nici una din acestea. Eu sunt dincolo de toate visele. Eu sunt lumina în care toate visele apar şi dispar. Sunt atât în interiorul cât şi în afara visului, întocmai cum un om care are o durere de cap cunoaşte durerea, dar ştie de asemenea că el nu este durerea, aşa cunosc eu visul, mă cunosc pe mine însumi visând şi pe mine însumi nevisând - totul în acelaşi timp. Eu sunt ceea ce sunt înaintea visului, în decursul lui şi după el. Dar ceea ce văd în vis, nu sunt eu.

Î: Totul este o chestiune de imaginație. Unul îşi închipuie că visează, altul îşi închipuie că nu visează. Nu sunt amândoi la fel?

M: Sunt şi nu sunt. Nevisarea, ca interval între două vise, este, fireşte, o parte a visării. Nevisarea, ca rezultat al înțelegerii ferme şi stabile a realității şi a prezenței mele vestice în această realitate, nu are nimic a face cu visarea. În acel sens eu nu visez niciodată, şi nici nu voi visa vreodată.

Î: Dacă atât visul, cât şi sustragerea de la vis sunt închipuiri, care este calea de ieşire?

M: Nu e nevoie de cale de ieşire! Tu nu vezi că ieşirea este tot o parte a visului? Tot ce trebuie să faci este să vezi visul ca vis.

Î: Dacă încep să alung din minte totul ca fiind un vis, unde mă va duce asta?

M: Oriunde te va duce, va fi un vis. Chiar ideea de a trece dincolo de vis este iluzorie. De ce să te duci undeva? Realizează doar că visezi un vis pe care îl numeşti lume, şi încetează să mai cauţi căi de ieşire, însă nu visul este problema ta. Problema ta este că îţi place o parte a visului, iar alta nu. Iubeşte-le pe ambele, sau pe nici una din ele, şi încetează să te mai plângi. Atunci când ai văzut visul ca fiind vis, ai făcut tot ceea ce trebuia făcut.

Î: Visul este cauzat de gândire?

M: Totul este doar un joc de idei. În starea liberă de orice ideaţie (nirvikalpa samadhi) nu este perceput nimic. Ideea fundamentală este "Eu sunt". Ea spulberă starea de conştiinţă pură şi este urmată de nenumărate senzaţii şi percepţii, sentimente şi idei a căror totalitate îl constituie pe Dumnezeu şi lumea Lui. "Eu sunt" rămâne ca martor, dar totul se întâmplă numai prin voinţa lui Dumnezeu.

Î: De ce nu prin voinţa mea?

M: Iarăşi te-ai scindat în Dumnezeu şi martor. Ambii sunt unul singur.

30. TU EŞTI LIBER ACUM

Întrebare: Există foarte multe teorii despre natura omului şi a universului. Teoria creaţiei, teoria iluziei, teoria visului – o grămadă. Care este adevărată?

Maharaj: Toate sunt adevărate, toate sunt false. Poţi s-o alegi pe cea care îţi place cel mai mult.

Î: Se pare că tu favorizezi teoria visului.

M: Toate nu sunt decât moduri de a combina cuvinte. Unii sunt în favoarea unei căi, alţii favorizează o alta. Teoriile nu sunt nici corecte, nici greşite. Ele sunt încercări de a explica inexplicabilul. Nu teoria este cea care contează, ci modul în care aceasta este pusă la încercare. Probarea teoriei face teoria roditoare. Experimentează orice teorie îţi place; dacă eşti cu adevărat serios şi onest, atingerea realităţii va fi a ta. Ca fiinţă vie, tu eşti prins într-o situaţie dureroasă şi de neconceput şi cauţi o cale de ieşire. Îţi sunt oferite mai multe planuri ale închisorii tale, nici unul întru totul adevărat. Însă ele au, toate, o oarecare valoare, numai dacă tu eşti foarte serios. Seriozitatea este cea care eliberează, iar nu teoria.

Î: Teoria poate fi amăgitoare, iar seriozitatea oarbă.

M: Sinceritatea ta te va călăuzi. Devotamentul faţă de ţelul de libertate şi perfecţiune te va face să abandonezi toate teoriile şi sistemele şi să trăieşti cu înţelepciune, inteligenţă şi iubire activă. Teoriile pot fi bune ca puncte de pornire, însă ele trebuie abandonate cât mai repede cu putinţă.

Î: Există un yoghin care spune că yoga octuplă nu este necesară pentru realizare, că singură, puterea voinţei ajunge. Este suficient să te concentrezi asupra ţelului cu deplină încredere în puterea voinţei pure pentru a obţine fără efort şi rapid ceea ce altora le ia zeci de ani ca să dobândească.

M: Concentrarea, deplina încredere în sine, voinţa pură! Cu asemenea însuşiri nu-i de mirare că se ajunge la realizare într-o clipă. Această yoga a voinţei este foarte bună pentru căutătorul matur, care şi-a lepădat toate dorinţele în afară de una. La urma urmei, voinţa nu înseamnă altceva decât stabilitatea inimii şi a minţii. Dată fiind asemenea stabilitate totul poate fi realizat.

Î: Eu am impresia că yoghinul nu s-a referit doar la simpla stabilitate a intenţiei, care rezultă dintr-o urmărire şi aplicare neîncetată. El a vrut să spună că având voinţa fixată asupra ţelului nici o urmărire sau aplicare nu mai este necesară. Simplul fapt al voinţei atrage obiectul ei.

M: Indiferent ce nume îi dai: voinţă sau intenţie stabilă sau incisivitate unidirecţională a minţii, te reîntorci la seriozitate, sinceritate, onestitate. Când eşti foarte serios, tu pliezi fiecare incident, fiecare secundă a vieţii tale după intenţia ta. Nu risipeşti timp şi energie pentru alte lucruri. Tu eşti dedicat în totalitate - numeşte asta voinţă, iubire sau onestitate. Noi suntem fiinţe complexe, aflate în război în sinea noastră şi în afară. Ne contrazicem pe noi înşine tot timpul, desfăcând astăzi munca făcută ieri. Nu este de mirare că suntem paralizaţi. Puţină integritate ar putea produce o foarte mare diferenţă.

Î: Cine este mai tare, dorinţa sau destinul?

M: Dorinţa modelează destinul.

Î: Şi destinul modelează dorinţa. Dorinţele mele sunt condiţionate de ereditate şi circumstanţe, de oportunităţi şi accidente, de ceea ce numim destin.

M: Da, poţi să zici aşa.

Î: În ce măsură sunt eu liber să doresc ceea ce vreau să doresc?

M: Tu eşti liber acum. Ce vrei să doreşti? Doreşte.

Î: Fireşte că sunt liber să doresc, însă nu sunt liber să acţionez în conformitate cu dorinţa mea. Alte imbolduri mă vor duce pe căi greşite. Dorinţa mea nu este îndeajuns de puternică, chiar dacă are încuviinţarea mea. Alte dorinţe, pe care le dezaprob, se arată a fi mai puternice.

M: Poate că te înşeli, poate că dai expresie dorinţelor tale reale, iar cele pe care le aprobi sunt

menținute la suprafață de dragul respectabilității.

Î: Se poate să fie aşa cum spui, dar aceasta este o altă teorie. Fapt este că nu mă simt liber să doresc ceea ce cred că ar trebui sa doresc, şi atunci când par să doresc aşa cum se cuvine, eu nu acționez în consecință.

M: Totul trebuie pus pe seama slăbiciunii minții şi dezintegrării creierului. Reculege-ți şi întăreşte-ți mintea şi vei vedea că gândurile şi sentimentele tale, cuvintele şi faptele tale se vor alinia în direcția voinței tale.

Î: Iarăşi un îndemn la perfecțiune! A integra şi a întări mintea nu este o sarcină uşoară! De unde să încep?

M: Poți începe numai de acolo unde te afli. Tu eşti aici şi acum, nu poți ieşi din aici şi acum.

Î: Dar ce pot eu să fac aici şi acum?

M: Poți să fii pe deplin conştient de ființa ta - aici şi acum.

Î: Asta este tot?

M: Asta e tot. Nu trebuie să faci altceva.

Î: Pe toată durata stării de veghe şi de vis eu sunt conştient de mine însumi. Asta nu mă ajută mult.

M: Tu erai pe deplin conştient de gândire, simțire, facere. Nu erai pe deplin conştient de ființa ta.

Î: Care este noul factor pe care vrei să-l introduc?

M: Atitudinea de observare pură ca martor, de privire a evenimentelor fără a lua parte la ele.

Î: Ce îmi va aduce asta?

M: Slăbiciunea minții se datorează lipsei de inteligență, de înțelegere, care este rezultatul non-conştienței. Străduindu-te să obții Conştiența, tu îți întregeşti mintea şi o întăreşti.

Î: Eu pot fi pe deplin conştient de ceea ce se petrece, şi totuşi complet incapabil să influențez asta în vreun fel.

M: Te înşeli. Ceea ce se petrece este o proiecție a minții tale. O minte slabă nu-şi poate controla propriile proiecții. Fii conştient deci de mintea ta şi de proiecțiile ei. Nu poți controla ceea ce nu cunoşti. Pe de altă parte, cunoaşterea dă putere. În practică, este foarte simplu. De vrei să te controlezi pe tine însuți, cunoaşte-te pe tine însuti.

Î: Eu pot ajunge să mă controlez, dar voi fi oare în stare sa mă ocup de haosul din lume?

M: Nu este nici un haos în lume, cu excepția haosului pe care îl creează mintea ta. El este auto-creat, în sensul că, în chiar centrul lui se află falsa idee despre tine însuți, ca fiind un lucru diferit şi separat de alte lucruri. În realitate, tu nu eşti nici lucru, nici separat. Tu eşti potențialitatea infinită, posibilitatea inepuizabilă. Pentru că tu eşti, totul poate să fie. Universul nu-i decât o manifestare parțială a capacității tale nelimitate de a deveni.

Î: Constat că sunt total motivat de dorința de plăcere şi de frica de durere. Oricât ar fi de nobilă dorința mea şi de justificată frica mea, plăcerea şi durerea sunt cei doi poli între care oscilează viața mea.

M: Mergi la sursa durerii şi plăcerii, la sursa dorinței şi fricii. Observă, investighează, încearcă să înțelegi.

Î: Dorința şi frica sunt amândouă simțăminte cauzate de factori fizici sau mentali. Ele sunt acolo, uşor de observat. Dar de ce sunt ele acolo? De ce doresc eu plăcere şi mi-e frică de durere?

M: Plăcerea şi durerea sunt stări ale minții. Atâta timp cât crezi că eşti mintea, sau mai degrabă corpul-minte, tu eşti nevoit să pui asemenea întrebări.

Î: Dar când voi realiza că nu sunt corpul, voi fi liber de dorință şi de frică?

M: Câtă vreme vor exista un corp şi o minte care să protejeze corpul, atracțiile şi repulsiile vor opera. Ele vor fi acolo, afară, în câmpul evenimentelor, însă ele nu te vor interesa. Focarul atenției tale va fi altundeva. Nimic nu te va mai distrage.

Î: Ele vor fi totuşi acolo. Este oare cu putință ca, într-o zi, să devin complet liber?

M: Tu eşti complet liber încă de pe acum. Ceea ce tu numeşti destin (karma) nu-i decât rezultatul propriei tale voințe de a trăi. Cât de puternică este această voință poți judeca după groaza universală de moarte.

Î: Oamenii mor de bună voie destul de des.

M: Numai când alternativa este mai rea decât moartea. O asemenea dorință de a muri curge însă din aceeaşi sursă ca şi voința de a trăi, o sursă mai adâncă decât viața însăşi. A fi o ființă vie nu este starea ultimă; există ceva dincolo, mult mai minunat, care nu este nici ființă nici ne-ființă, nici viu nici ne-viu. Este o stare de conştiență pură, dincolo de limitările spațiului şi timpului. Odată abandonată iluzia că trupul-minte eşti tu însuți, moartea îşi pierde aspectul terifiant, devenind o parte a trăirii.

31. NU SUBEVALUA ATENȚIA

Întrebare: Din câte pot să constat, tu pari să fii un om sărac, cu mijloace foarte limitate, înfruntând toate problemele sărăciei şi ale bătrâneţii, ca oricare altul.

Maharaj: De-aş fi fost bogat, ce deosebire ar fi fost? Eu sunt ceea ce sunt. Ce altceva pot să fiu? Nu sunt nici bogat, nici sărac, ci sunt eu însumi.

Î: Totuşi, tu ai experienţa plăcerii şi a durerii.

M: Acestea le experimentez în conştiinţă, dar eu nu sunt nici conştiinţa, nici conţinutul ei.

Î: Tu spui că în fiinţa noastră reală noi suntem toţi egali. Cum se face că experienţa ta este atât de diferită de experienţa noastră?

M: În realitate, experienţa mea nu este diferită. Evaluarea şi atitudinea mea sunt cele care diferă. Eu văd aceeaşi lume ca cea pe care o vezi şi tu, dar nu în acelaşi mod. Nu este nimic misterios în privinţa asta. Fiecare vede lumea prin intermediul ideii pe care o are despre sine însuşi. Aşa cum te socoteşti pe tine însuţi că eşti, tot aşa vei socoti că este şi lumea. Dacă te imaginezi ca separat de lume, lumea va apărea ca fiind separată de tine, iar tu vei avea experienţa dorinţei şi a fricii. Eu nu văd lumea ca fiind separată de mine şi prin urmare nu există un lucru pe care să-l doresc, ori de care să-mi fie fiică.

Î: Tu eşti un punct de lumină în această lume. Nu oricine este astfel.

M: Nu este absolut nici o diferenţă între mine şi alţii, cu excepţia faptului că eu mă cunosc pe mine însumi aşa cum sunt. Eu sunt totul. Eu ştiu asta în mod sigur, tu însă nu.

Î: Există deci o deosebire?

M: Nu, noi nu ne deosebim. Deosebirea este numai în minte şi este temporară. Eu am fost ca tine, tu vei fi ca mine.

Î: Dumnezeu a făcut o lume foarte diversificată.

M: Diversitatea este numai în tine. Dacă te vei vedea aşa cum eşti, atunci vei vedea lumea aşa cum este - un singur bloc de realitate, indivizibil, indescriptibil. Propria ta putere creativă proiectează asupra lumii o imagine şi toate întrebările tale se referă doar la acea imagine.

Î: Un yoghin tibetan a scris că Dumnezeu creează lumea pentru un scop şi o conduce conform unui plan. Scopul este bun şi planul este foarte înţelept.

M: Toate acestea sunt temporare, pe câtă vreme eu mă ocup de ceea ce este etern. Zeii şi universurile lor vin şi se duc, avatarii se succed într-o înlănţuire fără sfârşit şi în cele din urmă ne reîntoarcem la sursă. Eu vorbesc numai de sursa veşnică a tuturor dumnezeilor cu toate universurile lor, trecute, prezente şi viitoare.

Î: Ii cunoşti pe toţi? Ii ţii tu minte?

M: Când nişte tineri montează, pentru propria lor plăcere, o piesă de teatru, ce-i oare acolo de văzut şi de ţinut minte?

Î: De ce jumătate din omenire este de sex masculin şi jumătate de sex feminin?

M: Pentru fericirea lor. Impersonalul devine ceva personal de dragul fericirii în relaţie. Graţie gurului meu eu pot să privesc cu un ochi egal atât la impersonal cât şi la personal. Ambele sunt una pentru mine. În viaţă, personalul este absorbit în impersonal.

Î: Cum iese la iveală personalul din impersonal?

M: Cele două nu sunt decât aspecte ale unei singure Realităţi, este corect să se vorbească de una ca precedând-o pe cealaltă. Toate aceste idei aparţin stării de veghe.

Î: Ce anume face să apară starea de veghe?

M: La rădăcina întregii creaţii se află dorinţa. Dorinţa şi imaginaţia se nutresc şi se întăresc una pe cealaltă. Cea de-a patra stare (turiya) este o stare de pură observare ca martor, o stare de conştientă detaşată, fără patimă şi fără cuvinte. Ea este ca spaţiul - neafectată de indiferent ce ar conţine. Tulburările corporale şi mentale nu o ating, acestea sunt în afară, "acolo", în vreme ce martorul este întotdeauna "aici".

Î: Ce anume este real, subiectivul sau obiectivul? Sunt înclinat să cred că universul obiectiv este cel real, iar psihicul meu subiectiv este schimbător şi trecător. Se pare că tu pretinzi realitate pentru stările tale lăuntrice, subiective şi tăgăduieşti orice realitate lumii concrete, externe.

M: Atât subiectivul cât şi obiectivul sunt schimbătoare şi trecătoare. Nu există nimic real în ele. Găseşte permanentul în ceea ce este de scurtă durată, unicul factor constant din fiecare experienţă.

Î: Care este acest factor constant?

M: Faptul că-i dau nume variate şi îl indic în multe moduri nu te va ajuta prea mult - doar dacă tu ai capacitatea de a vedea. Un om cu vederea slabă nu va vedea papagalul de pe ramura unui copac, oricât de mult l-ai îndemna să privească. În cel mai bun caz el va vedea degetul tău îndreptat într-acolo. Mai întâi purifică-ţi vederea, învaţă să vezi în loc să te holbezi, şi atunci vei putea zări papagalul. De asemenea, trebuie să fii dornic să vezi. Pentru a atinge cunoaşterea de sine, ai nevoie atât de claritate cât şi de seriozitate. Ai nevoie de maturitatea inimii şi a minţii, care vin prin punerea, cu seriozitate, în practica zilnică a puţinului pe care l-ai înţeles. Nu există compromis în yoga. Dacă vrei să păcătuieşti, păcătuieşte din toată inima, sincer şi deschis. Păcatele au şi ele învăţămintele lor pentru păcătosul

serios - aşa cum virtuțile au pentru sfântul serios. Amestecul celor două este însă dezastruos. Nimic nu te poate bloca mai eficace decât compromisul, căci el dovedeşte lipsă de seriozitate, fără de care nimic nu poate fi împlinit.

Î: Eu sunt de acord cu austeritatea, însă în practică îmi place luxul Obişnuința de a urmări plăcerea şi de a evita durerea este atât de întipărită în mine încât toate bunele mele intenții, oricât de vii ar fi în teorie, nu prind rădăcini în viața mea de zi cu zi. A-mi spune că nu sunt onest nu mă ajută, căci eu chiar nu ştiu cum să mă fac onest.

M: Tu nu eşti nici onest nici neonest - a da de nume stărilor mentale este util doar pentru exprimarea aprobării sau dezaprobării tale. Problema nu este a ta - este numai a minții tale. Începe prin a te disocia de mintea ta. Aminteşte-ți cu hotărâre că tu nu eşti mintea şi că problemele ei nu sunt ale tale.

Î: Eu pot să-mi tot zic: "eu nu sunt mintea, nu sunt preocupat de problemele ei", însă mintea rămâne, iar problemele ei rămân întocmai cum erau. Nu-mi spune, aşadar, că lucrurile stau aşa fiindcă eu nu sunt îndeajuns de serios şi că ar trebui să fiu mai serios! Ştiu asta şi o recunosc; tot ce vreau să te întreb este: ce ar trebui să fac?

M: Cel puțin întrebi! Nu e rău pentru început. Continuă să cugeti, să te întrebi, să cauți cu ardoare o cale. Fii conştient de tine însuți, priveşte-ți mintea, acordă-i o atenție totală. Nu căuta rezultate rapide; se poate să nu existe nici unul în câmpul atenției tale. Fără ca tu să ştii, psihicul tău va suferi o schimbare, va fi mai multă claritate în gândirea ta, claritate în simțirea ta, puritate în comportarea ta. Nu este nevoie să țintești către aceasta. În orice caz, vei fi martor la schimbare, căci ceea ce eşti acum este rezultatul neatenției, iar ceea ce vei deveni va fi rodul atenției.

Î: În ce fel poate atenția să facă întreaga deosebire?

M: Până acum viața ta a fost întunecată şi agitată (tamas si rajas). Atenția, agerimea, luciditatea, claritatea, vioiciunea, vitalitatea sunt, toate, manifestări ale integrității, ale unității cu adevărata ta natură (sattva). Stă în natura sattvei să reconcilieze si sa neutralizeze tamas şi rajas şi să reclădească personalitatea m conformitate cu natura sinelui. Sattva este slujitorul credincios al sinelui, un slujitor mereu atent şi ascultător.

Î: Şi voi ajunge oare la adevărata mea natură doar prin simplă atenție?

M: Nu subevalua atenția. Ea înseamnă interes, dar şi iubire Ca să cunoşti, să faci, să descoperi sau să creezi, tu trebuie să-ți dai inima pentru asta - ceea ce înseamnă atenție. Toate binecuvântările decurg din ea.

Î: Tu ne sfătuieşti să ne concentrăm asupra lui "eu sunt". Este şi asta tot o formă de atenție?

M: Dar ce altceva? Acordă atenția ta nedivizată celui mai important lucru din viața ta - tu însuți. Pentru universul tău personal tu reprezinți centrul - fără cunoaşterea centrului ce altceva poți să cunoşti?

Î: Dar cum pot să mă cunosc pe mine însumi? Ca să mă cunosc, ar trebui să mă situez în afara mea; dar ceea ce este la distanță de mine nu poate fi eu însumi. În consecință, se pare că nu pot să mă cunosc pe mine însumi, ci numai ceea ce consider ca fiind eu însumi.

M: Aşa este. După cum nu îți poți vedea chipul, ci numai reflectarea sa în oglindă, tot aşa îți poți cunoaşte doar imaginea reflectată în oglinda fără de pată a conştiinței pure.

Î: Cum să dobândesc o asemenea oglindă fără de pată?

M: îndepărtând petele, fireşte. Observă petele şi şterge-le Vechea învățătura este pe deplin valabilă.

Î: Ce înseamnă a observa şi ce înseamnă a şterge?

M: Natura oglinzii perfecte constă în aceea că nu poate fi văzută. Orice poți să vezi este foarte probabil o pată. Îndepărtează-te de ea, renunță la ea, cunoaşte-o ca nedorită.

Î: Toate lucrurile perceptibile sunt doar pete?

M: Toate sunt pete.

Î: înseamnă că întreaga lume este o pată.

M: Da, aşa este.

Î: îngrozitor! Aşadar, universul n-are nici un fel de valoare?

M: Universul are o valoare imensă. Trecând dincolo de el, te realizezi pe tine însuți.

Î: Şi totuşi de ce a luat ființă, în primul rând?

M: Vei şti asta atunci când el se va sfârşi.

Î: Se va sfârşi vreodată?

M: Da, pentru tine.

Î: Când a început el?

M: Acum.

Î: Când se va sfârşi?

M: Acum.

Î: Nu se sfârşeşte acum!

M: Tu nu-i îngădui să se sfârşească.

Î: Vreau să-i îngădui.

M: Nu vrei. Toată viaţa ta este legată de el. Trecutul şi viitorul tău, dorinţele şi fricile tale, toate îşi au rădăcinile în această lume. Fără această lume, unde mai eşti tu, cine eşti tu?

Î: Dar tocmai asta am venit să descopăr.

M: Iar eu îţi răspund precis: găseşte-ţi o poziţie stabilă dincolo şi totul va fi clar şi uşor.

32. VIAŢA ESTE GURUL SUPREM

Întrebare: Noi doi am venit din ţări îndepărtate; eu sunt englez, iar prietenul meu este american. Lumea în care ne-am născut se destramă şi, fiind tineri, suntem îngrijoraţi. Bătrânii nădăjduiesc să moară de moarte bună, dar cei tineri n-au o asemenea speranţă. Unii dintre noi pot refuza să ucidă, dar nimeni nu poate refuza să fie ucis. Putem noi spera să punem lumea în ordine în timpul vieţii noastre?

Maharaj: Ce te face să crezi că lumea va pieri?

Î: Instrumentele de distrugere au devenit incredibil de puternice. Mai mult, chiar productivitatea noastră a ajuns să distrugă natura si valorile noastre sociale şi culturale.

M: Tu vorbeşti de timpurile prezente, însă la fel a fost întotdeauna şi peste tot. Poate că această situaţie primejdioasă este doar temporară şi locală. Odată trecută, ea va fi dată uitării.

Î: Amploarea catastrofei care ne pândeşte este incredibil de mare. Noi trăim în mijlocul unei explozii.

M: Fiecare om suferă singur şi moare singur. Numerele sunt irelevante. Este la fel de multă moarte când mor un milion de oameni ca şi atunci când piere unul singur.

Î: Natura ucide cu milioanele, dar asta nu mă înspăimântă. Se poate să fie tragedie şi mister în asta, dar nu cruzime. Ce mă sperie este suferinţa, distrugerea şi dezolarea create de om. Natura este magnifică în creaţiile şi distrugerile ei. Dar în acţiunile omului există josnicie şi nebunie.

M: Ai dreptate. Prin urmare, nu suferinţa şi moartea sunt problema ta, ci josnicia şi nebunia de la rădăcina lor. Oare josnicia nu este şi ea tot o formă de nebunie? Şi nu este nebunia întrebuinţarea greşită a minţii? Problema umanităţii stă numai în această întrebuinţare greşită a minţii. Toate comorile naturii şi spiritului vor fi oferite omului care îşi va folosi mintea cum trebuie.

Î: Care este întrebuinţarea corectă a minţii?

M: Frica şi lăcomia cauzează întrebuinţarea greşită a minţii, întrebuinţarea corectă a minţii înseamnă a o pune în slujba iubirii, a vieţii, a adevărului, a frumuseţii.

Î: Uşor de spus, greu de făcut. Iubirea faţă de adevăr, faţă de om, bunăvoinţa - ce lux! Avem nevoie de foarte multă iubire ca să punem lumea în ordine, dar cine o va asigura?

M: Poţi petrece o veşnicie căutând în jur adevărul şi iubirea, inteligenţa şi bunăvoinţa, implorându-l pe Dumnezeu şi rugându-i pe oameni - totul în van. Trebuie să începi să cauţi în tine însuţi prin tine însuţi - aceasta este legea inexorabilă. Nu poţi schimba imaginea fără să schimbi chipul. Realizează mai întâi că lumea ta nu este decât propria ta reflectare şi încetează să mai găseşti cusur reflectării. Îngrijeşte-te de tine însuţi, pune-te pe tine în ordine, mental şi emoţional. Fizicul va urma în mod automat. Vorbeşti atât de mult despre reforme economice, sociale, politice. Lasă deoparte reformele şi ai grijă de reformator. Ce fel de lume poate să creeze un om care este stupid, lacom, lipsit de inimă?

Î: Dacă trebuie să aşteptăm o schimbare a inimii, înseamnă ca va trebui să aşteptăm un timp nedefinit. Sfatul tău este o pledoarie pentru perfecţiune, însă el vizează şi disperarea. Când toţi vom fi perfecţi, lumea va fi perfectă. Ce truism inutil!

M: N-am spus asta. Am spus doar atât: tu nu poţi schimba lumea înainte de a te schimba pe tine însuţi. Nu am spus: înainte de a-i schimba pe ceilalţi. Nu este nici necesar, nici posibil să-i schimbi pe alţii. Dar dacă te poţi schimba pe tine însuţi, atunci vei afla că nu mai este necesară nici o altă schimbare. Ca să schimbi imaginea, tu trebuie să schimbi pur şi simplu filmul, nu să ataci ecranul de cinema!

Î: Cum poţi să fii atât de sigur de tine? Cum de ştii că ceea ce spui este adevărat?

M: Nu de mine sunt sigur; sunt sigur de tine. Tot ceea ce trebuie să faci, este de a înceta să mai cauţi în exterior ceea ce poate fi găsit doar în interior. Corectează-ti viziunea înainte de a acţiona. Tu suferi de o neînţelegere acută. Limpezeşte-ţi mintea, purifică-ţi inima, sfinţeşte-ţi viaţa - aceasta este calea cea mai rapidă de a schimba lumea ta.

Î: Atât de mulţi mistici şi sfinţi au trăit şi au murit. Ei n-au putut schimba lumea mea.

M: Cum ar fi putut? Lumea ta nu este a lor, nici lumea lor nu este a ta.

Î: Există totuşi o lume reală, comună tuturor.

M: Lumea lucrurilor, a energiei şi a materiei? Chiar dacă ar exista o astfel de lume comună a lucrurilor şi forţelor, ea nu este lumea în care trăim noi. A noastră este o lume a sentimentelor şi ideilor, a atracţiilor şi repulsiilor, a scărilor de valori, a motivaţiilor şi stimulentelor; o lume cu totul mentală. Din

punct de vedere biologic avem nevoie de foarte puţin; problemele noastre sunt de un ordin diferit. Problemele create de dorinţe, de frici şi de idei greşite pot fi rezolvate numai la nivelul minţii. Tu trebuie să-ţi cucereşti propria ta minte şi pentru aceasta trebuie să treci dincolo de ea.

Î: Ce înseamnă a trece dincolo de minte?

M: Tu ai trecut dincolo de corp, nu-i aşa? Tu nu îţi urmăreşti îndeaproape funcţiile digestive, circulatorii sau eliminatorii. Acestea au devenit automate. Mintea ar trebui să lucreze de asemenea în mod automat, fără să atragă atenţia. Aceasta nu se va întâmpla dacă mintea nu va lucra ireproşabil. Noi suntem, mai tot timpul nostru, conştienţi de minte şi de corp, deoarece ele cer în mod constant ajutor. Durerea şi suferinţa sunt doar mintea şi corpul strigând după atenţie. Ca să treci dincolo de corp, trebuie să fii sănătos; ca să treci dincolo de minte, trebuie să ai mintea în perfectă ordine. Tu nu poţi să laşi murdărie în urmă şi să treci dincolo. Murdăria te va înghiţi cu totul. '"Strânge-ţi gunoiul" pare să fie legea universală. Şi este o lege justă.

Î: îmi este permis să te întreb cum ai reuşit tu să treci dincolo de minte?

M: Prin graţia gurului meu.

Î: Ce formă a luat graţia sa?

M: Mi-a spus ce este adevărat.

Î: Ce ţi-a spus?

M: Mi-a spus că eu sunt Realitatea Supremă.

Î: Şi ce ai făcut în privinţa asta.

M: Am avut încredere în el şi am ţinut minte.

Î: Asta este tot?

M: Da, mi-am adus aminte de el. Mi-am amintit vorbele lui.

Î: Vrei să spui că aceasta a fost de ajuns?

M: Ce trebuie făcut mai mult? N-a fost uşor să-mi aduc aminte de guru şi de cuvintele sale. Sfatul meu pentru tine este chiar mai puţin dificil - aminteşte-ţi doar de tine însuţi. "Eu sunt" este suficient să-ţi vindece mintea şi să te ducă dincolo. Nu-ţi trebuie decât puţină încredere. Eu nu te îndrum greşit. De ce aş face-o? Vreau eu ceva de la tine? Eu îţi doresc binele - asta este natura mea. De ce te-aş îndruma greşit? Bunul simţ îţi va spune de asemenea că pentru a-ţi împlini o dorinţă tu trebuie să-ţi menţii mintea asupra ei. Dacă vrei să cunoşti adevărata ta natură, trebuie să te ai pe tine însuţi în minte tot timpul, până când secretul fiinţei tale va fi revelat.

Î: De ce ne-ar aduce amintirea de sine la realizarea de sine?

M: Pentru că ele nu sunt decât două aspecte ale aceleiaşi stări. Amintirea de sine este în minte, realizarea de sine este dincolo de minte. Imaginea din oglindă este a chipului de dincolo de oglindă.

Î: Destul de rezonabil. Dar care este rostul?

M: Ca să-i ajuţi pe alţii, tu trebuie să fii dincolo de nevoia de ajutor.

Î: Tot ce vreau este să fiu fericit.

M: Fii fericit dacă vrei să faci pe alţii fericiţi.

Î: Să-i lăsăm pe ceilalţi să-şi poarte singuri de grijă?

M: însă, domnule, nu sunteţi separaţi. Fericirea pe care nu o poţi împărtăşi este contrafăcută. Numai ceea ce poate fi împărtăşit este cu adevărat dezirabil.

Î: De acord, însă am eu nevoie de un guru? Ceea ce îmi spui este simplu şi convingător. Voi ţine minte. Dar asta nu te face gurul meu.

M: Nu venerarea unei persoane este decisivă, ci stabilitatea şi profunzimea devoţiunii tale faţă de sarcina de îndeplinit. Viaţa însăşi este Gurul Supre**M:** fii atent la lecţiile ei şi ascultător faţă de poruncile ei. Când personalizezi sursa lor, tu ai un guru exterior; când iei lecţii de la viaţă în mod direct, gurul este lăuntric. Aminteşte-ţi cuvântul gurului tău, fie acesta exterior sau interior, întreabă-te, cugetă, trăieşte cu el, iubeşte-l, transformă-te în el, creşte odată cu el, ia-l al tău propriu. Pune-ţi toată energia în asta şi vei obţine totul. Eu asta făceam. Tot timpul pe care-l aveam îl acordam gurului meu şi spuselor sale.

Î: Eu sunt de profesie scriitor. Poţi să-mi dai nişte sfaturi special pentru mine?

M: Scrisul este în acelaşi timp talent şi îndemânare. Sporeşte m talent şi dezvoltă-ţi îndemânarea! Doreşte din toată inima ceea ce merită să fie dorit. Precum îţi alegi calea într-o mulţime, trecând printre oameni, aşa îţi găseşti calea printre evenimente, fără să-ţi pierzi direcţia generală. Este uşor, dacă eşti serios.

Î: Menţionezi de foarte multe ori nevoia de seriozitate, dar noi nu suntem oameni cu o singură voinţă. Noi suntem agregate de dorinţe, nevoi, instincte şi imbolduri. Ele se caţără una peste alta, uneori dominând una, alteori alta, dar niciodată pentru mult timp.

M: Nu există nevoi, ci numai dorinţe.

Î: A mânca, a bea, a-ţi adăposti corpul, a trăi?

M: Dorinţa de a trăi este singura dorinţă fundamentală. Toate celelalte depind de ea.

Î: Noi trăim pentru că trebuie.

M: Trăim pentru că râvnim la existenţa senzoriala.

Î: Un lucru atât de universal nu poate fi greşit.

M: într-adevăr. La propriul său loc şi timp, nimic nu este greşit. Dar când eşti preocupat de adevăr, de realitate, tu trebuie să aduci fiecare lucru în discuţie, chiar şi viaţa ta. Susţinând necesitatea experienţei senzoriale şi intelectuale, tu reduci cercetarea la căutarea confortului.

Î: Eu caut fericirea, nu confortul.

M: Dincolo de confortul minţii şi al corpului ce fericire mai cunoşti?

Î: Mai exista vreo altă fericire?

M: Descoperă prin tine însuţi. Cercetează fiecare imbold, nu lua nici o dorinţă ca legitimă. Goleşte-te de orice posesiune, fizică sau mentală, eliberează-te de orice preocupare, fii deschis pentru descoperire.

Î: Este o parte a tradiţiei spirituale indiene faptul că simpla trăire în preajma unui sfânt sau înţelept conduce la eliberare şi că nici un alt mijloc nu mai este necesar. De ce nu organizezi un ashram, astfel încât oamenii să poată trăi lângă tine?

M: În clipa în care creez o instituţie, devin prizonierul ei. La drept vorbind, eu sunt disponibil pentru toţi. Acoperiş şi mâncare comună nu vor face oamenii mai bineveniţi. 'Trăirea lângă" nu înseamnă a respira acelaşi aer. Asta înseamnă a avea încredere şi A da ascultare, nelăsând bunele intenţii ale învăţătorului să se risipească. Să-l ai pe gurul tău întotdeauna în inima ta şi să-ţi aminteşti sfaturile lui - aceasta înseamnă reala asociere cu ceea ce este adevărat. Apropierea fizică este mai puţin importantă. Fă din întreaga ta viaţă expresia credinţei şi iubirii pentru învăţătorul tău - aceasta înseamnă adevărata contopire cu gurul.

33. TOTUL SE ÎNTÂMPLĂ DE LA SINE

Întrebare: Oare un jnanin moare?

Maharaj: El este dincolo de viaţă şi de moarte. Ceea ce noi luăm ca fiind inevitabil - a fi născut şi a muri - lui i se pare doar un mod de a exprima mişcarea în ceea ce este nemişcat, schimbarea în ceea ce este neschimbat, sfârşitul în ceea ce este fără de sfârşit. Pentru un jnanin este evident că nimic nu se naşte şi nimic nu moare, nimic nu durează şi nimic nu se schimbă; totul este aşa cum este - veşnic.

Î: Tu spui că jnaninul este dincolo. Dincolo de ce? Dincolo de cunoaştere?

M: Cunoaşterea are răsăritul şi apusul ei. Conştiinţa vine în existenţă şi apoi dispare. Acest lucru se petrece în fiecare zi şi poate fi observat oricând. Ştim cu toţii că uneori suntem conştienţi, iar alteori nu. Când nu suntem conştienţi, această inconştienţă ne apare ca un întuneric sau ca un spaţiu gol. Insă un jnanin ştie despre sine însuşi că nu este nici conştient nici inconştient, ci doar lucid, un martor al celor trei stări ale minţii şi al conţinuturilor lor.

Î: Când începe această observare ca martor?

M: Pentru un jnanin nimic nu are început sau sfârşit. Aşa cum sarea se dizolvă în apă, la fel se dizolvă toate lucrurile în existenţa pură. Înţelepciunea neagă veşnic irealul. A vedea irealul este înţelepciune. Dincolo de aceasta se află inexprimabilul.

Î: Există în mine convingerea: "'Eu sunt corpul". Admit ca vorbesc de pe poziţia unui om lipsit de înţelepciune. Dar starea de a te simţi ca fiind corpul, corpul-minte, mintea-corp sau chiar mintea pură, când a început?

M: Nu se poate vorbi de un început al conştiinţei. Chiar ideile de început şi de timp sunt înlăuntrul conştiinţei. Ca să vorbeşti cu înţeles despre începutul a ceva, tu trebuie să ieşi din acel ceva. Şi în clipa în care ieşi, realizezi că nu există un astfel de lucru, că niciodată nu a fost. Există numai realitatea fără care nici un "lucru" n-are fiinţă proprie. După cum valurile sunt inseparabile de ocean, aşa este întreaga existenţă înrădăcinată în fiinţă.

Î: De fapt, eu te întreb, aici şi acum: când a apărut sentimentul "eu sunt corpul"? La naşterea mea? Sau în această dimineaţă?

M: Acum.

Î: Dar eu îmi aduc aminte că îl aveam şi ieri!

M: Amintirea zilei de ieri nu poate fi decât acum.

Î: Este neîndoielnic faptul că eu exist în timp, am un trecut şi un viitor.

M: Aşa îţi închipui tu - acum.

Î: Trebuie să fi fost un început.

M: Acum.

Î: Şi ce spui despre sfârşit?

M: Ceea ce nu are început nu se poate sfârşi.

Î: Dar eu sunt conştient de întrebarea mea.

M: La o întrebare falsă nu se poate răspunde. Ea poate doar să fie văzută ca falsă.

Î: Pentru mine ea este reală.

M: Când ti-a apărut reală? Acum.

Î: Da, pentru mine ea este perfect reală - acum.

M: Cât de reală este întrebarea ta? Ea este o stare a minții. Nici o stare a minții nu poate fi mai reală decât mintea însăşi. Este oare mintea reală? Ea nu este decât un agregat de stări, fiecare dintre acestea fiind trecătoare. Cum e cu putință ca o succesiune de stări tranzitorii să fie considerată reală?

Î: precum mărgelele pe un şirag, evenimentele se succed evenimentelor, pentru totdeauna.

M: Ele sunt toate înşirate pe aceeaşi idee de bază: "eu sunt corpul"- însă chiar şi aceasta este o stare mentală care nu durează. Ea apare şi dispare ca toate celelalte stări. Iluzia de a fi corpul-minte este acolo, prezentă, doar pentru că nu este investigată. Non-investigarea este firul pe care sunt înşirate toate stările minții. Este asemenea întunericului dintr-o cameră închisă. El este acolo, dar numai în aparență. Când camera este deschisă, unde se duce el? Nicăieri, deoarece nu era acolo. Toate stările minții, toate numele şi formele existenței sunt înrădăcinate în non-cercetare, în non-investigare, în imaginație şi în credulitate. Este drept să spui "eu sunt", dar să spui "eu sunt aceasta", "eu sunt aceea" este semnul lipsei de interes şi de analiză, semnul slăbiciunii şi letargici mentale.

Î: Dacă totul este lumină, cum de s-a ivit întunericul? Cum poate să fie întuneric în sânul luminii?

M: Nu există întuneric în sânul luminii. Uitarea de sine este întunericul. Atunci când suntem absorbiți de alte lucruri, de non-sine, noi uităm Sinele. Nu este nimic nenatural în privința asta. Dar de ce să uiți Sinele din exces de ataşament? înțelepciunea constă în faptul de a nu uita niciodată că Sinele este sursa mereu prezentă atât a experimentatorului cât şi a experienței lui.

Î: În starea mea prezentă, ideea "eu sunt corpul" vine spontan, în vreme ce ideea "eu sunt ființa pură" trebuie să fie impusă minții ca ceva adevărat, dar neexperimentat.

M: Da, sadhana (practica) constă în a-ți reaminti, cu tărie, starea ta de ființă pură, şi de faptul că nu eşti ceva particular, nici un ansamblu de particularități, nici chiar totalitatea particularităților care alcătuiesc universul. Totul există în minte, chiar şi corpul este o integrare în minte a unui vast număr de percepții senzoriale, fiecare percepție fiind la rândul ei o stare mentală. Dacă tu afirmi: "eu sunt corpul", atunci arată-l.

Î: Este aici, iată-l.

M: Numai atunci când te gândeşti la el. Atât mintea cât şi corpul sunt stări intermitente. Suma totală a acestor străfulgerări creează iluzia existenței. Tu caută să afli ce este permanent în ceea ce este trecător, ce este real în ceea ce este ireal. Aceasta înseamnă sadhana.

Î: Eu mă gândesc la mine însumi ca fiind corpul.

M: Gândeşte-te la tine însuți pe orice cale, însă caută să nu introduci corpul în imagine. Există numai un torent de senzații, de percepții, de amintiri. Corpul este o abstracție creată de tendința noastră de a căuta unitatea în diversitate - ceea ce, în definitiv, nu este greşit.

Î: Se spune, însă, că a gândi: "eu sunt corpul", este un cusur al minții.

M: De ce vorbeşti în felul ăsta? Asemenea expresii creează probleme. Sinele este sursa a tot, sfârşitul a tot - destinația finală. Nimic nu este exterior.

Î: Când ideea de corp devine obsedantă, nu este ea cu totul greşită?

M: Nu este nimic greşit în ideea de corp, nici chiar în ideea "eu sunt corpul". Insă a te limita pe tine însuți numai la un singur corp este o greşeală. În realitate toată existența, fiecare formă este a mea, se află înăuntrul conştiinței mele. Eu nu pot spune ce sunt, deoarece cuvintele pot descrie doar ceea ce nu sunt. Eu sunt, şi pentru că eu sunt, totul este. Dar eu sunt dincolo de conştiință şi, de aceea, eu nu pot spune, în stare conştientă, ce sunt. Totuşi, eu sunt întrebarea: "Cine sunt eu?" nu are nici un răspuns. Nici o experiență nu poate să ofere răspuns la această întrebare, căci Sinele este dincolo de experiență.

Î: Totuşi, întrebarea: "Cine sunt eu?" trebuie să aibă o utilitate.

M: Ea nu are nici un răspuns în conştiință şi de aceea ajută pentru a merge dincolo de conştiință.

Î: Iată-mă, aici şi în clipa prezentă. Ce este real în faptul acesta, şi ce nu este? Nu-mi spune, te rog, că întrebarea mea este greşită. Punerea sub semnul întrebării a întrebărilor mele nu mă conduce nicăieri.

M: întrebarea ta nu este greşită. Ea este inutilă. Tu ai spus: "Aici şi acum eu sunt". Rămâi acolo, aceasta este real. Nu transforma un fapt într-o întrebare. Iată greşeala ta. Tu nu eşti nici cunoaşterea nici necunoaşterea, nici mintea nici materia.

Î: Adineauri un băiat a venit la tine cu o problemă. I-ai spus câteva cuvinte şi a plecat. L-ai ajutat oare?

M: Fireşte.

Î: Cum poți să fii atât de sigur?

M: A ajuta este natura mea.

Î: Cum ai ajuns să ştii asta?

M: Nu-i nevoie să ştiu. Lucrul acesta operează de la sine.

Î: Totuşi, ai făcut o afirmație. Pe ce se întemeiază ea?

M: Pe ceea ce îmi spun oamenii. Insă tu eşti cel care cere dovezi. Eu n-am nevoie de ele. Să îndrept lucrurile stă în natura mea, care este satyam, shivam, sundaram (adevăratul, binele, frumosul).

Î: Când un om vine la tine pentru a-ți cere sfatul şi tu i-l dai, de unde vin aceste sfaturi şi prin ce putere ajută ele?

M: Propria lui ființă acționează asupra minții sale şi induce răspunsul.

Î: Şi care este rolul tău ?

M: în mine omul şi Sinele lui se împacă.

Î: De ce Sinele nu îl ajută pe om fără intervenția ta?

M: Dar eu sunt Sinele! Tu mă imaginezi ca fiind separat, de unde şi întrebarea ta. Nu există "Sinele meu" şi "Sinele lui". Există Sinele, singurul Sine al tuturor. Indus în eroare de diversitatea de nume şi forme, minți şi corpuri, tu îți închipui o mulțime de sine. Amândoi suntem Sinele, dar tu nu pari să fii convins. Această discuție despre Sinele personal şi cel Sinele universal este la nivelul ucenicului; treci dincolo, nu te împotmoli în dualitate.

Î: Să revenim, te rog, la omul care are nevoie de ajutor. El vine la tine.

M: Dacă vine, este sigur că va primi ajutor. Fiindcă era destinat să primească ajutor, de aceea a venit. Nu-i nimic fantezist şi straniu cu privire la asta. Eu nu pot să-i ajut pe unii şi să-i refuz pe alții. Toți cei care vin sunt ajutați, pentru că aşa este legea. Numai forma pe care o ia ajutorul variază după nevoie.

Î: De ce trebuie ca el să vină aici pentru a primi sfaturi? Nu le poate obține din interior?

M: El nu va asculta. Mintea lui este întoarsă către exterior. De fapt, orice experiență se petrece în minte şi chiar venirea lui la mine şi primirea ajutorului este tot înlăuntrul său. În loc să găsească un răspuns în el însuşi, el îşi imaginează un răspuns din afară. În ceea ce mă priveşte, nu există nici un "mine", nici un om şi nici o dare de ajutor. Toate astea nu-s decât o licărire în minte. Eu sunt pacea şi tăcerea infinită în care nimic nu apare, căci tot ceea ce apare, dispare. Nimeni nu vine pentru ajutor, nimeni nu acordă ajutor, nimeni nu primeşte ajutor. Totul este doar o manifestare în conştiință.

Î: Puterea de a ajuta este totuşi acolo şi există cineva sau ceva care manifestă acea putere - numeşte-o Dumnezeu sau Sinele sau Mintea Universală. Numele nu are importanță, dar faptul are.

M: Asta este poziția pe care o ia corpul-minte. Mintea pură vede lucrurile aşa cum sunt - bule în conştiință. Aceste bule apar, dispar şi reapar, fără să aibă ființă reală. Nici o cauză particulară nu le poate fi atribuită, căci fiecare bulă este cauzată de toate şi le afectează pe toate. Fiecare bulă este un corp şi toate aceste corpuri sunt ale mele.

Î: Vrei oare să spui că tu ai puterea de a face totul corect?

M: Nu există o putere care să fie distinctă de mine. Ea este inerentă naturii mele. Numeşte-o creativitate. Dintr-o bucată de aur poți face multe bijuterii - fiecare va rămâne aur. Similar, în orice rol aş apărea şi orice funcție aş îndeplini, eu rămân ceea ce sunt: "eu sunt"-ul imobil, neclintit, independent. Ceea ce tu numeşti univers, natură, reprezintă creativitatea mea spontană. Indiferent ce se întâmplă, se întâmplă. Insă natura mea este în aşa fel încât totul se sfârşeşte în bucurie.

Î: Cunosc căzui unui băiat devenit orb pentru că stupida lui mamă i-a dat alcool metilic. Te rog să-l ajuți. Tu eşti plin de compasiune şi, evident, dornic să ajuți. Prin ce putere poți să-l ajuți?

M: Cazul lui este înregistrat în conştiință. Este acolo, nepieritor. Conştiința va lucra.

Î: Se schimbă situația cu ceva, dacă eu îți cer să-l ajuți?

M: Cererea ta este o parte a orbirii băiatului. Fiindcă el este orb, tu întrebi. Nu ai adăugat nimic.

Î: Dar ajutorul tău va fi un factor nou.

M: Nicidecum, totul este conținut în orbirea băiatului. Totul este în această orbire - mama, băiatul, tu, eu şi toți ceilalți. Este un eveniment unic.

Î: Vrei oare să spui că până şi discuția noastră cu privire la cazul băiatului a fost predestinată?

M: Cum altfel? Toate lucrurile conțin viitorul lor. Băiatul apare în conştiință. Eu sunt dincolo. Eu nu dau ordine conştiinței. Eu ştiu că este în natura conştiinței trezite să îndrepte lucrurile. Lasă conştiința să aibă grijă de creațiile ei! Amărăciunea băiatului, mila ta, ascultarea mea şi conştiința care acționează - toate acestea sunt un singur fapt. Nu-l scinda în componente, pentru ca apoi să pui întrebări.

Î: Cât de ciudat lucrează mintea ta.

M: Tu eşti ciudat, nu eu. Eu sunt normal, sunt întreg la minte. Eu văd lucrurile aşa cum sunt şi de aceea nu mă tem de ele. Insă tu te temi de realitate.

Î: De ce m-aş teme?

M: Ignoranța cu privire la tine însuți este cea care îți provoacă frică şi care te face, de asemenea, inconştient de faptul că te temi. Dărâmă zidul ignoranței mai întâi. Oamenii se tem să moară, fiindcă ei nu ştiu ce este moartea. Jnaninul a murit înainte de a muri, el a văzut că nu era nimic de care să se teamă. În clipa în care îți cunoşti ființa reală, nu te mai temi de nimic. Moartea dă libertate şi putere. Pentru a fi liber în lume, trebuie să mori pentru lume. Atunci universul este al tău, el devine corpul tău, o expresie şi o unealtă. Fericirea de a fi absolut liber este mai presus de orice descriere. Pe de altă parte,

cel care se teme de libertate nu poate să moară.

Î: Vrei cumva să spui că cel care nu poate să moară nu poate să trăiască?

M: Spune-o cum îți place; ataşamentul înseamnă sclavie, detaşarea înseamnă libertate. A râvni înseamnă a munci ca un sclav.

Î: Să înțeleg oare că dacă tu eşti salvat, lumea este salvată?

M: Ca întreg, lumea nu are nevoie de salvare. Omul face greşeli şi creează amărăciune; atunci când atinge planul conştientei - conştiința unui jnanin - omul este pus pe calea cea bună. Astfel este natura unui jnanin.

Î: Noi putem să observăm ceea ce se poate numi progres spiritual. Un om egoist devine religios, se controlează pe sine, îşi rafinează gândurile şi sentimentele, se apucă de practica spirituală, îşi realizează adevărata lui ființă. Un astfel de progres este oare dirijat de legile cauzalității sau este accidentai?

M: Din punctul meu de vedere toate se întâmplă de la sine, întru totul spontan. Insă omul îşi închipuie că el lucrează pentru un țel, pentru un scop. El are întotdeauna o răsplată în minte şi se străduieşte să o obțină.

Î: Un om needucat, nedezvoltat, nu va lucra fără o răsplată. Nu este drept să-i oferi mobiluri?

M: El îşi va crea oricum propriile sale mobiluri. El nu ştie că a creşte este în natura conştiinței. El va progresa din motiv în motiv şi va alerga după diferiți guru pentru a-şi împlini dorințele. Atunci când, în acord cu legile ființei lui, el găseşte calea de reîntoarcere, el abandonează toate motivele, întrucât interesul lui față de lume se sfârşeşte. El nu mai doreşte nimic, nici de la ceilalți, nici de la sine însuşi; el moare pentru tot şi devine Totul. A nu vrea nimic şi a nu face nimic - aceasta înseamnă adevărata creație! Să priveşti universul ieşind la iveală şi afundându-se în inima ta este o minune.

Î: Marele obstacol pentru efortul interior este plictiseala. Discipolul se plictiseşte.

M: Inerția şi neliniştea (tamas şi rajas) lucrează împreună pentru a ține sub obroc claritatea şi armonia . Mai înainte ca sattva să poată apărea, tamas şi rajas trebuie să fie cucerite. Totul va veni la timpul potrivit, întru totul spontan.

Î: Aşadar nu-i nevoie de efort?

M: Când efortul va fi necesar, efortul va apărea. Când lipsa de efort devine esențială, ea se va afirma. Nu este nevoie să dai viata peste cap pentru asta. Mulțumeşte-te să curgi odată cu ea şi dedică-te complet sarcinii clipei prezente - care este moartea lui acum pentru acum. Căci a trăi, înseamnă a muri. Fără moarte, viața nu poate să fie. Ataşează-te de ceea ce este esențial - faptul că lumea şi Sinele sunt una şi perfecte. Numai atitudinea ta este greşită şi are nevoie de reajustare. Acest proces, sau această reajustare, este ceea ce tu numeşti sadhana. Ajungi !a asta punând capăt indolenței şi folosindu-ți toată energia pentru a deschide drum clarității şi carității, în realitate, toate acestea sunt semnele unei creşteri inevitabile. Nu te teme, nu rezista, nu amâna. Fii ceea ce eşti. Nu este nimic de care să te temi. Ai încredere şi încearcă. Trăieşte-ți experiențele în mod cinstit. Dă ființei tale reale şansa de a-ți modela viața. Nu vei regreta.

34. MINTEA ESTE NELINIŞTEA ÎNSĂŞI

Întrebare: Eu sunt suedez prin naştere, în prezent predau lecții de Hatha-Yoga în Mexic şi în S.U.A.

Maharaj: Unde ai învățat-o?

Î: Am avut un profesor în State Unite, un swami indian.

M: Ce ti-a dat asta ție?

Î: Mi-a dat o sănătate buna şi un mijloc de trai.

M: Destul de bine. Asta-i tot ce vrei?

Î: Eu caut pacea minții. Am fost dezgustat de toate cruzimile făcute de aşa-zişii creştini în numele lui Christos. O perioadă de timp am fost fără religie. Apoi am fost atras de yoga.

M: Ce ai câştigat?

Î: Am studiat filozofia yogăi şi asta m-a ajutat cu adevărat.

M: În ce fel te-a ajutat? După ce semne deduci că ai fost ajutat?

Î: Sănătatea bună este ceva destul de tangibil.

M: Fără îndoială, este foarte plăcut să te simți în formă. Oare plăcerea este tot ce aştepți de la yoga?

Î: Bucuria bunăstării este răsplata dată de Hatha-Yoga. Însă yoga în general oferă mai mult decât asta. Ea răspunde la multe întrebări.

M: Ce înțelegi tu prin yoga?

Î: întreaga învățătură a Indiei - evoluție, reîncarnare, karma, şi aşa mai departe.

M: Foarte bine, ai dobândit toată cunoaşterea pe care ai vrut-o. Dar în ce fel beneficiezi de ea?

Î: Ea mi-a dat pacea minții.

M: Ți-a dat-o oare? Se află mintea ta în pace? A luat sfârşit căutarea ta?

Î: Nu, nu încă.

M: Fireşte. Şi ea nu se va sfârşi niciodată, căci pacea minții nu există Mintea înseamnă tulburare; mintea este neliniştea însăşi. Yoga nu este un atribut al minții, nici o stare a minții.

Î: Intr-o anumită măsură, pacea este tot ceea ce am obținut din yoga.

M: Examinează îndeaproape şi vei vedea că mintea fierbe de gânduri. Poate că uneori se goleşte, dar o face numai pentru un timp şi revine apoi la neliniştea ei obişnuită. O minte tăcută calmă nu este o minte paşnică. Zici că vrei să-ți pacifici mintea. Oare cel care vrea să pacifice mintea este el însuşi paşnic?

I. Nicidecum. Nu sunt în pace, de aceea caut ajutorul yogăi.

M: Nu vezi contradicția? Timp de mulți ani, tu ai căutat pacea intri N-ai putut s-o găseşti, căci un lucru care este în esență neliniştit nu poate să fie în pace.

Î: Există o anumită îmbunătățire.

M: Pacea pe care pretinzi că ai găsit-o este foarte fragilă; orice lucru, oricât de mic, o poate fisura. Ceea ce tu numeşti pace este doar absența tulburării. Abia de merită numele acesta. Pacea reală nu poate fi tulburată. Poți tu să pretinzi că pacea minții tale este inatacabilă?

Î: Mă străduiesc.

M: Strădania este tot o formă de nelinişte.

Î: Aşadar ce rămâne?

M: Sinele n-are nevoie să fie pacificat. El este pacea însăşi, nu în pace. Numai mintea este neliniştită. Tot ce cunoaşte ea este neliniştea, cu multele ei stări şi grade. Cele plăcute sunt considerate superioare, iar cele dureroase nu sunt luate în seamă. Ceea ce numim noi progres nu este decât o schimbare de la neplăcut la plăcut. Dar prin ele însele schimbările nu ne pot aduce ceea ce este neschimbător, căci orice are un început trebuie să aibă şi un sfârşit. Realul nu începe; el doar se revelează pe sine ca fiind fără început şi fără sfârşit, atotpătrunzător, atotputernic, prim mişcător neclintit, veşnic neschimbător.

Î: Ce este de făcut, atunci?

M: Prin yoga ai acumulat cunoaştere şi experiență. Asta nu se poate tăgădui, însă ia ce-ți foloseşte toată această acumulare? Yoga înseamnă unire, unificare. Ce anume ai re-unit, re-unificat?

Î: încerc să leg din nou personalitatea cu Sinele real.

M: Personalitatea nu-i decât un produs al imaginației. Sinele este victima acestei imaginații. Faptul că te iei drept ceea ce nu eşti este ceea ce te înlănțuie. Nu se poate spune că persoana există în sine; Sinele este cel care crede că există o persoană şi este conştient de a fi acea persoană. Dincolo de sine se află nemanifestatul , cauza fără de cauză a tuturor lucrurilor. Până şi să vorbeşti de reunirea persoanei cu Sinele nu este corect, deoarece nu există nici o persoană, ci doar o imagine mentală căreia convingerea îi dă o falsă realitate. Nimic nu a fost divizat, nu este nimic de unit.

Î: Yoga ajută la căutarea sinelui, şi la găsirea lui.

M: Tu poți să găseşti ceva ce ai pierdut, însă nu poți găsi ceea ce nu ai pierdut.

Î: De n-aş fi pierdut niciodată nimic, aş fi fost iluminat. Dar nu sunt. Eu caut. Nu este chiar căutarea mea o dovadă că am pierdut ceva?

M: Ea arată doar că tu crezi că ai pierdut. Dar cine crede asta? Şi ce se crede că a fost pierdut? Ai pierdut oare o persoană ca tine însuți? Ce este Sinele în a cărui căutare te afli? Ce anume aştepți să găseşti?

Î: Adevărata cunoaştere a sinelui.

M: Adevărata cunoaştere a sinelui nu este o cunoaştere. Nu este ceva ce găseşti căutând, uitându-te pretutindeni. Ea nu poate fi găsită în spațiu sau în timp. Cunoaşterea nu-i decât o amintire, un tipar de gândire, un obicei mental. Toate acestea sunt motivate de plăcere şi durere. Din pricină că eşti mânat de plăcere şi durere, tu porneşti în căutarea cunoaşterii. A fi tu însuți este complet dincolo de orice motivație. Nu poți fi tu însuți din vreun motiv oarecare. Tu eşti tu însuți, şi nici un motiv nu este necesar.

Î: Practicând yoga am să găsesc pacea.

M: Poate să existe pace departe de tine? Vorbeşti din propria ta experiență sau numai din cărți? La început, cunoaşterea furnizată de cărți este utilă, dar curând ea trebuie să fie abandonată în folosul experienței directe, care prin chiar natura ei este inexprimabilă. Cuvintele pot fi folosite şi pentru distrugere; din cuvinte sunt clădite imaginile, prin cuvinte sunt ele distruse. Ai ajuns în starea prezentă prin gândire verbală; trebuie să ieşi din ea în acelaşi mod.

Î: Am atins un anumit grad de pace interioară. Urmează oare să o distrug?

M: Ceea ce a fost dobândit poate fi iarăşi pierdut. Numai atunci când realizezi adevărata pace - pacea pe care nu ai pierdut-o niciodată - acea pace va rămâne cu tine, căci ea n-a fost niciodată departe de tine. În loc să alergi după ceea ce nu ai, descoperă lucrul pe care nu l-ai pierdut niciodată. Descoperă

ceea ce se află acolo, dinaintea începutului şi după sfârşitul a orice; lucrul pentru care nu există nici naştere, nici moarte. Acea stare imuabilă, care nu este afectată de naşterea sau de moartea unui corp sau a unei minți, acea stare trebuie să o percepi.

Î: Care sunt mijloacele pentru o asemenea percepție?

M: în viață, nimic nu poate fi obținut fără a înfrânge obstacole. Obstacolele din calea percepției clare a adevăratei tale ființe sunt dorința de plăcere şi frica de durere. Motivația plăcere-durere este ceea ce stă în cale. Eliberarea de orice motivație, starea în care nu apare nici o dorință, este starea naturală.

Î: Renunțarea la dorințe necesită timp.

M: Dacă te laşi în seama timpului, îți vor fi necesari milioane de ani. A renunța treptat la dorințe este un proces foarte lung cu finalul nicicând zărit. Lasă-ți în pace dorințele şi fricile, dedică-ți întreaga atenție subiectului, celui care se află în spatele oricărei experiențe de dorință şi frică, întreabă: cine doreşte? Lasă fiecare dorință să te aducă înapoi la tine însuți.

Î: Rădăcina tuturor dorințelor şi fricilor este aceeaşi - tânjirea după fericire.

M: Fericirea la care te gândeşti şi după care tânjeşti este simplă satisfacție mentală sau fizică. Această plăcere mentală sau senzorială nu este fericirea reală, absolută.

Î: Chiar şi plăcerile mentale şi senzoriale, precum şi această senzație generală de bunăstare care apare odată cu sănătatea fizică şi mentală, trebuie să-şi aibe rădăcinile în realitate.

M: Ele îşi au rădăcinile în imaginație. Un om căruia i se dă o piatră despre care este asigurat că este un diamant neprețuit, va fi nespus de mulțumit până când îşi va da seama de greşeală; în fel plăcerile îşi pierd gustul, iar durerile spinii, atunci când Sinele este cunoscut. Ele sunt văzute aşa cum sunt - răspunsuri condiționate, simple reacții, atracții şi repulsii evidente întemeiate pe amintiri şi păreri preconcepute. De obicei, plăcerea şi durerea sunt experimentate atunci când sunt aşteptate. Totul este o chestiune de obiceiuri şi de convingeri dobândite.

Î: De acord, plăcerea poate să fie imaginară. Insă durerea este reală.

M: Plăcerea şi durerea merg întotdeauna împreună. Eliberarea de una înseamnă eliberarea de amândouă. Dacă plăcerea te lasă indiferent, atunci nu te vei teme de durere. Există însă o fericire care nu este nici una din ele, care este complet dincolo. Fericirea pe care o cunoşti este descriptibila şi măsurabilă. Ea este obiectivă, ca să zicem aşa. Dar ceea ce este obiectiv nu poate fi al tău personal. Ar fi o greşeală regretabilă să te identifici cu ceva extern. Acest amestec de nivele nu duce nicăieri. Realitatea este dincolo de ceea ce este subiectiv şi obiectiv, dincolo de toate nivelele, dincolo de orice distincție. Ea nu este, cu siguranță, originea, sursa sau rădăcina lor. Acestea provin din ignorarea realității, nu din realitatea însăşi, care este indescriptibilă, care transcende ființa şi neființa.

Î: Mulți învățători am urmat şi multe doctrine am studiat, şi totuşi nimic nu mi-a dat cea ce am vrut.

M: Dorința de a găsi Sinele va fi, cu siguranță, îndeplinită, cu condiția să nu vrei nimic altceva. Insă trebuie să fii cinstit cu tine însuți şi într-adevăr să nu vrei nimic altceva. Dacă între timp doreşti multe alte lucruri şi te angajezi în urmărirea lor, țelul tău personal poate fi întârziat până când devii mai înțelept şi încetezi să mai fii sfâşiat de îndemnuri contradictorii. Mergi în interior, fără abatere, fără să mai priveşti vreodată spre exterior.

Î: Dar dorințele şi fricile mele mai sunt încă acolo.

M: Unde sunt ele, dacă nu în memoria ta? Realizează că rădăcina lor se află în aşteptarea născută din memorie - şi ele vor înceta să te mai obsedeze.

Î: Am înțeles foarte bine că serviciul social este o sarcină fără sfârşit, deoarece îmbunătățirea şi decăderea, progresul şi regresul, merg împreună. Putem să constatăm acest lucru pretutindeni şi la toate nivelurile. Dar ce rămâne?

M: Oricare ar fi lucrul pe care l-ai început, termină-l. Nu-ți lua noi sarcini, dacă nu-ți vor fi impuse de o situație concretă în care există suferință ce trebuie alinată. Descoperă-te pe tine însuți mai întâi şi vor urma nesfârşite binecuvântări. Nimic nu este mai profitabil lumii ca renunțarea la profit. Un om care nu mai gândeşte în termeni de pierdere şi de câştig este cu adevărat un om non-violent, căci el este dincolo de orice conflict.

Î: Da, eu m-am simțit întotdeauna atras de ideea de non-violență (ahimsa).

M: La origine, ahimsa însemna "a nu răni". Nu facerea de bine vine mai întâi, ci încetarea de a răni, neadăugarea de noi suferințe. Ai mulțumi pe alții nu este ahimsa.

Î: Eu nu vorbesc de mulțumire, ci sunt cu totul pentru ajutarea celorlalți.

M: Singurul ajutor care merită acordat este eliberarea de nevoia de ajutor pe mai departe. Ajutorul repetat nu este deloc ajutor. Nu vorbi despre ajutorul pe care îl dai altuia, dacă nu reuşeşti să îl pui la adăpost de orice nevoie de ajutor.

Î: Cum poate fi depăşită nevoia de ajutor? Şi este oare cineva în stare să-l ajute pe altul-să facă acest lucru?

M: Atunci când ai înțeles că toată existența trăită în separație şi limitare este dureroasă, şi când eşti dornic şi capabil să trăieşti în mod integral, în uniune cu toată viața, ca ființă pură, tu ai trecut dincolo

de orice nevoie de ajutor. Poți să-i ajuți pe alții cu sfaturi şi prin exemplu personal şi, mai presus de toate, prin ființa ta. Tu nu poți da ceea ce nu ai, şi nu ai ceea ce nu eşti. Tu poți să dai doar ceea ce eşti - iar din asta poți să dai fără limită.

Î: Totuşi, nu este adevărat că orice existență este dureroasă? : Care alta ar putea fi cauza universalei căutări după plăcere un om fericit caută fericirea? Cât de neliniştiți sunt oamenii, şi cât de agitați! Pentru că sunt cuprinşi de durere, ei caută alinare în plăcere. Toată fericirea pe care şi-o pot închipui constă în asigurarea plăcerii repetate.

Î: Dacă ceea ce sunt eu, aşa cum sunt eu, persoana care cred că sunt, nu poate să fie fericită, atunci ce urmează să fac?

M: N-ai decât să te mulțumeşti să fii aşa cum gândeşti că eşti în prezent. Nu este nimic crud în vorbele mele. A trezi un om dintr-un coşmar este un act de compasiune. Tu ai venit aici pentru că eşti cuprins de durere şi de aceea îți spun: trezeşte-te cunoaşte-te pe tine însuți, fii tu însuți. Sfârşitul durerii nu se află în plăcere. Atunci când realizezi că tu eşti dincolo de durere şi de plăcere, mai presus şi în afara oricărei atingeri, urmărirea fericirii încetează, după cum încetează şi suferința rezultantă. Căci durerea ținteşte spre plăcere şi plăcerea se sfârşeşte în durere, în mod implacabil.

Î: Oare în starea ultimă nu poate să fie fericire?

M: Nici tristețe. Numai libertate. Fericirea depinde de una sau alta şi poate fi pierdută; libertatea față de toate nu depinde de nimic şi nu poate fi pierdută. Libertatea față de tristețe nu are nici o cauză şi, de aceea, nu poate fi distrusă. Realizează această libertate.

Î: Nu cumva m-am născut pentru a suferi ca rezultat al trecutului meu? Este libertatea cu adevărat posibilă? Nu sunt eu doar o simplă creatură?

M: Ce altceva sunt naşterea şi moartea dacă nu începutul şi sfârşitul unui torent de evenimente în conştiință? Din cauza ideii de separație şi limitare ele sunt dureroase. Momentana alinare a durerii o numim plăcere - şi noi clădim castele în văzduh sperând la plăcerea nesfârşită pe care o numim fericire. Toate astea nu sunt decât rezultatul greşitei înțelegeri şi al greşitei întrebuințări. Trezeşte-te, treci dincolo, trăieşte cu adevărat.

Î: Cunoaşterea mea este limitată, puterea mea neînsemnată.

M: Fiind sursa ambelor, Sinele este dincolo de cunoaştere şi de putere. Ceea ce este observabil este în minte. Natura sinelui este conştientă pură, observarea pură ca martor, neafectată de prezența sau absența cunoaşterii ori a plăcerii. Treci dincolo de acest corp supus naşterii şi morții, şi toate problemele tale se vor rezolva. Ele există pentru că tu crezi că te-ai născut pentru a muri. Trezeşte-te la realitate şi fii liber. Tu nu eşti o persoană.

35. CEL MAI MARE GURU ESTE SINELE LĂUNTRIC

Întrebare: Peste tot aud că eliberarea de dorințe şi înclinații este prima condiție a realizării de sine. Dar eu găsesc aceste condiții imposibil de îndeplinit. Ignoranța față de tine însuți cauzează dorința, iar dorințele perpetuează ignoranța. Un cerc cu adevărat vicios!

Maharaj: Nu există nici o condiție de îndeplinit. Nu este nimic de făcut, nimic de renunțat. Mulțumeşte-te să priveşti şi aminteşte-ți; tu nu eşti nimic din ceea ce percepi, nimic din ceea ce percepi nu este al tău. Este acolo, prezent în câmpul conştiinței, dar tu nu eşti câmpul, nici conținutul lui, nici chiar cunoscătorul câmpului. Ideea că trebuie să faci unele lucruri este cea care te prinde în mreaja rezultatelor eforturile tale: motivația, dorința, nereuşita, simțământul de frustrare - toate acestea te împiedică să avansezi. Priveşte cu simplitate la orice se întâmplă şi nu uita că tu eşti dincolo de toate.

Î: Să înțeleg că ar trebui să mă abțin de la a face ceva?

M: Asta nu se poate! Ceea ce se petrece trebuie să se petreacă în continuare. Dacă te vei opri brusc, te vei sfărâma.

Î: Ține asta de faptul că cunoscutul şi cunoscătorul devin una?

M: Cunoscutul şi cunoscătorul sunt idei în minte, şi cuvinte care le exprimă. Sinele nu există în ele. Sinele nu este nici între ele, nici dincolo. A-l căuta la nivelul mental este inutil. Opreşte-te din căutare şi vezi - el este aici şi acum - el este acel "eu sunt" pe care îl ştii atât de bine. Tot ce trebuie să faci este de a înceta să crezi că eşti în câmpul conştiinței. Dacă nu ai analizat cu grijă chestiuni, faptul că mă asculți o dată nu va fi de ajuns. Uită experiențele şi realizările tale trecute, stai gol în bătaia vânturilor şi ploilor vieții şi vei avea o şansă.

Î: Are devoțiunea (bhakti) vreun loc în învățătura ta?

M: Când nu te simți bine, te duci la doctor să-ți spună ce este în neregulă cu tine şi care este leacul. Dacă ai încredere în el, asta face lucrurile mai simple; iei medicamentul, urmezi restricțiile de dietă şi te faci bine. Dar dacă nu te încrezi în el, atunci fie îți asumi riscul de a-i urma sfaturile, fie studiezi tu însuți medicina! în ambele cazuri, dorința ta de refacere este cea care te vindecă, nu doctorul. Fără încredere nu există pace. Tu ai întotdeauna încredere în cineva - fie că este vorba de mama sau de

soția ta. Dintre toți oamenii, cel mai demn de încredere este cel care cunoaşte Sinele, omul eliberat. ,

Dar numai să ai încredere nu este de ajuns. Trebuie să şi doreşti. Fără dorința de libertate de ce folos îți va fi încrederea că poți dobândi libertatea? Dorința şi încredințarea trebuie să meargă împreună. Cu cât doreşti mai tare, cu atât mai uşor vine ajutorul. Cel mai mare guru este neputincios câtă vreme discipolul nu este dornic să învețe. Ardoarea şi seriozitatea sunt capitale. Încredințarea va veni odată cu experiența. Fii devotat scopului tău şi devotamentul față de cel care te poate călăuzi va urma. Dacă dorința şi încredințarea ta sunt puternice, ele vor opera şi te vor duce la scop, căci tu nu vei cauza întârziere prin ezitare şi compromis.

Cel mai mare guru este Sinele tău lăuntric. Intr-adevăr, el este învățătorul suprem. Numai el te poate conduce ia scopul tău şi numai el te va întâmpina la capătul drumului. Încrede-te în el şi nu vei mai avea nevoie de nici un guru exterior. Insă pe lângă asta trebuie să ai dorința fermă de a-l găsi şi să nu faci nimic care ar putea crea obstacole şi întârzieri. Nu-ți risipi energia şi timpul cu regrete, învață din propriile tale greşeli şi nu le mai repeta.

Î: Te deranjează dacă că îți pun o întrebare cu caracter personal...?

M: Nu, dă-i drumul.

î; Te văd şezând pe o piele de antilopă. Cum se potriveşte asta cu non-violența?

M: Câtă vreme am muncit, am fost fabricant de țigări, ajutând oamenii să-şi ruineze sănătatea, în fața casei mele, municipalitatea a construit o toaletă publică, stricându-mi sănătatea, în această lume violentă, cum poți să te fereşti de violență?

Î: Orice violență evitabilă ar trebui să fie evitată. Cu toate acestea, în India fiecare om sfânt are blana lui de tigru, de leu, de leopard sau de antilopă pe care sade.

M: Poate că altădată nu existau mase plastice, iar o blană de animal era foarte potrivită pentru a te feri de umezeală. Reumatismul n-are nici un fel de farmec, nici măcar pentru un sfânt! Astfel tradiția a stabilit că pentru meditații foarte lungi este necesară o blană de animal. Blana de antilopă a unui yoghin este precum pielea tobei dintr-un templu. Abia de observăm asta.

Î: Dar animalul trebuie să fie ucis.

M: Nu am auzit niciodată ca yoghinul să ucidă un animal pentru pielea lui. Ucigaşii nu sunt yoghini iar yoghinii nu sunt ucigaşi.

Î: Oare n-ar trebui să-ți exprimi dezaprobarea refuzând să şezi pe o blană?

M: Ce idee! Eu dezaprob întregul univers, de ce numai o blană?

Î: Ce este în neregulă cu universul?

M: A-ți uita Sinele este cea mai mare ofensă; toate calamitățile decurg din asta. Ai grijă de ceea ce este cel mai important, iar ceea ce este mai neînsemnat va avea grijă de el însuşi. Tu nu faci curățenie într-o cameră întunecată. Deschizi mai întâi fereastra. Odată ce lumina pătrunde înăuntru, totul devine mai uşor. Prin urmare, să ne gândim la îmbunătățirea celorlalți abia după ce ne-am văzut pe noi înşine aşa cum suntem - şi ne-am schimbat. Este inutil să te laşi antrenat într-un şir de întrebări fără sfârşit; găseşte-te pe tine şi totul se va rezolva de la sine.

Î: Imboldul de a te întoarce la sursă este foarte rar. Este el câtuşi de puțin natural?

M: îndreptarea spre exterior este naturală la început, îndreptarea spre interior - la sfârşit, în realitate, cele două sunt una, asemenea inspirației şi expirației suflului.

Î: În acelaşi fel, nu sunt oare corpul şi locuitorul din corp unul singur?

M: Evenimentele din timp şi spațiu - naşterea şi moartea, cauza şi efectul - acestea pot fi luate ca fiind una; dar trupul şi ceea ce este întrupat nu sunt în acelaşi plan de realitate. Trupul fizic există în timp şi spațiu, temporar şi limitat, pe când locuitorul este atemporal şi aspațial, etern şi atotpătrunzător. A le identifica pe cele două este o greşeală regretabilă şi este cauza nesfârşitei suferințe. Tu poți să consideri mintea şi corpul ca fiind una, dar mintea-corp nu este realitatea lor subiacentă.

Î: Oricine ar fi el, locuitorul deține controlul asupra corpului şi, de aceea, este răspunzător de el.

M: Există o putere universală care controlează corpul şi este răspunzătoare de el.

Î: Prin urmare, eu pot sa fac orice îmi place şi să dau vina pe puterea universală? Ce uşor este!

M: Da, foarte uşor. Este suficient să-l vezi pe Primul Motor din spatele a tot ce mişcă şi să laşi totul în grija Lui. Aceasta este, dacă nu eziți sau dacă nu te păcăleşti, calea ca mai scurtă către realitate. Fii fără de dorință şi fără de frică, renunță la orice control şi la orice răspundere.

Î: Ce nebunie!

M: Da, nebunie divină. Ce este greşit în a abandona controlul personal şi responsabilitatea personală? Cele două sunt numai în minte. Bineînțeles, atâta timp cât îți închipui că deții controlul, tu ar trebui de asemenea să îți închipui că eşti răspunzător. Una o implică pe cealaltă.

Î: Cum poate universalul să fie răspunzător pentru particular?

M: întreaga viață de pe pământ depinde de soare. Totuşi tu nu poți învinovăți soarele pentru tot ceea ce se întâmplă, deşi el este cauza ultimă. Lumina cauzează culoarea florii, dar ea nici D0 o controlează, nici nu este responsabilă pentru ea în mod direct. Ea o face posibilă; asta-i tot.

Î: Ce nu-mi place în toate astea, este faptul de a-mi găsi refugiul într-o putere universală.

M: Tu nu poţi contrazice faptele.

Î: Ale cui fapte? Ale tale sau ale mele?

M: Ale tale. Tu nu poţi să tăgăduieşti faptele mele, căci au le cunoşti. De le-ai cunoaşte, nu le-ai tăgădui. Aici se află necazul. Tu iei închipuirea ta drept fapte şi faptele mele drept imaginaţie. Eu ştiu sigur că toate sunt una. Deosebirile nu separă. Ori nu eşti răspunzător pentru nimic, ori eşti pentru totul. Aţi închipui că deţii controlul şi că eşti răspunzător doar pentru un singur corp este aberaţia minţii-corp.

Î: Totuşi, tu eşti încă limitat de corpul tău.

M: Numai în chestiuni ce privesc corpul. Aceasta nu mă deranjează. Este ca şi cum ai îndura anotimpurilor anului. Ele vin şi se duc - abia de mă afectează. În acelaşi fel, corpuri-minţi vin şi se duc - viaţa este veşnic în căutare de noi expresii.

Î: în măsura în care tu nu arunci toată povara răului asupra lui Dumnezeu, eu sunt satisfăcut. Din câte ştiu, este posibil să existe un Dumnezeu, însă pentru mine el nu este decât un concept proiectat de mintea umană. Poate că el este o realitate pentru tine, dar pentru mine societatea este mult mai reală decât Dumnezeu, căci eu sunt atât creaţia cât şi prizonierul ei. Valorile tale sunt înţelepciunea şi compasiunea; valoarea societăţii este egoismul. Eu trăiesc într-o lume total diferită de a ta.

M: Nimeni nu te constrânge.

Î: Nimeni nu te constrânge pe tine, însă eu sunt constrâns. Lumea mea este o lume rea, plină de lacrimi, de trudă şi de durere. A încerca să o explici folosindu-te de teorii referitoare la evoluţie şi la karma nu face decât să aducă noi insulte celor deja năpăstuiţi. Dumnezeul unei lumi crude este un Dumnezeu crud.

M: Tu eşti dumnezeul lumii tale, şi eşti atât stupid şi de crud! Lasă ca Dumnezeu să fie un concept - propria ta creaţie. Descoperă cine eşti, cum ai ajuns să trăieşti, tânjind după adevăr bunătate şi frumuseţe într-o lume plină de răutate. La ce folosesc argumentele tale pentru sau împotriva lui Dumnezeu, când tu nici măcar nu ştii cine este Dumnezeu şi nici despre ce anume vorbeşti. Dumnezeul născut din frică şi speranţă, modelat de dorinţă şi imaginaţie, nu poate fi Puterea care Este, Mintea şi Inima Universului.

Î: Sunt de acord că lumea în care trăiesc şi Dumnezeul în care cred sunt creaţii ale imaginaţiei mele. Dar în ce fel sunt create de dorinţă? De ce imaginez o lume atât de dureroasă şi un Dumnezeu atât de indiferent? Ce este în neregulă cu mine, de mă torturez într-un mod atât de crud? Omul iluminat se apropie de mine şi îmi spune: "nu-i decât un vis căruia trebuie să-i pui capăt", dar nu este el însuşi o parte a visului? Mă pomenesc prins în cursă şi nu văd nici o cale de ieşire. Tu spui că eşti liber. Faţă de ce anume eşti liber? Pentru numele lui Dumnezeu, nu mă duce cu vorba, luminează-mă, ajută-mă să mă trezesc, de vreme ce tu eşti acela care mă vede zvârcolindu-mă în somn.

M: Când zic că sunt liber, eu nu fac decât să afirm un fapt. Când eşti adult, eşti liber de copilărie. Eu sunt liber de orice descriere şi de orice identificare. Eu nu sunt nimic din ceea ce poţi să auzi, să vezi sau să gândeşti. Eu nu sunt un rezultat al percepţiei sau un concept.

Î: Totuşi, tu ai un corp şi depinzi de el.

M: încă o dată pleci de la ideea că punctul tău de vedere este singurul just. Repet: eu nu am fost, nu sunt şi nu voi fi un corp. Pentru mine acesta-i un fapt. Şi eu am trăit iluzia de a fi fost născut, dar gurul meu m-a făcut să văd că naşterea şi moartea sunt simple idei. Naşterea este numai ideea: "eu am un corp", iar moartea - "eu mi-am pierdut corpul". Aşadar când ştiu că eu nu sunt un corp, corpul poate să fie acolo sau poate să nu fie - în ce fel schimbă asta situaţia? Mintea-corp este ca o cameră. Ea este acolo, dar nu este nevoie să trăiesc în ea tot timpul.

Î: Există totuşi un corp, şi tu ai grijă de el.

M: Puterea care a creat corpul are grijă de el.

Î: Noi sărim tot timpul de la un nivel la altul.

M: Sunt două nivele de luat în considerare - cel fizic, al formelor şi cel mental, al ideilor. Eu sunt dincolo de amândouă. Nici faptele, nici ideile tale nu sunt ale mele. Ceea ce văd eu este dincolo, Traversează, vino alături de mine, şi priveşte împreună cu mine.

Î: Ceea ce vreau să spun este foarte simplu. Atâta timp cât cred: "eu sunt corpul", eu nu trebuie să spun: "Dumnezeu va avea grijă de corpul meu" Dumnezeu nu va avea. El îl va lăsa înfometat, îl va lăsa să se îmbolnăvească şi să moară.

M: La ce altceva te aştepţi de la un simplu corp? De ce eşti aşa de tulburat din cauza asta? întrucât gândeşti că eşti corpul, tu ai vrea ca el să fie indestructibil. Poţi să-i prelungeşti viaţa considerabil prin practici corespunzătoare, dar la ce bun în cele din urmă?

Î: Este mai bine să trăieşti mult şi sănătos. Asta ne dă şansa de a evita greşelile copilăriei şi ale tinereţii, frustrările maturităţii, nefericirile şi imbecilitatea bătrâneţii.

M: Trăieşte mult, fă cum doreşti. Dar nu tu eşti stăpânul. Poţi tu să hotărăşti zilele naşterii şi morţii tale? Noi nu vorbim acelaşi limbaj. Al tău este o vorbire contrafăcută, totul se sprijină pe presupuneri şi

prezumţii. Tu vorbeşti cu convingere despre lucruri de care nu eşti sigur.

Î: Prin urmare, sunt aici.

M: Tu nu eşti încă aici. Eu sunt aici şi îţi spun: Intră! Insă tu nu intri. Tu vrei ca eu să trăiesc viaţa ta, să simt în felul tău, să folosesc limbajul tău. Nu pot să o fac, iar asta nu te va ajuta. Tu trebuie să vii la mine. Cuvintele sunt ale minţii, iar mintea întunecă şi deformează. De aici vine şi nevoia absolută de a trece dincolo de cuvinte pentru a trece pe partea mea.

Î: Trece-mă dincolo.

M: Asta fac, dar tu rezişti. Tu dai realitate conceptelor, în vreme ce conceptele sunt deformări ale realităţii. Abandonează orice conceptualizare şi rămâi tăcut şi atent. Fii serios în privinţa asta şi totul va fi bine pentru tine.

36. UCIDEREA ÎL RĂNEŞTE PE UCIGAŞ, NU PE CEL UCIS

Întrebare: În urmă cu o mie de am, un om a trăit şi a murit. Identitatea lui a reapărut într-un nou corp. De ce nu-şi aminteşte el viaţa lui precedentă? Şi dacă nu-şi aduce aminte, este posibil ca amintirea să fie adusă în conştient?

Maharaj: Cum de ştii că aceeaşi persoană a reapărut în noul corp? Un corp nou poate să însemne o persoană cu totul nouă.

Î: Imaginează-ţi un vas cu ghee (unt indian). Când ceaşca se sparge, Ghee rămâne şi poate fi transferat într-o alt vas. Vechiul vas are propriul lui miros, cel nou - pe-al lui. Ghee va purta mirosurile de la un vas la altul. În acelaşi fel identitatea personală este transferată de la un corp la altul.

M: Este foarte adevărat. Atunci când există un corp, particularităţile sale afectează persoana. Fără corp, noi avem identitatea pură în simţământul "eu sunt". Când însă eşti născut într-un corp nou, unde este lumea experimentată în perioada dinainte?

Î: Fiecare experimentează propria sa lume.

M: Vechiul corp este, în corpul prezent, doar o simplă idee sau este o amintire?

Î: O idee, bineînţeles. Cum poate un creier să-şi amintească ce nu a experimentat?

M: Ai răspuns la propria ta întrebare. De ce te joci cu ideile? Fii mulţumit cu lucrurile de care eşti sigur. Şi singurul lucru de care poţi fi sigur este "eu sunt". Rămâi cu el şi respinge orice altceva. Aceasta este yoga.

Î: Pot să resping numai în mod verbal. În cel mai bun caz, îmi amintesc să repet formula: "acesta nu sunt eu, acesta nu este al meu. Eu sunt dincolo de toate acestea".

M: Destul de bine. Mai întâi verbal, apoi mental şi emoţional, jupă aceea în acţiune. Acordă atenţie realităţii dinăuntrul tău, iar aceasta va ieşi la lumină. Este ca şi cum ai bate smântână pentru a obţine untul. Fă asta corect şi asiduu şi rezultatul va veni în mod sigur.

Î: Cum este cu putinţă ca absolutul să fie rezultatul unui proces?

M: Ai perfectă dreptate, ceea ce este relativ nu poate duce la ceva absolut, însă relativul poate să blocheze absolutul, întocmai cum nebaterea smântânii poate împiedica untul să se separe. Realul este cel care creează imboldul; interiorul îmboldeşte exteriorul, iar exteriorul răspunde prin interes şi efort. Dar, în ultimă instanţă, nu există nici interior, nici exterior; lumina conştiinţei este atât creatorul cât şi creatura, experimentatorul şi experienţa, trupul şi ceea ce este întrupat. Fii atent la puterea care proiectează toate acestea şi atunci problemele tale vor lua sfârşit.

Î: Care este puterea care proiectează?

M: Imaginaţia îmboldită de dorinţă.

Î: Ştiu toate astea, dar sunt complet lipsit de putere.

M: Aceasta este o altă iluzie a ta, născută din dorinţa fierbinte de rezultate.

Î: Ce este în neregulă cu acţiunea intenţionată?

M: Ea nu este aplicabilă. În aceste probleme nu-şi au locul noţiunile de intenţie sau de acţiune. Tot ce trebuie este să asculţi, să-ţi aminteşti, să cugeti. Este ca atunci când îţi mănânci mâncarea. Tot ce poţi să faci este să muşti din ea, să mesteci şi să înghiţi. Restul este inconştient şi automat. Ascultă, ţine minte şi înţelege - mintea este atât actorul cât şi scena. Totul este al minţii, iar tu nu eşti mintea. Mintea se naşte şi renaşte, tu nu. Mintea creează lumea şi toată minunata varietate a acesteia, întocmai cum într-o piesă bună ai nevoie de toate tipurile de personaje şi de situaţii, tot aşa tu ai nevoie de toate lucrurile ca să alcătuieşti o lume.

Î: Nimeni nu suferă într-o piesă.

M: Dacă nu te identifici cu ea. Nu te identifica cu lumea şi nu vei suferi.

Î: Alţii vor suferi.

M: Atunci fă lumea ta perfectă, pe orice cale. De crezi cumva în Dumnezeu, lucrează cu El. De nu crezi, fii una cu El. Sau vezi lumea ca pe un joc, sau lucrezi la ea cu toată energia. Sau le faci pe amândouă.

Î: Ce poţi spune despre identitatea omului care moare? Ce se întâmplă cu identitatea lui după ce a

murit? Eşti de acord că ea continuă într-un alt corp?

M: Ea continuă şi totuşi nu continuă. Totul depinde de cum priveşti asta. Ce este identitatea la urma urmei? Continuitatea în memorie? Poţi vorbi de identitate fără memorie?

Î: Da, pot. Este posibil ca un copil să nu-şi cunoască părinţii, totuşi caracteristicile lui ereditare vor fi acolo.

M: Cine este cel care le identifică? Cineva dotat cu o memorie care îi permite să înregistreze şi să compare. Nu vezi că memoria este urzeala vieţii tale mentale? Iar identitatea nu este decât un şablon de evenimente situate în timp şi în spaţiu. Schimbă şablonul şi atunci schimbi omul.

Î: Şablonul este semnificativ şi important. El are propria sa valoare. Spunând că un model ţesut nu înseamnă decât nişte fire colorate, tu pierzi lucrul cel mai important - frumuseţea ei. Sau dacă descrii o carte ca fiind hârtie şi stropi de cerneală, tu îi pierzi înţelesul. Identitatea este valoroasă pentru că ea este fundamentul individualităţii; ceea ce ne face unici şi de neînlocuit. "Eu sunt" este intuiţia unicităţii.

M: Da şi nu. Identitate, individualitate, unicitate - acestea sunt aspectele cele mai valoroase ale minţii - dar numai ale minţii. "Eu sunt tot ce există" este de asemenea o experienţă în egală măsură valabilă. Particularul şi universalul sunt inseparabile. Ele sunt cele două aspecte ale celui fără de nume, văzute din afară şi din interior. Din nefericire, cuvintele îl numesc, dar nu pot să conducă la el. Încearcă să treci dincolo de cuvinte.

Î: Ce anume moare odată cu moartea?

M: Ideea că "eu sunt corpul"; martorul nu moare.

Î: Adepţii jainismului cred într-o multitudine de martori, separaţi pentru totdeauna.

M: Aceea este tradiţia lor, întemeiată pe experienţa unor oameni mari. Martorul unic se reflectă în nenumăratele corpuri ca "eu sunt". Atât timp cât corpurile, oricât de subtile ar fi, durează, "eu sunt" apare ca fiind multiplu. Dincolo de corp există numai Unicul.

Î: Dumnezeu?

M: Creatorul este o persoană al cărei corp este lumea. Cel fără de nume este dincolo de toţi dumnezeii.

Î: Sri Rămână Maharshi a murit, în ce fel se schimbă situaţia pentru el?

M: în nici un fel. Ceea ce el a fost, mai este încă - Realitatea Absolută.

Î: Dar în ceea ce-l priveşte pe omul obişnuit, moartea schimbă situaţia.

M: Ceea ce el însuşi socoteşte că este înainte de moarte, continuă să fie şi după moarte. Imaginea lui despre sine supravieţuieşte.

Î: Deunăzi a fost o discuţie despre întrebuinţarea de către jnanin a pieilor de animale pentru meditaţie. Eu n-am fost convins. Este uşor să justifici totul referindu-te la obiceiuri şi tradiţie. Obiceiurile pot fi crude şi tradiţia coruptă. Ele explică, dar nu justifică.

M: Niciodată n-am vrut să spun că nelegiuirea urmează realizarea de sine. Un om eliberat este extrem de supus legilor. Insă legile sale sunt legile sinelui său real, nu ale societăţii sale. Pe acestea le respectă sau le încalcă potrivit circumstanţelor şi necesităţii. Dar el nu va fi niciodată fantezist şi nedisciplinat.

Î: Ceea ce nu pot eu să accept, este justificarea prin obicei şi deprindere.

M: Dificultatea se află în punctele noastre de vedere diferite. Tu vorbeşti din acela al corpului-minte. Al meu este punctul de vedere al martorului. Diferenţa este fundamentală.

Î: Totuşi, cruzimea este cruzime.

M: Nimeni nu te sileşte să fii crud.

Î: A profita de cruzimea altora, înseamnă a fi crud prin procură.

M: Dacă cercetezi îndeaproape procesul trăirii, vei găsi cruzime pretutindeni, căci viaţa se hrăneşte cu viaţă. Este un fapt, însă aceasta nu te face să te simţi vinovat că eşti în viaţă. Tu începi o viaţă de cruzime pricinuindu-i mamei tale nesfârşite necazuri. Până în ultima zi a vieţii tale, te vei bate pentru hrană, îmbrăcăminte, adăpost ca să-ţi întreţii corpul, luptând pentru nevoile lui ca să-l pui la adăpost într-o lume a nesiguranţei şi morţii. Din punctul de vedere al animalului, a fi ucis nu este cea mai rea formă de a muri; cu siguranţă, este preferabil bolii şi decăderii senile. Cruzimea se află în motiv, nu în fapt. Faptul de a ucide îl răneşte pe ucigaş, nu pe cel ucis.

Î: De acord; dar atunci nu ar trebui acceptate serviciile vânătorilor şi măcelarilor.

M: Cine vrea să le accepte?

Î: Tu.

M: Iată cum mă vezi tu pe mine! Cât de repede acuzi, condamni, dai sentinţe şi execuţi! De ce începi cu mine şi nu cu tine însuţi?

Î: Un om ca tine ar trebui să dea un exemplu.

M: Eşti tu gata să-mi urmezi exemplul? Eu sunt mort pentru lume, nu vreau nimic, nici măcar să trăiesc. Fii aşa cum sunt eu, fă aşa cum fac eu. Tu mă judeci după hrana şi hainele mele, pe când eu mă uit numai la motivele tale; dacă tu crezi că eşti corpul şi mintea şi acţionezi în conformitate cu asta,

atunci eşti vinovat de cea mai mare cruzime - cruzimea față de propria ta ființă reală, în comparație cu asta toate celelalte cruzimi nu contează.

Î: Tu îți găseşti refugiu în pretenția că nu eşti corpul; însă tu îți controlezi corpul şi eşti răspunzător pentru tot ceea ce face el. A-i acorda corpului autonomie deplină ar fi o imbecilitate, o adevărată nebunie!

M: Calmează-te! Şi eu sunt împotriva uciderii animalelor pentru carne şi piele, dar refuz să-i acord primul loc. Vegetarianismul este o cauză pentru care merită să lupți, dar nu şi cea mai urgentă; toate cauzele sunt servite cel mai bine de omul care s-a reîntors la sursa sa.

Î: Când am fost la Sri Ramanashram, l-am simțit pe Bhagavan pretutindeni, atotpătrunzător, atotvăzător.

M: Ai avut credința necesară. Cei care au o credință adevărată în el îl vor vedea pretutindeni şi oricând. Totul se întâmplă potrivit cu credința ta, iar credința ta este forma dorinței tale.

Î: Credința pe care o ai în tine însuți, nu este tot o formă de dorință?

M: Atunci când spun: "eu sunt", eu nu mă refer la o entitate separată al cărei corp ar constitui nucleul ei. Eu înțeleg că sunt totalitatea existenței, oceanul conştiinței, întregul univers a tot ceea ce este şi cunoaşte. Nu am nimic de dorit, căci eu sunt complet pentru totdeauna.

Î: Poți să fii în contact cu viața lăuntrică a altor oameni?

M: Eu sunt oamenii.

Î: Nu mă refer la identitatea de esență sau de substanță, nici la asemănarea formei. Mă refer la pătrunderea efectivă în mințile şi inimile altora şi la participarea la experiențele lor personale. Poți tu să suferi şi să te bucuri cu mine, sau doar deduci ceea ce simt eu prin observare şi analogie?

M: Toate ființele sunt în mine. Insă a introduce în creier conținutul altui creier necesită o pregătire specială. Nu este nimic care să nu poată fi realizat prin pregătire.

Î: Eu nu sunt proiecția ta, nici tu a mea. Eu exist prin propriile mele eforturi, şi nicidecum ca o creație a ta. Această filozofie brută bazată pe imaginație şi proiecție nu mă atrage. Tu mă privezi de întreaga realitate. Cine este imaginea cui? Tu eşti imaginea mea sau eu sunt a ta? Ori poate că sunt o imagine în propria mea imagine! Nu, ceva este greşit în toate astea.

M: Cuvintele îşi trădează goliciunea lor. Realul nu poate fi descris, el trebuie experimentat. Eu nu pot să găsesc cuvinte mai bune pentru ceea ce ştiu. Ceea ce spun poate să sune ridicol. Insă ceea ce cuvintele încearcă să transmită este adevărul cel mai înalt. Toate sunt una, oricât de mult am recurge la jocuri de cuvinte. Şi totul este făcut ca să satisfacă unica sursă şi unicul scop al oricărei dorințe, sursă pe care toți o cunoaştem ca "eu sunt".

Î: Durerea este rădăcina dorinței. Imboldul fundamental este să scapi de durere.

M: Care este rădăcina durerii? Ignoranța față de tine însuți. Care este rădăcina dorinței? Imboldul de a te găsi pe tine însuți. Întreaga creație trudeşte pentru Sine şi nu va avea tihnă până când nu se va reîntoarce la el.

Î: Când se va reîntoarce?

M: Se poate reîntoarce oricând vrei.

Î: Şi lumea?

M: Poți s-o iei cu tine.

Î: Pentru a putea ajuta lumea, trebuie să aştept până când voi atinge perfecțiunea?

M: Ajută lumea pe orice cale. Nu vei ajuta prea mult, însă efortul te va face să creşti. Nu este nimic greşit în încercarea de a ajuta lumea.

Î: Cu siguranță că au existat oameni, oameni obişnuiți, care au ajutat în mare măsură.

M: Atunci când vine vremea ca lumea să fie ajutată, unor oameni li se dă voința, înțelepciunea şi puterea de a aduce mân schimbări.

37. DINCOLO DE PLĂCERE ŞI DE DURERE ESTE BEATITUDINE

Maharaj: Tu trebuie să realizezi înainte de toate că tu eşti dovada tuturor, inclusiv a ta însuți. Nimeni şi nimic nu poate sa dovedească existența ta, deoarece existența lui trebuie să fie mai întâi confirmată de tine. Ființa şi cunoaşterea ta nu le datorezi nimănui. Ține minte, tu depinzi în întregime de tine însuți. Tu eşti ființă atemporală şi pură conştiință.

Întrebare: Există o deosebire fundamentală între noi. Tu cunoşti realul în timp ce eu cunosc numai activitățile minții mele. Prin urmare, ceea ce spui tu este un lucru, ceea ce aud eu este un altul. Ceea ce spui tu este adevărat; ceea ce înțeleg eu este fals, deşi cuvintele sunt aceleaşi. Există o prăpastie între noi. Cum să umplem prăpastia?

M: Renunță la ideea de a fi ceea ce socoteşti că eşti şi nu va mai exista nici o prăpastie. Imaginându-te ca fiind separat, tu ai creat prăpastia. Nu-i nevoie să o traversezi. Va fi de ajuns să n-o mai creezi. Tu eşti totul şi totul este al .tău. Nu există nimeni altcineva. "Este un fapt.''

Î: Ce ciudat! Aceleaşi cuvinte care pentru tine sunt adevărate, sunt false pentru mine. "Nu există nimeni altcineva". Cât de neadevărat!

M: Adevărate sau neadevărate, ce importanţă are? Cuvintele nu contează. Ceea ce contează este ideea pe care o ai despre tine însuţi, căci ea te blochează. Renunţă la ea. -

Î: încă din fragedă copilărie am fost învăţat să gândesc că sunt limitat la numele şi la forma mea. O simplă afirmaţie contrară nu va şterge făgaşul mental. O spălare de creier se impune, dacă se poate face.

M: Tu o numeşti spălare de creier, eu o numesc yoga - nivelarea tuturor brazdelor mentale. Nu trebuie să fii constrâns să gândeşti într-una aceleaşi gânduri. Mergi înainte!

Î: Mai uşor de zis decât de făcut.

M: Lasă copilăriile! E mai uşor să schimbi decât să suferi. Crescând, ieşi din copilărie, asta-i tot.

Î: Astfel de lucruri nu se fac. Ele se întâmplă.

M: Toate se întâmplă în fiecare clipă, dar tu trebuie să fii Pregătit pentru asta. A fi pregătit, înseamnă a fi matur. Tu nu vezi realul pentru că mintea ta nu-i pregătită pentru asta. .

Î: Dacă realitatea este natura mea reală, cum pot eu să fiu vreodată nepregătit?

M: Nepregătit înseamnă temător. Tu te temi de ceea ce eşti Destinaţia ta este întregul. Dar tu te temi că îţi vei pierde identitatea. Asta-i o copilărie, este ca şi cum te-ai agăţa de jucăriile tale, de dorinţele şi fricile tale, de părerile şi ideile tale. Renunţă la toate astea şi fii pregătit ca realul să se afirme cu putere de la sine. Această afirmare de la sine este cel mai bine exprimată în cuvintele "eu sunt". Nimic altceva nu are existenţă, de asta eşti absolut sigur.

Î: "Eu sunt", bineînţeles, dar de asemenea "eu ştiu". Iar eu ştiu că sunt aceasta şi aceea, posesorul trupului, în raporturi multiple cu alţi posesori.

M: Totul este amintire trecută în acum.

Î: Eu pot să fiu sigur doar de ceea ce este acum. Trecut şi viitor, amintire şi imaginaţie, acestea sunt stări mentale, însă ele sunt tot ce ştiu şi ele sunt acum. Tu îmi spui să le abandonez. Cum se poate abandona "acum"-ul?

M: Tu te mişti tot timpul înspre viitor, fie că-ţi face plăcere, fie că nu.

Î: Eu mă mişc din acum în acum - nu mă mişc deloc. Toate celelalte se mişcă, eu nu.

M: De acord. Dar mintea ta se mişcă! În acum, tu eşti atât ceea ce este mobil cât şi ceea ce este imobil. Până în prezent, tu te-ai luat drept ceea ce este mobil şi nu te-ai sinchisit de ceea ce este imobil. Intoarce-ţi mintea pe dos! Nu lua în seamă ceea ce este mobil şi te vei pomeni a fi veşnicul prezent, realitatea neschimbătoare, inexprimabilă, dar solidă ca o stâncă.

Î: Dacă-i acum, de ce nu sunt conştient de ea?

M: Fiindcă te agăţi de ideea că nu eşti conştient de ea. Alunga această idee.

Î: Asta nu mă face conştient.

M: Ai răbdare. Tu vrei să fii de ambele părţi ale zidului în acelaşi timp. Se poate, dar atunci trebuie să înlături zidul. Sau realizează că zidul şi cele două părţi ale lui sunt un singur spaţiu, căruia ideea de "aici" şi "acolo" nu i se aplică.

Î: Analogiile nu dovedesc nimic. Singura mea nemulţumire este aceasta: de ce eu nu văd ceea ce vezi tu, de ce cuvintele tale nu sună ca fiind adevărate în mintea mea. Îngăduie-mi să ştiu doar atât; toate celelalte pot să aştepte. Tu eşti înţelept, iar eu sunt stupid; tu vezi, eu nu. Unde şi cum voi găsi înţelepciunea?

M: Dacă ştii că eşti stupid, atunci nu eşti deloc stupid!

Î: întocmai cum faptul de a mă şti bolnav nu mă face bine, aşa şi faptul de a mă şti necugetat nu mă poate face înţelept.

M: Ca să ştii că eşti bolnav, nu trebuie ca mai înainte să te simţi bine?

Î: Ah, nu. Ştiu prin comparaţie. Dacă eu sunt orb din naştere şi tu îmi spui că tu cunoşti lucruri fără să le atingi, în timp ce eu trebuie să ating pentru a cunoaşte, atunci eu sunt conştient că sunt orb fără să ştiu ce înseamnă a vedea. În mod similar, eu ştiu că îmi lipseşte ceva atunci când tu afirmi cu putere lucruri pe care nu le pot pricepe. Tu îmi spui lucruri atât de minunate despre mine însumi; după părerea ta eu sunt etern, omniprezent, omniscient, suprem fericit, creator, păstrător şi distrugător a tot ceea ce este, sursa întregii vieţi, inima fiinţei, stăpânul şi iubitul fiecărei creaturi. Tu mă pui pe picior de egalitate cu Realitatea Ultimă, sursa şi scopul întregii existenţe. Eu rămân fără glas, căci mă ştiu a fi un minuscul agregat de dorinţe şi frici, o bulă de suferinţă, o licărire trecătoare de conştiinţă într-un ocean de întuneric.

M: Mai înainte ca durerea să fie, tu erai. După ce durerea a trecut, tu ai rămas. Durerea este trecătoare, tu nu eşti.

Î: îmi pare rău, dar eu nu văd ceea ce vezi tu. Din ziua în care m-am născut până în ziua în care voi muri, durerea şi plăcerea vor ţese pânza vieţii mele. Despre faptul de a exista înainte de naştere şi după moarte nu ştiu nimic. Eu nici nu accept, nici nu tăgăduiesc. Aud ceea ce spui, însă eu nu cunosc

acest lucru.

M: Acum, tu eşti conştient, nu-i aşa?

Î: Te rog, nu-mi pune întrebări despre înainte şi după. Eu ştiu doar ceea ce este acum.

M: Destul de bine. Eşti conştient. Ține-te de asta. Sunt şi stări în care nu eşti conştient. Numeşte-le existență inconştientă.

Î: Existență inconştientă?

M: Conştiența şi inconştiența nu sunt aplicabile aici. Existența este în conştiință, esența este independentă de conştiință.

Î: Este ea vacuitate? Este tăcere?

M: De ce intri în amănunte? Existența umple şi transcende conştiința. Conştiința obiectivă este o parte a conştiinței pure, ea nu este dincolo de ea.

Î: Cum ajungi sa cunoşti o stare de existență pură care nu este nici conştientă, nici inconştientă? întreaga cunoaştere este numai în conştiință. Poate că există o stare în care mintea este suspendată. Oare atunci conştiința apare ca fiind martorul?

M: Martorul doar înregistrează evenimentele. În suspensia minții chiar şi simțământul "eu sunt" se dizolvă. Nu există nici un "eu sunt" fără minte.

Î: Fără minte înseamnă fără gânduri. "Eu sunt", ca gând, se lasă la fund. "Eu sunt", ca simțământ al ființării, rămâne.

M: Orice experiență se afundă odată cu mintea. Fără minte nu poate să existe nici experimentator nici experiență.

Î: Dar martorul nu rămâne?

M: Martorul doar înregistrează prezența sau absența experienței. El nu este o experiență în sine, ci devine o experiență atunci când se iveşte gândul**Î:** "eu sunt martorul".

Î: Tot ceea ce ştiu este că mintea uneori funcționează şi uneori se opreşte. Experiența tăcerii mentale eu o numesc suspensia minții

M: Numeşte-o cum vrei: tăcere, vid sau suspensie, fapt este că triada experimentator - experimentare - experiență nu există. În starea de martor, în luciditate sau în conştiința de sine, sentimentul de a fi aceasta sau aceea nu există. Ființa ne-identificată rămâne.

Î: Ca o stare de inconştiență?

M: Indiferent la ce ai putea face referință, ea este contrariul. Ea este, de asemenea, între şi dincolo de toate contrariile. Ea nu este nici conştiința, nici inconştiența, nu este nici între cele doua, nici dincolo de ele. În sine însăşi, ea nu are nici un fel de legătură cu ceva ce poate fi numit experiență ori absența experienței.

Î: Ce lucru ciudat! Tu vorbeşti despre ea de parcă ar fi o experiență.

M: Când mă gândesc la ea devine o experiență.

Î: Ca şi lumina invizibilă care, interceptată de o floare, devine o culoare?

M: Da, poți să zici şi aşa. Ea este în culoare, dar nu culoarea însăşi

Î: Mereu aceeaşi cvadruplă negație a lui Nagarjuna: nici aceasta, nici aceea, nici amândouă, nici una sau alta. Mintea mea se clatină din temelii!

M: Dificultatea ta provine din ideea că realitatea este o stare de conştiință, una printre multe altele. Tu ai tendința să spui: "Aceasta este real. Aceea nu-i real. Aceasta este în parte real, în parte ireal", de parcă realitatea ar fi un atribut sau o calitate pe care poți să o ai în diverse măsuri.

Î: Dă-mi voie să formulez întrebarea în alți termeni. La urma urmei, conştiința devine o problemă numai atunci când ea este dureroasă. O stare veşnic beatifică nu dă naştere la întrebări. Noi găsim că întreaga conştiință este un amestec de plăcut şi de dureros. De ce?

M: întreaga conştiință este limitată şi prin urmare dureroasă. La rădăcina conştiinței se află dorința, imboldul de a experimenta.

Î: Vrei să spui că fără dorință nu poate să existe conştiință? Şi care este avantajul faptului de a fi inconştient? Dacă trebuie să mă lipsesc de plăcere pentru a mă elibera de durere, mai bine te păstrez pe amândouă.

M: Dincolo de durere şi de plăcere este beatitudine.

Î: Beatitudine inconştientă... de ce folos îmi poate fi?

M: Nici conştientă, nici inconştientă. Reală.

Î: Care este obiecția ta cu privire la conştiință?

M: Conştiința este o povară. Corp înseamnă povară. Senzații dorințe, gânduri - toate acestea sunt poveri, întreaga conştiință este o conştiință a conflictului.

Î: Realitatea este descrisă ca existență adevărată, conştiință pură, beatitudine infinită. Ce are durerea a face cu ea?

M: Durerea şi plăcerea se întâmplă, însă durerea este prețul plăcerii, plăcerea este răsplata durerii. În viată, de asemenea, adesea te faci plăcut rănind şi răneşti făcându-te plăcut.

Î: Toate astea sunt foarte interesante, fără îndoială, dar ţelul meu este mai simplu. Eu vreau mai multă plăcere şi mai puţină durere în viaţă. Ce am de făcut?

M: Atâta timp cât există conştiinţă trebuie să existe plăcere şi durere. Este în natura lui "eu sunt", a conştiinţei, să se identifice cu contrariile.

Î: Dar atunci, la ce-mi folosesc toate astea? Nu îmi aduc nici un fel de satisfacţie.

M: Cine este nesatisfăcut? Cine eşti tu?

Î: Sunt omul plăcerii şi al durerii.

M: Plăcerea şi durerea sunt amândouă ananda (beatitudine). Eu sunt aici, aşezat în faţa ta şi îţi spun, din experienţa mea imediată şi neschimbătoare, că durerea şi plăcerea sunt crestele şi văile valurilor din oceanul beatitudinii. În adânc este perfectă plenitudine.

Î: Este experienţa ta constantă?

M: Este atemporală şi neschimbătoare.

Î: Tot ce cunosc este dorinţa de plăcere şi teama de durere.

M: Asta este ceea ce gândeşti tu despre tine. Încetează asta. Dacă nu poţi să întrerupi o obişnuinţă dintr-o dată, ia în considerare modul tău obişnuit de a gândi, şi observă falsitatea lui. Chestionarea obişnuitului este datoria minţii. Ceea ce mintea a creat, mintea trebuie să distrugă. Realizează că nu există dorinţă în afara minţii şi rămâi afară.

Î: Cinstit vorbind, eu nu am încredere în acest mod de a explica toate lucrurile ca fiind făcute de minte. Mintea este numai un instrument, aşa cum şi ochiul este un instrument. Poţi tu să spui că percepţia este creaţie? Eu văd lumea prin fereastră, nu în fereastră. Tot ceea ce spui tu se leagă datorită fundamentului lor comun, dar eu nu ştiu dacă fundamentul tău există în realitate ori numai în minte. Eu pot avea doar o imagine mentală a realităţii. Ce înseamnă ea pentru tine, nu ştiu.

M: Atâta timp cât te vei plasa în minte, tu mă vei vedea în minte.

Î: Cât de neadecvate sunt cuvintele pentru înţelegere!

M: Fără cuvinte, ce mai este de înţeles? Nevoia de înţelegere decurge din greşita înţelegere. Ce spun eu este adevărat, dar pentru tine este numai o teorie. Cum vei ajunge să ştii că este adevărat? Ascultă, aminteşte-ţi, cugetă, vizualizează, experimentează. De asemenea, aplică asta în viaţa ta de zi cu zi. Ai răbdare cu mine şi, mai presus de toate, ai răbdare cu tine însuţi, căci tu eşti singurul tău obstacol. Calea duce prin tine însuţi către tine însuti. Câtă vreme vei crede că numai particularul este real, conştient, fericit şi vei respinge realitatea non-duală ca fiind ceva închipuit, un concept abstract, tu mă vei afla împărţind cu economie concepte şi abstracţii. Dar odată ce ai atins realul în interiorul propriei tale fiinţe, tu mă vei afla descriind ceea ce pentru tine este cel mai apropiat şi cel mai drag.

38. PRACTICA SPIRITUALĂ ÎNSEAMNĂ VOINŢĂ AFIRMATĂ ŞI REAFIRMATĂ CU PUTERE

Întrebare: Occidentalii care vin ocazional să te vadă sunt confruntaţi cu o dificultate specifică. Chiar şi noţiunea de om eliberat, un om realizat, un cunoscător de sine, un cunoscător de Dumnezeu, un om de dincolo de lume, este necunoscută pentru el - Tot ce au ei, în cultura lor creştină, este ideea de sfânt: un om pios, supus legilor, temător de Dumnezeu, iubitor al semenului, evlavios, uneori predispus la extaze şi a cărui sfinţenie este confirmată prin câteva miracole. Chiar ideea de jnanin este străină culturii occidentale, este ceva exotic şi mai degrabă incredibil Chiar şi atunci când existenţa lui este acceptată, el este privit cu suspiciune, ca un caz de euforie auto-indusă cauzată de ciudate posturi fizice şi atitudini mentale, însăşi ideea de nouă dimensiune a conştiinţei li se pare neplauzibilă şi improbabilă. Ceea ce îi va ajuta va fi oportunitatea de a auzi un jnanin relatându-şi propria experienţă a realizării, cauzele şi începuturile ei, progresele şi împlinirile ei precum şi practica sa efectivă în viaţa zilnică. Mult din ceea ce spune el poate să pară straniu, chiar lipsit de înţeles, dar va rămâne totuşi un sentiment al realităţii, o atmosferă de experimentare efectivă, inefabilă, totuşi foarte reală, un centru din care poate fi trăită o viaţă exemplară.

Maharaj: Experienţa poate fi incomunicabilă. Poate cineva să comunice o experienţă?

Î: Desigur, dacă eşti un artist. Esenţa artei este comunicarea simţirii, a experienţei.

M: Pentru a recepţiona comunicarea, trebuie să fii receptiv.

Î: Fireşte. Trebuie să existe o persoană care recepţionează. Dar dacă transmiţătorul nu transmite, la ce mai serveşte receptorul?

M: Jnaninul aparţine lumii întregi. El se dăruieşte pe sine neobosit şi complet tuturor celor care vin la el. Dacă el nu este un dăruitor, atunci nu este un jnanin. Tot ceea ce are, el împărtăşeşte şi altora.

Î: Dar poate el să împărtăşească ceea ce este el?

M: întrebi cumva dacă el poate să-i transforme pe alţii în jnanini? Da şi nu. Nu, întrucât jnaninii nu sunt făcuţi de un altul, ei se realizează pe ei înşişi ca jnanini, atunci când se reîntorc la sursa lor, la natura lor reală. Eu nu pot să te prefac în ceea ce eşti deja. Tot ceea ce pot este să-ţi indic drumul pe care am apucat eu şi să te invit să faci la fel.

Î: Aceasta nu răspunde la întrebarea mea. Il am în minte pe occidentalul critic şi sceptic care neagă chiar şi posibilitatea stărilor mai înalte de conştiinţă, în ultima vreme, drogurile au făcut o breşă în necredinţa sa, dar fără să afecteze perspectiva lui materialistă. Cu droguri sau fără droguri, corpul rămâne faptul primar, iar mintea este secundară. Dincolo de minte, ei nu vad nimic. De la Buddha încoace starea de realizare de sine a fost descrisă în termeni negativi: "nu aceasta, nu aceea". Să fie oare inevitabil? Nu este posibil să o ilustrezi, dacă nu poţi s-o descrii? Admit, nici o descriere verbală nu o va ilustra, din moment ce starea descrisă este dincolo de cuvinte. Totuşi ea este şi înlăuntrul cuvintelor. Poezia este arta de a reda inexpimabilul în cuvinte.

M: Poeţii religioşi nu lipsesc defel, întoarce-te spre ei pentru a obţine ceea ce doreşti, în ceea ce mă priveşte, învăţătura mea este simplă: ai încredere în mine pentru o vreme şi fă ce îţi spun. Dacă perseverezi, vei găsi că încrederea ta a fost justificată.

Î: Şi ce este de făcut cu oamenii care sunt interesaţi, dar nu pot avea încredere?

M: Dacă ar putea să stea cu mine, ei ar ajunge să aibă încredere în mine. Odată ce vor avea încredere în mine, ei vor urma sfaturile mele şi vor descoperi prin ei înşişi.

Î: Nu pregătirea o cer eu chiar acum, ci rezultatele sale. Tu le ai pe amândouă. Tu eşti dispus să ne spui totul despre pregătire, dar atunci când se ajunge la rezultate, tu refuzi să împărtăşeşti. Fie că ne spui că starea ta este dincolo de cuvinte, fie că nu există nici o deosebire; că acolo unde noi vedem o deosebire, tu nu vezi nici una. În ambele cazuri suntem lipsiţi de puterea de a pătrunde direct şi revelator în starea ta.

M: Cum vrei tu să pătrunzi direct în starea mea, câtă vreme iţi lipseşte pătrunderea directă în propria ta stare? Când însăşi instrumentul penetrării directe lipseşte, nu este important să-l găsim mai întâi? Tu eşti precum un orb care vrea să înveţe să picteze înainte de a-şi recăpăta vederea. Tu vrei să cunoşti starea mea, însă nu cunoşti starea soţiei tale sau a servitorului tău.

Î: Eu cer doar nişte indicii.

M: Bine, îţi dau un punct de reper foarte semnificativ - acolo tu vezi deosebiri, eu nu văd. Pentru mine asta-i de ajuns. Dacă gândeşti că nu e de ajuns, eu nu pot decât să repet: este de ajuns. Chibzuieşte adânc la asta şi vei ajunge să vezi ceea ce văd eu. Se pare că tu vrei să te bucuri de o pătrundere imediată, uitând că imediatul este întotdeauna precedat de o lungă pregătire. Fructul cade brusc, dar coacerea ia timp.

La urma urmei, când îţi cer să ai încrederea în mine, este numai pentru o scurtă perioadă de timp, suficient însă pentru a te pune în mişcare. Cu cât eşti mai serios, cu atât mai puţină credinţă îţi trebuie, căci curând vei găsi justificată încrederea în mine. Tu vrei să-ţi dovedesc că sunt demn de încredere! Cum aş putea să o fac, şi la ce bun? în definitiv, ceea ce îţi ofer eu este o abordare operaţională, atât de curentă în ştiinţa Occidentului. Când un om de ştiinţă descrie un experiment şi rezultatele sale, tu accepţi de regulă afirmaţiile lui pe încredere şi repeţi experimentul aşa cum îl descrie el. Odată ce obţii aceleaşi rezultate, sau unele asemănătoare, nu mai este nevoie să ai încredere în el, ci te încrezi în propria ta experienţă, încurajat, mergi mai departe şi ajungi în final la rezultate substanţial identice.

Î: Mintea indiană a fost pregătită pentru experimentele metafizice prin cultură şi prin educaţie. Pentru un indian, cuvinte precum "percepţia directă a Realităţii Ultime" au înţeles şi scot la iveală răspunsuri din profunzimile fiinţei lui. Ele înseamnă puţin pentru un occidental; chiar atunci când a fost crescut întruna din variantele creştinismului, gândirea sa nu merge dincolo de conformarea la poruncile lui Dumnezeu şi la îndemnurile lui Christos. Cunoaşterea de primă mână a realităţii este nu numai dincolo de orice ambiţie, ci şi dincolo de orice concepere. Unii indieni îmi spun: "Fără speranţă. Occidentalul nu va înţelege, căci nu poate. Nu-i spune nimic despre realizarea de sine lasă-l să trăiască o viaţă utilă şi să-şi câştige dreptul de a renaşte în India. Numai atunci va avea o şansă". Alţii spun: "Realitate; este aceeaşi pentru toţi, dar nu toţi sunt la fel de înzestraţi cu capacitatea de a o percepe. Capacitatea vine odată cu dorinţa, care se va transforma în devoţiune şi în ultimă instanţă într-o totală dăruire de sine. Cu integritate şi seriozitate şi cu hotărârea de fier de a învinge toate obstacolele, occidentalul are aceeaşi şansă ca şi omul oriental. Tot ce-i trebuie, este stârnirea interesului". Pentru ca interesul său privitor la cunoaşterea de sine să fie stârnit, el trebuie să fie convins de avantajele ei.

M: Crezi că este cu putinţă ca o experienţă personală să fie transmisă?

Î: Nu ştiu. Tu vorbeşti de unitatea, de identitatea celui care vede cu ceea ce este văzut. Când toate sunt una, comunicarea ar trebui să fie realizabilă.

M: Ca să ai experienţa directă a unei ţări, trebuie să mergi şi să trăieşti acolo. Nu cere imposibilul. Fără îndoială, victoria spirituală a unui om va aduce foloase omenirii, dar pentru a aduce foloase unui alt individ este nevoie de o strânsă relaţie personală. O astfel de relaţie nu este accidentală şi nu poate fi pretinsă de oricine. Pe de altă parte, abordarea ştiinţifică este pentru toţi. "Ai încredere-probează-gustă". Ce-ţi trebuie mai mult? De ce să vâri Adevărul cu forţa pe gâtleje nedoritoare, lipsite de poftă? Asta oricum nu se poate face. Fără cel care primeşte, ce poate să facă cel care dă?

Î: Esenţa artei constă în a folosi forma exterioară pentru a comunica o experienţă interioară.

Fireşte, trebuie să fii sensibil la lumea interioară mai înainte ca exteriorul să aibă un sens. Cum se poate creşte în sensibilitate?

M: Oricum ai lua-o, se ajunge la acelaşi lucru. Cei care dau sunt mulți; unde sunt cei care primesc?

Î: Nu poți tu să-ti împărtăşeşti propria sensibilitate?

M: Ba da, pot, dar împărtăşirea este o stradă cu două sensuri. Pentru o împărtăşire este nevoie de doi. Cine este dispus să ia ceea ce eu sunt dispus să dau?

Î: Tu zici că noi suntem una. Nu-i de ajuns?

M: Eu sunt una cu tine. Eşti tu una cu mine? Dacă eşti, n-ai mai pune întrebări. Dacă nu eşti, dacă nu vezi ceea ce văd eu ce pot să fee dincolo de a-ți arăta calea să-ți îmbunătățeşti viziunea?

Î: Ceea ce nu poți să dai nu-ți aparține.

M: Eu nu pretind nimic ca fiind al meu personal. Când nu este "eu", unde este "al meu"? Doi oameni se uită la un copac. Unul vede fructele ascunse printre frunze şi celălalt nu le vede. Altminteri, nu există nici o deosebire între cei doi. Cel care vede ştie că având puțină atenție şi celălalt va vedea fructele, dar chestiunea împărtăşirii nu se pune. Crede-mă, eu nu țin pumnii strânşi, păstrând pentru mine partea ta de realitate. Din contră, eu sunt al tău cu totul, mănâncă-mă şi bea-mă. Dar în timp ce repeți verba**Î:** "dă-mi, dă-mi", tu nu faci nimic pentru a lua ceea ce este oferit. Eu îți arăt o cale scurtă şi uşoară ca să fii în stare să vezi ceea ce văd eu, dar tu te agăți de vechile tale obişnuințe de gândire, simțire şi acțiune şi dai toată vina pe mine. Eu nu am nimic din care să nu ai şi tu. Cunoaşterea de sine nu este o bucată de proprietate care să fie oferită şi acceptată. Ea este o dimensiune cu totul nouă, unde nu există nimic de dat sau de luat.

Î: Dă-mi cel puțin o oarecare putere de a înțelege conținutul minții tale în vreme ce îți trăieşti viața de zi cu zi. A mânca, a bea, a vorbi, a dormi - cum se simte asta la capătul unde te afli tu?

M: Lucrurile obişnuite ale vieții - eu le experimentez întocmai cum faci şi tu. Deosebirea se află în ceea ce nu experimentez. Eu nu experimentez frică sau lăcomie, ură sau mânie. Eu nu cer nimic, nu refuz nimic, nu păstrez nimic. În aceste chestiuni nu fac nici un compromis. Poate că aici se află diferența fundamentală dintre noi. Eu nu fac compromisuri, eu sunt sincer cu mine însumi, pe câtă vreme tu te temi de realitate.

Î: Din punctul de vedere al occidentalilor există ceva tulburător în căile tale. Să şezi într-un colț, de unul singur, şi să tot repeți: "Eu sunt Dumnezeu, Eu sunt Dumnezeu", pare curată nebunie Cum să convingi un occidental că astfel de practici conduc la suprema sănătate psihică?

M: Omul care pretinde că este Dumnezeu şi omul care se îndoieşte de acest lucru - amândoi se amăgesc. Ei vorbesc în visul lor.

Î: Dacă totul este visare, ce este trezia?

M: Cum să descriu starea de trezie în limbajul tărâmului de vis? Cuvintele nu descriu, ele sunt doar simboluri.

Î: Iarăşi aceeaşi scuză că vorbele nu sunt în stare să comunice realitatea.

M: Dacă tu vrei cuvinte, am să-ți dau câteva din străvechile cuvinte de putere. Repetă-le pe oricare fără încetare: ele pot face minuni.

Î: Vorbeşti serios? I-ai cere tu unui occidental să repete "Om" ori "Ram" ori "Hare Krishna" fără încetare, cu toate că îi lipsesc în totalitate credința şi convingerea născute din fundalul religios şi cultural corespunzător? Fără credință şi fervoare, repetând mecanic aceleaşi sunete, va realiza el vreodată ceva?

M: De ce nu? Imboldul, motivul ascuns este ceea ce contează, nu forma pe care o ia. Indiferent ce va face, dacă el o va face de dragul descoperirii propriului său sine real, asta îl va aduce cu siguranță la el însuşi.

Î: Nu este nevoie de credință în eficacitatea mijloacelor?

M: Nu este nevoie de credința care înseamnă doar aşteptarea de rezultate. Aici numai acțiunea contează. Orice faci de dragul adevărului, te va duce la adevăr. Numai să fii serios şi onest. Forma pe care o ia contează prea puțin.

Î: Dar atunci, unde este nevoia de a da expresie năzuinței cuiva?

M: Nici o nevoie. A nu face nimic este tot atât de bine. Simpla năzuință, nediluată de gândire şi acțiune, năzuință concentrată şi pură, te va duce fără întârziere la scopul tău. Adevăratul motiv este cel care contează, nu maniera.

Î: Incredibil! Cum poate o repetare rigidă, făcută într-o stare fă plictiseală care frizează disperarea, să fie eficace?

M: Chiar faptul repetării, al luptei neîncetate, al rezistenței şi al perseverenței, în ciuda plictiselii, a disperării şi a lipsei totale de convingere, este realmente crucial. Toate acestea nu sunt importante prin ele însele, ci sinceritatea dindărătul lor este importantă. Trebuie să existe o împingere din interior şi o tragere din afară.

Î: întrebările mele sunt tipice Occidentului. Oamenii gândesc în termeni de cauză şi efect, de mijloace şi scopuri. Ei nu văd ce legătură cauzală poate să existe între un anumit cuvânt şi Realitatea Absolută.

M: Nici un fel de legătură, însă există o legătură între cuvânt şi înțelesul lui, între acțiune şi motivul ei. Practica spirituală este voință afirmată şi reafirmată cu putere. Cine nu are îndrăzneală, nu va accepta realul nici chiar atunci când îi este oferit. Caracterul refractar, el însuşi născut din frică, este singurul obstacol.

Î: Ce anume este acolo ca să-mi provoace teamă?

M: Ne-cunoscutul. Ne-ființa, ne-cunoaşterea, ne-facerea. Lumea de dincolo.

Î: Vrei să spui că în vreme ce împărtăşeşti maniera realizării tale, tu nu poți împărtăşi roadele?

M: Fireşte că pot împărtăşi roadele şi asta fac tot timpul, însă limbajul meu este un limbaj tăcut, învață să asculți şi să înțelegi.

Î: Nu înțeleg cum se poate începe fără convingere.

M: Stai cu mine un timp, sau concentrează-ți mintea pe ceea ce spun şi fac eu şi convingerea se va ivi.

Î: Nu toți au şansa de a te întâlni.

M: întâlneşte-ți propriul tău sine. Fii cu propriul tău sine, ascultă-l, supune-te lui, nutreşte-l, păstrează-l în minte fără încetare. Nu ai nevoie de o altă călăuză. Atâta timp cât imboldul tău pentru adevăr îți afectează viața de zi cu zi, totul este bine pentru tine. Trăieşte-ți viața fără a răni pe nimeni. Caracterul inofensiv şi lipsa de nocivitate sunt cea mai puternică formă de yoga şi ea te va duce fără întârziere la scopul tău. Asta este ceea ce numesc eu nisarga yoga, Yoga Naturală. Ea este arta de a trăi în pace şi armonie, în prietenie şi iubire. Rodul ei este fericirea fără de cauză şi fără de sfârşit.

Î: Toate astea presupun totuşi o oarecare credință.

M: Întoarce-te spre interior şi vei ajunge să ai încredere în ține însuți, încredințarea vine odată cu experiența.

Î: Când un om îmi spune că el ştie ceva ce eu nu ştiu, am dreptul să-l întreb: "ce este ceea ce tu ştii şi eu nu ştiu?"

M: Şi dacă el îți spune că acest lucru nu poate fi transmis în cuvinte?

Î: Atunci îl privesc îndeaproape şi încerc să înțeleg.

M: Exact asta vreau să faci! Fii interesat, acordă atenție până când se stabileşte un curent de înțelegere reciprocă. Atunci împărtăşirea va fi uşoară. La drept vorbind, întreaga realizare este numai împărtăşire. Tu intri într-o conştiință mai întinsă şi te împărtăşeşti din ea. Caracterul refractar şi rezistența la a intra şi a împărtăşi este singura piedică. Eu, nu vorbesc niciodată de deosebiri, căci pentru mine nu există nici una. Tu vorbeşti despre ele, aşa că este de datoria ta să mi le arăți. Te rog, arată-mi deosebirile. Pentru asta va trebui să mă înțelegi, dar atunci nu vei mai vorbi de deosebiri, înțelege bine un singur lucru, şi ai ajuns. Ceea ce te împiedică să cunoşti nu este lipsa de ocazie, ci lipsa de abilitate în a focaliza în mintea ta ceea ce vrei să înțelegi. Dacă ai putea să păstrezi în minte ceea ce nu cunoşti, lucrul necunoscut şi-ar revela secretele. Dar dacă eşti superficial şi nerăbdător, şi nu îndeajuns de serios ca să priveşti şi să aştepți, atunci tu eşti ca un copil care plânge după lună.

39. PRIN SINE ÎNSUŞI NIMIC NU ARE EXISTENȚĂ

Întrebare: Pe măsură ce te ascult, găsesc că este inutil să îți pun întrebări. Oricare ar fi întrebarea, tu o întorci invariabil şi o aduci la faptul fundamental că eu trăiesc într-o iluzie care este propria mea creație şi că realitatea este inexprimabilă în cuvinte. Cuvintele nu fac decât să sporească şi mai mult confuzia şi singura direcție de acțiune înțeleaptă este căutarea tăcută în interior.

Maharaj: La urma urmei, mintea este cea care creează iluzia şi tot mintea este cea care se eliberează de ea. Cuvintele pot agrava iluzia, dar ele pot de asemenea să o spulbere. Nu-i nimic greşit în repetarea necontenită a aceluiaşi adevăr până când acesta devine realitate. Munca mamei nu se termină odată cu naşterea copilului. Ea îl hrăneşte zi de zi, an de an, până când copilul nu mai are nevoie de ea. Oamenii au nevoie să audă cuvinte, până când faptele ajung să le vorbească mai puternic decât cuvintele

Î: Aşadar noi suntem copii care trebuie hrăniți cu vorbe?

M: Câtă vreme dați importanță vorbelor, sunteți copii.

Î: Bun, fii atunci mama noastră.

M: Unde era copilul înainte de a se fi născut? Oare nu era el împreună cu mama? Pentru că era deja cu mama naşterea lui a fost posibilă.

Î: Cu siguranță, mama nu purta copilul atunci când era ea însăşi un copil.

M: În mod potențial, ea era mama. Încearcă să treci dincolo de iluzia timpului.

Î: Răspunsul tău este întotdeauna acelaşi. Un fel de mecanism de ceasornic care bate într-una

aceeaşi oră.

M: N-ai ce-i face. Întocmai cum unicul soare se reflectă într-un miliard de picături de rouă, aşa este atemporalul repetat la nesfârşit. Atunci când repet: "eu sunt, eu sunt", nu fac decât să afirm şi să reafirm cu putere un fapt mereu prezent. Tu eşti sătul de cuvintele mele pentru că nu vezi adevărul viu dindărătul lor. Intră în contact cu el şi vei afla deplinul înţeles al cuvintelor şi al tăcerii.

Î: Tu spui că fetiţa este deja mama viitorului ei copil. Potenţial da, însă nu efectiv.

M: Potenţialul devine real prin gândire. Corpul şi lucrările sale există în minte.

Î: Iar mintea este conştiinţa în mişcare, iar conştiinţa este actul condiţionat al Sinelui. Necondiţionatul este un alt aspect, iar dincolo se află abisul absolutului

M: Aşa este, ai spus-o frumos.

Î: însă pentru mine acestea sunt simple cuvinte. A le auzi şi repeta nu este de ajuns, ele trebuie să fie experimentate.

M: Numai preocuparea ta pentru ceea ce este exterior te împiedică să te concentrezi asupra interiorului. Tu nu poţi, totuşi, să o eviţi, nu poţi să sari peste sadhana ta. Tu trebuie să îţi întorci faţa de la lume şi să mergi înăuntru, până când interiorul şi exteriorul se contopesc şi poţi să treci dincolo de ceea ce este condiţionat, fie acesta interior sau exterior.

Î: Cu siguranţă, necondiţionatul nu este decât o idee în mintea condiţionată. Prin sine însuşi el nu are existenţă.

M: Prin sine însuşi nimic nu are existenţă. Fiecare lucru are nevoie de propria sa absenţă. A fi, înseamnă a fi ceva care se poate distinge, a fi aici şi nu acolo, a fi acum şi nu atunci, a fi astfel şi nu altfel. Aşa cum apa este delimitată de vasul care o conţine, la fel este fiecare lucru determinat de condiţii (guna). Aşa cum apa rămâne apă indiferent de vase, aşa cum lumina rămâne ea însăşi indiferent de culorile pe care le scoate în evidenţă, tot astfel realul rămâne real, indiferent de condiţiile în care el este reflectat. De ce menţii numai reflectarea în focarul conştiinţei? De ce nu şi realul însuşi?

Î: Conştiinţa însăşi este o reflectare. Cum poate ea să reţină realul?

M: A şti că atât conştiinţa cât şi conţinutul ei nu sunt decât reflectori schimbătoare şi trecătoare, înseamnă a te focaliza asupra realului. Refuzul de a vedea şarpele în colacul de sfoară este condiţia necesară pentru a vedea sfoara.

Î: Numai necesară sau şi suficientă?

M: Mai trebuie ştiut că există o sfoară care arată ca un şarpe. Similar, trebuie să ştii că realul există şi că el este de aceeaşi martoră cu conştiinţa-martor. El este, bineînţeles, dincolo de martor, dar ca să pătrunzi în el, trebuie să realizezi mai întâi starea de pură observare. A fi pe deplin conştient de condiţii te conduce la ceea ce este necondiţionat.

Î: Este posibil ca necondiţionatul să fie experimentat?

M: A cunoaşte condiţionatul ca fiind condiţionat este tot ce se poate spune despre necondiţionat. Termenii pozitivi sunt simple indicii şi sunt amăgitori.

Î: Putem oare să vorbim despre o viziune-martor a realului?

M: Cum să putem? Noi putem să vorbim numai despre ireal despre ceea ce este iluzoriu, trecător, condiţionat. Ca să trecem dincolo, trebuie să trecem prin negarea totală a oricărui lucru văzut ca având existenţă independentă. Toate lucrurile sunt dependente .

Î: De ce anume depind ele?

M: De conştiinţă. Iar conştiinţa depinde de martor.

Î: Şi martorul depinde de real?

M: Martorul este reflectarea realului în toată puritatea sa. Asta depinde de condiţia minţii. Acolo unde claritatea şi detaşarea predomină, conştiinţa-martor ia fiinţă. Este ca şi cum am spune că acolo unde apa este limpede şi liniştită, apare imaginea lunii. Ori ca lumina zilei care apare ca o scânteie în diamant.

Î: Poate să existe conştiinţă fără martor?

M: Fără martor ea devine inconştienţă, simplă trăire. Martorul este latent în fiecare stare de conştiinţă, precum lumina în fiecare culoare. Nu poate exista cunoaştere fără cunoscător, nici cunoscător fără martor. Nu numai că tu cunoşti, dar şi ştii că tu cunoşti.

Î: Dacă necondiţionatul nu poate să fie experimentat, deoarece orice experienţă este condiţionată, atunci de ce mai vorbim despre el?

M: Cum poate să existe cunoaşterea condiţionatului fără necondiţionat? Trebuie să fie o sursă din care curg toate acestea, un fundament pe care stă totul. Realizarea de sine înseamnă înainte de toate cunoaşterea condiţionării tale şi conştiinţa faptului că varietatea infinită de condiţii depinde de aptitudinea noastră infinită de a fi condiţionaţi şi de a da naştere diversităţii. Pentru mintea condiţionată necondiţionatul apare atât ca totalitatea lucrurilor cât şi ca absenţa acestora. Nici una nu poate fi experimentată în mod direct, însă aceasta nu-l face non-existent

Î: Nu este un sentiment?

M: Un sentiment este de asemenea o stare a minţii. Necondiţionatul este liber de experienţă ca un corp sănătos care nu reclamă atenţie. Să luăm experienţa morţii. Omul obişnuit se teme să moară, deoarece se teme de schimbare. Un jnanin nu se teme, deoarece mintea lui este deja moartă. El nu se gândeşte: "eu trăiesc". El ştie: "există viaţă". În ea, nu există schimbare, nici moarte. Moartea pare a fi o schimbare în timp şi în spaţiu. Acolo unde nu este nici timp nici spaţiu, cum poate să fie moarte? Jnaninul este deja mort pentru nume şi formă. Cum ar putea pierderea lor să îl afecteze? Omul din tren călătoreşte din loc în loc, dar omul care nu este în tren nu merge nicăieri, căci el nu este menit pentru o destinaţie. El nu are de mers nicăieri, nu are nimic de Scut, nimic de devenit. Cei care fac planuri se vor naşte să le îndeplinească. Cei care nu fac planuri nu au nevoie să se nască.

Î: Care este rostul durerii şi al plăcerii?

M: Există ele prin ele însele, sau numai în minte?

Î: Totuşi, ele există. Mintea n-are a face.

M: Durerea şi plăcerea nu sunt decât simptomele, rezultatele greşitei cunoaşteri şi greşitei simţiri. Un rezultat nu poate să aibă un scop propriu.

Î: În iconomia lui Dumnezeu, toate lucrurile trebuie să aibă un rost.

M: Il cunoşti tu pe Dumnezeu de vorbeşti despre el aşa de nestingherit? Ce înseamnă Dumnezeu pentru tine? Un sunet, un cuvânt, o idee din minte?

Î: Prin puterea lui m-am născut şi sunt menţinut în viaţă.

M: Şi suferi, şi mori. Eşti mulţumit?

Î: Faptul că sufăr şi mor poate să fie propria mea greşeală. Eu am fost creat pentru viaţă eternă.

M: De ce eternă în viitor şi nu în trecut? Ceea ce are un început trebuie să aibă un sfârşit. Numai ceea ce este fără de început este fără de sfârşit.

Î: Dumnezeu poate să fie doar un simplu concept, o teorie de lucru. Un concept foarte util în orice caz!

M: Pentru aceasta teoria trebuie să fie liberă de contradicţiile interne, ceea ce nu este cazul. De ce nu lucrezi pe baza teoriei că tu eşti propria ta creaţie şi propriul tău creator? Cel puţin nu va mai fi nici un Dumnezeu extern cu care să te lupţi.

Î: Lumea este atât de bogată şi de complexă - cum de am putut eu s-o creez?

M: Te cunoşti tu îndeajuns ca să ştii ce poţi şi ce nu poţi? Tu nu îţi cunoşti propriile puteri. Nu ai investigat niciodată, începe cu tine însuţi acum.

Î: Toţi cred în Dumnezeu,

M: Pentru mine, tu eşti propriul tău Dumnezeu. Dar dacă tu gândeşti altfel, gândeşte până la capăt. De este să existe Dumnezeu, atunci totul este al lui Dumnezeu şi totul este spre mai bine. Întâmpină tot ceea ce vine cu o inimă bucuroasă şi plină de recunoştinţă. Şi iubeşte toate creaturile. Aceasta te va conduce de asemenea la Sinele tău.

40. NUMAI SINELE ESTE REAL

Maharaj: Lumea-i doar un spectacol strălucitor şi gol. Ea este, şi totuşi nu-i. Este acolo atâta timp cât vreau să o văd şi să iau parte la ea. Atunci când încetează să-mi pese, ea se dizolvă. Ea nu are nici o cauză şi nu serveşte nici unui scop. Lumea se întâmplă pur şi simplu atunci când suntem distraţi, neatenţi. Ea pare să fie exact aşa cum se înfăţişează, dar ea nu are nici adâncime nici înţeles. Numai spectatorul este real, numeşte-l Sinele sau Atma. Pentru Sine lumea nu-i decât un spectacol plin de culoare, de care el se bucură atâta timp cât durează şi pe care îl dă uitării de îndată ce se sfârşeşte. Tot ceea ce se întâmplă pe scenă îl face să tremure de groază sau să se tăvălească de râs; totuşi, el este tot timpul conştient că e doar un spectacol. Fără dorinţă sau frică, el se bucură de spectacol pe măsură ce acesta se întâmplă.

Întrebare: Persoana cufundată în lume are o viaţă plină de multe parfumuri. Ea râde şi plânge, iubeşte şi urăşte, doreşte şi se teme, suferă şi se bucură. Insă jnaninul, cel lipsit de dorinţă şi de frică, ce viaţă are el? Nu rămâne el însingurat şi gol în atitudinea sa distantă?

M: Starea sa nu este atât de dezolantă; ea are gustul beatitudinii nediluate, pure, fără cauză. El este fericit şi pe deplin conştient că fericirea este chiar natura sa şi că nu este nevoie ca el să facă ceva, sau să se străduiască să obţină ceva pentru a o asigura. Ea îl urmează, mai reală decât trupul, mai aproape decât mintea însăşi. Tu îţi închipui că fără cauză nu poate exista fericire. Pentru mine, fericirea care ar depinde de vreun lucru ar fi o cumplită nenorocire. Plăcerea şi durerea au cauze, pe când starea mea este a mea personală, totalmente fără cauza, indepedentă, inatacabilă.

Î: Ca o piesă pe scenă?

M: Piesa a fost scrisă, pregătită şi repetată. Lumea se revarsă pur şi simplu în existentă din nimic şi se întoarce în nimic.

Î: Nu există nici un creator? Nu era lumea în mintea lui Brahma înainte să fi fost creată?

M: Atâta timp cât vei fi în afara stării mele, tu vei avea Creatori, Păstrători şi Distrugători, dar împreună cu mine vei cunoaşte numai Sinele şi te vei vedea pe tine însuţi în toate.

Î: Şi totuşi, tu funcţionezi.

M: Când eşti ameţit, tu vezi lumea învârtindu-se în jurul tău. Obsedat de ideea de mijloace şi scop, de muncă şi rost, tu mă vezi funcţionând aparent. În realitate, eu doar privesc. Indiferent ce se face, se face pe scenă. Bucurie şi tristeţe, viaţă Şi moarte - toate sunt reale pentru omul aflat în sclavie; pentru nune, ele fac parte din spectacol, sunt tot atât de reale ca spectacolul însuşi. Se poate ca eu să percep lumea ca şi tine, dar tu crezi că faci parte din ea, pe când eu o văd ca pe o picătură irizată în vasta întindere a conştiinţei.

Î: Noi toţi îmbătrânim. Vârsta înaintată nu este plăcută - toate durerile şi chinurile, slăbiciunea şi sfârşitul care se aproprie. Cum se simte un jnanin ca om bătrân? Cum vede Sinele lui lăuntric propria sa bătrâneţe?

M: Pe măsură ce îmbătrâneşte, ei devine tot mai fericit şi mai paşnic, în cele din urmă, el se duce acasă. Asemenea unui călător care, apropiindu-se de destinaţia sa, îşi adună bagajele, el părăseşte trenul fără regret.

Î: Există, cu siguranţă, o contradicţie. Se spune că un jnanin este dincolo de orice schimbare. Fericirea sa nici nu creşte, nici nu descreşte. Cum poate el să devină mai fericit fiindcă devine mai bătrân, şi asta în ciuda slăbiciunii fizice?

M: Nu există nici o contradicţie. Mosorul destinului se apropie de capăt - mintea este fericită. Ceaţa existenţei trupeşti se ridică - povara trupului devine mai mică pe zi ce trece.

Î: Hai să presupunem că jnaninul este bolnav. A contractat o febră şi fiecare articulaţie îl doare şi îl arde. Care este starea minţii lui?

M: Fiecare senzaţie este contemplată într-o perfectă stare de linişte. Nu există nici o dorinţă pentru acea senzaţie, nici un refuz. Ea este aşa cum este şi jnaninul o priveşte cu un zâmbet de detaşare afectuoasă.

Î: Poate că el este detaşat de propria lui suferinţă, dar ea continuă să fie acolo.

M: Ea este acolo, dar asta nu contează. Indiferent de starea în care mă aflu, eu o văd ca pe o stare a minţii care trebuie acceptată aşa cum este.

Î: Durerea este durere. Tu o experimentezi la fel ca toata lumea.

M: Cel care experimentează corpul, experimentează durerile şi plăcerile lui. Eu nu sunt nici corpul, nici experimentatorul corpului.

Î: Să zicem că ai vârsta de douăzeci şi cinci de ani. Căsătoria ta a fost stabilită, celebrată şi împlinită, iar îndatoririle familiale te năpădesc din toate părţile. Cum te-ai simţi?

M: întocmai cum mă simt acum. Tu continui să spui că starea mea interioară este modelată de evenimente externe. Nu este deloc aşa. Indiferent de ceea ce se întâmplă, eu rămân. La rădăcina fiinţei mele este Conştienţa pură, un grăunte de lumină intensă. Acest grăunte de lumină, prin însăşi natura sa, radiază şi creează imagini în spaţiu şi evenimente în timp - fără efort şi în mod spontan. Cât timp el este pur şi simplu conştient, nu există probleme. Dar când mintea discriminatoare ia fiinţă şi creează distincţii, se ivesc plăcerea şi durerea. În timpul somnului mintea este în suspensie, şi la fel sunt durerea şi plăcerea. Procesul creaţiei continuă, dar faptul nu este remarcat. Mintea este o formă de conştiinţă, iar conştiinţa este un aspect al vieţii. Viaţa creează toate lucrurile, dar Supremul este dincolo de orice.

Î: Supremul este stăpânul, iar conştiinţa - servitorul său.

M: Stăpânul este în conştiinţă, nu dincolo de ea. În termeni de conştiinţă, Supremul este în acelaşi timp creaţia şi disoluţia, concretizarea şi abstractizarea, focarul şi universalul. De asemenea, e! nu este nici una din toate astea. Cuvintele nu ajung acolo, nici mintea.

Î: Jnaninul pare să fie o fiinţă foarte singuratică, complet solitară.

M: El este singur, dar el este totul. El nu este nici măcar o fiinţă. El este fiinţarea tuturor fiinţelor. Nici măcar asta. Nici un cuvânt nu se aplică. El este ceea ce este - pământul din care creşte totul.

Î: Ţie nu ţi-e frică de moarte?

M: Am să-ţi spun cum a murit gurul meu. După ce a anunţat ca sfârşitul îi era aproape, el a încetat să mai mănânce, dar fără sa-şi schimbe rutina vieţii zilnice. În a unsprezecea zi, la ora rugăciunii, în timp ce cânta şi bătea viguros din palme, el a murit subit! Chiar aşa, între două mişcări, ca o lumânare stinsă dintr-o suflare. Fiecare moare aşa cum trăieşte. Eu nu mă tem de moarte pentru că nu mi-e frică de viaţă. Eu trăiesc o viaţă fericită şi voi muri o moarte fericită. Nenorocirea este să fii născut, nu să mori. Totul depinde de cum priveşti.

Î: Nu poate fi dată nici o dovadă despre starea ta. Tot ce ştiu despre ea este ceea ce spui tu. Tot ce văd eu, este un om bătrân, foarte interesant.

M: Tu eşti bătrânul interesant, nu eu! Eu nu m-am născut niciodată. Cum aş putea să îmbătrânesc? Ceea ce par eu a fi pentru tine există numai în mintea ta. Eu nu sunt preocupat de asta.

Î: Chiar şi ca vis, tu eşti un vis cât se poate de neobişnuit.

M: Eu sunt un vis care te poate trezi. Vei avea dovada acestui fapt chiar în trezirea ta.

Î: Imaginează-ți că ajunge la tine vestea că eu am murit. Cineva îți spune: "îl cunoşteai pe cutare? Află că a murit". Care ar fi reacția ta?

M: Aş fi foarte fericit să te am înapoi acasă. Cu adevărat bucuros să te văd ieşit din această prostie.

Î: Care prostie?

M: De a gândi că te-ai născut şi că vei muri, că tu eşti un corp folosind o minte şi alte asemenea absurdități. În lumea mea nimeni nu se naşte şi nimeni nu moare. Unii oameni se duc într-o călătorie şi vin înapoi, unii nu pleacă niciodată. Dar în ce fel schimbă asta situația, de vreme ce ei călătoresc pe tărâmuri de vis, fiecare cufundat în propriul său vis? Numai trezirea este importantă. Este suficient să recunoşti pe "eu sunt" ca realitate, şi de asemenea ca iubire.

Î: Abordarea mea nu este atât de absolută, de unde şi întrebarea mea. Pretutindeni în Occident oamenii sunt în căutare de ceva real. Ei se întorc către ştiință, care le spune o mulțime de lucruri despre materie, puțin despre minte şi nimic despre natura şi rostul conştiinței. Pentru ei realitatea este obiectivă, provenind din ceea ce este observabil şi descriptibil, fie direct fie prin deducție; despre aspectul subiectiv al realității ei nu ştiu nimic Este extrem de important să le dai de ştire că realitatea există, că ea poate fi găsită în eliberarea conştiinței de legăturile materiei, de limitările şi deformările ei. Cei mai mulți oameni din lume nici măcar nu ştiu că există realitatea, care poate fi găsită şi experimentată în conştiință. Este extrem de important ca ei să audă vestea bună despre iluminare de la cineva care într-adevăr a experimentat-o. Astfel de martori au existat întotdeauna, iar mărturia lor este prețioasă.

M: Fără îndoială. Odată auzită, evanghelia realizării de sine nu va fi uitată nicicând. Ca o sământă pusă în pământ, ea va aştepta anotimpul potrivit, va încolți şi va deveni un arbore impunător.

<u>4I. DEZVOLTĂ ATITUDINEA DE MARTOR</u>

Întrebare: Care este starea de zi cu zi şi de oră de oră a minții unui om realizat? Cum vede, aude, mănâncă, bea, se trezeşte şi se odihneşte? Ce dovadă există despre starea lui ca fiind deosebită de a noastră? în afară de mărturia verbală a aşa-zişilor oameni realizați, există vreo cale de a verifica în mod obiectiv starea lor? Nu se găsesc oare deosebiri observabile în reacțiile lor nervoase şi psihologice, în metabolismul lor sau în undele creierului lor, ori în structura lor psihosomatică?

Maharaj: Se pot găsi deosebiri, după cum nu se pot găsi. Totul depinde de capacitatea ta de observare, însă deosebirile obiective sunt cel mai puțin importante. Ceea ce contează este perspectiva lor, atitudinea lor, care este aceea de totală detaşare, de atitudine rezervată, de rămânere deoparte.

Î: Oare jnaninul nu simte tristețe, nu suferă, atunci când copilul lui moare?

M: El suferă împreună cu cei care suferă. Evenimentul în este de mică importanță, dar el este plin de compasiune Pentru ființa suferindă, fie că aceasta este în viață sau este moar-m> ne că este în trup sau în afara lui. La urma urmei, iubirea şi compasiunea sunt chiar natura lui. El este una cu tot ce trăieşte şi iubirea este acea unitate în acțiune.

Î: Oamenii sunt foarte tare înfricoşați de moarte.

M: Jnaninul nu se teme de nimic, însă el îl compătimeşte pe omul care se teme. În definitiv, a fi născut, a trăi şi a muri este natural. A te teme nu este. Evenimentului, fireşte, i se dă atenția cuvenită.

Î: Închipuie-ți că eşti bolnav - febră ridicată, dureri, tremurături. Doctorul îți spune că starea ta este gravă, că mai ai doar câteva zile de trăit. Care ar fi prima ta reacție?

M: Nici o reacție. Aşa cum este natural ca bețişoarele parfumate să ardă până la capăt, la fel de natural este ca trupul să moară. Intr-adevăr, aceasta este o chestiune de foarte mică importanță. Ceea ce contează cu adevărat, este că eu nu sunt nici corpul şi nici mintea. Eu sunt.

Î: Familia ta ar fi disperată, fireşte. Ce le-ai spune?

M: Vorbele care se spun de obicei: nu vă fie frică, viața merge înainte, Dumnezeu vă va proteja, vom fi curând din nou împreună etc. Insă pentru mine întreaga agitație şi zarvă sunt fără de înțeles, căci eu nu sunt o entitate care se imaginează pe sine vie sau moartă. Eu nu sunt născut, aşa că nu pot să mor. Nu am nimic de amintit sau de uitat.

Î: Ce părere ai despre rugăciunile pentru cei morți?

M: Fără doar şi poate, rugați-vă pentru cei morți. Asta îi mulțumeşte foarte mult. Ei sunt flatați. Jnaninul nu are nevoie de rugăciunile voastre. El însuşi este răspunsul la rugăciunile voastre.

Î: Cum îi merge urnii jnanin după moarte?

M: Jnaninul este deja mort. Te aştepți oare ca el să moară din nou?

Î: Cu siguranță, disoluția corpului este un eveniment important chiar şi pentru un jnanin.

M: Nu există evenimente importante pentru un jnanin, excepție făcând momentul când cineva ajunge la cel mai înalt țel. Numai atunci inima lui jubilează. Orice altceva nu prezintă nici un interes, întregul univers este corpul său, orice viață este viața Aşa cum, într-un oraş luminat, arderea unui bec nu

afectează rețeaua, tot aşa moartea unui corp nu afectează întregul.

Î: Poate că particularul nu contează pentru întreg, dar contează pentru ceea ce este particular, întregul este o abstracție, particularul, concretul, este real.

M: Asta-i părerea ta. Pentru mine este mai degrabă invers -întregul este real, partea vine şi trece. Particularul este născut şi renăscut, schimbându-şi numele şi forma; Jnaninul este Realitatea Neschimbătoare care face posibilă existența a ceea ce este schimbător. Insă el nu poate să-ți dea convingerea. Ea trebuie să apară odată cu propria ta experiență. Pentru mine toate sunt una, toate sunt egale.

Î: Sunt oare păcatul şi virtutea unul şi acelaşi lucru?

M: Acestea sunt valori făcute de om, artificiale! Ce înseamnă ele pentru mine? Ceea ce se sfârşeşte în fericire este virtute, ceea ce se sfârşeşte în amărăciune este păcat. Ambele sunt stări ale minții. A mea nu este o stare a minții.

Î: Noi suntem ca nişte orbi aflați în încurcătură când încearcă să înțeleagă ce înseamnă a vedea.

M: Poți să zici cum îți place.

Î: Oare practica tăcerii, în calitate de sadhana, este eficace?

M: Orice faci de dragul iluminării te duce mai aproape. Orice faci fără să-ți aminteşti de iluminare te îndepărtează. Dar de ce te complici? Este suficient să ştii că tu eşti mai presus şi dincolo de toate lucrurile şi gândurile. Ceea ce vrei să fii, tu eşti deja. Păstrează asta tot timpul în minte.

Î: Eu îți ascult vorbele, dar nu pot să cred.

M: Am fost eu însumi în aceeaşi situație. Insă eu am avut încredere în gurul meu şi s-a dovedit că am avut dreptate. Ai încredere în mine, dacă poți.

Ține minte ce-ți spun: nu dori nimic, căci nu-ți lipseşte nimic. Tocmai căutarea te împiedică să găseşti.

Î: Tu pari să fii atât de indiferent fotă de tot!

M: Nu sunt indiferent, sunt imparțial. Nu am nici o preferință față de "mine" şi "al meu". Un coş de pământ şi un coş de pietre scumpe sunt la fel de nedorite. Viata şi moartea îmi sunt totuna.

Î: Imparțialitatea te face indiferent.

M: Dimpotrivă, compasiunea şi iubirea sunt chiar miezul meu. Gol de toate predilecțiile, eu sunt liber să iubesc.

Î: Buddha a spus că ideea de iluminare este extrem de importantă. Cei mai mulți oameni trec prin viață neştiind măcar că există un lucru precum iluminarea, nemaivorbind de strădania de a o obține. Odată ce au auzit de ea, s-a semănat o sămânță ce nu poate să moară. De aceea, Buddha îi trimitea pe călugării lui să predice fără încetare câte opt luni în fiecare an.

M: "Poți să dai hrană, haine, adăpost, cunoaştere, afecțiune, însă cel mai nobil dar este evanghelia iluminării" obişnuia să zică gurul meu. Ai dreptate, iluminarea este bunul cel mai de preț. Odată ce o ai, nimeni nu ți-o poate lua.

Î: Dacă ai vorbi în felul acesta în Occident, oamenii te-ar lua drept nebun.

M: Desigur, aşa ar face! Pentru cei ignoranți tot ceea ce nu pot să înțeleagă este nebunie. Şi ce-i cu asta? Lasă-i să fie aşa cum sunt. Eu sunt aşa cum sunt, fără să am vreun merit, şi ei sunt aşa cum sunt, fără să aibă vreo vină. Realitatea Supremă se manifestă în nenumărate moduri. Infinite la număr sunt numele şi formele ei. Totul se iveşte, totul se contopeşte în acelaşi ocean, sursa tuturor este una singură. Căutarea cauzelor şi a rezultatelor nu-i decât jocul sau distracția minții. Ceea ce este, este demn de iubire. Iubirea nu este un rezultat, ea este chiar temelia existenței. Oriunde te vei duce, vei găsi existență, conştiință şi iubire. De ce şi pentru ce ai avea preferințe?

Î: Când din cauze naturale se sting mii şi milioane de vieți (aşa cum se întâmplă în cazul inundațiilor şi cutremurelor), eu nu mă mâhnesc. Dar când un singur om moare de mâna omului, aceasta mă mâhneşte profund. Inevitabilul are propria sa măreție, dar uciderea este evitabilă şi, de aceea, urâtă şi cu totul oribilă.

M: Totul se întâmplă aşa cum se întâmplă. Calamitățile, fie ele naturale sau făcute de om, se întâmplă, şi nu-i nevoie să te simți îngrozit.

Î: Cum poate ceva să fie fără cauză?

M: în fiecare eveniment se reflectă întregul univers. Cauza ultimă este imposibil de detectat. Chiar ideea de cauzalitate nu este decât un mod de a gândi şi vorbi. Noi nu ne putem imagina apariție fără cauză. Asta, oricum, nu dovedeşte existența cauzalității.

Î: Natura este fără de minte, deci iresponsabilă. Dar omul are o minte. De ce este ea aşa de perversă?

M: Şi cauzele perversității sunt naturale - ereditatea, mediul înconjurător etc. Eşti prea grăbit să condamni. Nu te îngrijora cu privire la alții. Ocupă-te mai întâi de propria ta minte. Când vei realiza că mintea ta este de asemenea o parte a naturii, dualitatea va înceta.

Î: Există acolo un mister pe care eu nu pot să-l pătrund. Cum de poate mintea să fie o parte a

naturii?

M: Pentru că natura este în minte; fără minte unde mai este natura?

Î: Dacă natura este în minte şi mintea este a mea, atunci ar trebui ca eu să fiu în stare să controlez natura, ceea ce nu e cazul. Dimpotrivă, forțe aflate dincolo de controlul meu îmi determină comportamentul.

M: Dezvoltă atitudinea de martor şi vei constata din proprie experiență că detaşarea aduce control. Starea de martor este plină de putere, în ea nu există nimic pasiv.

42. REALITATEA NU POATE FI EXPRIMATĂ

Întrebare: Am observat un nou sine ieşind la iveală în mine, dependent de vechiul sine. Oarecum ei coexistă. Vechiul sine merge pe căile lui obişnuite; cel nou îi îngăduie celui vechi să fie, dar nu se identifică cu el.

Maharaj: Care este deosebirea principală dintre vechiul sine şi cel nou?

Î: Vechiul sine vrea ca totul să fie definit şi explicat. El vrea ca, din punct de vedere verbal, fiecare lucru să fie în armonie cu celelalte. Noul sine nu se sinchiseşte de definițiile verbale - el acceptă lucrurile aşa cum sunt şi nu caută să le raporteze la lucrurile rememorate.

M: Eşti tu pe deplin şi în mod constant conştient de deosebirea dintre Sinele obişnuit şi cel spiritual? Care este atitudinea noului sine față de cel vechi?

Î: Cel nou nu face decât să privească la cel vechi. El nu este nici prietenos, nici duşmănos. El acceptă pur şi simplu vechiul sine laolaltă cu oricare alt lucru. Nu îi tăgăduieşte existența, însă nu îi acceptă valoarea şi valabilitatea.

M: Cel nou este tăgăduirea totală a celui vechi. Acest nou sine, permisiv, nu este cu adevărat unul nou. El nu este decât o atitudine nouă a celui vechi. Cel cu adevărat nou îl şterge complet pe cel vechi. Cei doi sine nu pot fi împreună. Este oare un proces de auto-dezgolire, un refuz constant de a accepta vechile idei şi valori, ori nu este decât o toleranță reciprocă? Care este relația dintre ei?

Î: Nu există o relație particulară. Ei coexistă.

M: Atunci când vorbeşti despre Sinele vechi şi despre cel nou, pe care îl ai în minte? De vreme ce există continuitate în memorie între cei doi sine, fiecare amintindu-şi de celălalt, cum poți tu să vorbeşti de doi sine?

Î: Unul este sclavul obişnuințelor, celălalt nu este. Unul conceptualizează, celălalt este liber de toate ideile.

M: Pentru ce doi sine? între cel limitat şi cel liber nu poate exista nici un fel de relație. Chiar faptul coexistenței dovedeşte unitatea lor fundamentală. Există doar un singur sine - el este întotdeauna acum. Ceea ce numeşti tu celălalt sine - vechi sau nou - este doar o modalitate, un alt aspect al unicului sine. Sinele este singur, individual. Tu eşti acel sine şi ai idei despre ce erai sau ce vei fi. Dar o idee nu este Sinele. Chiar acum, în timp ce şezi în fața mea, care sine eşti tu cel vechi sau cel nou?

Î: Cei doi sunt în conflict.

M: Cum poate să fie conflict între ceea ce este şi ceea ce nu este? Conflictul este caracteristica vechiului sine. Când cel nou se iveşte, vechiul nu mai este. Tu nu poți să vorbeşti despre cel nou şi despre conflict în aceeaşi clipă. Chiar şi efortul, strădania de a obține noul sine aparține celui vechi. Oriunde există conflict, efort, luptă, strădanie, tânjire după schimbare, cel nou nu există, în ce măsură eşti tu liber de această tendință obişnuită de a crea şi a perpetua conflicte?

Î: Eu nu pot să spun, acum, că sunt un om diferit, însă am descoperit lucruri noi despre mine însumi, stări atât de diferite de ceea ce am cunoscut înainte, încât simt că am dreptul să le numesc noi.

M: Vechiul sine este propriul tău sine. Starea care încolțeşte brusc şi fără cauză, nu conține nici un strop de sine; tu poți s-o numeşti "zeu". Ceea ce nu este ieşit din sământă şi nu are rădăcină, ceea ce nu încolțeşte şi nu creşte, ceea ce nu înfloreşte şi nu rodeşte, ceea ce ia ființă brusc şi în plină glorie, în mod misterios şi minunat, tu poți s-o numeşti "zeu". Starea aceasta este cu totul neaşteptată şi totuşi inevitabilă, infinit de familiară şi totuşi cât se poate de surprinzătoare, dincolo de orice speranță şi totuşi absolut sigură. Deoarece este fără cauză, ea este fără piedică. Ea ascultă numai de o singură lege - legea libertății. Ceva ce implică o continuitate, o secvență, o trecere de la un stadiu la altul, nu poate să fie realul. Nu există progres în Realitate; ea este finală, perfectă, neraportată la nimic,

Î: Ce pot face ca ea să se producă?

M: Nu poți face nimic ca să o produci, dar poți să eviți crearea obstacolelor. Priveşte-ți mintea, observă cum ia ființă, cum operează. Pe măsură ce îți priveşti mintea, tu îți descoperi Sinele ca fiind privitorul. Când stai nemişcat, privind pur şi simplu, tu îți descoperi Sinele ca fiind lumina dindărătul observatorului. Sursa luminii este învăluită în întuneric, necunoscută-i sursa cunoaşterii. Numai acea sursă este. Întoarce-te din nou la acea sursă şi rămâi acolo. Ea nu este în cer, nici în eterul atotcuprinzător. Dumnezeu este tot ceea ce este măreț şi minunat; eu nu sunt nimic, nu am nimic, nu pot

să fac nimic. Şi totuşi totul iese din mine - eu sunt sursa; eu sunt rădăcina, originea.

Când realitatea explodează în tine, tu poţi să o numeşti experimentarea lui Dumnezeu. Ori, mai degrabă, Dumnezeu este cel care te experimentează pe tine. Dumnezeu te cunoaşte atunci când tu te cunoşti pe tine însuţi. Realitatea nu este rezultatul unui proces; ea este o explozie. Ea este complet dincolo de minte, însă tot ce poţi să faci este să-ţi cunoşti mintea bine. Nu că mintea te va ajuta, dar cunoscându-ţi mintea tu poţi evita ca mintea să te facă neputincios, să te schilodească. Tu trebuie să fii foarte ager, foarte vigilent, căci altfel mintea îţi va juca farse, te va înşela. Este ca şi cum ai privi un hoţ - nu că ai aştepta ceva de la el, dar nu vrei să te laşi jefuit. În acelaşi fel, tu acorzi foarte multă atenţie minţii, fără să aştepţi ceva de la ea.

Ori, să luăm un alt exemplu. Noi suntem treji şi noi adormim. După o zi de munca, vine somnul. În fapt, eu mă duc spre somn sau inadvertenţa, specifică stării de somn, vine spre mine? Cu alte cuvinte, noi suntem treji fiindcă suntem adormiţi. Noi nu ne trezim într-o stare cu adevărat de trezie. În starea de veghe, lumea iese la iveală datorită ignoranţei şi ea ne poartă într-o stare de vis vegheat. Atât somnul cât şi trezia sau veghea sunt termeni improprii. Noi doar visăm. Adevărata trezie şi adevăratul somn numai jnaninul le cunoaşte. Noi visăm că suntem treji, noi visăm că suntem adormiţi. Cele trei stări sunt doar varietăţi ale stării de vis.

A trata totul ca pe un vis eliberează. Cât timp dai realitate viselor, eşti sclavul lor. Închipuindu-ţi că te-ai născut ca cutare şi cutare, devii un sclav al lui cutare şi cutare. Esenţa sclaviei constă în a te închipui ca fiind un proces, ca având trecut si viitor, ca având istorie. De fapt, noi nu avem istorie, nu suntem un proces, nu ne dezvoltăm, nici nu decăde**M:** prin urmare, priveşte totul ca pe un vis şi caută să rămâi în afara lui.

Î: Ce câştig am din faptul că te ascult?

M: Eu te chem înapoi la tine însuţi. Tot ce îţi cer este să te uiţi la tine însuţi, spre tine însuţi, în tine însuţi.

Î: La ce bun?

M: Tu trăieşti, simţi, gândeşti. Acordând atenţie trăirii, simţirii şi gândirii tale, tu te eliberezi de ele şi treci dincolo de ele, personalitatea ta se dizolvă şi numai martorul rămâne. După aceea, vei trece dincolo de martor. Nu întreba cum se întâmplă. Tu doar cercetează înăuntrul tău.

Î: Ce anume determină diferenţa dintre persoană şi martor?

M: Ambele sunt moduri ale conştiinţei. Intr-unul tu doreşti şi te temi, în celălalt eşti neafectat de plăcere şi durere, iar evenimente nu te tulbură. Le laşi să vină şi să se ducă.

Î: Cum te stabileşti în starea cea mai înaltă, în starea pură de martor?

M: Conştiinţa nu străluceşte prin ea însăşi. Ea străluceşte printr-o lumină de dincolo de ea. După ce ai văzut calitatea de vis a conştiinţei, caută lumina în care apare ea, lumina care îi dă fiinţă. Există conţinutul conştiinţei, precum şi Conştienţa conţinutului.

Î: Eu cunosc şi ştiu că eu cunosc.

M: Chiar aşa, dar cu condiţia ca a doua cunoaştere să fie necondiţionată şi veşnică. Uită cunoscutul, dar aminteşte-ţi că tu eşti cunoscătorul. Nu rămâne cufundat tot timpul în experienţele tale. Aminteşte-ţi că tu eşti dincolo de experimentator, veşnic nenăscut şi nemuritor. Amintindu-ţi aceasta, va ieşi la iveală calitatea cunoaşterii pure, lumina conştientei necondiţionate.

Î: În ce punct se experimentează realitatea?

M: Experienţa este atributul schimbării, ea vine şi se duce. Realitatea nu este un eveniment, ea nu poate fi experimentată. Ea nu este perceptibilă în acelaşi mod în care este perceptibil un eveniment. Dacă vei aştepta producerea unui eveniment care să anunţe venirea realităţii, vei aştepta veşnic, căci realitatea nici nu vine, nici nu se duce. Ea trebuie să fie percepută, nu aşteptată Nu trebuie sa te pregăteşti pentru ea şi nici să o anticipezi, Insa chiar dorinţa fierbinte după realitate şi căutarea ei este mişcarea, lucrarea, acţiunea realităţii. Tot ce-ţi rămâne de Scut este de a înţelege acest punct central; că realitatea nu este un eveniment şi nu se poate întâmpla, că orice se întâmplă, orice vine şi se duce, nu este realitatea. Mulţumeşte-te să vezi evenimentul ca fiind doar eveniment, trecătorul ca fiind trecător, experienţa ca fiind simplă experienţă şi atunci ai tăcut tot ce-ţi stă în puteri. După aceea, devii vulnerabil faţă de realitate, nu mai eşti blindat împotriva ei, aşa cum erai pe vremea când dădeai realitate evenimentelor şi experienţelor. Insă de îndată ce există vreo preferinţă sau vreo aversiune, tu ai şi creat un ecran.

Î: Vrei să spui că realitatea se exprimă în acţiune mai degrabă decât în cunoaştere? Sau că ea este un fel de sentiment?

M: Nici acţiunea, nici simţirea, nici gândirea nu exprimă realitatea. Nu există un lucru care să fie expresia realităţii. Tu introduci o dualitate acolo unde nu există nici una. Numai realitatea este, nimic altceva nu există. Cele trei stări: de veghe, de vis şi de somn nu sunt "eu", iar eu nu sunt în ele. Atunci când am să mor, lumea va spune: "Ah, Maharaj a murit!" Dar pentru mine acestea sunt cuvinte fără conţinut; ele n-au nici un înţeles. Când se face închinarea în faţa imaginii gurului, totul se petrece de

parcă el se trezeşte, se îmbăiază, mănâncă, se odihneşte, pleacă într-o plimbare tihnită şi se întoarce, îi binecuvântează pe toți şi se duce să doarmă. Totul este îndeplinit până în cele mai mici detalii şi totuşi există un simțământ al irealității cu privire la toate astea. Tot aşa este şi cu mine. Totul se întâmplă după cum e nevoie, şi totuşi nu se întâmplă nimic. Eu fac ceea ce pare a fi necesar, dar în acelaşi timp ştiu că nimic nu este necesar, că viața însăşi este doar o prefăcătorie, o joacă.

Î: Atunci de ce să mai trăieşti? De ce toate aceste inutile veniri şi plecări, treziri şi culcări, hrăniri şi digerări?

M: Nimic nu este făcut de mine, totul se întâmplă pur şi simplu. Eu nu mă aştept la nimic, eu nu plănuiesc, eu doar privesc evenimentele întâmplându-se, ştiind că sunt ireale.

Î: Ai fost oare în felul acesta încă din primul moment al iluminării?

M: Cele trei stări se derulează ca de obicei - există trezire şi culcare şi iarăşi trezire, dar ele nu mi se întâmplă mie. Ele se întâmplă pur şi simplu. Pentru mine, nimic nu se întâmplă vreodată. Există ceva neschimbător, nemişcat, neclintit ca stânca, inatacabil - o masă solidă de pură existență-conştiință-beatitudine. Eu nu sunt niciodată în afara ei. Nimic nu poate să mă scoată din ea, nici o tortură, nici o calamitate.

Î: Totuşi, tu eşti conştient!

M: Da şi nu. Există pacea adâncă, imensă, de nezdruncinat. Evenimentele sunt înregistrate în memorie, dar ele nu au importanță. Abia de sunt conştient de ele.

Î: Dacă înțeleg bine, această stare n-a venit prin cultivare.

M: Nu a fost nici o venire. A fost aşa - dintotdeauna. A fost o descoperire şi ea a fost bruscă, întocmai cum la naştere descoperi lumea brusc, tot aşa de brusc am descoperit eu ființa mea reală.

Î: A fost ea acoperită de nori şi sadhana ta a dizolvat pâcla? Când starea ta adevărată ți-a devenit clară, a rămas ea clară ori s-a întunecat din nou? Condiția ta este permanentă sau intermitentă?

M: Absolut stabilă. Orice aş face, ea rămâne ca o stâncă -nemişcată. Odată ce te-ai trezit la realitate, rămâi în ea. Un copil nu se mai întoarce în pântecele mamei! Ea este o stare simplă, mai mică decât cele mai mici, mai mare decât cele mai mari. Este evidentă, ceva care vorbeşte de la sine, şi totuşi dincolo de orice descriere.

I Există vreo cale care duce la ea?

M: Orice poate deveni o cale, cu condiția ca tu să fii interesat. Chiar faptul că-ți storci creierii ca să pricepi vorbele mele si să încerci să pătrunzi deplinul lor înțeles este o sadhana suficientă pentru a dărâma zidul. Nimic nu mă tulbură. Eu nu opun nici o rezistență necazului - de aceea el nu rămâne cu mine Pe partea ta, sunt multe necazuri. Pe partea mea, nu este nici cel mai mic necaz. Vino pe partea mea. Tu eşti predispus la necazuri Eu sunt imun. Indiferent ce se întâmplă - ceea ce trebuie, este un interes sincer. Seriozitatea e de ajuns.

Î: Sunt eu în stare să fac asta?

M: Fireşte. Tu eşti destul de capabil să treci dincoace. Numai să fii sincer.

43. IGNORANȚA POATE FI RECUNOSCUTĂ,JNANA NU

Întrebare**:** În decursul anilor, învățătura ta rămâne aceeaşi. Se pare că nu există nici un progres în ceea ce spui.

Maharaj: Intr-un spital bolnavii sunt tratați şi se fac bine. Tratamentul este rutină, 'cu prea puțină schimbare, şi totuşi nu există nimic monoton în privința sănătății. Este posibil ca învățătura mea să fie rutină, însă rodul acesteia este nou de la om la om.

M: Ce înseamnă realizarea? Cine este un om realizat? După ce este recunoscut un jnanin?

Î: Nu există trăsături distintictive ale jnanei. Numai ignoranța poate fi recunoscută, nu şi jnana. Cu atât mai mult cu cât un jnanin nu pretinde că este ceva special. Toți cei care îşi proclamă propria măreție şi unicitate nu sunt jnanini. Ei iau, din greşeală, o oarecare dezvoltare ieşită din comun drept realizare. Jnaninul nu arată nici o tendință de a se proclama drept jnanin. El se consideră perfect normal, fidel naturii sale reale. A te proclama tu însuți drept o zeitate omniprezentă, omniscientă şi omnipotentă este un semn clar de ignorantă. Poate un jnanin să-şi comunice experiența unui ignorant. Poate jnana să fie transmisă de la un om la altul?

M: Da, se poate. Cuvintele unui jnanin au puterea de a împrăştia ignoranța şi întunericul din minte. Nu cuvintele contează, ci puterea care se află în spatele lor.

j: Care este acea putere?

M: Puterea de convingere întemeiată pe realizarea personală, pe experiența directă.

Î: Unii oameni realizați spun că această cunoaştere trebuie să fie câştigată, nu primită. Altul nu poate decât să-şi expună învățătura, dar învățarea îți aparține.

M: E acelaşi lucru.

Î: Sunt mulți care au practicat yoga timp îndelungat, fără nici un rezultat. Care să fie cauza

eşecului lor?

M: Unii se dedau transelor, cu conştiinţa în suspensie. Fără conştiinţă deplină ce progres poate să fie?

Î: Mulţi practică samadhi (starea de absorbţie frenetică). În samadhi starea de conştiinţă este destul de intensă; în ciuda acestui fapt, nu se ajunge la nici un rezultat.

M: La ce rezultate te aştepţi? Şi de ce ar trebui ca jnana să fie rezultatul a ceva? Un lucru conduce la un altul, far jnana nu este un lucru care să fie limitat de cauze şi rezultate. Ea este în întregime dincolo de cauzalitate. Ea înseamnă a rămâne în sine. Yoghinul ajunge să cunoască multe minuni, dar în privinţa Sinelui el rămâne ignorant. Un jnanin poate să arate şi să simtă destul de obişnuit, dar Sinele şi-l cunoaşte bine.

Î: Sunt mulţi cei care se străduiesc în mod serios să obţină cunoaşterea de sine, dar rezultatele sunt insuficiente. Care să fie oare cauza acestui fapt?

M: Ei n-au investigat suficient sursele cunoaşterii, ei nu-şi cunosc îndeajuns de bine senzaţiile, sentimentele şi gândurile. Asta poate să fie una din cauzele întârzierii. O altă cauză: anumite dorinţe pot să fie încă vii.

Î: Se pare că suişurile şi coborâşurile în sadhana sunt inevitabile. Cu toate acestea, căutătorul serios înaintează în ciuda oricăror greutăţi. Ce poate un jnanin să facă pentru un astfel de căutător?

M: Dacă cercetătorul este serios, lumina îi poate fi dăruită Lumina este pentru toţi şi întotdeauna prezentă, dar căutători sunt puţini, iar printre cei puţini, rari sunt aceia care sunt pregătiţi. Maturitatea inimii şi a minţii este indispensabilă.

Î: Tu ţi-ai dobândit propria realizare prin efort sau prin gratia gurului tău?

M: A lui a fost învăţătura, a mea fost încrederea, încrederea mea în el m-a făcut să accept cuvintele lui ca fiind adevărate, să pătrund adânc în ele, să le trăiesc, şi aşa am ajuns să realizez ceea ce sunt eu. Persoana şi cuvintele gurului m-au făcut să am încredere în el, iar încrederea mea le-a făcut roditoare.

Î: Este oare cu putinţă ca un guru să ofere realizarea fără cuvinte, fără încredere, să o dea pur şi simplu, fără nici un fel de pregătire?

M: Da, se poate, dar unde este cel care s-o ia? Vezi tu, eu eram într-atât de armonizat cu gurul meu, mă încredeam în el atât de complet, era atât de puţină rezistenţă în mine, încât totul s-a întâmplat cu uşurinţă şi iute. Dar nu oricine este aşa de norocos. Lenea şi neliniştea stau adesea în cale şi, până ce nu sunt văzute şi înlăturate, progresul este lent. Toţi aceia care s-au realizat pe loc, prin simplă atingere, privire sau gând, au fost pregătiţi pentru asta. Dar astfel de oameni sunt foarte puţini. Majoritatea au nevoie de timp pentru maturizare. Sadhana înseamnă maturizare accelerată.

Î: Ce anume te face matur? Care este factorul de maturizare?

M: Seriozitatea, bineînţeles. Trebuie să fii cu adevărat doritor. La urma urmei, omul realizat este cel mai serios om. Indiferent ce face, el face complet, fără limitări şi reţineri. Integritatea te va conduce la realitate.

Î: Tu iubeşti lumea?

M: Atunci când eşti rănit, tu plângi. De ce? Pentru că te iubeşti pe tine însuţi. Nu-ţi înfrâna iubirea limitând-o la corp, păstreaz-o deschisă. Ea va fi atunci iubirea pentru tot. Când toate falsele identificări sunt azvârlite departe, ceea ce rămâne este iubirea atotcuprinzătoare. Descotoroseşte-te de toate ideile despre tine însuţi, chiar şi de ideea că tu eşti Dumnezeu. Nici o auito-definire nu este valabilă.

Î: Sunt sătul de promisiuni. Sunt sătul de atâtea sadhane care îmi răpesc timpul şi energia şi nu aduc nimic. Eu vreau realitatea aici şi acum. Pot să o am?

M: Fireşte că poţi, cu condiţia să fii realmente sătul de toate, inclusiv de sadhanele tale. Când nu pretinzi nimic de la lume, nici de la Dumnezeu, când nu vrei nimic, nu cauţi nimic, nu aştepţi nimic, atunci Starea Supremă va veni la tine neinvitată şi neaşteptată!

Î: Dacă un om, absorbit de viaţa de familie şi de treburile lumii, practică sadhana aşa cum este prescrisă de scripturi, va obţine rezultate?

M: Rezultate va obţine, dar va fi înfăşurat în ele ca într-o gogoaşă de mătase.

Î: Sunt atât de mulţi sfinţi care susţin că atunci când vei fi matur şi pregătit te vei realiza. Cuvintele lor pot să fie adevărate, dar ele sunt de puţin folos. Trebuie să existe o cale de ieşire, independentă de maturizarea care are nevoie de timp, de sadhana care are nevoie de efort.

M: Nu o numi cale; este mai mult un fel de îndemânare. Nu-i nici măcar atât. Fii deschis şi liniştit, asta-i tot. Ceea ce cauţi este atât de aproape de tine, încât nu mai este loc pentru vreo cale.

Î: Sunt atât de mulţi oameni ignoranţi în lume şi atât de puţini jnanini. Care să fie cauza acestui fapt?

M: Nu te preocupa de alţii, ai grijă de tine însuţi. Tu ştii că tu eşti. Nu te împovăra cu nume, doar fii. Orice nume sau formă îţi dai ţie însuţi întunecă natura ta reală.

Î: De ce trebuie ca orice căutare să se sfârşească înainte de a te putea realiza?

M: Dorința de adevăr este cea mai înaltă dintre toate dorințele, totuşi ea este încă o dorință. Pentru ca realul să fie, trebuie să se renunțe la toate dorințele. Aminteşte-ți că tu eşti. Acesta este capitalul tău de lucru. Rulează-l şi vei obține mult profit.

Î: Oare de ce ar trebui să fie căutare?

M: Viața este căutare, nu te poți împotrivi căutării. Când orice căutare încetează, este Starea Supremă.

Î: De ce oare Starea Supremă vine şi se duce?

M: Nici nu vine, nici nu pleacă. Ea este.

Î: Tu vorbeşti din proprie experiență?

M: Desigur. Este o stare atemporală, mereu prezentă.

Î: La mine ea vine şi se duce, la tine nu se întâmplă la fel. De ce această diferență?

M: Poate pentru că eu nu am nici o dorință. Ori poate tu nu doreşti Supremul îndeajuns de tare. Tu trebuie să te simți disperat atunci când mintea ta nu mai este în legătură cu Supremul.

Î: Toată viața m-am străduit şi am realizat atât de puțin. Am citit, am ascultat - totul a fost în zadar.

M: Ascultatul şi cititul au devenit ia tine o obişnuință.

Î: Am renunțat şi asta. În prezent nu mai citesc deloc.

M: La ce ai renunțat nu mai are nici o importanță acum. La ce n-ai renunțat încă? Descoperă şi renunță.

Sadhana înseamnă căutarea a ceea ce trebuie să abandonezi. Goleşte-te complet.

Î: Cum poate un prost să dorească înțelepciunea? Este nevoie să cunoşti obiectul dorinței ca să-l doreşti. Dar când Supremul nu este cunoscut, cum poate el să fie dorit?

M: Omul se maturizează în mod natural şi devine pregătit pentru realizare.

Î: Dar care este factorul de maturizare?

M: Amintirea de sine, conştiința deplină cu privire la "eu sunt" îl maturizează eficace şi rapid. Renunță la toate ideile despre tine însuți, fii pur şi simplu.

Î: Sunt sătul de toate căile, de toate mijloacele, de toate îndemânările şi trucurile, de toate aceste acrobații mentale. Există vreo cale de a percepe realitatea în mod direct şi imediat?

M: încetează să mai faci uz de mintea ta şi vezi ce se întâmplă. Fă acest singur lucru până la capăt şi în mod .Asta este tot.

Î: Când eram mai tânăr aveam experiențe ciudate, scurte dar memorabile, de a nu fi nimic, pur şi simplu nimic, fiind totuşi pe deplin conştient. Dar pericolul este că ai dorința de a recrea din memorie clipele care au trecut.

M: Toate astea nu-s decât închipuire. În lumina conştiinței se întâmplă tot felul de lucruri şi nu-i nevoie să-i acorzi importanță specială vreunuia. Vederea unei flori este !a fel de minunată ca şi viziunea lui Dumnezeu. Lasă-le să fie. De ce să ți le aminteşti, iar apoi să transformi amintirea într-o problemă? Fii cu băgare de seamă; nu le împărți în elevate şi vulgare, interne şi externe, durabile şi trecătoare. Treci dincolo, mergi îndărăt la sursă, mergi la Sinele care este acelaşi, indiferent de ceea ce se întâmplă. Slăbiciunea ta se datorează convingerii că tu te-ai născut în această lume. În realitate, lumea este mereu recreată în tine şi de către tine. Priveşte totul ca emanând din lumina care este sursa propriei tale ființe. Vei afla că în acea lumină este iubire şi infinită energie.

Î: Dacă eu sunt acea lumină, de ce nu ştiu asta'?

M: Ca să ştii, tu ai nevoie de o minte care ştie, de o minte capabilă să cunoască. Insă mintea ta este mereu pe fugă, niciodată liniştită, niciodată reflectând pe deplin. Cum poți să vezi luna în toată gloria ei atunci când ochii îți sunt încețoşați de boală?

Î: Putem să spunem că deşi soarele este cauza umbrei, noi nu putem vedea soarele în umbră? Trebuie să te întorci?

M: Iarăşi ai introdus trinitatea soare-corp-umbră. În realitate nu există o astfel de diviziune. Lucrul despre care vorbesc eu nu are nimic a face cu dualități şi trinități. Nu mentaliza şi nu verbaliza. Vezi şi fii, nimic mai mult.

Î: Trebuie să văd pentru a fi?

M: Vezi ceea ce eşti. Nu-i întreba pe alții, nu-i lăsa pe alții să-ti vorbească despre tine. Priveşte înăuntru şi vezi. Asta-i tot ce poate învățătorul să-ți spună. Este inutil să mergi de la unul la altul. Aceeaşi apă este în toate fântânile. Scoate pur şi simplu din cea mai apropiată, în ceea ce mă priveşte, apa este în mine şi eu sunt apa.

44. NUMAI "EU SUNT" ESTE ADEVĂRAT, RESTUL ESTE DEDUCȚIE

Maharaj: Cel care percepe lumea este anterior lumii, sau ia ființă odată cu lumea?

Întrebare: Ce întrebare ciudată! De ce pui astfel de întrebări?

M: Dacă nu cunoşti răspunsul corect, nu vei afla pacea.

Î: Când mă trezesc dimineața, lumea este deja acolo, aşteptându-mă. Cu siguranță, lumea apare prima în existență. Eu apar, dar mult mai târziu, cel mai devreme la naşterea mea. Corpul face medierea între mine şi lume. Fără corp, n-aş fi nici eu, nici lumea.

M: Corpul apare în mintea ta, mintea ta este conținutul conştiinței tale; tu eşti martorul nemişcat al râului conştiinței care se schimbă etern iară ca pe tine să te schimbe în vreun fel. Caracterul tău neschimbător este atât de evident, încât nici nu-l observi. Uită-te bine la tine însuți şi toate aceste înțelegeri şi concepții greşite se vor dizolva, întocmai cum micile viețăți acvatice sunt în apă şi nu pot fi fără apă, aşa şi universul este în tine şi nu poate fi fără tine.

Î: Noi îl numim Dumnezeu.

M: Dumnezeu este doar o idee în mintea ta. Faptul eşti tu. Singurul lucru pe care îl cunoşti cu certitudine este: "aici şi acum, eu sunt", înlătură pe "aici şi acum", "eu sunt" rămâne, inatacabil. Lumea există în memorie, memoria apare în conştiință; conştiința există în conştientă , iar Conştiența este reflectarea luminii pe apele existentei.

Î: Eu tot nu înțeleg cum poate lumea să fie în mine din moment ce contrariul, "eu sunt în lume", este atât de evident.

M: Până şi a spune: "eu sunt lumea, lumea este în mine", este un semn de ignoranță. Dar când păstrez în minte şi confirm în viață identitatea mea cu lumea, în mine se iveşte o putere care distruge ignoranța, o arde complet.

Î: Este martorul ignoranței separat de ignoranță? A spune: ”eu sunt ignorant" nu este tot o parte a ignoranței?

M: Desigur. Tot ce pot să spun cu exactitate este: "eu sunt", orice altceva este deducție. Insă inferența a devenit obicei. Distruge toate obiceiurile de gândire şi de vedere. Simțământul "eu sunt" este manifestarea unei cauze mai profunde, pe care o poți numi sine, Dumnezeu, Realitate sau oricare alt nume. "Eu sunt" este în lume, însă el este cheia care poate deschide poarta de ieşire din lume. Luna dansând pe apă este văzută în apă, dar ea este cauzată de luna de pe cer, iar nu de apă.

Î: Punctul principal pare să-mi scape. Eu pot să admit că lumea în care trăiesc şi mă mişc şi în care îmi am ființa este propria mea creație, o proiecție a mea, a imaginației mele asupra lumii necunoscute, lumea aşa cum este ea, lumea "materiei absolute", indiferent cum poate fi această materie. Lumea propriei mele creații poate fi complet diferită de lumea ultimă, lumea reală, întocmai cum ecranul de cinema este complet diferit de imaginile proiectate pe el. Totuşi, această lume absolută există, complet independentă de mine însumi.

M: De acord, lumea Realității Absolute, asupra căreia mintea ta a proiectat o lume a irealității relative, este independentă de tine însuți, pentru simplul motiv că ea este tu însuți,

Î: Nu cumva e o contradicție de termeni? Cum poate independența să dovedească identitatea?

M: Examinează mişcarea schimbării şi vei vedea. Ceea ce se poate schimba, în vreme ce tu nu te schimbi, poate fi considerat ca fiind independent de tine. Dar ceea ce este neschimbător trebuie să fie una cu tot ce este neschimbător, căci dualitatea implică interacțiune şi interacțiunea înseamnă schimbare. Cu alte cuvinte, ceea ce este absolut material şi ceea ce este absolut spiritual, ceea ce este totalmente obiectiv şi ceea ce este totalmente subiectiv sunt identice, atât în substanță cât şi în esență.

Î: Aşa cum într-o imagine tridimensională lumina formează propriul ei ecran.

M: Orice comparație este binevenită. Ceea ce este important de priceput, este că tu ai proiectat asupra ta însuți o lume ieşita din propria ta imaginație, bazată pe amintiri, dorințe şi frici. Şi că tu te-ai închis în ea. Dezleagă vraja şi fii liber.

Î: Cum să dezleg vraja?

M: Afirmă-ti cu putere independența în gândire şi acțiune, la urma urmei, totul depinde de încrederea în tine însuți, de convingerea că ceea ce vezi şi auzi, gândeşti şi simți este real. De ce nu pui în discuție credința ta? Fără îndoială, lumea este pictată de tine pe ecranul conştiinței şi este în întregime propria ta lume privată. Numai simțământul tău de "eu sunt", cu toate că-i în lume, nu este al lumii. Prin nici un efort de logică sau de imaginație nu poți să-l schimbi pe "eu sunt' în "eu nu sunt". Prin chiar negarea ființei tale reale tu nu faci altceva decât să o afirmi cu putere. Odată ce realizezi că lumea este propria ta proiecție, eşti liber de ea. Nu este nevoie să te eliberezi de o lume care nu există decât în propria ta închipuire! Oricum ar fi imaginea, frumoasă sau urâtă, tu eşti cel care o pictezi şi tu nu eşti legat de ea. Realizează că nu există nimeni care să ți-o impună, că ea se datorează obişnuinței de a lua imaginarul drept real. Vezi imaginarul ca fiind imaginar şi fii liber de frică, întocmai cum culorile acestui covor sunt înfățişate de lumină, dar lumina nu este culoarea, la fel şi lumea este cauzată de tine, dar tu nu eşti lumea. Tu poți să numeşti ceea ce creează şi susține lumea Dumnezeu sau Providența, dar în ultimă instanță tu eşti dovada că Dumnezeu există, nu invers. Căci înainte ca orice întrebare despre Dumnezeu să fie pusă, tu trebuie să fii acolo ca s-o pui.

Î: Dumnezeu este o experiență temporală, experimentatorul este atemporal.

M: Chiar şi experimentatorul este secundar. Primordială este întinderea infinită a conştiinței,

posibilitatea eternă, potențialul incomensurabil a tot ce a fost, este şi va fi. Atunci când te uiți la ceva, tu vezi de fapt ceea ce-i ultim, dar îți închipui că vezi un nor sau un copac. Învață să priveşti fără imaginație, să asculți fără distorsiuni, asta-i tot. Încetează să mai atribui nume şi forme la ceea ce este în esență fără nume şi fără formă, realizează că fiecare modalitate de percepție este subiectivă, că ceea ce este văzut sau auzit, pipăit sau mirosit, simțit sau gândit, aşteptat sau imaginat, este în minte şi nu în realitate, şi atunci vei experimenta pacea şi libertatea față de frică.

Chiar şi simțământul de "eu sunt" este compus din lumina pură a sentimentului de a fi. "Eu" este acolo chiar şi fără "sunt". Tot aşa, lumina pură este acolo, fie că spui "eu", fie că nu. Fii pe deplin conştient de acea lumină pură şi nu o vei pierde niciodată. Ființarea în ființă, Conştiența în conştiință, interesul în fiecare experiență - este ceva indescriptibil şi totuşi perfect accesibil, căci nu există nimic altceva.

Î: Tu vorbeşti despre realitate în mod deschis - ca fiind întâia cauză atotpătrunzătoare, veşnic prezentă, eternă, atotcunoscătoare, atotdătătoare de energie. Alți învățători refuză să discute câtuşi de puțin despre realitate. Ei spun că realitatea este dincolo de minte, în vreme ce toate discuțiile sunt în câmpul minții, care este locul de baştină al irealului. Abordarea lor este negativă; ei aruncă lumină asupra irealului şi astfel trec dincolo de el, în real.

M: Deosebirea se află numai în cuvinte. La urma urmei, atunci când vorbesc despre real, eu îl descriu ca fiind ne-real, fără spațiu, fără timp, fără cauză, fără început şi fără sfârşit. Se ajunge în acelaşi punct. Câtă vreme asta conduce la iluminare, ce contează modul de formulare? Are importanță dacă tragi căruța sau o împingi, atâta timp cât ea este menținută în mişcare? Tu poți să te simți atras de real odată, şi respins de fals altădată; acestea sunt doar dispoziții care alternează; ambele sunt necesare pentru o libertate perfectă. Tu poți să urmezi o cale sau alta, însă de fiecare dată aceasta va fi calea potrivită pentru acel moment; numai să mergi cu toată inima, să nu risipeşti timpul cu îndoieli sau şovăieli. Multe feluri de mâncare sunt necesare pentru a-l face pe copil să crească, dar actul de a mânca este acelaşi. Teoretic, toate abordările sunt bune. În practică, şi la un moment dat, tu porneşti doar pe un singur drum. Mai devreme sau mai târziu, eşti nevoit să descoperi că dacă vrei cu adevărat să găseşti, arunci trebuie să sapi numai într-un singur loc: în tine însuți. Nici corpul şi nici mintea nu-ți pot da ceea ce cauți existența sinelui, cunoaşterea lui şi marea pace care vine odată cu asta.

Î: Există, cu siguranță, ceva valabil şi valoros în oricare abordare.

M: în fiecare caz, valoarea se află m aducerea ta la nevoia de a căuta în tine însuți. Jucatul cu diversele abordări poate fi pus pe seama rezistenței de a pătrunde în interior, fricii de a fi nevoit să abandonezi iluzia că eşti ceva sau cineva în particular. Ca să găseşti apa, nu trebuie să sapi gropi mici peste tot locul, ci să forezi adânc doar într-un singur loc. Similar, pentru a-ți găsi sinele, tu trebuie să te explorezi. Când vei realiza că tu eşti lumina lumii, vei mai realiza că tu eşti de asemenea iubirea ei; că a cunoaşte înseamnă a iubi şi că a iubi înseamnă a cunoaşte. Dintre toate stările de afecțiune, iubirea de sine apare prima. Iubirea ta față de lume este reflectarea iubirii tale față de tine însuți, căci lumea ta este propria ta creație. Lumina şi iubirea sunt impersonale, dar ele se reflectă în mintea ta ca auto-cunoaştere şi dorință de bine pentru tine. Noi suntem întotdeauna binevoitori față de noi înşine, dar nu întotdeauna înțelepți. Un yoghin este un om a cărui bunăvoință este aliată cu înțelepciunea.

45. CEEA CE VINE ŞI SE DUCE NU ARE EXISTENȚĂ

Întrebare: Eu am venit mai degrabă să fiu lângă tine decât să te ascult. Prea puțin poate fi exprimat în cuvinte, mult mai mult poate fi transmis în tăcere.

Maharaj: Mai întâi cuvinte, apoi tăcere. Trebuie să fii pregătit pentru tăcere.

î; Pot eu să trăiesc în tăcere?

M: Munca dezinteresată conduce la tăcere, căci atunci când lucrezi în mod dezinteresat, nu ai nevoie să ceri ajutor. Nepăsător față de rezultate, tu eşti dispus să lucrezi cu cele mai neadecvate mijloace. Nu te preocupă să fii foarte talentat şi bine înzestrat. Nici nu ceri recunoaştere şi sprijin. Tu pur şi simplu faci ceea ce trebuie făcut, lăsând necunoscutului reuşita şi eşecul. Căci totul este cauzat de nenumărați factori, între care strădania ta personală nu-i decât unul. Şi totuşi magia minții şi a inimii omului este în aşa fel încât ceea ce este cel mai improbabil se întâmplă atunci când voința şi iubirea umană conlucrează.

Î: Ce rău găseşti în faptul de a cere ajutor atunci când munca este lăudabilă?

M: Unde este nevoia de a cere? Asta nu arată decât slăbiciune, nelinişte şi nerăbdare. Lucrează mai departe şi universul va lucra odată cu tine. La urma urmei, chiar ideea de a face lucrul just îți vine de la necunoscut. Lasă rezultatele care vin în seama necunoscutului - tu fă doar acțiunile necesare. Tu eşti numai o verigă din lungul lanț al cauzalității. Esențialmente, totul se întâmplă numai în minte. Când lucrezi pentru ceva cu toată inima şi în mod susținut, aceasta se întâmplă, căci este funcția minții aceea de a face lucrurile să se întâmple. În realitate nimic nu lipseşte şi nimic nu este necesar, toată munca

este numai la suprafaţă. În adâncimi, este pace perfectă. Toate problemele tale se ivesc pentru că tu te-ai definit pe tine însuţi şi prin urmare te-ai limitat. Atunci când nu te mai gândeşti să fii aceasta sau aceea, orice conflict încetează. Orice încercare de a face ceva cu privire la problemele tale este sortită eşecului, căci ceea ce este cauzat de dorinţă poate fi dezlegat numai în libertatea faţă de dorinţă. Tu te-ai închis în timp şi spaţiu, te-ai restrâns la durata unei vieţi şi la volumul unui corp şi astfel ai creat conflictele fără de număr ale vieţii şi morţii, plăcerii şi durerii, speranţei şi fricii. Tu nu poţi scăpa de probleme fără să abandonezi iluziile.

Î: O persoană este limitată de la natură.

M: Persoana nu există ca atare. Există doar restricţii şi limitări. Suma totală a acestora definesc persoana. Tu gândeşti că te cunoşti pe tine însuţi atunci când ştii ce eşti. Însă tu niciodată nu vei ştii cine eşti. Persoana doar pare să fie, aşa cum spaţiul dintr-un ulcior doar pare să aibă forma, volumul şi mirosul ulciorului. Vezi faptul că tu nu eşti ceea ce crezi că eşti. Luptă cu toată puterea de care dispui împotriva ideii că tu eşti ceva ce poate fi numit şi descris. Nu eşti. Refuză să te gândeşti la tine însuţi în termeni de aceasta ori aceea. Nu există nici o altă cale de a ieşi din nenorocirea pe care ţi-ai creat-o prin acceptarea oarbă lipsită de investigare. Suferinţa este un apel la cercetare, orice durere are nevoie de investigare. Nu-ţi fie lene să gândeşti.

Î: Activitatea este esenţa realităţii. Nu-i nici o virtute în faptul de a nu lucra. Pe lângă gândire mai trebuie făcut ceva.

M: Să munceşti în lume este greu, să te abţii de la munca inutilă este şi mai greu.

Î: Pentru persoana care sunt eu, toate astea par imposibile.

M: Ce ştii tu despre tine însuţi? Tu poţi să fii numai ceea ce eşti în realitate; tu poţi să pari numai ceea ce nu eşti. Tu nu te-ai îndepărtat niciodată de perfecţiune. Orice idee de autoperfectionare este convenţională şi verbală. După cum soarele nu cunoaşte întunericul, tot aşa Sinele nu cunoaşte non-sinele. Mintea este cea care, cunoscându-l pe celălalt, devine celălalt. Totuşi mintea nu este nimic altceva decât Sinele. Sinele este cel care devine celălalt, non-sinele, şi totuşi rămâne acelaşi sine. Orice altceva este o plăsmuire, o ipoteză, întocmai cum un nor ascunde vederii soarele fără să-l afecteze în vreun fel, aşa şi plăsmuirea ascunde vederii realitatea fără să o distrugă, însăşi ideea de distrugere a realităţii este ridicolă; distrugătorul este întotdeauna mai real decât lucrul distrus. Realitatea este distrugătorul ultim. Orice separaţie, orice înstrăinare, orice îndepărtare sunt false. Toate sunt una - este soluţia ultimă a fiecărui conflict.

Î: Cum se face că în ciuda sprijinului şi a învăţăturii pe care le primim noi nu facem nici un progres?

M: Atâta vreme cât ne închipuim că suntem personalităţi complet separate una de alta, noi nu putem înţelege realitatea, care este esenţialmente impersonală. Mai întâi trebuie să ne cunoaştem pe noi înşine ca fiind doar martori, centre de observare fără dimensiuni şi fără durată, iar apoi să realizăm acel imens ocean de conştientă pură care este în acelaşi timp minte, materie, şi dincolo de amândouă.

Î: Indiferent ce aş putea să fiu în realitate, eu simt că sunt o persoană mică şi separată, una printre multe altele.

M: Faptul că tu eşti o persoană se datorează iluziei spaţiului şi timpului; tu te închipui a fi la un anumit punct, ocupând un anumit volu**M:** personalitatea ta se datorează auto-identificării cu trupul. Gândurile şi sentimentele tale există în succesiune; ele au propria lor durată în timp şi ele sunt cele care te fac să te închipui, din cauza memoriei, ca având durată. În realitate, timpul şi spaţiul există în tine; nu tu exişti în ele. Ele sunt modalităţi ale percepţiei, dar nu sunt singurele. Timpul şi spaţiul sunt asemenea cuvintelor scrise pe hârtie; hârtia este reală, cuvintele sunt doar o convenţie. Ce vârstă ai?

Î: Patruzeci şi opt!

M: Ce te face să spui patruzeci şi opt? Ce te face să spui: eu sunt aici? Deprinderi verbale născute din presupuneri. Mintea creează timpul şi spaţiul şi îşi ia propriile creaţii drept realitate. Totul este aici şi acum, însă noi nu vedem asta. Indubitabil, totul este în mine şi prin mine. Nu este nimic altceva. Chiar ideea de "altceva" este un dezastru şi o calamitate.

Î: Care este cauza personificării, a auto-limitării în timp şi în spaţiu?

M: Ceea ce nu există nu poate să aibă o cauză. Persoana separată nu există ca atare. Chiar adoptând punctul de vedere empiric, este evident că toate lucrurile sunt cauza fiecărui lucru, că fiecare lucru este aşa cum este pentru că universul este aşa cum este.

Î: Totuşi personalitatea trebuie să aibă o cauză.

M: Cum ia naştere persoana? Prin memorie. Prin identificarea prezentului cu trecutul şi proiectarea lui în viitor. Gândeşte-te la tine însuţi ca fiind momentan, fără trecut şi viitor, şi personalitatea ta se va dizolva.

Î: Nu rămâne "eu sunt"?

M: Cuvântul "rămâne" nu este potrivit. "Eu sunt" este mereu proaspăt. Nu este nevoie ca tu să îţi aminteşti să fii. La drept vorbind, înainte ca tu să poţi experimenta ceva, trebuie să existe simţământul

fiinţării. La ora actuală, fiinţa ta este amestecată cu experienţele. Tot ceea ce ai de făcut, este să descâlceşti fiinţa din plasa experienţelor. Odată ce ai cunoscut fiinţa pură, fără a fi aceasta ori aceea, tu o vei distinge printre experienţe şi nu vei mai fi indus în eroare de nume şi de forme. Auto-limitarea este însăşi esenţa personalităţii.

Î: Cum pot eu să devin universal?

M: Dar tu eşti universal. Tu n-ai nevoie şi nu poţi să devii ceea ce eşti deja. Doar încetează să te mai închipui ca fiind particularul. Ceea ce vine şi se duce nu are fiinţă, ci îşi datorează aparenţa chiar realităţii. Tu ştii că există o lume, dar lumea te cunoaşte pe tine? Toată cunoaşterea curge din tine, precum şi toată existenţa şi toată bucuria. Realizează că tu eşti sursa eternă şi acceptă totul ca fiind al tău. O asemenea acceptare este iubire adevărata.

Î: Tot ce spui sună foarte frumos. Dar cum poţi să transformi asta într-un mod de trăire?

M: Nepărăsindu-ţi niciodată casa, tu întrebi de drumul spre casă. Scapă de ideile greşite, asta-i tot. Colecţionarea de idei bune nu te va duce nicăieri, încetează pur şi simplu să îţi închipui.

Î: Asta nu-i o chestiune de realizare, ci de înţelegere.

M: Nu încerca să înţelegi! E de ajuns să nu înţelegi greşit. Nu te bizui pe mintea ta pentru a atinge eliberarea. Mintea este cea care te-a vârât în sclavie. Treci cu totul dincolo de ea. Ceea ce este fără de început nu poate avea o cauză. Nu că ai fi ştiut cine eşti şi apoi ai uitat, ci odată ce ştii, tu n-ai cum să mai uiţi. Ignoranţa nu are început, dar poate să aibă un sfârşit, întreabă cine este ignorant şi ignoranţa se va dizolva ca un vis. Lumea este plină de contradicţii, şi de aceea tu cauţi armonia si pacea. Tu nu le vei putea găsi în lume, căci lumea este copilul haosului. Ca să găseşti ordinea, tu trebuie să cauţi înlăuntru. Lumea ia fiinţă numai atunci când te naşti într-un corp. Nici un corp - nici o lume. Cercetează mai întâi dacă tu eşti corpul, înţelegerea lumii va veni mai târziu.

Î: Ceea ce spui tu sună convingător, însă ce folos poate trage din asta persoana particulară, care se cunoaşte pe sine ca fiind în lume şi a lumii?

M: Milioane de oameni mănâncă pâine, dar puţini ştiu totul despre grâu. Şi numai cei care ştiu pot îmbunătăţi pâinea, în mod similar, numai cei care cunosc Sinele, care au văzut dincolo de lume, pot îmbunătăţi lumea. Valoarea lor pentru persoanele private este imensă, căci ei sunt singura lor speranţă de salvare. Ceea ce este în lume nu poate salva lumea; dacă te preocupă cu adevărat să ajuţi lumea, atunci trebuie să ieşi din ea.

Î: Dar se poate ieşi din lume?

M: Cine s-a născut mai întâi, tu sau lumea? Cât timp acorzi lumii primul loc, tu eşti legat de ea; odată ce realizezi, dincolo de orice urmă de îndoială, că lumea este în tine şi nu tu în lume, tu eşti afară din ea. Fireşte că trupul tău rămâne în lume şi al lumii, dar tu nu mai eşti înşelat de faptul acesta. Toate scripturile spun că înainte ca lumea să fie, Creatorul era. Cine îl cunoaşte pe Creator? Numai aceea care era înainte de Creator, propria ta fiinţă reală, sursa tuturor lumilor şi a tuturor creatorilor.

Î: Tot ce spui tu se sprijină pe supoziţia că lumea este propria ta proiecţie. Tu admiţi că te referi la lumea ta subiectivă, personală, lume care îţi este dată prin simţurile tale şi prin mintea ta. În acest sens, fiecare din noi trăieşte într-o lume care este propria lui proiecţie. Aceste lumi private abia de se ating una pe alta şi ele se ivesc din şi se unesc în "eu sunt", în centrul lor. Însă, cu siguranţă, în spatele acestor lumi private trebuie să fie o lume obiectivă comună, iar lumile private sunt simple umbre ale ei. Negi tu existenţa unei astfel de lumi obiective, comune tuturor?

M: Realitatea nu este nici subiectivă nici obiectivă, nici minte nici materie, nici timp nici spaţiu. Aceste divizări au nevoie de cineva faţă de care să se întâmple, un centru conştient separat. Dar realitatea este totul şi nimic, totalitatea şi excluderea, plenitudinea şi golul, coerenţă absolută şi paradox absolut. Tu nu poţi să vorbeşti despre ea; poţi doar să-ţi pierzi Sinele în ea. Atunci când negi realitatea unui lucru, rămâne un reziduu care nu poate fi negat. Orice discuţie referitoare la jnana este un semn de ignoranţă. Mintea este cea care îşi închipuie că nu cunoaşte şi ajunge apoi să cunoască. Realitatea nu cunoaşte nimic din aceste contorsionări. Chiar şi ideea de Dumnezeu în calitate de Creator este falsă. Oare îmi datorez eu fiinţa unei alte fiinţe? Fiindcă eu sunt, totul este.

Î: Cum să fie aşa? Copilul se naşte în lume, nu lumea în copil. Lumea este veche, copilul este nou.

M: Copilul este născut în lumea ta. Ai fost tu născut în lumea ta, ori lumea ta ţi-a apărut ţie? Să te naşti înseamnă să creezi o lume în jurul tău, cu tine în centru. Dar te creezi tu vreodată pe tine însuţi? Ori te-a creat cineva? Fiecare creează o lume pentru el însuşi şi trăieşte în ea, întemniţat de ignoranţa sa. Tot ce trebuie să faci este să negi realitatea închisorii tale.

Î: întocmai cum starea de veghe există în formă de sămânţă în cursul somnului, tot aşa lumea pe care copilul o creează la naşterea lui există dinainte de naşterea lui. La cine se află sămânţa?

M: La cel care este martorul naşterii şi al morţii, dar care nici nu se naşte, nici nu moare. El singur este sămânţa creaţiei precum şi reziduul ei. Nu cere minţii să confirme ceea ce este dincolo de minte. Experienţa directă este singura confirmare valabilă.

46. CONŞTIINȚA DE A EXISTA ESTE BEATITUDINE

Întrebare: Eu sunt de profesie medic. Am început cu chirurgia, am continuat cu psihiatria şi am şi scris câteva cărți despre sănătatea mentală şi însănătoşirea prin credință. Am venit la tine să învăț legile sănătății spirituale.

Maharaj: Atunci când încerci să vindeci un pacient, ce anume încerci să vindeci? Ce este vindecarea? Când poți să spui că un om este vindecat?

Î: Eu urmăresc să vindec corpul şi să îmbunătățesc elementul de legătură dintre corp şi minte. Caut de asemenea să pun mintea în ordine.

M: Ai cercetat conexiunea dintre minte şi corp? în ce punct sunt conectate ele?

Î: Intre corp şi conştiința care sălăşluieşte în el se află mintea.

M: Oare corpul nu-i făcut din hrană? Este cu putință să existe vreo minte fără hrană?

Î: Corpul este clădit şi menținut prin hrană. Fără hrană, mintea, în mod obişnuit, slăbeşte. Dar mintea nu este simplă hrană. Există un factor de transformare care creează o minte în trup. Care este acel factor de transformare?

M: întocmai cum lemnul produce focul care nu este lemn, aşa şi corpul produce mintea care nu este corpul. Dar cui îi apare mintea? Cine este cel care percepe gândurile şi sentimentele, şi pe care tu îl numeşti minte? Există lemnul, există focul şi există acela care se bucură de foc. Cine se bucură de minte? Oare cel care se bucură este tot un rezultat al hranei, ori este independent?

Î: Cel care percepe este independent.

M: Cum de ştii? Vorbeşti din propria ta experiență? Tu zici că nu eşti corpul nici mintea. Cum de ştii?

Î: De fapt, nu ştiu. Aşa bănuiesc.

M: Adevărul este permanent. Realul este neschimbător. Ceea ce se schimbă nu este real, ceea ce este real nu se schimbă. Prin urmare, ce anume este în tine şi nu se schimbă? Cât timp este hrană, există corp şi minte. Când hrana se termină, corpul moare şi mintea se dizolvă. Dar piere oare observatorul?

Î: Presupun că nu piere. Insă eu n-am nici o dovadă.

M: Tu însuți eşti dovada. Nu ai şi nici nu poți avea o altă dovadă. Tu eşti tu însuți, te cunoşti pe tine însuți, te iubeşti pe tine însuți. Tot ceea ce face mintea, o face din iubire pentru propriul ei sine. Natura însăşi a sinelui este iubirea. El este iubit, iubitor şi adorabil. Sinele este cel ce face corpul şi mintea atât de interesante, atât de îndrăgite. Chiar atenția acordată lor provine din sine.

Î: Dacă Sinele nu este nici corpul şi nici mintea, poate el să existe fără minte şi corp?

M: Da, poate. Este o chestiune de experiență directă faptul că Sinele există independent de minte şi corp. Sinele este existență -conştientă - beatitudine. Conştiența existenței este beatitudine.

Î: Poate să fie o chestiune de experiență directă pentru tine, dar nu la fel se întâmplă cu mine. Cum pot să ajung la aceeaşi experiență? Ce practici să urmez, ce exerciții să adopt?

M: Ca să afli că tu nu eşti nici corpul nici mintea, priveşte-te cu fermitate şi în mod constant şi trăieşte neafectat de corpul şi de mintea ta, complet distant, ca şi cum ai fi mort. Asta înseamnă să nu ai nici un titlu de proprietate, mei în corp şi nici în minte.

Î: Periculos!

M: Nu îți cer să comiți o sinucidere. Nici nu poți. Tu nu poți decât să ucizi corpul fizic, nu poți opri procesul mental, nici nu poți să pui capăt persoanei care crezi că eşti. Doar rămâi neafectat. Această rezervă totală, această lipsă de interes față de minte şi corp este cea mai bună dovadă că în miezul ființei tale tu nu eşti nici minte nici corp. Ceea ce se întâmplă minții şi corpului poate să nu fie în puterea ta de a schimba, dar tu poți întotdeauna să pui capăt raptului că te închipui a fi corpul şi mintea. Indiferent de ceea ce se întâmplă, reaminteşte-ți că numai corpul şi mintea ta sunt afectate, nu tu însuti. Cu cât mai serios vei fi în a-ți aduce aminte ceea ce-i nevoie sa fie amintit, cu atât mai repede vei fi conştient de tine însuți „ca cum eşti, deoarece amintirea va deveni experiență. Seriozitatea revelează ființa. Ceea ce este imaginat şi voit devine realitate-aici se află pericolul, dar şi calea de ieşire. Spune-mi, ce paşi ai tăcut ca să separi Sinele tău real - ceea ce este în tine neschimbător - de corpul şi de mintea ta?

Î: Eu sunt un om al medicinii, am studiat mult, mi-am impus o disciplină foarte strictă sub forma exercițiilor şi posturilor şi sunt vegetarian.

M: Dar, în adâncul inimii tale, ce anume vrei să descoperi?

Î: Vreau să descopăr realitatea.

M: Ce preț eşti dispus să plăteşti pentru a obține realitatea? Orice preț?

Î: În timp ce în teorie sunt gata să plătesc orice preț, în viața practică sunt îmboldit neîncetat să adopt moduri de comportare care se interpun între mine şi realitate. Dorința mă duce cu sine.

M: Măreşte-ți şi lărgeşte-ți dorințele până când nimic în afară de realitate nu le poate îndeplini. Nu

dorința este rea, ci îngustimea şi micimea ei. Dorința înseamnă devoțiune. Fii cu orice preț devotat realului, infinitului, eternei inimi a ființei. Transformă dorința în iubire. Tot ce vrei este să fii fericit. Toate dorințele tale, oricare ar fi ele, sunt expresii ale tânjirii tale după fericire. Esențialmente, tu îți doreşti binele.

Î: Ştiu că n-ar trebui să...

M: Aşteaptă! Cine ți-a spus că n-ar trebui? Ce este rău în a vrea să fii fericit?

Î: Eul trebuie să dispară, ştiu.

M: Dar eul este acolo. Dorințele tale sunt acolo. Dorința ta de fericire este acolo. De ce? Pentru că te iubeşti pe tine însuți, iubeşte-te pe tine însuți, dar cu înțelepciune. Ce-i rău, este să te iubeşti în mod stupid şi să te faci să suferi. Iubeşte-te cu înțelepciune. Atât indulgența cât şi austeritatea au în vedere acelaşi scop - să te facă fericit. Indulgența este modul stupid, austeritatea - modul înțelept.

Î: Ce este austeritatea?

M: Odată ce ai trecut printr-o experiență, a nu mai trece din nou prin ea este austeritate. A ocoli inutilul este austeritate. A nu anticipa plăcerea sau durerea este austeritate. A avea lucrurile sub control în permanență este austeritate. Dorința în sine nu este greşită. Ea este viața însăşi, îndemnul de a creşte în cunoaştere şi experiență. Greşite sunt alegerile pe care le faci. A-ți închipui că vreun lucru mărunt - hrană, sex, putere, faimă - poate să te facă fericit, înseamnă a te înşela. Numai ceva tot atât de vast şi de adânc ca Sinele tău real te poate face cu adevărat şi durabil fericit.

Î: Din moment ce nimic nu este esențialmente greşit în dorință ca expresie a iubirii de sine, cum ar trebui dirijată dorința?

M: Trăieşte-ți viața cu inteligență, având interesele sinelui tău profund întotdeauna în minte. La urma urmei, ce vrei tu cu adevărat? Nu perfecțiunea; tu eşti deja perfect. Ceea ce cauți tu, este să exprimi în acțiune ceea ce eşti. Pentru aceasta tu ai un corp şi o minte. Ia-le în stăpânire şi fă-le să te slujească.

Î: Cine se află la cârmă? Cine urmează să ia corpul-minte în stăpânire?

M: Mintea purificată este servitorul de încredere al sinelui. Ea ia în primire instrumentele, interne şi externe, şi le face să servească scopului lor.

Î: Şi care este scopul lor?

M: Sinele este universal şi țelurile lui sunt universale. Nimic personal nu există în Sine. Trăieşte o viață ordonată, dar să nu faci din asta un scop. Acesta ar trebui să fie punctul de pornire pentru înalta aventură.

Î: Mă sfătuieşti oare să vin în India în repetate ocazii?

M: Dacă eşti serios., nu e nevoie să umbli de colo până colo. Tu eşti tu însuți oriunde ai fi şi tu îți creezi propriul climat. Deplasarea şi transportul nu îți vor da salvarea.

Tu nu eşti corpul, iar faptul de a-l trambala din loc în loc nu te va duce nicăieri. Mintea ti-e liberă să cutreiere cele trei lunii; fă uz complet de această libertate.

Î: Dacă, într-adevăr, eu sunt liber, de ce atunci sunt într-un corp fizic?

M: Tu nu eşti în corp, corpul este în tine! Mintea este în tine. Ele ți se întâmplă. Ele sunt acolo pentru că tu le găseşti interesante. Natura ta are o capacitate infinită de a se desfată. Ea este plină de însuflețire şi de afecțiune. Ea îşi răspândeşte radiația asupra a tot ce intră în focarul ei de conştiință şi nimic nu este exclus. Ea nu cunoaşte răul şi nici urâțenia, ea speră, are încredere, iubeşte. Voi, oamenii, nici nu ştiți cât de mult pierdeți necunoscându-vă propriul vostru sine real. Voi nu sunteți nici corpul nici mintea, nu sunteți nici combustibilul nici focul. Ele apar şi dispar potrivit cu propriile lor legi. Pe cel care eşti tu, Sinele tău real, îl iubeşti, şi orice ai face, o faci pentru propria ta fericire. A o găsi, a o cunoaşte, a o nutri este imboldul tău fundamental.

Din timpuri imemoriale tu te-ai iubit pe tine însuți, însă niciodată cu înțelepciune. Foloseşte-ți cu înțelepciune trupul şi mintea în slujba sinelui, asta-i tot. Fii sincer față de propriul tău sine, iubeşte-ți Sinele în mod absolut. Nu te preface că-i iubeşti pe alții ca pe tine însuți. Dacă nu i-ai realizat ca fiind una cu tine însuți, nu poți să-i iubeşti. Nu te preface a fi ceea ce nu eşti, nu refuza să fii ceea ce eşti. Iubirea ta față de alții este rezultatul cunoaşterii de sine, nu cauza ei. Fără realizare de sine, nici o virtute nu este veritabilă.

Când vei şti, dincolo de orice îndoială, că aceeaşi viață curge prin tot ceea ce este şi că tu eşti acea viață, vei iubi totul în mod natural şi spontan. Când realizezi adâncimea şi plenitudinea iubirii tale față de tine însuți, tu ştii că fiecare ființă vie şi întregul univers sunt incluse în afecțiunea ta. Când însă priveşti la orice lucru ca fiind separat de tine, tu nu poți să-l iubeşti, căci te temi de el. Alienarea cauzează frica şi frica adânceşte alienarea. Este un cerc vicios. Numai realizarea de sine poate să-l spargă. Îndreaptă-te spre ea cu hotărâre.

47. PRIVEŞTE-ȚI MINTEA

Întrebare: În căutarea după esențial, îți dai seama curând de inabilitatea ta şi de nevoia de a avea

un guru sau învăţător Asta implică o anumită disciplină, căci se aşteaptă ca tu să ai încredere în ghidul tău şi să-i urmezi fără rezerve sfaturile şi instrucţiunile. Totuşi, urgenţele şi presiunile sociale sunt atât de mari, dorinţele şi fricile personale atât de puternice, încât simplitatea minţii şi a voinţei, esenţială în ascultare, nu este la îndemână. Cum poate fi găsit un echilibru între nevoia de a avea un guru şi dificultatea de a-i da ascultare fără nici o rezervă?

Maharaj: Ceea ce se face sub presiunea societăţii şi a circumstanţelor nu contează prea mult, căci este de cele mai multe ori mecanic, simplă reacţie la impacturi. Este de ajuns să te priveşti cu imparţialitate.ca să te izolezi complet de ceea ce se petrece. Ceea ce s-a făcut fără chibzuială, orbeşte, poate să se adauge la karma ta, altminteri abia de contează. Gurul solicită numai un singur lucru; claritate şi intensitate a intenţiei, un simţ al răspunderii faţă de tine însuţi, însăşi realitatea lumii trebuie pusă în discuţie. Cine este gurul, la urma urmei? Cel care cunoaşte starea în care nu există nici lumea nici gândul la ea, acela este învăţătorul Suprem. A-l găsi, înseamnă a ajunge la starea în care închipuirea nu mai este luată drept realitate. Te rog, înţelege că gurul reprezintă realitatea, adevărul, ceea ce este. El este un realist în sensul cel mai elevat al termenului. El nu poate şi nu va putea să ajungă la un compromis cu mintea şi iluziile ei. El vine ca să te conducă la ceea ce este real; nu aştepta ca el să facă altceva.

Gurul pe care îl ai tu în minte, care îţi oferă informaţii şi instrucţiuni, nu este adevăratul guru. Adevăratul guru este cel care cunoaşte realul, dincolo de vraja aparenţelor. Pentru el, întrebările tale cu privire la supunere şi la disciplină n-au sens, căci, în ochii lui, persoana care tu crezi că eşti nu există, întrebările tale se referă la o persoană non-existentă. Ceea ce exista pentru tine nu există pentru el. Ceea ce tu iei drept bun, el neagă în mod absolut. El vrea ca tu să te vezi aşa cum te vede el. Atunci nu vei mai avea nevoie de un guru, pe care să-l asculţi şi să-l urmezi, căci tu vei asculta de şi îţi vei urma propria ta realitate. Realizează că tot ceea ce gândeşti că eşti nu este decât un torent de evenimente; că în vreme ce totul se întâmplă - vine şi se duce - tu singur eşti ceea ce-i neschimbător printre cele schimbătoare, ceea ce este evident de la sine printre cele deduse. Separă ceea ce este observat de observator şi abandonează falsele identificări.

Î: Pentru a găsi realitatea, ar trebui să lepezi tot ceea ce îţi stă în cale. Pe de altă parte, nevoia de a supravieţui într-o societate dată te sileşte să faci şi să înduri multe lucruri. Este oare nevoie să-ţi abandonezi profesia şi situaţia socială cu scopul de a găsi realitatea?

M: Fă-ţi munca. Atunci când ai o clipă de răgaz, priveşte înăuntrul tău. Important este să nu pierzi oportunitatea atunci când aceasta se prezintă. Dacă eşti serios, îţi vei folosi pe deplin clipele libere. Asta e de ajuns.

Î: În căutarea după esenţial şi în renunţarea la neesenţial, există oare vreo perspectivă pentru trăirea creativă? De pildă, eu iubesc pictura, îmi va fi oare de ajutor, dacă îmi voi dedica orele de răgaz pictatului?

M: Indiferent de ceea ce faci, priveşte-ţi mintea. Tu trebuie, de asemenea, să ai momente de calm şi de pace lăuntrică desăvârşită, când mintea îţi este absolut liniştită. Dacă o pierzi, tu pierzi întregul lucru. Dacă nu o pierzi, tăcerea minţii va dizolva Şi va absorbi orice altceva. Dificultatea ta stă în faptul că tu vrei realitatea, dar în acelaşi timp te temi de ea. Ţi-e frică de ea pentru că nu o cunoşti. Lucrurile familiare sunt cunoscute, te simţi în siguranţă cu ele. Necunoscutul este nesigur şi, de aceea, periculos. Insă a cunoaşte realitatea înseamnă a fi în armonie cu ea, iar în armonie nu există loc pentru frică.

Un copilaş îşi cunoaşte corpul, însă nu şi distincţiile întemeiate pe corp. El este doar conştient şi fericit. La urma urmei acesta este scopul pentru care s-a născut. Plăcerea de a fi este cea mai simplă formă de dragoste de sine, care mai târziu creşte în iubirea de Sine. Fii asemenea unui copilaş, fără nimic care sa se interpună între corp şi Sine. Zgomotul constant al vieţii psihice este absent. În tăcerea adâncă, Sinele contemplă corpul. El este precum hârtia albă pe care nu este încă nimic scris. Fii ca acel copilaş; în loc de a încerca să fii aceasta sau aceea, fii fericit să fii. Vei fi un martor pe deplin trezit al câmpului conştiinţei. Dar pentru asta nu ar trebui ca sentimentele şi ideile să stea între tine şi câmpul conştiinţei.

Î: A te mulţumi doar să fii, pare a fi un mod cât se poate de egoist de a-ţi petrece timpul.

M: Din contră, un mod foarte demn de a fi egoist! Negreşit, fii egoist, lipsindu-te de orice în arară de Sine. Atunci când iubeşti Sinele şi nimic altceva, tu treci dincolo de ceea ce este egoist şi de ce este neegoist. Toate distincţiile îşi pierd înţelesul. Iubirea faţă de unul şi iubirea faţă de toţi se contopesc în iubirea, pură şi simplă, neadresată nimănui, nerefuzată nimănui. Rămâi în acea iubire, mergi tot mai adânc în ea, investighează-te iubind această investigaţie, şi vei rezolva nu numai propriile tale probleme, ci şi problemele umanităţii. Vei şti ce trebuie să faci. Nu pune întrebări superficiale, consacră-te principiilor fundamentale, concentrează-te asupra rădăcinilor fiinţei tale.

Î: Există vreun mijloc prin care să-mi accelerez realizarea de sine?

M: Fireşte că există.

Î: Cine va da acest impuls? O vei face tu pentru mine?

M: Nici tu n-o vei face, nici eu. Lucrul acesta pur şi simplu se va întâmpla.

Î: Venirea mea aici a dovedit-o. Oare această accelerare se datorează companiei sfinte? Când am plecat data trecută, am sperat să vin înapoi. Şi m-am întors! Acum sunt disperat că foarte curând va trebui să plec în Anglia.

M: Tu eşti ca un copil de curând născut. El era acolo înainte, însă nu era conştient de ființa sa. La naşterea lui, o lume s-a ivit în el, şi odată cu ea, conştiința de a fi. Acum tu nu trebuie decât să creşti în conştiință, asta-i tot. Copilul este regele lumii - când creşte, el îşi ia în primire regatul. Imaginează-ți că în fragedă copilărie el a fost grav bolnav, iar medicul l-a vindecat. Să însemne asta că tânărul rege îşi datorează regatul medicului? Ultimul este, poate, unul din factorii ajutători. Erau atâția alții; toți au contribuit. Dar factorul principal, crucial, a fost raptul de a se fi născut ca fiu de rege.

În acelaşi fel, gurul poate să ajute. Insă lucrul principal care ajută este de a avea realitatea în tine. Ea se va afirma. Fără îndoială, venirea ta aici te-a ajutat, dar nu este singurul lucru care te va ajuta. Lucrul principal este propria ta ființă. Chiar seriozitatea ta o dovedeşte.

Î: Faptul că eu urmăresc o vocație îmi tăgăduieşte oare seriozitatea?

M: Ți-am spus deja. Atâta timp cât îți acorzi clipe de pace, îl poți practica în siguranță onorabila ta profesie. Aceste momente de calm, de linişte lăuntrică, vor transforma în scrum toate obstacolele, fără nici o excepție. Nu pune la îndoială eficacitatea acestui lucru. Încearcă-l!

Î: Dar am încercat!

M: Niciodată cu încredere, niciodată cu fermitate. Altminteri n-ai fi pus astfel de întrebări. Tu întrebi fiindcă nu eşti sigur de tine însuți. Şi nu eşti sigur de tine pentru că niciodată nu ți-ai acordat atenție ție însuti, ci numai experiențelor tale. Interesează-te de tine însuți dincolo de orice experiență, fii cu tine însuți, iubeşte-te pe tine însuți; siguranța absolută poate fi găsită numai în cunoaşterea de sine. Lucrul principal este seriozitatea. Fii onest cu tine însuți şi nimic nu te va trăda. Virtuțile şi puterile nu sunt decât fleacuri pentru amuzamentul copiilor. Ele sunt utile în lume, dar nu te vor putea duce în afara ei. Ca să treci dincolo, ai nevoie de o imobilitate vigilentă, de o atenție calmă.

Î: Ce se alege de existența noastră fizică?

M: Atâta timp cât eşti sănătos trăieşti în continuare.

Î: Această viață de imobilitate interioară nu va afecta oare sănătatea?

M: Corpul tău este hrană transformată. Cum este hrana ta, grosieră sau subtilă, aşa va fi şi sănătatea ta.

Î: Şi ce se întâmplă cu instinctul sexual? Cum poate fi ținut sub control?

M: Sexul este un obicei dobândit. Treci dincolo. Câtă vreme te vei focaliza asupra corpului, vei rămâne în ghearele hranei şi sexului, în ghearele fricii şi morții. Găseşte-te pe tine însuți şi fii liber.

48. CONŞTIENȚA ESTE LIBERA

Întrebare: Eu am sosit nu de mult de la Sri Ramanashram. Am petrecut acolo câteva luni.

Maharaj: Ce practică urmai la ashram?

Î: În măsura în care am putut, m-am concentrat asupra gândului "Cine sunt eu"?

M: în ce fel făceai asta? în mod verbal?

Î: în momentele mele libere din cursul zilei. Câteodată murmuram "Cine sunt eu"? "Eu sunt, dar cine sunt"? Sau o făceam mental. Uneori încercam un sentiment subtil, ori pătrundeam în stări de fericire calmă. În general, încercam să fiu calm şi receptiv, mai degrabă decât să trudesc pentru experiențe.

M: Ce experimentai de fapt, atunci când te aflai într-o stare de dispoziție potrivită?

Î: Un simțământ de nemişcare, de pace şi de tăcere.

M: Ai observat cumva că ți se întâmpla să fii inconştient?

Î: Fireşte, din când în când şi pentru un timp foarte scurt. Altminteri eram doar calm, atât în interior cât şi în exterior.

M: Ce fel de calm era? Ceva apropiat de somnul adânc, şi totuşi încă conştient? Un fel de somn treaz?

Î: Da. Adormit dar vigilent .

M: Principalul lucru este să fii liber de emoții negative - dorință, frică etc., "cei şase inamici" ai minții. Odată ce mintea este liberă de ei, repausul va veni cu uşurință, întocmai cum haina ținută în apă cu săpun va deveni curată, tot aşa şi mintea se va purifica în torentul simțirii pure. Atunci când stai calm şi te priveşti, tot felul de lucruri pot veni la suprafață. Nu fă nimic în legătură cu ele, nu reacționa la ele; aşa cum au venit aşa se vor duce, de la sine. Tot ce contează este vigilența, Conştiența totală față de tine însuți, sau mai degrabă față de mintea ta.

Î: Prin "tu însuți", înțelegi cumva Sinele de zi cu zi?

M: Da, persoana, singura care este observabilă în mod obiectiv. Observatorul este dincolo de

observare. Ceea ce este observabil nu este Sinele real.

Î: Eu pot întotdeauna să observ observatorul, într-o regresie nesfârşită.

M: Tu poţi să observi observarea, dar nu pe observator. Tu ştii că eşti observatorul ultim prin intuiţie directă şi imediată şi nu printr-un proces logic bazat pe observare. Tu eşti ceea ce eşti, dar tu cunoşti ceea ce nu eşti. Sinele este cunoscut ca fiinţă, non-Sinele este cunoscut ca tranzitoriu. Dar în realitate totul este în minte. Ceea ce este observat, observarea şi observatorul sunt construcţii mentale. Singur Sinele este.

Î: De ce creează mintea toate aceste diviziuni?

M: A diviza şi a particulariza este în chiar natura minţii. Nu e nimic rău în divizare, însă separaţia merge împotriva faptului. Lucrurile şi oamenii se deosebesc, dar nu sunt separaţi. Natura este una singură, realitatea este una singură. Există lucruri opuse, dar nici o opoziţie.

Î: Eu găsesc că sunt din fire foarte activ. Aici sunt sfătuit sa evit activitatea. Cu cât încerc mai mult să rămân inactiv, cu atât este mai mare imboldul de a face ceva. Aceasta mă împinge să fiu activ în exterior, şi mă tulbură interior atunci când încerc să fiu ceea ce, din firea mea, nu sunt. Se găseşte oare vreun leac împotriva tânjirii după muncă?

M: Există o deosebire între muncă şi simpla activitate. Toată natura munceşte. Munca este natură, natura este muncă. Pe de altă parte, activitatea este întemeiată pe dorinţă şi frică, pe imboldul de a poseda şi de a te bucura, pe frica de durere şi de anihilare. Munca este făcută de întreg pentru întreg, activitatea este făcută de tine pentru tine însuţi.

Î: Există vreun remediu împotriva activităţii?

M: Priveşte-o, şi ea va înceta. Foloseşte fiecare ocazie ca să-ţi reaminteşti că eşti în sclavie, că orice ţi se întâmplă se datorează existenţei tale trupeşti. Dorinţa, frica, necazul, bucuria pot să apară numai dacă tu eşti acolo ca să le percepi. Cu toate acestea, orice se întâmplă se sprijină, asemenea acului busolei întors către nord, pe existenţa ta ca centru de percepţie. Ignoră indicatoarele şi fii pe deplin conştient de ceea ce indică ele. Este destul de simplu, dar asta trebuie făcut. Ceea ce contează cu adevărat este persistenţa cu care continui să te reîntorci la tine însuţi.

Î: Eu intru uneori în stări de absorbire profundă în mine însumi, dar acestea sunt imprevizibile şi momentane. Simt că nu am controlul unor asemenea stări.

M: Corpul este un lucru material şi are nevoie de timp ca să se schimbe. Mintea nu-i decât un ansamblu de obiceiuri mentale, de moduri de gândire şi simţire, şi, pentru a le schimba, acestea trebuie aduse la suprafaţă şi examinate cu atenţie. Insă lucrul acesta cere timp. Ia hotărârea să-l faci şi perseverează, restul se va rezolva de la sine.

Î: Cred că am o idee destul de clară despre ceea ce trebuie făcut, însă mă pomenesc obosit şi deprimat, căutând tovărăşia semenilor mei şi risipind astfel timpul pe care ar trebui să-l acord solitudinii şi meditaţiei.

M: Fă ceea ce ai chef să faci. Nu te brusca. Violenţa te va face dur şi rigid. Nu te lupta cu ceea ce iei drept obstacole în calea ta. Priveşte-le doar, interesează-te de ele, observă, cercetează. Lasă să se întâmple orice - bun sau rău. Insă nu te lăsa înghiţit de ceea ce se întâmplă.

Î: Ce rost are să-ţi aminteşti tot timpul că tu eşti privitorul?

M: Mintea trebuie să înveţe că dincolo de mintea schimbătoare se află fundalul neschimbător al conştientei. Mintea trebuie să ajungă să cunoască adevăratul sine, să-l respecte şi să înceteze să-l mai acopere complet, precum luna care întunecă soarele în timpul eclipsei solare. Realizează doar că nimic din ceea ce poate fi observat sau experimentat nu eşti tu, sau nu te limitează. Nu lua în seamă ceea ce nu eşti tu însuti.

Î: Ca să fac ceea ce îmi spui tu, ar trebui să fiu tot timpul pe deplin conştient.

M: A fi conştient înseamnă a fi treaz. Ne-conştient înseamnă a fi adormit. Tu eşti oricum conştient, nu-i nevoie să încerci să fii. Tot ce îţi trebuie este să fii conştient de faptul că eşti conştient. Fii în mod deliberat conştient că eşti conştient, caută să lărgeşti şi să adânceşti câmpul conştientei. Tu eşti întotdeauna conştient de mintea ta, dar nu eşti conştient de tine însuţi ca fiind conştient.

Î: După cât pot să înţeleg, tu dai înţelesuri distincte cuvintelor "minte", "conştiinţă" şi "conştientă".

M: Urmăreşte-mă. Mintea produce gânduri fără încetare, chiar şi atunci când nu te uiţi la ele. Atunci când ştii ce se petrece în mintea ta, tu numeşti aceasta conştiinţă Aceasta este starea ta de veghe - conştiinţa ta se deplasează de la senzaţie la senzaţie, de la percepţie la percepţie, de la idee la idee, într-o nesfârşită succesiune. Apoi urmează Conştienţa , penetrarea directă şi imediată în totalitatea conştiinţei, în totalitatea minţii. Mintea este ca un râu, curgând fără încetare în albia corpului fizic; tu te identifici cu o undă şi o numeşti: "gândul meu". Singurul lucru de care eşti conştient este mintea ta; Conştienţa este cunoaşterea conştiinţei ca întreg.

Î: Toţi sunt conştienţi dar nu toţi sunt conştienţi că sunt conştienţi .

M: Nu spune: "toţi sunt conştienţi". Spune: "există conştiinţă" - în care totul apare şi dispare. Minţile noastre sunt doar valuri pe suprafaţa oceanului conştiinţei. Ca valuri, ele vin şi se duc. Ca ocean, ele

sunt infinite şi eterne. Cunoaşte-te pe tine însuţi ca fiind oceanul fiinţei, matca întregii existenţe. Toate astea sunt, desigur, metafore; realitatea este dincolo de orice descriere. Tu nu poţi s-o cunoşti decât fiind realitatea însăşi.

Î: Căutarea acesteia merită oare osteneala?

M: Fără ea totul este osteneală. Dacă vrei să trăieşti sănătos, dacă vrei să fii creativ şi fericit şi să ai infinite bogăţii de împărtăşit, caută ceea ce eşti. În timp ce mintea este centrată în corp iar conştiinţa este centrată în minte, Conştienţa este liberă. Corpul are imboldurile lui, iar mintea durerile şi plăcerile ei. Conştienţa este neataşată şi neclintită. Ea este limpede, tăcută, paşnică, ageră şi netemătoare, fără dorinţă şi fără frică. Meditează asupra ei ca fiind fiinţa ta autentică, încearcă să fii ea în viaţa ta zilnică, şi atunci o vei realiza în toată plenitudinea ei. Mintea este interesată de ceea ce se întâmplă, pe când Conştienţa este interesată de mintea însăşi. Copilul urmăreşte jucăria, dar mama priveşte copilul, nu jucăria. Privind neobosit, eu am devenit cu totul gol şi odată cu starea aceea de gol totul s-a întors la mine cu excepţia minţii. Am descoperit că mi-am pierdut mintea în mod iremediabil.

Î: în clipa aceasta, când ne vorbeşti, eşti inconştient?

M: Nu sunt nici conştient , nici inconştient, eu sunt dincolo de minte şi de diversele ei stări şi condiţii. Distincţiile sunt create de minte şi se aplică numai minţii. Eu sunt însăşi Conştiinţa pură, Conştienţa neîntreruptă faţă de tot ceea ce este. Eu sunt într-o stare mult mai reală decât a ta. Eu nu sunt tulburat de distincţiile şi de separaţiile care alcătuiesc o persoană. Atâta timp cât corpul durează, el are, ca oricare altul, nevoile lui, însă procesul meu mental a luat sfârşit.

Î: însă tu te comporţi ca o persoană care gândeşte.

M: De ce nu? însă gândirea mea, ca şi digestia mea, este inconştientă şi practică.

Î: Dacă gândirea ta este într-adevăr inconştientă, cum de ştiu că este corectă?

M: Nu există dorinţă şi nici frică care să o zădărnicească. Ce ar putea să o facă incorectă? Odată ce mă cunosc pe mine însumi şi ceea ce reprezint, nu mai am nevoie să mă supraveghez tot timpul. Când ştii că ceasul tău arată timpul corect, tu nu mai şovăi de fiecare dată când Îl consulţi.

Î: În clipa asta chiar, cine vorbeşte dacă nu mintea?

M: Cel care aude întrebarea, răspunde la ea.

Î: Dar cine este el?

M: Nu cine, ci ce? Eu nu sunt o persoană în sensul pe care îl dai tu cuvântului, cu toate că eu pot să par o persoană-pentru tine. Eu sunt acel ocean infinit de conştiinţă în care se întâmplă totul. Eu sunt de asemenea dincolo de întreaga existenţă şi cunoaştere, beatitudinea pură a existenţei. Nu este nimic de care să mă simt separat, prin urmare eu sunt totul. Eu nu sunt nici un lucru, eu nu sunt nimic. Aceeaşi putere care face focul să ardă şi apa să curgă, care face seminţele să încolţească şi copacii să crească, mă face pe mine să răspund la întrebările tale. În mine nu este nimic personal, cu toate că limbajul şi stilul ar putea să pară personale. O persoană este un tipar prestabilit de dorinţe şi gânduri şi de acţiuni care decurg din ele; nu există un astfel de tipar în cazul meu. Nu există nimic pe care să-l doresc sau de care să mă tem - cum ar putea să existe vreun tipar?

Î: Cu siguranţă, tu vei muri.

M: Viaţa va scăpa, corpul va muri, dar asta nu mă va afecta câtuşi de puţin. Dincolo de spaţiu şi de timp sunt eu, fără cauză, fără a cauza, şi cu toate acestea eu sunt chiar matricea existenţei.

Î: îmi este permis să întreb cum ai ajuns la condiţia ta prezentă?

M: Învăţătorul meu mi-a spus să mă ţin de simţământul "eu sunt" cu tenacitate şi să nu mă depărtez de el nici măcar o clipă. Am făcut tot ce s-a putut ca să-i urmez sfaturile şi într-un timp relativ scurt am realizat în mine însumi adevărul învăţăturii sale. Tot ce am făcut a fost să-mi amintesc în mod constant învăţătura sa, chipul său, cuvintele sale. Aceasta a cauzat sfârşitul minţii .În nemişcarea minţii eu m-am văzut aşa cum sunt - eliberat.

Î: Realizarea ta a fost bruscă sau treptată?

M: Nici brusca nici treptată. Tu eşti ceea ce eşti veşnic. Mintea e cea care realizează, îndată ce este purificată de dorinţe şi frici.

Î: Chiar şi de dorinţa de realizare?

M: Dorinţa de a pune capăt tuturor dorinţelor este o dorinţă cât se poate de specifică, întocmai cum frica de a fi înfricoşat este o frică cât se poate de specifică. Una te opreşte să apuci şi cealaltă să alergi. Se poate ca tu să foloseşti aceleaşi cuvinte, dar stările nu sunt aceleaşi. Omul care caută realizarea nu este dedat dorinţelor; el este un căutător care merge împotriva dorinţei, nu împreună cu ea. Dorinţa fierbinte după eliberare este numai începutul; a găsi mijloacele adecvate şi a le folosi este următorul pas. Căutătorul are numai un singur scop în vedere: să-şi găsească propria lui fiinţă adevărată. Dintre toate dorinţele aceasta este cea mai ambiţioasă, pentru că nimic şi nimeni nu o poate satisface; cel care caută şi ceea ce este căutat sunt una, numai căutarea contează.

Î: Căutarea va lua sfârşit. Căutătorul va rămâne.

M: Ba nu, căutătorul se va dizolva, căutarea va rămâne. Căutarea este realitatea ultimă şi

atemporală.

Î: Căutare înseamnă lipsă, nevoie, nedesăvârşire şi imperfecţiune.

M: Ba nu, ea înseamnă refuzul şi respingerea a ceea ce este nedesăvârşit şi imperfect. Căutarea realităţii este ea însăşi mişcarea realităţii. Intr-un anumit sens, orice căutare vizează beatitudinea reală, sau beatitudinea realului. Aici, însă, prin căutare eu înţeleg căutarea de tine însuţi ca rădăcină a faptului de a fi conştient, ca lumină de dincolo de minte. Această căutare nu se va sfârşi nicicând, în timp ce dorinţa fierbinte şi neastâmpărată pentru orice altceva trebuie sa înceteze, pentru ca adevăratul progres să aibă loc. Trebuie să înţelegi că această căutare a gurului, a realităţii ori a lui Dumnezeu şi căutarea Sinelui înseamnă acelaşi lucru; atunci când este găsit unul, sunt găsite toate. Când "eu sunt" şi "Dumnezeu este" vor deveni de nedistins în mintea ta, atunci se va întâmpla ceva, iar tu vei şti fără nici o urmă de îndoială că Dumnezeu este fiindcă tu eşti, că tu eşti fiindcă Dumnezeu este. Cei doi vor fi unul singur.

Î: Din moment ce totul este predestinat, este şi realizarea de sine predestinată? Ori suntem, acolo cel puţin, liberi?

M: Destinul se referă numai la nume şi formă, întrucât tu nu eşti nici corp nici minte, destinul nu are nici un fel de control asupra ta. Tu eşti complet liber. Cana este condiţionată de forma sa, de material, de destinaţie etc.. Dar spaţiul dinăuntrul cănii este liber. El se întâmplă să fie în cană numai atunci când este privit în conexiune cu cana. Altminteri el nu-i decât spaţiu. Atâta timp cât există un corp, tu pari a fi întrupat. Fără corpul fizic tu nu eşti dezîntrupat - tu doar eşti. Până şi destinul nu-i decât o idee. Cuvintele pot fi combinate în atât de multe feluri! Afirmaţiile pot să difere, dar produc ele vreo schimbare în ceea ce este actual? Există atât de multe teorii menite să explice lucrurile - toate sunt plauzibile, nici una adevărată. Când conduci o maşină, tu eşti supus legilor mecanicii şi chimiei: când ieşi din maşină, eşti sub legile psihologiei şi biochimici.

Î: Ce este meditaţia şi care sunt foloasele ei?

M: Atâta timp cât eşti un începător, anumite meditaţii formale sau anumite rugăciuni îţi pot fi de folos. Dar pentru cel care caută realitatea, nu există decât o singură meditaţie - refuzul riguros de a ascunde şi nutri gânduri. A fi liber de gânduri înseamnă în sine meditaţie.

Î: Cum se face asta?

M: începe prin a lăsa gândurile să curgă şi prin a le privi. Chiar această observare încetineşte mintea până când se opreşte cu totul. Odată ce mintea este liniştită, menţine-o calmă. Nu te plictisi de acea pace, rămâi în ea, pătrunde mai adânc în ea.

Î: Am auzit de ideea de a te ţine cu tărie de un singur gând cu scopul de a menţine alte gânduri la distanţă. Dar cum să menţin toate gândurile la distanţă? Chiar această idee este un gând.

M: Experimentează în chip nou, nu te conduce după experienţa trecută. Priveşte-ţi gândurile şi priveşte-te pe tine însuti privind gândurile. Starea de libertate faţă de toate gândurile va surveni brusc şi o vei recunoaşte după beatitudinea care o însoţeşte.

Î: Tu nu eşti deloc preocupat de starea lumii? Iată ororile care se petrec în Pakistanul de Est! (această conversaţie şi alte câteva din paginile următoare au avut loc în anul I97I, când în Pakistanul de Est, cunoscut în prezent ca Bangladesh, se desfăşura un război) Ele nu te ating deloc?

M: Eu citesc ziarele, ştiu ce se petrece! Dar reacţia mea nu este ca a voastră. Voi căutaţi un leac, în timp ce eu sunt preocupat de profilaxie. Atâta timp cât există cauze, trebuie să fie şi rezultate. Câtă vreme oamenii sunt împinşi spre divizare şi separare, câtă vreme ei sunt egoişti şi agresivi, astfel de lucruri se vor mai petrece. Dacă vreţi pace şi armonie în lume, trebuie să aveţi pace şi armonie în inimile şi minţile voastre. O asemenea schimbare nu poate fi impusă; ea trebuie să vină din interior. Aceia care detestă războiul trebuie să scoată războiul din sistemul lor. Fără oameni paşnici cum să puteţi să aveţi pace în lume? Atâta timp cât oamenii sunt aşa cum sunt, lumea trebuie să fie aşa cum este. În ceea ce mă priveşte, încerc să-i ajut pe oameni să se cunoască pe ei înşişi ca fiind singura cauză a propriei lor nenorociri. În acest sens eu sunt un om util. Insă ceea ce sunt eu în mine însumi, care este starea mea normală, nu poate fi exprimat în termeni de conştiinţă şi de utilitate socială. Eu pot să vorbesc despre această stare, pot să folosesc metafore şi parabole, dar sunt perfect conştient că ea nu este întocmai aşa. Nu că ea n-ar putea fi exprimată. Ea este experienţa însăşi. Insă ea nu poate fi descrisă în termenii unei nunţi care, pentru a cunoaşte, trebuie să separe şi să divizeze. Lumea este ca o foaie de hârtie pe care este tipărit ceva. Citirea şi sensul vor varia odată cu cititorul, dar hârtia este factorul comun, întotdeauna prezent, rareori perceput. Atunci când panglica maşinii de scris este îndepărtată, tiparul nu mai lasă nici o urmă pe hârtie. Aşa este şi mintea mea - impresiile continuă să vină, dar nu lasă nici o urmă.

Î: De ce stai aici, vorbindu-le oamenilor? Care este adevăratul motiv?

M: Nici un motiv. Spui că ar trebui să am un motiv. Eu nu şed aici, nici nu vorbesc: nu-i nevoie să cauţi motive. Nu mă confunda cu trupul, Eu nu am nici o muncă de făcut, nici datorii de împlinit. Acea parte din mine pe care tu poţi s-o numeşti Dumnezeu va avea grijă de lume. Această lume a ta, care are

nevoie să fie îngrijită, trăieşte şi se mişcă în mintea ta. Cerceteaz-o amănunţit; îţi vei găsi răspunsurile acolo şi numai acolo. De unde altundeva aştepţi să vină? în afara conştiinţei tale, mai există oare ceva?

Î: Este oare cu putinţă ca ea să existe fără ca eu să ştiu vreodată acest lucru?

M: Ce fel de existenţă ar fi aceasta? Poate fiinţa să fie despărţită de cunoaştere? Toată fiinţa şi toată cunoaşterea se raportează la tine. Un lucru este fiindcă tu ştii că el este, fie din experienţa ta, fie în fiinţa ta. Corpul tău şi mintea ta există atâta timp cât tu crezi că este aşa. Încetează să gândeşti că sunt ale tale şi ele se vor dizolva pur şi simplu. Negreşit, lasă-ţi corpul şi mintea să funcţioneze, dar nu le lăsa să te limiteze. Dacă observi imperfecţiuni, mulţumeşte-te să le observi; simplul fapt că le acorzi atenţie îţi va îndrepta inima, mintea şi corpul.

Î: Pot eu să mă vindec de o boală serioasă doar luând cunoştinţă de ea?

M: Ia cunoştinţă de întregul ei, nu numai de simptomele externe. Orice boală începe în minte. Ai grijă de minte mai întâi, urmărind şi eliminând toate ideile şi emoţiile greşite. Apoi trăieşte şi munceşte neluând în seamă boala şi nu te mai gândi la ea. Odată cu înlăturarea cauzelor, efectul va dispărea cu siguranţă Omul devine ceea ce crede că este. Abandonează toate ideile pe care le ai despre tine însuţi, şi vei descoperi că eşti martorul pur dincolo de tot ce i se poate întâmpla corpului şi minţii.

Î: Dacă eu devin orice mă socotesc a fi, şi încep să gândesc că eu sunt Realitatea Supremă, nu cumva Realitatea mea Supremă rămâne doar o simplă idee?

M: Mai întâi atinge starea aceea şi apoi pune întrebarea.

49. MINTEA CAUZEAZĂ NESIGURANŢĂ

Întrebare: Oamenii vin la tine pentru sfaturi. Cum de ştii ce să răspunzi?

Maharaj: Aşa cum aud întrebarea, aşa aud răspunsul.

Î: Şi cum de ştii că răspunsul tău este corect?

M: Odată ce cunosc adevărata sursă a răspunsurilor, nu-i nevoie să mă îndoiesc de ele. Dintr-un izvor curat va curge numai apă curată. Pe mine nu mă preocupă dorinţele şi fricile oamenilor. Eu sunt în armonie cu faptele, nu cu părerile. Omul ia numele şi forma sa ca fiind el însuşi, pe când eu nu iau nimic ca fiind eu însumi. Dacă aş fi considerat că sunt un corp cunoscut prin numele lui, nu aş fi fost în stare să răspund întrebărilor tale. De te-aş lua drept un simplu corp, atunci răspunsurile mele nu ţi-ar fi de nici un folos. Nici un învăţător adevărat nu se complace în păreri. El vede lucrurile aşa cum sunt şi le arată aşa cum sunt. Dacă îi vei lua pe oameni drept ceea ce se socotesc a fi, tu doar îi vei răni, aşa cum se rănesc pe ei înşişi atât de grav tot timpul. Dar dacă tu îi vei vedea aşa cum sunt în realitate, lucrul ăsta le va face un bine enorm. Dacă ei te întreabă ce să facă, ce practici să adopte, ce mod de viaţă să urmeze, tu răspunde astfe**Î:** "Nu faceţi nimic, doar fiţi. În fire totul se întâmplă în mod natural.

Î: Mi se pare că în discuţii tu foloseşti cuvintele "natural ŞI "accidental" fără să faci vreo distincţie. Eu simt că este o deosebire profundă în înţelesul celor două cuvinte. Naturalul este ordonat, sistematic, supus legii; în natură poţi avea încredere. Accidentalul este haotic, neaşteptat, imprevizibil. S-ar putea invoca că totul este natural, supus legilor naturii; a susţine că totul este accidental, fără vreo cauză, este cu siguranţă o exagerare.

M: Ar fi mai bine dacă aş folosi cuvântul "spontan" în loc de "accidental"?

Î: Poţi să foloseşti cuvântul "spontan" sau "natural" ca opus lui "accidental". În ceea ce este accidental se află un element de dezordine, de haos. Un accident este întotdeauna o încălcare de reguli, o excepţie, o surpriză.

M: Nu este viaţa însăşi un torent de surprize?

î; Există armonie în natură. Accidentalul este o tulburare.

M: Tu vorbeşti ca o persoană limitată în timp şi spaţiu, redusă la conţinutul unui corp şi al unei minţi. Ce îţi place ţie, numeşti "natural" şi ce îţi displace, numeşti "accidental".

Î: îmi place naturalul, ceea ce se supune legilor, ceea ce este aşteptat, şi mă tem de încălcarea legilor, de ceea ce este în dezordine, neaşteptat, fără înţeles. Accidentalul este întotdeauna monstruos. Se poate să existe şi aşa-zisele "accidente norocoase", dar ele nu fac decât să dovedească regula că într-un univers predispus la accident viaţa ar fi imposibilă.

M: Am impresia că există o neînţelegere. Prin "accidental", eu înţeleg ceva la care nu se aplică nici o lege cunoscută. Când zic că toate lucrurile sunt fără cauză, accidentale, eu vreau să spun doar că atât cauzele lor cât şi legile care le guvernează sunt dincolo de procesul nostru de cunoaştere, dincolo chiar de închipuirea noastră. Dacă tu numeşti natural ceea ce iei drept ordonat, armonios, previzibil, atunci ceea ce ascultă de legi mai înalte şi este mişcat de puteri mai înalte poate fi numit spontan. În felul acesta, noi vom avea două ordini naturale: cea personală şi previzibilă şi cea impersonală sau supra-personală şi imprevizibilă. Numeşte-le natura inferioară şi natura superioară Si leapădă cuvântul accidental. Pe măsură ce creşti în cunoaştere, claritate şi intuiţie, linia de hotar dintre natura inferioară şi cea superioară îşi pierde treptat din importanţă, până când cele doua sunt văzute ca fiind una. Căci, în

definitiv, totul este minunat de inexplicabil!

Î: Ştiinţa explică foarte multe lucruri.

M: Ştiinţa tratează despre nume şi forme, despre cantităţi şi calităţi, despre modele şi legi; ea este foarte bună în domeniul ei Insă viaţa trebuie să fie trăită; nu este timp pentru a o analiza. Răspunsul trebuie să fie instantaneu - de aici şi importanţa spontanului, a atemporalului. Necunoscutul este cel în care trăim şi ne mişcăm. Cunoscutul este trecutul.

Î: Eu pot să mă sprijin pe ceea ce simt că sunt. Eu sunt un individ, o persoană între alte persoane, Unii oameni sunt integraţi şi armonizaţi, alţii nu sunt. Unii trăiesc fără efort, răspund spontan şi corect la fiecare situaţie, acordă nevoii de moment atenţia cuvenită, în vreme ce alţii bâjbâie, fac greşeli şi în general devin supărători. Oamenii armonizaţi se pot numi naturali, guvernaţi de lege, pe când cei dezintegraţi sunt haotici şi supuşi accidentelor.

M: Chiar ideea de haos presupune ideea de ordine, de organizare, de interdependenţă. Haos şi cosmos: nu sunt ele două aspecte ale unei aceleiaşi stări?

Î: Dar tu pari să spui că totul este haos, accidental, imprevizibil.

M: Da, în sensul că nu toate legile fiinţei sunt cunoscute şi nu toate evenimentele sunt previzibile. Cu cât mai mult eşti în stare să înţelegi, cu atât de mult universul devine satisfăcător, acceptabil, din punct de vedere emoţional şi mental. Realitatea este bună şi frumoasă; noi suntem cei care făurim haosul.

Î: Dacă vrei să spui că liberul arbitru al omului este cel care cauzează accidente, eu am să fiu de acord. Insă noi nu am discutat încă despre liberul arbitru.

M: Ordinea ta este ceea ce îţi procură plăcere, iar dezordinea este ceea ce îţi procură durere.

Î: Poţi să o prezinţi şi aşa, dar nu-mi spune mie că cele doua sunt una singură. Vorbeşte-mi în propriul meu limbaj – limbajul unui individ în căutare de fericire. Eu nu vreau să fiu indus în eroare de discursuri non-dualiste.

M: Ce te face să crezi că eşti un individ separat?

Î: Eu mă comport ca un individ. Funcţionez de unul singur. Mă iau în considerare pe mine în primul rând, iar pe alţii numai în raport cu mine. Pe scurt, sunt ocupat cu mine însumi.

M: Bine, continuă să fii ocupat cu tine însuţi. Cu ce treabă ai venit aici?

Î: Cu vechea mea treabă, aceea de a mă pune în siguranţă şi a fi fericit. Mărturisesc că n-am prea avut succes. Nu sunt nici în siguranţă nici fericit. De aceea mă găsesc aici. Locul acesta este nou pentru mine, dar motivul venirii mele este vechi: căutarea unei fericiri sigure, a unei siguranţe fericite. Până acum n-am găsit. Poţi tu să mă ajuţi?

M: Ceea ce n-a fost nicicând pierdut, nu poate fi niciodată găsit, însăşi căutarea ta după siguranţă şi bucurie te ţine departe de ele. Opreşte căutarea, încetează să pierzi. Boala este simplă, leacul la fel de simplu. Numai mintea ta este cea care te face nesigur şi nefericit. Espectativa te face nesigur, amintirea - nefericit, încetează să-ţi mai întrebuinţezi mintea greşit şi totul va fi bine pentru tine. Nu-i nevoie s-o îndrepţi - se va îndrepta ea însăşi, de îndată ce abandonezi orice interes faţă de trecut şi viitor şi trăieşti în întregime în acum,

Î: Dar în acum nu există nici o dimensiune. Voi deveni un nimeni, un nimic!

M: Exact. Ca nimeni şi ca nimic, eşti în siguranţă şi fericit. Poţi avea această experienţă oricând, încearcă numai. Să ne întoarcem însă la ceea ce este accidental şi la ceea ce este spontan sau natural. Tu ai spus că natura este ordonată în vreme ce accidentul este un semn al haosului. Eu am negat această distincţie şi am afirmat că noi numim "accident" un eveniment ale cărui cauze sunt nedetectabile. În natură nu este loc pentru haos. Numai în mintea omului există haos. Mintea nu poate cuprinde întregul - câmpul ei este prea îngust. Ea vede numai fragmente Şi nu reuşeşte să perceapă imaginea, întocmai ca un om care, auzind sunete dar neînţelegând limbajul, l-ar putea acuza pe cel care vorbeşte de pălăvrăgeală; el s-ar afla astfel cu totul în eroare. Ceea ce pentru unul este un torent haotic de sunete, este un frumos poem pentru un altul.

Odată, regele Janaka a visat că era cerşetor. La trezire, l-a întrebat pe gurul său, Vasishta: Sunt eu un rege care visează că este cerşetor, sau un cerşetor care visează că este rege? Gurul a răspuns: Tu nu eşti nici unul nici altul, tu eşti amândoi. Tu eşti, şi totuşi nu eşti ceea ce gândeşti că eşti. Tu eşti, deoarece te comporţi în consecinţă; tu nu eşti, deoarece asta nu durează. Poţi tu să fii rege sau cerşetor pentru totdeauna? Totul trebuie să se schimbe. Tu eşti ceea ce nu se schimbă. Cine eşti tu? Janaka a zis: Eu nu sunt mei rege nici cerşetor, eu sunt martorul imperturbabil. Gurul a zis: Aceasta este ultima ta iluzie - că eşti un jnanin, că eşti deosebit de omul obişnuit şi superior acestuia, încă o dată, te identifici cu mintea ta, în cazul acesta o minte manierată şi sub toate aspectele exemplară.

Atâta timp cât percepi cea mai mică diferenţă, eşti un străin pentru realitate. Eşti la nivelul minţii. Când "eu sunt eu însumi" se duce, vine "eu sunt totul". Când "eu sunt totul" se duce, vine "eu sunt". Când însuşi "eu sunt" se duce, singură realitatea este, iar în ea fiecare "eu sunt" este prezervat şi glorificat. Diversitatea fără starea de separaţie este Lucru! Ultim pe care mintea îl poate atinge. Dincolo

de el orice activitate încetează, deoarece în el toate scopurile sunt atinse şi toate obiectivele îndeplinite.

Î: Odată atinsă Starea Supremă, este posibil să fie împărtăşită şi celorlalţi?

M: Starea Supremă este universală, aici şi acum. Toţi, fără nici o excepţie, participă la ea; ea este starea de a fi - a cunoaşte şi a plăcea. Cui nu-i place să fie sau cine nu-şi cunoaşte propria sa existenţă? Dar noi nu ne folosim deloc de avantajul acestei bucurii de a fi conştient, noi nu pătrundem în ea ca să o purificăm de tot ce îi este străin. Această lucrare de auto-purificare mentală, curăţirea psihicului, este esenţială, întocmai cum un fir de praf din ochi, cauzând o inflamaţie, poate să şteargă cu totul lumea, tot aşa şi ideea greşită: "Eu sunt corpul-minte" cauzează preocuparea de sine, care face ca universul să fie obscur. Este inutil să lupţi cu simţământul de a fi o persoană separată şi limitată dacă rădăcinile lui nu sunt dezvelite. Egoismul este înrădăcinat în ideile greşite despre tine însuţi. Clarificarea minţii este yoga.

50. CONŞTIENŢA DE SINE ESTE MARTORUL

Întrebare: Tu mi-ai spus că eu pot fi considerat sub trei aspecte: cel personal (vyacti), cel supra-personal (vyacta) şi cel impersonal (avyacta). Avyacta este "Eul" pur, care-i real şi universal; Vyakta este reflectarea lui în conştiinţă ca "eu sunt"; Vyacti este totalitatea proceselor fizice şi vitale. În cuprinsul graniţelor înguste ale momentului prezent, supra-personalul este conştient de persoană, atât în spaţiu cât şi în timp; nu numai de o singură persoană, ci de lunga serie de persoane înşirate pe firul karmei. El este martorul în esenţă, precum şi reziduul experienţelor acumulate, locul memoriei, elementul de legătură . El este caracterul omului pe care viaţa îl clădeşte şi îl modelează din naştere în naştere. Universalul este dincolo de orice nume şi formă, dincolo de conştiinţă şi caracter, pură fiinţă neconştientă de sine. Am notat corect părerile tale?

Maharaj: La nivelul minţii, da. Dincolo de nivelul mental, nici un cuvânt nu se aplică.

Î: Eu pot să înţeleg că persoana este o construcţie mentală, un nume colectiv pentru o serie de amintiri şi deprinderi. Totuşi, cel la care se manifestă persoana, centrul-martor, este şi el tot mental?

M: Ceea ce este are nevoie de o bază, de un corp cu care să se identifice, întocmai cum o culoare are nevoie de o suprafaţă pe care să apară. Vederea culorii este independentă de culoare, ea este aceeaşi indiferent de culoare. Ai nevoie de un ochi ca să vezi o culoare. Culorile sunt multe, ochiul este unul singur. Personalul este ca lumina din culoare şi ca lumina din ochi, şi totuşi este simplă, singură, indivizibilă şi imperceptibilă, doar în manifestările ei tăcând excepţie. Nu incognoscibilă, dar imperceptibilă, neobiectuală, inseparabilă. Nici materială, nici mentală, mei obiectivă, nici subiectivă, ea este rădăcina materiei şi sursa conştiinţei. Dincolo de viaţă şi de moarte, este Viaţa care include totul, care exclude totul, în care naşterea este moarte şi moartea este naştere.

Î: Absolutul sau Viaţa despre care vorbeşti tu, este real, sau nu este decât o simplă teorie sub care ne ascundem ignoranţa?

M: Amândouă. Pentru minte, o teorie; în sine însuşi, o realitate. Absolutul este realitate în refuzul ei total şi spontan faţă de ceea ce este fals. Întocmai cum lumina distruge întunericul chiar prin prezenţa ei, tot aşa absolutul distruge imaginarul. A vedea că toată cunoaşterea este o formă a ignoranţei, reprezintă în sine o mişcare a realităţii. Martorul nu este o persoană. Persoana ia fiinţă atunci când există o temelie pentru ea, un organism, un corp. În martor, absolutul se reflectă ca conştientă. Conştienţa pură devine conştientă de sine. Când există un sine, Conştienţa de sine este martorul, observatorul. Când nu există nici un sine de observat, nu există nici observare. Totul este cât se poate de simplu; prezenţa persoanei este cea care complică totul, încearcă să vezi că nu există persoană permanent separată şi totul devine clar. Conştientă - minte - materie, ele sunt o singură realitate sub două aspecte, imuabilul şi schimbătorul, şi trei atribute - inerţia, energia şi armonia.

Î: Ce apare mai întâi: conştiinţa (consciousness] sau Conştienţa (awareness)?

M: Conştienţa devine conştiinţă atunci când are un obiect. Obiectul se schimbă tot timpul. În conştiinţă există mişcare; Conştienţa este în sine nemişcată şi atemporală, aici şi acum.

Î: În Pakistanul de Est există în prezent suferinţă şi vărsare de sânge. Cum priveşti asta? Cum îţi apare ţie, cum reacţionezi tu la acest fapt?

M: în conştiinţa pură, nimic nu se întâmplă vreodată.

Î: Coboară, te rog, de pe acele înălţimi metafizice! La ce îi foloseşte unui om suferind să i se spună că nimeni nu este conştient de suferinţa lui afară de el însuşi? A pune totul pe seama iluziei înseamnă a aduce noi insulte la adresa celor deja prejudiciaţi. Bengalezul din Pakistanul de Est este un fapt, şi suferinţa lui este un alt fapt. Te rog, nu-i analiza în afara existenţei! Tu citeşti ziarele, auzi oamenii vorbind despre asta. Nu poţi invoca ignoranţa. Aşadar, care este atitudinea ta faţă de ceea ce se întâmplă?

M: Nici o atitudine. Nimic nu se întâmplă.

Î: În orice zi este posibil să fie o răscoală chiar în faţa ta, să vezi oameni ucigându-se unii pe alţii. Nu poţi, cu siguranţă, să zici că nu se întâmplă nimic şi să rămâi distant.

M: N-am spus niciodată că rămân distant. Tu ai putea tot aşa de bine să mă vezi sărind în mijlocul încăierării, ca să salvez pe cineva., şi să fiu ucis. Şi totuşi mie nu mi s-a întâmplat nimic. Imaginează-ţi o clădire mare dărâmându-se. Unele camere sunt în ruină, altele sunt intacte. Dar poţi oare să vorbeşti despre spaţiu ca fiind ruinat sau intact? Numai structura este cea care a suferit, precum şi oamenii care din întâmplare locuiau în ea. Nimic nu i s-a întâmplat spaţiului însuşi. În mod similar, nimic nu i se întâmplă vieţii atunci când formele se ruinează şi numele sunt şterse. Aurarul topeşte ornamentele vechi ca să facă altele noi. Uneori o bucăţică bună se duce odată cu cea rea. Meşterul acceptă asta cu calm, căci ştie că nici un pic de aur nu se pierde.

Î: Nu moartea este cea împotriva căreia mă revolt eu, ci maniera de a muri.

M: Moartea este naturală, maniera de a muri este făcută de om, artificială. Starea de separaţie cauzează frică şi agresivitate, care pe de altă parte cauzează violenţă. Isprăveşte cu separaţiile făcute de om şi toată această oroare a oamenilor care se ucid unul pe celălalt în mod sigur se va sfârşi. În realitate, nu există nici ucidere nici moarte. Realul nu moare, irealul n-a trăit niciodată. Îndreaptă-ţi mintea şi totul va fi drept. Atunci când ştii că lumea este una, că umanitatea este una, acţionezi în consecinţă Dar mai întâi de toate tu trebuie să fii atent la modul în care simţi, gândeşti şi trăieşti. Dacă nu poate să fie ordine în tine însuţi, nu poate să fie ordine nici în lume. În Realitate nimic nu se întâmplă. Pe ecranul minţii destinul îşi proiectează într-una imaginile, amintiri ale proiecţiilor trecute şi astfel iluzia se reînnoieşte constant pe sine însăşi. Imaginile vin şi se duc - lumină interceptată de ignoranţă. Vezi lumina şi nu lua în seamă imaginea.

Î: Ce mod împietrit de a privi la lucruri! Oamenii ucid şi sunt ucişi, iar tu vorbeşti de imagini.

M: Du-te dar şi fii tu însuţi ucis, dacă asta-i ceea ce socoteşti că ar trebui. Sau chiar, du-te şi ucide, dacă iei asta ca fiind de datoria ta. Dar nu asta-i calea de a pune capăt răului. Răul este duhoarea unei minţi bolnave. Tămăduieşte-ţi mintea şi ea va înceta să proiecteze imagini deformate, urâte.

Î: Ceea ce spui tu înţeleg, insă sub aspect emoţional nu pot accepta. Această viziune idealistă a vieţii mă dezgustă profund. Eu nu pot, pur şi simplu, să mă socotesc aflat într-o permanentă stare de vis.

M: Cum poţi tu să fii permanent într-o stare cauzată de un corp nepermanent? înţelegerea greşită se întemeiază pe ideea că tu eşti corpul fizic. Examinează îndeaproape această idee, observă contradicţiile ei inerente, realizează că existenţa ta prezentă este ca o jerbă de scântei - fiecare scânteie durând o secundă iar jerba însăşi un minut sau două. Neîndoielnic, un lucru al cărui început este sfârşitul, nu poate să aibă un mijloc. Respectă-ţi termenele. Realitatea nu poate fi momentană. Ea este atemporală, dar atemporalitatea nu este durată.

Î: Recunosc că lumea în care trăiesc nu este lumea reală. Există însă o lume reală din care eu văd doar o imagine deformată. Deformarea poate să se datoreze vreunui cusur al corpului sau minţii mele. Dar atunci când spui că nu există lume reală ci numai o lume de vis în mintea mea, eu pur şi simplu nu pot să accept asta. Mi-ar fi plăcut să am puterea de a crede că toate ororile existenţei sunt datorate faptului că am un corp. Sinuciderea se arată a fi calea de scăpare.

M: Câtă vreme vei acorda atenţie ideilor, fie acestea ale tale ori ale altora, vei fi în încurcătură. Dar dacă ignori toate învăţăturile, toate cărţile, tot ceea ce este exprimat în cuvinte, şi plonjezi adânc înlăuntrul tău şi te găseşti pe tine însuţi, atunci asta şi numai asta va rezolva toate problemele tale şi te va lăsa în deplina stăpânire a fiecărei situaţii, deoarece nu vei mai fi dominat de ideile pe care le ai cu privire la situaţie. Să luăm un exemplu. Te afli în compania unei femei atrăgătoare. Tu îţi faci anumite idei despre ea şi faptul acesta creează o situaţie sexuală. Se creează o problemă, iar tu începi să cauţi cârti despre abstinenţă ori despre desfătare. De erai un copilaş, amândoi aţi fi putut sta împreună, despuiaţi, fără ca vreo problemă să apară, încetează să te mai gândeşti că eşti trup şi problemele dragostei şi sexului îşi vor pierde înţelesul. Orice simţământ al limitării pierdut, frica, durerea şi căutarea plăcerii - totul încetează. Numai Conştienţa rămâne.

<u>5I. FII INDIFERENT LA PLĂCERE ŞI LA DURERE</u>

Întrebare: Eu sunt francez de origine, locuiesc în Franţa, şi de vreo zece ani practic yoga.

Maharaj: După zece ani de muncă, te afli mai aproape de ţintă?

Î: Un pic mai aproape, poate. Este o muncă grea, ştii bine.

M: Sinele este aproape şi calea către el, uşoară. Tot ce-i nevoie să faci, este să nu faci nimic.

Î: Totuşi, eu găsesc că sadhana mea este foarte dificilă..

M: Sadhana ta este să fii. Lucrarea se împlineşte. Mulţumeşte-te să fii vigilent. Unde este dificultatea în a-ţi aminti că eşti? Tu eşti tot timpul.

Î: Simţământul de a fi este prezent tot timpul, fără îndoială însă câmpul atenţiei este adesea năpădit de tot felul de evenimente mentale - emoţii, imagini, idei. De cele mai multe ori, simţământul de a fi este sufocat.

M: Ce procedeu foloseşti pentru a-ţi curăţa mintea de ceea ce este inutil? Care sunt mijloacele,

instrumentele tale pentru purificarea minții?

Î: Esențialmente, omului îi este frică. El se teme cel mai mult de el însuşi. Eu am impresia că sunt ca un om care cară o bombă ce urmează să explodeze. El nu poate să îndepărteze capsa detonantă, nu poate nici să o azvârle. El este teribil de înfricoşat şi caută cu disperare o soluție pe care n-o poate găsi. Pentru mine, eliberarea înseamnă descotorosirea de această bombă. Eu nu ştiu prea multe despre bombă. Nu ştiu decât că provine din fragedă copilărie. Mă simt ca un copil speriat ce protestează vehement împotriva faptului că nu este iubit. Copilul doreşte nespus iubirea şi fiindcă nu o primeşte, se teme şi este mânios. Uneori îmi vine să ucid pe cineva sau pe mine însumi. Această dorință este atât de puternică încât mă tem în permanență. Şi nu ştiu cum să mă eliberez de frică. Există, fără îndoială, o deosebire între mintea hindusă şi cea europeană. Mintea hindusă este comparativ mai simplă. Europeanul este o ființă mult mai complexă. Mintea hindusă este esențialmente sattvică. Ea nu înțelege neliniştea nunții europene, fuga ei neobosită după ceea ce socoteşte că trebuie făcut, după cunoştințe generale mai mari.

M: Capacitatea ei de a raționa este atât de mare, încât ea se va convinge prin argumente raționale să renunțe la orice rațiune! Autoafirmarea sa se datorează bizuirii sale pe logică.

Î: Dar gândirea, raționarea, este starea normală a minții. Mintea nu poate pur şi simplu să înceteze de a mai lucra.

M: Se poate să fie starea obişnuită, dar nu trebuie să fie starea normală. O stare normală nu poate fi dureroasă, pe când obişnuința greşită duce adesea la durere cronică.

Î: Dacă ea nu este starea naturală sau normală a minții, atunci cum să o opresc? Trebuie să existe o cale de a calma mintea. De câte ori nu mi-am spus: destul, te rog opreşte-te, destul cu această nesfârşită pălăvrăgeală, cu aceste propoziții repetate de atâtea ori în şir! Dar mintea mea nu se opreşte. Simt că poate fi oprită pentru câtva timp, dar nu pentru mult. Până şi aşa-zişii oameni "spirituali" folosesc diverse trucuri pentru a-şi menține mintea calmă. Ei repetă formule, cântă, se roagă, respiră viguros sau uşor, se rotesc, se concentrează, meditează, aleargă după transe, cultivă virtuți - lucrând tot timpul, cu scopul de a înceta să mai lucreze, de a înceta să mai alerge după ceva, de a opri mişcarea. De n-ar fi atât de tragic, ar fi ceva ridicol.

M: Mintea există în două stări: ca apă şi ca miere. Apa vibrează la cea mai mică tulburare, pe când mierea, oricât de mult ar fi tulburată, îşi regăseşte repede imobilitatea.

Î: Prin chiar natura ei, mintea este neliniştită. Ea poate să fie făcută calmă, însă ea nu este calmă de la sine.

M: Tu poți să ai febră cronică şi să tremuri tot timpul. Dorințele şi fricile fac mintea neliniştită. Liberă de toate emoțiile negative, ea este liniştită.

Î: Tu nu poți proteja copilul de .emoții negative. De îndată ce s-a născut, el învață durerea şi frica. Foamea este un maestru crud şi îl învață dependența şi ura. Copilul îşi iubeşte mama pentru că ea îl hrăneşte şi o urăşte pentru că întârzie cu hrana. Mintea noastră inconştientă este plină de conflicte care se revarsă în conştient. Noi trăim deasupra unui vulcan; suntem întotdeauna în pericol. Eu sunt de acord că tovărăşia oamenilor a căror minte este paşnică are un efect foarte liniştitor, dar de îndată ce sunt departe de ei, .vechile necazuri încep. Iată de ce vin eu periodic în India ca să caut compania gurului meu.

M: Tu gândeşti că vii şi pleci, trecând prin felurite stări şi dispoziții. Eu văd lucrurile aşa cum sunt, evenimente momentane, înfățişându-mi-se în succesiune rapidă, primindu-şi ființa de la mine, şi totuşi ele nu sunt, în definitiv, eu, nici ale mele. Eu nu sunt un fenomen printre altele, nici subiectul lor. Eu sunt independent în mod atât de simplu şi de total, încât mintea ta, deprinsă cu opoziția şi cu negația, nu poate să priceapă asta. Eu vreau să spun literalmente ceea ce spun: nu este nevoie ca eu să mă opun, ori să neg, deoarece îmi este clar că eu nu pot fi opusul sau negația cuiva. Eu sunt pur şi simplu dincolo, într-o dimensiune cu totul diferită. Nu mă căuta în identificarea cu ceva, sau în opoziția față de ceva: eu sunt acolo unde dorința şi frica nu sunt. Aşadar, care este experiența ta? Simți şi tu că eşti totalmente la distanță de toate lucrurile trecătoare?

Î: Da, simt, uneori. Dar pe dată se instalează o senzație de pericol şi mă simt izolat, în afara oricărei relații cu alții. Vezi tu aici se află deosebirea dintre mentalitățile noastre, în cazul hindusului, emoția urmează, gândului. Dă-i unui hindus o idee şi emoția îi este stârnită. La occidental, este invers: dă-i o emoție şi el va produce o idee. Ideile tale sunt foarte atractive - din punct de vedere intelectual, dar emoțional eu nu răspund.

M: Pune-ți intelectul de o parte. Nu-l folosi în aceste chestiuni.

Î: De ce folos îmi este un sfat pe care nu îl pot duce la îndeplinire? Toate acestea sunt numai idei, iar tu vrei ca eu să răspund cu sentiment la idei, căci fără sentimente nu poate fi vorba de acțiune.

M: De ce vorbeşti de acțiune? Oare acționezi tu vreodată? Nişte puteri necunoscute acționează, iar tu îți închipui că tu acționezi. Tu nu faci decât să priveşti ce se întâmplă, fără a fi în stare să influențezi asta în vreun fel.

Î: De ce se manifestă în mine o rezistenţă atât de acerbă împotriva acceptării faptului că eu nu pot să fac nimic?

M: Dar ce poţi tu să faci? Tu eşti ca un pacient sub anestezie asupra căruia chirurgul execută o operaţie. Atunci când te trezeşti, operaţia e terminată; poţi oare să spui că ai făcut ceva?

Î: Dar eu sunt cel care a ales să se supună operaţiei.

M: Nicidecum. Boala ta pe de o parte şi insistenţele medicului şi ale familiei tale sunt cele care te-au făcut să decizi. Alegerea nu-ţi aparţine, numai iluzia ei.

Î: Totuşi, eu simt că nu sunt într-atât de neajutorat pe cât mă faci tu să par. Simt că pot să împlinesc tot ceea ce gândesc, numai că nu ştiu cum. Nu puterea îmi lipseşte, ci cunoaşterea.

M: Necunoaşterea mijloacelor este, după cum se ştie, la fel de rea ca lipsa de putere! Dar să nu mai discutăm pe tema asta pentru moment; la urma urmei, nu este important motivul pentru care ne simţim neajutoraţi, câtă vreme vedem clar că deocamdată suntem neajutoraţi. Eu am acum 74 de ani. Şi totuşi mă simt ca un copil. Simt clar că, în ciuda tuturor schimbărilor, sunt un copil. Gurul meu mi-a spus: acel copil care, chiar acum, este în tine, este Sinele tău real (swarupa). Întoarce-te la acea stare de fiinţă pură, unde "eu sunt" este încă în puritatea sa, înainte de a se fi contaminat cu "eu sunt aceasta" sau "eu sunt aceea". Povara ta constă în falsele auto-identificări - abandonează-le pe toate. Gurul meu mi-a zis: "Ai încredere în mine. Eu îţi spun: tu eşti divin. Ia asta ca fiind adevărul absolut. Bucuria ta este divină, suferinţa ta este divină de asemenea. Totul vine de la Dumnezeu. Aminteşte-ţi de asta întotdeauna. Tu eşti Dumnezeu, singură voia ta este făcută." L-am crezut, şi curând am realizat cât de minunat de adevărate şi de exacte erau cuvintele lui. Eu nu mi-am condiţionat mintea gândind: "Eu sunt Dumnezeu, eu sunt minunat, eu sunt dincolo". Am urmat pur şi simplu învăţătura sa - mi-am focalizat mintea asupra fiinţei pure "eu sunt", şi am rămas în ea. Obişnuiam să şed ore întregi, neavând nimic în afară de "eu sunt" în mintea mea şi curând pacea şi bucuria precum şi o profundă iubire atotcuprinzătoare au devenit starea mea normală. În ea a dispărut totul - eu însumi, gurul meu, viaţa pe care am trăit-o, lumea din jurul meu. Numai pace a rămas şi tăcere insondabilă.

Î: Totul pare foarte simplu şi uşor, dar nu este chiar aşa. Uneori minunata stare de pace voioasă îmi devine clară şi eu mă uit şi mă mir: cât de uşor vine şi cât de intimă pare, cât de total a mea. Unde era nevoia de a lupta din greu pentru a obţine o stare atât de la îndemână? De data asta, negreşit, a venit să rămână. Şi totuşi, cât de repede se dizolvă totul şi mă lasă mirându-mă - a avut ea cât de cât realitate ori n-a fost decât vreo aberaţie? Dacă era realitatea, de ce s-a dus? Poate că o experienţă unică îmi este necesară pentru a mă fixa pe veci în noua stare şi, până când vine experienţa crucială, acest joc de-a v-aţi ascunselea trebuie să continue.

M: Aşteptarea ta după ceva unic şi dramatic, după vreo explozie nemaipomenită, nu face decât să stânjenească şi sa întârzie auto-realizarea. Nu trebuie să te aştepţi la o explozie căci explozia s-a produs deja - în clipa când ai fost născut, când te-ai realizat pe tine însuţi ca fiinţare-cunoaştere-simţire. Tu faci doar o singură greşeală: iei interiorul drept exterior şi exteriorul drept interior. Ceea ce este în tine tu iei ca fiind în afară şi ceea ce este în afară, tu iei ca fiind în tine. Mintea şi sentimentele sunt externe, dar tu le iei ca fiind intime. Tu crezi că lumea este obiectivă, în timp ce ea este în întregime o proiecţie a psihicului tău. Aceasta este confuzia fundamentală şi nici o nouă explozie nu o va lămuri. Tu trebuie să te socoteşti în afara ei. Nu există altă cale.

Î: Cum să mă concep în afară când gândurile mele vin şi se duc după cum vor? Pălăvrăgeala lor nesfârşită mă distrage şi mă epuizează.

M: Priveşte-ţi gândurile aşa cum priveşti traficul de pe stradă. Oamenii vin şi se duc; tu înregistrezi fără răspuns. Poate că la început nu este uşor, dar cu oarecare practică vei constata că mintea ta poate funcţiona în acelaşi timp pe mai multe niveluri şi că tu poţi să fii pe deplin conştient de toate. Numai când ai un interes particular pentru un anumit nivel, se întâmplă că atenţia ta este prinsă în el, şi nu mai eşti conştient de celelalte niveluri. Chiar şi atunci, lucrul pe nivelurile pierdute din vedere continuă, dar în afara câmpului conştiinţei. Nu te lupta cu amintirile şi gândurile tale; încearcă numai să incluzi în câmpul atenţiei tale celelalte întrebări mai importante, cum ar fi: "Cine sunt eu?", "Cum se face că eu sunt născut?", "De unde a apărut acest univers care mă înconjoară?", "Ce este real şi ce este trecător?". Nici o amintire nu va persista, dacă tu nu vei manifesta vreun interes faţă de ea; veriga emoţională este cea care perpetuează sclavia. Tu cauţi întotdeauna plăcerea, evitând durerea, cauţi întotdeauna fericirea şi pacea. Nu vezi că însăşi căutarea ta după fericire este cea care te face nefericit? încearcă cealaltă cale: indiferent faţă de plăcere şi de durere, nici cerând, nici refuzând, acordă toată atenţia ta nivelului pe care "eu sunt" este veşnic prezent. Curând, vei realiza că pacea şi fericirea sunt inerente naturii tale şi că numai căutarea lor pe diferite căi este cea care produce tulburare. Evită tulburarea, asta este tot. Este inutil să cauţi; nu căuta ceea ce ai deja. Tu însuţi eşti Dumnezeu, Realitatea Supremă.

Ca să începi, încrede-te în mine, încrede-te în învăţător. Asta îţi permite să faci primul pas - apoi încrederea ta îşi va găsi justificare în propria-ţi experienţă. În fiecare domeniu al vieţii încrederea iniţială este esenţială; fără ea prea puţin poate fi făcut. Orice întreprindere este un act de credinţă. Chiar şi

faptul de a mânca pâinea de zi cu zi este un act de încredere! Amintindu-ți vorbele mele, vei duce la bun sfârşit toate lucrurile.

Iți spun din nou: Tu eşti realitatea atot-cuprinzătoare, atot-transcendentă. Comportă-te în consecință: gândeşte, simte şi acționează în armonie cu totul şi realitatea vorbelor mele îți va deveni clară într-o clipită. Nici un efort nu este necesar. Ai credință şi acționează în conformitate cu ea. Înțelege, te rog, că eu nu vreau nimic de la tine. Eu vorbesc în propriul tău interes. Deoarece tu te iubeşti pe tine însuți mai presus de orice, tu doreşti să te ştii în siguranță şi fericit. Nu te ruşina de asta, nu nega. Este firesc şi bine să te iubeşti pe tine însuți. Numai că ar trebui să cunoşti ce anume iubeşti. Nu corpul este ceea ce iubeşti, ci Viața - percepere, simțire, gândire, făptuire, strădanie, iubire. Pe acea Viață o iubeşti, acea Viață care este totul. Realizeaz-o în totalitatea ei, dincolo de toate divizările şi limitările, şi toate dorințele tale se vor topi în ea, căci mai marele conține mai micul. Găseşte-te deci pe tine însuți, căci găsindu-te vei găsi totul. Fiecare este bucuros să fie, însă puțini cunosc plenitudinea acestui fapt. Tu ajungi să cunoşti stăruind în mintea ta asupra lui "eu sunt", "eu cunosc", "eu iubesc" - cu voința de a ajunge la cel mai profund înțeles al acestor cuvinte.

Î: Pot să gândesc: "Eu sunt Dumnezeu"?

M: Nu te identifica cu o idee. Dacă prin Dumnezeu tu înțelegi Necunoscutul, atunci nu spune decât: "Eu nu ştiu ce sunt". Dacă îl cunoşti pe Dumnezeu aşa cum îți cunoşti Sinele, nu-i nevoie s-o zici. Cel mai bun este simțământul simplu "eu sunt". Stăruie asupra lui cu răbdare. Aici răbdarea înseamnă înțelepciune; nu te gândi la eşec. Nu poate exista eşec în această întreprindere.

Î: Gândurile mele nu mă vor lăsa.

M: Nu le da nici o atenție. Nu te lupta cu ele. Pur şi simplu, nu fă nimic cu privire la ele, iasă-le să existe, oricare ar fi ele. Chiar faptul de a te lupta cu ele le dă viață. Nu le lua în seamă. Priveşte prin ele. Nu uita să-ți reaminteşti: "Orice se întâmplă, se întâmplă pentru că eu sunt". Totul îți reaminteşte că eşti. Profită din plin de faptul că pentru a experimenta tu trebuie să fi. Nu este nevoie să te opreşti din gândire. Doar încetează să fii interesat. Absența oricărui interes personal este cea care eliberează. Nu te agăța, asta-i tot. Lumea este făcută din inele. Cârligele sunt, toate, ale tale. Îndreaptă-ți cârligele şi nimic nu poate să te mai rețină. Renunță la obiceiurile de care eşti stăpânit. Nu este nimic altceva la care să renunți. Renunță la rutina spiritului de acaparare, la obiceiul tău de a umbla după rezultate şi libertatea universului este a ta. Renunță la efort.

Î: Viața este efort. Sunt atât de multe lucruri de făcut.

M: Ceea ce trebuie făcut, fă. Nu rezista. Echilibrul tău trebuie să fie dinamic, întemeiat clipă de clipă pe acțiunea justă. Nu fii ca un copil care refuză să crească. Gesturile şi atitudinile stereotipe nu te vor ajuta. Bizuie-te în întregime pe claritatea ta de gândire, pe puritatea motivului şi pe integritatea acțiunii. Nu ai cum să nu reuşeşti. Mergi dincolo şi lasă totul în urmă.

Î: Dar poate ceva să fie lăsat pe vecie?

M: Tu vrei ceva precum un extaz de 24 de ore pe zi. Extazele vin şi se duc, în mod necesar, căci creierul uman nu poate suporta tensiunea o perioadă lungă de timp. Un extaz prelungit îți va arde complet creierul, dacă el nu este pur şi subtil. În natură nimic nu stă pe loc, toate lucrurile pulsează, apar şi dispar. Inima, respirația, digestia, somnul şi veghea, naşterea şi moartea, toate vin şi se duc în valuri. Ritmul, periodicitatea, alternanța armonioasă a extremelor este regula. Este inutil să te revolți împotriva tiparului însuşi al vieții. Dacă tu cauți Imuabilul, atunci mergi dincolo de experiență. Când spun: "reaminteşte-ți tot timpul de "eu sunt", eu înțeleg de fapt; "revino la asta în repetate rânduri". Nici un gând particular nu poate să fie starea naturală a minții, ci numai tăcerea. Nu ideea de tăcere, ci tăcerea însăşi. Atunci când mintea este în starea ei naturală, ea revine spontan la tăcere după fiecare experiență ori, mai degrabă, fiecare experiență se întâmplă pe fondul tăcerii. Ceea ce ai învățat aici devine sămânța. Poate că, aparent, vei uita asta, însă ea va trăi şi în anotimpul cuvenit va încolți, va creşte şi va aduce cu sine flori şi roade. Totul se va întâmpla de la sine. Nu este nevoie ca tu să faci ceva, doar nu te pune de-a curmezişul.

52. FIIND FERICIT, FĂCÂND PE ALȚII FERICIȚI, ESTE RITMUL VIEȚII

Întrebare: Am venit din Europa acum câteva luni într-una din vizitele mele periodice la gurul meu, lângă Calcutta. Acum urmează să mă întorc acasă. Am fost invitat de un prieten să te întâlnesc şi sunt bucuros că am venit.

Maharaj: Ce ai învățat de la gurul tău şi ce fel de practică ai urmat?

Î: El este un om venerabil, de vreo optzeci de ani. Din punct de vedere filozofic el este un vedantin şi practica pe care o predă are ca scop deşteptarea energiilor inconştiente ale minții şi aducerea obstacolelor şt blocajelor ascunse în conştient. Sadhana mea personală a fost raportată la problema mea specifică datorată prunciei şi primei copilării. Mama mea nu a putut să-mi dea acel sentiment de siguranță şi iubire, atât de important pentru dezvoltarea normală a copilului. Era o femeie total nepotrivită pentru rolul de mamă-dominată de anxietăți şi nevroze, nesigură pe sine, ea m-a resimțit ca pe o

responsabilitate, ca pe o povară mai presus de capacitatea ei de a purta. Ea nu a vrut niciodată ca eu să mă nasc. Nu a vrut ca eu să cresc şi să mă dezvolt, ar fi vrut ca eu să mă întorc în uterul ei, nenăscut, non-existent. Ea a rezistat la orice manifestare a vieții din mine, a luptat cu îndârjire împotriva oricărei încercări de a trece dincolo de strâmtul cerc al existenței sale obişnuite. Eram un copil sensibil şi afectuos. Am tânjit după iubire mai presus de orice, însă iubirea, iubirea simplă, instinctivă, a unei mame pentru copilul ei mi-a fost refuzată. Copilărescul fapt al căutării mamei a devenit motivul diriguitor al vieții mele şi niciodată nu l-am depăşit prin creştere. Un copil fericit, o copilărie fericită, au devenit o obsesie pentru mine. Graviditatea, naşterea, frageda copilărie, m-au interesat cu pasiune. Am devenit un obstretician cu oarecare reputație şi am contribuit la dezvoltarea metodei de naştere fără durere. Un copil fericit al unei mame fericite - acesta a fost idealul vieții mele. Insă mama mea era întotdeauna prezentă - ea însăşi nefericită, nedoritoare şi incapabilă să mă vadă fericit. Ea se manifesta în moduri ciudate. Ori de câte ori nu eram în apele mele, ea se simțea bine; când eram în formă bună, ea era din nou la pământ, blestemându-se pe sine, dar şi pe mine. Neiertându-mă parcă niciodată de crima mea de a mă fi născut, ea m-a făcut să mă simt vinovat de faptul de a fi în viață. "Tu trăieşti pentru că mă urăşti. Dacă mă iubeşti, mori", era, deşi tăcut, mesajul ei constant. Şi aşa mi-am petrecut viața, fiindu-mi oferită moarte în loc de iubire, întemnițat, aşa cum am fost, în mama mea, eternul prunc, eu nu am putut să dezvolt o relație semnificativă cu nici o femeie; imaginea mamei stătea la mijloc, neiertătoare, neiertată. Am căutat mângâiere în munca mea şi am găsit multă; însă nu m-am putut urni din abisul prunciei, în cele din urmă, m-am îndreptat spre căutarea spirituală şi sunt ferm şi constant pe această linie de mulți ani. Insă, într-un fel, aici este vorba de aceeaşi veche căutare după iubirea mamei - numeşte-o Dumnezeu sau Atma sau Realitatea Supremă. Esențialmente, eu vreau să iubesc şi să fiu iubit; din nefericire aşa-zişii oameni religioşi sunt împotriva vieții, fiind prea ocupați cu mintea. Atunci când sunt confruntați cu nevoile şi imboldurile vieții, ei încep să clasifice, să abstractizeze şi să conceptualizeze şi apoi fac clasificarea mai importantă decât viața însăşi. Ei îți cer să te concentrezi asupra unui concept şi apoi să îl întruchipezi. În locul unei integrări spontane prin iubire, ei recomandă o concentrare deliberată şi laborioasă asupra unei formule. Fie că este Dumnezeu sau Atma, eul sau celălalt, este acelaşi lucrul! Ceva la care să te gândeşti, nu cineva pe care să-l iubeşti. Nu de teorii şi de sisteme am eu nevoie; ele sunt numeroase, toate deopotrivă de atractive şi de plauzibile. Eu am nevoie de o stârnire a inimii, de o reînnoire a vieții, iar nu de un nou mod de gândire. Nu există noi moduri de gândire, însă sentimentele pot fi mereu proaspete. Atunci când iubesc pe cineva, eu meditez asupra lui în mod spontan şi intens, cu o căldură şi o vigoare pe care mintea mea nu poate să le stăpânească. Cuvintele sunt făcute pentru a da formă sentimentelor; cuvintele fără sentiment sunt asemenea hainelor care nu îmbracă nici un corp - reci şi mototolite. Mama mea m-a secătuit de toate sentimentele, sursele mele au secat. Pot eu să găsesc aici acea bogăţie şi abundență de emoții de care am avut atâta nevoie pe vremea când eram copil?

M: Unde este copilăria ta acum? Şi care este viitorul tău?

Î: Am fost născut, am crescut, voi muri.

M: Tu te referi la corpul tău, de bună seamă. Şi la mintea ta. Eu nu vorbesc acum de fiziologia sau de psihologia ta. Ele sunt o parte a naturii şi sunt stăpânite de legile naturii. Eu vorbesc de căutarea ta după iubire. A avut ea un început? Va avea ea un sfârşit?

Î: Eu nu pot, realmente, să spun. Ea este acolo, din prima zi până în cel din urmă moment al vieții mele. Acest nesaț după iubire - cât de constant şi cât de lipsit de speranță!

M: Prin această necontenită căutare după iubire, ce anume cauți mai precis?

Î: Pur şi simplu să iubesc şi să fiu iubit.

M: Ai în vedere o femeie?

Î: Nu în mod necesar. Un prieten, un învățător, o călăuza - atâta timp cât sentimentul este luminos şi clar. Fireşte, o femeie este răspunsul uzual. Dar nu trebuie să fie singurul.

M: Din cele două, ce preferi: să iubeşti sau să fii iubit?

Î: Le-aş vrea mai degrabă pe amândouă! Dar pot să văd că a iubi este mai mare, mai nobil, mai profund. A fi iubit este plăcut, dar nu te face să creşti.

M: Poți tu să iubeşti cu de la tine putere sau trebuie să fii făcut să iubeşti?

Î: Trebuie să întâlneşti pe cineva adorabil, fireşte. Mama mea n-a fost numai neiubitoare, ci şi neadorabilă.

M: Ce anume face ca o persoană să fie adorabilă? Oare nu faptul că este iubită? Mai întâi iubeşti şi abia după aceea te uiți după motive.

Î: Poate să fie şi invers. Iubeşti ceea ce te face fericit.

M: Dar cine te face fericit?

Î: Nu este nici o regulă în privința asta. Întregul subiect este cât se poate de individual şi de imprevizibil.

M: Aşa este. În orice fel ai pune problema, dacă nu iubeşti, atunci nu eşti fericit. Insă te face iubirea întotdeauna fericit? Nu este asocierea iubirii cu fericirea un stadiu mai degrabă timpuriu, infantil?

Atunci când cel iubit suferă, nu suferi oare şi tu? Şi încetezi oare să mai iubeşti, fiindcă suferi? Este nevoie ca iubirea şi fericirea să meargă împreună? Este iubirea numai aşteptarea plăcerii?

Î: Fireşte că nu. Poate să fie multă suferință în iubire,

M: Atunci ce este iubirea? Nu este oare o stare a ființei, mai degrabă decât o stare a minții? E nevoie ca tu să ştii că iubeşti pentru a iubi? N-ai iubit-o tu pe mama ta fără să-ți dai seama? Tânjirea ta după iubirea ei, după un prilej de a o iubi, nu este o mişcare a iubirii? Nu este iubirea tot atât de mult o parte din tine, cum este şi conştiința faptului de a fi? Tu ai căutat iubirea mamei tale pentru că ai iubit-o.

Î: Dar ea nu mă lăsa!

M: Ea nu te putea opri.

Î: Atunci de ce am fost nefericit toată viața?

M: Fiindcă n-ai reuşit să cobori până la rădăcinile ființei tale. Completa ignoranță cu privire la de tine însuți este cea care a acoperit iubirea şi fericirea ta şi te-a făcut să cauți ceea ce niciodată nu pierduseşi. Iubirea înseamnă voință, voința de a-ți împărtăşi fericirea tuturor. Fiind fericit, făcând pe alții fericiți, acesta este ritmul iubirii.

53. DORINȚELE ÎMPLINITE NASC MAI MULTE DORINȚE

Întrebare: Trebuie să mărturisesc că am venit astăzi într-o dispoziție proastă. Am avut parte de un tratament grosolan la biroul liniilor aeriene. Cânți sunt confruntat cu astfel de situații, toate lucrurile par îndoielnice, toate par inutile.

Maharaj: Aceasta este o dispoziție foarte utilă. Îndoindu-te de tot, refuzând totul, nedorind să înveți de la altul. Este rodul îndelungii tale sadhana. La urma urmei, nimeni nu studiază la nesfârşit.

Î: M-am săturat. Ea nu m-a dus nicăieri.

M: Nu spune "nicăieri". Ea te-a dus acolo unde eşti acum.

Î: întotdeauna copilul şi țâfnele sale! N-am avansat nici măcar cu o iotă.

M: Tu ai început ca un copil şi vei sfârşi ca un copil. Orice ai dobândit între timp, trebuie să pierzi şi să o iei de la capăt.

Î: Dar copilul dă din picioare. Când este nefericit sau i se refuză ceva, el dă din picioare.

M: Lasă-l să dea din picioare. Tu uită-te cum dă din picioare Şi dacă îți este prea teamă de societate ca să dai din picioare cu convingere, atunci constată faptul. Ştiu că asta-i o treabă dureroasă. Dar nu se găseşte nici un remediu, afară de unu**Î:** căutarea de remedii trebuie să înceteze. Dacă eşti mânios sau îndurerat, separă-te de mânie şi de durere şi priveşte-le. Exteriorizarea este primul pas către eliberare. Dă-te de o parte şi te uită. Evenimentele fizice vor continua să se întâmple, dar, în ele însele, ele n-au nici un fel de importanță. Numai mintea este cea care contează. Indiferent ce se întâmplă, tu nu poți să dai din picioare şi să țipi într-un birou al liniei aeriene sau într-o bancă. Societatea nu îngăduie asta. Dacă nu îți plac deprinderile ei, sau dacă nu eşti pregătit să le înduri, nu zbura sau nu purta bani. Mergi pe jos, iar dacă nu poți merge, nu călători. Dacă ai relații cu societatea, trebuie să accepți deprinderile ei, căci deprinderile ei sunt deprinderile tale. Nevoile şi cerințele tale le-au creat. Dorințele tale sunt atât de complexe şi de contradictorii - nu-i de mirare că societatea pe care o creezi este la fel de complexă şi de contradictorie.

Î: Eu îmi dau seama şi recunosc că haosul din exterior nu-i decât o reflectare a propriei mele dizarmonii lăuntrice. Dar care este remediul?

M: Nu căuta remedii.

Î: Uneori eşti în "stare de grație" şi viața este fericită şi armonioasă. Dar o astfel de stare nu durează! Dispoziția se schimbă şi totul o ia razna.

M: Dacă ai putea doar să rămâi liniştit, liber de amintiri şi de aşteptări, ai fi capabil să discerni frumosul tipar al evenimentelor. Agitația ta este cea care cauzează haos.

Î: În timpul celor trei ore bune pe care le-am petrecut în biroul liniilor aeriene, am practicat răbdarea şi abținerea. Asta nu a grăbit lucrurile.

M: Cel puțin nu le-a încetinit, aşa cum, neîndoielnic, datul din picioare ar fi făcut! Tu vrei rezultate imediate! Noi nu facem magie aici. Toată lumea face aceeaşi greşeală: refuză mijloacele, dar vrea rezultatele. Tu vrei pace şi armonie în lume, dar refuzi sa le ai în tine însuți. Urmează sfatul meu fără rezerve şi nu vei fi dezamăgit. Eu nu-ți pot rezolva problemele prin simple cuvinte. Tu trebuie să acționezi în conformitate cu ce ți-am spus şi să perseverezi. Nu sfatul just este cel care eliberează, ci acțiunea întemeiată pe el. După cum un doctor, după ce îi face unui pacient o injecție, îi spune: "Acum, rămâi liniştit. Nu fă nimic mai mult, doar rămâi liniştit", la fel îți spun şi eu: Ți-am făcut "injecția", acum rămâi liniştit, doar rămâi liniştit. Nu ai nimic altceva de făcut. Gurul meu făcea la fel. El obişnuia să mă învețe câte ceva şi apoi îmi spunea: "Acum rămâi liniştit. Nu mai continua să rumegi (gânduri) tot timpul, Opreşte-te. Fii tăcut."

Î: Eu pot să rămân liniştit timp de o oră dimineața. Dar ziua este lungă şi se întâmplă multe lucruri care mă scot din echilibru. Este uşor să spui: "fii tăcut", dar să fii tăcut atunci când totul țipă în mine şi în

jurul meu... fii bun şi spune-mi cum se ajunge la asta?

M: Tot ceea ce trebuie făcut poate fi făcut în pace şi tăcere. N-ai nici un motiv să te superi.

Î: Totul nu este decât teorie care nu se potriveşte cu faptele. Eu trebuie să mă întorc în Europa unde n-am nimic de făcut. Viața mea este complet goală.

M: încearcă doar să rămâi liniştit, totul va veni - munca, puterea pentru muncă, motivul just. Trebuie oare să cunoşti totul dinainte? Nu te îngrijora de viitorul tău - fii liniştit acum şi totul va prinde formă. Neaşteptatul este destinat să se întâmple, pe când anticipatul se poate să nu vină niciodată. Nu-mi spune că nu poți să-ți controlezi natura. Nu este nevoie să o controlezi. Arunc-o peste bord, rămâi fără o natură cu care să lupți, ori la care să te supui. Nici o experiență nu te va răni, cu condiția să n-o transformi într-o obişnuință. Tu eşti cauza subtilă a întregului univers. Totul este fiindcă tu eşti. Pricepe acest lucru în mod profund şi ferm şi stăruie asupra lui în repetate rânduri. A realiza aceasta ca fiind absolut adevărat este eliberare.

Î: Dacă eu sunt sămânța universului meu, ce sămânță putredă mai sunt! După rod se cunoaşte sămânța.

M: Ce ți se pare a fi în neregulă cu lumea ta, de îi aduci atâtea injurii?

Î: Ea este plină de durere.

M: Natura nu este nici plăcută nici dureroasă. Ea este toată numai inteligență şi frumusețe. Plăcerea şi durerea sunt în minte. Schimbă-ți scara de valori şi totul se va schimba. Plăcerea şi durerea nu sunt decât simple tulburări ale simțurilor; tratează-le în mod egal şi va fi numai beatitudine. Lumea este aşa cum o faci tu; pe orice cale, fă-o fericită. Numai mulțumirea te poate face fericit - dorințele împlinite nasc mai multe dorințe. A te ține la distanță de toate dorințele şi a te mulțumi cu ceea ce vine de la sine, este o stare foarte rodnică - o precondiție pentru starea de plenitudine. Nu te îndoi de aparenta ei sterilitate-şi goliciune. Crede-mă, satisfacerea dorințelor este cea care dă naştere la nenorocire. Libertatea față de dorințe este beatitudine.

Î: Există lucruri de care avem nevoie.

M: Ceea ce îți trebuie va veni la tine, dacă nu ceri ceea ce nu îți trebuie. Totuşi doar puțini oameni ajung la această stare de completă lipsă de pasiune şi detaşare. Este o stare foarte înaltă, chiar pragul eliberării.

Î: M-am simțit vlăguit în ultimii doi ani, dezolat şi gol şi adesea m-am rugat ca moartea să vină.

M: Ei bine, odată cu venirea ta aici, evenimentele au început să se deruleze. Lasă lucrurile să se întâmple aşa cum se întâmplă; în cele din urmă, ele se vor orândui cum se cuvine. Nu-i nevoie să tinzi către viitor, viitorul va veni la tine de unul singur. Pentru un timp ceva mai lung, vei continua să te porți ca un somnambul, aşa cum faci acum, privat de înțeles şi siguranță; dar această perioadă se va sfârşi şi îți vei găsi munca rodnică şi uşoară. Există întotdeauna momente în care te simți gol şi înstrăinat. Insă asemenea momente sunt cât se poate de dezirabile, căci asta înseamnă că sufletul şi-a aruncat lanțurile şi ancorele şi pluteşte lin spre ținuturi îndepărtate. Aceasta este detaşarea - când vechiul s-a sfârşit şi noul n-a venit încă. Dacă ți-e frică, starea poate să fie chinuitoare; însă nu este realmente nimic de care să-ți fie teamă. Aminteşte-ți acest sfat: indiferent peste ce dai - mergi dincolo.

Î: Regula celor deveniți Buddha: reaminteşte-ți ceea ce este nevoie să fie reamintit, însă eu găsesc că este atât de dificil să-mi reamintesc lucrul potrivit la momentul potrivit! În cazul meu, uitarea pare să fie regula.

M: Nu este uşor să-ți reaminteşti atunci când fiecare situație dezlănțuie o furtună de dorințe şi frici. Dorința născută din memorie este, de asemenea, distrugătorul memoriei.

Î: Cum să lupt cu dorința?

M: Apele vieții se revarsă zgomotos peste stâncile de obiecte - dezirabile sau respingătoare, înlătură stâncile prin pătrundere clară şi prin detaşare şi aceleaşi ape vor curge adânc, tăcut şi repede, într-un volum sporit şi cu mai mare forță. Nu pierde vremea cu teorii, consacră-ți timpul gândirii şi investigării; dacă doreşti să fii liber, nu neglija nici un pas care te apropie de libertate. Este ca şi cum te-ai cățăra pe un munte: nici un pas nu poate fi omis. Un singur pas mai puțin, şi piscul nu mai este atins.

54. CORPUL ŞI MINTEA SUNT SIMPTOME ALE IGNORANȚEI

Întrebare: Deunăzi, noi am discutat despre persoană - martor - absolut (vyakti - vyakta - avyakta). Din câte îmi aduc aminte, tu ai zis că numai absolutul este real, iar martorul este absolutul însuşi într-un punct precis al spațiului şi timpului. Persoana este organismul, grosier şi subtil, iluminat de prezența martorului. Tu foloseşti, de asemenea, termenii mahadakash, chidakash şi paramakash. Cum se raportează ei la la persoană, martor şi absolut?

Maharaj: Mahadakash este natura, oceanul existențelor, spațiul fizic laolaltă cu tot ceea ce poate fi contactat prin simțuri. Chidakash este întinderea conştientei, spațiul mental al timpului al percepției şi al cunoaşterii. Paramakash este realitatea atemporală şi aspațială, lipsită de rațiune, nediferențiată,

potențialitatea infinită, sursa şi originea, substanța şi esența, este atât materie cât şi conştiință - fiind în acelaşi timp dincolo de amândouă. Ea nu poate fi percepută, dar poate fi experimentată ca fiind observarea continuă a observatorului-martor, perceperea celui care percepe, originea şi sfârşitul întregii manifestări, rădăcina timpului şi spațiului, cauza primă a fiecărui lanț cauzal.

Î: Care este deosebirea dintre vyakta şi avyakta

M: Nu există nici o deosebire. Este ca lumina şi lumina zilei. Universul este plin de lumină pe care tu nu o vezi; dar aceeaşi lumină tu o vezi ca lumina zilei. Şi ceea ce lumina zilei revelează este vyakti. Persoana este întotdeauna obiectul, martorul este subiectul şi raportul lor de dependență reciprocă este reflectarea identității lor absolute. Tu îți închipui că ele sunt stări distincte şi separate. Nu este aşa. Ele sunt aceeaşi conştiință, în repaus şi în mişcare, fiecare stare fiind conştientă de cealaltă. În chit, omul îl cunoaşte pe Dumnezeu şi Dumnezeu îl cunoaşte pe om. În chit, omul făureşte lumea şi lumea îl făureşte pe om. Chit este elementul de legătură, puntea dintre extreme, factorul de echilibru şi de îmbinare în orice experiență. Totalitatea celor percepute este ceea ce voi numiți materie. Totalitatea tuturor celor care percep este ceea ce voi numiți mintea universală. Identitatea celor două, manifestându-se ca perceptibilitate şi percepție, armonie şi inteligență, frumusețe şi iubire, se reafirmă veşnic cu putere.

Î: Cele trei gune, sattva-rajas-tamas, sunt numai în materie, ori şi în minte?

M: În amândouă, fireşte, întrucât materia şi mintea nu sunt separate. Numai absolutul este dincolo de gune. De fapt, acestea nu sunt decât puncte de vedere, moduri de a privi. Ele există numai în minte. Dincolo de minte toate distincțiile încetează.

Î: Este universul un produs al simțurilor?

M: întocmai cum recreezi lumea ta la trezire, în acelaşi fel se dezvăluie şi universul. Mintea, împreună cu cele cinci organe de percepție, cinci organe de acțiune şi cinci vehicole ale conştiinței, apare ca memorie, gândire, rațiune şi individualitate.

Î: Ştiințele au făcut un mare progres. Noi cunoaştem corpul şi mintea mult mai bine decât strămoşii noştri. Calea ta tradițională de a descrie şi de a analiza mintea şi materia, nu mai este valabilă.

M: Dar unde sunt savanții tăi cu ştiințele lor? Oare nu sunt şi ei tot imagini în propria ta minte?

Î: Aici este deosebirea fundamentală! Pentru mine, ei nu sunt propria mea proiecție. Ei erau mai înainte ca eu să mă nasc şi vor fi acolo când eu voi fi mort.

M: Desigur. Odată ce accepți timpul şi spațiul ca fiind reale, tu vei considera că eşti minuscul şi trecător. Dar sunt ele reale? Depind ele de tine, sau tu de ele? Ca trup, tu eşti în spațiu. Ca minte, tu eşti în timp. Dar eşti tu doar un simplu corp cu o minte în el? Ai investigat vreodată?

Î: Mi-au lipsit motivația şi metoda.

M: Ți le sugerez eu pe amândouă. Dar adevărata lucrare de percepție revelatoare imediată şi de detaşare (viveka-vairagya) este a ta.

Î: Singurul motiv pe care pot să-l percep este propria mea fericire lipsită de cauză şi atemporală. Şi care este metoda?

M: Fericirea este incidentală. Motivul adevărat şi efectiv este iubirea. Tu vezi că oamenii suferă şi cauți cea mai bună cale de a-i ajuta. Răspunsul este evident - mai întâi pune-te pe tine însuți dincolo de nevoia de ajutor. Asigură-te că atitudinea ta este pură bunăvoință, liberă de orice fel de aşteptare. Aceia care nu caută decât simpla fericire pot să sfârşească în sublimă indiferență, pe când iubirea nu se va odihni nicicând. Cât despre metodă, nu există decât una singură: trebuie să ajungi să te cunoşti pe tine însuți - atât ceea ce pari să fii, cât şi ceea ce eşti. Claritatea şi caritatea merg împreună - fiecare are nevoie de cealaltă şi o întăreşte.

Î: Compasiunea presupune existența unei lumi obiective, plină de amărăciune evitabilă.

M: Lumea nu este obiectivă, iar amărăciunea ei nu este evitabilă. Compasiunea nu-i decât un alt cuvânt pentru refuzul de a suferi din rațiuni imaginare.

Î: Dacă rațiunile sunt imaginare, de ce ar trebui ca suferința să fie inevitabilă?

M: Falsul este cel care te face întotdeauna să suferi, falsele dorințe şi frici, falsele valori şi idei, falsele reiații între oameni. Abandonează falsul şi vei fi liber de durere; adevărul îi face pe oameni fericiți - adevărul eliberează.

Î: Adevărul este că eu sunt o minte întemnițată intr-un corp, şi acesta este un adevăr foarte nefericit.

M: Tu nu eşti nici trupul, dar nici în trup - nu există un lucru precum trupul. Tu te-ai înțeles cumplit de greşit pe tine însuți; ca să înțelegi corect, investighează.

Î: Dar eu am fost născut ca trup, într-un trup şi voi muri cu trupul, ca trup.

M: Este o concepție total greşită. Interesează-te, investighează, îndoieşte-te de tine însuți şi de ceilalți. Pentru a găsi adevărul, nu trebuie să te agăți de convingeri; dacă eşti sigur de ceea ce este imediat, atunci niciodată nu vei atinge esențialul. Ideea că te-ai născut şi că vei muri este absurdă: atât logica cât şi experiența o contrazic.

Î: Foarte bine, n-am să mai insist spunând că eu sunt trupul. Ai marcat un punct. Dar aici şi acum,

pe măsură ce îţi vorbesc, eu sunt în trupul meu - în mod evident. Se poate ca trupul să nu fie eu, dar este al meu.

M: întregul univers contribuie fără încetare la existenţa ta. Prin urmare, întregul univers este corpul tău. În acel sens sunt de acord.

Î: Corpul mă influenţează profund. În mai multe feluri, corpul meu este destinul meu. Caracterul meu, stările mele sufleteşti, natura reacţiilor mele, dorinţele şi fricile mele - înnăscute sau dobândite - toate acestea sunt întemeiate pe corpul fizic. Un pic de alcool, un anumit drog şi totul se schimbă. Atât timp cât durează efectul drogului, eu sunt un alt om.

M: Toate acestea se întâmplă fiindcă tu te socoteşti a fi corpul. Realizează-ţi Sinele tău real şi nici chiar drogurile nu vor avea putere asupra ta.

Î: Tu fumezi?

M: Corpul meu a păstrat câteva obiceiuri care pot tot atât de bine să continue până când el moare. Nu-i nici un rău în ele.

Î: Mănânci carne?

M: M-am născut printre oameni care obişnuiau să mănânce carne, iar copiii mei mănâncă carne. Eu mănânc foarte puţin - şi nu fac mare caz.

Î: Consumul de came implică uciderea.

M: Evident. Eu nu ridic nici o pretenţie de consecvenţă. Tu gândeşti că consecvenţa absolută este posibilă; dovedeşte-o prin exemplu. Nu predica ceea ce nu practici. Revenind la ideea de a te fi născut. Tu rămâi agăţat de ceea ce ţi-au spus părinţii tăi cu privire la concepţie, graviditate, naştere, pruncie, copilărie, adolescenţă etc. Aşadar, dezbară-te de ideea că tu eşti corpul cu ajutorul ideii contrare că nu eşti corpul. Asta este tot o idee, fără îndoială; trateaz-o ca pe ceva de abandonat de îndată ce lucrarea ei este făcută. Ideea că eu nu sunt corpul dă realitate corpului, când de fapt, nu există un lucru precum corpul; el nu este decât o stare a minţii. Tu poţi să ai tot atât de multe corpuri şi tot atât de diverse pe cât pofteşti; doar aminteşte-ţi în mod hotărât şi constant ceea ce vrei, şi respinge lucrurile incompatibile.

Î: Eu sunt ca o cutie într-o cutie, care este într-o altă cutie, cutia exterioară acţionând ca trup şi cea de lângă ea ca suflet care o locuieşte. Fă abstracţie de cutia exterioară şi următoarea devine corpul, iar cea de lângă ea sufletul. Este o serie infinită, o nesfârşită deschidere de cutii. Cea din urmă este oare sufletul ultim?

M: Dacă ai un corp, atunci trebuie să ai un suflet; aici analogia ta cu o serie de cutii este aplicabilă. Insă aici şi acum, prin toate corpurile şi sufletele tale străluceşte Conştienţa , lumina pură a lui chit. Rămâi în ea cu fermitate. Fără conştientă, corpul nu va dura nici măcar o secundă. Există în corp un curent de energie, afecţiune şi inteligenţă, care călăuzeşte, menţine şi energizează corpul Descoperă acel curent şi rămâi în el. Desigur, toate acestea sunt moduri de a vorbi. Cuvintele sunt la fel de bine o barieră sau o punte. Găseşte scânteia de viaţă care ţese pânza corpului tău şi fii cu ea. Ea este singura realitate pe care o are corpul.

Î: Ce se întâmplă, însă, cu această scânteie de viaţă după moarte?

M: Ea este dincolo de timp. Naşterea şi moartea nu sunt decât puncte în timp. Viaţa ţese veşnic nenumăratele ei pânze. Ţesutul este în timp, dar viaţa însăşi este atemporală. Indiferent de numele şi forma pe care le dai expresiilor ei, viaţa este precum oceanul -neschimbându-se vreodată, schimbându-se mereu.

Î: Tot ce spui tu sună minunat de convingător, totuşi sentimentul de a fi doar o persoană într-o lume stranie şi străină, adesea ostilă şi periculoasă, nu îmi dă pace. Fiind o persoană limitată în timp şi în spaţiu, în ce fel pot eu să mă realizez ca fiind opusu**Î:** o conştientă depersonalizată, universalizată?

M: Tu susţii cu tărie că eşti ceea ce nu eşti şi negi că eşti ceea ce eşti. Tu omiţi elementul cunoaşterii pure, al conştientei libere de toate denaturările personale. Dacă nu admiţi realitatea lui chit, niciodată nu te vei cunoaşte pe tine însuţi.

Î: Ce să fac? Eu nu mă văd aşa cum mă vezi tu. Poate că tu ai dreptate, iar eu greşesc, dar cum pot eu să încetez să fiu ceea ce simt că sunt?

M: Un prinţ care se ia pe sine drept cerşetor, nu poate fi convins, într-un mod decisiv, decât într-un singur fe**Î:** el trebuie să se comporte ca un prinţ şi să vadă ce se întâmplă. Comportate ca şi cum ceea ce spun eu este adevărat şi judecă după ceea ce se întâmplă. Tot ceea ce îţi cer, este puţină credinţă necesară pentru a face primul pas. Odată cu experienţa va veni şi încrederea şi atunci nu vei mai avea nevoie de mine ca să mergi înainte. Eu ştiu ceea ce eşti şi îţi spun: încrede-te în mine pentru câtva timp

Î: Pentru a fi aici şi acum, eu am nevoie de corpul meu şi de simţurile lui. Pentru a înţelege, eu am nevoie de minte.

M: Corpul şi mintea sunt doar simptome ale ignoranţei, ale înţelegerii greşite. Comportă-te ca şi cum ai fi conştientă pură, fără trup şi fără minte, aspaţială şi atemporală, dincolo de "unde", de "când" şi de "cum". Stăruie asupra ei, gândeşte-te la ea, învaţă să-i accepţi realitatea. Nu i te opune şi nu o tăgădui tot timpul. Păstrează-ţi mintea deschisă. Yoga înseamnă înclinarea exteriorului spre interior. Fă

ca mintea ta şi trupul tău să exprime realul care este totul şi dincolo de toate. Numai făcând vei reuşi, nu argumentând.

Î: Fii bun şi îngăduie-mi să revin la prima mea întrebare. Cum ia naştere eroarea de a fi o persoană?

M: Absolutul precede timpul. Conştienţa este prima. Un ghem de amintiri şi de deprinderi mentale atrag atenţia, Conştienţa se focalizează şi, brusc, apare persoana, înlătură lumina conştiinţei, adormi sau leşină - şi persoana dispare. Persoana (vyakti) licăreşte, Conştienţa (vyakta) cuprinde tot spaţiul şi timpul, absolutul (avyakta) - Este.

55. CEDEAZĂ TOTUL ŞI CÂŞTIGI TOTUL

Întrebare: Care este starea ta în clipa prezentă?

Maharaj: O stare de non-experimentare. În ea sunt incluse toate experienţele.

Î: Poţi tu să intri în mintea şi în inima unui alt om şi să împărtăşeşti experienţa lui?

M: Nu. Asemenea lucruri cer o pregătire specială. Eu sunt ca negustorul de grâu. Cunosc foarte puţin despre pâini şi prăjituri. Chiar şi gustul fierturii de grâu s-ar putea să nu-l cunosc. Insă despre bobul de grâu ştiu totul şi bine. Eu cunosc sursa oricărei experienţe, însă nenumăratele forme particulare pe care le ia experienţa eu nu le cunosc. Nici nu am nevoie să le cunosc clipă în clipă, puţinul pe care este nevoie să-l ştiu ca să-mi trăiesc viaţa, se întâmplă să-l ştiu, într-un fel sau altul.

Î: Existenţa ta particulară şi existenţa mea particulară există ele amândouă în mintea lui Brahma?

M: Universalul nu este conştient de particular. Existenţa ca persoană este o chestiune personală. O persoană există în timp şi spaţiu, are nume şi formă, început şi sfârşit; universalul include toate persoanele, iar absolutul este la rădăcina tuturor şi dincolo de toate.

Î: Eu nu sunt preocupat de totalitate. Conştiinţa mea personală şi conştiinţa ta personală - care este elementul de legătură între cele două?

M: Intre doi visători poate exista vreun element de legătura?

Î: Se poate ca ei să se viseze unul pe celălalt.

M: Iată ce fac oamenii. Fiecare şi-i închipuie pe "ceilalţi" şi caută un element de legătură cu ei. Căutătorul însuşi este legătura, nu există o alta.

Î: Fără îndoială, trebuie să existe ceva comun între multiplele puncte de conştiinţă care suntem noi.

M: Unde sunt multiplele puncte? în mintea ta. Tu insişti asupra faptului că lumea este independentă de mintea ta. Cum e cu putinţă să fie astfel? Dorinţa ta de a cunoaşte minţile altor oameni se datorează necunoaşterii propriei tale minţi. Cunoaşte-ţi mai întâi propria minte şi vei constata că problema altor minţi nu se mai iveşte deloc, căci nu există alţi oameni. Tu eşti factorul comun, singurul element de legătură dintre minţi. Fiinţa este conştiinţă; "eu sunt" se aplică la tot.

Î: Realitatea Supremă (Parabrahmari) poate să fie prezentă în noi toţi. Insă de ce folos ne este nouă?

M: Tu eşti ca un om care spune: "Eu am nevoie de un loc unde să-mi păstrez lucrurile, însă de ce folos îmi este spaţiul?" sau: "Eu am nevoie de lapte, ceai, cafea sau sifon, dar cu apa n-am ce face". Nu vezi că Realitatea Supremă este cea care face toate lucrurile posibile? însă dacă te întrebi de ce folos îţi este ea, atunci eu trebuie să-ţi răspund: "De nici unul". În chestiunile vieţii de zi cu zi, cunoscătorul realului nu are nici un câştig; s-ar putea spune, mai degrabă, că el este dezavantajat: fiind liber de lăcomie şi frică, el nu se protejează defel. Chiar ideea de profit îi este străină, el detestă acumulările; viaţa lui este o constantă dezbărare de sine, o împărtăşire, o dăruire constantă.

Î: Dacă nu există nici un câştig în atingerea Supremului, atunci de ce să-mi dau osteneala?

M: Există osteneală numai când te agăţi de ceva. Atunci când nu te ataşezi de nimic, nu este nici urmă de osteneală. Abdicarea de la mai mic este câştigarea mai marelui. Renunţă la tot şi câştigi totul. Atunci viaţa devine ceea ce era destinată să fie: pura radiaţie a unei surse inepuizabile. În acea lumină, lumea apare nedesluşit, asemenea unui vis.

Î: Dacă lumea mea este doar un vis şi tu eşti o parte a lui, ce poţi tu să faci pentru mine? Dacă visul nu este real, dacă nu are existenţă, cum poate realitatea să-l afecteze?

M: Cât timp durează, visul are o existenţă temporară. Dorinţa ta de a te agăţa de el este cea care creează problema. Dă-i drumul, încetează să-ţi închipui că visul este al tău.

Î: Se pare că tu iei drept sigur faptul că poate să existe vis fără visător şi că eu mă identific cu visul propriei mele dulci voinţe. Dar eu sunt visătorul, şi de asemenea visul. Cine urmează să oprească visarea?

M: Lasă visul să se dezvăluie până la capăt. Tu nu i te poţi împotrivi. Dar tu poţi să te uiţi la vis ca la un vis, să-i refuzi pecetea realităţii.

Î: Iată-mă aici, şezând dinaintea ta. Eu visez şi tu mă priveşti în vreme ce vorbesc în visul meu. Care este elementul de legătură dintre noi?

M: Intenția mea de a te trezi este legătura. Inima mea te vrea treaz. Eu te vad suferind în visul tău şi ştiu că trebuie să te trezeşti ca să sfârşeşti cu nenorocirile şi suferințele tale. Atunci când vezi visul tău ca vis, te trezeşti. Insă visul tău nu mă interesează, îmi este de ajuns să ştiu că tu trebuie să te trezeşti. Nu-i nevoie ca tu să-ți aduci visul la o concluzie categorică, ori să-l faci nobil, fericit sau frumos; tot ce-i nevoie este ca tu să realizezi că visezi, încetează să-ți mai închipui, încetează să mai crezi. Observă contradicțiile, nepotrivirile, falsitatea şi amărăciunea stării umane, nevoia de a trece dincolo de ele. Înlăuntrul imensității spațiului pluteşte un minuscul atom de conştiință şi în el este conținut întregul univers.

Î: Există, în vis, sentimente de afecțiune care par reale şi veşnice. Dispar ele la trezire?

M: În vis, tu îi iubeşti pe unii, iar pe alții nu. La trezire constați că tu eşti iubirea însăşi, îmbrățişând totul. Iubirea personală, oricât de intensă, de sinceră şi de veritabilă ar fi, înlănțuie în mod inevitabil; iubirea în libertate este iubirea față de toți.

Î: Oamenii vin şi se duc. Iubeşti pe cine întâlneşti, nu poți să-i iubeşti pe toți.

M: Când eşti iubirea însăşi, tu eşti dincolo de timp şi de număr. Iubuidu-l pe unul singur, îi iubeşti pe toți; iubindu-i pe toți, îl iubeşti pe fiecare. Unul singur şi toți nu sunt exclusivi.

Î: Tu spui că eşti într-o stare atemporală. Oare asta înseamnă că trecutul şi viitorul sunt deschise pentru tine? L-ai întâlnit cumva pe Vashishta Muni, gurul lui Rama?

M: întrebarea este în timp şi cu privire la timp. Tu mă întrebi din nou despre conținutul unui vis. Atemporalitatea este dincolo de iluzia timpului; ea nu este o extensie în timp. Cel care şi-a zis Vashishta l-a cunoscut pe Vashishta. Eu sunt dincolo de toate numele şi formele. Vashishta este un vis în visul tău. Cum aş putea eu să-l cunosc? Tu te preocupi prea mult de trecut şi viitor. Totul se datorează năzuinței tale de a continua, de a te proteja împotriva extincției. Şi dorind continuitatea, vrei ca alții să-ți țină companie, de unde şi preocuparea ta cu privire la supraviețuirea lor. Insă ceea ce numeşti tu supraviețuire nu-i decât supraviețuirea unui vis. Moartea este preferabilă acestui fapt. Există o şansă de trezire.

Î: Fiind conştient de eternitate, tu nu eşti preocupat de supraviețuire.

M: Este invers. Eliberarea de orice dorință înseamnă eternitate. Orice ataşament implică frica, căci toate lucrurile sunt trecătoare. Şi frica te face sclav. Această eliberare de ataşament nu vine odată cu practica; ea este naturală, atunci când îți cunoşti adevărata ta ființă. Iubirea nu se ataşează; ataşarea nu este iubire.

Î: Nu există, aşadar, nici o cale de a câştiga detaşarea?

M: Nu este nimic de câştigat. Abandonează toate închipuirile şi cunoaşte-te pe tine însuți aşa cum eşti. Cunoaşterea de sine înseamnă detaşare. Orice dorință se datorează unui simțământ de insuficiență. Atunci când ştii că nu îți lipseşte nimic, că tot ceea ce există este al tău, că tu eşti tot ceea ce există, dorința încetează.

Î: Pentru a mă cunoaşte pe mine însumi, e nevoie oare să practic atenția vigilentă?

M: Nu este nimic de practicat. Ca să te cunoşti pe tine însuți, fii tu însuți. Ca să fii tu însuți, încetează să te imaginezi ca fiind aceasta sau aceea. Doar , îngăduie naturii tale adevărate să iasă la iveală. Nu-ți tulbura mintea cu căutarea.

Î: Va lua mult timp, dacă nu voi face decât să aştept realizarea de sine.

M: Ce trebuie să mai aştepți când de fapt ea este deja aici şi acum? Nu trebuie decât să te uiți şi să vezi. Uită-te la Sinele tău, la propria ta ființă. Tu ştii că eşti şi îți place asta. Abandonează orice închipuire, asta-i tot. Nu te bizui pe timp. Timpul înseamnă moarte. Cel care aşteaptă, moare. Viața este numai acum. Nu-mi vorbi despre trecut .şi viitor - ele există numai în mintea ta.

Î: Şi tu vei muri.

M: Eu sunt deja mort. Moartea fizică nu schimbă cu nimic situația în cazul meu. Eu sunt ființă atemporală. Eu sunt liber de dorință sau de frică, deoarece nu îmi reamintesc trecutul şi nu îmi imaginez viitorul. Acolo unde nu există nume şi forme, cum este cu putință sa existe dorință şi frică? Odată cu starea lipsită de dorință vin starea de atemporalitate. Eu sunt în siguranță, întrucât ceea ce nu este nu poate atinge ceea ce este. Tu te simți nesigur deoarece îți imaginezi pericolul. Fireşte, corpul tău este complet vulnerabil şi are nevoie de protecție. Insă tu, nu. Odată ce îți realizezi propria ta ființă inatacabilă, vei fi în pace.

Î: Cum pot eu să găsesc pacea când lumea suferă?

M: Lumea suferă din rațiuni bine întemeiate. Dacă vrei să ajuți lumea, tu trebuie să fii dincolo de nevoia de ajutor. După aceea tot ceea ce faci, precum şi ceea ce nu faci, va ajuta lumea în mod cât se poate de efectiv.

Î: Cum poate non-acțiunea să fie de folos acolo unde acțiunea este necesară?

M: Unde acțiunea este necesară, acțiunea se întâmplă. Nu omul este acela care acționează. Treaba lui este să fie conştient de ceea ce se petrece, însăşi prezența lui este acțiune. Fereastra este absența zidului şi ea dă aer şi lumină pentru că este goală. Fii gol de tot conținutul mental, de tot efortul,

de toată imaginaţia şi chiar absenţa obstacolelor va determina realitatea să năvălească înăuntru. Dacă vrei cu adevărat să ajuţi o persoană, atunci ţine-te la distanţă. Dacă ajuţi doar pentru că te laşi purtat de sentimente, vei eşua, în încercarea ta. Tu vei putea fi foarte ocupat şi foarte mulţumit de natura ta caritabilă, dar nu vei realiza prea mult. Un om este ajutat cu adevărat numai atunci când nu mai are nevoie de ajutor. Orice altceva nu-i decât inutilitate.

Î: Nu este destul timp pentru a şedea şi a aştepta ca ajutorul să se întâmple. Trebuie să se facă ceva.

M: Atunci, fă! Dar ceea ce poţi tu să faci este limitat; numai Sinele este nelimitat. Dăruieşte în mod nelimitat - din tine însuţi. Orice altceva poţi să dăruieşti numai în măsuri mici. Numai tu eşti incomensurabil. A ajuta, este chiar natura ta. Chiar şi atunci când mănânci şi bei, tu îţi ajuţi corpul. Căci pentru tine însuţi nu ai nevoie de nimic. Tu eşti pură dăruire, fără de început, fără de sfârşit, inepuizabilă. Atunci când vezi amărăciunea şi suferinţa, fii cu faptul acela. Nu te arunca în acţiune. Nici învăţarea şi nici acţiunea nu pot ajuta cu adevărat. Rămâi cu amărăciunea şi dezvăluie-i rădăcinile - a ajuta să se înţeleagă este adevăratul ajutor.

Î: Moartea mea se apropie.

M: Corpul tău duce lipsă de timp, nu tu. Timpul şi spaţiul sunt numai în minte. Tu nu eşti înlănţuit. Doar înţelege-te pe tine însuţi - aceasta este, în sine, eternitatea.

56. CONŞTIINŢA IVINDU-SE, LUMEA SE IVEŞTE

Întrebare: Când un om obişnuit moare, ce i se întâmplă de fapt?

Maharaj: Se întâmplă potrivit cu credinţa lui. Aşa cum viaţa înainte de moarte nu este decât închipuire, aşa este şi viaţa de după ea. Visul continuă.

Î: Şi ce spui despre un jnanin

M: Un jnanin nu moare, deoarece el nu s-a născut niciodată.

Î: Aşa le apare el altora.

M: Dar nu şi lui însuşi. El este liber de toate lucrurile - fizice şi mentale.

Î: Totuşi, tu trebuie să cunoşti starea omului care a murit. Cel puţin din propriile tale vieţi trecute.

M: Până să-l întâlnesc pe gurul meu, ştiam atât de multe lucruri. Acum nu mai ştiu nimic, căci toată cunoaşterea este numai în vis şi nu are valoare. Eu mă cunosc pe mine însumi şi nu găsesc nici viaţă, nici moarte în mine, ci numai fiinţă pură - nu ca fiind aceasta sau aceea, ci doar fiind însă din clipa în care mintea, inspirându-se din teancul ei de amintiri, începe să-şi imagineze, ea umple spaţiul cu obiecte şi timpul cu evenimente. Cum eu nu cunosc nici măcar naşterea asta, cum aş putea să cunosc naşterile trecute? Mintea este cea care, ea însăşi în mişcare, vede totul mişcându-se, şi după ce a creat timpul, îşi face griji Cu privire la trecut şi la viitor. Tot universul este legănat în conştiinţă , care se iveşte acolo unde există ordine perfectă şi armonie (maha sattva) Aşa cum toate valurile sunt în ocean, aşa sunt toate lucrurile fizice şi mentale în conştientă. Prin urmare, Conştienţa însăşi este atotimportantă, nu conţinutul ei. Adânceşte-ţi, lărgeşte-ţi Conştienţa faţă de tine însuţi şi toate binecuvântările vor începe să curgă. Nu-i nevoie să cauţi nimic, totul va veni la tine cât se poate de natural şi fără de efort. Cele cinci simţuri şi cele patru funcţiuni ale minţii - memorie, gândire, înţelegere şi personalitate; cele cinci elemente -pământ, apă, foc, aer şi eter; cele două aspecte ale creaţiei - materie şi spirit, toate sunt conţinute în starea de conştientă.

Î: Tu trebuie, totuşi, să crezi în faptul de a fi trăit înainte?

M: Scripturile afirmă acest lucru, dar eu nu ştiu nimic despre asta. Eu mă cunosc pe mine însumi aşa cum sunt; cum am apărut sau voi apărea, nu este în cuprinsul experienţei mele. Nu pentru că nu îmi aduc aminte. De fapt, nu este nimic de care să-mi aduc aminte. Reîncarnarea presupune un sine care se reîncarnează. Nu există un astfel de lucru. Ghemul de amintiri şi speranţe, numit "eu", se imaginează pe sine ca existând veşnic şi creează timpul ca să se acomodeze cu falsa sa eternitate. Pentru a fi, eu nu am nevoie de trecut sau viitor. Toată experienţa este născută din imaginaţie; eu nu îmi imaginez, aşa că mie nici o naştere şi nici o moarte nu mi se întâmplă.

Numai oamenii care se cred pe ei înşişi născuţi pot gândi că vor re-naşte. Tu mă acuzi de faptul de a mă fi născut - eu pledez: nevinovat! Totul există în conştientă şi Conştienţa nici nu moare, nici nu re-naşte vreodată. Ea este însăşi realitatea neschimbătoare. Tot universul experienţei se naşte odată cu trupul şi moare odată cu trupul; el îşi are începutul şi sfârşitul în conştientă, dar Conştienţa nu cunoaşte nici început, nici sfârşit. Dacă reflectezi atent asupra acestui fapt şi meditezi adânc asupra lui o lungă perioadă De timp, vei ajunge să vezi lumina conştientei în toată claritatea ei, iar lumea se va şterge din viziunea ta.

Este ca şi cum te-ai uita la un beţişor parfumat care arde; tu vezi mai întâi beţişorul şi fumul; când observi punctul incandescent, realizezi că el are puterea de a consuma munţi întregi de beţişoare şi de a umple universul cu fum. Sinele se actualizează veşnic, fără a-şi epuiza infinitele lui posibilităţi. În

analogia cu bețişorul parfumat, bețişorul este corpul şi fumul este mintea. Câtă vreme mintea este ocupată cu propriile ei contorsionări, ea nu-şi percepe sursa. Gurul vine şi îți îndreaptă atenția spre scânteia din interior. Mintea, prin chiar natura ei, este îndreptată spre exterior; ea tinde întotdeauna să caute sursa lucrurilor printre lucruri; a ți se spune să cauți sursa în interior, este, într-un fel, începutul unei vieți noi. Starea de conştientă ia locul conştiinței ; în conştiință există "eul", care este conştient , în vreme ce Conştiența este nedivizată; Conştiența este conştientă de ea însăşi. "Eu sunt" este un gând, în vreme ce Conştiența nu este un gând; în conştientă nu există nici un "Eu sunt conştient ". Conştiința este un atribut, în timp ce Conştiența nu este; se poate să fii conştient că eşti conştient , dar nu conştient de conştientă. Dumnezeu este totalitatea conştiinței, însă Conştiența este dincolo de toate, dincolo de ființă şi de neființă.

Î: Eu am început prin a întreba care este condiția omului după moarte. Atunci când trupul său este distrus, ce se întâmplă cu conştiința lui? Duce cu el pe mai departe simțurile văzului, auzului etc. sau le lasă în urmă? Şi, dacă trupul îşi pierde simțurile, ce se alege de conştiința lui?

M: Simțurile nu sunt decât simple moduri de percepție. Pe măsură ce modurile mai grosiere dispar, stările de conştiință mai subtile ies la iveală.

Î: După moarte, nu există o tranziție către conştientă?

M: Nu poate să existe tranziție de la conştiință la conştientă, deoarece Conştiența nu este o formă de conştiință. Conştiința poate doar să devină mai subtilă şi mai rafinată, şi asta este ceea ce se întâmplă după moarte. Pe măsură ce feluritele vehicule ale omului mor unul după altul, modurile de conştiință induse de ele pălesc, de asemenea.

Î: Până când? Până când rămâne numai inconştiența?

M: Iată-te vorbind de inconştientă ca de ceva care vine şi se duce! Unde este cel care ar putea fi conştient de inconştientă? Cât timp fereastra este deschisă, lumina soarelui este în cameră. Pentru soare există oare întuneric? Cu ferestrele închise, soarele rămâne, dar vede el întunericul din cameră? Inconştiența nu există, căci inconştiența nu este experimentabilă. Noi deducem că există inconştientă atunci când apare o discontinuitate în memorie sau în comunicare. Dacă încetez să reacționez, tu vei spune că sunt inconştient. În realitate, eu pot să fiu conştient în mod cât se poate de acut, fiind totuşi incapabil să comunic ori să-mi amintesc.

Î: Eu pun o întrebare simplă: sunt cam patru miliarde de oameni în lume şi este sigur că toți vor trebui să moară. Care va fi condiția lor după moarte - nu din punct de vedere fizic, ci psihologic? Conştiința lor continuă oare? Şi, dacă se perpetuează, sub ce formă? Nu-mi spune că nu pun întrebarea potrivită, sau că tu nu cunoşti răspunsul, sau că în lumea ta întrebarea mea este lipsită de sens; în momentul în care începi să vorbeşti despre lumea ta şi lumea mea ca fiind diferite şi incompatibile, tu clădeşti un zid între noi. Sau noi trăim într-o singură lume, sau experiența ta nu ne este de nici un folos.

M: Fireşte că noi trăim într-o singură lume. Numai că eu o văd aşa cum este, în timp ce tu nu. Tu te vezi pe tine însuți în lume, în vreme ce eu văd lumea în mine însumi. La tine, tu te naşti şi mori, în timp ce la mine, lumea apare şi dispare. Lumea noastră este reală, dar punctul tău de vedere despre ea nu este. Nu există nici un zid între noi, cu excepția celui construit de tine. Nu este nimic în neregulă cu simțurile, imaginația ta este cea care te îndrumă greşit. Ea acoperă complet lumea aşa cum este ea cu ceea ce tu îți imaginezi că este - ceva existând independent de tine şi totuşi urmând îndeaproape tiparele tale moştenite ori dobândite. Există o adâncă contradicție în atitudinea ta, pe care tu nu o vezi şi care este cauza amărăciunii. Tu te agăți de ideea că te-ai născut într-o lume a durerii şi amărăciunii; eu ştiu că lumea este un copil al iubirii, avându-şi începutul, creşterea şi împlinirea în iubire. Dar eu sunt dincolo chiar şi de iubire.

Î: Dacă tu ai creat lumea din iubire, de ce este ea atât de plină de durere?

M: Ai dreptate - din punctul de vedere al corpului. Dar tu nu eşti corpul. Tu eşti imensitatea şi infinitatea conştiinței. Nu presupune ceea ce nu este adevărat şi vei vedea lucrurile aşa cum le văd eu. Durere şi plăcere, bine şi rău, corect şi greşit: aceştia sunt termeni relativi şi nu trebuie să fie luați la modul absolut. Ei sunt limitați şi temporari.

Î: În tradiția budistă se afirmă că un nirvani, un Buddha iluminat, are libertatea universului. El poate să cunoască şi să experimenteze pentru el însuşi tot ceea ce există. El poate să poruncească naturii, să intervină în legile ei sau în lanțul cauzal, să schimbe seria evenimentelor, ba chiar să aifuleze trecutul! Lumea continuă să fie împreună cu el, dar el este liber în ea.

M: Ceea ce descrii tu, este Dumnezeu. Fireşte, acolo unde este un univers, va fi şi contraponderea lui - Dumnezeu, însă eu sunt dincolo de amândouă. Exista un regat care căuta un rege. A fost găsit omul potrivit şi l-au făcut rege. Omul nu se schimbase în nici un fel. I s-au dat doar titlul, drepturile şi îndatoririle unui rege. Natura lui nu a fost afectată, ci numai acțiunile lui. În mod asemănător se petrec lucrurile cu omul iluminat; conținutul conştiinței sale trece printr-o transformare radicală. Insă ei nu este indus în eroare. El cunoaşte ceea ce este neschimbător.

Î: Ceea ce este neschimbător nu poate să fie conştient. Conştiința este întotdeauna o conştiință a

schimbării. Ceea ce este neschimbător nu lasă nici o urmă în conştiinţă.

M: Da şi nu. Foaia de hârtie nu este scrierea, totuşi ea conţine scrierea. Cerneala nu este mesajul, nici mintea cititorului nu este mesajul - dar ele toate fac mesajul posibil.

Î: Oare conştiinţa descinde din realitate sau este un atribut al materiei?

M: Conştiinţa ca atare este contraponderea subtilă a materiei. Întocmai cum inerţia (tamas) şi energia (rajas) sunt atribute ale materiei, aşa şi armonia (sattva) se manifestă în calitate de conştiinţă. Tu poţi s-o consideri ca o formă de energie foarte subtilă. Oriunde materia se organizează într-un organism stabil, conştiinţa apare în mod spontan. Odată cu distrugerea organismului conştiinţa dispare.

Î: Atunci ce anume supravieţuieşte?

M: Acela, din care materia şi conştiinţa nu sunt decât aspecte,

Acela ce nici nu se naşte, nici nu moare.

Î: Dacă este dincolo de materie şi de conştiinţă, cum de poate fi experimentat?

M: El poate fi cunoscut prin efectele sale asupra celor două; caută-l în frumuseţe şi în beatitudine. Insă nu vei înţelege nici corpul, nici conştiinţa, dacă nu mergi dincolo de amândouă.

Î: Te rog, răspunde-mi cinstit: eşti tu conştient sau inconştient?

M: Cel iluminat (jnanin) nu este nicicum. Dar în iluminarea (jnana) sa este conţinut totul. Conştienţa conţine orice experienţă, însă cel ce este pe deplin conştient este dincolo de orice experienţă. El este dincolo de Conştienţa însăşi.

Î: Există fundalul experienţei, să-l numim materie. Există experimentatorul, să-l numim minte. Ce punte există între cele două?

M: Chiar spaţiul dintre ele este puntea. Acela, care la un capăt arată ca materia şi la celălalt ca mintea, este în el însuşi puntea. Nu separa realitatea în minte şi corp şi nu va fi nevoie de punţi. Conştiinţa ivindu-se, lumea se iveşte. Atunci când iei în considerare înţelepciunea şi frumuseţea lumii., tu o numeşti Dumnezeu. Cunoaşte sursa a toate astea - sursă care este în tine însuţi - şi vei găsi răspuns la întrebările tale.

Î: Văzătorul şi lucrul văzut - spune-mi, sunt unul sau doi?

M: Numai vederea este; atât cel care vede cât şi ceea ce este văzut sunt conţinute în ea. Nu crea diferenţe acolo unde nu există.

Î: Eu am început cu întrebarea referitoare la omul care a murit. Tu ai spus că experienţele lui se vor modela după aşteptările şi credinţele lui.

M: înainte să te fi născut, tu te-ai aşteptat să trăieşti după un plan, pe care tu însuţi l-ai conceput. Propria ta voinţă a fost coloana vertebrală a destinului tău.

Î: Cu siguranţă, karma s-a interferat.

M: Karma modelează circumstanţele: atitudinile sunt ale tale. În fond, caracterul tău îţi modelează viaţa şi numai tu singur îţi poţi modela caracterul.

Î: Cum îţi modelezi caracterul?

M: Văzându-l aşa cum este, şi părându-ţi sincer rău. Această viziune-simţire integrală poate să facă miracole. Este precum turnarea unei imagini în bronz; metalul singur sau focul singur nu vor fi de ajuns; nici tiparul nu va fi de vreun folos; tu trebuie să topeşti metalul la căldura focului şi să-l torni în tipar

<u>57. DINCOLO DE MINTE NU EXISTĂ SUFERINŢĂ</u>

Întrebare: Te văd şezând în casa fiului tău, aşteptând ca prânzul să fie servit. Şi mă întreb dacă conţinutul conştiinţei tale este asemănător cu al meu, ori parţial diferit, ori total diferit, îţi este foame şi sete, aşa cum îmi este mie, aşteptând cu nerăbdare ca masa să fie servită, ori eşti într-o stare a minţii cu totul diferită de a mea?

Maharaj: Nu este mare diferenţă la suprafaţă, dar este una foarte mare în adâncime. Tu te cunoşti pe tine însuţi numai prin simţuri şi minte. Tu crezi că eşti ceea ce îţi sugerează ele; neavând o cunoaştere directă cu privire la tine însuti, tu nu ai decât simple idei. Toate mediocre, de mâna a doua, din auzite. Orice gândeşti că eşti, tu iei drept adevărat; obiceiul de a te imagina perceptibil şi descriptibil este foarte puternic la tine. Eu văd aşa cum vezi tu, aud aşa cum auzi tu, simt gustul aşa cu simţi tu, mănânc aşa cum mănânci tu. Eu, de asemenea, simt sete şi foame, şi mă aştept ca mâncarea să-mi fie servită la timp. Atunci când sunt lihnit de foame ori îmi este greaţă, corpul şi mintea mea slăbesc.

Toate acestea le percep destul de clar, dar într-un fel eu nu .sunt în acestea, ci mă simt de parcă as pluti pe deasupra lor, rezervat şi detaşat. Nici măcar rezervat şi detaşat. Există o stare de rezervă şi de detaşare aşa cum există sete şi foame; mai există, de asemenea, conştiinţa a toate astea şi simţământul unei imense distanţe, ca şi cum corpul şi mintea, şi tot ce li se întâmplă, ar fi undeva departe, la orizont. Eu sunt ca un ecran de cinema - curat şi gol - imaginile trec peste el şi dispar, lăsându-l tot atât de curat şi de gol ca înainte. Ecranul nu este afectat în nici un fel de imagini, nici imaginile nu sunt afectate de ecran. Ecranul interceptează şi reflectă imaginile, nu le modelează. El nu

are nimic a face cu bobina filmului. Imaginile sunt aşa cum sunt, bulgări de destin (prarabdha), dar nu destinul meu; destinele oamenilor de pe ecran.

Î: Doar nu ai de gând să spui că oamenii dintr-o imagine au destine! Ei aparţin poveştii, povestea nu este a lor.

M: Şi cu tine cum este? îţi modelezi viaţa sau eşti modelat de ea?

Î: Da, ai dreptate. Povestea unei vieţi se derulează şi eu sunt unul din actorii ei. Eu nu am nici un fel de existenţă în afara ei, aşa cum ea nu are nici un fel de existenţă fără mine. Eu sunt numai un personaj, nu o persoană.

M: Personajul va deveni o persoană atunci când va începe să-şi modeleze viaţa în loc să o accepte aşa cum vine, şi să se identifice cu ea.

Î: Când eu pun o întrebare şi tu îmi răspunzi, ce anume se întâmplă?

M: întrebarea şi răspunsul - amândouă apar pe ecran. Buzele se mişcă, corpul vorbeşte - şi din nou ecranul rămâne curat şi gol

Î: Atunci când spui: curat şi gol, ce vrei să spui?

M: Vreau să spun că este liber de tot conţinutul. Pentru mine însumi eu nu sunt nici perceptibil, nici conceptibil; nu există nici un lucru pe care să-l indic şi să spun: "asta sunt eu". Tu te identifici atât de uşor cu toate lucrurile; eu găsesc asta imposibil. Sentimentu**Î:** "eu nu sunt nici aceasta nici aceea, nimic nu este al meu" este atât de puternic în mine, încât de îndată ce apare un lucru sau un gând, vine şi simţământul "eu nu sunt acesta".

Î: Vrei să spui că tu iţi petreci timpul repetând: "aceasta nu sunt, aceea nu sunt"?

M: Fireşte că nu. Eu nu fac decât să exprim în cuvinte de dragul tău. Prin graţia gurului meu am realizat, o dată pentru totdeauna, că eu nu sunt nici obiectul, nici subiectul, şi nu am nevoie să-mi reamintesc de mine însumi tot timpul.

Î: Mi-e greu să pricep ce anume înţelegi tu atunci când spui că nu eşti nici obiectul, nici subiectul. Chiar acum, în timp ce vorbim, nu sunt eu obiectul experienţei tale şi tu subiectul?

M: Uite, degetul meu mare atinge degetul meu arătător. Amândouă ating şi sunt atinse. Când atenţia îmi este pe degetul mare, degetul mare este cel care simte, iar arătătorul este Sinele. Deplasează focarul atenţiei şi raportul se inversează. Constat că, într-un fel, deplasând focarul atenţiei, eu devin chiar lucrul la care mă uit şi experimentez tipul de conştiinţă pe care îl are el; eu devin martorul lăuntric ai lucrului. Eu numesc această capacitate de a intra în alte puncte focale de conştiinţă, iubire; poţi să-i dai orice nume îţi place. Iubirea spune: "Eu sunt totul", înţelepciunea spune: "Eu nu sunt nimic". Intre cele două curge viaţa mea. Întrucât în orice punct al timpului şi spaţiului eu pot să fiu atât subiectul cât şi obiectul experienţei, eu exprim această posibilitate spunând că eu sunt, în acelaşi timp, amândouă, nici unul dincolo de amândouă.

Î: Tu afirmi despre tine însuţi nişte lucruri extraordinare! Ce te determină să spui aceste lucruri? Ce ai în vedere când spui că tu eşti dincolo de timp şi de spaţiu?

M: Tu întrebi şi răspunsul vine. Eu mă privesc pe mine însumi - privesc răspunsul şi nu văd nici o contradicţie. Pentru mine, este limpede că eu îţi spun adevărul. Totul este foarte simplu. Numai că tu trebuie să ai încredere în mine, în vorbele mele, în faptul că sunt foarte serios. Aşa cum ţi-am spus deja, gurul meu mi-a arătat adevărata mea natură - şi adevărata natură a lumii. După ce am realizat că eu sunt una cu lumea, şi totuşi dincolo de ea, am devenit liber de orice dorinţă şi frică. Nu am dedus prin raţionament că ar trebui să fiu liber, m-am pomenit liber pe neaşteptate, fără nici cel mai mic efort. De atunci, această libertate faţă de dorinţă şi frică a rămas cu mine. Un alt lucru pe care l-am observat a fost că nu este nevoie ca eu să fac vreun efort; fapta urmează gândul, fără întârziere şi fricţiune. Am aflat, de asemenea, că gândurile se împlinesc de la sine; lucrurile încep să se aşeze lent şi aşa cum trebuie. Schimbarea principală a fost în minte; ea a devenit nemişcată şi tăcută, răspunzând repede, dar neperpetuând răspunsul. Spontaneitatea a devenit un mod de viaţă, realul a devenit natural şi naturalul a devenit real. Şi mai presus de toate, infinita afecţiune, iubirea, întunecată şi liniştită, radiind în toate direcţiile, îmbrăţişând totul, făcând totul interesant şi frumos, favorabil şi încărcat de sens.

Î: Se spune că diverse puteri yoghine se ivesc spontan în omul care şi-a realizat propria lui fiinţă adevărată. Care este experienţa ta în această privinţă?

M: Corpul încincit al omului (fizic, etc.) are puteri potenţiale care depăşesc visele noastre cele mai nebuneşti şi mai fanteziste. Nu numai întregul univers este reflectat în om, ci şi puterea de a controla universul aşteaptă să fie întrebuinţată de el. Omul înţelept nu este doritor să folosească asemenea puteri, exceptând cazul când situaţia le reclamă. El găseşte aptitudinile şi deprinderile personalităţii umane destul de adecvate pentru treburile vieţii de zi cu zi. Unele dintre puteri pot fi dezvoltate printr-o pregătire specializată, dar omul care etalează astfel de puteri se află încă în robie. Omul înţelept nu socoteşte nimic ca fiind al lui personal. Atunci când, într-o anumită perioadă şi într-un anumit loc, un oarecare miracol este atribuit vreunei persoane, înţeleptul nu va stabili nici o legătură cauzală între evenimente şi oameni, nici nu va îngădui să fie trasă vreo concluzie. Totul s-a întâmplat aşa cum s-a

întâmplat pentru că a trebuit să se întâmple; totul se întâmplă aşa cum se întâmplă, fiindcă universul este aşa cum este.

Î: Universul nu pare un loc prea fericit în care să trăieşti. De ce este atât de multă suferinţă?

M: Durerea este fizică; suferinţa este mentală. Dincolo de minte nu există suferinţă. Durerea este numai un semnal că trupul este în pericol şi cere atenţie. În mod similar, suferinţa ne avertizează că structura amintirilor şi obiceiurilor, pe care o numim persoană , este ameninţată de pierdere sau de schimbare. Durerea este esenţială pentru supravieţuirea corpului, dar nimeni nu te sileşte să suferi. Suferinţa este datorată în întregime ataşamentului sau rezistenţei; ea este un semn al lipsei noastre de dorinţă de a înainta, de a curge cu viaţa. Aşa cum o viaţă sănătoasă este liberă de durere, la fel o viaţă sfântă este liberă de suferinţă.

Î: Nimeni nu a suferit mai mult decât sfinţii.

M: Ţi-au spus ei, sau tu eşti cel care o spui? Esenţa sfinţeniei este acceptarea totală a momentului prezent, armonia cu lucrurile, aşa cum ele se întâmplă. Un sfânt nu vrea ca lucrurile să fie diferite de ceea ce sunt; el ştie că, având în vedere toţi factorii, ele sunt inevitabile. El este în armonie cu inevitabilul şi de aceea nu suferă. El poate cunoaşte durerea, dar aceasta nu-l zdrobeşte. Dacă poate, el face ceea ce este necesar pentru restabilirea echilibrului pierdut - ori lasă lucrurile să-şi urmeze cursul.

Î: El poate să moară.

M: Şi ce-i cu asta? Ce câştigă el trăind pe mai departe şi ce pierde murind? Ceea ce a fost născut, trebuie să moară; ceea ce nicicând nu s-a născut nu poate muri. Totul depinde de ceea ce el se consideră a fi.

Î: Imaginează-ţi că tu cazi bolnav de moarte. Oare nu vei regreta şi nu-ţi va displăcea?

M: Dar eu sunt deja mort, ori mai degrabă, nici viu nici mort. Tu îmi vezi trupul mişcându-se în mod obişnuit şi tragi de aici propriile tale concluzii. Tu nu vrei să admiţi că concluziile tale nu orbesc pe nimeni altcineva în afară de tine. Consideră că imaginea pe care o ai despre mine poate fi cu totul greşită. Imaginea ta despre tine însuţi este greşită şi ea, dar asta este problema ta. Însă nu trebuie să-mi creezi probleme şi apoi să-mi ceri să le rezolv. Eu nu creez probleme şi nici nu le rezolv.

58. PERFECŢIUNEA, DESTINUL TUTUROR

Întrebare: Când eşti întrebat despre mijloacele realizării de sine, tu accentuezi în mod invariabil importanţa minţii care stăruie asupra simţământului "eu sunt". Unde este factorul cauzal? De ce ar trebui ca acest gând particular să conducă la realizarea de sine? Cum mă afectează pe mine contemplarea lui "eu sunt"?

Maharaj: Chiar faptul observării modifică observatorul şi lucrul observat. La urma urmei, ceea ce împiedică percepţia clară şi imediată a adevăratei noastre naturi este slăbiciunea şi obtuzitatea minţii şi tendinţa ei de a omite subtilul şi de a se focaliza numai pe ceea ce este grosier. Atunci când îmi urmezi sfatul şi încerci să-li menţii mintea numai pe noţiunea de "eu sunt", tu devii pe deplin conştient de mintea ta şi de capriciile ei. Conştienţa, fiind armonie lucidă (sattva) în acţiune, dizolvă stupiditatea, calmează neliniştea minţii, şi încetişor, dar în mod constant, îi schimbă chiar substanţa. Nu este nevoie ca această schimbare să fie spectaculoasă; poate să fie prea puţin observată; totuşi ea este o trecere profundă şi fundamentală de la întuneric la lumină, de la inadvertenţă la conştientă.

Î: Oare "eu sunt" să fie formula? Nu va fi la fel de bună vreo altă propoziţie? Dacă eu mă voi concentra asupra ideii "există o masă"', va corespunde asta aceluiaşi scop?

M: Ca exerciţiu de concentrare, da. Insă asta nu te va duce dincolo de ideea de masă. Tu nu eşti interesat de mese, ci vrei să te cunoşti pe tine însuţi. Pentru aceasta, menţine constant în focarul conştiinţei singurul punct de reper pe care îl ai: certitudinea de a fi. Rămâi cu ea, joacă-te cu ea, gândeşte-te la ea, caută adânc în ea până când crusta ignoranţei se sparge şi intri pe tărâmul realităţii.

Î: Există vreo legătură cauzală între focalizarea pe ,,eu sunt" şi spargerea crustei?

M: îndemnul de a te găsi pe tine însuţi este un semn că te pregăteşti. Impulsul vine întotdeauna din interior. Dacă timpul tău nu a venit, tu nu vei avea nici dorinţa nici puterea de a te angaja cu toată inima în cercetarea de sine.

Î: Nu este graţia gurului răspunzătoare de dorinţă şi de împlinirea ei? Nu este chipul radios al gurului momeala care ne trage afară din mlaştina amărăciunii?

M: Gurul lăuntric (sadguru) este cel care te duce la gurul exterior, aşa cum o mamă îşi duce copilul la învăţător. Ai încredere în gurul tău şi dă-i ascultare, căci el este mesagerul Sinelui tău real.

Î: Cum găsesc un guru în care să am încredere?

M: Propria ta inimă îţi va spune. Nu este deloc dificil de găsit un guru, deoarece gurul este în căutarea ta. Gurul este întotdeauna pregătit; tu nu eşti pregătit. Tu trebuie să fii gata să înveţi. Ori, este posibil ca tu să-ţi întâlneşti gurul şi să-ţi risipeşti şansa din pură neatenţie şi îndărătnicie. Ia exemplul meu; nu era nimic în mine care să promită mult, dar atunci când mi-am întâlnit gurul, eu am ascultat, am

avut încredere şi m-am supus lui

Î: Nu ar trebui să examinez învăţătorul înainte de a mă da în întregime pe mâna lui?

M: Cum să nu, examinează! Dar ce poţi tu să descoperi? Tu îl vei vedea doar aşa cum îţi apare el la propriul tău nivel.

Î: Am să văd dacă el este consecvent, dacă există armonie între viaţa şi învăţătura lui.

M: Vei găsi dizarmonie din abundenţă - şi ce-i cu asta? Asta nu dovedeşte nimic. Numai motivele au importanţă. Cum vei cunoaşte tu motivele sale?

Î: Ar trebui cel puţin să mă aştept ca el să fie un om cu stăpânire de sine, care trăieşte o viaţă dreaptă.

M: Astfel de oameni vei găsi din belşug, fără nici un folos pentru tine. Un guru îţi poate arăta drumul înapoi spre casă, spre Sinele tău real. Ce are aceasta a face cu caracterul sau cu temperamentul persoanei care pare el să fie? Nu îţi spune gurul desluşit că el nu este persoana? Singurul criteriu după care îl poţi judeca este schimbarea pe care o constaţi în tine însuţi atunci când te afli în compania sa. Dacă te simţi mai liniştit şi mai fericit, dacă te înţelegi pe tine însuţi cu mai multă claritate şi profunzime ca de obicei, înseamnă că ai întâlnit omul potrivit, Ia-o încet, dar odată ce te-ai decis să te încrezi în el, încrede-te în el în mod absolut şi urmează fiecare instrucţiune pe deplin şi cu fidelitate. Nu contează prea mult dacă tu nu îl accepţi ca pe guru al tău şi eşti satisfăcut numai cu compania sa. Satsmig poate, de unul singur, să te conducă la ţelul tău, cu condiţia să fie nealterat şi netulburat. Insă odată ce accepţi pe cineva ca pe guru al tău, ascultă, ţine minte, supune-te. Şovăiala este un neajuns serios care poate cauza multă amărăciune auto-creată. Greşeala nu este niciodată a gurului; întotdeauna obtuzitatea şi încăpăţânarea discipolului sunt de vină.

Î: În acest caz, un guru alungă sau descalifică un discipol?

M: N-ar fi un guru, dacă ar proceda aşa! El este în aşteptarea unui moment prielnic, răbdând până ce discipolul, dezmeticit şi liniştit, revine la el într-o dispoziţie mai receptivă.

Î: Din ce cauză îşi dă gurul atât de multă osteneală? Care este motivul?

M: Amărăciunea şi sfârşitul amărăciunii. El vede oamenii suferind în visele lor şi vrea ca ei să se trezească. Iubirea este intolerantă faţă de durere şi suferinţă. Răbdarea unui guru n-are limită, şi de aceea ea nu poate fi învinsa Ciurul nu eşuează niciodată.

Î: Oare primul meu guru este şi ultimul, sau trebuie să trec de la un guru la altul?

M: întregul univers este gurul tău. Dacă eşti ager şi inteligent, fiecare lucru te va instrui. Dacă mintea ta ar fi limpede şi inima curată, tu ai învăţa de la fiecare trecător din apropierea ta. Dar cum tu eşti indolent şi agitat, Sinele tău lăuntric se manifestă ca fiind gurul exterior şi te face să te încrezi în el şi să-l asculţi.

Î: Oare gurul este inevitabil?

M: Este ca şi cum ai întreba: "Este o mamă inevitabilă?" Ca să te ridici în conştiinţă de la o dimensiune la alta, tu ai nevoie de ajutor. Se poate ca ajutorul să nu fie întotdeauna sub forma unei persoane umane. Se poate să fie o prezenţă subtilă, sau o scânteie de intuiţie, dar ajutorul trebuie să vină. Sinele lăuntric priveşte şi aşteaptă ca fiul să se reîntoarcă la tatăl său. La timpul potrivit, el aranjează totul cu afecţiune şi în mod eficace. Acolo unde este necesar un mesager sau un ghid, el trimite un guru ca să facă ceea ce este necesar.

Î: Există un lucru pe care nu pot să-l pricep. Tu vorbeşti despre Sinele lăuntric ca fiind înţelept, bun, frumos şi întru totul perfect, şi despre persoană ca fiind o simplă reflectare, fără existenţă proprie. Pe de altă parte, tu îţi dai multă osteneală pentru a ajuta persoana să se realizeze pe sine. Dacă persoana este atât de neimportantă, de ce eşti atât de preocupat de bunăstarea ei? Cui îi pasă de o umbră?

M: Tu introduci dualitatea acolo unde aceasta nu există. Există trupul şi există Sinele. Intre ele se află mintea, în care Sinele este reflectat ca "eu sunt". Din cauza imperfecţiunilor sale, a caracterului său brut şi a neliniştii ei, a lipsei sale de discernământ şi de putere de pătrundere imediată şi clară, mintea se consideră a ti trupul, nu Sinele Tot ce este necesar este să purifici mintea, astfel încât ea să-şi poată realiza identitatea cu Sinele. Atunci când mintea se preschimbă treptat în Sine, trupul nu mai pune nici o problemă. El rămâne ceea ce este, un instrument de cunoaştere şi acţiune, unealta şi expresia focului creator din interior. Valoarea ultimă a corpului este că el serveşte pentru a descoperi corpul cosmic care este universul în întregimea sa. Pe măsură ce te realizezi în manifestare, tu continui să descoperi că eşti mai mult decât ceea ce ţi-ai imaginat.

Î: Nu există sfârşit pentru descoperirea de sine?

M: După cum nu există început, nu există nici sfârşit, însă ceea ce am descoperit, prin graţia gurului meu, este că eu nu sunt nimic care să poată fi indicat; eu nu sunt nici "aceasta" nici "aceea". Aceasta continuă să fie valabil în mod absolut.

Î: Dar atunci, unde se situează descoperirea care nu se sfârşeşte niciodată, nesfârşita transcendere de sine în noi dimensiuni?

M: Toate acestea aparțin tărâmului manifestării; tine de însăşi structura universului, ca ceea ce este superior să poată fi dobândit numai prin eliberarea de ceea ce este inferior.

Î: Ce este inferior şi ce este superior?

M: Priveşte această chestiune din punctul de vedere al conştientei. O conştiință mai întinsă şi mai adâncă este mai elevată. Tot ceea ce trăieşte, lucrează pentru protejarea, perpetuarea şi extinderea conştiinței. Acesta este unicul înțeles şi unicul scop al lumii. Este însăşi esența yogăi - ridicarea permanentă a nivelului conştiinței, descoperirea de noi dimensiuni cu proprietățile, calitățile şi puterile lor. În acel sens, întregul univers devine o şcoală de yoga (yogakshetra).

Î: Este perfecțiunea destinul tuturor ființelor umane?

M: Al tuturor ființelor vii - în cele din urmă. Posibilitatea devine o certitudine atunci când noțiunea de iluminare apare în minte. Odată ce o ființă vie a auzit şi a înțeles că mântuirea este la îndemâna ei, ea nu va mai uita niciodată, căci acesta este primul mesaj din interior. El va prinde rădăcini, va creşte şi la timpul cuvenit va lua forma binecuvântată a gurului.

Î: Aşadar tot ceea ce ne preocupă este izbăvirea minții?

M: Ce-altceva? Mintea te rătăceşte, mintea se reîntoarce acasă. Chiar şi cuvântul "rătăceşte" nu este potrivit. Mintea trebuie să se cunoască pe sine însăşi în fiecare dispoziție a ei. Nimic nu este o greşeală, dacă nu este repetat.

59. DORINȚA ŞI FRICA: STĂRI EGOCENTRICE

Întrebare: Aş prefera să pătrundem din nou în chestiunea plăcerii şi durerii, a dorinței şi fricii. Eu înțeleg frica care este amintirea şi anticiparea durerii. Ea este esențială pentru prezervarea corpului şi a structurii lui vii. Nevoile, atunci când le resimțim, sunt dureroase iar anticiparea lor este plină de frică; noi ne temem în mod just de faptul de a nu fi în stare să ne satisfacem nevoile de bază. Uşurarea experimentată atunci când o nevoie este satisfăcută, sau o anxietate potolită, se datorează în întregime sfârşitului durerii. Noi putem să-i dăm nume pozitive ca plăcere, bucurie, fericire, dar în esență ea este o uşurare de durere. Această frică de durere este cea care ține laolaltă instituțiile noastre sociale, economice şi politice. Ceea ce .na nedumereşte, este faptul că noi dobândim plăcere de la lucruri şi stări ale minții care nu au nimic a face cu supraviețuirea. Din contră, plăcerile noastre sunt, în mod obişnuit, distructive. Ele strică sau distrug obiectul, instrumentul şi, de asemenea, subiectul plăcerii. Altminteri, plăcerea şi urmărirea plăcerii n-ar ridica nici o problemă. Asta mă aduce la miezul întrebării mele: de ce plăcerea este distructivă? De ce, în ciuda caracterului său distructiv, plăcerea este căutată? Mai pot să adaug că eu nu am în minte şablonul plăcere-durere prin care natura ne constrânge să mergem pe calea ei. Eu mă gândesc la plăcerile artificiale, fie acestea senzoriale sau subtile, mergând de la cele mai grosiere, ca mâncatul peste măsură, până la cele mai rafinate. Dedarea la plăcere, cu orice preț, este atât de universală, încât trebuie să existe ceva semnificativ la rădăcina ei. Fireşte, nu este indispensabil ca fiecare activitate umană să fie folositoare, să satisfacă o nevoie. Jocul, de exemplu, este natural şi omul este cel mai jucăuş animal din câte există. Jocul împlineşte nevoia de autodescoperire şi de autodezvoltare. Dar chiar şi în jocul lui, omul devine distrugător față de natură, față de alții şi față de el însuşi.

Maharaj: Pe scurt, tu nu obiectezi față de plăcere, ci doar falā de prețul ei care trebuie plătit în durere şi amărăciune.

Î: Dacă realitatea însăşi este beatitudine, atunci plăcerea, într-un fel oarecare, trebuie să se raporteze la ca.

M: Hai să nu procedăm prin logică verbală. Beatitudinea realității nu exclude suferința. De altfel, tu cunoşti numai plăcerea, nu şi beatitudinea ființării pure. Prin urmare, să examinăm plăcerea la propriul ei nivel. Dacă te vei uita la tine însuți în momentele tale de plăcere sau de durere, vei constata în mod invariabil că nu lucrul în sine este cel plăcut sau dureros, ci situația din care el face parte. Plăcerea se află în relația dintre cel care se bucură şi lucrul de care acesta se bucură. Iar esența ei este acceptarea. Indiferent care ar fi situația, dacă ea este acceptabilă, atunci este plăcută. Dacă ea nu-i acceptabilă, este dureroasă. Ce anume o face să fie acceptabilă nu are importanță; cauza poate să fie fizică, psihologică sau de altă natură; acceptarea este factorul determinant. , Opusul, în mod necesar, este că suferința se datorează non-acceptării.

Î: Durerea nu este acceptabilă.

M: De ce nu? Ai încercat-o vreodată? încearcă efectiv şi vei găsi în durere o bucurie pe care plăcerea no poate da, pentru simplul motiv că acceptarea durerii te duce mult mai adânc decât o face plăcerea. Sinele personal, prin chiar natura sa, urmăreşte plăcerea şi evită durerea în mod constant. Sfârşitul acestui şablon înseamnă sfârşitul sinelui personal. Sfârşitul sinelui personal, a dorințelor şi fricilor lui, îți dă posibilitatea să te reîntorci la natura ta reală, sursa întregii fericiri şi păci.

Dorința perenă de plăcere este reflectarea armoniei atemporale lăuntrice. Este un fapt observabil că cineva devine auto-conştient numai atunci când este prins în conflictul dintre plăcere şi durere, care

reclamă alegere şi decizie. Această ciocnire dintre dorință şi frică este cea care cauzează mânia, marele distrugător al sănătății psihice şi al vieții. Atunci când durerea este acceptată pentru ceea ce reprezintă în sine - o lecție şi un avertisment - când se priveşte adânc în ea şi se ține seama de ea, separația dintre durere şi plăcere dispare, ambele devin experiență - dureroasă când i se rezistă, fericită când este acceptată.

Î: Recomanzi cumva ocolirea plăcerii şi urmărirea durerii?

M: Nicidecum, dar nici urmărirea plăcerii şi ocolirea durerii. Acceptă-le pe amândouă aşa cum vin, bucură-te de amândouă câtă vreme durează, lasă-le să plece atunci când le e dat.

Î: în ce chip aş putea să mă bucur de durere? Durerea fizică reclamă acțiune.

M: Desigur. Şi la fel face şi suferința mentală. Beatitudinea este în conştiința față de ea, în neretragerea din fața ei, ori în neîntoarcerea privirii de la ea. Toată fericirea provine din conştiință. Cu cât suntem mai conştienți, cu atât mai profundă este bucuria. Acceptarea durerii, non-rezistența, curajul şi îndurarea - acestea deschid surse adânci şi perene de fericire reală, de beatitudine adevărată.

Î: De ce ar fi durerea mai eficace decât plăcerea?

M: Plăcerea este acceptată cu uşurință, pe câtă vreme toate puterile sinelui resping durerea. Cum acceptarea durerii este negarea sinelui, iar Sinele stă în calea adevăratei fericiri, acceptarea din toată inima a durerii eliberează izvoarele fericirii.

Î: Acceptarea suferinței acționează în acelaşi fel?

M: Faptul durerii este uşor de adus în focarul conştientei. Cu suferința nu este la fel de simplu. A focaliza suferința nu este de ajuns, căci viața mentală, aşa cum o cunoaştem noi, este un torent continuu de suferință. Ca să atingi straturile mai adânci ale suferinței, trebuie sa mergi la rădăcinile ei şi să descoperi vasta lor rețea subpământeană, unde frica şi dorința sunt strâns întrețesute iar curenții energiei vieții se opun unul altuia, se împiedică şi se distrug unul pe celălalt.

Î: Cum pot eu să pun în ordine această încurcătură care este în întregime sub nivelul conştiinței mele?

M: Fiind cu tine însuți, cu '"eu sunt" privindu-te pe tine însuti în viața de zi cu zi cu un interes alert, cu intenția de a înțelege mai degrabă decât de a judeca, acceptând pe deplin tot ceea ce se iveşte pentru că este acolo, tu încurajezi adâncul să vină la suprafață şi să-ți îmbogățească viața şi conştiința cu energiile lui captive. Aceasta este marea lucrare a conştientei; ea înlătură obstacolele şi eliberează energiile prin înțelegerea naturii vieții şi a minții. Inteligența este poarta spre libertate, iar atenția ageră este mama inteligenței.

Î: încă o întrebare: de ce plăcerea se sfârşeşte întotdeauna în durere?

M: Fiecare lucru are un început şi un sfârşit; la fel este şi plăcerea. Nu anticipa şi nu regreta, şi nu va fi nici o durere. Amintirea şi imaginația sunt cele care cauzează suferință. Fireşte, durerea după plăcere poate fi datorată greşitei întrebuințări a corpului sau nunții. Corpul îşi cunoaşte măsura, dar mintea nu şi-o cunoaşte. Poftele ei sunt fără de număr şi fără de limită. Priveşte-ți mintea cu mare sârguință, căci acolo se află sclavia ta, şi tot acolo cheia libertății tale.

Î: Nu mi-ai răspuns la întrebare: De ce sunt plăcerile omului distructive? De ce găseşte el aşa multă plăcere în distrugere? Interesul vieții se află în protejarea, perpetuarea şi expansiunea ei înşişi. În aceasta, ea este călăuzită de durere şi plăcere. În ce punct devin ele distructive?

M: Atunci când mintea preia controlul, când îşi aminteşte şi anticipează, ea exagerează, deformează şi ignoră. Trecutul este proiectat în viitor, iar viitorul trădează aşteptările. Organele senzației şi ale acțiunii sunt stimulate mai presus de capacitatea lor şi se şubrezesc inevitabil. Obiectele plăcerii nu pot oferi ceea ce se aşteaptă de la ele şi, în consecință, se deteriorează ori se distrug prin greşită întrebuințare. Rezultatul este un exces de durere acolo unde s-a căutat plăcerea.

Î: Noi ne distrugem nu numai pe noi înşine, ci şi pe semenii noştri!

M: Fireşte, egoismul este întotdeauna distructiv. Dorința şi frica, amândouă sunt stări egocentrice. Intre dorință şi frică se iveşte mânia, odată cu mânia vrajba, cu vrajba pasiunea pentru distrugere. Războiul este vrajba în acțiune, organizată şi echipată cu toate instrumentele morții.

Î: Există vreo cale de a pune capăt acestor orori?

M: Când mai mulți oameni vor ajunge să-şi cunoască natura lor reală, influența lor, oricât de subtilă, va prevala, iar atmosfera emoțională a lumii se va împrospăta. Oamenii îşi urmează conducătorii şi atunci când printre conducători apar unii mari la inimă şi la minte şi absolut liberi de urmărirea propriilor lor interese, impactul lor va fi de ajuns ca să facă imposibile cruzimile şi crimele epocii prezente. O nouă epocă de aur poate să vină, să dureze o perioadă de timp şi apoi să sucombe propriei sale perfecțiuni. Căci refluxul începe atunci când mareea este la înălțimea ei cea mai mare.

Î: Nu există deci perfecțiune perfectă?

M: Fireşte că există, dar ea include toată imperfecțiunea. Perfecțiunea naturii sinelui nostru este cea care face toate lucrurile posibile, perceptibile, interesante. Ea nu cunoaşte nici o suferință, căci ea nu are nici simpatii, nici antipatii, ea nici nu acceptă, nici nu respinge. Crearea şi distrugerea sunt cei doi

poli între tare ea îşi ţese modelul mereu schimbător. Fii liber de predilecţii şi de preferinţe, şi mintea, cu povara ei de amărăciune, nu va mai fi.

Î: Dar eu nu sunt singur ca să sufăr. Sunt şi alţii.

M: Când te duci la ei cu dorinţele şi fricile tale tu nu faci decât să sporeşti amărăciunea lor. Mai întâi fii tu însuti liber de suferinţă şi numai după aceea speră să-i ajuţi pe alţii Nici măcar nu este nevoie să speri - chiar existenţa ta va fi cel mai ajutor pe care un om îl poate da semenilor săi.

CUPRINS

60. TRĂIEŞTE FAPTE, NU FANTEZII

Întrebare: Tu zici că tot ceea ce vezi este tu însuți. Admiți, de asemenea, că şi tu vezi lumea aşa cum o vedem noi. Iată ziarul de astăzi, cu toate ororile ce se petrec. Din moment ce lumea este tu însuți, cum poți să justifici această comportare aberantă?

Maharaj: Ce lume ai tu în minte?

Î: Lumea care ne este comună, cea în care trăim.

M: Eşti sigur că noi trăim în aceeaşi lume? Nu vorbesc de natură, de ocean şi de pământ, de plante şi de animale. Ele nu sunt o problemă, nici spațiul nemărginit, nici timpul infinit, nici puterea inepuizabilă. Nu te lăsa indus în eroare de faptul că mănânc şi că fumez, că citesc şi că vorbesc. Spiritul meu nu este aici, viața mea nu este aici. Lumea ta - cea a dorințelor şi a domolirii lor, a fricilor şi a eschivării de ele - în mod categoric nu-i lumea mea. Nici măcar n-o percep altfel decât prin ceea ce îmi spui tu despre ea. Ea este lumea ta privată, o lume de vis, şi singura mea reacție față de ea este să-ți cer să încetezi să visezi.

Î: Dar războaiele şi revoluțiile nu pot fi vise. Mamele bolnave şi copiii înfometați, nu sunt vise. Bogăția, dobândită prin mijloace necinstite şi care este rău folosită, nu este un vis.

M: Dar ce altceva?

Î: Un vis nu poate fi împărtăşit.

M: Nu mai mult decât poți împărtăşi starea de veghe. Toate cele trei stări - de veghe, de vis şi de somn - sunt subiective, personale, intime. Ele apar toate în această bulă de conştiință, care se cheamă "eu", şi sunt conținute în ea. Lumea reală se află dincolo de "eu".

Î: Cu mine sau fără mine, faptele sunt reale.

M: Fireşte că faptele sunt reale! Eu trăiesc în mijlocul lor. Dar tu trăieşti cu fantasme, nu cu fapte. Faptele nu se contrazic niciodată, în vreme ce viața şi lumea ta sunt pline de contradicții. Contradicția este marca distinctivă a falsului; realul niciodată nu se contrazice. De pildă, tu te plângi că oamenii trăiesc într-o sărăcie înfiorătoare. Şi totuşi nu împărți cu ei tot ceea ce-ți aparține. Când războiul este la uşa ta, te nelinişteşti, dar abia de-i acorzi vreun gând atunci când el se desfăşoară într-o țară mai îndepărtată. Sorții schimbători ai egou-lui tău determină valorile tale; "eu gândesc", "eu vreau", "eu trebuie" sunt înălțate la rangul de valori absolute.

Î: Totuşi, răul este real.

M: Nu mai real decât eşti tu. Răul se situează în falsa abordare a problemelor pe care le provoacă neînțelegerea şi abuzurile. Acesta este un cerc vicios.

Î: Se poate sparge cercul?

M: Un cerc fals nu-i nevoie să fie spart. Este de ajuns să-l vezi ca ceea ce este - inexistent.

Î: Însă îndeajuns de real pentru a ne încovoia sub înjosirile şi atrocitățile pe care ni le aplică.

M: Demența este universală. Sănătatea minții este rară. Totuşi mai există speranță, deoarece în clipa în care ne dăm seama de demența noastră, noi suntem pe calea însănătoşirii. Acesta este menirea unui Guru - să ne facă să vedem nebunia vieții noastre cotidiene. Viața vă face conştienți, însă maestrul vă trezeşte.

Î: Tu nu eşti nici primul, nici ultimul. Există din timpuri imemoriale indivizi care s-au trezit la realitate. Şi totuşi cât de puțin a influențat acest lucru viețile noastre! Toți - Rama şi Krishna, Budha şi Christ - au venit, şi apoi s-au dus, iar noi suntem tot aşa cum eram; bălăcindu-ne în sudoare şi în lacrimi. Ce au făcut toți aceşti oameni treziți, la ale căror vieți am fost martori? Ce faci tu ca să uşurezi robia lumii?

M: Numai tu singur poți să repari răul pe care tu însuți l-ai creat. Egoismul tău împietrit se află la rădăcina lui. Pune-ți mai întâi propria casă în ordine şi vei vedea că ți-ai făcut treaba.

Î: Oamenii înțelepciunii şi ai iubirii, care au trăit înaintea noastră, au pus ordine în ei înşişi, adesea cu prețul unor imense sforțări. Care este rezultatul? O stea căzătoare, oricât ar fi de strălucitoare, nu face noaptea mai puțin întunecată.

M: Ca să-i judeci pe ei şi lucrarea lor, tu trebuie să devii unul dintre ei. O broască dintr-o fântână nu ştie nimic despre păsările de pe cer.

Î: Vrei să spui că între bine şi rău nu este nici un zid?

M: Nu este nici un zid, pentru că nu există nici bine nici rău. Fiecare situație concretă comportă numai necesarul şi inutilul. Ceea ce este necesar este bun, ceea ce nu e necesar este rău.

Î: Cine anume decide?

M: Situația decide. Fiecare situație este o provocare care cere răspunsul potrivit. Când răspunsul este bun, noi am primit provocarea cu succes şi problema dispare. Dacă răspunsul este greşit, atunci am eşuat, iar problema rămâne nerezolvată. Problemele tale nerezolvate - iată ceea ce constituie karma ta. Rezolvă-le corect şi vei fi liber.

Î: Se pare că mă readuci întotdeauna înapoi la mine însumi. Nu există nici o soluție obiectivă la

problemele lumii?

M: Problemele lumii au fost create de nenumăraţi oameni ca tine, fiecare plin de dorinţele şi de fricile lui. Cine poate să te elibereze de trecutul tău, personal şi social, dacă nu tu însuţi? Şi cum vei face asta, dacă nu vezi nevoia urgentă de a fi mai întâi eliberat de pasiunile tale născute din iluzie? Cum poţi să ajuţi cu adevărat, atâta timp cât tu însuţi ai nevoie de ajutor?

Î: în ce fel ne-au ajutat vechii înţelepţi? în ce fel ne ajuţi tu? Câţiva indivizi profită, nu încape îndoială; îndrumarea ta şi exemplul tău pot să însemne foarte mult pentru ei; dar în ce fel afectează asta umanitatea, totalitatea vieţii şi a conştiinţei? Spui că tu eşti lumea şi că lumea este tu; ce impact ai avut tu asupra ei?

M: La ce fel de impact te aştepţi?

Î: Omul este stupid, egoist, crud.

M: Omul este şi înţelept, afectuos şi blând.

Î: De ce nu prevalează bunătatea?

M: Ea prevalează - în lumea mea. în lumea mea chiar şi ceea ce tu numeşti rău serveşte binele şi este, prin urmare, necesar. Este asemănător cu abcesele şi febrele care curăţă corpul de impurităţi. Boala este dureroasă, chiar periculoasă, dar dacă este tratată corespunzător, se vindecă.

Î: Sau omoară.

M: În anumite cazuri moartea este cel mai bun leac. O viaţă poate fi mai rea decât moartea, care nu-i decât rareori o experienţă neplăcută, oricare ar fi aparenţele. Deci, compătimeşte-i pe cei vii, niciodată pe cei morţi. Chestiunea lucrurilor bune şi rele în ele însele, nu există în lumea mea. Ceea ce-i necesar este bun, iar ceea ce este ne-necesar este rău. In lumea ta ceea ce-i plăcut este bun şi ceea ce-i dureros este rău.

Î: Ce anume este necesar?

M: A creşte este necesar. A depăşi este necesar. A lăsa în urmă ceea ce-i bun pentru lucrul cel mai bun este necesar.

Î: Şi care-i sfârşitul?

M: Sfârşitul este în început. Tu sfârşeşti acolo de unde porneşti - în Absolut.

Î: De ce atunci toată această osteneală? Ca să revin la punctul meu de plecare?

M: A cui osteneală? Care osteneală? Compătimeşti tu sămânţa care urmează să crească şi să se înmulţească până ce devine o pădure întinsă? Ucideţi voi un copil pentru a-l cruţa de plictiseala trăirii? Ce-i rău în viaţă, mereu mai multă viaţă? înlătură obstacolele din calea creşterii, şi toate problemele voastre personale, sociale, economice şi politice se vor dizolva pur şi simplu.

Universul este perfect ca întreg, iar strădania părţii către perfecţiune este o cale a bucuriei. Sacrifică de bună voie ceea ce este imperfect pentru ceea ce este perfect, şi nu se va mai pune chestiunea binelui şi a răului.

Î: Cu toate acestea, noi ne temem de mai bine şi ne agăţăm de ce-i mai rău.

M: Aceasta este prostia noastră, care frizează nebunia.

61. MATERIA ESTE ÎNSĂŞI CONŞTIINŢA

Î: Am avut şansa de a-mi petrece toată viaţa în companie sfântă. Este asta suficient pentru realizarea de sine?

M: Depinde ce anume faci din asta.

Î: Mi s-a spus că acţiunea eliberatoare a satsang-ului este aproape automată, întocmai cum un râu te poartă până la estuar, aşa şi influenţa subtilă şi tăcută a oamenilor buni mă va duce până la realitate.

M: Ea te va duce la râu, dar traversarea îţi aparţine. Libertatea nu poate fi nici câştigată, nici păstrată fără voinţa de a fi liber. Tu trebuie să te străduieşti pentru eliberare; cel mai puţin din ceea ce poţi face este să descoperi, şi apoi să înlături obstacolele cu sârguinţă. Dacă vrei într-adevăr pacea, trebuie să te străduieşti s-o dobândeşti. Nu vei dobândi pacea doar rămânând pasiv.

Î: Un copil se mulţumeşte să crească. El nu face planuri în vederea creşterii sale, nici n-are vreun model; nici nu se dezvoltă pe bucăţi, o mână aici, un picior colea; el creşte în integralitatea sa şi în mod inconştient.

M: Fiindcă este lipsit de imaginaţie. Şi tu poţi să te dezvolţi în felul acesta, dar cu condiţia de a nu te lăsa dus de făuritul previziunilor şi planurilor născute din memorie şi din anticipare. Una din caracteristicile unui jnanin este aceea că el nu-i preocupat de viitor, îngrijorarea pe care ţi-o pricinuieşte viitorul vine din faptul că ţi-e frică de durere şi că doreşti plăcerea; pentru un jnanin totul este beatitudine; el este fericit cu orice se întâmplă.

Î: Există cu certitudine multe lucruri care l-ar face nenorocit chiar şi pe un jnanin.

M: Se poate ca un jnanin să întâmpine dificultăţi, dar ele nu-l fac să sufere. Creşterea unui copil de la naştere până la maturitate poate să pară o sarcină grea, însă pentru o mamă amintirea încercărilor

este o bucurie. Nu este nimic rău în lume. Ceea ce este rău este felul tău de a o considera. Propria ta imaginaţie este cea care te derutează. Fără imaginaţie nu există nici o lume. Convingerea ta că eşti conştient de lume este lumea. Lumea pe care o percepi tu este făcută din conştiinţă; ceea ce numeşti materie este conştiinţa însăşi; tu eşti spaţiul (akash) în care se mişcă ea, timpul în care durează ea, iubirea care îi dă viaţă. Suprimă imaginaţia şi ataşamentul - ce mai rămâne?

Î: Rămâne lumea. Rămân eu.

M: Sunt de acord, dar cât de diferită este lumea atunci când poţi s-o vezi aşa cum este ea, iar nu prin ecranul dorinţei şi al fricii.

Î: La ce servesc toate aceste distincţii - realitate şi iluzie, înţelepciune şi ignoranţă, sfânt şi păcătos? Toţi suntem în căutarea fericirii, toţi luptăm cu disperare; suntem cu toţii yoghini şi viaţa noastră este o şcoală a înţelepciunii. Noi învăţăm în felul nostru lecţiile de care avem nevoie. Societatea le încuviinţează pe unele, le dezaprobă pe altele; nu există reguli care se aplică în orice loc şi în orice timp.

M: În lumea mea iubirea este singura lege. Eu nu cerşesc iubirea, ci o dăruiesc. Aşa este natura mea.

Î: Te văd trăindu-ţi viaţa după un program. Tu conduci o oră de meditaţie dimineaţa, le vorbeşti oamenilor şi ai discuţii în mod regulat; de două ori pe zi este câte o ceremonie (puja) precum şi cântări religioase (bhajan) seara. Tu pari să aderi la această rutină cu scrupulozitate.

M: Ceremonia şi cântările sunt aşa cum le-am găsit eu, şi n-am văzut nici o raţiune de a le schimba. Rutina, în general, corespunde cerinţelor oamenilor cu care mi se întâmplă să trăiesc sau care vin să mă asculte. Ei sunt oameni care muncesc, având nenumărate obligaţii, iar programele sunt concepute pentru a le conveni. O oarecare rutină este inevitabilă. Chiar şi animalele şi plantele au orarele lor.

Î: Da, vedem în orice viaţă secvenţe regulate. Cine menţine ordinea? Există oare vreun guvernator lăuntric care prescrie legi şi impune ordinea?

M: Fiecare lucru se mişcă potrivit naturii sale. De ce ar fi nevoie de un poliţist? Fiecare acţiune creează o reacţiune, care contrabalansează şi neutralizează acţiunea. Toate lucrurile se întâmplă, dar există o anulare constantă şi, în definitiv, este ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Î: Nu căuta să mă consolezi cu armonia ultimă. Conturile se balansează, însă eu sunt cel care suferă pierderea.

M: Aşteaptă să vezi. Tu poţi foarte bine să termini cu un profit destul de bun pentru a-ţi justifica cheltuiala.

Î: Am o viaţă lungă în urma mea, şi mă întreb adesea dacă numeroasele evenimente care au marcat-o au fost accidentale, sau exista un plan? Exista oare un tipar prestabilit înainte de naşterea mea, după care a trebuit să-mi trăiesc viaţa? Dacă da, atunci cine a tăcut planurile şi cine le-a pus în practică? Este oare cu putinţa să se producă devieri sau greşeli? Unii spun că destinul este imuabil şi că fiecare secundă a vieţii este predeterminată; alţii spun că accidentalul decide totul.

M: Poţi să te gândeşti la ce vrei. Poţi să distingi în viaţa ta un tipar sau poţi să vezi numai o suită de accidente. Explicaţiile sunt menite să placă minţii. Nu-i necesar ca ele să fie adevărate. Realitatea este indescriptibilă şi imposibil de definit.

Î: Văd că eviţi întrebarea mea! Doresc să ştiu cum priveşti tu asta. Oriunde ne îndreptăm privirea vedem o structură de o frumuseţe şi de o inteligenţă incredibile. Cum aş putea să cred că universul este inform şi haotic? Lumea ta, lumea în care trăieşti tu, se poate să fie lipsită de formă, dar n-are de ce să fie haotică.

M: Universul obiectiv posedă o structură, este ordonat şi frumos. Nimeni nu poate tăgădui asta. Dar structurile, planurile, cadrele implică contrariul, înăbuşire şi constrângere. Lumea mea este absolut liberă; totul în ea este auto-determinat. Prin urmare eu stărui în a spune că totul se întâmplă de la sine. Este ordine şi în lumea mea, dar ea nu este impusă din afară. Ea se manifestă spontan şi imediat, pentru că este atemporală. Perfecţiunea nu este în viitor. Ea este acum.

Î: Oare lumea ta o afectează pe a mea?

M: Doar într-un singur punct - în punctul lui acum. Asta îi dă o existenţă momentană, o senzaţie fugitivă de realitate. Contactul este stabilit în deplină stare de luciditate. Aceasta cere o atenţie care nu este conştientă de sine şi din care efortul este absent.

Î: Nu este atenţia o atitudine mentală?

M: Fireşte, când mintea este avidă de realitate ea îi acordă atenţie. Nu este nimic rău în lumea ta; gândul că tu eşti separat de ea este ceea ce creează dezordine. Egocentrismul este sursa tuturor relelor.

Î: Revin la întrebarea mea. înainte de a mă naşte, a decis oare Sinele meu lăuntric toate detaliile vieţii mele, ori a fost ea pur accidentală şi la discreţia eredităţii şi a circumstanţelor?

M: Cei care pretind că şi-au ales tatăl şi mama şi că au decis cum îşi vor trăi viaţa viitoare ştiu,

poate, în ei înşişi, acest lucru, în ceea ce mă priveşte, eu ştiu. Eu n-am fost niciodată născut.

Î: Eu te văd şezând în faţa mea şi răspunzând la întrebările mele.

M: Tu vezi doar corpul meu care, fireşte, a fost născut şi va muri.

Î: Tocmai povestea vieţii acestui ansamblu corp-minte este ceea ce mă interesează pe mine. A fost ea prescrisă de tine sau de altcineva, ori s-a produs accidental?

M: Întrebarea ta este o capcană. Eu nu fac nici o distincţie între corp şi univers. Fiecare este reciproc cauza celuilalt; de fapt, fiecare este cu adevărat celălalt. Dar eu sunt în afară de toate astea. Când îţi spun că eu nu m-am născut niciodată, de ce stărui în a mă întreba care au fost pregătirile mele pentru următoarea naştere? Din clipa în care îi permiţi imaginaţiei tale să toarcă, ea va ţese pe dată un univers. Nu-i deloc aşa cum îţi închipui tu, iar eu nu sunt înlănţuit de închipuirile tale.

Î: Se cere inteligenţă şi energie ca să clădeşti şi să întreţii un corp viu. De unde provin ele?

M: Nu există decât imaginaţie. Puterea şi inteligenţa sunt în întregime consumate de imaginaţia ta. Ea te-a absorbit atât de complet, încât nici măcar nu poţi să-ţi dai seama până la ce punct te-ai îndepărtat de realitate. Nu-i nici o îndoială că imaginaţia este abundent creativă. Universuri peste universuri sunt clădite de ea. Cu toate acestea, ele sunt toate situate în spaţiu şi în timp, în trecut şi în viitor care, pur şi simplu, nu există.

Î: Am citit recent un raport despre o fetiţă care a fost foarte crud tratată în copilărie. Ea a fost urât mutilată şi desfigurată şi a crescut într-un orfelinat, complet izolată de mediul ei înconjurător. Această fetiţă era liniştită şi ascultătoare, dar de o indiferenţă totală. Una dintre călugăriţele care se ocupau de copii era convinsă că fata nu era întârziată mintal, ci doar retrasă în sine, apatică. Unui psihanalist i s-a cerut să reia cazul şi, timp de doi ani, el a văzut copilul o dată pe săptămână şi a încercat să spargă zidul izolării. Copilul era docil şi se comporta bine, dar refuza să-i acorde cea mai mică atenţie medicului. El i-a adus o casă de jucărie cu camere şi mobilier şi cu păpuşi care reprezentau tatăl, mama şi copiii lor. Asta a provocat o reacţie, fetiţa a devenit interesată de jucărie, într-o zi vechile răni au reînviat şi au ieşit la suprafaţă. Ea s-a refăcut treptat, câteva operaţii i-au readus faţa şi corpul la normal şi a devenit o tânără capabilă şi atractivă. Lucrul acesta i-a luat doctorului mai mult de cinci ani, dar treaba fusese dusă la bun sfârşit. El a fost un adevărat Guru! Nu pusese condiţii, nici nu vorbise de pregătire şi de consimţire. Fără credinţă, fără speranţă, numai din dragoste, el a încercat şi a tot încercat.

M: Da, aceasta este natura unui Guru. El nu va renunţa niciodată. Insă pentru a reuşi, el nu trebuie să întâmpine prea multă rezistenţă, îndoiala şi neascultarea duc în mod obligatoriu la întârzieri. Date fiind încrederea şi maleabilitatea, el poate să opereze foarte repede o schimbare radicală în discipol. O intuiţie profundă la Guru şi sârguinţă din partea discipolului, sunt indispensabile. Indiferent de condiţia ei, fetiţa din povestea ta a suferit din cauza lipsei de seriozitate a oamenilor. Cei care cauzează cele mai multe dificultăţi sunt intelectualii. Ei vorbesc mult, dar le lipseşte seriozitatea.

Ceea ce tu numeşti realizare este un lucru natural. Când vei fi pregătit, Gurul tău te va aştepta. Sadhana nu cere efort. Tu te dezvolţi atunci când relaţia ta cu maestrul este justă. Insă, mai presus de orice, trebuie să ai încredere în el. El nu poate să te inducă în eroare.

Î: Chiar şi atunci când îmi cere să fac un lucru evident greşit?

M: Fă-l. Un Guru îi ceruse unui sanyasin să se căsătorească. El a ascultat şi a suferit amarnic. Dar cei patru copii ai lui au fost cu toţii sfinţi şi vizionari, cei mai mari din Maharashtra. Fii fericit cu tot ce îţi vine de la Gurul tău şi, fără să lupţi, vei atinge perfecţiunea,

Î: Spune-mi, ai nevoie de ceva, ai vreo dorinţă? Pot eu să fac ceva pentru tine?

M: Ce poţi tu să-mi dai mie şi eu să n-am? Lucrurile materiale n-au alt scop decât satisfacţia noastră. Dar eu sunt satisfăcut în mine însumi. De ce altceva am eu nevoie?

Î: De bună seamă, atunci când îţi este foame ai nevoie de hrană, iar când eşti bolnav ai nevoie de medicamente.

M: Foamea aduce mâncarea, iar boala aduce remediul. Asta este treaba naturii.

Î: Dacă îţi voi aduce ceva despre care gândesc că îţi este necesar, îl vei accepta?

M: Iubirea care te-a făcut să oferi mă va face să accept.

Î: Dacă cineva s-ar oferi să-ţi construiască un magnific ashram?

M: S-o facă, cum să nu. Să cheltuiască o avere, să dea de lucru la sute de oameni, să hrănească mii.

Î: Nu-i asta o dorinţă?

M: Nicidecum. Tot ce îi cer este să facă asta cum se cuvine, nu cu zgârcenie şi fără tragere de inimă. El îşi împlineşte propria lui dorinţă, nu pe a mea. Să facă asta bine, şi să fie renumit printre oameni şi zei.

Î: Dar tu îl vrei?

M: Nu-l vreau.

Î: îl vei accepta?

M: N-am nevoie de el.

Î: Vei locui în el?
M: Dacă sunt constrâns.
Î: Ce te-ar putea constrânge?
M: Iubirea celor aflați în căutarea luminii.
Î: Da, înțeleg ce vrei să spui. Spune-mi, te rog, cum pot să intru în samadhi?
M: Dacă te afli în starea potrivită, orice vei vedea te va face să intri în samadhi. La urma urmei samadhi nu este nimic neobişnuit. Când mintea este în mod intens interesată, ea devine una cu obiectul interesului - cel care vede şi lucrul văzut devin una în actul vederii, cel care aude şi lucrul auzit devin una în auzire, cel care iubeşte şi cel iubit devin una în iubire. Orice experiență poate fi temelie pentru samadhi.
Î: Eşti tu în permanență în stare de samadhi?
M: Fireşte că nu. La urma urmei samadhi este o stare a minții. Eu sunt dincolo de orice experiență, chiar şi de samadhi. Eu sunt marele devorator şi distrugător: tot ce este atins de mine se dizolvă în vid .
Î: Am eu nevoie de samadhi pentru auto-realizarea mea?
M: Tu ai toată auto-realizarea necesară, dar n-ai încredere în ea. Fii curajos, încrede-te în tine însuți, mergi, vorbeşte, acționează; dă-i o şansă să-şi dovedească realitatea. La unii oameni realizarea vine pe nesimțite, dar, într-un fel oarecare, ei cer să fie convinşi. Ei s-au schimbat, dar nu îşi dau seama de asta. Astfel de cazuri nespectaculoase sunt adesea cele mai demne de încredere.
Î: Poate cineva să creadă că s-a realizat şi totuşi să se înşele?
M: Fireşte. Chiar ideea "eu m-am realizat" este o eroare. In Starea Naturală nu există "eu sunt asta", "eu sunt aceea".

62. ÎN SUPREMUL APARE MARTORUL

Întrebare: Acum patruzeci de ani, J. Krishnamurti a spus că există numai viață şi că toate discuțiile despre personalitate şi despre individualitate nu au nici un fundament în realitate. El n-a încercat să descrie viața - el doar a spus că nu este nici necesar nici posibil ca viața să fie descrisă, că ea poate fi pe deplin experimentată, dacă sunt înlăturate obstacolele care ne împiedică să facem experiența ei. Ideea noastră despre timp, ataşamentul nostru față de el şi obiceiul pe care îl avem de a anticipa viitorul în lumina trecutului sunt cele care constituie impedimentul major. Suma trecutului devine "eu am fost", ceea ce se speră de la viitor devine "eu voi fi", iar viața este un efort constant de a trece de la "eu am fost" la "eu voi fi". Noi pierdem din vedere momentul prezent, "acum"-ul.

Maharaj vorbeşte de "eu sunt". Este acesta o iluzie la fel ca "eu am fost" şi "eu voi fi", ori există acolo ceva real? Şi dacă "eu sunt" este tot o iluzie, cum ne puteam elibera de ea? însăşi noțiunea de «eu sunt liber de "eu sunt"» este o absurditate. Comportă oare "Eu sunt" ceva real, ceva durabil care îl distinge de "eu am fost" ori de "eu voi fi", ceva care se schimbă cu timpul, aşa după cum amintirile pe care le adaugi creează noi aşteptări?

M: Prezentul "eu sunt" este la fel de fals ca "eu am fost" şi "eu voi fi". El nu-i decât o idee în minte, o impresie lăsată de amintire, iar identitatea separată pe care el o creează este falsă. Trebuie să te. dezbari de acest obicei de a te referi la un centru fals; noțiunile: "eu văd", "eu simt", "eu gândesc", "eu fac", trebuie înlăturate din câmpul conştiinței; ceea ce rămâne când falsul nu mai este, este real.
Î: Ce înseamnă toate aceste discuții despre eliminarea sinelui? Cum ar putea Sinele să se elimine pe el însuşi? Ce soi de acrobații metafizice pot să conducă la dispariția acrobatului? In cele din urmă acesta va apărea din nou, grozav de mândru de dispariția sa.
M: Nu este necesar să porneşti în urmărirea lui "eu sunt" pentru a-l ucide. N-o poți face. Tot ce îți trebuie este o aspirație sinceră către realitate. Noi o numim atma-bhakti., dragostea de Supremul, sau moksha-sankalpa, hotărârea de a te elibera de fals. Fără iubire şi fără voința pe care o inspiră iubirea, nimic nu se poate înfăptui. A te mulțumi să vorbeşti despre Realitate fără a face nimic pentru aceasta, înseamnă a-ți aplica ție însuți o înfrângere. Trebuie să existe iubire în relația dintre persoana care spune "eu sunt" şi spectatorul acestui "eu sunt". Câtă vreme observatorul, Sinele lăuntric, Sinele "superior", se consideră separat de ceea ce este observat, de Sinele "inferior", pe care el îl dispreţuieşte şi îl condamnă, situația este lipsită de speranță. Numai când observatorul (vyakta) acceptă persoana (yyakti) ca fiind o proiecție sau o manifestare a lui însuşi, şi, ca să zicem aşa, include Sinele în Sine, dualitatea lui "eu" şi "acesta" dispare, iar în identitatea exteriorului cu interiorul se manifestă Realitatea Supremă.

Această unire a văzătorului cu văzutul se produce atunci când văzătorul devine conştient de el însuşi ca văzător; el nu se interesează doar de lucrul văzut - care oricum tot el este - ci şi de faptul de a fi interesat, de a acorda atenție atenției, de a fi prezent total în propria sa prezență. O luciditate ageră şi afectuoasă este factorul crucial care aduce Realitatea în centrul atenției.

Î: Potrivit teozofilor şi ocultiştilor din aceeaşi familie, omul este constituit din trei aspecte: personalitate, individualitate şi spiritualitate. Dincolo de spiritualitate se află divinitatea. Personalitatea este strict temporară şi valabilă doar pentru o singură naştere. Ea începe odată cu naşterea corpului şi

se termină cu naşterea corpului următor. Odată sfârşită, este sfârşită pe vecie; nimic nu rămâne din ea cu excepția câtorva lecții dulci sau amare.

Individualitatea începe în animalul uman şi se desăvârşeşte în omul pe deplin uman. Această împărțire în personalitate şi individualitate este caracteristica umanității noastre de azi. De o parte este individualitatea cu dorința ei de adevăr, de bunătate şi de frumos; de cealaltă, o luptă oribilă între obişnuință şi ambiție, între frică şi lăcomie, între pasivitate şi violență.

Aspectul spiritual este încă latent. El nu se poate manifesta într-o atmosferă de dualitate. Numai când personalitatea este reunită cu individualitatea şi devine o expresie, poate limitată, dar autentică a acesteia, lumina, iubirea şi frumusețea spiritualității se manifestă în plenitudinea lor.

Învățătura ta vorbeşte de vyakti, vyakta, avyakta (observatorul, lucrul observat şi baza observării). Există corespondențe cu celălalt punct de vedere?

M: Da; când vyakti îşi realizează non-existența lui ca fiind separat de vyakta, iar vyakta vede vyakti ca fiind propria-i expresie, atunci pacea şi tăcerea stării de avyakta iau ființă, în realitate, cele trei sunt una: vyakta şi avyakta sunt inseparabile, în timp ce vyakti este mecanismul senzației, al sensibilității şi al gândirii, întemeiat pe corpul format din cele cinci elemente şi hrănit de ele.

Î: Care este relația dintre vyakta şi avyakta!

M: Cum s-ar putea vorbi de relație când ele nu fac decât una? Tot ceea ce se vorbeşte despre separație şi despre relație este din pricina influenței deformante şi corupătoare a ideii "eu-sunt-corpul". Sinele exterior (vyakti} este doar o proiecție, asupra ansamblului corp-minte, a sinelui lăuntric (vyakta) care, la rândul său, nu este decât o expresie a Sinelui Suprem (avyakta) care este totul şi nimic.

Î: Există maeştri care nu vorbesc despre Sinele superior, nici de Sinele inferior. Ei se adresează omului de parcă ar exista numai Sinele inferior. Nici Buddha, nici Christ n-au pomenit vreodată de un sine superior. Chiar şi J. Krishnamurti evită orice aluzie la Sinele superior. De ce oare?

M: Cum ar putea să existe doi sine într-un singur corp? "Eu sunt" este unul singur. Nu există nici un "eu-sunt" mai înalt şi nici un "eu-sunt" mai jos. Tot felul de stări mentale se prezintă atenției şi există o auto-identificarea cu ele. Obiectele observației nu sunt ceea ce par să fie, iar atitudinile cu care sunt întâmpinate nu sunt ceea ce ar trebui ele să fie. Dacă tu crezi că Buddha, Christ sau Krishnamurti vorbesc persoanei, atunci greşeşti. Ei ştiu bine că vyakti, Sinele exterior, nu-i decât umbra lui vyakta, Sinele lăuntric, iar ei se adresează numai lui vyakta, şi numai pe acesta îl impulsionează. Ei îi spun să dea atenție sinelui exterior, să-l călăuzească şi să-l ajute, să se simtă răspunzător pentru el; pe scurt, să fie pe deplin conştient de el. Trezia (awareness) vine de la Supremul şi pătrunde Sinele lăuntric; pretinsul sine exterior este numai o parte din noi înşine de care nu suntem pe deplin conştienți. Noi putem fi conştienți, căci fiecare ființă este conştientă, dar nu suntem lucizi, nu suntem treji. Ceea ce este inclus în Trezie devine interior şi ia parte la interior. Lucrul acesta s-ar putea exprima şi altfel: corpul delimitează Sinele exterior, iar conştiința pe cel interior; în Trezie noi suntem în contact cu Supremul.

Î: Tu ai spus că trupul delimitează Sinele exterior. Din moment ce ai un trup, ai tu şi un sine exterior?

M: Aş avea unul, dacă aş fi ataşat de trup şi dacă l-aş lua drept eu însumi.

Î: Dar tu eşti conştient de el şi ai grijă de nevoile lui.

M: Contrariul este mai aproape de adevăr - corpul mă cunoaşte şi este atent la nevoile mele. Dar nici acest lucru nu e adevărat. Acest corp apare în mintea ta; în mintea mea nu este nimic.

Î: Vrei să spui că tu eşti total inconştient de a avea un corp?

M: Din contră, eu sunt conştient de a nu avea un corp.

Î: Eu văd că fumezi!

M: Chiar aşa. Tu mă vezi fumând. Află pentru tine însuți cum ai ajuns să mă vezi fumând, şi vei realiza cu uşurință că starea "eu-sunt-corpul" a minții tale este cea răspunzătoare pentru ideea "eu-te-văd-fumând".

Î: Există corpul şi exist eu însumi. Eu cunosc corpul, în afară de el, ce sunt eu?

M: Nu există nici un "eu" separat de corp sau de lume. Cele trei apar şi dispar împreună. La rădăcină se găseşte senzația "eu sunt". Treci dincolo de ea. Ideea: "eu-nu-sunt-corpul" este numai un antidot pentru ideea "eu-sunt-corpul" care este falsă. Ce este acel "eu sunt"? Dacă nu te cunoşti pe tine însuți, ce altceva ai putea să cunoşti?

Î: Din ceea ce spui eu trag concluzia că fără corpul fizic nu poate exista nici o eliberare. Dacă ideea: "eu-nu-sunt-corpul" conduce la eliberare, atunci prezența corpului este esențială.

M: Exact. Fără corp, cum poate ideea: "eu-nu-sunt-corpul" să ia ființă? Ideea "eu-sunt-liber" este tot atât de falsă ca şi ideea "eu-sunt-înlănțuit". Descoperă "eu sunt"-ul comun ambelor idei şi depăşeşte-le.

Î: Totul este doar un vis.

M: Toate nu-s decât cuvinte, la ce-ți folosesc? Te-ai încâlcit în țesătura definițiilor şi a formulărilor verbale. Depăşeşte-ți conceptele şi ideile; în tăcerea dorinței şi a gândirii vei afla adevărul.

Î: Trebuie să-ţi aminteşti să nu-ţi aminteşti. Ce muncă!

M: Asta nu se poate face, fireşte. Trebuie să se întâmple. Dar se întâmplă atunci când simţi cu adevărat nevoia de aşa ceva. Aici seriozitatea este cheia de aur.

Î: înapoia minţii mele este un murmur perpetuu. Nenumărate gânduri roiesc şi zumzăie, iar acest nor inform este mereu în mine. La fel se întâmplă şi în cazul tău? Ce există îndărătul minţii tale?

M: Unde nu există minte, nu există nici spatele minţii. Eu sunt cu totul în faţă, nimic în spate! Vidul vorbeşte, vidul rămâne.

Î: Nu-i lăsată nici o amintire?

M: Nici o amintire de plăcere sau de durere trecută nu subzistă. Fiecare clipă este născută în chip nou.

Î: Fără memorie nu poţi să fii conştient.

M: Fireşte că sunt conştient, şi-mi dau pe deplin seama că sunt conştient. Eu nu-s o buturugă de lemn! Compară conştiinţa şi conţinutul ei cu un nor. Tu eşti înăuntru norului, pe când eu îl privesc. Tu eşti pierdut în el, abia fiind în stare să-ţi vezi vârfurile degetelor, în vreme ce eu văd norul şi mulţi alţi nori, precum şi cerul albastru şi soarele, luna, stelele. Realitatea este una singură pentru amândoi, dar pentru tine ea este o închisoare, iar pentru mine e un cămin.

Î: Tu vorbeşti de persoană (vyakti), de martor (vyakta) şi de Suprem (avyakta). Care vine mai întâi?

M: În Supremul apare martorul. Martorul creează persoana şi o gândeşte ca fiind separată de el. Când martorul vede persoana apărând în conştiinţă, care ea însăşi apare în martor, realizarea acestei unităţi fundamentale este opera Supremului.

Ea este puterea dinapoia martorului, sursa din care curge totul. Ea poate fi contactată, doar dacă există unitate, iubire şi ajutor reciproc între persoană şi martor, doar dacă există armonie între acţiune, fiinţă şi cunoaştere. Supremul este atât sursa cât şi rodul unei asemenea armonii. In timp ce-ţi vorbesc, eu sunt într-o stare de Trezie (turiya) detaşată, dar afectuoasă. Când această Conştientă se întoarce spre ea însăşi, ea poate fi numită Starea Supremă (turiyatita). Insă realitatea fundamentală transcende Conştienta, transcende cele trei stări: de devenire, de fiinţare şi de non-fiinţare.

Î: Cum se face că aici spiritul meu se interesează de probleme elevate şi găseşte asta uşor şi agreabil? Când mă reîntorc acasă, mă pomenesc că am uitat tot ce am învăţat aici. Mă îngrijorez şi mă enervez, şi sunt incapabil să-mi aduc aminte de natura mea reală, fie măcar pentru o clipă. Care să fie cauza?

M: Este caracterul tău copilăros, la care te reîntorci. Tu nu eşti complet matur; există planuri care, fiind neglijate, nu s-au dezvoltat.

Acordă o atenţie deplină la ceea ce în tine este brut şi primitiv, neraţional şi prea puţin prietenos, total infantil, şi te vei maturiza. Esenţială este maturitatea inimii şi a minţii. Ea vine fără efort atunci când obstacolul principal este înlăturat - neatenţia, lipsa de vigilenţă, în luciditate, tu te dezvolţi.

63. NOŢIUNEA DE ÎNFĂPTUIRE A UNUI ÎNFĂPTUITOR ESTE SCLAVIE

Întrebare: Noi am stat câtva timp în ashramul lui Satya Sai Baba. Am petrecut de asemenea două luni la Sri Ramanashram în Tiruvannamalai. Acum suntem pe drumul de întoarcere în Statele Unite.

M: A schimbat India ceva în voi?

Î: Simţim că ne-am debarasat de povara noastră. Sri Satya Baba ne-a spus să lăsăm totul în mâinile lui, iar noi să ne mulţumim să trăim de la o zi la alta pe cât de corect este cu putinţă. "Fiţi buni şi lăsaţi-mi restul mie", avea el obiceiul să ne spună.

M: Ce făceaţi la Sri Ramanashram?

Î: Am continuat să practicăm mantra pe care ne-a dat-o Gurul nostru. Făceam, de asemenea, nişte meditaţii. Era prea puţin de reflectat sau de studiat; nu făceam decât să încercăm să rămânem liniştiţi. Noi urmăm calea bhakti şi suntem mai degrabă mediocri în filozofie. Nu avem prea multe subiecte la care să reflectăm - noi nu facem decât să ne încredem în Gurul nostru şi să ne trăim viaţa.

M: Mai toţi bhakta au încredere în Gurul lor doar atâta timp cât totul merge bine. Când încep necazurile, ei se simt abandonaţi şi pleacă în căutarea unui alt guru.

Î: Da, am fost informaţi despre acest pericol. Noi ne străduim să acceptăm atât greul cât şi uşorul. Sentimentul că "totul este Graţie" trebuie să fie foarte puternic. Un sadhu se îndrepta către est, de unde s-a pornit să bată un vânt puternic. Sadhu-ul s-a întors şi s-a îndreptat către vest. Aşa sperăm şi noi să trăim - adaptându-ne împrejurărilor după cum ne sunt trimise de Gurul nostru.

M: Există numai viaţa. Nu există cineva care trăieşte o viaţă.

Î: înţelegem acest lucru, totuşi suntem constant înclinaţi să vrem să ne trăim vieţile noastre în loc de a trăi pur şi simplu. A face planuri de viitor pare să fie un obicei înveterat în cazul nostru.

M: Fie că faceţi planuri, fie că nu, viaţa merge înainte. Dar în viaţa însăşi, se porneşte un slab

vârtej în minte, care nutreşte fantasme şi se vede dominând şi reglementând viaţa.

Viaţa în sine este lipsită de dorinţă. Dar falsul sine vrea să continue, şi într-un mod agreabil. De aceea el este în permanenţă ocupat să-şi asigure propria continuitate. Viaţa este lipsită de teamă şi liberă. Câtă vreme vei avea ideea de a influenţa evenimentele, nu va exista eliberare pentru tine. însăşi noţiunea de a face, de a fi o cauză, este o alienare.

Î: Cum putem să depăşim dualitatea cel care face - ceea ce este făcut?

M: Contemplă viaţa privind-o ca fiind infinită, nedivizată, mereu prezentă, mereu activă, până când realizezi că eşti una cu ea. Nu-i deloc dificil, căci nu vei face altceva decât să te reîntorc! la condiţia ta naturală.

Odată ce realizezi că totul vine din interior, că lumea în care trăieşti n-a fost proiectată pe tine, ci de către tine, frica ta încetează. Fără această realizare tu te identifici cu ceea ce este exterior - cu trupul, mintea, societatea, naţiunea, umanitatea, Dumnezeu însuşi sau Absolutul, însă toate astea nu-s decât evadări din faţa fricii. Numai când îţi accepţi pe deplin responsabilitatea pentru mica lume în care trăieşti, şi examinezi mecanismul făuririi ei, al păstrării şi distrugerii ei, poţi să fii liber de sclavia ta imaginară.

Î: De ce oare mă imaginez atât de nenorocit?

M: N-o faci decât din obişnuinţă. Schimbă-ţi modurile tale de a simţi şi de a gândi, ia cunoştinţă de ele şi examinează-le îndeaproape. Tu eşti înlănţuit din pricina lipsei de atenţie. Atenţia eliberează. Tu iei atât de multe lucruri drept bune. începe prin a pune în discuţie lucrurile cele mai evidente, ele sunt cele care oferă cele mai puţine certitudini. Pune-ţi întrebări precum: "Am fost eu cu adevărat născut?", "Sunt eu cu adevărat un cutare şi cutare?", "Cum de ştiu că exist?", "Cine sunt părinţii mei?", "Ei m-au creat pe mine, sau eu i-am creat pe ei?", "Trebuie doar să cred tot ce se spune despre mine?", "Cine sunt eu, indiferent cum ar sta lucrurile?". Tu ai folosit o energie enormă ca să-ţi construieşti o închisoare. Acum foloseşte tot atâta şi pentru dărâmarea ei. De fapt, demolarea este uşoară, căci falsul se dizolvă îndată ce este descoperit. Totul se bazează pe ideea de "eu sunt". Examineaz-o cu minuţiozitate. Ea se află la rădăcina fiecărui necaz. Este un fel de piele care te separă de realitate. Realul este atât înăuntru cât şi în afara pielii, însă pielea însăşi nu este reală. Ideea de "eu sunt" n-a fost născută odată cu tine. Tu ai fi putut foarte bine să trăieşti fără ea. Ea a venit mai târziu datorită auto-identificării cu trupul. Ea a creat iluzia unei separări acolo unde nu exista nici una. Ea a făcut din tine un străin în propria ta lume şi a făcut această lume ostilă şi potrivnică, în absenţa ideii de "eu sunt" viaţa merge înainte; Există clipe când noi nu încercăm această senzaţie de "eu sunt", clipe în care suntem în pace, fericiţi. Odată cu reîntoarcerea lui "eu sunt" începe osteneala.

Î: Cum e cu putinţă să te eliberezi de sentimentul "eu"-lui?

M: Trebuie să te ocupi de simţul "eu"-lui, dacă vrei să te eliberezi de el. Urmăreşte-l în activitate şi în repaos, cum se pune în mişcare şi când încetează, ce vrea el şi cum obţine ceea ce vrea, până când dobândeşti o viziune clară şi o înţelegere deplină. La urma urmei toate practicile yoga, indiferent de sursa şi de caracterul lor, au doar o singură ţintă: să te salveze de această calamitate care este o existenţă separată, de a fi un punct lipsit de expresie în mijlocul unui vast şi frumos peisaj.

Tu suferi pentru că te-ai înstrăinat de realitate şi acum cauţi o scăpare din această alienare. Tu nu poţi să scapi de propriile tale obsesii. Nu poţi decât să încetezi să le întreţii.

Pentru că "eu sunt" este fals, el vrea să continue. Realitatea nu are nevoie să se perpetueze; ştiindu-se indestructibilă, ea este indiferentă la distrugerea formelor şi a manifestărilor. Pentru a fortifica pe "eu sunt", pentru a-l stabiliza, noi facem tot felul de lucruri - toate în van, căci "eu sunt" este reconstruit clipă de clipă. Este o muncă neîncetată şi singura soluţie radicală este de a dizolva simţământul de separare, simţământul că "eu sunt cutare şi cutare persoană" o dată şi pentru totdeauna. Fiinţa rămâne, dar nu şi fiinţa-sine.

Î: Eu am anumite ambiţii spirituale. N-ar trebui să lucrez pentru împlinirea lor?

M: Nici o ambiţie nu este spirituală. Toate ambiţiile sunt de dragul lui "eu sunt". Dacă vrei să faci progrese reale tu trebuie să renunţi la orice idee de reuşită personală. Ambiţiile aşa-zişilor yoghini sunt absurde. Dorinţa unui bărbat pentru o femeie este inocenţa însăşi în comparaţie cu pofta nemăsurată după o beatitudine personală veşnică. Mintea este un trişor. Cu cât mai pioasă pare ea, cu atât mai rea este trădarea.

I: De cele mai multe ori oamenii vin la tine cu problemele lor lumeşti şi te roagă să-i ajuţi. Cum ştii ce să le spui?

M: Le spun pur şi simplu ceea ce-mi vine în minte în momentul acela. Eu n-am o procedură standard în a mă purta cu oamenii.

Î: Tu eşti sigur de tine însuţi. Dar când oamenii vin la mine să-mi ceară sfaturi, cum pot eu să fiu sigur că sfaturile mele sunt bune?

M: Examinează starea în care te afli, pe ce plan te situezi ca să vorbeşti. Dacă vorbeşti de pe planul mental, s-ar putea să te înşeli. Dacă vorbeşti dintr-o intuire profundă a situaţiei, cu obiceiurile tale mentale aflate în suspensie, sfatul tău poate fi just.

Ceea ce este important este să-ți dai pe deplin seama că nici tu, nici omul care se află în fața ta nu sunteți simple corpuri; dacă conştiința ta este lucidă şi deplină, o greşeală va fi mai puțin probabilă.

64. TOT CE VĂ MULȚUMEŞTE, VĂ ȚINE PE LOC

Întrebare: Eu sunt expert-contabil pensionat, iar soția mea se ocupă cu munci sociale pentru femeile sărace. Fiul nostru pleacă în Statele Unite şi am venit să-l însoțim la avion. Suntem din Punjab, dar locuim în Delhi. Avem un Guru care respectă credința Radha-Swami şi punem mare preț pe satsang. Noi ne considerăm foarte norocoşi de a fi fost conduşi în preajma ta. Am întâlnit mulți oameni sfinți şi suntem bucuroşi să mai întâlnim unul.

Maharaj: Ați întâlnit mulți sihastri şi asceți, dar un om pe deplin realizat şi conştient de Divinitatea sa (swarupa) este greu de găsit. Sfinții şi yoghinii, prin imense eforturi şi sacrificii, dobândesc multe puteri miraculoase şi pot face mult bine pentru aproapele lor şi pentru a-i inspira credința, şi totuşi acest lucru nu îi face perfecți. Asta nu-i o cale către realitate, ci doar o îmbogățire a falsului. Toate eforturile conduc la şi mai mult efort; tot ceea ce s-a construit trebuie să fie întreținut, tot ce s-a dobândit trebuie să fie protejat de decădere şi de pierdere. Tot ce poate fi pierdut nu este cu adevărat al tău, deci ceea ce nu este al tău la ce-ți poate folosi? In lumea mea nimic nu forțează mâna lucrurilor, totul se întâmplă de la sine. întreaga existență este în spațiu şi în timp, este limitată şi temporară. Cel care experimentează existența este, de asemenea, limitat şi temporar. Eu nu sunt preocupat nici de "ceea ce există" nici de "cine există". Eu mă situez dincolo, acolo unde eu nu sunt nici una nici alta.

Persoanele care, după multe eforturi şi penitențe, şi-au satisfăcut ambițiile şi au atins nivele mai înalte de experiență şi de acțiune, au în general o conştiință acută a situației lor; ei clasează oamenii într-o ierarhie care merge de la cei care au avut cele mai puține reuşite la cei care au avut cele mai multe. Pentru mine toți oamenii sunt egali. Deosebirile în aparențe şi în manifestări există, dar ele nu au importanță. După cum forma unei bijuterii de aur nu schimbă esența aurului, aşa şi esența omului rămâne fără schimbare. Când această senzație de egalitate lipseşte, înseamnă că realitatea n-a fost atinsă.

O simplă cunoaştere nu este de ajuns; cunoscătorul trebuie să fie cunoscut. Se poate ca pandiții şi yoghinii să cunoască multe lucruri, însă la ce serveşte această cunoaştere când Sinele nu-i cunoscut? Ea va fi cu siguranță folosită greşit. Fără cunoaşterea cunoscătorului nu poate să fie pace.

Î: Cum ajungi să cunoşti cunoscătorul?

M: Eu nu pot să zic decât ceea ce m-a învățat propria mea experiență. Când l-am întâlnit pe gurul meu, el mi-a spus: «Tu nu eşti ceea crezi că eşti. Află ce eşti. Priveşte senzația "eu sunt", găseşte Sinele tău real». I-am dat ascultare, deoarece m-am încrezut în el. Am făcut aşa cum mă sfătuise. Mi-am petrecut toate clipele mele de răgaz pentru a mă observa în tăcere. Şi ce diferență s-a produs! Şi cât de rapid! Mi-au trebuit numai trei ani pentru a realiza adevărata mea natură. Gurul meu a murit la puțin timp după ce l-am întâlnit, dar asta n-a schimbat deloc situația. Mi-am reamintit ce mi-a spus el şi am perseverat. Fructul este aici, în mine.

Î: Ce este?

M: Eu mă cunosc aşa cum sunt în realitate. Eu nu sunt nici corpul, nici mintea, nici facultățile mentale. Eu sunt dincolo de toate astea.

Î: Eşti tu de-a dreptul nimic?

M: Haide, fii rezonabil. Fireşte că eu sunt, şi într-un mod cât se poate de tangibil. Numai că eu nu sunt ceea ce gândeşti tu că sunt. Asta-ți spune totul.

Î: Asta nu-mi spune nimic.

M: Fiindcă nu se poate spune. Tu trebuie să dobândeşti propria ta experiență. Eşti obişnuit să te ocupi de lucruri fizice şi mentale. Eu nu sunt un lucru şi nici tu nu eşti. Noi nu suntem nici materie nici energie, nici trup nici minte. Odată ce vei fi întrevăzut propria ta ființă, tu nu vei mai avea dificultăți în a mă înțelege.

Noi credem în atât de multe lucruri din auzite. Noi credem în ținuturi şi în oameni îndepărtați, în ceruri şi în infernuri, în zei şi în zeițe, fiindcă ni s-a vorbit de toate astea. In mod asemănător, nouă ni s-a vorbit despre noi înşine, despre părinții noştri, despre numele nostru, despre poziția noastră socială, despre îndatoririle noastre etc. Noi nu ne-am sinchisit niciodată să verificăm toate astea. Drumul către adevăr trece prin distrugerea falsului.

Ca să distrugeți falsul voi trebuie să puneți sub semnul întrebării credințele voastre cele mai înrădăcinate. Dintre acestea, ideea că voi sunteți corpul este cea mai dăunătoare. Odată cu trupul vine lumea, iar odată cu lumea - Dumnezeu, care se presupune că ar fi creat lumea şi astfel se înşiruie frici, religii, rugăciuni, sacrificii, toate tipurile de sisteme - toate pentru a-l proteja şi a-l ajuta pe omul-copil care îşi pierde rațiunea pentru că este terorizat în fața monştrilor care nu sunt decât propriile lui creaturi. Realizați că ceea ce sunteți nu poate să fie născut, nici nu poate să moară; frica stingându-se, toată

suferința încetează.

Ceea ce mintea inventează, mintea distruge. Insă realul nu este inventat şi nu poate fi distrus. A gata-te de lucrul asupra căruia mintea n-are nici o putere. Lucrul despre care-ți vorbesc eu nu se situează nici în trecut nici în viitor. Nu este nici în viața de zi cu zi aşa cum curge ea în acum. Acesta este atemporal şi totala lui atemporalitate este dincolo de minte. Gurul meu şi cuvintele lui: "Tu eşti eu însumi" sunt veşnic în mine. La început a trebuit să-mi fixez mintea asupra lor, dar acum asta a devenit natural şi uşor. Acest punct în care mintea acceptă drept adevărate cuvintele gurului şi trăieşte în acord cu ele spontan şi în flecare detaliu al vieții este pragul realizării, într-un fel aceasta este salvarea prin credință, dar credința trebuie să fie intensă şi durabilă.

Însă nu vă gândiți că doar credința este de ajuns. Credința exprimată în acțiune este un mijloc sigur către realizare. Dintre toate mijloacele acesta este cel mai eficient. Există maeştri care contesta credința şi se încred numai în rațiune, în realitate nu credința este ceea ce neagă ei, ci crezurile oarbe. Credința nu este oarbă, Ea este voința de a încerca.

Î: Nouă ni s-a spus că dintre toate formele de practică spirituală, atitudinea de martor pur este cea mai eficace. Cum se compară ea cu credința?

M: în ea însăşi, atitudinea de martor este de asemenea un act de credință; este credința în tine însuți. Voi credeți că nu sunteți ceea ce experimentați şi priviți fiecare lucru ca de la distanță. Această viziune-martor nu necesită nici un efort. Voi r înțelegeți că nu sunteți decât martorul, şi această înțelegere acționează de la sine. Nu-i nevoie să faceți nimic mai mult decât să vă reamintiți pur şi simplu că nu sunteți decât martorul, Dacă în această stare de viziune-martor vă întrebați: "Cine sunt eu?", răspunsul este imediat, deşi este fără cuvinte şi tăcut, încetați să fiți obiectul şi deveniți subiectul a tot ceea ce se întâmplă; odată întorşi spre interior, vă veți pomeni dincolo de subiect. După ce vă veți găsi, veți descoperi că sunteți şi dincolo de obiect, că atât subiectul cât şi obiectul există în voi, dar nu sunteți nici unul dintre acestea.

Î: Tu vorbeşti despre minte, despre conştiința-martor de dincolo de minte şi despre Suprem, care este dincolo de Conştiința pură. Vrei să spui că nici măcar conştiința pură nu este reală?

M: Atâta timp cât foloseşti termenii: real - ireal, conştiința pură este singura realitate posibilă. Dar Supremul este dincolo de toate distincțiile şi termenul "real" nu i se poate aplica, căci în ei totul este real, şi deci n-are nevoie să fie etichetat ca atare. El este chiar sursa realității, el transmite realitate la tot ce atinge. El pur şi simplu nu poate să fie înțeles prin intermediul cuvintelor. Chiar şi o experiență directă, oricât de sublimă, nu face decât să aducă mărturie, nimic mai mult.

Î: Dar cine creează lumea?

M: Mintea Universală (chidakash) face şi desface orice lucru. Supremul conferă realitate la tot ce vine în existență. A spune că el este iubirea universală ar putea fi cea mai mare apropiere pe care ne-o oferă cuvintele, întocmai ca şi iubirea, el face ca toate lucrurile să fie reale, frumoase, dezirabile.

Î: De ce dezirabile?

M: De ce nu? De unde provin toate atracțiile puternice care fac ca toate lucrurile create să răspundă unul altuia, care fac ca oamenii să se adune laolaltă, dacă nu de la Suprem? Nu neglijați dorința; vedeți numai ca ea să urmeze calea cea bună. Fără dorință sunteți morți, însă cu dorințe slabe voi sunteți nişte fantome.

Î: Care este experiența care se apropie cel mai mult de Suprem?

M: O imensă pacea şi o iubire nemărginită. Realizați că tot ce este adevărat, nobil şi frumos în univers, vine numai de la voi, că voi înşivă îi sunteți sursa. Zeii şi zeițele care dirijează lumea pot să fie cele mai minunate şi mai glorioase ființe; totuşi ele sunt ca şi acei servitori a căror splendidă ținută proclamă Puterea şi bogățiile stăpânului lor.

Î: Cum se ajunge la Starea Supremă?

M: Renunțând la toate dorințele mărunte. Cât timp vă complăceți în cele mărunte, nu le puteți avea pe cele mai înalte.

Tot ce vă face plăcere vă ține pe loc. Cât timp nu veți fi realizat caracterul neîndestulător, tranzitoriu şi limitat al fiecărui lucru, şi cât timp nu vă veți fi adunat energiile într-o unică şi mare năzuință, nu veți face nici măcar primul pas. Pe de altă parte, integritatea dorinței de Suprem este în sine o chemare venită de la Suprem. Nimic fizic sau mental nu vă poate aduce libertatea. Voi sunteți liberi în momentul în care înțelegeți că legăturile voastre sunt opera voastră şi încetați să mai forjați lanțurile care vă leagă.

Î: Cum găseşti credința într-un Guru?

M: A găsi un Guru precum şi încrederea în el este o şansă rară. Nu se întâmplă adesea.

Î: Destinul este cel care decide?

M: A numi asta destin nu explică mare lucru. Când se întâmplă asta, voi nu puteți determina de ce se întâmplă şi nu faceți decât să vă disimulați ignoranța numind-o karma sau Grația, sau Voia Domnului.

Î: Krishnamurti spune că gurul nu este necesar.

M: Cineva trebuie să vă vorbească despre Realitatea Supremă şi despre calea care duce la ea. Krishnamurti nu face nimic altceva. Intr-un fel el are dreptate - majoritatea aşa-zişilor discipoli n-au încredere în Gurul lor; ei nu-i dau ascultare şi în cele din urmă îl abandonează. Pentru astfel de discipoli ar fi fost infinit mai bine ca ei să nu fi avut deloc un Guru şi să se fi mulţumit să caute indicaţii în ei înşişi. A găsi un guru viu este o ocazie rară şi o mare responsabilitate. N-ar trebui tratată cu prea multă uşurinţă această problemă. Voi, oamenii, umblaţi să vă cumpăraţi cerul şi vă închipuiţi că, pentru un preţ oarecare, Gurul vi-l poate procura. Voi căutaţi să faceţi o afacere oferind puţin, dar cerând mult. Nu păcăliţi pe nimeni decât pe voi înşivă.

Î: Gurul tău ţi-a spus că tu eşti Supremul, ai avut încredere în el şi ai acţionat în consecinţă. Ce anume ţi-a dat această încredere?

M: Să zicem că am fost doar rezonabil. Ar fi fost o prostie să n-am încredere în el. Ce interes ar fi avut el în a mă rătăci?

Î: Tu i-ai spus unui vizitator că noi suntem la fel, că suntem egali. Eu nu pot să cred asta. Din moment ce n-o cred, la ce-mi serveşte afirmaţia ta?

M: Că tu nu crezi nu are importanţă. Cuvintele mele sunt adevărate şi ele îşi vor face treaba. Aceasta este frumuseţea unei tovărăşii nobile (satsang).

Î: Simplul fapt de a sta lângă tine poate fi considerat practică spirituală?

M: Desigur. Râul vieţii curge. O parte din apa lui este aici, dar cea mai mare parte şi-a atins deja ţelul. Voi cunoaşteţi numai prezentul. Eu văd mult mai departe în trecut şi în viitor, în ceea ce sunteţi şi în ceea ce puteţi fi. Eu nu pot decât să vă văd ca pe mine însumi. Este în chiar natura iubirii să nu vadă nici o deosebire.

Î: Cum pot eu să ajung să mă văd aşa cum mă vezi tu?

M: Este de ajuns să nu te închipui a fi corpul. Ideea "eu-sunt-corpul" este atât de dezastruoasă! Ea te face complet orb faţă de natura ta reală. Nici măcar pentru o clipă să nu te gândeşti că tu eşti corpul. Nu-ţi da nici un nume, nici o formă. In întuneric şi în tăcere este găsită realitatea.

Î: N-ar trebui să mă gândesc cu oarecare convingere că eu nu sunt corpul? Unde să găsesc o astfel de convingere?

M: Comportă-te ca şi cum ai fi pe deplin convins şi încrederea va veni. La ce servesc nişte simple cuvinte? O formulă, un şablon mental nu te vor ajuta. Dar acţiunea dezinteresată, golită de orice preocupare pentru trup şi pentru interesele lui te va transporta chiar în inima Realităţii.

Î: Unde voi găsi curajul să acţionez fără convingere?

M: Iubirea îţi va da curajul. Când întâlneşti pe cineva cu desăvârşire admirabil, demn de iubit, sublim, iubirea şi admiraţia ta îţi sfaturile. Acesta este rolul celor care s-au realizat - să dea un exemplu de perfecţiune pe care ceilalţi să-l poată admira şi iubi. Frumuseţea în viaţă şi în caracter este o contribuţie imensă la binele comun.

Î: Nu trebuie să suferim pentru a ne dezvolta?

M: Este de ajuns să ştiţi că suferinţa există, că lumea suferă. Prin ele însele nici plăcerea nici durerea nu trezesc. Numai înţelegerea face asta. Odată ce aţi priceput adevărul că lumea este plină de suferinţă, că a fi născut este o calamitate, voi veţi găsi impulsul şi energia de a trece dincolo. Plăcerea vă adoarme şi durerea vă redeşteaptă. Dacă nu vreţi să suferiţi, nu adormiţi. Nu vă puteţi cunoaşte doar prin beatitudine, căci beatitudinea este chiar natura voastră. Trebuie să faceţi faţă la contrarii, adică la ceea ce nu sunteţi, pentru a găsi trezia.

65. 0 MINTE LINIŞTITĂ ESTE TOT CE ÎŢI TREBUIE

Întrebare: Eu nu mă simt prea bine. Mă simt mai degrabă slăbit. Ce să fac?

Maharaj: Cine se simte rău, tu sau corpul?

Î: Corpul meu, desigur.

M: Ieri te-ai simţit bine. Cine anume s-a simţit bine?

Î: Corpul.

M: Tu erai bucuros când trupului îi era bine şi eşti trist când trupului nu-i este bine. Cine-i bucuros într-o zi şi trist în următoarea?

Î: Mintea.

M: Şi cine cunoaşte mintea inconstantă?

Î: Mintea.

M: Mintea este cunoscătorul. Cine cunoaşte cunoscătorul?

Î: Nu se cunoaşte cunoscătorul pe el însuşi?

M: Mintea este discontinuă, în repetate rânduri există goluri, ca de pildă în somn sau în leşin, sau în distracţie. Trebuie să fie ceva continuu pentru a înregistra discontinuitatea.

Î: Mintea îşi reaminteşte. Aceasta reprezintă continuitatea.

M: Memoria este întotdeauna parţială, îndoielnică şi evanescentă. Ea nu explică această puternică senzaţie de identitate care impregnează în permanenţă conştiinţa, simţul lui "eu sunt". Descoperă ceea ce este el la rădăcină.

Î: Oricât de adânc privesc, eu nu găsesc decât mintea. Cuvintele tale "dincolo de minte" nu-mi dau nici o indicaţie.

M: Cât timp priveşti cu mintea, tu nu poţi s-o depăşeşti. Ca să treci dincolo, tu trebuie să priveşti dincolo de mintea şi de conţinutul ei.

Î: În ce direcţie să privesc?

M: Toate direcţiile sunt în minte! Eu nu-ţi cer să priveşti într-o direcţie particulară. Mulţumeşte-te să priveşti departe de tot ceea ce se întâmplă în mintea ta şi adu-o înapoi la simţul lui "eu sunt". "Eu sunt" nu este o direcţie. El este negarea oricărei direcţii. In ultimă instanţă chiar şi "eu sunt" va trebui să dispară, căci este inutil să continui să afirmi cu putere ceea ce este evident. Aducerea minţii la simţul de "eu sunt" nu face decât să ajute la îndepărtarea minţii de la alte lucruri.

Î: Unde mă vor conduce toate astea?

M: Când mintea este menţinută departe de preocupările ei, ea devine liniştită. Dacă nu tulburi această linişte şi rămâi în ea, descoperi că ea este pătrunsă de o lumină şi de o iubire pe care nu le-ai mai cunoscut niciodată; şi totuşi tu o recunoşti imediat ca fiind propria ta natură. Odată ce ai trecut prin această experienţă, tu nu vei mai fi acelaşi om; mintea, care ignoră orice regulă, poate să curme această pace şi să întunece această viziune, dar reîntoarcerea lor este sigură, cu condiţia ca efortul să fie susţinut; până în ziua în care toate lanţurile sunt rupte, iluziile şi ataşamentele încetează şi viaţa devine în cel mai înalt grad concentrată în prezent.

Î: Cu ce schimbă asta situaţia?

M: Mintea nu mai este. Rămâne numai iubirea în acţiune.

Î: Cum voi recunoaşte această stare atunci când ea se va produce?

M: Nu vei mai cunoaşte frica.

Î: Înconjurat de o lume plină de mistere şi de pericole, cum aş putea să nu mai fiu înfricoşat?

M: Şi propriul tău trup este plin de mistere şi de pericole, cu toate acestea tu nu te temi de el, deoarece îl consideri ca fiind al tău. Ce nu ştii este că universul întreg este trupul tău şi nu ai de ce să te temi de el. Ai putea spune că ai două corpuri; cel personal şi cel universal. Cel personal vine şi pleacă, cel universal este întotdeauna cu tine. întreaga creaţie este corpul tău universal.

Tu eşti atât de orbit de ceea ce îţi este personal, încât nu vezi universalul. Această orbire nu va înceta de la sine - ea ar trebui tratată în mod deliberat, cu îndemânare şi cu determinare. Când toate iluziile vor fi fost înţelese şi abandonate, tu vei atinge o starea lipsită de greşeală şi perfectă în care toate distincţiile între ceea ce este personal şi ceea ce este universal dispar.

Î: Eu sunt persoana şi prin urmare sunt limitat în timp şi în spaţiu. Eu ocup foarte puţin spaţiu şi durez doar câteva clipe; nu pot nici măcar să mă concep ca fiind etern şi omniprezent.

M: Cu toate acestea tu eşti. Coborând adânc în tine însuţi în căutarea veritabilei tale naturi, vei descoperi că numai trupul tău este mic şi numai memoria ta este scurtă, în timp ce vastul ocean al vieţii este tu însuţi.

Î: Chiar cuvintele "eu" şi "universal" sunt contradictorii. Unul îi exclude pe celălalt.

M: Ele nu se exclud. Simţul identităţii umple universul. Caută şi vei descoperi Persoana Universală, care este în acelaşi timp tu însuţi şi infinit mai mult. Dar mai întâi de toate, începe prin a realiza că lumea este în tine, nu tu în lume.

Î: Cum e cu putinţă să fie aşa? Eu sunt numai o parte a lumii. Cum poate fi întreaga lume conţinută în parte, altfel decât prin reflectarea ca într-o oglindă?

M: Ceea ce spui este adevărat. Corpul tău personal este o parte în care întregul se reflectă minunat, însă tu ai şi un corp universal. Nu poţi să spui că îl ignori, din moment ce îl vezi şi-l experimentezi tot timpul. Problema este că tu îl numeşti "lumea" şi te temi de el.

Î: Eu am sentimentul că-mi cunosc micul meu corp, în timp ce pe celălalt nu-l cunosc, dacă n-o fac prin ştiinţe.

M: Micul tău corp este plin de mistere şi de minuni pe care nu le cunoşti. Acolo, de asemenea, ştiinţa este singurul tău ghid. Atât anatomia cât şi astronomia te descriu pe tine.

Î: Chiar dacă aş accepta doctrina ta cu privire la corpul universal ca pe o teorie de lucru, în ce fel pot s-o verific şi la cerni foloseşte ea mie?

M: Ştiind că tu eşti ocupantul ambelor corpuri, tu nu vei renega nimic. Tu vei fi interesat de tot universul; fiecare lucru viu îl vei iubi şi îl vei ajuta cu foarte multă tandreţe şi înţelepciune. Nu va fi nici un conflict de interese între tine şi ceilalţi. Orice exploatare va înceta în mod absolut. Fiecare dintre acţiunile tale va fi benefică, fiecare dintre mişcările tale va fi o binecuvântare.

Î: Totul pare foarte tentant, dar cum să fac să realizez fiinţa mea universală?

M: Ai două căi: poţi să-ţi dedici toată inima ta şi toată mintea ta descoperirii, sau poţi să accepţi

cuvintele mele pe încredere şi să acționezi ca atare. Cu alte cuvinte, tu devii fie totalmente centrat pe tine însuți, fie totalmente detaşat de tine însuți. Cuvântul "totalmente" este cel important. Trebuie să fii extremist ca să atingi Supremul.

Î: Cum pot eu să aspir la asemenea înălțimi, aşa mic şi limitat cum sunt?

M: Realizează că tu eşti oceanul conştiinței în care se întâmplă totul. Asta nu-i dificil. Un pic de atenție, o observare minuțioasă a ta însuți, şi vei vedea că nici un eveniment nu este în afara conştiinței.

Î: Lumea este plină de evenimente care nu apar în conştiința mea.

M: Chiar şi corpul tău este plin de evenimente care nu apar m conştiința ta. Asta nu te împiedică să-ți revendici corpul ca fiind al tău. Tu cunoşti lumea exact aşa cum îți cunoşti corpul - prin simțurile tale. Mintea ta este cea care a separat şi a opus lumea din afara pielii tale de lumea din interior. Asta a generat frica şi ura şi toate mizeriile existenței.

Î: Eu nu pricep ceea ce spui tu cu privire la trecerea dincolo de conştiință. Eu înțeleg cuvintele, dar nu reuşesc să-mi reprezint experiența. La urma urmei, tu însuți ai zis că orice experiență este în conştiință.

M: Ai dreptate, nu poate exista nici o experiență dincolo de conştiință. Totuşi există experiența de a fi pur şi simplu. Există o stare dincolo de conştiință, care nu este inconştientă. Unii o numesc supra - conştiință, sau conştiință pură, sau conştiință supremă. Ea este Pură Trezie, liberă de complexul subiect-obiect.

Î: Eu am studiat teozofia şi nu găsesc nimic familiar în ceea ce spui tu. Admit că teozofia tratează numai despre manifestare. Ea descrie universul şi locuitorii lui cu mare lux de amănunte. Ea admite multe nivele ale materiei precum şi nivele de experiență corespondente, însă nu-mi pare să treacă dincolo. Ceea ce spui tu depăşeşte orice experiență. Dacă nu se poate experimenta, de ce mai vorbim despre asta câtuşi de puțin?

M: Conştiința este intermitentă, plină de lacune. Noi încercăm, cu toate acestea, sentimentul de continuitate al identității noastre. Cui se datorează acest simț al identității, dacă nu unui ceva situat dincolo de conştiință?

Î: Dacă eu sunt dincolo de minte, cum pot să mă schimb?

M: Unde vezi tu necesitatea de a schimba ceva? Oricum, mintea este tot timpul pe cale de a se transforma. Priveşte-ți mintea cu detaşare; asta e suficient ca s-o calmezi. Atunci când este liniştită, tu poți să treci dincolo de ea. N-o ține ocupată tot timpul. Opreşte-o - şi fii, pur şi simplu. Dacă îi dai un răgaz, ea se va calma şi-şi va regăsi puritatea şi vigoarea. Gândirea constantă o slăbeşte.

Î: Dacă ființa mea adevărată este întotdeauna cu mine, cum se face că sunt ignorant în această privință?

M: Fiindcă ea este foarte subtilă, iar mintea este grosolană, împovărată de gânduri şi de sentimente grosolane. Calmează-ți şi limpezeşte-ți mintea şi te vei cunoaşte aşa cum eşti.

Î: Am eu nevoie de minte ca să mă cunosc?

M: Tu eşti dincolo de minte, însă cunoşti prin mintea ta. Este evident că întinderea, adâncimea şi natura cunoaşterii depind de felul instrumentului pe care-l foloseşti, îmbunătățeşte-ți instrumentul şi atunci cunoaşterea ta se va îmbunătăți.

Î: Ca să cunosc perfect mi-ar trebui o minte perfectă.

M: O minte liniştită e tot ce-ți trebuie. Tot restul va urma, la momentul potrivit, odată ce mintea ta se potoleşte. Aşa cum soarele, la revărsatul zorilor, pune lumea în activitate, aşa şi trezirea la tine însuți efectuează schimbări în minte, în lumina conştientei de sine, calmă şi stabilă, energiile lăuntrice se trezesc şi fac miracole fără nici un efort din partea ta.

Î: Vrei cumva să spui că cea mai mare lucrare se face nelucrând?

M: Exact, înțelege că tu eşti destinat trezirii. Cooperează cu destinul tău, nu i te împotrivi, nu-l zădărnici. Permite-i să se împlinească. Tot ce ai de făcut este să acorzi atenție obstacolelor create de mintea ta nesăbuită.

66. TOATĂ CĂUTAREA DUPĂ FERICIRE ESTE NENOROCIRE

Întrebare: Eu am venit din Anglia şi sunt în drum spre Madras. Acolo îl voi întâlni pe tatăl meu şi împreună ne vom reîntoarce în Londra, pe uscat. Urmează să studiez psihologia, dar încă nu ştiu ce voi face când îmi voi obține diploma. S-ar putea să încerc psihologia industrială, sau psihoterapia. Tatăl meu este medic generalist şi e posibil să urmez şi eu aceeaşi linie.

Dar asta nu epuizează interesele mele. Sunt unele întrebări care nu se schimbă odată cu timpul. Am auzit zicându-se că tu ai unele răspunsuri la acest gen de întrebări şi asta m-a făcut să vin să te văd.

Maharaj: Mă întreb dacă sunt în măsură să răspund la întrebările tale. Eu ştiu foarte puține despre lucruri şi despre oameni. Eu ştiu numai că sunt, şi atâta ştii şi tu. Noi suntem egali.

Î: Fireşte că ştiu că eu sunt. Însă nu ştiu ce înseamnă asta.

M: Ceea ce consideri a fi "eul" din "eu sunt" nu eşti tu. A şti că tu eşti este natural, dar a şti ceea ce eşti nu este decât rezultatul numeroaselor investigații. Va trebui să explorezi întregul câmp al conştiinței şi să treci dincolo de el. Pentru aceasta tu trebuie să găseşti maestrul competent şi să creezi condițiile favorabile descoperirii.

În general vorbind, ți se oferă două căi: cea externă şi cea internă. Ori trăieşti cu cineva care cunoaşte Adevărul şi te supui în întregime călăuzirii şi influenței sale modelatoare, ori cauți călăuza care este în tine însuți şi urmezi lumina lăuntrică oriunde te va duce ea. în ambele cazuri dorințele şi fricile tale personale nu trebuie să fie luate deloc în seamă. Tu înveți fie prin contact fie prin investigație, pe cale pasivă sau pe cale activă. Sau te laşi purtat de fluviul vieții şi de iubirea reprezentată de gurul tău, sau faci propriile tale eforturi, călăuzit de steaua ta lăuntrică, în ambele cazuri tu trebuie să mergi înainte, trebuie să acționezi cu ardoare. Rari sunt oamenii care au norocul să găsească pe cineva demn de încredere şi de iubit. Cei mai mulți dintre ei trebuie s-o apuce pe calea dificilă, calea inteligenței şi a înțelegerii, a discriminării şi a detaşării (viveka-vairagya). Aceasta este calea deschisă tuturor.

Î: Eu am norocul de fi venit aici: deşi plec mâine, o convorbire cu tine poate afecta întreaga mea viață.

M: Da, odată ce zici "vreau să găsesc Adevărul", toată viața îți va fi profund afectată de asta. Toate obiceiurile tale mentale şi fizice, sentimentele şi emoțiile tale, dorințele şi fricile tale, proiectele şi deciziile tale vor trece printr-o transformare cât se poate de radicală.

Î: Odată ce m-am decis să găsesc Realitatea, ce trebuie să fac mai departe?

M: Depinde de temperamentul tău. Dacă eşti serios, oricare ar fi calea ce o vei alege, te va duce la scopul tău. Seriozitatea este factorul decisiv.

Î: Care-i sursa seriozității?

M: Este instinctul locului de obârşie, care face ca pasărea să se reîntoarcă la cuibul ei şi peştele la izvorul de munte unde s-a născut. Sământa se reîntoarce în pământ, când fructul este copt. Maturitatea este totul.

Î: Şi ce anume mă va maturiza? Am oare nevoie de experiență?

M: Tu ai deja toată experiența de care ai nevoie, altfel n-ai fi venit aici. Nu-i nevoie să mai acumulezi experiențe, ci mai degrabă trebuie să treci dincolo de ele. Orişice efort vei face, orişice metodă (sadhana) vei urma, nu vor face decât să genereze noi experiențe, dar nu te vor duce dincolo. Nici lectura cărților nu te va ajuta. Ele îți vor îmbogăți spiritul, dar persoana, care eşti tu, va rămâne intactă. Dacă te aştepți ta vreun beneficiu din căutarea ta, material, mental sau spiritual, atunci te-ai înşelat. Adevărul nu acordă nici un avantaj. El nu-ți conferă nici un statut superior, nici o putere asupra altora; tot ceea ce câştigi este adevărul şi eliberarea de fals.

Î: Adevărul îți dă cu certitudine puterea de a-i ajuta pe ceilalți.

M: Chiar dacă ceea ce spui este plin de noblețe, asta nu-i decât imaginație! în realitate tu nu-i ajuți pe alții, deoarece nu există alții. Tu împărți oamenii în nobili şi ignobili şi ceri celor nobili să-i ajute pe cei ignobili. Tu separi, cântăreşti, judeci şi condamni - în numele adevărului tu îi distrugi. Chiar dorința ta de a formula adevărul îl neagă, fiindcă adevărul nu poate fi conținut în cuvinte. Adevărul poate fi exprimat numai prin negarea falsului - în acțiune. Pentru aceasta tu trebuie să vezi falsul ca fiind fals (viveka) şi să-l respingi (vairagya). Renunțarea la fals este eliberatoare şi generatoare de energie. Ea lasă deschisă calea spre perfecțiune.

Î: Când ştiu că am descoperit adevărul?

M: Atunci când ideea "asta-i adevărat, aia-i adevărat" nu se mai manifestă. Adevărul nu se afirmă pe sine, el nu te încredințează prin el însuşi că este; el se află în viziunea falsului ca atare, şi în respingerea lui. E inutil să cauți adevărul cât timp mintea este oarbă la fals. Ea trebuie să fie purificată complet de ceea ce-i fals, înainte ca adevărul să răsară în ea.

Î: Dar ce este fals?

M: De bună seamă, ceea ce n-are existență este fals.

Î: Ce înțelegi tu prin a nu avea existență? Falsul este acolo, solid ca o stâncă.

M: Ceea ce se contrazice pe sine însuşi n-are existență. Sau n-are decât o existență momentană, ceea ce-i acelaşi lucru. Căci ceea ce are un început şi un sfârşit nu are mijloc. Este gol pe dinăuntru. Are doar nume şi formă date de către minte, dar n-are nici substanță nici esență.

Î: Dacă tot ceea ce trece este lipsit de existență, atunci nici universul n-are existență.

M: Cine a spus vreodată contrariul? Fireşte că universul nu are existență.

Î: Atunci ce are existență?

M: Ceea ce există fără a depinde de alt lucru, ceea ce nu răsare odată cu răsăritul universului, nici nu apune odată cu apusul universului, ceea ce nu are nevoie de nici o dovadă, dar transmite realitate la tot ce atinge. Este în natura falsului ca el să apară real pentru o clipă. S-ar putea spune că adevărul devine tatăl falsului. Dar falsul este limitat în timp şi în spațiu şi este produs de împrejurări.

Î: Cum să scap de ceea ce-i fals şi să mă asigur de real?

M: Cu ce scop?

Î: Ca să duc o viață mai bună, mai satisfăcătoare, mai plină şi fericită.

M: Tot ce este conceput de minte trebuie să fie fals, căci asta nu poate decât să fie relativ şi limitat. Realul nu poate fi conceput şi nu poate fi înhămat la un scop. El trebuie să fie dorit pentru el însuşi.

Î: Cum pot eu să doresc ceea ce este de neconceput?

M: Ce altceva este mai demn de dorit? De acord, nu se poate să doreşti realul tot aşa cum ai putea dori un lucru, însă poți să vezi irealul ca fiind ireal şi să te lepezi de el. Lepădarea de fals este ceea ce deschide calea către ceea ce-i adevărat.

Î: Înțeleg, dar cum arată asta aplicată în viața de toate zilele?

M: Egoismul şi interesul personal constituie punctul focal al falsului. Viața ta cotidiană oscilează între dorință şi frică. Examinează-o intens şi vei vedea cum mintea ta ia nenumărate nume şi forme, asemenea unui râu spumegând printre bolovani. Urmăreşte fiecare acțiune îndărăt până la motivația ei egoistă, şi observă această motivație cu o atenție susținută până când se dizolvă.

Î: Pentru a trăi trebuie să te ocupi de tine însuți, trebuie să-ți câştigi existența.

M: Pentru tine însuți asta nu-i necesar - dar poate că trebuie s-o faci pentru o femeie, pentru un copil. Poate că trebuie să continui să lucrezi pentru binele altora. Chiar şi numai a te menține în viață poate fi un sacrificiu. Dar în nici un caz nu-i necesar să fii egoist. Leapădă orice motivație al cărei obiect este căutarea interesului tău personal de îndată ce ți-ai dat seama de ea, şi nu va mai fi nevoie să cauți adevărul; adevărul te va găsi pe tine.

Î: Noi avem un minimum de nevoi.

M: N-au fost ele satisfăcute de la concepția voastră? Rupeți lanțul preocupării de sine şi fiți ceea ce sunteți - inteligență şi iubire în acțiune.

Î: Dar trebuie să supraviețuim!

M: N-aveți cum să vă împiedicați supraviețuirea! Adevăratul "voi" este atemporal, este dincolo de naştere şi de moarte, iar corpul va supraviețui atâta timp cât este util. Nu e important ca el să trăiască mult. O viață mai plină este mai bună decât o viață lungă.

Î: Cine va decide ce este o viață mai plină? Asta depinde de formația mea culturală.

M: Dacă vrei să atingi realitatea trebuie să te eliberezi de toate cunoştințele tale, de orice referință, de toată cultura, de toate sistemele de gândire şi de simțire. Ar trebui să te lepezi de ideea de a fi bărbat sau femeie, sau chiar ființă umană. Oceanul vieții conține totul, nu numai ființe omeneşti. Aşadar, înainte de toate abandonează orice auto-identificare, încetează să te gândeşti la tine însuți ca fiind cutare şi cutare, aşa şi pe dincolo, că eşti asta sau aia. Renunță la orice preocupare de sine, nu-ți fa griji din cauza bunăstării materiale sau spirituale, abandonează orice dorință, grosolană sau subtilă, încetează să te gândeşti la o realizare, oricare ar fi aceasta. Tu eşti complet aici şi acum, nu ai nevoie de absolut nimic.

Asta nu înseamnă că trebuie să fii descreierat şi nesăbuit, nechibzuit şi indiferent; doar îngrijorarea fundamentală pentru tine însuți trebuie să dispară. Tu ai nevoie de hrană, de îmbrăcăminte şi de un adăpost pentru tine şi pentru ai tăi, dar asta nu vă va crea probleme câtă vreme lăcomia nu-i luată drept o nevoie. Trăieşte în armonie cu lucrurile aşa cum sunt ele, iar nu aşa cum sunt închipuite.

Î: Oare ce sunt eu, dacă nu-s o ființă omenească?

M: Ceea ce te face să gândeşti că tu eşti o ființă omenească nu este omenesc. Nu-i decât un punct fără dimensiune de conştiință, un nimic conştient; tot ce poți spune despre tine însuți " este: "Eu sunt". Tu eşti ființă - conştientă - beatitudine pure. Realizează asta - este finalul întregii căutări. Tu ajungi acolo atunci când vezi că tot ceea ce te gândeşti a fi tu însuți nu este decât pură imaginație şi când te menții în conştiința pură a tranzitoriului ca tranzitoriu, a imaginarului ca imaginar, a irealului ca ireal.

Nu este deloc dificil, însă detaşarea este indispensabilă. Agățarea de fals este ceea ce face ca ceea ce-i adevărat să fie atât de greu de văzut. Odată ce ai înțeles că falsul are nevoie de timp şi că ceea ce are nevoie de timp este fals, tu eşti mai aproape de Realitate, care este atemporală, mereu în acum. în timp, eternitatea nu este decât simplă repetitivitate, precum mişcarea unui orologiu. Ea curge la nesfârşit din trecut în viitor, o continuitate perpetuu goală. Realitatea este cea care face prezentul atât de vital, atât de diferit de trecut şi de viitor, care sunt pur mentale. Dacă ai nevoie de timp ca să realizezi ceva, scopul tău nu poate fi decât fals. Realul este întotdeauna cu tine; nu-i nevoie să aştepți ca să fii ceea ce eşti. Numai că tu nu trebuie să-ți laşi mintea să plece în căutare afară din tine însuți. Atunci când vrei ceva, întreabă-te: "Am într-adevăr nevoie de lucrul ăsta?" şi dacă răspunsul este nu, atunci leapădă-l pur şi simplu.

Î: Oare nu trebuie să fiu fericit? Un lucru ar putea să nu-mi fie necesar, dar dacă el poate să mă facă fericit, n-ar trebui să pun mâna pe el, să profit de el?

M: Nimic nu te poate face mai fericit decât eşti. Toată căutarea după fericire înseamnă nenorocire, şi conduce la şi mai multă nenorocire. Singura fericire demnă de acest nume este fericirea naturală a

ființei lucide.

Î: N-ar trebui să dobândesc foarte multă experiență înainte de a spera să ating un nivel de conştiinţă atât de înalt?

M: Experiența nu lasă în urma ei decât amintiri ce se adaugă la povara care şi aşa este destul de grea. Tu n-ai nevoie să acumulezi noi experiențe. Cele pe care le ai deja sunt suficiente. Şi dacă simți nevoia de a dobândi mai multe, priveşte în inimile oamenilor care te înconjoară. Vei găsi o mare varietate de experiențe prin care nu vei fi în stare să treci nici într-o mie de ani. învață din amărăciunile altora şi salvează-te de ale tale. Nu de experiență ai nevoie, ci de libertatea față de orice experiență. Nu fi avid de experiențe; n-ai nevoie de nici una.

Î: Tu însuți nu treci prin experiențe?

M: Lucrurile se întâmplă în jurul meu, dar eu nu iau deloc parte la ele. Un eveniment devine o experiență doar atunci când devin implicat emoțional. Eu sunt într-o stare care este completă, care nu caută să se îmbunătățească pe sine. La ce mi-ar servi experiența?

Î: Este nevoie de cunoştințe, de educație.

M: Când avem treabă cu lucrurile, cunoaşterea lucrurilor este necesară. Dar ca să ne purtăm cu oamenii, avem nevoie de intuiție, de simpatie. Ca să te ocupi de tine, n-ai nevoie de nimic. Fii ceea ce eşti: o ființă lucidă, şi nu-ți lăsa mintea să vagabondeze departe de tine.

Î: Educația universitară este dintre cele mai utile.

M: Fără îndoială, ea te ajută să-ți câştigi existența. Dar ea nu te învață cum să trăieşti. Tu eşti student în psihologie. Asta te-ar putea ajuta în anumite situații. Insă poți să trăieşti după psihologie? Viața nu-şi merită numele decât dacă reflectă Realitatea în acțiune. Nici o singură universitate nu te va învăța cum să trăieşti, astfel încât în ceasul morții tale să poți spune: am trăit bine, n-am nevoie să trăiesc din nou. Cei mai mulți dintre noi mor dorind să se nască din nou. Atât de multe greşeli au fost comise, atât de multe lucruri au fost lăsate neîmplinite. Majoritatea oamenilor vegetează, însă nu trăiesc. Ei nu fac decât sa adune experiențe, să-şi îmbogățească memoria. Insă experiența este negarea Realității, care nu este nici senzorială nici conceptuală, ea nu este nici trupul nici mintea, cu toate că ea le include şi le transcende pe amândouă.

Î: Dar existența este cât se poate de utilă. Prin experiență înveți să nu atingi un foc.

M: Ți-am zis deja că cunoaşterea este cât se poate de utilă când te ocupi de lucruri, însă ea nu te învață cum să te porți cu oamenii şi cu tine însuți, cum să-ți trăieşti viața. Noi nu vorbim de conducerea unei maşini, sau de mijloacele de a-ți câştiga traiul. Pentru acestea ai nevoie de experiență. Insă pentru a fi o lumină pentru tine însuți, cunoaşterea materială nu te va ajuta. Tu ai nevoie de ceva mult mai apropiat şi mult mai profund decât cunoaşterea mediată, pentru a fi tu însuți în adevăratul sens al cuvântului. Viața ta exterioară este neimportantă. Poți să devii un paznic de noapte şi să trăieşti fericit. Ceea ce eşti în interior, asta contează. Tu trebuie să-ți câştigi pacea şi bucuria interioare. Este mult mai dificil decât a câştiga bani. Nici o universitate nu te poate învăța să fii tu însuți. Singura cale de a învăța este prin practică, începe numaidecât să fii tu însuți. Leapădă tot ceea ce nu eşti şi mergi mereu tot mai adânc, întocmai cum un om care sapă o fântână înlătură ceea ce nu este apă, până când ajunge la pânza freatică, tot aşa trebuie tu să respingi ceea ce nu este al tău personal, până ce nu mai rămâne nimic pe care să-l poți renega. Vei descoperi că în ceea ce a rămas nu-i nimic de care mintea să se poată agăța. Tu nu eşti nici măcar o ființă umană. Tu doar eşti - un punct de Conştientă, co-extensiv cu timpul şi cu spațiul şi dincolo de amândouă, cauza ultimă, ea însăşi fără cauză. Dacă mă vei întreba: "Cine eşti tu?", răspunsul meu ar fi: "Nimic în particular, şi totuşi, eu sunt".

Î: Dacă tu nu eşti nimic în particular, atunci trebuie să fii ceva universal.

M: Ce înseamnă să fii universal - nu ca un concept, ci ca un mod de viață? A nu separa, a nu te opune, ci a înțelege şi a iubi tot ce intră în contact cu tine, înseamnă a trăi universalitatea. Să fii în stare să spui cu adevărat: "Eu sunt lumea, lumea este eu, eu mă simt acasă în lume, lumea este a mea. Fiecare existență este existența mea, fiecare conştiință este conştiință mea, fiecare amărăciune este amărăciunea mea şi fiecare bucurie este bucuria mea", iată viața universală. Totuşi, ființa mea reală, ca şi a ta, este dincolo de univers şi, în consecință, ea transcende categoriile de particular şi de universal. Ea este ceea ce este, totalmente conținută în sine însăşi, totalmente independentă.

Î: Găsesc asta greu de înțeles.

M: Acordă-ți timp ca să meditezi profund asupra acestor lucruri. Trebuie şterse vechile brazde gravate în creierul tău, fără a face altele noi. Tu trebuie să realizezi că eşti imuabil, în spatele şi dincolo de ceea ce este mişcător, martorul tăcut a tot cecale se întâmplă.

Î: Prin urmare, ar trebui să renunț la orice idee de viață activă?

M: Nicidecum. Va exista căsătorie, vor exista copii, va exista câştigarea banilor pentru a întreține o familie; toate astea se vor întâmpla în cursul firesc al evenimentelor, căci destinul trebuie să se împlinească; tu i te vei supune fără rezistență, făcând față sarcinilor aşa cum se prezintă, atent şi meticulos, atât în lucrurile mici cât şi în cele mari. însă atitudinea ta generală va fi una de detaşare

afectuoasă, de enormă bunăvoință ,speranță de răsplată, de dăruire constantă fără a cere nimic schimb, în căsnicie tu nu eşti nici soțul nici soția; tu eşti iubirea dintre cei doi. Tu eşti claritatea şi bunătatea care face ca toate lucrurile să fie ordonate şi fericite. Se poate să-ți para confuz, dar dacă te gândeşti un pic. vei constata că mistica este o atitudine cât se poate de practică, căci îți face viața în mod creativ fericită. Conştiința ta se înalță la o nouă dimensiune, de la care vezi fiecare lucru mult mai clar şi cu mai mare intensitate. Tu realizezi că persoana care ai devenit la naştere, şi care va înceta să mai fie la moarte, este temporară şi falsă. Tu nu eşti persoana senzuală, emoțională şi intelectuală, chinuită de dorințe şi de frici.

Descoperă ființa ta adevărată. "Ce sunt eu?" este întrebarea fundamentală a întregii filozofii şi a întregii psihologii. Pătrunde adânc în ea.

67. EXPERIENȚA NU ESTE LUCRUL REAL

Maharaj: Căutătorul este cel care se află în căutare de sine însuşi. Foarte curând descoperă că el nu poate fi propriul său corp. Odată ce convingerea: "Eu nu sunt corpul" devine atât de solid ancorată, încât el nu mai poate să simtă, să gândească ş; să acționeze pentru corp şi în numele lui, el va descoperi cu uşurință că el este ființa universală care cunoaşte şi acționează, că în el şi prin el întregul univers este real, conştient şi activ. Acolo este inima problemei. Ori eşti un corp conştient şi un sclav al circumstanțelor, ori eşti însăşi conştiința universală şi ai un control deplin asupra fiecărui eveniment.

Totuşi conştiința, individuală sau universală, nu este adevărata mea locuință; eu nu sunt în ea, ea nu este a mea, nu există nici un "eu" în ea. Eu sunt dincolo, deşi nu-i uşor de explicat cum poate cineva să nu fie nici conştient, nici inconştient, ci pur ş; simplu dincolo. Eu nu pot să spun că eu sunt în Dumnezeu, sau că sunt Dumnezeu; Dumnezeu este lumina şi iubirea universală martorul universal; eu sunt dincolo chiar şi de universal.

Întrebare: In cazul acesta, tu n-ai nici nume nici formă. Ce fel de existență ai tu?

M: Eu sunt ceea ce sunt, nici cu formă nici fără formă, nici conştient nici inconştient. Eu sunt mai presus de toate aceste categorii.

Î: Tu adopți abordarea neti-neti (nu asta, nici asta).

M: Nu mă poți găsi doar prin negare. Eu sunt tot atât de bine toate lucrurile, cât şi nici unul. Nici ambele, nici fiecare. Aceste definiții se aplică Stăpânului Universului, nu mie.

Î: Vrei oare să zici că tu nu eşti chiar nimic?

M: Ah, nu! Eu sunt complet şi perfect. Eu sunt esența ființei, esența cunoaşterii, plenitudinea fericirii. Tu nu poți să mă reduci la vacuitate!

Î: Dacă tu eşti dincolo de cuvinte, despre ce să mai vorbim? Metafizic vorbind, ceea ce spui se leagă, nu există nici o contradicție interioară. Dar nu se găseşte nici un pic de hrană pentru mine în ceea ce spui tu. E ceva totalmente dincolo de nevoile mele cele mai presante. Când eu cer pâine, tu îmi dai nestemate. Ele sunt frumoase, fără îndoială, dar mie mi-e foame.

M: Nu este deloc aşa. Eu îți ofer exact ceea ce-ți trebuie - trezirea. Ție nu ți-e foame şi n-ai nevoie de pâine. Tu ai nevoie de oprire, de dezbărare, de degajare. Ceea ce crezi tu că-ți este necesar, nu e ceea ce-ți trebuie. Nevoia ta reală eu o cunosc, tu nu. Este nevoie să regăseşti starea în care sunt eu - starea ta naturală. Orice altceva la care te poți gândi nu este decât iluzie şi obstacol. Crede-mă, tu n-ai nevoie de nimic altceva decât de a fi ceea ce eşti. Tu îți închipui că-ți vei mări valoarea prin dobândire. Este ca şi cum aurul îşi închipuie că un adaos de cupru îl va îmbunătăți. Eliminarea şi purificarea, renunțarea la tot ceea ce este străin naturii tale este de ajuns. Orice altceva nu-i decât vanitate.

Î: Este mai uşor de zis decât de făcut. Un om vine la tine cu crampe la stomac şi tot ce-i spui este să-şi verse stomacul, să vomite. Fireşte, fără minte nu vor mai exista probleme. Dar mintea este acolo - perfect tangibilă.

M: Mintea este cea care îți spune că mintea este acolo. Nu te lăsa înşelat. Toate aceste argumente fără sfârşit despre minte sunt produse de mintea însăşi, pentru propria ei protecție, pentru continuarea ei şi pentru expansiunea ei. Refuzul categoric de a lua în considerare circumvoluțiile şi convulsiile minții este ceea ce te va duce dincolo de ea.

Î: Eu sunt un umil căutător, în vreme ce tu eşti însăşi Realitatea Supremă. Acum căutătorul se apropie de Suprem pentru a fi trezit. Ce face Supremul?

M: Ascultă ceea ce îți tot spun şi nu te îndepărta de asta. Gândeşte-te la asta tot timpul, nu te gândi la nimic altceva. După ce ai ajuns atât de departe, abandonează toate gândurile, nu numai pe cele despre lume, ci şi pe cele despre tine însuți. Stai dincolo de toate gândurile, în tăcerea conştiinței de a fi. Acesta nu este un progres, căci lucrul la care ajungi este deja acolo, în tine, aşteptându-te,

Î: Deci tu spui că ar trebui să încerc să opresc gândirea şi să stau ferm în ideea: "Eu sunt".

M: Da, şi toate gândurile legate de "eu sunt" care apar în tine - oricare ar fi acestea - goleşte-le de orice semnificație, nu le acorda nici o atenție.

Î: Se întâmplă să întâlnesc mulţi tineri care vin din Occident, şi constat că există la ei o diferenţă fundamentală atunci când îi compar cu indienii. Ai crede că psihicul lor (antahkarana) este diferit. Spiritul indianul pricepe cu uşurinţă concepte precum Sinele, Realitatea, mintea pură, conştiinţa universală. Ele au o rezonanţă care-i este familiară, gustul le este dulce. Mintea occidentală nu răspunde la ele, sau pur şi simplu le respinge. Ea concretizează şi caută să utilizeze produsul acţiunii în slujba valorilor acceptate. Aceste valori sunt adesea personale: sănătate, bunăstare, prosperitate; uneori ele sunt sociale - o societate mai bună, o viaţă mai fericită pentru toţi; toţi sunt raportaţi la problemele lumeşti, personale sau impersonale.

O altă dificultate de care te izbeşti destul de des când vorbeşti cu occidentalii este că în ochii lor totul este experienţă - ei vor să guste hrana, băutura şi femeile, arta şi călătoriile, după cum vor să guste yoga, realizarea şi eliberarea. Pentru ei nu-i decât o experienţă în plus, pe care pot s-o aibă pentru un preţ oarecare. Ei îşi închipuie că asemenea experienţă se poate cumpăra şi se tocmesc la preţ. Când un Guru cere prea mult, sub formă de timp şi de eforturi, ei se duc să-l vadă pe altul, care le oferă plăţi în rate, aparent foarte uşor de onorat, dar zădărnicite de condiţii greu de îndeplinit. Este aceeaşi veche poveste care vrea să nu te gândeşti la "maimuţa gri" când iei un medicament! În acest caz este vorba de a nu te gândi la lume, la "abandonarea oricărui ego", la "stingerea fiecărei dorinţe", la "practicarea unui celibat strict" etc.

Fără îndoială, există la toate nivelele o vastă amăgire, iar rezultatele sunt nule. De disperare, unii Guru abandonează orice disciplină, refuză să impună condiţii, recomandă absenţa efortului, naturaleţea, trăirea pur şi simplu într-o conştientă pasivă, unde nu există nici "eu trebuie" nici "eu nu trebuie". Şi sunt numeroşi discipolii pe care experienţele petrecute i-au făcut să se deteste până într-acolo încât nici măcar nu vor să se mai privească într-o oglindă. Dacă nu sunt dezgustaţi, ei mor de plictiseală. Ei au o supraabundenţă de cunoaştere-de-sine, şi de aceea vor şi altceva.

M: Lasă-i să nu se gândească la ei, dacă nu le place asta. Lasă-i să stea cu Gurul lor, să-l privească, să se gândească la el. Curând ei vor încerca un fel de beatitudine, întru totul nouă, o experienţă cum n-au mai simţit niciodată înainte, decât, poate, în copilărie. Această experienţă este atât de evident nouă, încât ea le va atrage atenţia şi le va stârni interesul; odată ce interesul este trezit, el va fi urmat de o aplicaţie disciplinată.

Î: Aceşti oameni sunt foarte critici şi suspicioşi. Ei nu pot să fie altfel, după ce au urmat multe învăţături şi au încercat multe dezamăgiri. Pe de o parte, ei doresc experienţe, pe de alta, nu se încred în ele. Cum să ajungi la ei, numai Dumnezeu ştie!

M: Intuiţia şi iubirea veritabile vor ajunge la ei.

Î: Când ei au unele experienţe spirituale, se ivesc şi alte dificultăţi. Ei se plâng că experienţa nu durează, că ea vine şi pleacă la întâmplare. Odată ce au obţinut acadeaua pe băţ, ei vor s-o sugă tot timpul.Un medic a prescris pacientului său o soluţie, şi i-a zis ca nu cumva să se gândească la o "maimuţă gri" atunci când ia soluţia. Pacientul, în ciuda sfatului, a revenit să-l vadă pe medic anunţându-l că îi este imposibil să ia medicamentul fără să se gândească la o "maimuţă gri".

M: Experienţa, oricât de sublimă, nu este lucrul real. Prin chiar natura ei ea vine şi se duce. Realizarea de sine nu este o dobândire. Ea ţine mai degrabă de natura înţelegerii. Odată ce o atingi, nu se poate s-o pierzi. Pe de altă parte conştiinţa este schimbătoare, ea curge suferind transformări în fiecare clipă. Nu te ataşa de conştiinţă şi de conţinutul ei. Conştiinţa care te reţine încetează. A încerca să faci să dureze o scânteiere de intuiţie, sau o explozie de fericire, distruge ceea ce vrei să păstrezi. Ceea ce vine trebuie să se ducă. Permanentul este dincolo de tot acest du-te-vino. Mergi la rădăcina tuturor experienţelor, la sentimentul de a fi. Dincolo de fiinţă şi de nefiinţă se află imensitatea realului, încearcă, şi iarăşi încearcă.

Î: Ca să încerci ai nevoie de credinţă.

M: Trebuie să existe dorinţa mai întâi. Când dorinţa va fi puternică, voinţa de a încerca va veni şi ea. Tu nu mai ai nevoie de asigurare de succes, când dorinţa este puternică. Eşti gata să mizezi pe ei.

Î: Dorinţă puternică, credinţă puternică - se ajunge la acelaşi lucru. Aceşti oameni n-au încredere nici în părinţii lor, nici în societate, nici chiar în ei înşişi. Tot ce-au atins s-a transformat în cenuşă. Oferă-le o experienţă de o autenticitate absolută, indubitabilă, care să fie dincolo de argumentaţiile minţii, şi ei te vor urma până la capătul lumii.

M: Dar eu nu fac nimic altceva! Neobosit, eu le atrag atenţia asupra unicului factor incontestabil - acela de a fi. A fi n-are nevoie de nici o dovadă - el dovedeşte tot restul. Dacă ei vor pătrunde adânc în faptul fiinţei şi vor descoperi vastitatea şi gloria al căror "eu sunt" este poarta, şi vor trece de această poartă ajungând dincolo, viaţa lor va fi plina de fericire şi de lumină. Crede-mă, efortul de făcut nu este nimic în comparaţie cu descoperirile la care el conduce.

Î: E drept ceea ce spui. Dar aceşti oameni n-au nici încredere nici răbdare. Chiar şi un efort de scurtă durată îi oboseşte. Este într-adevăr ceva patetic să-i vezi orbecăind şi totuşi incapabili să se ţină de mâna de ajutor pe care le-o întinzi. In esenţă ei sunt oameni foarte buni, dar sunt complet

dezorientaţi. Eu le spun: "Voi nu puteţi avea adevărul dictând propriile voastre termene. Voi trebuie să acceptaţi condiţiile". La asta ei răspund: "Unii vor accepta condiţiile, alţii nu". Acceptarea şi neacceptarea sunt superficiale şi accidentale; realitatea este în toate. Trebuie să existe o cărare pe care toţi pot călca, unde nu se pune nici o condiţie.

M: Această cale există, deschisă tuturor, la toate nivelele, în toate domeniile vieţii. Fiecare este conştient de el însuşi. Adâncirea şi lărgirea conştientei de sine este calea regală. Numeşte-o vigilenţă, sau viziunea-martor, sau doar atenţie - această cale este pentru toţi. Nimeni nu este nepregătit pentru ea şi nimeni nu poate eşua.

Fireşte, nu e suficient să fii vigilent. Integrarea ta spirituală trebuie să includă şi mintea. Atitudinea de martor este în primul rând faptul de a fi conştient de conştiinţă şi de mişcările ei.

Î: Buddha acorda multă importanţă atenţiei. El a afirmat că numai două săptămâni de practici aplicate sunt suficiente pentru eliberarea minţii. Şi totuşi, atât de puţini o fac!

68. CAUTĂ SURSA CONŞTIINŢEI

Întrebare: Noi vorbeam deunăzi despre caracteristicile minţii occidentale moderne şi despre dificultăţile pe care le întâmpină ea în a se supune disciplinei morale şi intelectuale a Vedantei. Unul dintre obstacole se află în preocuparea pe care o cauzează tinerilor, europeni sau americani, situaţia dezastruoasă în care se găseşte lumea şi urgenţa de a o remedia.

Ei n-au răbdare cu oameni care, ca şi tine, predică îmbunătăţirea personală ca o condiţie prealabilă pentru îmbunătăţirea lumii. Ei spun că aceasta nu este nici posibil, nici necesar. Umanitatea este pregătită pentru o schimbare de sisteme - sociale, economice, politice. Un guvern mondial, o forţă de poliţie mondială, o planificare mondială şi abolirea tuturor barierelor fizice şi ideologice ar fi de ajuns. Nu-i nevoie de transformare personală. Fără nici o îndoială, oamenii modelează societatea, dar şi societatea modelează oamenii, într-o societate umană oamenii vor fi umani; în plus, ştiinţa dă răspunsuri la multe întrebări care altădată ţineau de domeniul religiei.

Maharaj: Nu este nici o îndoială că a munci pentru îmbunătăţirea lumii este o ocupaţie demnă de laudă, înfăptuită fără pic de egoism, ea clarifică mintea şi purifică inima. Dar omul îşi va da foarte repede seama că el aleargă după un miraj. O îmbunătăţire locală şi temporară este întotdeauna posibilă şi aceasta s-a produs în repetate rânduri sub influenţa unor mari regi sau a unor mari maeştri; însă nu după mult timp aceste experienţe s-au oprit brusc, lăsând umanitatea într-un nou ciclu de nenorociri. Natura însăşi a întregii manifestări vrea ca binele şi răul să se urmeze unul pe celălalt, şi în egală măsură. Adevăratul refugiu este numai în non-manifestat.

Î: Nu cumva recomanzi fuga? .

M: Din contră. Singura cale către reînnoire trece prin distrugere. Tu trebuie să topeşti vechile bijuterii în aur inform înainte de a fabrica una nouă. Numai cei care au depăşit lumea pot să transforme lumea. Nu s-a întâmplat niciodată altfel. Puţinii oameni al căror impact a fost durabil au fost cu toţii cunoscători ai realităţii. Atinge nivelul lor, şi numai atunci vei putea să vorbeşti de ajutarea lumii.

Î: Nu râurile şi munţii sunt ceea ce vrem noi să ajutăm, ci oamenii.

M: N-ar fi nimic în neregulă cu lumea, dacă n-ar fi oamenii care o fac rea. Du-te şi cere-le lor să se comporte cum se cuvine.

Î: Dorinţa şi frica îi face să se comporte aşa cum o fac.

M: Exact. Atât timp cât comportamentul uman este dominat de dorinţă şi de frică, nu este prea multă speranţă. Şi ca să ştii cum să abordezi efectiv oamenii, tu însuţi trebuie să fii liber de dorinţă şi de frică.

Î: Anumite dorinţe şi frici fundamentale, precum cele legate de hrană, de sex şi de moarte sunt inevitabile.

M: Acestea sunt nevoi şi, ca orice nevoi, ele sunt uşor de satisfăcut.

Î: Chiar şi moartea este o nevoie?

M: După ce ai trăit o viaţă lungă şi fructuoasă simţi nevoia de a muri. Numai când se aplică greşit, dorinţa şi frica devin distrugătoare. Din toate puterile tale doreşte binele şi teme-te de rău. Dar când oamenii doresc răul şi le este frică de bine, ei creează haos şi disperare.

Î: Ce e bun şi ce e rău?

M: în mod relativ, ceea ce este cauză de suferinţă este rău, ceea ce o uşurează este bun. în mod absolut, ceea ce te aduce înapoi la realitate este bun, iar ceea ce întunecă realitatea este rău.

Î: Când vorbim de ajutarea umanităţii, noi ne referim la o luptă împotriva dezordinii şi a suferinţei.

M: Tu nu vorbeşti decât de ajutare. Ai ajutat tu vreodată cu adevărat măcar un singur om? Ai pus tu vreodată măcar un singur suflet la adăpost de nevoia de ajutor ulterior? Poţi tu să dai unui om forţa de caracter întemeiată, cel puţin, pe deplina realizare a îndatoririlor şi posibilităţilor sale, dacă nu pe intuirea fiinţei lui reale? Când nu ştii ce este bun pentru tine, cum poţi tu să ştii ce este bun pentru alţii?

Î: Procurarea convenabilă a mijloacelor de trai este bună pentru toată lumea. De-ai fi tu Dumnezeu însuşi, un corp bine hrănit nu ți-e mai puțin necesar pentru a ne vorbi.

M: Voi sunteți cei care aveți nevoie de corpul meu ca să vă vorbească. Eu nu sunt corpul meu şi nici n-am nevoie de el. Eu nu sunt decât martorul. Eu n-am nici o formă care să-mi fie proprie.

Voi sunteți atât de obişnuiți să vă gândiți la voi înşivă ca fiind corpuri care au conştiință, încât nu puteți pur şi simplu să concepeți conştiința ca având corpuri. Odată ce realizați că existența corporală nu-i decât o stare a minții, o mişcare în conştiință, că oceanul conştiinței este infinit şi etern, şi că, atunci când sunteți în contact cu conştiința, voi nu sunteți decât martorul, voi vă veți putea retrage complet dincolo de conştiință.

Î: Nouă ni se spune că sunt numeroase planuri de existență. Oare tu exişti şi funcționezi pe toate nivelele? In timp ce eşti pe pământ, eşti tu şi în ceruri (swargay)?

M: Eu nu-s de găsit nicăieri! Eu nu-s un lucru căruia să i se dea un loc printre altele. Toate lucrurile sunt în mine, dar eu nu sunt printre lucruri. Tu îmi vorbeşti de suprastructuri în timp ce eu sunt preocupat numai de fundații. Suprastructurile se ridică, apoi se năruie, dar fundațiile durează. Pe mine nu mă interesează ceea ce este trecător, în vreme ce tu nu vorbeşti despre nimic altceva.

Î: Iartă-mi această întrebare bizară. Dacă cineva, cu o lovitură de sabie ascuțită ca lama, ți-ar reteza brusc capul, în ce fel te-ar afecta asta pe tine?

M: În nici un fel. Trupul îşi va pierde capul, anumite linii de comunicare vor fi tăiate, asta-i tot. Două persoane vorbesc una cu cealaltă la telefon şi cineva taie firul. Oamenilor nu li se întâmplă nimic, atâta doar că ei ar trebui să caute un alt mijloc de comunicare. Bhagavad Gita spune: "sabia n-o taie". Este literalmente aşa.

Este în natura conştiinței să supraviețuiască suporturilor ei. La fel stau lucrurile şi cu focul. El arde complet combustibilul, dar nu se arde pe sine însuşi, întocmai cum focul poate dura mai mult decât un munte de combustibil, aşa supraviețuieşte conştiința nenumăratelor corpuri.

Î: Combustibilul are influență asupra flăcării.

M: Atâta timp cât durează. Schimbă natura combustibilului şi culoarea şi înfățişarea flăcării se vor schimba.

Acum vorbim unul cu celălalt. Pentru aceasta prezența este necesară; dacă nu suntem prezenți, nu putem vorbi. Dar prezența prin ea însăşi nu este de ajuns. Trebuie să fie şi dorința de a vorbi.

Mai presus de toate, noi vrem să rămânem conştienți. Vom îndura orice suferință şi umilință, dar mai degrabă vom rămâne conştienți. Dacă nu ne revoltăm împotriva acestei pofte de experiențe şi nu lăsăm cu totul manifestatul, nu putem să avem vreo uşurare. Vom rămâne încătuşați.

Î: Tu spui că eşti martorul tăcut şi că, de asemenea, tu eşti dincolo de conştiință. Oare nu-i nici o contradicție aici? Dacă eşti dincolo de conştiință, la ce anume eşti tu martor?

M: Eu sunt conştient şi inconştient, în acelaşi timp conştient şi inconştient, şi nici una sau alta - la toate acestea sunt eu martor, în realitate, însă, nu există nici un martor, deoarece nu există nimic la care să fii martor. Eu sunt perfect golit de orice formație mentală, golit de mental, şi totuşi pe deplin treaz, lucid. Asta este ceea ce încerc eu să explic când spun că sunt dincolo de minte.

Î: în aceste condiții, cum pot eu să ajung la tine?

M: Fii atent la faptul de a fi conştient şi caută sursa conştiinței. Asta-i tot. Puține lucruri se pot comunica cu ajutorul cuvintelor. Faptul de a acționa aşa cum îți spun eu este ceea ce va aduce lumina, iar nu faptul că îți spun asta. Mijloacele n-au mare importanță; dorința, îndemnul, sârguința, seriozitatea sunt cele care contează.

69. VREMELNICIA ESTE DOVADA IREALITĂȚII

Întrebare: Prietenul meu este german şi eu sunt născut în Anglia din părinți francezi. Mă aflu în India de peste un an, şi merg din ashram în ashram.

Maharaj: Urmezi vreo practică spirituală (sadhana)?

Î: Studiez şi meditez.

M: Asupra a ce meditezi?

Î: Asupra a ceea ce citesc.

M: Foarte bine.

Î: Ce faci tu, domnule?

M: Vorbesc.

Î: Despre ce vorbeşti.

M: Vrei o cuvântare? Ar fi preferabil să întrebi despre ceva care te preocupă realmente, pentru a simți asta mai profund. Dacă nu te simți implicat emoțional, noi putem să avem o discuție, dar nu va exista o adevărată înțelegere între noi. Dacă tu îmi zici că nimic nu te îngrijorează, că n-ai nici o problemă, pentru mine, asta-i foarte bine şi putem rămâne liniştiți. Dar dacă ceva te interesează cu

adevărat, atunci avem motive să vorbim.

Să te întreb eu? Care este scopul deplasării tale dintr-un loc în altul?

Î: Ca să întâlnesc oameni, să încerc să-i înțeleg.

M: Ce fel de oameni încerci să înțelegi? Ce anume cauți?

Î: Integrarea.

M: Dacă vrei integrarea, atunci trebuie să cunoşti pe cine vrei să integrezi.

Î: Întâlnind oameni şi privindu-i, ajungi să te cunoşti şi pe tine însuți. Astea merg mână în mână.

M: Astea nu merg în mod necesar mână în mână.

Î: Ele profită una de alta.

M: Nu în felul ăsta merg lucrurile. Oglinda reflectă şi afectează imaginea, dar imaginea nu îmbunătăţeşte oglinda. Tu nu eşti nici oglinda nici imaginea din oglindă. După ce ai perfecționat oglinda, astfel încât ea să reflecte corect, exact, tu poți să întorci oglinda şi să vezi în ea o reflectare fidelă a ta însuți - fidelă în măsura în care oglinda poate să reflecte. Dar reflectarea nu este tu însuți - tu eşti cel care vede reflectarea, înțelege bine lucrul acesta - indiferent ce poți percepe, tu nu eşti ceea ce percepi.

Î: Eu sunt oglinda, iar lumea este imaginea?

M: Tu poți să vezi atât imaginea cât şi oglinda. Nu eşti nici una din ele. Cine eşti tu? Nu te lăsa purtat de formule. Răspunsul nu este în cuvinte. Tot ce poți să exprimi în cuvinte, care să se apropie cel mai mult de realitate, este că eu sunt cel care face percepția posibilă, viața de dincolo de cel care simte şi de senzația lui. Prin urmare, poți tu să te separi atât de oglindă cât şi de imaginea din oglindă şi să stai complet singur, numai cu tine însuți?

Î: Nu, nu pot.

M: Cum ştii că nu poți? Sunt atât de multe lucruri pe care le faci fără să ştii cum să le faci. Tu digeri, îți pui în circulație sângele şi limfa, îți mişti muşchii - totul fără să ştii cum. în acelaşi fel, tu percepi, simți, gândeşti fără să ştii de ce şi cum. în mod asemănător, tu eşti tu însuți fără să ştii asta. Nu este nimic defectuos în tine în calitate de Sine. El este ceea ce este, în perfecțiune - oglinda este cea care nu-i limpede şi fidelă şi, în consecință, îți dă false imagini. Tu n-ai nevoie să te corijezi, însă corijează-ți numai ideea pe care o ai despre tine însuți, învață să te separi de imagine şi de oglindă, continuă să-ți reaminteşti: "Eu nu sunt nici mintea nici ideile"; fa asta cu răbdare şi cu convingere şt sigur vei ajunge să ai o viziune directă a ta însuți în calitate de sursă a ființei cunoscătoare, iubitoare, eternă, care îmbrățişează totul şi care pătrunde totul. Tu eşti infinitul concentrat într-un corp. Acum tu nu vezi decât corpul, încearcă cu sârguință şi vei ajunge să vezi doar infinitul.

Î: Experiența realității, atunci când aceasta se produce, durează?

M: Orice experiență este în mod necesar trecătoare. Dar temelia oricărei experiențe este neclintită. Nimic din ceea ce se poate numi eveniment nu durează, însă unele evenimente purifică mintea, iar altele o pătează. Momentele de intuiție profundă şi de iubire universală purifică mintea, în vreme ce dorințele şi lacrimile, invidiile şi mânia, credințele oarbe şi aroganța intelectuală poluează şi deprimă psihicul.

Î: Este realizarea de sine atât de importantă?

M: Fără ea tu vei fi "consumat” de repetarea lipsită de sens a dorințelor şi a fricilor în suferințe fără sfârşit. Cei mai mulți oameni nu ştiu că poate să existe un capăt al durerii, însă o dată ce au auzit vestea cea bună, devine evident în ochii lor că cea mai urgentă sarcină este de a depăşi toate conflictele şi toate luptele. Tu ştii că poți să fii liber şi că acum asta depinde de tine. Ori rămâi pentru totdeauna înfometat şi însetat, tânjind, căutând, reținând şi înhățând, mereu pierzând şi lamentându-te întotdeauna, ori angajează-te, din toată inima ta, pe calea stării de perfecțiune atemporală la care nu-i poți adăuga nimic, din care nu poți scoate nimic, în ea toate dorințele şi fricile sunt absente, nu pentru că au fost părăsite, ci pentru că şi-au pierdut înțelesul.

Î: Până aici te-am urmărit. Acum, ce este de aşteptat să fac?

M: Nu este nimic de făcut. Doar fi. Nu fa nimic. Fii. Nici o escaladare de munți, nici o retragere în fundul unei peşteri. Eu nu spun nici măcar: "Fii tu însuți", de vreme ce tu nu te cunoşti pe tine însuți. Fii, asta-i tot. După ce ai văzut ca tu nu eşti nici lumea "exterioară" perceptibilă, nici lumea "interioară" conceptibilă; că tu nu eşti nici corpul nici mintea - fii pur şi simplu.

Î: Cu siguranță, există grade în realizare.

M: Nu există paşi în auto-realizare. Aceasta nu este ceva treptat. Ea se întâmplă brusc şi este ireversibilă. Tu treci într-o nouă dimensiune, din care cele vechi sunt văzute ca pure abstracții, întocmai cum la răsăritul soarelui vezi lucrurile aşa cum sunt, odată cu realizarea de sine tu vezi totul aşa cum este. Lumea iluziilor este lăsată în urmă.

Î: Se schimbă lucrurile în starea de realizare? Devin ele pline de culoare şi de înțeles?

M: Această experiența este adevărată, dar ea nu este experiența realității (sadanubhav), ci a armoniei (satvanubhav) universului.

Î: Totuşi, este un progres.

M: Nu poate să existe progres decât în pregătire (sadhana). Realizarea este bruscă. Fructul se

coace lent, dar cade brusc şi fără întoarcere.

Î: Eu sunt în pace, din punct de vedere fizic şi mental. Ce altceva îmi mai trebuie?

M: Starea ta se poate să nu fie starea ultimă. Vei şti că te-ai întors la starea ta naturală în absenţa totală a dorinţei şi a fricii. De fapt, la rădăcina oricărei dorinţe precum şi a oricărei frici se găseşte senzaţia de a nu fi ceea ce eşti. întocmai cum o articulaţie doare când este scrântită, apoi este uitată când este repusă la locul ei, tot aşa faptul de a fi obsedat de sine este simptomul unei distorsiuni mentale care dispare de îndată ce ai atins starea normală.

Î: Da, dar ce sadhana ar trebui să practic pentru atingerea stării naturale?

M: Ține-te de senzaţia "eu sunt", excluzând orice altceva. Când mintea devine astfel complet tăcută, ea străluceşte de o nouă lumină şi vibrează de noi cunoştinţe. Totul vine spontan, nu trebuie decât să te ţii de "eu sunt". Este ia fel cu a ieşi din somn sau dintr-un extaz şi a te simţi odihnit, fără a şti totuşi de ce şi cum de te simţi atât de bine; tot aşa, în realizare tu te simţi complet, împlinit, eliberat de complexul plăcere-durere sau dorinţă-frică, fără a fi întotdeauna în stare să explici ce s-a întâmplat, de ce şi cum. Poţi exprima asta numai în termeni negativi: "Nimic nu mai merge anapoda în mine". Numai prin comparaţie cu trecutul ştii că ai ieşit din el. Altminteri tu nu eşti decât tu însuţi.

Nu încerca să comunici asta altora. Dacă poţi, atunci aceea nu este o stare veritabilă. Fii tăcut şi priveşte asta exprimându-se în acţiune.

Î: Dacă ai putea să-mi spui ce anume voi deveni, asta m-ar ajuta să veghez la dezvoltarea mea.

M: Cum poate cineva să-ţi spună ce vei deveni atunci când nu există devenire? Tu descoperi pur şi simplu ceea ce eşti. A vrea să te conformezi la un model este o gravă pierdere de timp. Nu te gândi nici la trecut, nici la viitor, pur şi simplu.

Î: Cum pot eu să fiu pur şi simplu? Schimbările sunt inevitabile.

M: Schimbările sunt inevitabile în ceea ce este schimbător, dar tu nu eşti supus lor. Tu eşti fondul neschimbător, pe care sunt percepute schimbările.

Î: Totul se schimbă, fundalul se schimbă de asemenea. Nu este nevoie de un fundal neschimbător ca să observi schimbările. Sinele este momentan - el nu-i decât punctul unde se întâlnesc trecutul şi viitorul.

M: Fireşte că sinele întemeiat pe memorie este momentan. Însă un astfel de sine necesită, în urma lui, o continuitate fără întrerupere. Tu ştii, din experienţă, că se produc goluri când Sinele tău este uitat. Ce îl readuce oare înapoi la viaţă? Ce anume te trezeşte dimineaţa? Trebuie să fie vreun factor constant care ridică punţi peste golurile din conştiinţă. Dacă priveşti cu multă atenţie, vei constata că până şi conştiinţa ta de toate zilele funcţionează cu intermitenţe, că golurile se produc constant. Ce se află în aceste goluri? Ce altceva poate să fie dacă nu fiinţa ta reală, care este în afara timpului; mintea şi absenţa activităţii mintale sunt pentru ea unul şi acelaşi lucru.

Î: Există vreun loc particular la care m-ai sfătui să mă duc pentru o reuşită spirituală?

M: Singurul loc potrivit este înăuntru. Lumea exterioară nu poate nici să te ajute, nici să te împiedice. Nici un sistem, nici un tip de acţiune nu te vor duce la ţelul tău. Renunţă la orice muncă în vederea viitorului, concentrează-te total pe acum, fii preocupat numai cu răspunsul tău la fiecare mişcare a vieţii aşa cum soseşte.

Î: Care este cauza imboldului de a rătăci?

M: Nu este nici o cauză. Tu nu faci decât să visezi vagabondajul tău. Peste câţiva ani, şederea ta în India îţi va apărea ca un vis. Tu vei visa un alt vis în momentul acela. Realizează că nu eşti tu cel care trece de la vis la vis, dar că visele curg prin faţa ta şi că tu eşti martorul imuabil.

Nici un eveniment nu afectează fiinţa ta reală - acesta este un adevăr absolut.

Î: N-aş putea să mă deplasez din punct de vedere fizic, rămânând imobil în interior?

M: Poţi, dar la ce îţi va servi asta? Dacă eşti serios, vei sfârşi prin a fi sătul până peste cap de hoinărit şi vei regreta risipa de energie şi de timp. Ca să-ţi descoperi Sinele nu e nevoie să faci nici măcar un singur pas.

Î: Există vreo diferenţă între experienţa Sinelui (atman) şi cea a Absolutului (brahman)!

M: Nu poate să aibă loc experienţa Absolutului de vreme ce el transcende orice experienţă. Pe de altă parte, Sinele este factorul sensibil din orice experienţă, şi în felul acesta el validează multiplicitatea experienţelor. Lumea poate să fie plină de lucruri de mare valoare, dar dacă nu-i nimeni care să le cumpere, ele nu mai au nici un preţ. Absolutul conţine toate lucrurile experimentabile, dar fără experimentator el nu-i decât neant. Ceea ce face experienţa posibilă este Absolutul. Ceea ce o face actuală este Sinele.

Î: Nu atingem noi Absolutul printr-o serie de experienţe? Noi începem cu cele mai grosolane, şi sfârşim cu cele mai sublime.

M: Nu poate exista experienţă dacă nu avem dorinţa de a o avea. Poate să existe o gradaţie în dorinţă, dar între cea mai sublimă dintre dorinţe şi eliberarea de orice dorinţă este un abis care trebuie trecut. Irealul poate părea real, dar el este efemer. Realul nu se teme de timp.

Î: Nu este irealul expresia realului?

M: Cum ar fi asta posibil? Este ca şi cum ai spune că adevărul se exprimă pe sine în vise. Pentru real, irealul nu există. El pare să fie real numai pentru că tu crezi în el. Pune-l la îndoială şi el va dispărea. Când eşti îndrăgostit de cineva, tu transmiţi realitate sentimentului tău, îţi închipui dragostea ta ca fiind atotputernică şi veşnică. Când aceasta se sfârşeşte, îţi spui: "Am crezut că era reală, dar n-a fost." Impermanenţa este cea mai bună dovadă a irealităţii.

Ceea ce este limitat în timp şi în spaţiu, şi care nu se aplică decât unei singure persoane, nu este real. Realul este pentru toţi şi pentru totdeauna.Mai presus de toate te preţuieşti pe tine însuţi. Tu n-ai accepta nimic în schimbul existenţei tale. Dorinţa de a fi este cea mai puternică dintre toate dorinţele şi va dispărea numai la realizarea adevăratei tale naturi.

Î: Chiar şi în ireal există o undă de realitate.

M: Da, realitatea pe care i-o transmiţi tu considerându-l ca real. După ce te-ai convins, ajungi să fii înlănţuit de convingerea ta. Când soarele străluceşte, apar culorile. Când apune, acestea dispar. Unde sunt culorile fără lumină?

Î: Aceasta înseamnă a gândi în termeni de dualitate.

M: Toată gândirea nu există decât în dualitate, în identitate Şi unitate nici un gând nu supravieţuieşte.

70. DUMNEZEU ESTE SFÂRŞITUL ORICĂREI DORINŢE ŞI CUNOAŞTERI

Maharaj: De unde veniţi? Şi ce aţi venit să căutaţi?

Întrebare: Eu vin din America şi prietenul meu este din Irlanda. Eu am sosit în India acum vreo şase luni şi am călătorit din ashram în ashram. Prietenul meu a venit pe socoteala lui.

M: Ce ai văzut?

Î: Am fost la Sri Ramanashram şi de asemenea am vizitat Rishikesh. Pot să-ţi cer părerea despre Sri Ramana Maharishi?

M: Suntem amândoi în aceeaşi stare străveche. Dar ce ştii tu de Maharishi? Tu te consideri un corp şi un nume, aşa că percepi totul sub formă de nume şi de corpuri.

Î: De-ar fi să-l întâlneşti pe Maharishi, ce s-ar petrece?

M: Probabil că ne-am simţi foarte fericiţi. Poate chiar am schimba câteva cuvinte.

Î: Te-ar recunoaşte el drept un om eliberat?

M: Fireşte. Aşa cum un om recunoaşte un om, aşa un jnanin recunoaşte un jnanin. Tu nu poţi să apreciezi ceea ce n-ai experimentat. Tu eşti ceea ce gândeşti că eşti, dar nu poţi să gândeşti că eşti ceea ce n-ai experimentat.

Î: Ca să devin inginer eu trebuie să învăţ ingineria. Ca să devin Dumnezeu, ce trebuie să învăţ?

M: Trebuie să uiţi tot ce ai învăţat. Dumnezeu este sfârşitul oricărei dorinţe şi al oricărei cunoaşteri.

Î: Vrei să spui că eu devin Dumnezeu numai renunţând la dorinţa de a fi Dumnezeu?

M: Trebuie să se renunţe la toate dorinţele, căci dorind tu iei forma dorinţelor tale. Când nu mai rămâne nici o singură dorinţă, tu te reîntorci la starea ta naturală.

Î: Cum ajung să ştiu că am atins perfecţiunea?

M: Tu nu poţi să cunoşti perfecţiunea, ci poţi cunoaşte numai imperfecţiunea. Pentru a putea exista cunoaştere, trebuie să existe separare şi dizarmonie. Tu poţi să ştii ceea ce nu eşti, însă nu poţi să cunoşti fiinţa ta reală. Tu poţi să fii numai ceea ce eşti. Toată această apropiere se face prin înţelegere, care constă în a vedea falsul ca fals. însă ca să înţelegi, tu trebuie să observi din exterior.

Î: Conceptul vedantin de iluzie, maya, se aplică la ceea ce este manifestat. Cunoaşterea pe care o avem despre manifestat nu este deci fiabilă. Insă noi ar trebui să ne încredem în cunoaşterea noastră cu privire la non-manifestat.

M: Nu poate exista cunoaşterea non-manifestatului. Ceea ce este potenţial nu este cognoscibil. Numai actualul poate fi cunoscut.

Î: De ce ar rămâne cunoscătorul necunoscut?

M: Cunoscătorul cunoaşte cunoscutul. Dar îl cunoşti tu pe cunoscător? Cine este cunoscătorul cunoscătorului? Tu vrei să cunoşti ne-manifestatul. Poţi tu să afirmi că cunoşti manifestatul?

Î: Eu cunosc lucruri şi idei, şi relaţiile lor. Acesta este ansamblul experienţelor mele.

M: A tuturor experienţelor tale?

Î: Ei bine, toate experienţele mele actuale. Admit că nu pot să cunosc ceea ce nu s-a întâmplat.

M: Dacă manifestatul este suma tuturor experienţelor efective, şi a experimentatorilor lor, cât de mult cunoşti tu din această sumă? O foarte mică parte, într-adevăr. Şi ce este acest puţin pe care îl cunoşti?

Î: Unele experienţe senzoriale relative la mine.

M: Nici chiar atât. Tu ştii doar că reacţionezi. Cine reacţionează, şi la ce anume, tu nu ştii. Tu ştii la

contactul cu "eu sunt" că exişti. Dar "eu sunt aceasta", "eu sunt aceea" sunt imaginare.

Î: Eu cunosc manifestatul deoarece iau parte la el. Admit că partea mea din el este foarte mică, totuşi ea este la fel de reală ca şi totalitatea lui. Şi ceea ce-i şi mai important, eu îi dau un sens. Fără mine lumea este întunecată şi tăcută.

M: Un licurici luminând lumea! Tu nu-i dai un sens lumii, tu îl descoperi. Plonjează adânc în tine însuți şi descoperă sursa de unde curge orice semnificație, în mod sigur nu mintea superficială este cea care poate să dea un sens.

Î: Ce anume mă face limitat şi superficial?

M: Totalitatea este deschisă tuturor şi la îndemână, dar tu nu ştii asta. Tu eşti ataşat de mica persoană care te crezi a fi. Dorințele tale sunt înguste, ambițiile tale - mărunte. La urma urmei, fără un centru de percepție, unde ar fi manifestatul? Neperceput, manifestatul nu valorează mai mult decât nemanifestatul. Tu însuți eşti punctul care percepe, sursa, fără dimensiune, a tuturor dimensiunilor. Cunoaşte-te pe tine însuți ca totalitate.

Î: Cum poate un punct să conțină universul?

M: Este destul spațiu într-un punct pentru a conține o infinitate de universuri. Nu capacitatea este ceea ce lipseşte. A te limita pe tine însuți este singura problemă, însă tu nu poți să te îndepărtezi de tine însuți. Oricât de departe te duci, revii la tine şi la nevoia de a înțelege acest punct, care nu este mai nimic şi totuşi el este sursa tuturor lucrurilor.

Î: Eu am venit în India în căutarea unui maestru de Yoga. Continui încă să-l caut.

M: Ce fel de Yoga vrei tu să practici, cea în care renunți sau cea în care dobândeşti?

Î: Nu ajung ele, în cele din urmă, la acelaşi lucru?

M: Cum ar fi posibil? Una te aserveşte, cealaltă te eliberează. Motivația are supremă importanță. Libertatea se dobândeşte în renunțare. Orice posesiune este sclavie.

Î: De ce ar trebui să renunț la ceva de care am forța şi curajul să mă ataşez? Şi dacă nu am forța, cum pot eu să renunț? Eu nu înțeleg această necesitate a renunțării. Când vreau ceva, de ce n-aş urmări acel ceva? Renunțarea este pentru cei slabi.

M: Dacă n-ai înțelepciunea şi forța de a renunța, mulțumeşte-te să observi ceea ce posezi. Simpla observare va arde complet ceea ce posezi. Dacă reuşeşti să te situezi în afara minții tale, vei descoperi foarte curând că renunțarea totală la posesiuni şi la dorințe este cel mai evident lucru rezonabil de făcut.

Tu creezi lumea şi apoi te nelinişteşti cu privire la ea. Tu eşti slab pentru că ai devenit egoist. Dacă tu crezi că ai tăria şi curajul de a dori, este pentru că eşti tânăr şi lipsit de experiență.

În toate cazurile, obiectul dorinței distruge mijloacele de a-l obține şi apoi dorința însăşi păleşte. Şi este foarte bine aşa, deoarece asta te învață să te fereşti de dorință ca de otravă.

Î: Cum pot eu să practic ne-dorința?

M: Inutil să practici. Nu este nevoie de vreun act de renunțare. Doar întoarceți mintea de la dorință, asta-i tot. Dorința nu-i decât fixarea minții asupra unei idei. Scoate-o din rutina ei refuzându-i orice atenție.

Î: Asta-i tot?

M: Da, asta-i tot. Oricare ar fi dorința, sau frica, nu stărui asupra ei. încearcă, şi vezi prin tine însuți. Pe ici, pe colo se poate întâmpla să uiți, dar asta n-are importanță, întoarce-te la încercările tale până când măturarea completă a fiecărei dorințe, a fiecărei frici, a fiecărei reacții devine automată.

Î: Cum aş putea trăi fără emoții?

M: Tu poți să-ți oferi toate emoțiile pe care le doreşti, dar păzeşte-te de reacții, de emoții induse. Fii perfect autodeterminat şi dirijat din interior, nu din exterior.

A renunța la un lucru doar pentru a asigura unul mai bun nu este adevărata renunțare. Renunță la el pentru că vezi că este fără valoare. Perseverând pe calea renunțării, vei descoperi că vei creşte spontan în inteligență şi putere, în iubire şi bucurie inepuizabile.

Î: De ce această insistență pe abandonarea tuturor dorințelor şi fricilor? Nu sunt ele naturale?

M: Nu sunt. Ele sunt în întregime produsul minții. Trebuie să renunți la totul pentru a afla că n-ai nevoie de nimic, nici măcar de corpul tău. Nevoile tale sunt ireale şi efortul tău este lipsit de sens. Tu îți închipui că posesiunile tale te protejează, în realitate ele te fac vulnerabil. Realizează că tu eşti departe de tot ceea ce poate fi indicat ca fiind "aceasta" ori "aceea". Experiențele senzoriale sau construcțiile verbale nu te pot atinge. Întoarce-ți privirea de la ele. Refuză să personifici.

Î: Acum că te-am ascultat, ce urmează să fac?

M: Numai ascultarea nu te va ajuta prea mult. Trebuie să Păstrezi în mintea ta ceea ce ți-am spus, să-ți bați capul cu asta şi să încerci să înțelegi starea de spirit care mă face pe mine să spun ceea ce spun. Adevărul mă face pe mine să vorbesc: întinde-ți mâna şi ia-l. Tu nu eşti ceea ce gândeşti că eşti, te asigur. Imaginea pe care o ai despre tine însuți este alcătuită doar din amintiri şi este pur accidentală.

Î: Ceea ce sunt eu este rezultatul karmei mele.

M: Ceea ce pari tu să fii, nu eşti tu. Karma nu-i decât un cuvânt pe care ai învățat să-l repeți. Tu n-

ai fost niciodată o persoană, nici nu vei fi vreodată una. Refuză să te consideri ca persoană. Dar câtă vreme tu nici măcar nu te îndoieşti că eşti domnul Cutare-şi-Cutare, există foarte puţină speranţă. Când refuzi să-ţi deschizi ochii, oare ce ţi se poate arăta?

Î: Eu îmi imaginez karma ca fiind o putere misterioasă care mă împinge spre perfecţiune.

M: Asta-i ceea ce ţi s-a spus. Tu eşti deja perfect, aici şi acum. Ceea ce este perfectibil nu eşti tu. Tu te imaginezi a fi ceea ce nu eşti - încetează să mai faci asta. Important este nu ceea ce încetezi să mai faci, ci încetarea însăşi.

Î: Nu karma m-a constrâns să devin ceea ce sunt?

M: Nimic nu constrânge pe nimeni. Tu eşti aşa cum crezi că eşti. încetează să mai crezi.

Î: Aici tu eşti aşezat pe locul tău şi îmi vorbeşti. Ceea ce te constrânge pe tine este karma ta.

M: Nimic nu mă forţează. Eu fac ceea ce am de făcut. Insă tu faci foarte multe lucruri inutile. Refuzul tău de a investiga este ceea ce creează karma. Indiferenţa la propria ta suferinţă este ceea ce o perpetuează.

Î: Da, este adevărat. Ce poate să pună capăt acestei indiferenţe?

M: Imboldul trebuie să vină din interior, ca un val de detaşare ori de compasiune.

Î: Aş putea oare să vin în întâmpinarea acestei forţe?

M: Fireşte. Observă-ţi propria ta condiţie şi pe aceea a lumii.

Î: Nouă ni s-a vorbit de karma şi de reîncarnare, de evoluţie şi de Yoga, de maeştrii şi de discipoli. Ce urmează să facem cu această cunoaştere?

M: Lăsaţi-o în urma voastră. Uitaţi-o. Merge-ţi înainte, neîmpovăraţi de idei şi de credinţe. Abandonaţi orice structură verbală, orice adevăr relativ, orice obiectiv tangibil. Absolutul poate fi atins numai într-o devoţiune absolută. Nu fiţi şovăitori.

Î: Pentru început, îmi trebuie un adevăr absolut. Există vreunul?

M: Da, senzaţia de "eu sunt", începe de acolo.

Î: Nimic altceva nu este adevărat?

M: Tot restul nu este nici adevărat nici fals. Pare real când apare, dispare când este negat. Un lucru trecător este un mister.

Î: Eu am crezut că realul este misterul.

M: Cum aşa? Realul este simplu, deschis, clar şi blând, frumos şi voios. El este complet liber de contradicţii. El este mereu nou, mereu proaspăt, perpetuu creator. Fiinţă şi nefiinţă, viaţă şi moarte, toate distincţiile se contopesc în el.

Î: Eu pot să admit că toate lucrurile sunt false, însă face asta ca mintea mea să dispară?

M: Mintea este ceea ce gândeşte ea că este. Ca să o faci adevărată, gândeşte adevărat.

Î: Dacă forma lucrurilor nu este decât pură aparenţă, ce sunt ele în realitate?

M: In realitate există numai percepţie. Cel care percepe şi ceea ce este perceput sunt conceptuale, faptul perceperii este real.

Î: Şi unde se plasează Absolutul?

M: Absolutul este locul de naştere al perceperii. El face percepţia posibilă.

Insă prea multă analiză nu te conduce nicăieri. Există în tine nucleul fiinţei care este dincolo de analiză, dincolo de minte. Tu îl poţi cunoaşte numai în acţiune. Exprimă-l în viaţa ta de toate zilele şi lumina lui va deveni mereu mai strălucitoare.

Funcţia legitimă a minţii este de a-ţi spune ceea ce nu este ea. Dar dacă vrei o cunoaştere pozitivă, tu trebuie să treci dincolo de minte.

Î: In tot universul există măcar un singur lucru de valoare?

M: Da, puterea de iubirii.

71. IN CONŞTIENTA DE SINE ÎNVĂŢAŢI DESPRE VOI ÎNŞIVĂ

Întrebare: O experienţă pe care am făcut-o de nenumărate ori este că discipolii fac mult rău Gurului lor. Ei fac planuri pe care le duc la îndeplinire, fără a ţine seama de dorinţele Gurului, în definitiv, asta se traduce prin griji fără sfârşit pentru maestru şi prin amărăciune la discipoli.

Maharaj: Da, asta se întâmplă.

Î: Cine îl sileşte pe Guru să se supună acestor afronturi?

M: Gurul este esenţialmente lipsit de dorinţă. El vede ce se petrece, însă nu simte niciodată imboldul de a interveni. El nu face alegeri, nu ia decizii. Martor pur, el contemplă ceea ce se întâmplă, dar asta nu-l afectează.

Î: Dar munca lui suferă.

M: Până la urmă, victoria îi revine întotdeauna lui. El ştie că dacă discipolii nu învaţă din cuvintele lui, atunci vor învăţa din propriile lor greşeli, în interior el rămâne liniştit şi tăcut. El nu are senzaţia de a fi o persoană separată. Universul întreg este el însuşi, incluzându-i şi pe discipolii lui cu planurile lor

mărunte. Nimic în particular nu-l afectează ori, ceea ce este acelaşi lucru, întregul univers îl afectează în egală măsură.

Î: Oare nu există ceea ce se numeşte graţia Gurului?

M: Graţia sa este constantă şi universală. Ea nu este acordată unuia şi refuzată altuia.

Î: Cum mă afectează asta pe mine personal?

M: Graţia gurului tău este cea care îţi angajează mintea pe calea adevărului şi prin graţia lui îl vei găsi. Ea acţionează inconştient în vederea binelui tău ultim. Şi graţia aceasta este pentru toată lumea.

Î: Unii discipoli sunt pregătiţi, maturi, iar alţii nu sunt. N-ar trebui ca Gurul să facă alegeri, să ia decizii?

M: Gurul cunoaşte ţelul ultim şi îl împinge fără preget pe discipol către el. Discipolul este plin de piedici, pe care el însuşi trebuie să le înfrângă. Gurul nu se lasă decât prea puţin preocupat de superficialităţile vieţii discipolului său. Este ca şi cu gravitaţia, fructul trebuie să cadă - atunci când nimic nu-l mai împiedică.

Î: Dacă discipolul nu cunoaşte ţelul, cum poate el să desluşească piedicile?

M: Ţelul este arătat de guru, obstacolele sunt descoperite de discipol. Gurul n-are preferinţe, dar aceia care au de biruit obstacole par să se târască în urmă.

In realitate, discipolul nu este diferit de guru. El este acelaşi centru de percepţie fără dimensiune şi aceeaşi iubire în acţiune. Numai imaginaţia şi identificarea lui cu imaginea este ceea ce îl închide şi îl converteşte într-o persoană. Gurul este prea puţin preocupat de persoană. Atenţia lui este fixată pe observatorul lăuntric. Este sarcina observatorului aceea de a înţelege şi prin aceasta de a elimina persoana. Dacă graţia este pe de o parte, pe de alta trebuie să existe devoţiunea faţă de sarcină.

Î: Dar persoana nu vrea să fie eliminată.

M: Persoana nu-i decât rezultatul unei greşite înţelegeri, în realitate, nu există nimic de felul acesta. Senzaţii, gânduri şi acţiuni trec în goană prin faţa observatorului într-o succesiune fără sfârşit, care lasă urme în minte, pe creier, şi dă o iluzie de continuitate. O reflectare a observatorului în minte creează senzaţia "eului" şi persoana dobândeşte o existenţă aparent independentă. In realitate nu există nici o persoană, doar observatorul care se identifică cu "eul" şi cu "al meu". Maestrul îi spune observatorului: «Tu nu eşti aceasta, nimic de-al tău nu este în aceasta, în afară de micul punct "eu sunt", care este puntea dintre observator şi visul său». "Eu sunt aceasta, eu sunt aceea" este vis, în vreme ce purul "eu sunt" are amprenta realităţii pe el.Tu ai gustat din multe lucruri - toate s-au redus la nimic. Numai senzaţia "eu sunt" a persistat, neschimbată. Printre cele ce se schimbă, rămâi în ceea ce este neschimbător, până când vei fi capabil să treci dincolo.

Î: Când se va întâmpla asta?

M: Se va întâmpla de îndată ce înlături obstacolele.

Î: Care obstacole?

M: Dorinţa de ceea ce-i fals şi frica de ceea ce-i adevărat. Tu, în calitate de persoană, îţi închipui că Gurul se interesează de tine personal. Nicidecum, în ochii lui tu eşti o pacoste şi o greutate de care trebuie să se debaraseze. El ţinteşte, de fapt, la eliminarea ta în calitate de element în conştiinţă.

Î: Dacă eu voi fi eliminat, ce va mai rămâne?

M: Nimic nu va rămâne, totul va rămâne. Senzaţia de identitate va rămâne, dar nu va mai consta în identificarea cu un corp particular. Fiinţa, trezia, iubirea vor străluci în deplină splendoare. Eliberarea nu este niciodată a persoanei, ci este întotdeauna eliberarea de persoană.

Î: Şi nu mai rămâne nici o urmă din persoană?

M: Rămâne o vagă reminiscenţă, ca şi amintirea unui vis, sau a primei copilării. La urma urmei, ce este acolo de reamintit? Un flux de evenimente, de cele mai multe ori accidentale şi lipsite de sens. O suită de dorinţe şi de frici şi de greşeli stupide. Există oare ceva care merită să fie amintit? Persoana nu-i decât o cochilie care te întemniţează. Sparge cochilia.

Î: Cui îi ceri tu să spargă cochilia? Cine o va sparge?

M: Sparge lanţurile - adică memoria şi auto-identificarea - şi cochilia se va sparge de la sine. Există un centru care transmite realitate la tot ceea ce percepe. Tot ce ai de înţeles este că tu eşti sursa realităţii, că tu dai realitate în loc de a o primi, că tu n-ai nevoie nici de sprijin nici de confirmare. Lucrurile sunt aşa cum sunt, pentru că tu le accepţi aşa cum sunt. încetează să le accepţi şi ele se vor dizolva. La tot ce te gândeşti cu dorinţă sau cu frică apare înaintea ta ca fiind real. Priveşte fără dorinţă sau fără frică şi atunci totul se va goli de orice substanţă. Plăcerea şi durerea sunt momentane. Este mai simplu şi mai uşor să nu le bagi în seamă, decât să acţionezi asupra lor.

Î: Dacă toate lucrurile sfârşesc prin a dispărea, de ce mai apar ele câtuşi de puţin?

M: Creaţia este chiar natura conştiinţei. Conştiinţa suscită aparenţele. Realitatea este dincolo de conştiinţă.

Î: În vreme ce noi suntem conştienţi de aparenţe, cum se face că nu suntem conştienţi că acestea nu sunt decât aparenţe?

M: Mintea disimulează realitatea fără s-o ştie. Pentru a cunoaşte natura minții, tu ai nevoie de inteligență, de capacitatea de a privi mintea într-o atenție tăcută şi impasibilă.

Î: Dacă natura mea este aceea a conştiinței care pătrunde totul, cum a fost posibil ca ignoranța şi iluzia să se manifeste în mine?

M: Nici ignoranța, nici iluzia nu s-au manifestat vreodată în tine. Găseşte Sinele căruia tu îi atribui ignoranța şi iluzia, iar întrebarea ta va primi răspuns. Tu vorbeşti de parcă ai cunoaşte Sinele şi îl crezi sub dominația ignoranței şi a iluziei. Dar, în realitate, tu nu cunoşti Sinele şi nu eşti conştient de ignoranță. Fii deci conştient - aceasta te va aduce la sine şi vei realiza că nu există în el nici ignoranță, nici amăgire. Este la fel cu a pune întrebarea: dacă există soare, cum e cu putință să fie întuneric? După cum sub o piatră va fi întuneric, oricât ar fi de puternică lumina soarelui, tot aşa în umbra conştiinței - eu-sunt-corpul nu se poate să fie decât ignoranță şi iluzie.

Î: Dar de ce a luat ființă conştiința corpului?

M: Nu întreba "de ce", întreabă "cum". Este în natura imaginației creatoare să se identifice cu creațiile ei. Poți s-o opreşti oricând prin întreruperea atenției, a identificării, sau prin investigare.

Î: Vine oare creația înaintea investigației?

M: Mai întâi creezi o lume, apoi "eu sunt" devine o persoană, care nu este fericită din diverse rațiuni. El pleacă în căutarea fericirii, întâlneşte un guru care-i zice: "Tu nu eşti o persoană, află cine eşti". Ceea ce şi face - şi trece dincolo.

Î: De ce n-a început el cu asta?

M: Nu s-a gândit la asta. El avea nevoie de cineva ca să i-o spună.

Î: A fost asta suficient?

M: A fost suficient.

Î: De ce nu merge şi în cazul meu?

M: Pentru că tu nu crezi în mine.

Î: De ce este credința mea slabă?

M: Dorințele şi fricile ți-au abrutizat mintea. Ea are nevoie de o bună curățare.

Î: Cum pot eu să-mi limpezesc mintea?

M: Examinând-o necontenit. Neatenția întunecă, atenția clarifică.

Î: De ce maeştrii indieni pledează în favoarea inactivității?

M: Majoritatea activităților omeneşti sunt fără valoare, dacă nu-s de-a dreptul distructive. Oamenii dominați de dorință şi de frică nu pot face nimic bun. Chiar înainte de a începe să faci bine, tu trebuie să încetezi să mai faci rău. De aici şi necesitatea de a opri pentru o vreme toate activitățile, pentru a investiga impulsurile tale şi motivațiile lor, pentru a vedea tot ce este fals în viața ta, pentru a-ți purifica mintea de tot răul şi numai după aceea să reîncepi munca, începând cu îndatoririle tale cele mai evidente. Fireşte, dacă ai ocazia să ajuți pe cineva, fa-o cu însuflețire şi promptitudine, nu-l face să aştepte până când vei fi desăvârşit. Dar nu deveni un facător-de-bine de profesie.

Î: Eu nu găsesc că, printre discipoli, ar fi prea mulți care să facă binele. Cei mai mulți dintre cei pe care i-am întâlnit erau prea absorbiți de conflictele lor neînsemnate. Ei n-aveau prea mult loc în inima lor pentru alții.

M: Un asemenea egocentrism este trecător. Fii răbdător cu acest gen de oameni. Vreme îndelungată ei s-au interesat de toate în afară de ei înşişi, îngăduie-le, pentru a se schimba, să se întoarcă la ei înşişi.

Î: Care sunt roadele conştientei de sine?

M: Devii mult mai inteligent. Câtă vreme eşti conştient, tu înveți. Fiind conştient de tine însuți, tu înveți despre tine însuți. Fireşte, nu poți să înveți decât ceea ce nu eşti. Ca să cunoşti ceea ce eşti, tu trebuie să treci dincolo de minte.

Î: Nu este conştienta dincolo de minte?

M: Conştienta este punctul în care mintea se depăşeşte pe sine însăşi pentru a atinge realitatea. In Conştientă, tu cauți nu ceea ce îți face plăcere, ci ceea ce este adevărat.

Î: Constat că această Conştientă aduce o stare de tăcere lăuntrică, o stare de vid psihic.

M: Este foarte bine în sine, dar nu este de ajuns. Ai simțit tu această vacuitate în care este inclus totul şi în care universul pluteşte ca un nor pe un cer albastru?

Î: Ei bine, lasă-mă mai întâi să ajung să cunosc bine spațiul meu interior.

M: Distruge zidul separării, care este ideea "eu-sunt-corpul", şi interiorul şi exteriorul vor deveni un singur spațiu.

Î: Va fi oare să mor?

M: Distrugerea psihică n-are nici un sens. Ataşamentul de viața sensibilă este ceea ce te leagă. Dacă ai putea să simți pe deplin vidul interior, atunci explozia în realitate va fi aproape.

Î: Experiența mea spirituală are perioadele ei. Uneori mi se întâmplă să am un sentiment de glorie, dar în clipa următoare sunt iarăşi abătut. Sunt ca un liftier - mereu în sus, în jos, în sus, în jos...

M: Toate schimbările care se produc în conştiinţă se datorează ideii "eu-sunt-corpul". Despuiată de această idee, mintea devine perfect stabilă. Există fiinţa pură, liberă de experimentarea a ceea ce este particular. Dar ca să realizezi asta tu trebuie să faci ceea ce-ţi spune maestrul tău. Numai auzirea, memorizarea chiar, nu sunt de ajuns. Dacă nu te lupţi cu forţă ca să aplici în viaţa ta zilnică fiecare cuvânt din cele auzite, atunci nu te mai plânge că n-ai făcut progrese. Orice progres real este ireversibil. Suişurile şi coborâşurile nu fac decât să arate că n-ai pus învăţătura la inimă şi că transpunerea în acţiune n-a fost pe deplin operată.

Î: Deunăzi ne-ai spus că nu există un astfel de lucru precum karma. Totuşi noi vedem că flecare lucru are o cauză, iar suma tuturor cauzelor se poate numi karma.

M: Câtă vreme te consideri a fi un corp, tu vei atribui cauze fiecărui lucru. Eu nu zic că lucrurile nu au cauze. Fiecare lucru are nenumărate cauze. El este aşa cum este, pentru că lumea este aşa cum este. Fiecare cauză acoperă întreg universul cu ramificaţiile ei.

Când realizezi că tu eşti absolut liber să fu" ceea ce consimţi să fii, că tu eşti ceea ce pari să fii din cauza ignoranţei sau a indiferenţei, atunci eşti liber să te revolţi şi să te schimbi. Tu ţi-ai îngăduit să fii ceea ce nu eşti. Tu cauţi cauzele care au făcut ca tu să fii ceea ce nu eşti! Este o căutare zadarnică. Nu există altă cauză decât ignoranţa în care te afli faţă de fiinţa ta reală, care este perfectă şi dincolo de orice cauzalitate. Tot universul este răspunzător de tot ceea ce se întâmplă, iar tu eşti sursa universului.

Î: Eu nu mă văd cu adevărat ca fiind cauza universului.

M: Pentru că nu investighezi. Interesează-te, caută înăuntru şi vei afla.

Î: Cum poate o fărâmă ca mine să creeze vastul univers?

M: Intr-un spital, fiecare pacient devine centrul unei activităţi de vis complexe şi variate. Când sunteţi infectaţi de virusul "eu-sunt-corpul", un întreg univers apare brusc în existenţă. Dar când v-aţi săturat de el, nutriţi cu grijă nişte idei fanteziste despre eliberare şi urmaţi căi de acţiune complet inutile. Vă concentraţi, meditaţi, vă torturaţi mintea şi corpul, faceţi tot felul de lucruri inutile, dar scăpaţi esenţialul care este eliminarea persoanei.

Î: La început, trebuie să ne rugăm şi să medităm o bucată de vreme înainte de a fi pregătiţi pentru cercetarea de sine.

M: Dacă aşa credeţi, continuaţi. Pentru mine, orice întârziere este o pierdere de timp. Voi puteţi sări peste toată pregătirea şi să porniţi direct în căutarea ultimă - înăuntru. Dintre toate căile Yogăi, aceasta este cea mai simplă şi cea mai scurtă.

72. CEEA CE ESTE PUR, NEUMBRIT, NEATAŞAT, ESTE REAL

Maharaj: Iată-te din nou în India! Pe unde ai fost, ce ai văzut?

Întrebare: Vin din Elveţia. Am întâlnit acolo un om remarcabil care zice că s-a fi realizat. El a făcut multă yoga în trecutul său şi a avut multe experienţe, astăzi dispărute. Acum el nu pretinde să aibă aptitudini speciale, nici vreo cunoaştere particulară; singurul lucru neobişnuit la el este legat de simţurile lui: el este incapabil să-l separe pe cel care vede de lucrul văzut. De pildă, atunci când vede o maşină venind în viteză spre el, el nu ştie dacă este un automobil care se năpusteşte peste un om, sau un om care se năpusteşte peste un automobil El are impresia că este deopotrivă văzătorul şi văzutul. Văzătorul şi văzutul devin una. In tot ce vede, el se vede pe sine însuşi. Când i-am pus nişte întrebări inspirate din Vedanta, el a zis: "Ca să fiu sincer, nu pot să răspund. Nu ştiu. Tot ce cunosc este această ciudată identitate cu tot ceea ce percep. Vezi tu, eu mă aşteptam la orice în afară de asta."

El este, în ansamblu, un om simplu; nu-şi face nici un discipol şi nu încearcă să se pună pe un piedestal. Este dispus să vorbească despre condiţia lui bizară, dar asta-i tot.

M: Acum, el cunoaşte ceea ce cunoaşte. Tot restul este depăşit. Cel puţin el continuă să vorbească. Curând, ar putea să înceteze a mai vorbi.

Î: Ce va face el atunci?

M: Imobilitatea şi tăcerea nu sunt inactive. Floarea umple spaţiul de mireasma ei. lumânarea - de lumină, Ele nu fac nimic, şi totuşi prin simpla lor prezenţă schimbă orice lucru. Tu poţi să fotografiezi lumânarea, dar nu şi lumina ei. Tu poţi să cunoşti omul. numele şi înfăţişarea lui, dar nu şi influenţa lui. însăşi prezenţa lui este acţiune.

Î: Nu e natural să fii activ?

M: Toţi vor să fie activi, dar unde se află originea acţiunile lor? Nu există un punct central: fiecare acţiune generează o alta, dureroasă şi fără semnificaţie, într-o succesiune fără de sfârşit. Alternanţa lucrului şi a pauzei nu se găseşte acolo. Găseşte mai întâi centrul imuabil de unde ia naştere orice mişcare, întocmai cum roata se învârteşte în jurul unui ax, aşa trebuie să fii întotdeauna acolo unde-i axul, în centru, iar nu rotindu-te la periferie.

Î: Cum să pun asta în practică?

M: De fiecare dată când un gând sau o emoţie provocate de dorinţă sau de frică vin în mintea ta,

întoarce-te de la ele.

Î: Suprimându-mi gândurile şi simţămintele voi provoca o reacţie.

M: Eu nu vorbesc de suprimare, îşi cer numai să le refuzi atenţia.

Î: Oare nu trebuie să fac eforturi pentru a opri mişcările minţii?

M: Asta n-are nimic a face cu efortul. Doar atât, întoarce-ţi privirile, uită-te mai degrabă printre gânduri decât la ele. Când se întâmplă să mergi prin mijlocul unei mulţimi, tu nu te lupţi cu oamenii pe care îi întâlneşti - îţi găseşti pur şi simplu drumul printre ei.

Î: Dacă eu îmi folosesc voinţa ca să controlez mintea, asta nu face decât să întărească egoul.

M: Fireşte. Atunci când lupţi, tu inviţi la luptă. Dar când nu rezişti, nu întâmpini nici o rezistenţă. Când refuzi să joci jocul, tu eşti în afara lui.

Î: Cât timp îmi va lua ca să fiu liber de minte?

M: Se poate să ia o mie de ani, dar, în realitate, nu e nevoie de timp. Tot ce-ţi trebuie este o seriozitate absolută. Aici a vrea înseamnă a acţiona. Dacă eşti sincer, atunci ai voinţa necesară. In definitiv, asta-i o treabă de atitudine. Afară de frică, nimic nu te împiedică să fii, aici şi de acum, un jnanin. Ţie ţi-e frică sa devii impersonal, ţi-e frică de fiinţa impersonală. Totul este foarte simplu. Întoarce-te de la dorinţele şi fricile tale şi de la gândurile pe care le creează ele şi, într-o clipă, vei fi în starea ta naturală.

Î: Aşadar nici vorbă de recondiţionare, de transformare sau de eliminare a minţii?

M: Absolut deloc. Lasă-ţi mintea singură, asta-i tot. N-o urma. La urma urmei, nu există o minte care să fie distinctă de gândurile care vin şi se duc ascultând de propriile lor legi, şi nu de ale tale. Ele te domină numai pentru că eşti interesat de ele. Este exact cum a spus Christos: "Nu rezistaţi răului". Rezistând răului, nu faceţi decât să-l întăriţi.

Î: Da, acum văd. Tot ce am de făcut este să tăgăduiesc existenţa răului. Atunci va dispărea. Dar nu se reduce asta la un sol de auto-sugestie?

M: Acum auto-sugestia este în plină activitate, căci tu crezi că eşti o persoană prinsă între bine şi rău. Ceea ce îţi cer eu să faci este să pui capăt acestui gând, să te trezeşti şi să vezi lucrurile aşa cum sunt.Cât priveşte şederea ta în Elveţia cu acel ciudat prieten al tău: ce-ai câştigat în tovărăşia lui?

Î: Absolut nimic. Experienţa lui nu m-a atins deloc. Un singur lucru am înţeles: nu este nimic de căutat. Oriunde ar fi să merg, nimic nu mă aşteaptă la capătul drumului. Descoperirea nu este o chestiune de deplasare.

M: Da, tu eşti întru totul distinct de tot ce poate fi câştigat sau pierdut.

Î: Tu numeşti asta vairagya, abandonare, renunţare?

M: Nu este nimic de renunţat. Ajunge să încetezi a mai dobândi. Ca să dai trebuie să ai, şi ca să ai trebuie să iei. Mai bine nu lua. Este mai simplu decât să practici renunţarea, care conduce la o formă periculoasa de orgoliu "spiritual".

Toate aceste gânduri şi aceste selectări, toate aceste alegeri şi aceste schimburi - toate acestea seamănă cu a merge la cumpărături într-o piaţă "spirituală". Ce treburi ai tu acolo? Ce fel de târg ai plecat să închei? Dacă nu intenţionezi să faci afaceri, de ce atunci toată această continuă nelinişte a alegerii? Agitaţia nu te duce nicăieri. Există ceva ce te împiedică să vezi că tu nu ai nevoie de nimic. Descoperă acest ceva şi vezi falsitatea lui. Este ca şi cum ai înghiţi o otravă şi ai suferi de o sete nepotolită, în loc de a bea peste orice măsură, de ce să nu elimini otrava şi să scapi de această sete arzătoare?

Î: Eu va trebui să elimin egoul!

M: Senzaţia "eu sunt o persoană în timp şi în spaţiu" este otrava. Într-un sens, timpul însuşi este otrava, în timp, toate lucrurile ajung la sfârşitul lor şi se nasc altele noi, pentru a fi devorate la rândul lor. Nu te identifica cu timpul, nu întreba cu îngrijorare: "Şi acum, şi acum?". Ieşi puţin din timp şi vezi că el devorează lumea. Spune: "Intr-adevăr. Ţine de natura timpului să pună capăt oricărui lucru. Aşa să fie. Nu mă interesează. Eu nu sunt inflamabil şi nici n-am nevoie să strâng combustibil".

Î: Poate martorul să existe fără lucrurile la care el este martor?

M: Există întotdeauna un lucru la care el este martor, sau, dacă nu un lucru, cel puţin absenţa lui. A privi este natural şi nu pune nici o problemă. Problema este interesul excesiv care conduce la auto-identificare. Tu iei drept real tot ceea ce te absoarbe.

Î: Este "Eu sunt" real sau este ireal? Este "Eu sunt" martorul? Este martorul real sau este ireal?

M: Ceea ce este pur, fără amestec, neataşat, este real. Ceea ce este pătat, amestecat, dependent şi trecător este ireal. Nu te lăsa derutat de cuvinte - un singur cuvânt poate să comunice mai multe înţelesuri, şi chiar contradictorii. Acel "Eu sunt" care urmăreşte plăcutul şi ocoleşte neplăcutul este fals; acel "eu sunt" care vede plăcerea şi durerea ca inseparabile, vede just. Martorul care se lasă prins în plasa a ceea ce percepe este persoana.

Martorul care rămâne distant, impasibil şi neatins, este turnul de veghe al realului, punctul în care Trezia, inerentă nemanifestatului, intră în contact cu manifestatul. Nu poate să existe univers fără

martor, nu poate să existe nici martor fără univers.

Î: Timpul consumă lumea. Cine este martorul timpului?

M: Cel care este dincolo de timp, cel care nu poate fi numit. Un tăciune incandescent pe care îl roteşti destul de rapid apare ca un cerc incandescent. Când se opreşte mişcarea, rămâne tăciunele aprins, în acelaşi fel, când "eu sunt" este în mişcare, creează lumea. Când "Eu sunt" este în pace, devine Absolutul. Tu eşti ca un om care umblă cu o lanternă printr-o galerie - nu poţi să vezi decât ceea ce se află înăuntru fasciculului de raze. Restul rămâne în întuneric.

Î: Dacă eu sunt cel care proiectează lumea, ar trebui să fiu în stare să o schimb.

M: Desigur, poţi. Dar trebuie să încetezi să te mai identifici cu ea şi trebuie s-o depăşeşti. Atunci ai puterea să distrugi şi să recreezi.

Î: Tot ce vreau este să fiu liber.

M: Tu trebuie să cunoşti două lucruri: de ce anume vrei să fii eliberat şi care sunt legăturile care te ţin.

Î: De ce vrei tu să nimiceşti universul?

M: Eu nu sunt interesat de univers. Că este sau nu, mie îmi ajunge să mă cunosc pe mine însumi.

Î: Dacă tu eşti dincolo de lume, atunci nu îi eşti de nici un folos.

M: Ai milă de Sinele care există, nu de lumea care nu este! Absorbit într-un vis, tu ai uitat adevăratul tău sine.

Î: Fără lume, nu există loc pentru dragoste.

M: Chiar aşa. Toate aceste atribute: fiinţarea, conştiinţa, iubirea şi frumuseţea sunt reflectări ale realului în lume. Nici un real - nici o reflectare.

Î: Lumea este plină de lucruri şi de oameni dezirabili. Cum aş putea eu să mi-o închipui non-existentă?

M: Lasă dezirabilul celor care îl doresc. Inversează curentul dorinţei tale, dăruieşte în loc să iei. Pasiunea dăruirii, a împărtăşirii, va şterge foarte natural din mintea ta ideea unei lumi exterioare, precum şi ideea dăruirii. Va rămâne numai radiaţia pură a iubirii, dincolo de dăruire şi de primire.

Î: În iubire trebuie să existe dualitate - cel care iubeşte şi cel care este iubit.

M: In iubire nu este nici măcar unul, cum ar putea să fie doi? Iubirea este refuzul de a separa, de a face distincţii, înainte de a te putea gândi la unitate, tu trebuie mai întâi să creezi dualitatea. Când iubeşti cu adevărat, tu nu spui: "te iubesc"; acolo unde este o activitate mentală, este dualitate.

Î: Ce lucru mă aduce iar şi iar în India? N-are cum să fie numai viaţa relativ mai ieftină. Nici pitorescul şi diversitatea impresiilor. Trebuie să existe un motiv mai important.

M: Mai este şi aspectul spiritual. Diviziunea între exterior şi interior este mai mică în India. Aici este mai uşor să exprimi interiorul în exterior. Integrarea este mai uşoară. Societatea nu este atât de opresivă.

Î: Da, în Vest totul este numai tamas şi rajas. în India sattva domină, există mai multă armonie şi echilibru.

M: Nu poţi tu să depăşeşti gunele! De ce să alegi sattva! Fii ceea ce eşti oriunde eşti, şi nu-ţi fa griji din pricina gunelor.

Î: N-am forţa necesară.

M: Asta nu face decât să arate că ai câştigat puţin prin şederea ta în India. Ceea ce posezi cu adevărat nu ai cum să pierzi. Dacă ai fi bine înrădăcinat în Sinele tău, o schimbare nu te-ar afecta deloc.

Î: În India viaţa spirituală este uşoară. Nu la fel stau lucrurile în Occident. Trebuie să te conformezi mult mai mult la mediul tău înconjurător. .

M: De ce nu creezi propriul tău mediu? Lumea are tot atât de multă putere asupra ta pe cât îi acorzi tu. Răzvrăteşte-te! Depăşeşte dualitatea, nu fă nici o deosebire între est şi vest.

Î: Ce poţi să faci atunci când te găseşti într-un mediu care n-are în el nimic spiritual?

M: Nu trebuie să faci nimic. Fii tu însuţi. Stai deoparte. Priveşte dincolo.

Î: Ar putea apărea conflicte în casă, căci părinţii rareori înţeleg.

M: Când îţi cunoşti adevărata natură, n-ai nici o problemă. Ai putea să le placi părinţilor sau să le displaci, să te căsătoreşti sau să n-o faci, să câştigi o mulţime de bani sau nu; pentru tine-i totuna. Nu fa altceva decât să acţionezi în funcţie de împrejurări, şi totuşi în strânsă legătură cu faptele, cu realitatea din fiecare situaţie.

Î: Nu-i asta o stare elevată? .

M: Ah, nu! Este o stare cât se poate de normală. Tu îi zici elevată pentru că te temi de ea. începe prin a te elibera de frică. Observă că nu există nimic de care să te sperii. Cutezanţa este poarta către Suprem.

Î: Efortul, oricare ar fi acesta, nu poate să mă scape de frică.

M: Neînfricarea vine de la sine, atunci când vezi că nu este nimic de care să te temi. Când umbli pe o stradă aglomerată, tu ocoleşti oamenii pur şi simplu. Pe unii îi vezi, unora abia de le arunci o privire,

dar nu te opreşti. Oprirea este cea care creează blocajul circulaţiei. Tu continuă să te mişti! Nu lua în seamă numele nici formele, nu te ataşa de ele; ataşamentul tău este sclavia ta,

Î: Ce ar trebui să fac când un om mă pălmuieşte?

M: Vei reacţiona în funcţie de caracterul tău, înnăscut sau dobândit.

Î: Este asta inevitabil? Lumea şi eu însumi, suntem oare condamnaţi să rămânem aşa cum suntem?

M: Un bijutier care vrea să remodeleze un ornament, mai întâi îl topeşte într-o masă de aur inform, în acelaşi fel, tu trebuie să te întorci la starea ta originară înainte ca un nou nume şi o nouă formă să se poată ivi. Moartea este esenţială pentru reînnoire.

Î: Tu insişti mereu pe necesitatea de a trece dincolo, de a sta deoparte, de a trăi în solitudine. Tu abia de foloseşti cuvintele "just" şi "fals". De ce?

M: Este just a fi tu însuţi, este fals a nu fi. Tot restul este condiţionat. Tu eşti nerăbdător să separi justul de fals pentru că ai nevoie de o anumită bază pentru a acţiona. Tu eşti mereu în căutare de a face ceva. Dar o acţiune întemeiată pe o motivaţie personală, pe o scară de valori orientată către un scop particular, este mai rea decât inacţiunea, căci fructele ei sunt întotdeauna amare.

Î: Sunt Trezia şi iubirea unul şi acelaşi lucru?

M: Desigur. Trezia este dinamică, iubirea este existentă. Trezia este iubirea în acţiune. Prin ea însăşi mintea poate actualiza numeroase posibilităţi, dar dacă ele nu-s inspirate de iubire rămân fără de valoare. Iubirea precede creaţia. Fără ea nu este decât haos.

Î: în Trezie, unde este acţiunea?

M: Eşti atât de incurabil funcţional! Dacă nu există tumult, mişcare, agitaţie tu n-o numeşti acţiune. Haosul este mişcare de dragul mişcării. Adevărata acţiune nu deplasează; ea transformă. O schimbare de loc nu este decât pură deplasare; o schimbare în inimă este un act. Amintiţi-vă numai ca nimic perceptibil nu este real. Activitatea nu este acţiune. Acţiunea este ascunsă, necunoscută, incognoscibilă. Tu nu poţi să-i cunoşti decât roadele.

Î: Nu este Dumnezeu creatorul a tot ce există?

M: De ce introduci un creator exterior? Lumea se recreează pe sine însăşi din sine însăşi. Este un proces nesfârşit, tranzitoriul generând tranzitoriul. Egoul tău este cel care te determină să gândeşti că există un creator. Tu creezi un Dumnezeu după propria ta imagine, oricât de jalnică ar fi imaginea ta. Prin intermediul filmului minţii tale tu proiectezi o lume şi totodată un Dumnezeu pentru a-i da o cauză si un scop. Totul este o simplă închipuire - alung-o!

Î: Cât de greu este să percepi lumea ca fiind pur mentală! Realitatea tangibilă a acesteia pare să fie extrem de convingătoare.

M: în asta constă misterul imaginaţiei - ea pare atât de reală! Poţi să fii celibatar sau căsătorit, călugăr sau cap de familie; nu acesta-i punctul important. Eşti sclavul imaginaţiei tale sau nu eşti? Orice decizie vei lua. orice muncă vei întreprinde, vor fi obligatoriu întemeiate pe imaginaţie, pe presupuneri care se pretind fapte.

Î: Eu sunt aici, aşezat chiar în faţa ta. Ce este imaginar în asta?

M: Totalitatea. Chiar şi spaţiul şi timpul sunt imaginare.

Î: Asta înseamnă că eu nu exist?

M: Nici eu nu exist, Toată existenţa este imaginară

Î: Este fiinţa, de asemenea, imaginară?

M: Fiinţa pură, care umple totul şi care este dincolo de toate, nu este existenţa care este limitată. Orice limitare este imaginară Numai ceea ce-i nelimitat este real.

Î: Atunci când mă priveşti, ce vezi tu?

M: Te văd pe tine închipuindu-ţi că eşti.

Î: Sunt mulţi ca mine. Totuşi noi suntem diferiţi.

M: Totalitatea tuturor proiecţiilor este ceea ce numim maha-maya, Marea Iluzie.

Î: Dar când te priveşti pe tine, ce anume vezi?

M: Depinde cum privesc. Atunci când privesc prin mijlocirea minţii, eu văd nenumăraţi oameni. Când privesc de dincolo de minte, eu văd martorul. Dincolo de martor este intensitatea infinită a vacuităţii şi a tăcerii.

Î: Cum să mă port cu oamenii?

M: De ce să faci planuri, şi în ce scop? Astfel de întrebări dovedesc îngrijorare. Relaţia este un lucru viu. Fii în pace cu Sinele tău lăuntric şi vei fii în pace cu toată lumea.

Realizează că tu nu eşti stăpânul a ceea ce se întâmplă, că nu poţi controla viitorul, decât, poate, în chestiunile pur tehnice. Relaţiile umane nu se pot planifica, fund prea bogate şi prea variate. Doar fii înţelegător, dă dovadă de compasiune, eliberează-te de căutarea de sine.

Î: Neîndoielnic, eu nu sunt stăpânul a ceea ce se întâmplă, ci mai degrabă sclavul a ceea ce se întâmplă.

M: Nu fii nici stăpân, nici sclav. Rămâi distant!

Î: Oare asta implică evitarea acțiunii?

M: Tu nu poți să eviți acțiunea. Ea se întâmplă, ca toate celelalte.

Î: Acțiunile mele, cu siguranță, eu pot să le controlez.

M: încearcă. Curând vei vedea că faci ceea ce trebuie făcut.

Î: Eu pot să acționez în funcție de voința mea.

M: Tu îți cunoşti voința numai după ce ai acționat.

Î: Îmi amintesc dorințele mele, alegerile pe care le-am făcut, deciziile pe care le-am luat şi acționez în consecință.

M: Atunci memoria ta este cea care decide, nu tu.

Î: Unde intervin eu?

M: Tu faci lucrul acesta posibil acordându-i atenție.

Î: Există oare liberul arbitru? Nu sunt eu liber să doresc?

M: Ah, nu! Tu eşti constrâns să doreşti, în India, însăşi ideea de liber arbitru este inexistentă; ea pare atât de ridicolă încât nu există nici un cuvânt pentru ea. Voința este angajament, fixare, sclavie.

Î: Eu sunt liber să-mi aleg limitările.

M: Tu trebuie să fii liber mai întâi. Pentru a fi liber în lume tu trebuie să fii liber de lume. Altminteri trecutul tău decide pentru tine şi pentru viitorul tău. Tu eşti prins între ceea ce s-a. întâmplat şi ceea ce trebuie să se întâmple. Numeşte asta destin sau karma, dar niciodată - libertate. Mai întâi reîntoarce-te lai adevărata ta ființă şi apoi acționează din inima iubirii.

Î: Unde este, în manifestat, marca ne-manifestatului?

M: Nu este nici una. Din clipa în care începi să cauți marca ne-manifestatului, manifestatul se dizolvă. Dacă încerci sa înțelegi ne-manifestatul cu ajutorul minții, tu treci imediat dincolo de minte, după cum atunci când răscoleşti focul cu un băț de lemn tu arzi bătui. Foloseşte-ți mintea ca să investighezi ne-manifestatul. Fii precum puiul care loveşte coaja oului cu ciocul său: a specula despre viața din afara cojii i-ar fi de puțin folos, dar a da lovituri cu ciocul în coaja oului sfarmă coaja din interior şi eliberează puişorul. Ca şi el, sparge mintea din interior prin investigarea şi prin punerea în evidență a contradicțiilor şi absurdităților ei.

Î: De unde vine năzuința de a sparge coaja?

M: Din ne-manifestat.

73. MOARTEA MINȚII ESTE NAŞTEREA ÎNȚELEPCIUNII

Întrebare: înainte ca cineva să-şi poată realiza adevărata sa natură, n-ar trebui, mai întâi, să fie o persoană? Oare ego-ul n-are nici o valoare?

Maharaj: Persoana e de prea puțin folos. Ea este profund implicată în propriile ei treburi şi este complet ignorantă cu privire la adevărata ei ființă. Dacă conştiința-martor nu începe să mizeze pe persoană şi aceasta din urmă nu devine obiectul observării, mai degrabă decât subiectul ei, realizarea nu este posibilă. Martorul este cel care face ca realizarea să fie dezirabilă şi realizabilă.

Î: Prin urmare, în viața unei persoane apare un moment în care ea devine martorul.

M: Ah, nu. Persoana, prin ea însăşi, nu va deveni martorul. Este ca şi cum ai aştepta ca, în decursul timpului, o lumânare stinsă să înceapă să ardă. Persoana poate să rămână în obscuritatea ignoranței pentru totdeauna, dacă flacăra Treziei n-o atinge.

Î: Cine aprinde lumânarea?

M: Gurul. Cuvintele sale, prezența sa. In India, foarte adesea poate fi o mantra. Odată ce lumânarea este aprinsă, flacăra va consuma lumânarea.

Î: De ce este mantra atât de eficientă?

M: Repetarea constantă a unei mantra este un lucru pe care persoana nu-l face de dragul ei înşişi. Beneficiarul nu este persoana, întocmai cum nici lumânarea nu creşte prin ardere.

Î: Poate persoana, de una singură, să devină conştientă de ea însăşi?

M: Da, asta se produce uneori ca urmare a unei mari suferințe. Gurul vrea să te cruțe de durerile fără de sfârşit. Iată grația sa. Chiar şi atunci când nu descoperi un Guru exterior, există întotdeauna sadgurul, Gurul interior, care îndrumă şi ajută dinăuntru. Cuvintele "exterior" şi "interior" se referă numai la corp; în realitate totul este una, externul nefiind decât o proiecție a internului. Trezia se manifestă ca venind dintr-o dimensiune mai înaltă.

Î: Ce deosebire există între ceea ce era înainte ca scânteia să se producă si ceea ce este după aceea?

M: înainte ca scânteia să se producă nu există martor ca să perceapă deosebirea. Persoana poate să fie conştientă, dar ea nu este prezentă în propria ei conştiință, nu-şi dă seama că este conştientă. Ea se identifică complet cu ceea ce gândeşte, simte şi experimentează, întunecimea care domneşte în ea

este propria ei creație. Când întunericul este cercetat, el se dizolvă. Gurul este cel care sădeşte (în persoană) dorința de a cerceta, de a pune sub semnul întrebării. Cu alte cuvinte, deosebirea dintre persoană şi martor este ca diferența dintre a se cunoaşte şi a nu se cunoaşte pe sine. Când domneşte armonia (sattva), lumea este văzută în conştiință ca fiind de natura conştiinței; dar când apar activitatea şi pasivitatea (rajas şi tamas), ele fac totul obscur, denaturând totul, şi vezi falsul ca fiind real.

I: Ce poate să facă persoana pentru a se pregăti pentru venirea gurului?

M: Chiar dorința de a fi pregătit semnifică faptul că gurul a venit şi flacăra este aprinsă. El poate să fie o frază auzită la întâmplare, sau o pagină dintr-o carte; grația gurului acționează într-un mod misterios.

Î: Nu există oare pregătirea făcută de tine însuți? Auzim atât de mult vorbindu-se de sadhana yoga.

M: Nu persoana este cea care face sadhana. Persoana nu este decât agitație şi rezistență până la capăt. Martorul este cel care acționează asupra persoanei, asupra totalității iluziilor ei trecute, prezente şi viitoare.

Î: Cum ştim noi că cea ce spui este adevărat? Cu toate că ceea ce spui formează un tot şi este liber de contradicții interioare, cum putem noi să fim siguri că vorbele tale nu sunt produsul unei imaginații fertile, nutrită şi îmbogățită prin constante repetări?

M: Dovada adevărului rezidă în efectele lui asupra celui care ascultă.

Î: Cuvintele pot avea efecte dintre cele mai puternice. Auzind sau repetând cuvinte, poți experimenta diferite forme de transe. Experiențele ascultătorului pot fi induse şi ele nu pot fi considerate ca o dovadă.

M: Efectul nu este în mod necesar o experiență. El poate fi o transformare de caracter, de motivații, o schimbare în relațiile cu alții şi cu tine însuți. Transele şi viziunile provocate de cuvinte, de droguri, sau de orice alt mijloc senzorial sau mental sunt temporare şi neconcludente. Adevărul a ceea ce se spune aici este neclintit şi veşnic. Şi dovada lui se găseşte în auditor, în schimbarea profundă şi permanentă prin care trece întreaga lui ființă. Acesta nu este un lucru de care se poate îndoi, dacă nu cumva îşi pune la îndoială propria lui existență, ceea ce este de neconceput. Când experiența mea devine propria ta experiență, ce dovadă mai bună vrei?

Î: Cel care experimentează este dovada experienței lui.

M: Exact, dar cel care experimentează n-are nevoie de nici o dovadă. "Eu sunt şi eu ştiu că sunt". Tu nu poți să ceri dovezi suplimentare.

Î: Poate să existe o cunoaştere veritabilă a lucrurilor?

M : In domeniul relativului, da. în absolut, nu există lucruri. A şti că nimic nu este - iată adevărata cunoaştere.

Î: Care este legătura dintre relativ şi absolut?

M: Sunt identice.

Î: Din ce punct de vedere sunt identice?

M: Când cuvintele au fost rostite, apare tăcerea. Când relativul este depăşit, rămâne absolutul. Tăcerea care se instalează după ce cuvintele au fost pronunțate, este oare diferită de tăcerea care exista înainte ca ele să fie? Tăcerea este una, şi fără ea noi n-am putea auzi cuvintele. Ea este întotdeauna acolo — în spatele cuvintelor. Mută-ți atenția de la cuvinte la tăcere şi o vei auzi. Mintea tânjeşte după experiență, a cărei amintire ea o ia drept cunoaştere. Jnaninul este dincolo de orice experiență şi memoria lui este golită de trecut. El nu este legat absolut de nimic în particular, însă mintea vrea formulări şi definiții, ea este întotdeauna avidă să reducă realitatea la o formă verbală. Despre orice lucru ea vrea o idee, căci, fără idei, mintea nu există. Realitatea este singură prin esență, dar mintea nu vrea s-o lase singură, şi se ocupă, în loc, de ireal. Şi totuşi asta-i tot ceea ce poate mintea să facă - să descopere irealul ca ireal.

Î: Şi să vadă realul ca real?

M: Nu există o astfel de stare precum vederea realului. Cine este ca să vadă ce? Tu nu poți decât să fii real - ceea ce şi eşti, de altfel. Problema nu-i decât mentală. Abandonează toate ideile false, asta-i tot. N-ai nevoie de idei juste, nu există aşa ceva.

Î: De ce atunci suntem încurajați să căutăm realul?

M: Mintea trebuie să aibă un scop. Pentru a o încuraja să se elibereze de ireal i se promite ceva în schimb, în realitate, nu este nevoie de scop. Faptul de a fi liber de fals este bun în sine, răsplata nu e necesară. Este ca şi cum ai fi curat - faptul în sine este propria sa răsplată.

Î: Nu cumva răsplata este cunoaşterea de sine?

M: Răsplata cunoaşterii de sine este eliberarea de Sinele personal. Tu nu poți cunoaşte cunoscătorul, căci tu eşti cunoscătorul. Faptul cunoaşterii este dovada cunoscătorului. Tu n-ai nevoie de o altă dovadă. Cunoscătorul cunoscutului nu poate fi cunoscut. După cum lumina nu este cunoscută decât prin culori, tot aşa cunoscătorul nu este cunoscut decât în cunoaştere.

Î: Este cunoscătorul doar o deducţie?

M: Tu îţi cunoşti trupul, mintea şi sentimentele. Eşti tu doar o deducţie?

Î: Eu sunt o deducţie pentru alţii, dar nu şi pentru mine însumi.

M: Aşa sunt şi eu. O deducţie pentru tine, dar nu pentru mine însumi. Eu mă cunosc pe mine ca fiind eu însumi, după cum tu te cunoşti a fi un om ca fiind unul. Nu-ţi petreci timpul ca să-ţi tot aminteşti că eşti un om. Numai când umanitatea ta este pusă în discuţie, tu o afirmi. In mod asemănător, eu ştiu că sunt totul. Nu-i nevoie să tot repet: "Eu sunt totul, eu sunt totul...". Numai dacă mă particularizezi, dacă mă iei drept o persoană, se întâmplă ca eu să protestez. După cum tu eşti, tot timpul, un om, tot aşa eu sunt ceea ce sunt - tot timpul. Tu eşti, dincolo de orice îndoială, ceea ce este imuabil în tine.

Î: Când te întreb: "Cum de ştii că eşti un jnanin", tu răspunzi: "Eu nu descopăr în mine nici o dorinţă. Oare nu-i asta o dovadă?"

M: Chiar dacă aş fi plin de dorinţe, eu n-aş fi mai puţin ceea ce sunt.

Î: Eu, plin de dorinţe şi tu, plin de dorinţe; unde ar fi diferenţa?

M: Tu te identifici cu dorinţele tale şi devii sclavul lor. Pentru mine dorinţele nu sunt decât nişte lucruri printre altele, simpli nori pe cerul mental, şi nu mă simt cu nimic constrâns să acţionez în conformitate cu ele.

Î: Cunoscătorul şi cunoaşterea sunt oare unul şi acelaşi lucru, sau două lucruri diferite?

M: Amândouă. Cunoscătorul este nemanifestatul, cunoscutul este manifestatul. Cunoscutul este întotdeauna în mişcare, se schimbă, n-are o formă determinată, nici locuinţă proprie. Cunoscătorul este suportul imuabil al întregii cunoaşteri. Cunoscătorul şi cunoaşterea au nevoie unul de celălalt, dar realitatea se află dincolo. Jnaninul nu poate fi cunoscut, deoarece nu există nimeni de cunoscut. Când există o persoană, tu poţi să spui ceva despre ea, dar când nu există nici un fel de identificare de sine cu particularul, ce se poate spune? Unui jnanin tu poţi să-i spui orice; întrebarea lui va fi întotdeauna: "Despre cine vorbeşti? Nu există o asemenea persoană", întocmai cum tu nu poţi să spui nimic despre univers deoarece el include toate lucrurile, tot aşa nimic nu se poate spune despre un jnanin, căci el este totul şi totuşi nimic în particular. Tu ai nevoie de un cârlig ca să-ţi agăţi tabloul de el; dacă nu există nici un cârlig, de ce va fi agăţat tabloul tău? Pentru a localiza un lucru ai nevoie de spaţiu, pentru a situa un eveniment ai nevoie de timp; dar ceea ce este în afara timpului şi a spaţiului desfide orice manipulare. El face fiecare lucru perceptibil, şi totuşi el însuşi este dincolo de percepţie. Mintea nu poate să cunoască ceea ce o depăşeşte, dar mintea este cunoscută de ceea ce este dincolo de ea. Jnaninul nu cunoaşte nici naşterea, nici moartea; existenţa şi non-existenţa sunt acelaşi lucru pentru el.

Î: Când trupul tău moare, tu rămâi.

M: Nimic nu moare. Trupul nu este decât închipuit. El nu există.

Î: înainte ca un alt secol să treacă, tu vei fi mort pentru toţi cei aflaţi în preajma ta. Trupul tău va fi acoperit cu flori, apoi ars şi cenuşa împrăştiată. Aceea va fi experienţa noastră. Care va fi a ta?

M: Timpul va ajunge la sfârşitul său. Este ceea ce se numeşte Marea Moarte (mahamrityu), moartea timpului.

Î: înseamnă oare că universul şi conţinutul lui îşi vor afla sfârşitul?

M: Universul este experienţa ta personală. Cum poate ea să fie afectată? Tu ţii, timp de două ore, o conferinţă: când ea s-a terminat, unde s-a dus? Ea s-a topit în tăcerea în care începutul, mijlocul şi sfârşitul conferinţei sunt contopite. Timpul a ajuns la o oprire, el era, dar nu mai este. Tăcerea după o viaţă de vorbit şi tăcerea după o viaţă de tăcere sunt aceeaşi tăcere. Nemurirea este eliberarea de senzaţia "eu sunt". Şi totuşi asta nu este extincţie. Dimpotrivă, ea este o stare infinit mai reală, mai conştientă şi mai fericită decât poţi tu să concepi. Numai că conştiinţa de sine nu mai este.

Î: De ce Marea Moarte a minţii coincide cu "mica moarte" a trupului?

M: Nu coincide! Tu poţi să mori o sută de morţi fără nici o întrerupere în tumultul mental. Sau poţi să-ţi păstrezi trupul şi să mori numai în minte. Moartea minţii este naşterea înţelepciunii.

Î: Persoana piere şi rămâne numai martorul.

M: Cine rămâne ca să zică: "Eu sunt martorul?". Când nu există nici un "eu sunt", unde este martorul? în starea atemporală nu este nici un sine în care să-ţi găseşti refugiul.Omul care duce un pachet, este neliniştit la ideea de a-l pierde - el este conştient-de-pachet. Omul care nutreşte sentimentul de "eu sunt", este conştient de sine. Jnaninul nu se agaţă de nimic şi nu se poate spune că este conştient. Şi totuşi el nu este inconştient. El este chiar inima Treziei. Noi îl numim digambara, îmbrăcat de spaţiu, Cel Dezgolit, cel care este dincolo de orice aparenţă. Nu se găseşte nici un nume sau nici o formă sub care se poate spune că există, totuşi el este singurul care este cu adevărat.

Î: Nu pot să pricep asta.

M: Cine poate? Mintea îşi are limitele ei. Este de ajuns să te aducă la frontierele cunoaşterii şi să te facă să înfrunţi imensitatea necunoscutului. Scufundarea în el îţi aparţine.

Î: Dar martorul? Este el real sau ireal?

M: Este şi real şi ireal. El este ultimul vestigiu al iluziei, prima atingere a realului. A spune: "Eu nu

sunt decât martorul este şi fals şi adevărat; fals din cauza lui "eu sunt", adevărat din cauza martorului. Este mai bine să spui: "este privirea-martor" Din clipa în care spui: "eu sunt", întregul univers se naşte în acelaşi timp cu creatorul său.

Î: O altă întrebare: putem noi să vizualizăm persoana şi Sinele ca fiind doi fraţi, cel mic şi cel mare? Fratele mic este răutăcios şi egoist, necuviincios şi neastâmpărat, pe câtă vreme cel mare este inteligent şi blând, chibzuit şi plin de tact, liber de conştiinţa trupului cu dorinţele şi fricile ei. Fratele mai mare îl cunoaşte pe cel mic, însă cel mic îl ignoră pe cel mare şi se socoteşte a fi cu totul singur. Gurul vine şi îi spune celui mai mic: "Tu nu eşti singur, tu provii dintr-o familie foarte bună, fratele tău este un om remarcabil, înţelept şi blând şi te iubeşte foarte mult. Adu-ţi aminte de el, gândeşte-te la el, găseşte-l, slujeşte-l, şi vei deveni una cu el".Aşadar, chestiunea este de a şti dacă, în noi, sunt doi, cel personal şi cel individual, Sinele fals şi Sinele adevărat, ori asta nu este decât o metaforă?

M: Sunt amândoi. Ei par a fi doi, dar prin investigare se constată că sunt unul. Dualitatea durează numai atâta timp cât nu este pusă sub semnul întrebării. Dacă examinăm trinitatea: minte, sine şi spirit (vyakti, vyakîa, avyakta), ele devin unicitate. Acestea nu sunt decât moduri de experienţă: ataşamentul, detaşarea, transcendenţa.

Î: Ipoteza ta că noi suntem într-o stare de vis face ca poziţia ta să fie de neclintit. Oricare ar fi obiecţia pe care o ridicăm, tu îi tăgăduieşti pur şi simplu valabilitatea. Nu se poate discuta cu tine!

M: Dorinţa de a discuta nu este, nici ea, decât o dorinţă. Dorinţa de a şti, dorinţa de a avea putere, chiar şi dorinţa de a exista nu-s decât dorinţe. Fiecare doreşte să fie, să supravieţuiască, să continue, căci nici unul nu este sigur de el însuşi. Dar toţi sunt nemuritori. Tu te faci pe tine însuţi muritor când te iei drept corpul.

Î: Din moment ce tu ţi-ai găsit libertatea, n-ai putea să-mi dai şi mie un pic?

M: De ce un pic? Ia-o toată. Ia-o! Este acolo pentru a fi luată. Dar ţie ţi-e frică de ea!

Î: Swami Ramdas a trebuit să facă faţă unei cerinţe asemănătoare. Câţiva dintre cei devotaţi s-au adunat în jurul lui într-o zi şi s-au apucat să-i ceară stăruitor eliberarea. Swami Ramdas a ascultat surâzând şi apoi, devenind deodată serios, le-a zis; "Puteţi s-o aveţi, aici şi acum, libertatea absolută şi permanentă. Cine o vrea, să vină în faţă." Nimeni nu s-a mişcat. De trei ori a repetat el oferta. Nimeni n-a acceptat-o. Apoi a zis: "Oferta este retrasă".

M: Ataşamentul distruge curajul. Cel care dă este întotdeauna gata să dea. Cel care ia este absent. Libertatea înseamnă a da drumul. Oamenii nu vor pur şi simplu să lase lucrurile să meargă, să se ducă. Ei nu ştiu că finitul este preţul infinitului, după cum moartea este preţul nemuririi. Maturitatea spirituală se află în promptitudinea de a da drumul la totul. Renunţarea este primul pas. Dar adevărata renunţare stă în realizarea faptului că noi n-avem nimic de renunţat, căci nimic nu este al nostru. Este ca şi în somnul profund - nu renunţi la patul tău atunci când adormi, îl uiţi numai.

74. ADEVĂRUL ESTE AICI ŞI ACUM

Întrebare: Iată întrebarea mea: care este dovada adevărului? Adepţii oricărei religii - fie aceasta metafizică sau politică, filozofică sau etică - sunt convinşi că al lor este singurul adevăr, că toate celelalte sunt false şi ei consideră că dovada adevărului este convingerea lor neclintită. "Eu sunt convins, deci asta trebuie să fie adevărat", spun ei. Mie mi se pare că nici o filozofie sau religie, nici o doctrină sau ideologie, oricât de completă, oricât de liberă de contradicţii interioare şi oricât de atractivă ar fi ea, nu poate fi dovada propriului ei adevăr. Ele sunt precum veşmintele pe care le purtăm, care se schimbă cu timpul şi circumstanţele, şi care urmează moda.

Aşadar, poate să existe o religie, sau o filozofie, care să fie adevărată şi care să nu depindă de convingerea cuiva? Nici de scripturi, căci, şi aici, ele depind de credinţa pe care o ai în ele. Există vreun adevăr care să nu se întemeiază pe credinţă, care să nu fie subiectiv?

Maharaj: Ce gândeşti despre ştiinţă?

Î: Ştiinţa se învârte în cerc, ea se termină acolo unde începe - cu simţurile. Ea se ocupă de experienţe, iar experienţele sunt subiective. Niciodată două persoane nu pot face aceeaşi experienţă, chiar dacă ele o exprimă în aceleaşi cuvinte.

M: Trebuie să cauţi adevărul dincolo de minte.

Î: Domnule, am avut destule transe. Orice drog poate să le provoace ieftin şi rapid. Chiar şi stările de samadhi clasice, induse de practici respiratorii sau mentale, nu sunt cu mult diferite. Există samadhi-uri datorate oxigenului, cele care sunt datorate bioxidului de carbon şi samadhi-uri auto-induse, produse prin repetarea unei formule sau a unei suite de gânduri. Monotonia este spornică. Eu nu pot să accept samadhi-ul, oricât ar fi de sublim, ca pe o dovadă a adevărului.

M: Samadhi este dincolo de experienţă. Este o stare fără calitate.

Î: Absenţa experienţei este din cauza neatenţiei. Ea reapare odată cu atenţia. A-ţi închide ochii nu neagă lumina. A atribui realitate stărilor negative nu ne va duce departe. Negaţia însăşi conţine o

afirmație.

M: Intr-un fel ai dreptate. Dar tu nu vezi că ceri dovada adevărului, fără a explica ce adevăr ai tu în minte, şi ce gen de dovadă te-ar putea satisface? Poţi să dovedeşti orice, cu condiția să ai încredere în dovada ta. Dar ce va dovedi că dovada ta este adevărată? Eu pot să te fac cu uşurință să admiți că tu nu ştii decât un singur lucru - că tu exişti - că tu eşti singura dovadă despre orice. Dar eu nu identific simpla existență cu realitatea. Existența este momentană, mereu în timp şi în spațiu, în timp ce realitatea este neschimbătoare şi impregnează totul.

Î: Domnule, eu nu ştiu ce este adevărul şi nici ce anume ar putea să-l dovedească. Te rog, nu mă lăsa în seama singurelor mele resurse, căci n-am nici una. Aici tu eşti cel care cunoaşte adevărul - nu eu.

M: Tu refuzi mărturia ca dovadă a adevărului, experiența altora nu-ți este de nici un folos, tu refuzi să tragi concluzii din afirmațiile convergente ale unui mare număr de martori independenți; aşadar, tu trebuie să-mi spui care este dovada adevărului care-ți va da satisfacție, care este proba căreia îi acorzi valoarea unei dovezi?

Î: Ca să fiu sincer, eu nu ştiu ce anume constituie o dovadă.

M: Nici chiar propria ta experiență?

Î: Nici experiența mea, nici chiar existența mea. Şi una şi alta depind de faptul că eu sunt conştient.

M: Şi ca tu să fii conştient, de ce anume depinde?

Î: Nu mai ştiu. La început, aş fi spus: de trupul meu; acum înțeleg că trupul este ceva secundar, nu primordial şi nu poate fi considerat ca o dovadă a existenței.

M: Mă bucur că ai abandonat ideea "eu sunt corpul", principala sursă de eroare şi suferință.

Î: Am abandonat-o intelectual, dar sentimentul de a fi ceva particular, de a fi o persoană, mai persistă încă în mine. Pot să spun: "eu sunt", dar ce anume sunt, nu pot spune. Eu ştiu că exist, dar nu ştiu ce anume există. Degeaba am întors problema pe toate părțile, eu rămân în fața necunoscutului.

M: Chiar ființa ta este realul.

Î: De bună seamă că noi nu vorbim despre acelaşi lucru. Eu nu sunt o ființă abstractă. Sunt o persoană, limitată şi conştientă de [imitările ei. Eu sunt un fapt, dar unul dintre cele mai lipsite de substanță. Nu pot să clădesc nimic pe existența mea efemeră în calitate de persoană.

M: Cuvintele tale sunt mai înțelepte decât tine! Ca persoană, existența ta este tranzitorie. Dar eşti tu numai o persoană? Eşti tu o persoană câtuşi de puțin?

Î: Cum pot să-ți răspund? Sentimentul meu de a exista dovedeşte numai că eu sunt. Nu dovedeşte nimic din ceea ce nu depinde de mine. Eu sunt relativ, deopotrivă creatura şi creatorul relativului. Dovada absolută a adevărului absolut – care este, unde este? E oare cu putință ca simpla senzație "eu sunt" să fie dovada realității?

M: Fireşte că nu. "Eu sunt" şi "lumea este" sunt relaționale şi condiționate. Ele se datorează tendinței minții de a proiecta nume şi forme.

Î: Nume şi forme, idei şi convingeri, dar nu adevăr. Dacă n-ai fi fost tu, eu aş fi acceptat relativitatea fiecărui lucru, inclusiv a adevărului, şi aş fi învățat să trăiesc după postulate. Dar eu te întâlnesc şi te aud vorbind despre Absolut ca fiind la îndemână şi, de asemenea, ca fiind suprem dezirabil. Cuvinte precum pace, beatitudine, eternitate, nemurire îmi captivează atenția, ca şi cum ele mi-ar oferi o eliberare de durere şi de frică. Instinctele mele înnăscute - cele care mă îndeamnă să caut plăcerea - şi curiozitatea mea sunt trezite, şi eu încep să explorez lumea pe care tu mi-ai deschis-o. Totul aici pare cât se poate de atractiv şi fireşte că întreb: poate cineva să-o atingă? Este ea reală?

M: Tu eşti ca un copil care spune: "dovedeşte că zahărul este dulce şi doar atunci îl voi mânca". Dovada dulceții se găseşte în gură, nu în zahăr. Ca să ştii că este dulce, trebuie să-l guşti; nu există o altă cale. Fireşte, tu începi prin a întreba: "este acesta zahăr? este dulce?" şi accepți asigurările mele până ce îl guşti. Numai atunci se dizolvă toate îndoielile, iar cunoaşterea ta devine de primă mână şi de nezdruncinat. Nu-ți cer să mă crezi. Doar să ai încredere în mine îndeajuns ca să începi. Fiecare pas se dovedeşte şi se neagă pe sine. S-ar părea că tu vrei ca dovada adevărului să preceadă adevărul. Şi care va fi atunci dovada dovezii ? Vezi, tu cazi într-o argumentație regresivă. Pentru a opri acest regres tu trebuie să încetezi a mai cere dovezi şi să accepți, măcar pentru o clipă, ceva ca fiind adevărat. Nu contează cu adevărat ce este. Poate fi Dumnezeu, sau eu, sau propriul tău sine. In orice caz tu accepți ca adevărate un lucru sau o persoană necunoscute. Dacă vei acționa în funcție de adevărul la care ai aderat, chiar şi momentan, asta te va duce foarte curând la pasul următor. Este ca şi cum te-ai urca într-un copac pe întuneric - tu poți apuca ramura următoare numai când te-ai cățărat deja pe cea care o precede. In ştiință aceasta se numeşte apropiere experimentală. Pentru a face dovada unei teorii trebuie să faci un experiment urmând modul de funcționare stabilit de cei care au făcut experimentul înaintea ta. In căutarea spirituală lanțul de experiențe pe care trebuie să-l parcurgi este numit yoga.

Î: Sunt atât de multe yoga; pe care să o aleg?

M: Fireşte, fiecare jnanin va sugera calea propriei sale realizări pentru că aceasta este cea pe care o cunoaşte în modul cel mai intim. Dar cei mai mulţi dintre ei sunt foarte deschişi şi îşi adaptează indicaţiile la nevoile căutătorului. Toate căile te duc la purificarea minţii. Mintea impură este opacă la adevăr, mintea pură este transparentă. Adevărul poate fi văzut prin ea cu uşurinţă şi cu claritate.

Î: îmi pare rău, dar mi se pare că sunt incapabil să-mi exprim dificultăţile. Eu cer o dovadă a adevărului, şi când colo primesc metode pentru a-l atinge. Presupunând că urmez aceste metode şi ajung la o stare sublimă, cum voi ajunge eu să ştiu că starea mea este autentică? Toate religiile presupun credinţa şi promite extaze. Oare extazul vine de la real sau este un produs al credinţei? Căci, dacă el este o stare indusă, atunci nu mă interesează. Să luăm creştinii care spun: "Isus este Mântuitorul nostru, credeţi şi veţi fi izbăviţi de păcat". Când întreb un creştin care păcătuieşte, cum se face că nu a fost izbăvit de păcat, în ciuda credinţei lui în Christos, el răspunde: "Credinţa mea nu este perfectă". Iarăşi ne aflăm într-un cerc vicios: fără credinţă perfectă - nici o mântuire, fără mântuire - nici o credinţă perfectă, deci nici mântuire. Se impun condiţii care sunt de neîndeplinit, şi apoi suntem învinovăţiţi pentru neîndeplinirea lor.

M: Tu nu realizezi faptul că starea ta de veghe actuala este o stare de ignoranţă, întrebările tale despre dovada adevărului vin din ignorarea realităţii. Tu intri în contact cu stările tale mentale şi senzoriale în conştiinţă, în punctul lui "eu sunt", în vreme ce realitatea nu este mediată, nu poţi să intri în contact cu ea şi nici s-o experimentezi. Tu consideri dualitatea într-atât de necontestat, încât nici măcar n-o remarci, în timp ce pentru mine varietatea şi diversitatea nu creează separaţie. Tu îţi imaginezi că realitatea este ceva separat de nume şi de forme, în vreme ce pentru mine numele şi formele sunt expresiile mereu schimbătoare ale realităţii, iar ele nu sunt separate de ea. Tu ceri dovada adevărului, în timp ce pentru mine întreaga existenţă este o dovadă. Tu separi existenţa de fiinţă şi fiinţa de realitate, în timp ce pentru mine totul este una. Oricât de convins ai fi tu de adevărul stării tale de veghe, tu nu pretinzi că ea este permanentă şi neschimbătoare, aşa cum fac eu când vorbesc despre a mea. Cu toate acestea eu nu văd nici o deosebire între noi doi, decât că tu îţi imaginezi nişte lucruri, ceea ce eu nu fac.

Î: Tu începi prin a mă descalifica pentru că pun întrebări cu privire la adevăr, apoi mă acuzi de imaginaţie! Ceea ce pentru tine este imaginaţie, pentru mine este realitate.

M: Până când nu cercetezi, eu nu te acuz de nimic, îţi cer doar să pui întrebări pertinente, în loc să cauţi dovada unui adevăr pe care nu-l cunoşti, examinează dovezile pe care le ai despre ceea ce crezi că ştii. Vei descoperi că nu cunoşti nimic cu certitudine - te încrezi în nişte vorbe auzite. Pentru a cunoaşte adevărul, tu trebuie să traversezi propria ta experienţă.

Î: Eu am o frică straşnică de stările de samadhi, şi de alte transe, oricare ar fi cauzele lor. Un pahar de alcool, o ţigară, o febră, un drog, respiraţia, un cântec, a te scutura, a dansa, a te învârti, rugăciunea, sexul sau postul, mantrele sau vreo abstracţie vertiginoasă pot să mă scoată din starea mea de veghe şi să-mi dea o experienţă extraordinară fiindcă ea nu-mi este familiară. Dar când cauza încetează, efectul se dizolvă şi rămâne doar o amintire, care mă urmăreşte, dar care apoi se şterge. Mai bine să lăsăm deoparte toate mijloacele şi rezultatele lor, căci acestea sunt limitate de mijloace, şi să punem întrebarea într-o formă nouă: poate fi găsit adevărul?

M: Unde se află sălaşul adevărului la care te-ai putea duce să-l cauţi? Şi cum vei şti că l-ai găsit? Ce piatră de încercare vei aduce pentru a-l verifica? Iată că ai revenit la întrebarea ta iniţială: care este dovada adevărului? Trebuie că există ceva viciat în întrebarea ta din moment ce ai tendinţa să o tot repeţi. De ce întrebi care sunt dovezile adevărului? Nu cumva pentru că tu nu cunoşti adevărul de primă mână şi ţi-e frică să nu fii decepţionat? Tu îţi imaginezi că adevărul este un lucru care poartă numele de "adevăr" şi că este ceva avantajos să-l posezi, cu condiţia ca el să fie bun. De aici vine frica fa de a nu fi păcălit. Tu umbli prin prăvălii în căutarea adevărului, dar nu te încrezi în negustori. Te temi de falsuri şi de imitaţii.

Î: Nu mă tem să fiu păcălit. Mă tem să nu mă păcălesc.

M: Insă ignorând motivaţiile tale adevărate tu te păcăleşti singur. Tu ceri adevărul, dar de fapt nu faci decât să cauţi confortul, sperând să-l vezi durând veşnic. Dar nimic, nici o stare a minţii, nu poate dăinui veşnic. In timp şi în spaţiu există întotdeauna o limită, căci timpul şi spaţiul sunt ele însele limitate, iar în atemporal expresia "veşnic" nu are nici un sens. Acelaşi lucru este şi cu "dovada adevărului", în domeniul non-dualităţii fiecare lucru este complet, este propria sa dovadă, propria sa semnificaţie şi propria sa raţiune de a fi. Unde totul este una, nu este nevoie de nici un suport. Tu îţi închipui că permanenţa este dovada adevărului, că ceea ce dăinuie mai mult în timp este oarecum mai adevărat. Timpul devine măsura adevărului, şi din moment ce timpul este în minte, mintea devine arbitrul, şi caută în interiorul ei dovada adevărului - o sarcină cu totul imposibilă şi fără de speranţă!

Î: Domnule, dacă ai spune: "Nimic nu este adevărat, totul este relativ" eu aş fi de acord cu tine, dar tu susţii că există adevărul, realitatea, cunoaşterea perfectă, şi de aceea te întreb: "Ce este el şi cum îl cunoşti"? Şi ce anume .mă va face să spun: "Da, Maharaj avea dreptate"?

M: Tu te-ai ataşat de necesitatea unei dovezi, şi îți trebuie o mărturie, o autoritate, încă îți imaginezi că trebuie să ți se arate adevărul şi să ți se spună: "Uite, aici este adevărul". Dar lucrurile nu stau astfel. Adevărul nu este rezultatul unui efort, capătul unui drum. El este aici şi acum, chiar în setea ta de el şi în căutarea însăşi. El este mai aproape decât mintea şi trupul, mai aproape decât senzația "eu sunt". Tu nu-l vezi pentru că priveşti grea departe de tine însuți, în afara ființei tale profunde. Tu ai făcut din adevăr un obiect şi ceri cu insistență dovezi şi probe conforme cu normele tale, care se pot aplica numai lucrurilor şi gândurilor.

Î: Tot ce înțeleg din ceea ce-mi spui, este că adevărul este dincolo de mine şi că eu nu sunt în măsură să vorbesc despre el.

M: Tu nu numai că eşti în măsură, dar eşti adevărul însuşi. Ceea ce se petrece, este că tu iei falsul drept adevărat.

Î: Tu pari a spune: "Nu cere dovezi pentru adevăr. Ocupate doar de ceea ce nu este adevărat".

M: Descoperirea adevărului se găseşte în discernerea falsului. Tu poți să cunoşti ceea ce nu este adevărul. Ceea ce el este - tu poți doar să fii. Cunoaşterea este în raport cu ceea ce este cunoscut, într-un fel, ea este contraponderea ignoranței. Acolo unde ignoranța nu există, unde este nevoia de a cunoaşte? Nici cunoaşterea nici ignoranța nu au existență proprie. Ele nu sunt decât stări ale minții, iar mintea nu este decât aparența mişcării în conştiință care, în esența ei, este imuabilă.

Î: Adevărul ține de domeniul minții sau este dincolo?

M: Nici una nici alta şi amândouă deopotrivă. Nu se poate exprima prin cuvinte.

Î: Asta aud în mod constant - inexprimabil (anirvachaniyd). Asta nu mă face mai înțelept.

M: Este adevărat că de cele mai multe ori aceasta nu face decât să acopere ignoranța pură. Mintea nu poate lucra decât cu o terminologie fabricată de ea însăşi, ea nu poate să meargă dincolo de ea însăşi. Ceea ce nu este nici senzorial nici mental, şi fără de care, totuşi, nici senzorialul nici mentalul nu pot exista, nu poate fi conținut în ele. Trebuie să înțelegi că mintea are limitele ei - pentru a le depăşi, trebuie să consimți la tăcere.

Î: Putem afirma că acțiunea este dovada adevărului? Este posibil să n-o poți exprima verbal, dar ai putea să o demonstrezi.

M: Nici acțiunea, nici inacțiunea nu dovedesc nimic. Adevărul este dincolo de amândouă.

Î: Poate un om să spună vreodată: "Da, aceasta este adevărat"? Sau se limitează el la negarea falsului? Altfel spus, este adevărul pură negație? Sau apare vreun moment când el devine afirmație?

M: Adevărul nu poate fi descris, dar poate fi experimentat.

Î: Experiența este subiectivă, ea nu poate fi împărtăşită. Experiența ta mă lasă acolo unde sunt.

M: Se poate face experiența adevărului, dar el nu este doar o experiența. Eu îl cunosc şi ți-l pot comunica, dar numai dacă tu eşti deschis față de el. A fi deschis înseamnă a nu vrea nimic altceva.

Î: Eu sunt plin de dorințe şi de frici. Asta înseamnă că nu sunt îndreptățit ca să-l primesc?

M: Adevărul nu este o răsplată pentru o comportare bună şi nici un premiu pentru trecerea câtorva probe. Venirea lui nu poate fi provocată. El este sursa primordială, nenăscută, străveche, a tot ceea ce este. Tu eşti îndreptățit pentru că exişti. Tu n-ai nevoie să meriți adevărul. El este tu însuți. Doar atât, încetează a te îndepărta de el alergând după el. Rămâi liniştit, fii calm.

Î: Domnule, dacă vrei ca trupul meu să fie liniştit, şi mintea mea - calmă, spune-mi cum să fac asta? In conştiința mea eu văd corpul şi mintea mişcate de cauze care scapă controlului meu. Eu sunt complet dominat de ereditate şi de mediul înconjurător. Puternicul "Eu sunt", creatorul universului, poate să fie înlăturat temporar printr-un drog, sau definitiv printr-o picătură de otravă.

M: Din nou, tu te consideri a fi corpul.

Î: Chiar dacă îndepărtez acest corp de oase, de carne şi de sânge ca nefiind eu, eu continui să rămân cu corpul subtil alcătuit din gânduri, din amintiri şi din închipuiri. Dacă le neg şi pe acestea ca nefiind eu, încă mai rămân cu conştiința, care şi ea este tot un fel de corp.

M: Ai perfectă dreptate, dar de ce te opreşti acolo? Mergi dincolo. Tu nu eşti nici conştiința, nici "eu sunt", centrul ei. Ființa ta adevărată este în întregime neconştientă-de-sine-însăşi, complet liberă de orice auto-identificare cu orice ar fi grosier, subtil sau transcendent.

Î: Eu pot să-mi imaginez că sunt dincolo. Dar ce dovadă am? Pentru a fi, eu trebuie să fiu cineva.

M: Este exact invers. Ca să fii, tu nu trebuie să fii nimeni. A gândi că eşti un lucru sau o persoană, înseamnă moarte şi infern.

Î: Am citit că în Egiptul antic oamenii erau admişi să participe la anumite mistere în cursul cărora, sub influența unor droguri sau incantații, erau expulzați din corpurile lor şi făceau realmente experiența de a sta afară din ei înşişi şi de a-şi contempla formele lor fără vlagă. Aceasta avea ca scop să-i convingă de realitatea existenței de după moarte şi să suscite în ei un interes profund pentru destinul lor ultim, interes mai cu seamă profitabil statului şi templului. Totuşi, auto-identificarea cu persoana care poseda corpul rămânea.

M: Corpul este făcut din hrană, aşa cum mintea este constituită din gânduri. Vezi-le aşa cum sunt.

Non-identificarea, când este naturală şi spontană, înseamnă eliberare. Nu-i nevoie să ştii ce eşti. Ajunge să ştii ce nu eşti. Ceea ce tu eşti nu vei cunoaşte niciodată, căci fiecare descoperire îţi revelează noi dimensiuni de cucerit. Necunoscutul nu are nici o limită.

Î: Oare asta implică ignoranţă pentru totdeauna?

M: Aceasta înseamnă că ignoranţa nu a fost niciodată. Adevărul este în descoperire, nu în ceea ce este descoperit. Iar în descoperire nu este nici început nici sfârşit. Repune limitele în discuţie, depăşeşte-le, impune-ţi sarcini aparent imposibile; aceasta este calea.

75. ÎN PACE ŞI TĂCERE TE DEZVOLŢI

Întrebare: Tradiţia indiană ne spune că Gurul este indispensabil. Pentru ce este el indispensabil? Mama este indispensabilă pentru a da un trup copilului, însă sufletul nu ea i-l dă. Rolul ei este limitat. Cum stau lucrurile în privinţa Gurului? Este rolul lui limitat, şi dacă e aşa, în ce anume? Ori el este indispensabil în general, sau chiar în mod absolut?

Maharaj: Lumina cea mai tainică, strălucind paşnic şi veşnic în inimă, este adevăratul Guru. Toate celelalte nu fac decât să arate calea.

Î: Nu Gurul interior mă interesează pe mine, ci acela care arată calea. Unii oameni cred că fără un Guru exterior yoga este inaccesibilă. Ei sunt mereu în căutarea Gurului bun, mergând de la unul la altul. Care este valoarea acestui gen de Guru?

M: Aceştia sunt guru temporari, legaţi de timp. Ii găseşti în toate sferele vieţii. Ai nevoie de ei pentru a dobândi o cunoaştere sau o artă.

Î: O mamă nu este prezentă decât pe durata unei vieţi. Ea începe cu naşterea sa şi se termină cu moartea ei. Ea nu este acolo pentru totdeauna.

M: Ca şi ea, Gurul limitat de timp nu este acolo pentru totdeauna. El îşi împlineşte rostul şi îşi cedează locul altuia. Aceasta este cât se poate de firesc şi nu este nimic de criticat.

Î: Am eu nevoie de un Guru diferit pentru orice gen de cunoaştere sau pentru orice artă?

M: în această materie nu există nici o regulă, afară de una: Gurul exterior este nepermanent, Gurul interior - permanent şi neschimbător, deşi mereu nou în aparenţa şi acţiunea sa.

Î: Care este raportul dintre Gurul interior şi cel exterior?

M: Exteriorul reprezintă interiorul, interiorul acceptă exteriorul - pentru o vreme.

Î: De la cine vine efortul?

M: De la discipol, evident. Gurul exterior dă indicaţiile, cel interior dă forţa; aplicarea vigilentă este a discipolului, Fără voinţă, fără inteligenţă şi fără energie din partea discipolului Gurul exterior este neputincios. Gurul interior oferă şansa sa. Spiritul mărginit şi urmărirea falsului provoacă o criza şi discipolul se trezeşte la propria lui stare, înţelept este cel care nu aşteaptă un şoc ce poate fi foarte violent. **Î:** Este asta o ameninţare?

M: Nu o ameninţare, ci un avertisment. Gurul interior nu se angajează în non-violenţă şi, în anumite momente, el poate fi deosebit de violent, până într-acolo încât să distrugă personalitatea obtuză sau pervertită. Suferinţa şi moartea, ca şi viaţa şi fericirea, sunt instrumentele lui de lucru. Numai în dualitate non-violenţa devine o lege unificatoare.

Î: Trebuie oare ca cineva să se teamă de propriul lui sine?

M: Nu teamă, căci el îţi vrea binele, însă el trebuie să fie luat în serios. El reclamă atenţie şi ascultare; când nu este ascultat, el trece de la persuasiune la constrângere, căci, dacă el poate să aştepte, el nu vrea să fie negat. Dificultatea nu vine de la Guru, interior sau exterior. Gurul este întotdeauna disponibil. Ceea ce lipseşte este discipolul matur. Ce poţi să faci când o persoană nu este pregătită?

Î: Pregătită sau dornică?

M: Amândouă, este acelaşi lucru. In India noi numim asta adhikari. Asta înseamnă atât capabil cât şi îndreptăţit.

Î: Poate Gurul exterior să acorde iniţierea (diksha)?

M: El poate să dea tot felul de iniţieri, dar iniţierea în Realitate trebuie să vină din interior.

Î: Cine dă iniţierea ultimă?

M: Ea este dată de către tine însuţi.

Î: Am impresia că ne învârtim în cerc. La urma urmei, eu nu cunosc decât un singur sine, Sinele actual, empiric. Sinele interior sau superior nu-i decât o idee concepută pentru explicare şi încurajare. Noi vorbim despre ea ca şi cum ar avea o existenţă independentă, existenţă pe care nu o posedă.

M: Atât Sinele exterior cât şi Sinele interior sunt închipuiri. Obsesia de a fi un "eu" necesită o altă obsesie pentru a ne vindeca, aceea de a fi un "supra-eu", aşa cum avem nevoie de un spin ca să-l scoatem pe cel care ne-a intrat în deget, sau de o otravă pentru a neutraliza o altă otravă. Orice afirmaţie cheamă o negaţie, dar acesta este numai primul pas. Următorul, este de a trece dincolo.

Î: Eu înțeleg că am nevoie de un Guru exterior, care să-mi atragă atenția asupra mea însumi şi asupra necesității urgente de a face ceva cu privire la mine. De asemenea, eu înțeleg şi cât de dezarmat poate să fie atunci când e vorba de a opera în mine nişte schimbări profunde. Dar aici, tu îl introduci pe sadguru, Gurul interior, fără de început, neschimbător, rădăcina ființei, promisiunea eternă, țelul sigur. Este el un simplu concept, sau este o realitate?

M: El este singura realitate. Tot restul nu-i decât umbră, aruncată pe fața timpului de complexul corp-minte (deha-buddhi). Evident, chiar şi o umbră este în relație cu realitate, dar în ea însăşi nu este reală.

Î: Eu sunt singura realitate pe care o cunosc. Sadgurul este prezent atâta timp cât mă gândesc la el. Ce câştig eu transferând realitatea asupra lui?

M: Pierderea ta va fi câştigul tău. Când vezi că umbra nu-i decât o umbră, tu încetezi s-o mai urmăreşti. Tu te întorci şi descoperi soarele care era acolo tot timpul - în spatele tău!

Î: Dar Gurul interior, te învață şi el?

M: El îți oferă convingerea că tu eşti eterna, neschimbătoarea realitate-conştiință-iubire în toate aparențele şi dincolo de ele.

Î: O convingere nu este suficientă, trebuie o certitudine.

M: Intru totul just, însă în acest caz certitudinea ia forma curajului. Frica încetează totalmente. Această stare de cutezanță este atât de evident nouă, şi totuşi atât de mult simțită ca fiind a ta, încât n-o poți renega. Este la fel cu a-ți iubi propriul tău copil. Cine ar putea pune asta la îndoială?

Î: Se vorbeşte de progres în strădaniile noastre spirituale. La ce fel de progres te gândeşti?

M: Când vei depăşi progresul, vei şti ce este progresul. **Î:** Ce anume ne face să progresăm?

M: Tăcerea este factorul principal, în pace şi tăcere, te dezvolți.

Î: Mintea este atât de agitată. Care este mijlocul de a ajunge la linişte?

M: Încrede-te în maestru. Ia cazul meu. Gurul meu mi-a poruncit să-mi consacru toată atenția senzației "eu sunt" şi la nimic altceva. Eu n-am făcut decât să-i dau ascultare. Nu m-am dedat nici unei practici particulare de respirație sau de meditație, nici studiului scripturilor, îmi îndepărtam atenția de la tot ce putea surveni şi rămâneam în senzația "eu sunt"; asta poate să pară prea simplu, chiar frust. Singura mea rațiune de a face acest lucru era că Gurul meu mi-l recomandase. Totuşi asta a avut efect! Ascultarea este un puternic solvent al tuturor dorințelor şi fricilor.

Doar întoarce-te de la tot ceea ce îți ocupă mintea; du ia bun sfârşit toate muncile pe care le ai de îndeplinit, dar fereşte-te de orice nouă obligație; rămâi gol, disponibil, nu rezista la ceea ce vine neinvitat, la ceea ce nu tu ai provocat.În cele din urmă vei ajunge la o stare golită de aviditate, o stare de detaşare voioasă, de tihnă lăuntrică şi de libertate de nedescris, însă minunat de reală.

Î: Când cel care caută adevărul practică cu sârguință yoga sa, este ei călăuzit şi ajutat de Gurul interior sau acesta din urmă îl lasă să se descurce de unul singur, mulțumindu-se să aştepte rezultatul?

M: Totul se întâmplă de la sine. Nici căutătorul, nici Gurul nu fac nimic. Lucrurile se întâmplă aşa cum se întâmplă; dezaprobările sau laudele sunt repartizate mai târziu, după ce apare simțul de a face.

Î: Ce ciudat! Fără îndoială, făptuitorul vine înainte de faptă.

M: Este invers; fapta este un fapt, făptuitorul este un simplu concept. Chiar limbajul tău arată că, în timp ce fapta este certă, făptuitorul este discutabil; transferul de responsabilități este un joc specific uman. Considerând numărul nesfârşit de factori pe care orice lucru îi cere pentru a se produce, nu poți decât să admiți că fiecare lucru este răspunzător de celelalte, oricât de îndepărtate. Simțământul de a fi un făptuitor este un mit născut din iluzia "eu"-lui şi "al meu"-lui.

Î: Aceasta este o iluzie foarte puternică.

M: Fireşte, deoarece este bazată pe realitate.

Î: Ce este real în ea?

M: Descoperă asta văzând şi respingând tot ceea ce nu este real.

Î: N-am înțeles prea bine rolul sinelui interior în demersul spiritual. Cine face efortul? Sinele interior sau cel exterior?

M: Tu ai inventat cuvinte precum: efort, interior, exterior, sine etc. şi apoi cauți să le compari cu realitatea. Lucrurile se întâmplă pur şi simplu să fie aşa cum sunt, dar noi vrem să le constituim în modele provenite din structurile limbajului nostru. Atât de puternică este această obişnuință, încât noi avem tendința să negăm realitatea a tot ceea ce nu poate fi pus în cuvinte. Noi refuzăm categoric să vedem că vorbele nu sunt decât simple simboluri care se raportează, prin obişnuințe şi prin convenții, ia experiențe repetate.

Î: Care este valoarea cărților spirituale?

M: Ele ajută la împrăştierea ignoranței. Ele sunt utile la început, dar sfârşesc prin a deveni o piedică. Trebuie să ştii când să te lepezi de ele.

Î: Care-i elementul de legătură dintre atma şi sattva, dintre sine şi armonia universală?

M: Acelaşi ca dintre soare şi razele lui. Armonia şi frumusețea, înțelegerea şi afecțiunea sunt toate

expresii ale realităţii. Este realitatea în acţiune, impactul spiritului asupra materiei. Tamas întunecă, rajas deformează, sattva armonizează. Odată cu maturizarea satvei toate dorinţele şi toate fricile se dizolvă. Fiinţa reală se reflectă în minte nedeformată. Materia a fost salvată, iar spiritul - revelat. Cele două sunt văzute ca fiind una. Ele au fost întotdeauna una, dar mintea imperfectă le-a văzut ca fiind două. Perfecţionarea minţii este misiunea omului, căci materia şi spiritul se întâlnesc în minte.

Î: Mă simt ca un om aflat în faţa unei uşi. Eu ştiu că uşa e deschisă, dar câinii dorinţei şi ai fricii o păzesc. Ce trebuie să fac?

M: Ascultă de maestru şi înfruntă câinii. Comportă-te ca şi cum ei n-ar fi acolo. Aici iarăşi, ascultarea este regula de aur. Libertatea se câştigă prin ascultare. Ca să evadezi din închisoare trebuie să urmezi orbeşte instrucţiunile pe care ţi le-au transmis cei care lucrează la evadarea ta.

Î: Cuvintele gurului, când sunt doar auzite, au puţină putere. Trebuie să ai credinţă pentru a le da ascultare. Ce anume creează această credinţă?

M: Când a venit timpul, vine şi credinţa. Fiecare lucru vine la timpul său. Gurul este întotdeauna gata să împărtăşească, dar nu este nimeni care să ia.

Î: Da, Sri Ramana Maharishi obişnuia să zică: maeştri sunt mulţi, dar unde sunt discipolii?

M: Ştii, în cursul timpului, totul se întâmplă. Toţi se vor supravieţui, nici un singur suflet (jiva) nu va fi pierdut.

Î: Mi-e foarte frică să nu iau înţelegerea intelectuală drept realizare. Aş putea să vorbesc despre adevăr fără a-l cunoaşte şi aş putea să-l cunosc tară a putea spune nici un singur cuvânt.

Înţeleg că aceste conversaţii vor fi publicate. Care va fi efectul lor asupra cititorului?

M: La cititorul atent şi reflexiv, ele se vor coace şi vor da flori şi fructe. Cuvintele întemeiate pe adevăr, dacă sunt pe deplin experimentate, au propria lor putere.

76. A ŞTI CA NU ŞTII, ESTE ADEVĂRATA ŞTIINŢĂ

Maharaj: Există corpul fizic şi în corp pare să existe un observator, iar în afară - o lume care este observată. Observatorul şi observarea sa, precum şi lumea observată apar şi dispar împreună. Dincolo de toate astea, există vidul. Acest vid este acelaşi pentru toţi.

Întrebare: Ceea ce zici tu pare simplu, însă puţini oameni ar zice la fel. Nu eşti decât tu, şi numai tu, cel care vorbeşte de această trinitate şi de vidul de dincolo. Eu nu văd decât lumea, care include totul.

M: Chiar şi pe "eu sunt"?

Î: Chiar şi pe "eu sunt". "Eu sunt" este acolo pentru că lumea este acolo.

M: Iar lumea este acolo pentru că "eu sunt" este acolo.

Î: Da, asta-i valabil în ambele sensuri. Eu nu pot nici să le separ pe una de cealaltă, nici să le depăşesc. Eu nu pot să spun că un lucru este dacă nu fac experienţa lui, după cum nu pot să spun că un lucru nu este, doar pentru că nu fac experienţa lui. Ce este acest lucru a cărui experienţă o faci tu şi care te face să vorbeşti cu asemenea încredinţare?

M: Eu mă cunosc pe mine însumi aşa cum sunt - dincolo de timp, dincolo de spaţiu, fără cauză. Tu pur şi simplu nu te cunoşti - tu eşti absorbit de alte lucruri.

Î: De ce sunt atât de absorbit?

M: Pentru că eşti interesat.

Î: Ce mă face să fiu interesat?

M: Teama de durere, dorinţa de plăcere. Plăcut este sfârşitul durerii, şi dureros este sfârşitul plăcerii. Acestea nu fac decât să se rotească într-o horă fără sfârşit. Cercetează cercul vicios până când te pomeneşti dincolo de el.

Î: N-am nevoie de graţia ta pentru a trece dincolo?

M: Graţia Realităţii tale Interioare este întotdeauna prezentă în tine, în afara timpului. Faptul că tu ceri graţia este cu siguranţă semnul ei. Nu te sinchisi de graţia mea, ci fă ceea ce ţi se spune. In faptele tale se găseşte dovada seriozităţii tale, iar nu în aşteptarea graţiei.

Î: Pentru ce să-mi dau osteneala?

M: Examinează cu asiduitate tot ceea ce traversează câmpul atenţiei tale. Odată cu practica, câmpul atenţiei se va lărgi şi investigaţia se va aprofunda, până ce câmpul va deveni nelimitat, iar investigaţia spontană.

Î: Nu eşti tu pe cale de a face din realizare rezultatul unei practici? Orice practică acţionează în limitele existenţei fizice, cum ar putea ea să dea naştere la ceea ce nu este limitat?

M: Evident, nu poate exista nici o legătură cauzală între practică şi înţelepciune. Dar obstacolele care se ridică pe calea înţelepciunii sunt profund afectate de practică.

Î: Care sunt obstacolele?

M: Opiniile false şi dorinţele care conduc la acţiuni greşite, şi care sunt cauza irosirii şi a slăbiciunii

minţii precum şi a trupului. Descoperirea şi respingerea falsului, deşi sunt situate în minte, suprimă tot ceea ce împiedică realul să pătrundă în minte

Î: Eu pot să disting două stări ale minţii: "eu sunt” şi "lumea este"; ele se ivesc şi dispar în acelaşi timp. Oamenii spun: "Eu sunt, pentru că lumea este". Tu pari să spui: "Lumea este, pentru că eu sunt". Care dintre aceste două propoziţii este adevărată?

M: Nici una. Ambele reprezintă una şi aceeaşi stare spaţială şi temporală. Dincolo, se află atemporalul.

Î: Care este legătura dintre temporal şi atemporal?

M: Atemporalul cunoaşte timpul, timpul nu cunoaşte atemporalul. întreaga conştiinţă este în timp şi atemporalul îi pare inconştient. Cu toate acestea, el este cel ce face conştiinţa posibilă. Lumina străluceşte în întuneric, în lumină întunericul nu este vizibil. Tu poţi, de asemenea, să inversezi propoziţia - în oceanul infinit de lumină, apar norii conştiinţei - întunecaţi şi limitaţi, vizibili prin contrast. Dar toate astea nu-s decât nişte încercări de a exprima în cuvinte ceva foarte simplu, totuşi absolut inexprimabil.

Î: Cuvintele ar trebui să servească de punte.

M: Cuvintele se referă la o stare a minţii, nu la realitate. Râul, cele două maluri, puntea care le uneşte - acestea sunt toate în minte. Cuvintele singure nu te pot duce dincolo de minte. Este nevoie de o imensă sete de adevăr sau de o credinţă absoluta în Guru.

Crede-mă, pentru a atinge asta nu există nici un ţel, nici o cale. Tu eşti calea şi ţelul, nu este nimic de atins afară de tine însuţi. Tot ce ai nevoie este să înţelegi, iar înţelegerea este înflorirea minţii. Pomul este etern, însă florile şi fructele vin la vremea lor. Anotimpurile se schimbă, dar nu şi pomii. Tu eşti pomul. Şi ai făcut să-ţi crească, în trecut, nenumărate ramuri şi frunze şi vei mai face să crească şi în viitor - însă tu rămâi. Nu ceea ce a fost, sau ce va fi, trebuie să cunoşti, ci ceea ce este. Dorinţa ta este dorinţa care creează universul. Cunoaşte lumea ca fiind propria ta creaţie şi fii liber.

Î: Tu spui că lumea este copilul iubirii. Când văd ororile de care lumea e plină, războaiele, lagărele de concentrare, exploatarea inumană, cum pot eu s-o privesc ca fiind propria mea creaţie? Oricât aş fi de limitat, eu n-aş fi putut crea o lume atât de crudă.

M: Găseşte cui îi apare această lume crudă şi vei şti de ce pare ea atât de crudă, întrebările tale sunt perfect legitime, dar ele nu pot primi răspunsuri dacă nu ştii a cui este lumea. Pentru a cunoaşte semnificaţia unui lucru, tu trebuie să-l întrebi pe creatorul lui. Eu îţi spun: "Tu eşti făuritorul lumii în care trăieşti - doar tu poţi s-o schimbi, ori s-o desfaci.

Î: Cum poţi să spui că eu am făcut lumea? Eu o cunosc prea puţin.

M: Nu este nimic în lume pe care să nu-l poţi cunoaşte, dacă te cunoşti pe tine însuţi. Gândindu-te că eşti corpul, tu cunoşti lumea ca fiind o colecţie de lucruri materiale. Când ştii că tu eşti ca un punct de conştiinţă, lumea apare ca fiind oceanul minţii. Când te cunoşti aşa cum eşti în realitate, tu cunoşti lumea ca fiind tu însuţi.

Î: Totul sună foarte frumos, dar asta nu răspunde la întrebarea mea. De ce există atât de multă suferinţă în lume?

M: Dacă te vei ţine deoparte, doar ca observator, tu nu vei suferi. Vei vedea lumea ca pe un spectacol, un spectacol cât se poate de distractiv, de fapt.

Î: Ah, nu! Această teorie a jocului, lila, n-o voi accepta. Suferinţa este prea acută, prea generalizată. Ce perversitate să te distrezi la spectacolul suferinţei! Ce Dumnezeu crud îmi oferi tu aici!

M: Cauza suferinţei constă în identificarea celui care percepe cu ceea ce este perceput. Din asta se naşte dorinţa, şi odată cu dorinţa acţiunea oarbă, neglijentă faţă de rezultate. Priveşte în jurul tău, şi vei constata că suferinţa este fapta oamenilor.

Î: Dacă omul n-ar crea decât propria lui mizerie, eu aş fi de acord cu tine. însă în prostia lui, el îi face să sufere şi pe alţii. Cel care visează are coşmarul lui personal şi el singur îl îndură. Dar ce fel de vis este acela care răvăşeşte vieţile semenilor?

M: Descrierile sunt numeroase şi contradictorii. Realitatea este simplă - totul este una, armonia este legea eternă, nimeni nu te obligă să suferi. Numai când încerci să descrii şi să explici, te trădează cuvintele.

Î: Mi-l amintesc pe Gandhiji zicându-mi odată că Sinele nu este legat de legea non-violenţei (ahimsa). Sinele este liber să impună suferinţa asupra manifestărilor lui cu scopul de a le corija. După cum un muncitor şlefuitor înlătură fără milă tot ceea ce vrea să rectifice, aşa şi Sinele suprimă din personalitatea sa tot ceea ce este indezirabil şi o sileşte să asculte şi să facă ceea ce este necesar.

M: Poate că pe planul dualităţii lucrurile stau astfel, dar în realitate, există numai sursa, întunecată în sine, dar care face totul strălucitor. Nepercepută, ea este cauza percepţiei. Nesimţită, ea este cauza senzaţiilor. De negândit, ea este cauza gândirii. Nefiinţă, ea dă naştere fiinţei. Ea este nemişcătorul fundal al mişcării. Când eşti acolo, tu eşti pretutindeni acasă.

Î: Dacă eu sunt aceea, de ce m-am născut?

M: Amintirea dorinţelor trecute nesatisfăcute încătuşează o energie care se manifestă în persoană. Când această încărcătură de energie se epuizează, persoana moare. Dorinţele nesatisfăcute sunt transferate în viaţa următoare. Auto-identificarea cu trupul creează dorinţe mereu noi şi lucrul acesta n-are sfârşit dacă acest mecanism al ataşamentului nu este clar perceput. Claritatea este cea care eliberează, căci nu poţi abandona dorinţa, decât dacă cauzele şi efectele ei sunt percepute cu claritate.

Eu nu zic că aceeaşi persoană renaşte. Ea moare, şi cu asta gata. însă amintirile ei rămân, precum şi dorinţele şi fricile care furnizează energia pentru o nouă persoană. Realul nu ia deloc parte la ea, dar o face posibilă dându-i lumina sa.

Î: Iată problema mea. După câte îmi dau seama, fiecare experienţă este propria ei realitate. Ea este acolo - experimentată, în momentul în care o pun în discuţie şi întreb cui i se întâmplă ea, cine este observatorul etc., experienţa se termină şi singurul lucru pe care pot să-l examinez este numai amintirea ei. Eu pur şi simplu nu pot să studiez clipa vie - acum-ul. Conştiinţa mea este a trecutului, nu a prezentului. Când sunt conştient, eu nu trăiesc realmente în acum, ci numai în trecut. Poate să existe cu adevărat o conştiinţă a prezentului?

M: Ceea ce descrii tu nu este deloc conştientă, ci numai gândire despre o experienţă. Conştienta autentică (samvid) este starea de pur martor, în care nu există nici cea mai mică încercare de a face ceva cu privire la evenimentul observat. Gândurile şi sentimentele tale, cuvintele şi acţiunile tale, pot, de asemenea, să facă parte din eveniment; tu priveşti totul, fără a fi preocupat, în deplina lumină a clarităţii şi a înţelegerii. Tu înţelegi cu precizie ceea ce se petrece, deoarece asta nu te afectează. Asta poate să pară o atitudine de izolare, un soi de răceală, dar nu-i cazul aici. Odată ce vei fi în această stare, vei descoperi că iubeşti ceea ce vezi, oricare ar fi natura sa. Această iubire care nu îşi alege obiectele, este piatra de încercare a conştientei, a Treziei. Dacă iubirea nu este prezentă, tu nu eşti decât interesat - din vreo raţiune personală.

Î: Câtă vreme există durere şi plăcere, noi suntem nevoiţi să fim interesaţi.

M: Şi câtă vreme suntem conştienţi, va exista durere şi plăcere. Tu nu poţi să te lupţi cu durerea şi cu plăcerea pe planul conştiinţei. Pentru a ie depăşi, trebuie să depăşeşti conştiinţa, ceea ce nu este posibil decât atunci când consideri conştiinţa ca pe un lucru care ţi se întâmplă, şi nicidecum ca pe un lucru care este în tine, ca pe ceva care îţi este străin, exterior, supra-impus. Atunci dintr-odată eşti eliberat de conştiinţă, cu adevărat singur, fără nimic care să te stingherească. Şi aceea este starea ta veritabilă. Conştiinţa este ca o urticarie care te obligă să te scarpini. Fireşte, tu nu poţi să ieşi din conştiinţă doar la ideea de a o face, căci însăşi această idee este în conştiinţă. Dar dacă înveţi să-ţi priveşti conştiinţa ca pe un fel de febră care îţi este personală şi intimă, în care eşti închis precum puiul în coaja oului lui, chiar din această atitudine va surveni criza care va sparge coaja.

Î: Buddha a spus că viaţa este suferinţă.

M: El a vrut probabil să spună că toată conştiinţa este dureroasă, ceea ce este evident.

Î: Şi oferă moartea o izbăvire?

M: Celui care se crede a fi născut îi este foarte frică de moarte. Insă pentru cel care se cunoaşte cu adevărat, moartea este un eveniment fericit.

Î: Tradiţia hindusă spune că suferinţa este cauzată de destin şi destinul este meritat. Priveşte aceste imense calamităţi naturale sau provocate de om, inundaţiile şi cutremurele, războaiele şi revoluţiile. Putem noi îndrăzni să gândim că fiecare suferă pentru propriile lui păcate, de care nu are nici cea mai mică idee? Miliardele de oameni care suferă, sunt oare toţi criminali pedepsiţi pe drept?

M: Trebuie oare să suferim doar pentru propriile noastre păcate? Suntem noi cu adevărat separaţi? în acest vast ocean de i viaţă noi suferim pentru păcatele celorlalţi, şi îi facem şi pe • ceilalţi să sufere pentru păcatele noastre. Evident, legea echilibrului domneşte în mod absolut şi, în cele din urmă, toate conturile vor fi balansate. Dar cât timp durează viaţa, noi ne afectăm reciproc şi profund.

Î: Da, cum a zis poetul: "Nici un om nu este o insulă".

M: înapoia fiecărei experienţe este Sinele şi interesul lui pentru experienţă. Spune-i dorinţă, spune-i iubire - cuvintele n-au importanţă.

Î: Pot eu să doresc suferinţa? Pot eu să reclam durerea în mod deliberat? Nu sunt eu asemenea omului care şi-a făcut un pat moale sperând la o noapte bună de somn şi care, chinuit de un coşmar, se agită, se zvârcoleşte şi ţipă în visul lui? De bună seamă, nu iubirea este cea care produce coşmaruri.

M: Toate suferinţele sunt cauzate de izolarea egoistă, de închistare şi de lăcomie. Când ai perceput şi ai suprimat cauza suferinţei, ea încetează.

Î: Se poate să suprim cauzele amărăciunii, dar ceilalţi vor continua să sufere.

M: Pentru a înţelege suferinţa, tu trebuie să treci dincolo de durere şi de plăcere. Propriile tale dorinţe şi frici îţi blochează înţelegerea şi, prin aceasta, te împiedică să-i ajuţi pe alţii. In realitate ceilalţi nu există, şi ajutându-te pe tine tu îi ajuţi pe toţi ceilalţi. Dacă iei în serios suferinţele omenirii, tu trebuie să perfecţionezi singurul mijloc de a ajuta pe care îl ai tu însuţi.

Î: Tu nu conteneşti să spui că eu sunt creatorul, păstrătorul şi distrugătorul acestei lumi,

omniprezent, omniscient, omnipotent. Când reflectez la ceea ce-mi zici, mă întreb: "Cum se face că este atât de mult rău în lumea mea?"

M: Nu este nici un rău, nu este nici o suferință; bucuria trăirii este supremă. Priveşte cum toate lucrurile se agață de viață, cât de prețioasă este existența.

Î: Pe ecranul minții mele, imaginile se deapănă într-o succesiune fără sfârşit. Nu există nimic permanent în mine.

M: Uită-te ceva mai atent la tine. Ecranul este acolo - el nu se schimbă. Lumina străluceşte fix. Numai filmul continuă să se deruleze provocând apariția imaginilor. Tu poți să numeşti filmul, destin (prarabdha).

Î: Ce anume creează destinul?

M: Ignoranța este cauza inevitabilului.

Î: Ignoranța față de ce?

M: Față de tine însuți, în primul rând. De asemenea, ignoranța față de adevărata natură a lucrurilor, față de cauzele şi efectele lor. Tu priveşti în jurul tău fără a înțelege şi iei aparențele drept realitate. Tu crezi că cunoşti şi lumea şi pe tine însuți, dar numai ignoranța ta este cea care te face să spui: eu ştiu. începe prin a admite că nu ştii; acesta să fie punctul tău de pornire.

Nimic nu poate ajuta lumea mai mult decât faptul de a pune capăt ignoranței. Aşadar, nu-i nevoie să faci nimic în particular ca să ajuți lumea, însăşi existența ta este un ajutor, fie că acționezi fie că nu.

Î: Cum poate ignoranța să fie cunoscută? A cunoaşte ignoranța presupune cunoaştere.

M: Ai dreptate. Chiar a recunoaşte că "eu sunt ignorant" este răsăritul cunoaşterii. Un om ignorant este ignorant față de ignoranța lui. Poți să zici că ignoranța nu există, căci din clipa în care este percepută, ea nu mai este. Tu poți deci s-o numeşti inconştiență sau orbire. Tot ceea ce vezi în jurul tău şi în tine. Este ceea ce nu cunoşti şi nu înțelegi, fără ca măcar să ştii că tu nu cunoşti şi nu înțelegi. A şti că tu nu ştii şi că nu înțelegi este adevărata ştiință, ştiința unei inimi smerite.

Î: Da, Christos a spus: "Binecuvântați sunt cei săraci cu duhul...".

M: Spune-o cum vrei; fapt este că nu există decât cunoaştere ignoranței. Tu ştii că nu ştii.

Î: Oare ignoranța va lua vreodată sfârşit?

M: Ce este rău în a nu cunoaşte? Nu-i nevoie să ştii totul, îşi ajunge să ştii ceea ce este necesar să cunoşti. Restul poate să aibă grijă de sine însuşi, fără ca tu să ştii cum o face. Ceea ce este important este ca conştientul tău să nu acționeze împotriva inconştientului tău, să existe o integrare la toate nivelele. A şti nu este atât de important.

Î: Ceea ce spui tu este just din punct de vedere psihologic. Dar când este vorba de a-i cunoaşte pe ceilalți, de a cunoaşte lumea, nu-mi foloseşte prea mult faptul de a şti că nu ştiu.

M: Din clipa în care eşti integrat în interior, cunoaşterea exterioară îți vine spontan. In fiecare moment al vieții tale tu cunoşti ceea ce îți este necesar să ştii. In oceanul minții universale este conținută toată cunoaşterea; ea este acolo, e a voastră de-o cereți. De partea majoră a acestei ştiințe poate că nu vei avea niciodată nevoie - cu toate acestea, este a ta.

După cum este cu cunoaşterea, la fel este cu puterea.

Tot ce simți că este nevoie să fie făcut, se va întâmpla negreşit. Nu este nici o îndoială că Dumnezeu îşi face treaba dirijând universul; însă El este bucuros să primească puțin ajutor. Când cel care ajută este lipsit de egoism şi este inteligent, toate puterile universului sunt la dispoziția sa.

Î: Chiar şi puterile oarbe ale naturii?

M: Nu există puteri oarbe. Conştiința este forța. Fii conştient de ceea ce trebuie să fie făcut, şi se va face. Fii doar vigilent - şi liniştit. Când ai ajuns la destinație şi îți cunoşti natura ta veritabilă, existența ta devine, pentru toți, o binecuvântare. Se poate ca tu să nu ştii, iar lumea să ignore lucrul acesta, şi totuşi ajutorul tău radiază. Există oameni în lume care fac mai mult bine decât toți oamenii de stat şi filantropii puşi laolaltă. Fără ca să intervină voința sau ştiința, ei radiază lumină şi pace. Când alte persoane le vorbesc despre miracolele pe care le-au înfăptuit, şi ei sunt copleşiți de uimire. Totuşi, considerând că nimic nu le aparține, ei nu sunt orgolioşi şi nici însetați de renume. Ei sunt pur şi simplu incapabili să dorească ceva pentru ei înşişi, nici măcar bucuria de a-i ajuta pe alții. Ştiind că Dumnezeu este bun, ei sunt în pace.

77. "EU" ŞI "AL MEU" SUNT IDEI FALSE

Întrebare: Eu sunt foarte ataşat de familia şi de posesiunile mele. Cum pot să înving acest ataşament?

Maharaj: Acest ataşament se naşte odată cu sentimentul de "mine" şi de al "al meu". Află adevăratul înțeles al acestor cuvinte şi vei fi liber de orice legătură. Tu ai o minte care se desfăşoară în timp. Toate lucrurile ți se întâmplă unul după altul, iar amintirea rămâne. Nu-i nimic rău în asta. Problema se pune numai când amintirea durerilor şi a plăcerilor trecute, care sunt esențiale întregii vieți organice - rămâne ca un reflex, ca un comportament dominant. Acest reflex ia forma "eu"-lui şi foloseşte corpul şi

mintea în scopurile lui, care sunt invariabil căutarea plăcerii sau fuga din fața durerii. Când vezi "eul" drept ceea ce este, un mănunchi de dorințe şi de frici, şi sentimentul "al meu"- lui, ca înglobând toate lucrurile şi toți oamenii necesari în urmărirea plăcerii şi în fuga din fața durerii, tu îşi vei da seama că "eu" şi "al meu" sunt idei false, care nu au nici un fundament în realitate. Create de către minte, ele domnesc peste creatoarea lor atât timp cât ea le ia ca fiind adevărate; când sunt puse în discuție, ele se dizolvă.

"Eu" şi "al meu" neavând, în ele însele, nici o existență, au nevoie de un suport pe care îl găsesc în corp. Corpul devine punctul lor de referință. Când vorbeşti de soțul "meu" şi de copiii "mei", tu vorbeşti de corpul soțului şi de corpul copiilor. Abandonează această idee de a fi un corp şi întreabă-te: "Cine sunt eu?" într-o clipă se va pune în mişcare un proces care te va duce înapoi la realitate, ori, mai degrabă, îşi va duce mintea la realitate. Dar nu trebuie să-ți fie frică.

Î: De ce ar trebui să mă tem?

M: Pentru ca realitatea să fie, ideile de "mine" şi "al meu" trebuie să se şteargă. Ele se vor duce dacă le laşi să se ducă. Atunci starea ta naturală şi normală reapare, starea în care nu eşti nici corpul nici mintea, nici "mine" nici "al meu", dar într-o stare de ființă cu totul diferită. Ea este conştiința pură de a fi, de a nu fi nici aceasta nici aceea, în care nu există _nici o identificare de sine cu nimic în particular, ori în general. In acea lumină pură de trezie nu este nimic, nici măcar ideea de nimic. Nu este decât lumină.

Î: Există oameni pe care îi iubesc. Trebuie oare să-i abandonez?

M: Este de ajuns să le dai drumul din strânsoarea ta. Restul îi priveşte. Se poate ca ei să-şi piardă tot interesul pe care ți-l poartă, sau să nu-l piardă.

Î: Cum ar putea ei să facă asta? Nu sunt ei ai mei?

M: Ei sunt ai corpului tău, nu ai tăi. Sau şi mai bine zis, nu există nimeni care să nu fie al tău.

Î: Şi cum este cu bunurile pe care le posed?

M: Când "al meu" nu mai este, unde sunt bunurile tale?

Î: Spune-mi, te rog, trebuie să pierd totul odată ce pierd "eul"?

M: Se poate să pierzi, se poate să nu pierzi. Pentru tine va fi acelaşi lucru. Pierderea ta va fi câştigul altcuiva. Nu te vei sinchisi.

Î: Dar dacă nu-mi va păsa, atunci voi pierde totul!

M: Odată ce nu mai ai nimic, tu nu mai ai probleme.

Î: îmi rămâne problema supraviețuirii.

M: Ea este problema corpului şi el o va rezolva prin mâncat, prin băut şi prin dormit. Se găseşte îndeajuns pentru toți, cu condiția ca toți să împărtăşească.

Î: Societatea noastră este fondată pe acaparare, nu pe împărtăşire.

M: împărtăşind, o vei schimba.

Î: Mie nu-mi vine să împărtăşesc. De altfel, impozitele ni se impun pentru a ne deposeda.

M: Asta nu-i acelaşi lucru cu împărtăşirea voluntară. Nu prin constrângere se va schimba societatea. Inima trebuie să se schimbe, înțelege că nimic nu-ți aparține, că totul aparține tuturor. Numai atunci se va schimba societatea.

Î: înțelegerea unui om nu va duce lumea foarte departe.

M: Lumea în care trăieşti tu va fi profund afectată, ea va fi o lume sănătoasă şi fericită, care va radia şi va comunica, se va dezvolta şi se va răspândi. Puterea unei inimi sincere este imensă.

Î: Te rog, mai vorbeşte-mi!

M: Vorbitul, pentru mine, nu-i o distracție. Uneori vorbesc, alteori nu. Că vorbesc sau nu, asta face parte dintr-o situație dată şi nu depinde de mine. Când situația vrea ca eu să vorbesc, mă aud vorbind, în alte situații se poate să nu mă aud vorbind. Pentru mine-i totuna. Că vorbesc sau nu, lumina şi iubirea de a fi ceea ce sunt nu sunt atinse, nici nu sunt sub controlul meu. Ele sunt, şi eu ştiu că ele sunt. Există o luciditate fericită, dar nimeni care să fie fericit. Bineînțeles, există un sentiment de identitate, dar ea este identitatea unei dâre de memorie, ca şi identitatea unei secvențe de imagini pe ecranul veşnic prezent. Fără lumină şi fără ecran nu poate să fie nici un film. A cunoaşte filmul ca fiind jocul luminii pe ecran, te eliberează de ideea că filmul este real. Tot ce ai de făcut este să înțelegi că tu iubeşti Sinele şi Sinele te iubeşte pe tine, şi că sentimentul "eu sunt" este legătura dintre voi doi, o mărturie a identității în ciuda diversității aparente. Priveşte pe "eu sunt" ca pe un semn al iubirii dintre intern şi extern, dintre real şi aparență, întocmai cum într-un vis totul este diferit, exceptând simțul "eu"-lui, care îți permite să afirmi "eu am visat", tot aşa simțul de "eu sunt" îți permite să zici "Eu sunt iarăşi Sinele meu autentic". Eu nu fac nimic, nimic nu mi se face. Eu sunt ceea ce sunt şi nimic nu poate să mă afecteze. Eu par să depind de toate lucrurile, dar de fapt totul depinde de mine.

Î: Cum poți să zici că nu faci nimic? Acum nu vorbeşti cu mine?

M: Eu n-am sentimentul că vorbesc. Există vorbirea care curge, asta e tot.

Î: Eu vorbesc.

M: Oare? Tu te auzi vorbind şi zici: eu vorbesc.

Î: Toată lumea zice: "Eu muncesc, eu vin, eu mă duc".

M: N-am nici o obiecţie de făcut convenţiilor limbajului tău, dar ele denaturează şi distrug realitatea. Un mod mai exact de a spune ar fi fost: "Este vorbire, este muncă, este venire şi este plecare".Pentru ca ceva să se întâmple, întregul univers trebuie să concorde. Este fals să crezi că un lucru în particular poate să fie cauza unui eveniment. Fiecare cauză este universală, însuşi corpul tău n-ar exista dacă întregul univers n-ar contribui la creaţia şi la supravieţuirea lui. Eu îmi dau pe deplin seama că lucrurile se întâmplă aşa cum se întâmplă deoarece lumea este aşa cum este. Pentru a schimba cursul evenimentelor eu trebuie să introduc un factor nou în lume şi acest factor nu poate fi altceva decât eu însumi, puterea iubirii şi a înţelegerii concentrate în mine.

Când corpul se naşte, i se întâmplă tot felul de lucruri şi tu iei parte la ele, deoarece te iei drept corpul. Tu eşti precum spectatorul din sala de cinema, care râde şi plânge împreună cu imaginea de pe ecran, cu toate că ştie perfect de bine că el se află tot timpul pe locul lui, iar filmul nu-i decât jocul luminii. Este de ajuns să-şi mute atenţia de la ecran asupra lui însuşi pentru ca vraja să fie ruptă. Când corpul moare, genul de viaţă pe care o trăieşti actualmente - o succesiune de evenimente fizice şi mentale - se sfârşeşte. El poate înceta chiar de acum, fără să aştepte moartea corpului - este de ajuns să îţi deplasezi atenţia asupra Sinelui şi să o menţii acolo. Totul se întâmplă de parcă ar exista o putere misterioasă care creează şi animă toate lucrurile. Realizează că tu nu eşti animatorul, ci numai observatorul, şi vei fi în pace.

Î: Oare acea putere este separată de mine?

M: Fireşte că nu! Dar tu trebuie să începi prin a fi observatorul detaşat, impasibil. Numai atunci vei realiza plenitudinea fiinţei tale în postura îndrăgostitului şi a actorului universal. Atât timp cât eşti prins în mrejele tribulaţiilor unei personalităţi particulare, tu nu poţi să vezi nimic dincolo de ea. Dar, în ultimă instanţă, vei ajunge să vezi că tu nu eşti nici universalul nici particularul, ci eşti dincolo de ambele.După cum vârful minuscul al unui creion poate să traseze nenumărate desene, tot aşa şi punctul fără dimensiune de pură conştiinţă poate să deseneze tot conţinutul vastului univers. Află acel punct şi fii liber.

Î: Din ce creez eu această lume?

M: Din propriile tale amintiri. Câtă vreme ignori că tu eşti creatorul, lumea ta este limitată şi repetitivă. Odată ce îţi depăşeşti identificarea cu trecutul tău, tu eşti liber să creezi o nouă lume de armonie şi frumuseţe. Sau atunci rămâi pur şi simplu - dincolo de fiinţă şi de nefiinţă.

Î: Ce-mi va rămâne dacă-mi las amintirile să plece?

M: Nimic nu va rămâne.

Î: Mi se face frică.

M: îţi va fi frică până când vei cunoaşte libertatea şi te vei bucura de binecuvântările ei. Evident, este nevoie de o anumită memorie pentru a identifica corpul şi a-l călăuzi, şi această memorie va rămâne într-adevăr, însă orice ataşament faţă de corpul ca atare a dispărut; el nu mai este terenul hrănitor al dorinţelor şi fricilor. Toate astea nu sunt greu de înţeles, nici de pus în practică, dar trebuie să fii interesat. Fără interes nimic nu poate fi înfăptuit.

După ce ai văzut că nu eşti decât un ghem de amintiri ţinute strâns laolaltă prin ataşament, ieşi din ele şi priveşte-le din exterior. Se poate ca tu să percepi, pentru prima dată, ceva care nu este memorie. Tu încetezi să mai fii cutare şi cutare domn, ocupat cu propriile lui treburi. Te afli, în sfârşit, în pace. Realizezi că nimic n-a fost vreodată rău în lume - tu singur erai rău, şi acum, totul s-a terminat. Niciodată nu vei mai fi prins în mrejele dorinţei născute din ignoranţă.

78. TOATĂ CUNOAŞTEREA ESTE IGNORANŢĂ

Întrebare: Iţi putem cere să ne spui în ce fel te-ai realizat?

Maharaj: în cazul meu, lucrul acesta a fost foarte simplu şi uşor. Gurul meu, înainte de a muri, mi-a zis: "Crede-mă, tu eşti Realitatea Supremă. Nu pune la îndoială cuvintele mele, încrede-te total în mine. Iţi spun adevărul - acţionează în consecinţă". Eu n-am putut să uit cuvintele lui şi, neuitându-le, m-am realizat.

Î: Dar ce făceai de fapt?

M: Nimic în mod deosebit. Mi-am trăit viaţa, m-am îndeletnicit cu negoţul meu, m-am ocupat de familia mea, şi fiecare clipă de libertate mi-o petreceam reamintindu-mi de Gurul meu şi de cuvintele lui. El a murit curând după aceea şi n-am mai avut decât amintirea pentru a mă susţine. A fost de ajuns.

Î: Asta s-a datorat fără îndoială graţiei şi puterii Gurului tău.

M: Cuvintele lui erau juste, de aceea au devenit adevărate. Cuvintele juste se adeveresc întotdeauna. Gurul meu n-a făcut nimic; cuvintele lui au acţionat pentru că erau juste. Tot ce am făcut, a venit din interior, fără s-o fi cerut sau aşteptat.

Î: Gurul a pus în mişcare un proces fără a lua în nici un fel parte la el?

M: Explică asta cum îți place. Lucrurile se întâmplă aşa cum se întâmplă, cine poate să spună de ce şi cum? Eu n-am făcut nimic în mod deliberat. Totul a venit de la sine - dorința de a da drumul, de a fi singur, de a mă cufunda în mine însumi.

Î: N-ai făcut nici un fel de efort?

M: Nici unul. Crede-mă sau nu, eu n-am fost nici măcar dornic să ating realizarea de sine. El doar mi-a spus că eu sunt Supremul şi apoi a murit. N-am putut să nu-i dau crezare. Restul s-a întâmplat de la sine. M-am pomenit schimbându-mă - asta-i tot. La drept vorbind, am fost uimit. Dar în mine s-a născut o dorință de a pune cuvintele lui la încercare. Eram atât de sigur că el nu putea cu nici un chip să mă fi mințit, încât am simțit că ori voi realiza deplina semnificație a cuvintelor lui ori voi muri. Mă simțeam plin de hotărâre, dar nu ştiam ce să fac. Petreceam ore întregi gândindu-mă la el şi aducându-mi aminte de asigurarea lui, neargumentând, ci doar reamintindu-mi ceea ce îmi spusese.

M: Ce ți s-a întâmplat atunci, de fapt? Cum ai ştiut că eşti Supremul?

Î: Nimeni n-a venit să-mi spună. Nici nu am primit vreun avertisment din interior. De fapt, n-a fost decât la început, când făceam eforturi, când treceam prin nişte experiențe ciudate - vedeam lumini, auzeam voci, întâlneam zei şi zeițe şi vorbeam cu ei. Din clipa în care Gurul mi-a spus: "Tu eşti Realitatea Supremă", eu am încetat să mai am viziuni şi transe şi am devenit foarte calm şi foarte simplu. M-am pomenit că doream şi ştiam din ce în ce mai puțin, până când am putut să-mi zic, cu uimirea cea mai profundă: "Nu ştiu nimic, nu vreau nimic."

Î: Ai fost în mod sincer eliberat de dorință şi de cunoaştere, ori ai întruchipat un jnanin potrivit cu imaginea pe care ți-o dăduse Gurul tău?

M: Nu mi se dăduse nici o imagine, nici nu aveam vreuna. Gurul meu nu-mi spusese niciodată la ce trebuia să mă aştept.

Î: Şi alte lucruri ți se pot întâmpla. Te afli cumva la capătul călătoriei tale?

M: N-a fost niciodată vreo călătorie. Eu sunt, aşa cum am fost întotdeauna.

Î: Ce era această Realitate Supremă la care se presupunea că vei ajunge?

M: Eu nu m-am mai lăsat înşelat, atâta tot? Aveam obiceiul să creez o lume şi să o populez - acum nu mai fac asta.

Î: Dar atunci unde trăieşti?

M: în vidul de dincolo de ființă şi de neființă, de dincolo de conştiință. Acest vid este de asemenea plenitudine; nu mă compătimi. Eu sunt ca omul care spune: "Mi-am îndeplinit sarcina, nu mai rămâne nimic de făcut".

Î: Tu dai o dată precisă realizării tale. Asta înseamnă că s-a petrecut ceva cu tine la acea dată. Ce s-a întâmplat?

M: Mintea a încetat să mai producă fenomene şi evenimente. Străvechea şi neîncetata căutare s-a oprit - nu mai voiam nimic, nu mai aşteptam nimic, nu mai acceptam nimic ca aparținându-mi. N-a mai rămas nici un "mine" pentru care să mă străduiesc. Chiar şi purul "eu sunt" s-a estompat. Alt lucru pe care l-am remarcat a fost că îmi pierdusem certitudinile obişnuite. Mai înainte eram sigur de atât de multe lucruri, acum nu mai sunt sigur de nimic. Insă eu am sentimentul că n-am pierdut nimic prin a nu şti, deoarece întreaga mea ştiință era falsă. A nu şti era în sine cunoaşterea faptului că toată ştiința este ignoranță, că "Eu nu ştiu" este singura afirmație justă pe care o poate face mintea, Să luăm ideea "Eu m-am născut". Poate că o crezi adevărată. Nu este. Tu nu te-ai născut niciodată şi nu vei muri niciodată. Doar ideea s-a născut şi va muri, nu tu. Identificându-te cu ea, devii muritor. Aşa cum într-un cinema totul este lumină, în acelaşi fel conştiința devine imensitatea lumii. Priveşte îndeaproape, şi vei vedea că toate numele şi toate formele sunt doar valuri fugitive pe oceanul conştiinței, căci numai de conştiință se poate spune că este, nu şi de transformările ei.

În imensitatea conştiinței apare o lumină, un punct minuscul care se mişcă cu rapiditate şi trasează forme, gânduri şi senzații, concepte şi idei, ca o peniță care scrie pe o foaie de hârtie. Iar cerneala care lasă o urmă este amintirea. Tu eşti acel minuscul punct şi prin mişcarea ta lumea este perpetuu recreată. Opreşte-te din mişcare şi nu va mai fi nici o lume. Priveşte în tine însuți şi îți vei da seama că acest punct de lumină este reflectarea imensității luminii în corp ca simțământ de "eu sunt". Nu există decât lumină, tot restul nu face decât să apară.

Î: Cunoşti acea lumină? Ai văzut-o?

M: Minții îi apare ca întuneric. Ea poate fi cunoscută numai prin reflexiile ei. Totul se vede în lumina zilei - cu excepția luminii zilei,

Î: Trebuie să deduc că mințile noastre sunt identice?

M: Cum să fie asta posibil? Tu ai mintea ta privată, țesută din amintiri ținute laolaltă de dorințe şi de frici. Eu nu am o minte care să fie a mea; ceea ce am nevoie să ştiu universul depune înaintea mea, după cum îmi furnizează hrana pe care o mănânc.

Î: Cunoşti oare tot ce doreşti să ştii?

M: Nu este nimic ce să doresc să ştiu. Insă ceea ce am nevoie să ştiu, ajung să cunosc.

Î: Îți vine din lăuntru această cunoaştere, sau o primeşti din afară?

M: Aici, asta nu înseamnă nimic. Ceea ce îmi este lăuntric este în afară şi ceea ce îmi este exterior este în lăuntru. Se poate ca eu să obțin de la tine ştiința de care am nevoie în clipa asta, dar tu nu eşti separat de mine.

Î: Ce este turiya, cea de-a patra stare despre care auzim vorbindu-se?

M: A fi punctul de lumină care trasează lumea este turiya. A fi lumina însăşi este turiyatita. Dar le ce servesc numele când realitatea este atât de aproape?

Î: În starea ta, există oare vreun progres? Când compari ceea ce eşti tu astăzi cu ceea ce erai ieri, te pomeneşti schimbându-te, făcând progrese? Creşte viziunea ta asupra realității în amplitudine şi în profunzime?

M: Realitatea este neclintită şi totuşi în constantă mişcare. Este precum un râu puternic - curge, dar este mereu prezent, veşnic. Ceea ce curge nu este râul cu albia şi cu malurile lui, ci apa lui. Aşa şi sattva guna, armonia universală, îşi joacă jocul împotriva gunelor tamas şi rajas, forțele întunericului şi ale disperării. In sattva este întotdeauna schimbare şi progres, în rajas este schimbare şi regres, în vreme ce tamas reprezintă haosul. Gunele joacă veşnic una împotriva celorlalte - acesta e un fapt, iar un fapt nu se poate discuta.

Î: Trebuie oare ca tamas să mă cufunde întotdeauna în apatie şi rajas în disperare? Iar sattva, ce este ea?

M: Sattva este iradierea naturii tale autentice. Tu poți întotdeauna s-o găseşti dincolo de minte şi de numeroasele ei lumi. Dar dacă vrei o lume, tu trebuie să accepți cele trei gune ca fiind inseparabile - materie, energie şi viață - una în esență, dar distincte în aparență. Ele se amestecă şi curg - în conştiința, în timp şi în spațiu există o curent etern, naştere şi moarte, mereu reînnoite: înaintare, retragere, o altă înaintare, din nou retragere. Aparent fără de început şi fără de sfârşit; realitatea este atemporală, neschimbătoare, necorporală, Pură Luciditate non-mentală - beatitudine.

Î: înțeleg că, după părerea ta, fiecare lucru este o stare de conştiință. Lumea este plină de lucruri - un grăunte de nisip este un lucru, o planetă este un altul. Cum se raportează ele la conştiință?

M: Materia începe acolo unde conştiința se opreşte. Un lucru este o formă de a fi pe care noi n-am înțeles-o. El nu se schimbă - este întotdeauna acelaşi - el pare să fie acolo, de la sine - ceva bizar şi străin. Evident că el este în chit, conştiința, dar pare să fie exterior din cauza imuabilității sale aparente. Fundamentul lucrurilor se află în memorie - fără memorie nu ar fi recunoaştere. Creație, reflectare, respingere - Brahma, Vishnu, Shiva - acesta este eternul proces. Toate lucrurile sunt guvernate de el.

Î: Nu se poate scăpa de el?

M: Eu nu fac nimic altceva decât să-ți arăt ieşirea, înțelege că Unul îi include pe Cei Trei, că tu eşti Unul, şi vei fi liber de derularea lumii.

Î: Ce i se întâmplă atunci conştiinței mele?

M: După etapa creației, vine stadiul examinării şi al reflectării şi, în final, stadiul renunțării şi al uitării. Conştiința rămâne, dar într-o stare latentă, liniştită.

Î: Rămâne oare starea de identitate?

M: Starea de identitate este inerentă realității şi nu păleşte niciodată. Dar identitatea nu este nici personalitatea efemeră (vyakti), nici individualitatea legată de karma (vyakta). Ea este ceea ce este atunci când orice auto-identificarea este abandonată pentru că este percepută ca fiind falsă - pură Conştiință, senzația de a fi tot ceea ce este ori ar putea să fie. Conştiința este pură la început şi pură la sfârşit; în interval ea este contaminată de imaginația care se află la rădăcina creației. In toate momentele conştiința rămâne aceeaşi. A o cunoaşte aşa cum este, identică cu sine însăşi, fie că este pură fie că-i voalată, înseamnă realizarea şi pacea atemporală.

Î: Simțământul de "eu sunt" este real sau ireal?

M: Şi real şi ireal. Este ireal când spunem: "Eu sunt aceasta, eu sunt aceea". Este real când vrem să spunem: "Eu nu sunt aceasta, nici aceea". Cel care cunoaşte vine şi pleacă odată cu ceea ce este cunoscut, şi este tranzitoriu; însă cel care ştie că nu ştie, şi care este golit de amintire şi de anticipare, este atemporal.

Î: "Eu sunt" este tot una cu martorul, sau sunt diferiți?

M: Fără unul, celălalt nu poate exista. Totuşi, ei nu sunt unul. Este precum floarea şi culoarea ei. Fără floare - nici o culoare; fără culoare - floarea nu poate fi văzută. Dincolo este lumina care în contact cu floarea creează culoarea. Realizează că adevărata ta natură este numai aceea de lumină pură, şi că atât lucrul perceput cât şi cel care percepe vin şi pier împreună. Ceea ce îi face pe amândoi posibili - nefiind totuşi nici unul nici celălalt - este ființa ta reală, ceea ce înseamnă să nu fii "aceasta" sau "aceea", ci Pura Conştiință a ființării şi a neființării.

Când Conştiința se întoarce către sine însăşi, sentimentul încercat este acela de a nu cunoaşte. Când se întoarce spre exterior, cognoscibilul vine în existență. A spune: "Eu mă cunosc pe mine însumi" este o contradicție în termeni, căci ceea ce este "cunoscut" nu poate fi "eu însumi".

Î: Dacă Sinele este pentru totdeauna incognoscibil, ce se realizează atunci în realizarea de sine?

M: Să ştii că ceea ce este cunoscut nu poate fi eu, nici al meu, este o eliberare suficientă. Eliberarea de auto-identificarea cu un ansamblu de amintiri şi de obişnuinţe, starea de mirare în faţa întinderii infinite a fiinţei, în faţa creativităţii ei inepuizabile şi în faţa transcendenţei ei absolute, absenţa totală a fricii născute din realizarea naturii iluzorii şi tranzitorii a tuturor modurilor de conştiinţă - toate curg dintr-o sursă adâncă şi inepuizabilă. Realizarea de sine înseamnă a cunoaşte sursa ca sursă şi aparenţa ca aparenţă, şi a te cunoaşte pe tine însuţi ca fiind numai sursa.

Î: De care parte este martorul? Este el real sau ireal?

M: Nimeni nu poate să spună: "Eu sunt martorul". "Eu sunt" este întotdeauna văzut. Starea de Pură Conştiinţă detaşată este conştiinţa-martor, "mintea-oglindă". Martorul răsare şi apune odată cu obiectul lui, aşadar el nu este întru totul real. Oricare ar fi obiectul său, el este mereu acelaşi, deci este şi real. El ia parte atât la real cât şi la ireal şi, prin urmare, constituie o punte între cele două.

Î: Dacă totul i se întâmplă numai lui "eu sunt", dacă "eu sunt" este deopotrivă cunoscutul, cunoscătorul şi cunoaşterea însăşi, atunci ce face martorul? La ce serveşte el?

M: El nu face nimic şi nu serveşte la nimic.

Î: Atunci de ce mai vorbim despre el?

M: Pentru că el este acolo. Puntea n-are decât o singură întrebuinţare - să permită traversarea. Nu construieşti case pe o punte. "Eu sunt" priveşte lucrurile, martorul vede prin ele. El le vede aşa cum sunt - ireale şi tranzitorii. A spune "nu eu, nici al meu" este treaba martorului.

Î: Este el manifestatul (saguna) prin care este reprezentat nemanifestatul?

M: Nemanifestatul nu este reprezentat. Nimic din ceea ce este manifestat nu poate reprezenta nemanifestatul.

Î: Atunci de ce vorbeşti despre el?

M: Pentru că el este locul meu de naştere.

79. PERSOANA, MARTORUL ŞI SUPREMUL

Întrebare: Avem în urma noastră o lungă istorie a toxicomaniei, datorată mai cu seamă drogurilor, care favorizează expansiunea conştiinţei. Mulţumită lor, noi am făcut experienţa altor stări de conştiinţă, elevate sau vulgare, şi am dobândit de asemenea convingerea că nu se poate avea încredere în droguri, că, în cel mai bun caz, acţiunea lor este trecătoare, şi că, în cel mai rău caz, ele distrug organismul şi personalitatea. Noi ne aflăm în căutarea unor mijloace mai bune pentru a dezvolta conştiinţa şi transcendenţa. Vrem ca roadele căutării noastre să ne rămână şi să ne îmbogăţească vieţile, în loc de a se transforma în pale amintiri şi în regrete neputincioase. Dacă prin spiritual înţelegem auto-investigare şi dezvoltare de sine, venind în India, intenţia noastră este hotărât spirituală. Noi am părăsit faza fericiţilor hippies; acum suntem serioşi şi vrem să înaintăm. Ştim că realitatea există, că ea poate fi găsită, dar nu ştim cum să facem şi nici cum să ne menţinem în ea. Noi nu avem nevoie să fim convinşi, ne lipseşte numai îndrumarea. Poţi să ne ajuţi?

Maharaj: Voi nu aveţi nevoie de ajutor, ci de sfaturi. Ceea ce căutaţi este deja în voi. Luaţi propriul meu caz. Eu n-am făcut nimic pentru a mă realiza; maestrul meu mi-a spus că realitatea este în mine; am privit în interior şi am găsit-o acolo, exact aşa cum îmi zisese el. A vedea realitatea este tot atât de simplu ca a-ţi vedea faţa într-o oglindă. Numai că oglinda trebuie să fie limpede şi fidelă. O minte liniştită, nedeformată de dorinţe şi de frici, care să fie liberă de idei şi de opinii, care să fie clară la toate nivelele, este necesară pentru a reflecta realitatea. Fiţi limpezi şi liniştiţi, vigilenţi şi detaşaţi, restul va veni de la sine.

Î: A fost nevoie să-ţi limpezeşti şi să-ţi linişteşti mintea înainte de a putea realiza adevărul. Cum ai făcut asta?

M: Nu am făcut nimic. S-a întâmplat pur şi simplu. Am continuat să trăiesc, ocupându-mă de nevoile familiei mele. Nici Gurul meu n-a făcut nimic. Asta s-a întâmplat în mod firesc, aşa cum spusese el că se va întâmpla.

Î: Lucrurile nu se întâmplă doar aşa. Trebuie să fie o cauză pentru fiecare lucru.

M: Tot ceea ce se întâmplă este cauza a tot ceea ce se întâmplă. Cauzele sunt fără de număr; ideea unei cauze unice este o iluzie.

Î: Tu trebuie să fi făcut ceva specific - meditaţie sau yoga. Cum poţi să spui că realizarea va veni de la sine?

M: N-am făcut nimic specific. Eu n-am făcut decât să-mi trăiesc viaţa.

Î: Asta mă uimeşte!

M: Şi eu am fost uimit. Dar ce era acolo atât de uimitor? Cuvintele maestrului meu s-au dovedit adevărate. Şi ce-i cu asta? El mă cunoştea mai bine decât mă cunoşteam eu, asta-i tot. De ce să cauţi cauze? La început de tot acordam o oarecare atenţie senzaţiei de "eu sunt" şi îi consacram un anumit

timp, dar numai la început. Curând după aceea, Gurul meu a murit, eu am continuat să trăiesc. Cuvintele lui s-au dovedit a fi exacte. Asta-i tot. Toate astea nu-s decât un singur proces. Voi aveți tendința să separați lucrurile în timp, iar după aceea să le căutați cauzele.

Î: Care este munca ta acum? Ce faci tu?

M: Tu îți imaginezi că a fi şi a face sunt acelaşi lucru. Nu este aşa. Mintea şi corpul se mişcă şi se schimbă, şi determină ca şi alte minți şi alte corpuri să se mişte şi să se schimbe. Asta este ceea ce numim a face, a acționa. Eu văd că este în natura acțiunii ca întotdeauna să genereze noi acțiuni, ca şi focul care se perpetuează arzând. Eu nici nu acționez, nici nu sunt o cauză pentru acțiunilor altora; eu sunt Conştiința atemporală a ceea ce se petrece.

Î: în mintea ta, sau şi în alte minți?

M: Există numai o singură minte, care mişună de idei: "Eu sunt asta, eu sunt aceea, asta-i a mea, aceea-i a mea". Eu nu sunt mintea, niciodată n-am fost, niciodată nu voi fi.

Î: Cum a luat ființă mintea?

M: Lumea este constituită din materie, din energie şi din inteligență. Ele se manifestă în diverse moduri. Dorința şi imaginația creează lumea, iar inteligența, împăcându-le pe cele două, este cauza unui simțământ de armonie şi de pace. Pentru mine totul se întâmplă; sunt lucid, dar asta nu mă afectează.

Î: Tu nu poți să fii conştient fără să fii afectat. Există o contradicție în termeni. Orice percepția înseamnă schimbare. Odată ce ai făcut experiența unei senzații, memoria nu-ți va îngădui să te reîntorci la starea ta precedentă.

M: Da, ceea ce este adăugat la memorie nu poate să fie şters cu uşurință. Dar asta în mod sigur se poate face şi, de fapt, asta şi fac tot timpul. Precum o pasăre purtată de aripile ei, eu nu las urma vreunui pas.

Î: Oare martorul are nume şi formă, ori este dincolo de amândouă?

M: Martorul este numai un punct în conştiință. El nu are nici nume nici formă. El seamănă cu reflectarea soarelui pe o picătură de rouă. Picătura de rouă are nume şi formă, dar micul punct de lumină vine de la soare. Limpezimea şi netezimea picăturii este o condiție necesară reflectării, dar nu-i suficientă prin ea însăşi.La fel, claritatea şi tăcerea minții sunt necesare reflectării realității în minte, dar în ele însele nu sunt suficiente. Trebuie ca, dincolo de asta, să existe realitatea, însă realitatea fiind veşnic prezentă, accentul se pune pe condițiile necesare.

Î: Este cu putință ca mintea să fie pură şi liniştită şi, cu toate acestea, nici o reflectare să nu se manifeste?

M: Există destinul de luat în considerare. Inconştientul se află sub imperiul destinului; el este destinul, de fapt. Se poate ca unii să fie obligați aştepte. Dar oricât de grea poate fi mâna destinului, ea poate fi ridicată cu răbdare şi stăpânirea de sine. Integritatea şi puritatea suprimă obstacolele, şi viziunea realității apare în minte.

Î: Cum se dobândeşte stăpânirea de sine? Eu sunt atât de slab de caracter!

M: Înțelege mai întâi că tu nu eşti persoana care crezi că eşti. Ceea ce gândeşti că eşti nu este decât sugestie şi imaginație. Tu nu ai părinți, tu nu te-ai născut, nici nu vei muri. Fie că te încrezi în mine când îți spun astea, fie că ajungi acolo prin studiu şi investigație. Calea credinței totale este rapidă, cealaltă este lentă, dar constantă. Ambele trebuie să fie încercate prin acțiune. Acționează în funcție de ceea ce gândeşti că este adevărat - aceasta este calea spre adevăr.

Î: Destinul şi adevărul meritate reprezintă cumva unul şi acelaşi lucru?

M: Da, ambele participă la inconştient. Meritul conştient nu-i decât vanitate. Conştiința este întotdeauna conştiința obstacolelor; când nu există obstacole, se trece dincolo de ea.

Î: înțelegerea că eu nu sunt corpul îmi va da oare tăria de caracter necesară stăpânirii de sine?

M: Când vei şti că nu eşti nici corpul nici mintea, tu nu vei mai fi dominat de ele. Vei urma adevărul oriunde te va purta, şi vei face tot ce trebuie să fie făcut, oricare ar fi prețul.

Î: Este acțiunea necesară pentru realizarea de sine?

M: Pentru realizare, înțelegerea este esențială. Acțiunea nu-i decât incidentală. Un om cu înțelegerea sigură nu se va abține de la acțiune. Acțiunea este încercarea adevărului.

Î: Sunt încercările necesare?

M: Dacă nu te pui tot timpul la încercare, nu vei fi capabil să distingi între realitate şi fantezie. Observația şi raționamentul riguroase ajută într-o oarecare măsură, dar realitatea este paradoxală.

Cum vei şti că te-ai realizat dacă nu-ți priveşti gândurile şi sentimentele, cuvintele şi acțiunile, şi dacă nu te miri în fața schimbărilor care se operează în tine fără ca tu să ştii "de ce" şi "cum"? Tocmai pentru că aceste transformări sunt atât de surprinzătoare, se face că tu ştii că sunt reale. Prevăzutul şi speratul sunt rareori adevărate.

Î: Cum vine persoana în existență?

M: Întocmai cum o umbră apare când lumina este interceptată de corp, persoana se iveşte când Conştiința de sine pură este stingherită de ideea "Eu-sunt-corpul". Şi asemenea umbrei care îşi schimbă

forma şi poziţia în funcţie de configuraţia terenului, persoana pare să se bucure şi să sufere, să se odihnească şi să trudească, să găsească şi să piardă potrivit cu ceea ce este trasat de destin.

Când corpul nu mai este, persoana dispare complet şi fără întoarcere, rămân numai martorul şi Marele Necunoscut.

Martorul este cel care spune: "Eu cunosc". Persoana spune: "Eu fac". Bagă de seamă că a spune "eu cunosc" nu este un neadevăr - nu-i decât limitat. Dar a spune "eu fac" este complet fals, pentru că nu există nimeni care face; totul se întâmplă de la sine, inclusiv ideea de a fi cel care face.

Î: Atunci ce este acţiunea?

M: Universul este plin de acţiune, dar nu este nimeni care acţionează. Există nenumărate persoane, mici şi mari, unele foarte mari, care, prin identificări, se imaginează acţionând, dar asta nu schimbă faptul că lumea acţiunii (mahadakash) formează un singur întreg în care totul depinde de totul şi afectează totul. Stelele ne influenţează profund, şi noi influenţăm stelele. Părăseşte acţiunea pentru conştiinţa, lasă acţiunea corpului şi minţii; este domeniul lor. Rămâi martorul pur până când însăşi viziunea sa se dizolvă în Suprem.

Imaginează-ţi o junglă deasă, plină de trunchiuri enorme. Dintr-unul se modelează o scândură şi un mic creion ca să se scrie pe ea. Martorul citeşte ceea ce a fost scris şi ştie că în vreme ce creionul şi scândura au o oarecare relaţie cu jungla, scrisul nu are nimic de-a face cu ea. Scrisul este în întregime suprapus şi dispariţia lui n-are nici o importanţă. Disoluţia personalităţii este urmată întotdeauna de o mare uşurare, de parcă tocmai am lepădat o grea povară.

Î: Când spui că eşti într-o stare care transcende martorul, care este experienţa care te face să vorbeşti astfel? în ce fel se deosebeşte asta de stadiul în care există numai martorul?

M: Este ca şi cum ai spăla o stofa imprimată. La început desenul păleşte, apoi fundalul se estompează la rândul lui şi, în definitiv, obţii o ţesătură de o singură culoare, albă. Personalitatea cedează locul martorului, apoi martorul se duce la rândul lui şi rămâne Conştiinţa pură. Stofa era albă la început şi este albă la sfârşit; desenele şi culorile au apărut - pentru o vreme.

Î: Este cu putinţă să existe conştiinţă fără un obiect al conştiinţei?

M: Când conştiinţa are un obiect, o numim viziune-martor. Când există şi auto-identificare cu obiectul, provocată de dorinţă sau de frică, numim o astfel de stare persoană, în realitate, nu există decât o singură stare - când este denaturată de auto-identificare, ea se numeşte persoană; când este colorată de senzaţia fiinţării, ea este martorul; când este incoloră şi nelimitată, o numim Supremul.

Î: Eu mă simt în permanenţă agitat, mereu plin de dorinţe, sperând, căutând, găsind, bucurându-mă, abandonând, căutând din nou. Ce mă ţine în această fierbere?

M: Tu eşti cu adevărat în căutare de tine însuţi, fără să ştii asta. Aspiri să iubeşti ceea ce este demn de iubit, ceea ce poate fi iubit perfect. Dar din cauza ignoranţei tu cauţi lucrul acesta în lumea opuselor şi a contradicţiilor. Când îl vei găsi în tine însuţi, căutarea ta va lua sfârşit.

Î: Va exista întotdeauna această lume jalnică cu care să mă lupt?

M: Nu anticipa. Nu ştii. Este adevărat că toată manifestarea este situată în domeniul contrariilor. Plăcere şi durere, bun şi rău, înalt şi josnic, progres şi regres, odihnă şi strădanie - toate astea vin şi se duc laolaltă - şi atâta timp cât va exista o lume, contradicţiile ei vor fi acolo. Pot să existe şi perioade de perfectă armonie, de beatitudine şi frumuseţe, dar numai pentru o oarecare vreme. Ceea ce este perfect se reîntoarce la sursa întregii perfecţiuni şi jocul contrariilor se perpetuează.

Î: Cum pot eu să ating perfecţiunea?

M: Fii liniştit. Îndeplineşte-ţi sarcina în lume, dar în tine însuţi rămâi calm. Atunci totul va veni la tine. Nu te bizui pe munca ta pentru realizare. Ea poate fi profitabilă altora, dar nu ţie. Speranţa ta se-află în tăcerea minţii tale şi în calmul inimii tale. Oamenii care sunt realizaţi se bucură de un mare calm.

80. CONŞTIENTA

Întrebare: Este nevoie de timp ca să realizezi Sinele, sau timpul nu este de nici un ajutor în realizare? Este realizarea de sine doar o chestiune de timp, ori depinde şi de alţi factori decât timpul?

Maharaj: Orice aşteptare este zadarnică. A conta pe timp pentru a ne rezolva problemele înseamnă a ne amăgi. Viitorul, lăsat lui însuşi, nu face decât să repete trecutul. Schimbarea nu se poate produce decât acum, niciodată în viitor.

Î: Ce anume aduce schimbarea?

M: Să vezi, cu o limpezime de cristal, necesitatea schimbării. Asta-i tot. Dar trebuie să fii obosit de aşteptare.

Î: Realizarea de sine se întâmplă la nivelul materiei sau dincolo? Oare nu-i ea o experienţă a cărei întâmplare depinde de corp şi de minte?

M: Orice experienţă este iluzorie, limitată şi temporală. Nu te aştepta la nimic de la experienţă. Realizarea nu-i în sine o experienţă, cu toate că ea poate conduce la o nouă dimensiune de experienţe.

Totuşi aceste noi experienţe, oricât de interesante, nu sunt mai reale decât cele vechi.

Categoric, realizarea nu-i deloc o nouă experienţă. Ea este descoperirea factorului atemporal din fiecare experienţă. Ea este conştienta care face experienţa posibilă, întocmai cum în toate culorile lumina reprezintă factorul incolor, tot aşa în fiecare experienţă conştienta este prezentă, şi totuşi nu este o experienţă.

Î: Dacă conştienta nu este o experienţă, cum poate fi ea realizată?

M: Conştienta este întotdeauna prezentă. Nu este nevoie să fie realizată. Deschide obloanele minţii şi ea va fi inundată de lumină.

Î: Ce este materia?

M: Ceea ce tu nu înţelegi este materie.

Î: Ştiinţa înţelege materia. Ştiinţa nu face decât să restrângă frontierele ignoranţei noastre.

Î: Şi ce este natura?

M: Totalitatea experienţelor conştiente este natura, în calitate de sine conştient, tu eşti o parte a naturii, în calitate de Conştientă, tu eşti dincolo. Perceperea naturii ca nefiind decât conştiinţă este Trezie.

Î: Există nivele de conştientă?

M: Există nivele în conştiinţă, dar nu în Trezie. Ea este monolitică, omogenă. Reflectarea ei în minte este iubire şi înţelegere. Există nivele de claritate în înţelegere şi de intensitate în iubire, dar nu în sursa lor. Sursa este simplă şi unică, însă darurile ei sunt infinite. Nu lua darurile drept sursă. Realizează că tu eşti sursa, iar nu râul; asta-i tot.

Î: Eu sunt şi râul.

M: Fireşte, în calitate de "eu sunt" tu eşti râul curgând printre malurile trupului. Dar tu eşti şi sursa şi oceanul şi norii de pe cer. Oriunde există viaţă şi conştiinţă, tu eşti. Mai mic decât cel mai mic, mai mare decât cel mai mare, tu eşti, pe când tot restul apare.

Î: Senzaţia de a fi şi senzaţia de a trăi - sunt ele unul şi acelaşi lucru, ori sunt diferite?

M: Identitatea în spaţiu o creează pe una, continuitatea în timp o creează pe cealaltă.

Î: Tu ai zis odată că văzătorul, vederea şi văzutul sunt un singur lucru, nu trei. Pentru mine cele trei sunt separate. Eu nu pun la îndoială cuvintele tale, dar nu înţeleg.

M: Priveşte îndeaproape şi vei vedea că văzătorul şi văzutul apar numai când există vedere. Ele sunt atribute ale vederii. Atunci când spui: "eu tocmai văd aceasta", "eu" şi "aceasta" vin odată cu "vederea", nu înainte. Tu nu poţi să ai un "nevăzut" - aceasta, nici un nevăzător - "eu sunt".

Î: Dar pot să zic: "eu nu văd".

M: "Eu tocmai văd aceasta" a devenit "eu tocmai văd că nu văd", sau "eu tocmai văd întunericul". "Vederea" rămâne, în triada: cunoscutul, cunoaşterea şi cunoscătorul, numai cunoaşterea este un fapt. "Eu" şi "aceasta" sunt îndoielnice. Cine cunoaşte? Ce anume este cunoscut? Nu există nici o certitudine, în afară de faptul că există actul de cunoaştere.

Î: De ce sunt eu sigur de cunoaştere, dar nu şi de cunoscător?

M: Cunoaşterea este o reflectare a naturii tale adevărate însoţită de fiinţare şi de iubire. Cunoscătorul şi cunoscutul sunt adăugate de minte. Stă în natura minţii să creeze o dualitate subiect-obiect, acolo unde nu-i nici una.

Î: Care-i cauza dorinţei şi a fricii?

M: Evident, memoria durerilor şi plăcerilor trecute. Nu este nici un mister cu privire la asta. Conflictul se iveşte numai când dorinţa şi frica se referă la acelaşi obiect.

Î: Cum să pun capăt memoriei?

M: Nu este nici necesar, nici posibil. Realizează că totul se întâmplă în conştiinţă şi că tu eşti rădăcina, sursa şi baza conştiinţei. Lumea-i doar o succesiune de experienţe - tu eşti cel care face conştiente, rămânând totuşi dincolo de orice experienţă. Este precum căldura, flacăra şi lemnul care arde. Căldura menţine flacăra, flacăra consumă lemnul. Fără căldură n-ar fi nici flacără nici combustibil. Similar, fără Trezie (awareness) n-ar exista nici conştiinţa, nici viaţa care transformă materia într-un vehicul al conştiinţei.

Î: Tu susţii că fără mine n-ar exista nici o lume, şi că lumea şi cunoaşterea mea despre lume sunt identice. Ştiinţa a ajuns la o concluzie întru totul diferită: lumea există ca ceva concret şi continuu, în vreme ce "eu sunt" este un subprodus al evoluţiei biologice a sistemului nervos, care, înainte de toate, nu este atât un loc al conştiinţei, cât un mecanism de supravieţuire ca individ şi ca specie. Concepţia ta este una cu totul subiectivă, în vreme ce ştiinţa încearcă să explice totul în termeni obiectivi. Este această contradicţie inevitabilă?

M: Confuzia este aparentă şi pur verbală. Ceea ce este, este. Nu este nici subiectiv nici obiectiv. Materia şi mintea nu sunt separate, ele sunt aspecte ale unei singure energii. Priveşte mintea ca pe o funcţiune a materiei, şi atunci ai ştiinţa; priveşte materia ca fiind produsul minţii, şi atunci ai religia.

Î: Dar ce este adevărat? Ce vine mai întâi, mintea sau materia?

M: Nici una nu vine mai întâi, căci nici una nici cealaltă nu apar singure. Materia este forma, mintea este numele, împreună, ele fac lumea. Pătrunzând totul şi rămânând totuşi dincolo de toate este Realitatea, pură existenţă-conştienţă-beatitudine, însăşi esenţa ta.

Î: Tot ceea ce cunosc este curentul conştiinţei, o succesiune nesfârşită de evenimente. Râul timpului curge, aducând şi ducând fără încetare. Transformarea viitorului în trecut se petrece tot timpul.

M: Nu cumva eşti victima limbajului tău? Tu vorbeşti despre fluxul timpului de parcă tu însuţi ai fi imobil. Dar evenimentele la care tu ai fost martor ieri se poate ca altcineva să le vadă mâine. Tu eşti cel care este în mişcare, nicidecum timpul, încetează mişcarea şi timpul se va opri.

Î: Ce înseamnă expresia "timpul se va opri"?

M: Trecutul şi viitorul se vor contopi în eternul acum.

Î: Dar ce înseamnă asta în termeni de experienţă reală? Cum de ştii că pentru tine timpul s-a oprit?

M: înseamnă că trecutul şi viitorul nu mai contează. Poate de asemenea să însemne că tot ceea ce s-a întâmplat şi se va întâmpla devine o carte deschisă pe care o poţi citi după voie.

Î: Eu pot să-mi imaginez un soi de memorie cosmică, la care se poate accede cu o oarecare pregătire. Dar cum poate viitorul să fie cunoscut? Neaşteptatul este inevitabil.

M: Ceea ce, pe un plan, este neaşteptat poate să vină cu siguranţă, când îl vezi de la un nivel mai înalt. La urma urmei, noi rămânem între limitele minţii, în realitate nimic nu se întâmplă, nu există nici un trecut, nici viitor; totul apare şi nimic nu este.

Î: Ce înseamnă: nimic nu este? Că ţi se goleşte conştiinţa, sau că adormi? Sau că tu faci să dispară lumea şi ne ţii pe noi în suspensie, până când următoarea licărire a gândirii tale ne recheamă la viaţă?

M: Ah, nu, nu-i atât de grav. Lumea minţii şi a materiei, a numelor şi formelor continuă, însă pentru mine ea n-are nici un fel de importanţă. Este ca şi cum aş avea o umbră. Ea este acolo - urmându-mă oriunde mă duc, dar nestânjenindu-mă în nici un fel. Ea rămâne o lume a experienţelor, dar nu-i o lume de nume şi de forme puse în relaţie cu mine prin dorinţe şi frici. Experienţele sunt lipsite de calităţi proprii, experienţe pure, dacă pot să zic astfel. Le numesc experienţe pentru că-mi lipseşte un cuvânt mai bun. Ele sunt precum valurile de la suprafaţa oceanului - veşnic prezente, dar neafectând puterea lui paşnică.

Î: Vrei oare să spui că o experienţă poate să fie fără nume, fără formă, nedefinită?

M: La început, orice experienţă este astfel. Numai dorinţa şi frica, născute din amintiri, sunt cele care îi dau nume şi formă şi o separă de alte experienţe.

Ea nu este o experienţă conştientă, căci nu se află în opoziţie cu alte experienţe, şi totuşi ea este tot o experienţă.

Î: Dacă nu este conştientă, atunci de ce vorbeşti despre ea?

M: Cele mai multe din experienţele tale sunt inconştiente. Cele conştiente sunt foarte puţine. Tu nu-ţi dai seama de asta fiindcă pentru tine numai cele conştiente contează. Caută să devii conştient de ceea ce este inconştient.

Î: Poate cineva să fie conştient de inconştient? Cum se face asta?

M: Dorinţa şi frica sunt factorii care întunecă şi deformează. Când mintea devine liberă de ele inconştientul devine accesibil.

Î: înseamnă oare că inconştientul devine conştient?

M: Este mai degrabă invers. Conştientul devine una cu inconştientul. Distincţia încetează, în orice fel ai privi faptul acesta.

Î: Sunt nedumerit. Cum poate cineva să fie conştient şi totuşi inconştient?

M: Trezia (awareness) nu se limitează la conştiinţă. Ea este trezia faţă de tot ceea ce este. Conştiinţa este a dualităţii. Nu există nici o dualitate în Trezie. Ea este un singur bloc de pură cunoaştere. In acelaşi fel, tu poţi vorbi şi despre fiinţa pură şi despre creaţia pură - fără nume, fără formă, tăcută şi totuşi absolut reală, plină de putere, efectivă. Faptul că ele nu-s descriptibile nu le afectează câtuşi de puţin. Cu toate că sunt inconştiente, ele sunt esenţiale. Conştientul nu se poate schimba în mod fundamental, ci doar se poate modifica. Orice lucru, ca să se schimbe, trebuie să treacă prin moarte, prin obscuritate şi prin disoluţie. Bijuteriile de aur trebuie să fie topite înainte de a fi turnate într-o nouă formă. Ceea ce refuză să moară nu poate să renască.

Î: Dacă se face abstracţie de moartea trupului, ce este moartea?

M: Retragerea, izolarea, abandonarea înseamnă moarte. Pentru a trăi pe deplin, moartea este esenţială; fiecare sfârşit produce un nou început.

Pe de altă parte, înţelege că numai ceea ce este mort poate să moară, nu ceea ce este viu. Ceea ce este viu în tine, este nemuritor.

Î: De unde-şi trage dorinţa energia?

M: Numele şi forma ei provin din memorie. Energia curge din sursă.

Î: Unele dorinţe sunt cu totul rele. Cum pot astfel de dorinţe să curgă dintr-o sursă sublimă?

M: Sursa nu este nici bună nici rea. Nici dorința nu este prin ea însăşi bună sau rea. Nu este nimic altceva decât expresia unei lupte pentru fericire. Identificându-te cu acest dram de praf care este corpul, tu te simți pierdut şi încerci cu disperare să găseşti simțământul de plenitudine şi de desăvârşire, pe care-l numeşti fericire.

Î: Când l-am pierdut? Eu nu l-am avut niciodată.

M: L-ai avut înainte să te trezeşti în dimineața aceasta. Treci dincolo de conştiința ta şi Îl vei găsi.

Î: Cum să trec dincolo?

M: Tu ştii deja. Fă-o!

Î: Tu eşti cel care spune asta. Eu nu ştiu nimic despre toate astea.

M: îți repet: tu ştii asta. Fă-o. Treci dincolo, întoarce-te la starea ta normală, naturală, supremă.

Î: Sunt nedumerit.

M: Un fir de praf în ochi te face să crezi că eşti orb. Spălați ochiul şi priveşte.

Î: Dar privesc! Văd numai întuneric.

M: înlătură firul de praf şi ochii tăi vor fi inundați de lumină. Lumina este acolo - aşteptând. Ochii sunt acolo - pregătiți, întunericul pe care îl vezi nu-i decât umbra unui minuscul fir de praf. Debarasează-te de el şi revino Ea starea ta naturală.

81. RĂDĂCINA FRICII

Maharaj: De unde vii?

Întrebare: Eu sunt din Statele Unite, dar locuiesc cea mai mare parte a timpului în Europa, în India am venit recent. Am fost la Rishikesh, în două ashrame. Am fost învățat meditația şi respirația.

M: Cât timp ai stat acolo?

Î: Opt zile într-un ashram, şase zile într-altul. N-am fost fericit acolo şi am plecat. Apoi, timp de trei săptămâni am stat cu câțiva lama tibetani. Dar ei erau în întregime cufundați în formule şi în rituri.

M: Şi ce-ai câştigat din toate astea?

Î: In mod cert am simțit o creştere a energiei mele. Dar înainte de a mă duce la Rishikesh, ținusem posturi şi urmasem un regim la un sanatoriu în Pudukkotai, în India de Sud, loc în care se practica Cura Naturală. Asta mi-a făcut enorm de bine.

M: Poate că acest acces de energie s-a datorat unei mai bune sănătăți.

Î: Nu pot să spun. Insă în urma tuturor acestor încercări, câteva focuri au început să ardă în diferite părți din trupul meu şi am auzit cânturi şi voci acolo unde înainte nu exista nici una.

M: Şi acum după ce umbli?

Î: Păi, după ce umblăm cu toții. Adevăr, certitudine interioară, fericire reală. In diversele şcoli ce urmăresc realizarea-de-sine se vorbeşte atât de mult despre conştientă, despre luciditate, încât sfârşeşti prin a avea impresia că conştienta însăşi este realitatea supremă. Aşa să fie oare? De corp are grijă creierul, creierul este iluminat de către conştiință; Trezia veghează asupra conştiinței; există oare ceva dincolo de Trezie?

M: Cum ştii tu că eşti conştient?

Î: Simt că sunt. Nu pot exprima asta altfel.

M: Atunci când urmăreşti cu atenție traseul de la creier la Trezie trecând prin conştiință, constați că simțământul dualității persistă. Când treci dincolo de Trezie, există o stare de non-dualitate, în care nu mai există cunoaştere, ci numai ființare pură, care poate fi tot atât de bine non-ființare, dacă prin ființare tu înțelegi a fi ceva în particular.

Î: Ceea ce numeşti tu ființare pură este oare ființare universală, faptul de a fi toate lucrurile?

M: Toate lucrurile implică suma lucrurilor particulare, în ființare pură însăşi ideea particularului este absentă.

Î: Există vreo relație între ființa pură şi ființa particulară?

M: Ce relație poate să fie între ceea ce este şi ceea ce doar pare că este? Există oare vreo relație între ocean şi valurile lui? Realul permite irealului să apară şi tot el este cauza dispariției lui. Succesiunea clipelor fugitive creează iluzia timpului, dar realitatea atemporală a ființei pure nu este în mişcare, căci orice mişcare necesită un fundal imobil. Realitatea însăşi este acest fundal. Odată ce ai găsit-o în tine însuți, tu ştii că n-ai pierdut niciodată acea ființă independentă, independentă de toate divizările şi de toate separările. Dar n-o căuta în conştiință, n-o vei găsi acolo. N-o căuta niciunde, căci nimic nu o conține. Din contră, ea conține toate lucrurile şi manifestă toate lucrurile. Ea este precum lumina zilei care face orice lucru vizibil în vreme ce ea însăşi rămâne invizibilă.

Î: Dar la ce-mi foloseşte că-mi spui că realitatea nu poate fi găsită în conştiință? Unde altundeva s-o caut? Cum o ştii tu?

M: Este foarte simplu. Dacă te întreb care este gustul gurii tale, tot ce poți face este să spui că nu este nici dulce nici amar, nici acru nici acid; este ceea ce rămâne când toate aceste gusturi au dispărut,

în mod asemănător, atunci când nu mai există nici distincţii nici reacţii, ceea ce rămâne este realitatea - simplă, solidă, întreagă.

Î: Tot ceea ce înţeleg, este că mă aflu sub imperiul unei iluzii fără început. Şi eu nu văd cum poate aceasta să se sfârşească. Dacă ar fi putut, ar fi dispărut - cu mult timp în urmă. Trebuie să fi avut tot atât de multe oportunităţi în trecut pe câte voi avea în viitor. Ceea ce nu s-a putut întâmpla, nu se poate întâmpla. Ori, dacă s-a făcut, atunci n-a putut dura. Chiar starea noastră atât de deplorabilă după toate aceste incalculabile milioane de ani poartă în ea însăşi, cel mult, promisiunea extincţiei ultime, ori — ceea ce este şi mai rău! - ameninţarea unei repetări fără sfârşit şi lipsită de sens.

M: Ce dovadă ai tu că starea ta prezentă este fără început şi fără sfârşit? Cum erai înainte de a te fi născut? Cum vei fi tu după moarte? Şi despre starea ta actuală, cât de mult ştii? Nu ştii nici măcar care era condiţia ta înainte să te trezeşti în dimineaţa aceasta. Tu cunoşti câte ceva despre starea ta prezentă, şi din asta tragi concluzii pentru toate timpurile şi pentru toate locurile. Se poate foarte bine doar să visezi şi să-ţi imaginezi că visul tău este etern.

Î: A-l numi vis nu schimbă nimic. Fără îndoială că este trist să fii necugetat şi necugetat să fii trist, dar eu repet întrebarea: ce speranţă îmi rămâne, pe care o eternitate trecută n-a putut-o îndeplini? De ce ar fi viitorul meu diferit de trecutul meu?

M: în starea febrilă în care eşti, tu proiectezi un trecut şi un viitor şi le iei ca fiind reale. De fapt, tu nu cunoşti decât clipa prezentă. De ce să nu examinezi ceea ce este acum, în loc de a investiga un trecut şi un viitor imaginare? Starea ta prezentă nu este nici fără început, nici fără sfârşit. Ea durează cât clipa unei străfulgerări. Studiază cu atenţie de unde vine şi unde se duce. Curând vei descoperi, înapoia lor, realitatea atemporală.

Î: De ce nu am făcut asta înainte?

M: întocmai cum fiecare val se cufundă în ocean, tot aşa fiecare clipă se reîntoarce la sursa ei. Realizarea constă în a descoperi sursa şi a rămâne acolo.

Î: Cine descoperă?

M: Mintea descoperă.

Î: Află ea răspunsurile?

M: Ea constată că este lăsată fără întrebări, că nici un răspuns nu-i necesar.

Î: Naşterea este un fapt. Moartea este un alt fapt. Cum apar ele în ochii martorului?

M: Un copil a fost adus pe lume; un om moare - astea nu-s decât evenimente în decursul timpului.

Î: Se poate observa un progres la martor? Evoluează oare Trezia?

M: Ceea ce este văzut poate să sufere numeroase schimbări când lumina Treziei este focalizată asupra sa, dar obiectul este ceea ce se schimbă, nu lumina. Plantele cresc în lumina soarelui, dar soarele nu creşte. In sine, atât corpul cât şi martorul sunt nemişcaţi, dar când sunt aduşi amândoi în minte, par să se mişte şi unul şi celălalt.

Î: Da, pot să văd că ceea ce se mişcă şi se schimbă este numai "eu sunt", în definitiv, avem noi nevoie de "eu sunt"?

M: Cine are nevoie de el? Este acolo - acum. A avut un început, va avea un sfârşit.

Î: Ce rămâne atunci când "eu sunt" dispare?

M: Ceea ce nu vine şi nu se duce ~ rămâne. Mintea veşnic lacomă este cea care creează idei de progres şi de evoluţie spre perfecţiune. Ea tulbură şi vorbeşte de ordine, ea distruge şi caută securitatea.

Î: Există oare progres în destin, în karma?

M: Karma este doar un rezervor de energii neconsumate, de dorinţe neîndeplinite şi de frici neînţelese. Acest rezervor este continuu umplut de noi dorinţe şi de noi frici. Dar nu este obligatoriu să fie astfel pentru totdeauna. Caută să înţelegi cauza aflată la rădăcina fricilor tale - înstrăinarea de tine însuţi, şi de dorinţele tale - aspiraţia ta către sine, şi karma ta se va dizolva ca un vis. între pământ şi ceruri viaţa continuă. Nimic nu este afectat, numai corpurile cresc şi decad.

Î: Ce relaţie există între persoană şi martor?

M: Nu poate să existe relaţie căci ele sunt una. Nu separa şi nu căuta o relaţie.

Î: Dacă văzătorul şi văzutul nu-s decât una, cum se produce separarea?

M: Fascinat de nume şi forme, care sunt, prin chiar natura lor, distincte şi diverse, tu faci distincţii, ceea ce este natural, şi separi ceea ce este una. Lumea este bogată în diversitatea ei, dar faptul că te simţi înstrăinat şi înspăimântat este din cauza greşitei înţelegeri. Corpul este în pericol, nu tu.

Î: Eu îmi dau seama prea bine că angoasa biologică fundamentală, instinctul de fugă, ia multe forme, denaturându-mi gândurile şi simţămintele. Dar cum a luat naştere această nelinişte?

M: Este o stare mentală provocată de ideea "eu-sunt-corpul". Ea poate fi înlăturată prin ideea contrară "eu-nu-sunt-corpul". Ambele idei sunt false, dar una o înlătură pe cealaltă. Realizează că nici o idee nu este a ta, că toate ideile vin la tine din exterior.

Tu trebuie să elucidezi totul prin tine însuţi, să devii tu însuţi obiectul meditaţiei tale. Efortul de a te înţelege pe tine însuţi este yoga. Fii un yoghin, consacră-ţi viaţa, rumegă bine ideea, miră-te, caută până

când ajungi la rădăcina erorii şi la adevărul de dincolo de eroare.

Î: în meditaţie, cine meditează, persoana ori martorul? ;

M: Meditaţia este încercarea deliberată de a răzbate prin stările mai înalte de conştiinţă şi, în cele din urmă, de a merge dincolo de ea. Arta meditaţiei este arta de a transfera focarul atenţiei pe planuri tot mai subtile, fără a-ţi pierde stăpânirea asupra planurilor lăsate în urmă într-un anume sens este la fel cu a avea moartea sub control. Se începe prin nivelele cele mai de jos: împrejurările sociale, deprinderile şi obiceiurile; împrejurările fizice, postura şi respiraţia corpului; organele de simţ, senzaţiile şi percepţiile lor; mintea, gândurile şi sentimentele ei; până când întregul mecanism al personalităţii este perceput, prins şi ţinut în frâu cu fermitate. Stadiul final al meditaţiei este atins când simţul identităţii trece dincolo de "eu-sunt-cutare-şi-cutare", dincolo de "aşa-sunt-eu", dincolo de "eu-nu-sunt-decât-martorul", dincolo de "există", dincolo de toate ideile, în fiinţa pură impersonal personală, însă trebuie să fii energic când te apuci de meditaţie, în nici un caz meditaţia nu este o ocupaţie pentru anumite perioade de timp. Limitează-ţi subiectele de interes şi activităţile la ceea ce este strict necesar pentru tine şi pentru nevoile cele mai elementare ale persoanelor care depind de tine. Economiseşte-ţi energiile şi timpul pentru a sparge zidul pe care mintea ta l-a construit în jurul ei. Crede-mă, nu vei regreta.

Î: Cum voi şti că experienţa mea este universală?

M: La capătul meditaţiei tale totul va fi cunoscut în mod direct, nu se cere nici un fel de dovadă. Tot aşa cum fiecare picătură a oceanului poartă gustul oceanului, aşa şi fiecare clipă poartă gustul eternităţii. Definiţiile şi descrierile îşi au locul lor, ca îndemnuri utile pentru căutarea pe mai departe, dar tu trebuie să treci dincolo de ele în ceea ce nu este definibil şi descriptibil decât în termeni negativi.

La urma urmei, chiar şi universalitatea şi eternitatea nu sunt decât concepte, contrariile faptului de a fi legat de loc şi de timp. Realitatea nu este un concept, nici manifestarea unui concept. Ea nu are nimic de-a face cu conceptele. Ocupă-te de mintea ta, înlătură denaturările şi impurităţile ei. Odată ce ai gustat din propriului tău sine, îl vei regăsi peste tot şi în orice clipă. De aceea este foarte important să ajungi la el. Odată ce îl vei cunoaşte, nu îl vei mai pierde nicicând.

Insă trebuie să-ţi acorzi şansa printr-o meditaţie intensivă, chiar stăruitoare.

Î: Ce anume ar trebui să fac?

M: Consacră-ţi inima şi mintea meditaţiei asupra lui "eu sunt" - ce înseamnă, cum este, care este sursa lui, viaţa lui, înţelesul lui. Lucrul acesta seamănă foarte mult cu săpatul unui puţ. Tu înlături ceea ce nu este apă, până ce ajungi la izvorul dătător de viaţă.

Î: Cum voi şti că merg în direcţia cea bună?

M: După progresul pe care îl vei face în aplicarea, în claritatea şi în devotamentul faţă de sarcina ta.

Î: Noi, europenii, găsim foarte dificil să rămânem liniştiţi. Noi participăm prea mult la lume.

M: Ah, nu, şi voi sunteţi visători. Noi ne deosebim numai după conţinutul viselor noastre. Voi umblaţi după perfecţiune - în viitor. Noi suntem hotărâţi s-o găsim - în acum. Numai ceea ce este limitat este perfectibil. Ceea ce nu are limite este deja perfect. Voi sunteţi perfecţi, numai că n-o ştiţi, învăţaţi să vă cunoaşteţi pe voi înşivă şi veţi descoperi minuni.

Tot ce aveţi nevoie este deja în voi, numai că trebuie să vă apropiaţi de Sinele vostru cu respect şi cu dragoste. Condamnarea de sine şi lipsa de încredere în sine sunt erori grave. Fuga voastră constantă din faţa durerii şi căutarea continuă după plăcere sunt un semn al dragostei pe care v-o purtaţi vouă înşivă; tot ceea ce vă cer este să faceţi iubirea faţă de voi înşivă perfectă. Nu vă refuzaţi nimic - acordaţi-vă infinitatea şi eternitatea şi descoperiţi că voi nu aveţi nevoie de ele; voi sunteţi dincolo.

82. PERFECŢIUNEA ABSOLUTĂ ESTE AICI ŞI ACUM

Întrebare: Războiul continuă. Care este atitudinea ta faţă de acesta?

Maharaj: într-un loc sau altul, într-o formă sau alta, războiul continuă întotdeauna. A fost vreodată un timp când nu a fost nici un război? Unii spun că acesta este voinţa lui Dumnezeu. Alţii spun că este jocul lui Dumnezeu. Este un alt mod de a spune ca războaiele sunt inevitabile şi că nimeni nu este răspunzător.

Î: Dar care este propria ta atitudine?

M: De ce îmi impui atitudini? Eu n-am nici o atitudine pe care pot s-o numesc a mea.

Î: In mod sigur, cineva este răspunzător pentru acest masacru oribil şi fără noimă. De ce sunt oamenii întotdeauna gata să se omoare unii pe alţii?

M: Caută-l pe cel răspunzător în interior. Ideile de "eu" şi "al meu" se află la baza tuturor conflictelor. Eliberează-te de ele şi vei fi în afara oricărui conflict.

Î: Şi ce importanţă are că eu sunt în afara conflictului? Aceasta nu va schimba cu nimic războiul. Dacă eu sunt cauza războiului, atunci sunt gata să fiu distrus. Totuşi, se înţelege de la sine că dispariţia a o mie de oameni ca mine nu va opri războaiele. Ele nu au început odată cu naşterea mea, nici nu se

vor sfârşi odată cu moartea mea. Eu nu sunt răspunzător. Cine este atunci?

M: Discordia şi lupta fac parte integrantă din existență. De ce nu întrebi cine este răspunzător pentru existență?

Î: De ce spui că existența şi conflictul sunt inseparabile? Nu se poate să ai existență fără rivalitate? Nu trebuie să mă lupt cu alții ca să fiu eu însumi.

M: Dar te lupți cu alții tot timpul pentru supraviețuirea ta în calitate de corp-minte separat, având un nume şi o formă particulare. Ca să trăieşti, tu trebuie să distrugi. Din clipa în care ai fost conceput, ai început un război împotriva mediului tău înconjurător - un război nemilos de exterminare reciprocă, până când moartea te eliberează.

Î: întrebarea mea rămâne fără răspuns. Tu descrii numai ceea ce cunosc - viața şi mizeriile ei. Dar cine este răspunzător pentru toate astea, tu nu spui. Când fac presiuni asupra ta, tu dai vina pe Dumnezeu sau pe karma, sau pe propria mea frică şi pe lăcomia mea - ceea ce nu face altceva decât să genereze noi întrebări. Dă-mi răspunsul ultim.

M: Răspunsul ultim este acesta: nimic nu există. Totul este o apariție momentană în câmpul conştiinței universale; continuitatea în calitate de nume şi de formă reprezintă doar o elaborare mentală, uşor de spulberat.

Î: Întrebările mele au drept obiect imediatul, tranzitoriul, aparența. Iată fotografia unui copil ucis de soldați. Este un fapt - este acolo, şi te fixează cu privirea. Tu nu poți să-l negi. Şi acum, cine este răspunzător pentru moartea acestui copil?

M: Nimeni şi fiecare dintre noi. Lumea este ceea ce ea conține, şi fiecare lucru acționează asupra tuturor celorlalte. Noi toți ucidem copilul şi noi toți murim odată cu el. Fiecare eveniment are cauze variate şi produce efecte nenumărate. Este inutil să se țină socoteala, la nimic nu i se poate da de urmă.

Î: Poporul tău vorbeşte despre karma şi despre recompensa justă.

M: Nu-i decât o aproximare grosieră: în realitate noi toți suntem creatorii şi creaturile fiecăruia dintre noi, noi suntem cauza şi ne purtăm povara unul altuia.

Î: Aşadar cel inocent suferă pentru cel vinovat?

M: În ignoranța noastră suntem inocenți; în acțiunile noastre suntem vinovați. Păcătuim fără să ştim şi suferim fără să înțelegem. Singura noastră speranță: să ne oprim, să privim, să înțelegem şi să ieşim din capcana memoriei, pentru că memoria hrăneşte imaginația, care la rândul ei generează dorința şi frica.

Î: De ce oare îmi imaginez?

M: Lumina conştiinței trece prin filmul memoriei şi proiectează imagini în creierul vostru. Din cauza stării deficiente şi dezordonate a creierului vostru, ceea ce percepeți este deformat şi pătat de sentimente de simpatie şi de antipatie. Puneți ordine în gândurile voastre, debarasați-le de coloraturi emoționale, şi veți vedea oamenii şi lucrurile aşa cum sunt ele, cu claritate şi cu caritate.

Martorul naşterii, al vieții şi al morții este unul şi acelaşi. El este martorul durerii şi al dragostei, căci cu toate că existența, în limitarea şi în separarea ei, este o sursă de mâhnire, noi o iubim. O iubim şi o urâm în acelaşi timp. Ne batem, ucidem, distrugem viața şi bunurile, dar totuşi suntem afectuoşi şi ne sacrificăm de bunăvoie. Legănam copilul cu blândețe, dar îl lăsăm şi orfan. Viața noastră este plină de contradicții. Cu toate acestea, ne agățăm de ea. Acest ataşament se află la rădăcina oricărui lucru. Totuşi el este în întregime superficial. Noi ne cramponăm de ceva sau de cineva cu toată puterea noastră, iar în clipa următoare îl uităm, asemeni unui copil care face plăcinte din noroi şi apoi le abandonează cu inima uşoara. Atinge-le - el va țipa de mânie, distrage-i atenția şi el le va uita.

Pentru că viața noastră este acum, şi iubirea pe care i-o purtăm este acum. Iubim diversitatea, jocul durerii şi al plăcerii, contrastele ne fascinează. Pentru aceasta noi avem nevoie de contrarii şi de aparenta lor separare. Noi ne bucurăm de ele pentru o vreme, şi apoi obosim şi tânjim după pacea şi liniştea ființei pure. Inima cosmică bate fără oprire. Eu sunt martorul, dar şi inima.

Î: Eu pot să văd tabloul, dar cine este pictorul? Cine este răspunzător pentru această teribilă şi totuşi adorabilă experiență?

M: Pictorul este în tablou. Tu operezi o separare între pictor şi tablou, şi apoi cauți pictorul. Nu separa şi nu pune întrebări false. Lucrurile sunt aşa cum sunt şi nimeni în particular nu este răspunzător. Ideea răspunderii personale îşi are sursa în iluzia că există un intermediar, un agent. "Cineva trebuie să o fi făcut, cineva este răspunzător." Societatea, aşa cum este ea acum, cu cadrul ei de legi şi de obiceiuri, este bazată pe ideea de personalitate separată şi responsabilă, dar aceasta nu este singura formă pe care o poate lua societatea. Pot exista şi alte forme, unde simțul separării este slab, iar acela al iresponsabilității difuz.

Î: Un individ cu un slab sentiment al personalității este oare mai aproape de realizarea de sine?

M: Ia cazul unui copil mic. Sentimentul de "eu sunt" nu este încă format, personalitatea lui este rudimentară. Obstacolele față de cunoaşterea de sine sunt puțin numeroase, dar puterea şi claritatea lucidității, întinderea şi adâncimea ei lipsesc. Odată cu trecerea anilor luciditatea va deveni mai

puternică, însă, de asemenea, personalitatea latentă va ieşi la iveală, va întuneca şi va complica tabloul. Cu cât lemnul e mai tare, cu atât e mai fierbinte flacăra; tot aşa şi personalitatea: cu cât e mai puternică, cu atât e mai strălucitoare lumina generată de distrugerea ei.

Î: Tu nu ai probleme?

M: Am destule probleme. Ţi-am spus deja. A fi, a exista cu |un nume şi o formă este dureros, însă eu iubesc asta.

Î: Dar tu iubeşti toate lucrurile!

M: In existenţă sunt conţinute toate lucrurile. Chiar natura mea este de a iubi; chiar şi ceea ce este dureros este demn de a fi iubit.

Î: Asta nu-l face mai puţin dureros. De ce nu rămâi în ceea ce nu are limite?

M: Instinctul de a explora, dragostea de necunoscut, este ceea ce mă împinge în existenţă. Este natural din partea fiinţei să caute aventura în devenire, aşa cum este natural pentru devenire să caute pacea în fiinţă. Aceste modificări ale fiinţei şi ale devenirii sunt inevitabile; dar căminul meu este dincolo.

Î: Este căminul tău în Dumnezeu?

M: A iubi şi a venera un zeu înseamnă, de asemenea, ignoranţă. Căminul meu este dincolo de toate noţiunile, oricât ar fi de sublime.

Î: Dar Dumnezeu nu-i o noţiune! El este realitatea de dincolo de existenţă.

M: Poţi folosi orice cuvânt îţi place. Indiferent la ce te-ai putea tu gândi, eu sunt dincolo de asta.

Î: Odată ce îţi cunoşti căminul, de ce nu stai în el? Ce te face să ieşi din el?

M: Noi ne naştem din dragoste pentru existenţa organizată şi, odată născuţi, devenim implicaţi în destin. Destinul este inseparabil de devenire. Dorinţa de a fi particularizaţi face din noi o persoană cu tot trecutul şi cu tot viitorul ei personal. Gândeşte-te la un mare om, vezi ce minunat om a fost! Şi totuşi cât de tulburată a fost viaţa lui şi cât de limitată în fructele ei. Cât de total dependentă este personalitatea omului şi cât de indiferentă este lumea lui. Şi cu toate acestea noi o iubim şi o protejăm chiar pentru insignifianţa ei.

Î: Este război şi haos, iar ţie ţi se cere să iei conducerea unui centru însărcinat cu hrănirea celor nevoiaşi. Ţi se acordă tot ce ai nevoie; este doar o chestiune de a duce la bun sfârşit slujba. Vei refuza oare?

M: A munci sau a nu munci, este unul şi acelaşi lucru pentru mine. Eu aş putea să-mi asum sarcina sau nu. Pot exista alţi oameni, mai bine înzestraţi decât mine pentru astfel de sarcini - ospătarii de profesie, de exemplu. Dar eu am o atitudine diferită. Eu nu privesc moartea ca pe o calamitate, aşa cum nu mă bucur de naşterea unui copil. Copilul intră pe o cale presărată cu necazuri, în timp ce mortul a terminat cu ele. Ataşamentul de viaţă este ataşamentul de suferinţă. Noi iubim ceea ce ne produce durere. Astfel este natura noastră.Pentru mine momentul morţii va fi un moment de jubilare, nu de frică. Am plâns când m-am născut şi voi muri râzând.

Î: Ce gen de schimbarea se produce în conştiinţă în clipa morţii?

M: La ce schimbare te aştepţi? Când proiecţia filmului se termină, totul rămâne identic cu ceea ce era când a început proiecţia. Starea ta de dinaintea naşterii era şi starea de după moarte - dacă îţi aminteşti.

Î: Nu îmi amintesc nimic.

M: Pentru că n-ai încercat niciodată. Este numai o simplă chestiune de acordare a minţii. Asta cere oarecare antrenament, fireşte.

Î: De ce nu participi tu la muncile sociale?

M: Dar eu nu fac nimic altceva! Şi care este munca socială pe care vrei s-o fac? Cârpeala nu este pentru mine. Poziţia mea este clară: produceţi pentru a distribui, hrăniţi înainte de a mânca, daţi înainte de a lua, gândiţi-vă la alţii înainte de a vă gândi la voi înşivă. Numai o societate non-egoistă, fondată pe împărtăşire poate fi stabilă şi fericită. Aceasta este singura soluţie practică. Dacă nu o doreşti - bate-te.

Î: Totul este o chestiune de gune. Acolo unde predomină tamas şi rajas, este în mod necesar război. Unde domneşte sattva, acolo va fi pace.

M: Spune-o oricum vrei, este acelaşi lucru. Societatea este clădită pe motivaţii. Puneţi bunăvoinţă la temelii şi nu veţi mai avea nevoie de lucrători sociali specializaţi.

Î: Lumea devine mai bună.

M: Lumea a avut tot timpul să devină mai bună şi totuşi n-a devenit. Ce speranţă există pentru viitor? Desigur, au fost şi vor fi perioade de pace şi de armonie, când sattva este în ascensiune, dar lucrurile se distrug prin propria lor perfecţiune. O societate perfectă este în mod necesar statică, şi de aceea ea devine stagnantă şi decade. Din vârf toate drumurile duc în jos. Societăţile sunt ca şi oamenii - se nasc, cresc până la un punct de perfecţiune relativă, după care decad şi mor.

Î: Nu există vreo stare de perfecţiune absolută care să nu decadă?

M: Tot ceea ce are un început, are în mod necesar un sfârşit, în atemporal totul este perfect, aici şi acum.

Î: Dar vom atinge noi atemporalul la timpul cuvenit?

M: La timpul cuvenit ne vom întoarce la punctul de plecare. Timpul nu poate să ne ducă afară din timp, aşa cum spaţiul nu poate să ne ducă afară din spaţiu. Tot ceea ce se poate obţine din aşteptare este şi mai multă aşteptare. Perfecţiunea absolută este aici şi acum, nu în vreun viitor apropiat sau îndepărtat. Secretul este în acţiune - aici şi acum. Comportamentul vostru este ceea ce vă orbeşte faţă de voi înşivă. Respingeţi aşadar tot ceea ce v-aţi gândit că sunteţi, şi acţionaţi ca şi cum aţi fi absolut perfecţi - oricare ar fi ideea pe care v-o faceţi despre perfecţiune. Tot ce vă trebuie este curajul.

Î: Unde găsesc eu un astfel de curaj?

M: în tine însuţi, bineînţeles. Priveşte înăuntru.

Î: Graţia ta mă va ajuta?

M: Graţia mea îţi spune acum: priveşte în interiorul tău. Tot ceea ce-ţi trebuie, ai deja. Foloseşte-te de asta. Comportă-te cum ştii tu cel mai bine, fa ceea ce crezi tu că ar trebui să faci. Nu te teme de greşeli, poţi întotdeauna să le corectezi, doar intenţiile contează. Forma pe care o iau lucrurile nu este în puterea ta, însă motivaţia actelor tale este.

Î: Cum pot actele născute din imperfecţiune să conducă la perfecţiune?

M: Acţiunea nu conduce la perfecţiune; perfecţiunea este exprimată în acţiune. Câtă vreme te judeci pe tine însuţi după expresiile tale, acordă-le lor atenţia cea mai profundă; când îţi vei realiza fiinţa ta autentică, comportamentul tău va fi perfect, în mod spontan.

Î: Dacă eu sunt atemporal perfect, atunci de ce m-am mai născut? Care este scopul acestei vieţi?

M: Este ca şi cum ai întreba ce profit are aurul prin modelarea lui în bijuterie? Bijuteria capătă culoarea şi frumuseţea aurului, însă aurul nu este îmbogăţit, în mod asemănător, realitatea exprimată în acţiune face acţiunea plină de sens şi de frumuseţe.

Î: Ce câştigă realul prin expresiile lui?

M: Ce poate el să câştige? Absolut nimic. Dar este în natura iubirii de a se exprima, de a se afirma, de a învinge dificultăţile.

Odată ce ai înţeles că lumea este iubirea în acţiune, tu o vei privi cu totul altfel. Dar mai întâi atitudinea ta faţă de suferinţă trebuie să se schimbe. Suferinţa este în primul rând un apel la atenţia ta, care este ea însăşi o mişcare a iubirii. Mai mult decât fericirea, iubirea doreşte creşterea, lărgirea şi adâncirea conştiinţei şi a fiinţei. Tot ceea ce este obstacol devine cauza unei dureri, iar iubirea nu se dă înapoi de la durere. Sattva, energia care lucrează pentru justeţe şi pentru dezvoltarea ordonată, nu trebuie să fie blocată. Când întâmpină piedici, ea se întoarce împotriva ei înşişi şi devine distructivă. Ori de câte ori iubirea este refuzată, iar suferinţa e lăsată să se extindă, războiul devine inevitabil. Indiferenţa noastră faţă de mâhnirea vecinului nostru aduce suferinţa la uşa noastră.

83. ADEVĂRATUL GURU

Întrebare: Spuneai deunăzi că la baza realizării tale a stat încrederea în gurul tău. El te-a asigurat că tu eşti deja Realitatea Absolută şi că nimic mai mult nu era de făcut. Tu ai avut încredere în el şi ai rămas acolo, fără tensiune, fără efort. Şi acum, iată întrebarea mea: fără încredere în gurul tău ai, fi ajuns la realizarea de sine? La urma urmei, ceea ce eşti, tu eşti, fie că mintea ta are încredere, fie că nu; oare îndoiala ar putea fi cauza unei obstrucţii în acţiunea cuvintelor gurului tău şi le-ar face neoperante?

Maharaj: Tocmai ai spus-o: ele ar fi fost făcute neoperante - pentru o vreme.

Î: Şi ce s-ar întâmpla cu energia sau cu puterea care se află în cuvintele gurului?

M: Ar rămâne latentă, nemanifestată. Dar toată întrebarea se întemeiază pe o înţelegere greşită. Maestrul, discipolul, iubirea şi încrederea care există între ei, toate acestea nu-s decât un singur fapt, nu tot atât de multe fapte independente. Fiecare este o parte a celuilalt. Fără iubire şi fără încredere n-ar fi existat nici guru, nici discipol, şi nici o relaţie între ei. Este ca şi cum ai apăsa un întrerupător ca să aprinzi o lampă electrică. Pentru că lampa, circuitul electric, întrerupătorul, transformatorul, liniile de înaltă tensiune şi centrala formează un singur întreg, se face că obţii lumina. Nu trebuie să separi ceea ce nu-i separabil. Cuvintele nu creează fapte; ele ori le descriu, ori le denaturează. Faptul este întotdeauna non-verbal.

Î: încă nu înţeleg; este oare cu putinţă ca afirmaţiile gurului să nu se realizeze, sau este inevitabil ca ele să se dovedească juste?

M: Cuvintele unui om care s-a realizat nu-şi pierd niciodată ţinta. Ele aşteaptă să se ivească condiţiile potrivite, fapt care poate să ia ceva timp, şi asta-i natural, căci există un sezon pentru semănat şi un sezon pentru recoltat. Insă cuvântul unui guru este o sământă care nu poate să piară. Desigur, gurul trebuie să fie unul adevărat, care este dincolo de trup şi de minte, dincolo de conştiinţa însăşi, dincolo de spaţiu şi de timp, dincolo de dualitate şi de unitate, dincolo de înţelegere şi de descriere. Oamenii de bine - cei care au citit foarte mult şi au multe de spus - pot să te înveţe multe lucruri folositoare, dar ei nu sunt adevăraţii guru ale căror cuvinte se adeveresc întotdeauna. Şi ei pot să-ţi

spună că eşti însăşi realitatea ultimă, însă unde te duce asta?

Î: Cu toate acestea, dacă dintr-o anumită rațiune s-ar întâmpla să mă încred în ei şi să le dau ascultare, oare voi pierde?

M: Dacă eşti capabil de încredere şi de ascultare, atunci îl vei găsi curând pe adevăratul tău guru sau, mai degrabă, el te va găsi pe tine.

Î: Oare fiecare cunoscător al Sinelui va deveni un guru, sau poți să fii un cunoscător al realității şi totuşi incapabil să-i conduci şi pe alții la ea.

M: Dacă tu cunoşti ceea ce îi înveți pe alții, atunci tu poți să-i înveți ceea ce cunoşti. Aici viziunea şi învățătura nu sunt decât una. Dar Realitatea Absolută este dincolo de ambele. Acei Guru care îşi arogă acest titlu vorbesc de maturizare şi de efort, de merite şi de realizări, de destin şi de grație; toate acestea nu sunt decât formațiuni mentale, proiecții ale unei minți viciate, în loc de a ajuta, ele sunt piedici.

Î: Cum pot eu să desluşesc pe cine să urmez şi în cine să n-am încredere.

M: Să n-ai încredere în nimeni până ce nu eşti convins. Adevăratul guru nu te va umili niciodată, nici nu te va înstrăina de tine însuți. El te va aduce constant înapoi la faptul perfecțiunii tale inerente, şi te va încuraja să cauți în interior. El ştie că tu n-ai nevoie de nimic, nici chiar de ei, şi nu oboseşte niciodată să-ți amintească. Dar cel care se declară singur guru este mai preocupat de el însuşi decât de discipolii lui.

Î: Tu ai zis că realitatea este dincolo de cunoaşterea şi de propovăduirea realului. Nu este cunoaşterea realității supremul însuşi, iar propovăduirea dovada atingerii ei?

M: Cunoaşterea realului, sau a sinelui, este o stare a minții. A-l învăța pe altul este o activitate care se situează în dualitate. Ele nu privesc decât mintea; guna sattva este o guna totuşi.

Î: Ce este real atunci?

M: Cel care cunoaşte mintea atât ca ne-realizată cât şi ca realizată, care ştie că ignoranța şi cunoaşterea sunt stări ale minții, acela este realul. Când ți se dau diamante amestecate cu pietriş, tu poți fie să treci pe lângă diamante, fie să le găseşti, dar ceea ce contează nu sunt pietrele, nu este ceea ce vezi. ci vederea. Unde ar fi cenuşiul pietrişului şi frumusețea diamantului, fără puterea vederii? Cunoscutul nu-i decât o formă şi cunoaşterea nu-i decât un nume. Cunoscătorul nu-i decât o stare a minții. Realul este dincolo.

Î: Neîndoielnic, cunoaşterea obiectivă, ideile despre lucruri şi cunoaşterea de sine nu sunt unul şi acelaşi lucru, în primul caz este nevoie de un creier, în al doilea nu.

M: în vederea discuției tu poți să înşiri cuvinte şi să le dai un sens, dar faptul rămâne, faptul că toată cunoaşterea este o formă de ignoranță. Cea mai precisă hartă nu-i decât hârtie totuşi. Toată cunoaşterea este în memorie; ea este numai recunoaştere, pe câtă vreme realitatea este dincolo de dualitatea cunoscător – cunoscut."

Î: Atunci prin ce este cunoscută realitatea?

M: Cât de amăgitor este limbajul tău! Tu presupui în mod inconştient că şi realitatea este abordabilă prin cunoaştere. Apoi, pentru a face ceva, vei introduce un cunoscător al realității de dincolo de realitate! înțelege că pentru a fi, realitatea nu are nevoie să fie cunoscută. Ignoranța şi cunoaşterea sunt în minte, nu în real.

Î: Dacă nu există un lucru precum cunoaşterea realului, cum pot să-l ating?

M: Nu este nevoie să te întinzi după ceea ce este deja la tine. Chiar căutarea te face să-l pierzi. Renunță la ideea că nu l-ai găsit şi lasă-l, pur şi simplu, să vină în centrul percepției directe, aici şi acum, înlăturând tot ceea ce este al minții.

Î: Când tot ceea ce trebuie să se ducă, se duce, ce mai rămâne?

M: Rămâne vacuitatea, rămâne conştienta, rămâne lumina pură a ființei conştiente. Este la fel cu a întreba ce se întâmplă cu o încăpere atunci când este scos tot mobilierul? Rămâne o încăpere perfect utilizabilă. Şi când până şi pereții sunt dărâmați, rămâne spațiul. Dincolo de spațiu şi de timp este aici-ul şi acum-ul realității.

Î: Martorul rămâne?

M: Câtă vreme există conştiință, martorul ei este şi el acolo. Cele două apar şi dispar împreună.

Î: Dacă şi martorul este efemer, de ce i se dă atât de multă importanță?

M: Doar pentru a rupe vraja cunoscutului, iluzia că numai ceea ce percepi este real.

Î: Percepția vine prima, martorul - al doilea.

M: Aceasta este inima problemei. Atâta timp cât crezi că numai lumea din afară este reală, tu rămâi sclavul ei. Pentru a deveni liber, atenția ta trebuie să fie atrasă asupra lui "eu sunt", martorul. Fireşte, cunoscătorul şi cunoscutul nu-s decât un singur lucru, nu două, dar pentru a desface vraja cunoscutului cunoscătorul trebuie să le adus în prim plan. Nici unul nici celălalt nu apare primul, amândoi sunt reflectări în amintirea experienței inefabile, veşnic nouă şi veşnic acum, intraductibilă, mai iute decât mintea.

Î: Eu sunt un umil căutător, umblând de la un guru la altul în căutarea eliberării. Mintea mea este bolnavă, arzând de dorinţă, îngheţată de frică. Zilele mele zboară, trec ca nişte umbre, aprinse de durere, cenuşii de plictiseală. Vârsta mea înaintează, sănătatea mea se ruinează, viitorul meu e întunecat şi înfricoşător. In asemenea condiţii eu nu pot decât să trăiesc în mizerie şi să mor în disperare. Există oare vreo speranţă pentru mine? Ori am venit prea târziu?

M: Nu este nimic în neregulă la tine, însă ideile pe care le ai despre tine însuţi sunt cu totul false. Nu eşti tu cel care doreşte, care se teme şi suferă; este persoana clădită pe temelia trupului tău de către circumstanţe şi influenţe. Tu nu eşti această persoană. Lucrul acesta trebuie clar stabilit în mintea ta şi niciodată pierdut din vedere, în mod normal, este nevoie de o sadhana prelungită, ani de austerităţi şi de meditaţie.

Î: Mintea mi-e slabă şi şovăitoare. Nu am nici tăria, nici tenacitatea necesare pentru sadhana. Cazul meu este fără de speranţă.

M: Într-un sens, cazul tău este unul plin de o mare speranţă. Există un substitut pentru sadhana, care este încrederea. Dacă tu nu poţi avea convingerea născută din căutarea fructuoasă, atunci profită de prilejul descoperirii mele, pe care sunt atât de dornic să o împărtăşesc cu tine. Eu văd cu o claritatea perfectă că tu niciodată n-ai fost, că nu eşti, că nu vei fi înstrăinat de realitate, că tu eşti plenitudinea perfecţiunii, aici şi acum, şi că nimic nu te poate priva de moştenirea ta, de ceea ce tu eşti cu adevărat. Tu nu eşti în nici un fel diferit de mine, numai că tu nu ştii asta. Tu nu ştii ce eşti şi de aceea te imaginezi a fi ceea ce nu eşti. De aici vin dorinţele şi fricile tale şi disperarea ta copleşitoare. Şi, de asemenea, activităţile lipsite de sens pentru a încerca să scapi.

Încrede-te în mine pur şi simplu şi trăieşte având încredere în mine. Nu te voi îndruma greşit. Tu eşti Realitatea Supremă dincolo de lumea şi de creatorul ei, dincolo de conştiinţa şi de martorul ei, dincolo de toate afirmaţiile şi negaţiile. Reaminteşte-ţi asta, gândeşte-te la asta, acţionează în conformitate cu ceea ce ţi-am spus. Abandonează orice sentiment de separare, caută să te vezi în toate şi acţionează în consecinţă. Odată cu acţiunea va veni beatitudinea şi, odată cu beatitudinea, convingerea. La urma urmei, tu te îndoieşti de tine însuţi numai pentru că eşti în amărăciune. Fericirea naturală, spontană şi durabilă nu poate fi imaginată. Ori este acolo, ori nu este. Odată ce vei începe să experimentezi pacea, iubirea şi fericirea care n-au nevoie de nici o cauză exterioară, toate îndoielile tale se vor dizolva. Pricepe bine ce ţi-am spus şi trăieşte în conformitate cu cuvintele mele. Este suficient.

Î: îmi ceri oare să trăiesc din memorie?

M: Tu oricum trăieşti din memorie. Nu-ţi cer decât să înlocuieşti vechile amintiri cu memoria a ceea ce ţi-am zis eu. Aşa cum acţionai după vechile tale amintiri, acţionează acum în funcţie de cele noi. Nu te teme. Pentru o vreme n-are cum să nu fie conflict între vechea şi noua memorie, dar dacă treci hotărât de partea celei noi, încordarea şi antagonismul vor lua curând sfârşit şi tu vei realiza starea lipsită de efortul de a fi tu însuţi, de a nu fi înşelat de dorinţe şi de frici născute din iluzie.

Î: Mulţi guru au obiceiul de a da semnele graţiei lor - acoperământul de cap, bastoanele lor, vasele lor de cerşit sau roba lor, transmiţând astfel realizarea de sine discipolilor lor, şi confirmând-o. Eu nu văd nici o valoare în astfel de practici. Nu realizarea de sine este cea transmisă, ci "importanţa de sine". Ce este util în a ţi se spune ceva foarte măgulitor, dar neadevărat? Pe de o parte tu mă pui în gardă împotriva celor care îşi arogă titlul de guru, şi sunt o mulţime, iar pe de alta vrei să mă încred în tine. De ce pretinzi că tu eşti o excepţie?

M: Eu nu-ţi cer să te încrezi în mine. Ai încredere în cuvintele mele şi aminteşte-ţi-le. Eu doresc fericirea ta, nu pe a mea. Să n-ai încredere în cei care pun o distanţă între tine şi fiinţa ta reală şi se oferă să-ţi servească de mijlocitori. Eu nu fac nimic de genul acesta. Nu fac nici chiar promisiuni. Tot ce fac este să-ţi zic: dacă te încrezi în cuvintele mele şi le pui la încercare, vei descoperi pentru tine însuţi în ce măsură sunt ele absolut adevărate. Dacă tu ceri o dovadă înainte de a te aventura, eu nu pot decât să-ţi zic: eu sunt dovada. Eu am avut cu adevărat încredere în cuvintele maestrului meu, le-am păstrat în minte, şi am constatat că el avea dreptate, că eu eram, sunt şi voi fi Realitatea Infinită, care îmbrăţişează totul, care transcende totul.Din cele ce spui, tu nu ai nici timpul nici energia pentru a întreprinde practici îndelungi. Eu îţi ofer o alternativă. Acceptă cuvintele mele pe încredere şi trăieşte într-un chip nou, sau trăieşte şi mori în amărăciune.

Î: Pare prea bine ca să fie adevărat.

M: Nu te lăsa derutat de simplitatea sfatului. Foarte puţini sunt aceia care au curajul să aibă încredere în ceea ce este inocent şi în ceea ce este simplu. A şti că tu eşti un prizonier al minţii tale, că trăieşti într-o lume imaginară care-i propria ta creaţie este începutul înţelepciunii. A nu vrea nimic de la ea, a fi gata s-o abandonezi în întregime, este seriozitate. Numai asemenea seriozitate, născută din disperarea autentică, te va face să te încrezi în mine.

Î: Oare nu am suferit eu destul?

M: Suferinţa te-a aruncat în apatie, te-a făcut incapabil să vezi enormitatea ei. Prima ta datorie este să vezi mizeria din tine şi din jurul tău; următoarea este să tânjeşti intens după eliberare. Chiar

intensitatea aspirației tale te va călăuzi; n-ai nevoie de o altă călăuză.

Î: Suferința m-a deprimat, m-a făcut indiferent chiar şi față de ea însăşi.

M: Poate că nu amărăciunea este cea care te-a deprimat, ci plăcerea. Investighează.

Î: Indiferent care poate fi cauza, eu sunt deprimat. Nu am nici voință, nici energie.

M: Ah, nu! Ai suficientă pentru primul pas. Şi fiecare pas va genera destulă energie pentru următorul. Energia vine odată cu încrederea în sine şi încrederea în sine vine odată cu experiența.

Î: Este just să schimbi gurul?

M: De ce să nu schimbi? Maeştrii sunt ca şi bornele rutiere. Este natural să mergi de la unul la altul. Fiecare îți spune direcția şi distanța, în vreme ce sadgurul, gurul etern, este drumul însuşi.

Odată ce realizezi că drumul este scopul, şi că tu eşti întotdeauna pe drum, nu ca să atingi un scop, ci să te bucuri de frumusețea şi de înțelepciunea lui, viața încetează să mai fie o datorie şi devine naturală şi simplă, în ea însăşi un extaz.

Î: Aşadar, nu este nici o nevoie să venerezi, să te rogi, să practici yoga?

M: Un pic de măturat, de spălat şi de îmbăiat zilnic nu pot face nici un rău. Conştiința de sine îți spune la fiecare pas ce este nevoie să fie făcut. Când totul este îndeplinit, mintea rămâne liniştită.

Acum tu eşti în starea de veghe, o persoană cu nume şi formă, cu bucurii şi amărăciuni. Persoana nu era acolo înainte de a te fi născut, nici nu va mai fi acolo după ce vei muri. In loc de a te lupta cu persoana ca s-o faci să devină ceea ce nu este, de ce să nu mergi dincolo de starea de veghe şi să părăseşti cu totul viața personală? Asta nu înseamnă extincția persoanei; înseamnă numai a o vedea în perspectiva justă.

Î: încă o întrebare. Tu ai spus că înainte de a mă fi născut eu eram una cu ființa pură a realității; dacă este aşa, cine a hotărât că eu ar trebui să mă nasc?

M: În realitate tu n-ai fost niciodată născut şi niciodată nu vei muri. Dar acum tu îți imaginezi că eşti, sau că ai un trup şi întrebi ce anume a provocat această stare. Rămânând în limitele iluziei, răspunsul este: dorința născută din amintire, din memorie te atrage către un corp şi te face să crezi că eşti una cu el. Dar asta-i adevărat numai din punct de vedere relativ. De fapt nu există nici un corp, nici o lume ca să-l conțină; există numai o condiție mentală, o stare ca de vis, uşor de împrăştiat când pui realitatea ei sub semnul întrebării.

Î: După ce vei muri, vei mai reveni? Dacă voi trăi destul de mult, oare te voi mai întâlni?

M: Pentru tine corpul este real, pentru mine el nu există. Eu, aşa cum mă vezi tu, exist numai în închipuirea ta. Cu certitudine, mă vei revedea, dacă vei avea nevoie de mine şi dacă este necesar. Asta nu mă afectează, aşa cum soarele nu este afectat de răsărituri si de apusuri, întrucât nu este afectat, este sigur că el se află acolo atunci când este necesar.

Tu ai o înclinație spre cunoaştere, eu nu am. Eu nu am sentimentul de nesiguranță care te face pe tine lacom de ştiință. Eu sunt curios, aşa cum un copil este curios, însă la mine, nu este nici o nelinişte care să mă facă să caut un refugiu în cunoaştere. Prin urmare, eu nu sunt preocupat dacă voi renaşte, sau cât de mult va dura lumea. Acestea sunt întrebări născute din frică.

84. ȚELUL TĂU ESTE GURUL TĂU

Întrebare: Ne spuneai că există mulți oameni care se fălesc cu titlul de guru, dar un guru adevărat este foarte rar. Se găsesc mulți jnani care îşi închipuie că sunt realizați, dar tot ceea ce au este o cunoaştere livrescă şi o bună părere despre ei înşişi. Uneori ei impresionează, chiar fascinează, atrag discipoli şi îi fac să-şi risipească timpul în practici inutile. După câțiva ani, când discipolul face bilanțul, el nu găseşte, în el însuşi, nici o schimbare. Când se plânge maestrului său, el primeşte reproşul obişnuit: acela de a nu fi încercat cu destulă ardoare. Vina e atribuită lipsei de credință şi de iubire din inima discipolului, în vreme ce în realitate vina îi revine gurului a cărui treabă nu era să accepte discipoli şi să le stârnească speranțele. Cum să te protejezi de aceşti "guru"?

Maharaj: De ce te preocupi atâta de alții? Oricine ar fi gurul, dacă are inima curată şi acționează cu întreaga bună credință, el nu va face discipolilor săi nici un rău. Dacă nu se vede progres, greşeala revine discipolilor, cu lenea şi cu lipsa lor de stăpânire de sine. Pe de altă parte, dacă discipolul este serios şi se străduieşte cu inteligență şi cu însuflețire să-şi îndeplinească sadhana, el este sortit să întâlnească un învățător mult mai calificat, care îl va duce mai departe, întrebarea ta decurge din trei postulate false: că e nevoie să te preocupi de alții; că e posibil să judeci aproapele şi că progresul discipolului este datoria şi responsabilitatea gurului său. In realitate, rolul gurului este numai acela de a instrui şi de a încuraja, discipolul este în întregime răspunzător de el însuşi.

Î: Nouă ni se spune că este de ajuns să ne abandonăm total gurului, că el va face restul.

M: Fireşte, când există o abandonare totală, o renunțare completă la orice preocupare față de trecutul, de prezentul şi de viitorul tău, față de siguranța şi stabilitatea ta fizică şi spirituală şi față de poziția ta socială, se iveşte o nouă viață, plină de iubire şi de frumusețe; atunci gurul nu are importanță,

căci discipolul a spart cochilia auto-apărării. Abandonul complet de sine este prin el însuşi eliberare.

Î: Ce se întâmplă când există nepotrivire între discipol şi maestru?

M: Până la urmă totul va fi bine. La urma urmei. Sinele autentic ai unuia sau al celuilalt nu este afectat de comedia pe care o joacă ei pentru o vreme. Ei se vor dezmetici, se vor maturiza şi îşi vor transfera relaţia pe un plan mai elevat.

Î: Se poate tot atât de bine ca ei să se despartă.

M: Da, se pot despărţi. La urma urmei, nici o relaţie nu este eternă. Dualitatea este o stare temporară.

Î: Oare printr-un accident te-am întâlnit şi printr-un alt accident ne vom despărţi pentru a nu ne mai revedea vreodată? Sau întâlnirea mea cu tine este o parte dintr-un plan cosmic, este vreo scenă dintr-o mare dramă a vieţilor noastre?

M: Realul are un înţeles şi ceea are un înţeles se leagă de realitate.Dacă relaţia noastră are un înţeles pentru tine aşa cum are pentru mine, atunci ea nu poate fi accidentală. Viitorul afectează tot atât de mult prezentul pe cât o face şi trecutul.

Î: Cum pot eu să-mi dau seama cine este un adevărat sfânt şi cine nu-i?

M: Nu poţi, decât dacă ai o pătrundere clară a inimii omului. Aparenţele sunt înşelătoare. Pentru a vedea cu claritate, mintea ta trebuie să fie pură şi neataşată. Dacă nu te cunoşti pe tine însuţi bine, cum poţi să-l cunoşti pe altul? Şi atunci când te cunoşti - tu eşti celălalt.

Lasă-i pe alţii în pace pentru o vreme şi studiază-te pe tine. Sunt atât de multe lucruri pe care nu le ştii despre tine însuţi - ce eşti, cine eşti, cum ai ajuns să fii născut, ce faci tu acum şi de ce, încotro te duci, care-i sensul şi rostul vieţii tale, al morţii tale, al viitorului tău. Cum ai ajuns tu să trăieşti în tumult şi amărăciune, în vreme ce întreaga ta fiinţă se străduieşte să dobândească fericirea şi pacea? Iată chestiunile importante cu care trebuie să te ocupi mai întâi de toate. Tu n-ai nici nevoie, nici timp pentru a afla cine este un jnani şi cine nu-i.

Î: Eu trebuie să îmi aleg gurul în mod corect.

M: Fii omul potrivit şi gurul potrivit te va găsi negreşit.

Î: Tu nu răspunzi la întrebarea mea: cum să găsesc un guru bun?

M: Dar am răspuns întrebarea ta! Nu căuta un guru, nici măcar nu te gândi la vreunul. Fă-ţi din ţelul tău gurul tău. La urma urmei, gurul este doar un mijloc în vederea unui scop, nu un scop în sine. El nu este important; ceea ce aştepţi tu de la el este ceea ce contează pentru tine. Acum la ce te aştepţi?

Î: Graţia lui mă va face fericit, puternic, şi îmi va da pacea.

M: Ce ambiţii! Cum poate o persoană limitată în timp şi în spaţiu, un simplu ansamblu corp-minte, un icnet de durere între naştere şi moarte, să fie fericită? Chiar condiţiile manifestării ei fac fericirea imposibilă. Pace, putere, fericire - acestea nu sunt niciodată stări personale, nimeni nu poate spune: "pacea mea", "puterea mea", deoarece "al meu" implică o exclusivitate, ceea ce este fragil şi plin de nesiguranţă. Ele trebuie să fie împărtăşite pentru a putea dăinui.

Î: Eu nu cunosc decât existenţa mea condiţionată; nu există nimic altceva.

M: Cu siguranţă, nu poţi vorbi în felul acesta. In somnul adânc tu nu eşti condiţionat. Vezi cât eşti de dispus să adormi şi cât eşti de dornic să mergi la culcare, cât de paşnic, liber şi fericit eşti tu atunci când dormi!

Î: Eu nu ştiu nimic despre asta.

M: încercă s-o vezi în mod negativ. Când dormi, tu nu simţi dureri, nu cunoşti nici ataşament nici agitaţie.

Î: înţeleg ce spui. In timp ce sunt treaz, eu sunt, eu ştiu asta, dar nu sunt fericit; în somn, eu sunt, eu sunt fericit, dar nu ştiu asta. Tot ce am nevoie este să ştiu că sunt liber şi fericit.

M: Exact. Acum, întoarce-te spre interior, spre tine însuţi, pătrunde într-o stare pe care ai putea s-o compari cu un somn treaz, stare în care eşti prezent în tine însuţi, dar nu eşti conştient de lumea ta. în acea stare tu vei şti, fără nici cea mai mică urmă de îndoială, că la rădăcina fiinţei tale tu eşti liber şi fericit. Singurul inconvenient este că tu eşti dedat experienţei şi că îţi nutreşti amintirile.

În realitate, lucrurile stau invers: ceea ce este reamintit nu este niciodată real; realul este acum.

Î: Toate acestea le pricep verbal, dar nu devin o parte din mine însumi. Ele rămân, în mintea mea, ca un tablou destinat să fie contemplat. Nu este datoria gurului aceea de a da viaţă tabloului?

M: Iarăşi este invers. Tabloul este viu; ceea ce este mort este mintea. Mintea fiind făcută din cuvinte şi din imagini, fiecare reflectare din minte este pe măsură. Ea acoperă complet realitatea cu un noian de cuvinte şi apoi se plânge. Tu spui că ai nevoie de un guru pentru a înfăptui miracole în favoarea ta. Tu nu faci decât să te joci cu vorbele. Gurul şi discipolul sunt un singur lucru, la fel ca lumânarea şi flacăra ei. Dacă discipolul nu este plin de zel, el nu poate fi numit discipol. Dacă un guru nu este doar iubire şi dăruire de sine, el nu poate fi numit guru. Realitatea zămisleşte doar realitate, nu fals.

Î: îmi dau seama că sunt fals. Cine mă va face adevărat?

M: Chiar cuvintele pe care le-ai spus o vor face. Propoziţia: "îmi dau seama că sunt fals" conţine

tot ce îți trebuie pentru eliberare. Gândeşte-te la ea, aprofundeaz-o, mergi la rădăcina ei; asta va acționa. Puterea este în cuvânt, nu în persoană.

Î: Nu te înțeleg pe deplin. Pe de o parte tu zici că este nevoie de un guru; pe de alta, că gurul nu poate decât să dea sfaturi, dar efortul este al meu. Te rog să spui clar: poate cineva să realizeze Sinele fără un guru, sau este esențială găsirea unui guru autentic?

M: Mai esențială este găsirea unui discipol autentic. Crede-mă, un adevărat discipol este foarte rar, căci el trece într-o clipită dincolo de nevoia de guru, descoperindu-şi propriul său sine. Nu-ți pierde timpul în încercarea de a şti dacă sfaturile pe care le primeşti decurg numai din ştiință, ori dintr-o experiență valabilă. Mulțumeşte-te să le urmezi cu fidelitate. Viața îți va aduce un alt guru, dacă un altul este necesar. Ori te va priva de orice îndrumare din afară şi te va lăsa propriilor tale lumini. Este foarte important să înțelegi că învățătura este cea care contează, iar nu persoana gurului. Tu primeşti o scrisoare care te face să râzi sau să plângi. Nu poştaşul e cel care provoacă râsul sau plânsul tău. Gurul doar îți transmite vestea bună cu privire la Sinele tău real şi îți arată calea către el. într-un anumit sens gurul este mesagerul lui. Vor fi mulți mesageri, dar mesajul este unul: fii ceea ce eşti. Ori, tu te poți exprima diferit: cât timp nu te vei realiza, tu nu vei putea şti cine este gurul tău real. Când te vei realiza, vei constata că toți maeştrii pe care i-ai avut au contribuit la trezirea ta. Realizarea ta este dovada că gurul tău a fost real.Prin urmare, ia-l aşa cum este, fă ceea ce-ți spune cu seriozitate şi ardoare, şi încrede-te în inima ta atunci când te avertizează că ceva merge prost. Dacă se instalează îndoiala, nu o combate. Agață-te de ceea ce este sigur şi lasă deoparte ce este îndoielnic.

Î: Eu am un guru şi îl iubesc foarte mult. Dar eu nu ştiu dacă el este adevăratul meu guru.

M: Priveşte-te. Dacă vezi vreo schimbare în tine, dacă constați în tine însuți vreo dezvoltare, înseamnă că ai găsit omul potrivit. El poate fi frumos sau urât, agreabil sau dezagreabil, el poate să te flateze sau să te certe; nimic din astea nu contează cu excepția unicului fapt crucial: acela al evoluției tale interioare.Dacă nu te-ai dezvoltat, ei bine, el poate fi prietenul tău, dar nu gurul tău.

Î: Când întâlnesc un european cu o oarecare educație şi îi vorbesc de guru şi de învățăturile lui, reacția lui este de a-mi zice: "omul trebuie să fie nebun din moment ce îi învață pe alții asemenea prostii". Ce pot să-i răspund?

M: întoarce-l către el însuşi. Arată-i cât se cunoaşte de puțin, cum ia el cele mai absurde afirmații cu privire la el însuşi drept adevărul sfânt. Lui i se spune că el este corpul, că a fost născut, că va muri, că are părinți, îndatoriri; el învață să îndrăgească ceea ce le place celorlalți şi să aibă teamă de ceea ce îi sperie. Fiind totalmente o creatură a eredității şi a societății, el trăieşte după amintiri şi acționează din obişnuință. Ignorant față de el însuşi şi față de adevăratele lui interese, el urmăreşte ținte false şi este mereu frustrat. Viața şi moartea lui sunt golite de sens şi dureroase, şi pare să nu existe nici o cale de ieşire. Apoi spune-i că există o cale de ieşire la îndemâna lui, nu o convertire la altă serie de idei, ci o eliberare de toate ideile şi de toate modurile de viață. Nu-i vorbi de guru şi de discipoli - acest mod de gândire nu-i pentru ei. Cărarea lui este o cărare lăuntrică, el este mişcat de o forță lăuntrică şi călăuzit de o lumină lăuntrică. Invită-l să se revolte şi el va reacționa. Nu încerca să-l faci să înțeleagă că cutare este un om realizat şi că poate fi acceptat ca guru. Atâta timp cât el n-are încredere în el însuşi, el nu se poate încrede în altul. Şi încrederea în sine va veni odată cu experiența.

Î: Ce ciudat! Eu nu-mi pot imagina viața fără un guru.

M: Asta este o chestiune de temperament. Tu de asemenea ai dreptate. Pentru tine este îndeajuns să-l ridici în slăvi pe Dumnezeu. N-ai nevoie să doreşti realizarea, nici să te apuci de sadhana. Numele Domnului este toată hrana de care ai nevoie. Trăieşte din asta.

Î: Această repetare constantă a câtorva cuvinte, nu-i oare un gen de nebunie?

M: Este nebunie, dar este o nebunie deliberată. Orice repetiție ține de tamas, dar repetarea numelui Domnului este sattva-tamas datorită scopului ei elevat. Din cauza prezenței de sattva, tamas se va epuiza şi va lua forma impasibilității complete, a detaşării, a renunțării, a rezervei, a imuabilității. Tamas devine fundamentul solid pe care se poate clădi o viață integrată.

Î: Imuabilul - moare cumva?

M: Numai ceea ce se schimbă moare. Imuabilul nici nu trăieşte, nici nu moare: el este martorul atemporal al vieții şi al morții. Nu poți să spui că este mort, întrucât este lucid. Nici nu poți să-l numeşti viu, căci nu se schimbă. El este întocmai ca şi magnetofonul tău. înregistrează, reproduce - singur de tot. Tu nu faci decât să asculți. Eu privesc, în aceeaşi manieră, tot ceea ce se întâmplă, inclusiv discuția pe care o port cu tine. Nu eu sunt cel care vorbeşte, cuvintele apar în mintea mea şi apoi le aud pronunțate.

Î: Nu acelaşi lucru se întâmplă cu toată lumea?

M: Cine a spus că nu? Insă tu persişti în a spune că tu gândeşti, că vorbeşti, în vreme ce pentru mine nu există decât "gândire" şi "vorbire".

Î: Avem două cazuri de luat în considerare. Fie că eu am găsit un guru, fie că n-am găsit unul. In cele două cazuri, care este lucrul corect de făcut?

M: Tu nu eşti niciodată fără un guru, căci el este veşnic prezent în inima ta. Uneori el ajunge să se exteriorizeze şi vine la tine ca un factor înălţător şi reformator din viaţa ta; se poate să fie o mamă, o soţie sau un învăţător; sau rămâne ca un îndemn lăuntric la rectitudine şi la perfecţiune. Tot ce ai de făcut este să-i dai ascultare şi să faci ceea ce îţi spune. Ceea ce vrea el de la tine este simplu: să înveţi prezenţa în sine, controlul de sine, abandonul de sine. Aceasta poate părea ceva dificil, dar dacă eşti stăruitor, fervent, devine uşor; şi rămâne cu totul imposibil dacă nu eşti. Fervoarea este atât necesară cât şi suficientă. Totul cedează în faţa fervorii.

Î: Ce ne face să fim serioşi?

M: Compasiunea stă la baza seriozităţii. Compasiunea faţă de tine însuţi şi faţă de alţii, născută din suferinţă, din a ta şi din a altora.

Î: Trebuie oare să sufăr pentru a fi serios?

M: Nu-i nevoie, dacă eşti sensibil şi dacă, la fel ca Buddha, reacţionezi la amărăciunile altora. Dar dacă eşti fără inimă şi nemilos, propria ta suferinţă te va face să pui întrebările inevitabile.

Î: Eu constat că sufăr, dar nu îndeajuns. Viaţa este dezagreabilă, dar suportabilă. Micile mele plăceri compensează micile mele dureri şi, în ansamblu, o duc mai bine decât majoritatea oamenilor pe care îi cunosc. Eu ştiu că condiţia mea este precară şi că în orice clipă pot fi înghiţit de o calamitate. Trebuie oare să aştept ca o criză să mă pună pe calea adevărului?

M: Din clipa în care ai perceput fragilitatea condiţiei tale, eşti deja trezit. Acum caută să rămâi treaz, acordă atenţie, investighează, examinează şi descoperă greşelile pe care le comite mintea ta şi corpul tău, şi renunţă la ele.

Î: De unde îmi va veni energia? Eu sunt în situaţia unui om paralizat care se găseşte într-o casă cuprinsă de flăcări.

M: Se întâmplă uneori, că până şi oamenii paralizaţi îşi regăsesc picioarele într-un moment de pericol! Dar tu nu eşti paralizat, ci doar îţi închipui că eşti astfel. Fă primul pas şi vei fi pe cale.

Î: Am impresia că ataşamentul meu faţă de corp este atât de puternic, încât pur şi simplu nu pot renunţa la ideea că eu sunt corpul. Se va agăţa de mine câtă vreme corpul va dăinui. Există oameni care susţin că realizarea nu este posibilă în timpul vieţii, şi sunt tentat să fiu de acord cu ei.

M: înainte de a-ţi da sau nu acordul, de ce nu pui în discuţie însăşi ideea de corp? Mintea apare în corp sau corpul în minte? De bună seamă că trebuie să existe o minte care să conceapă ideea: "eu sunt corpul". Un corp fără o minte nu poate să fie "corpul meu". Corpul meu este întotdeauna absent când mintea este vacantă. Este, de asemenea, absent când mintea este profund absorbită de gânduri şi de sentimente. Când vei înţelege că trupul depinde de minte, care depinde de conştiinţă şi aceasta de prezenţă şi nu invers, tu vei avea răspuns la chestiunea de a şti dacă trebuie să aştepţi moartea pentru realizarea de sine. Nu trebuie mai întâi să fii eliberat de ideea "eu-sunt-corpul" pentru ca, după aceea, să realizezi Sinele. Este absolut invers - te ataşezi de fals, fiindcă nu cunoşti adevărul. Seriozitatea, nicidecum perfecţiunea, este condiţia prealabilă realizării de sine. Virtuţile şi puterile vin odată cu realizarea, nu înainte.

85. "EU SUNT": FUNDAMENTUL ORICĂREI EXPERIENŢE

Întrebare: Te aud spunând despre tine: "Eu sunt atemporal, imuabil, dincolo de orice atribut etc.". Cum ştii tu toate aceste lucruri? Şi ce te face să le spui?

Maharaj: Eu doar încerc să descriu starea care există înainte ca "eu sunt" să se manifeste, dar starea însăşi, care depăşeşte mintea şi limbajul ei, este indescriptibilă.

Î: "Eu sunt" este fundamentul oricărei experienţe. Ceea ce încerci tu să descrii trebuie să fie tot o experienţă, limitată şi tranzitorie. Tu vorbeşti despre tine însuţi ca fiind imuabil. Eu aud sunetul acestui cuvânt, îmi amintesc definiţia lui din dicţionar, dar experienţa de a fi imuabil n-o am. Cum pot să trec peste barieră şi să cunosc personal, intim, ce înseamnă să fii imuabil.

M: Cuvântul însuşi reprezintă puntea. Aminteşte-ţi de el, gândeşte-te la el, studiază-l, răsuceşte-l, contemplă-l sub toate aspectele, plonjează în el cu sârguinţă şi perseverenţă; îndură toate întârzierile şi toate dezamăgirile până ce, deodată, mintea se întoarce, îndepărtându-se de cuvânt către realitatea de dincolo de cuvânt. Este la fel cu încercarea de a găsi o persoană despre care nu ştii decât numele. Vine o zi când cercetările tale te conduc la ea şi numele devine realitate. Cuvintele sunt valoroase, căci între cuvânt şi înţelesul lui există un element de legătură, şi dacă examinezi cuvântul cu asiduitate, depăşeşti conceptul pentru a atinge experienţa de la rădăcina lui. La drept vorbind, asemenea încercări repetate de a merge dincolo de cuvinte sunt ceea ce se numeşte meditaţie. Sadhana nu-i decât o încercare persistentă de a depăşi formele verbale pentru a atinge non-verbalul. Sarcina pare fără speranţă până când, deodată, totul devine clar şi simplu şi nemaipomenit de uşor. Dar, atâta timp cât pe tine te interesează modul tău de viaţă actual, tu vei da înapoi de la saltul final în necunoscut.

Î: De ce ar trebui să mă intereseze necunoscutul? Care-i utilitatea necunoscutului.

M: Absolut nici o utilitate. Dar merită să cunoşti ceea ce te menţine în cuprinsul strâmtelor hotare ale cunoscutului. Cunoaşterea deplină şi corectă a cunoscutului este ceea ce te duce la necunoscut. Tu nu te poţi gândi la el în termeni de foloase şi de avantaje; a fi liniştit şi detaşat, a te găsi în afara oricărei egocentrism, în afara oricărui egoism, este o condiţie inevitabilă a eliberării. Se poate ca tu să numeşti asta moarte; pentru mine aceasta este trăire în sensul cel mai deplin şi cel mai intens, căci eu sunt una cu viaţa în totalitatea şi în plenitudinea ei - intensitate, deplinătate de sens, armonie. Ce vrei mai mult?

Î: Nu este nevoie de nimic mai mult, bineînţeles. Dar tu vorbeşti despre cognoscibil.

M: Despre ceea ce este incognoscibil numai tăcerea vorbeşte. Mintea poate vorbi numai despre ceea ce cunoaşte. Dacă studiezi cu asiduitate cognoscibilul, el se dizolvă şi nu rămâne decât incognoscibilul. Dar odată cu prima sclipire a imaginaţiei şi a interesului, incognoscibilul este voalat şi cunoscutul vine în primul plan. Cunoscutul, ceea ce se schimba, este lucrul cu care trăieşti; ceea ce nu se schimbă nu are nici un fel de utilitate pentru tine.

Numai când te saturi de ceea ce este schimbător şi tânjeşti după imuabil, atunci eşti pregătit să te întorci şi să intri în ceea ce poate fi descris, când este văzut de la nivelul minţii, ca deşertăciune şi ca întuneric. Căci mintea este ahtiată după conţinut şi varietate, în vreme ce realitatea este, pentru minte, lipsită de conţinut şi invariabilă.

Î: Pentru mine această realitate seamănă cu moartea.

M: Da, seamănă. Ea este deopotrivă atotpătrunzătoare, atotcuceritoare şi este de o intensitate dincolo de cuvinte. Nici un creier obişnuit nu o poate suporta fără a fi spulberat, de unde şi necesitatea absolută a sadhanei. Puritatea corpului şi claritatea minţii, nonviolenţa şi absenţa egoismului din viaţă sunt esenţiale pentru supravieţuirea ca entitate inteligentă şi spirituală.

Î: Există entităţi în Realitate?

M: Identitatea este Realitate, Realitatea este identitate. Realitatea nu este o masă informă, un haos fără nume. Ea este putere, prezenţă, beatitudine; în comparaţie cu ea, viaţa ta este ca o lumânare în faţa soarelui.

Î: Prin graţia lui Dumnezeu şi prin cea a maestrului tău tu ţi-ai pierdut orice dorinţă şi orice frică şi ai ajuns la starea de imuabilitate, întrebarea mea este simplă - cum ştii tu că starea ta este imuabilă?

M: Nu poţi să te gândeşti decât la ceea ce se schimbă, şi nu poţi vorbi decât despre ceea ce se schimbă. Non-schimbarea nu poate decât să fie realizată - în tăcere. Odată realizată, ea va afecta ceea ce este schimbător în adâncime, ea însăşi rămânând neafectată.

Î: Cum ştii că tu eşti martorul?

M: Eu nu ştiu, eu sunt. Eu sunt, deoarece pentru a fi, fiecare lucru trebuie să facă obiectul unei stări de martor.

Î: Existenţa poate, de asemenea, să fie acceptată din auzite.

M: Totuşi, până la urmă ajungi la necesitatea unui martor direct. Starea de a fi martor chiar dacă nu este personală şi reală, trebuie să fie cel puţin posibilă şi realizabilă. Experienţa directă este dovada definitivă.

Î: Experienţa poate fi eronată şi amăgitoare.

M: Exact, dar nu şi faptul unei experienţe. Oricare ar fi experienţa, autentică sau falsă, nu se poate tăgădui faptul că o experienţă are loc. Faptul este propria sa dovadă. Priveşte-te de aproape şi vei vedea că oricare ar fi conţinutul conştiinţei, observarea ei nu depinde de conţinut. Prezenţa (awareness) rămâne ea însăşi şi nu se schimbă odată cu evenimentul. Evenimentul poate fi agreabil sau neplăcut, de importanţă minoră sau foarte important, prezenţa rămâne aceeaşi. Bagă de seamă natura particulară a prezenţei, auto-identitatea ei naturală, fără nici cea mai mică urmă de conştiinţă de sine, du-te la rădăcina ei şi vei realiza foarte curând că prezenţa este natura ta veritabilă şi nimic de care poţi fi conştient, nu poţi să-l numeşti al tău.

Î: Nu sunt conştiinţa şi conţinutul ei unul şi acelaşi lucru?

M: Conştiinţa este ca un nor pe cer, şi picăturile de apă sunt conţinutul lui. Norul are nevoie de soare ca să devină vizibil, iar conştiinţa are nevoie să fie readusă în centrul prezenţei (awareness).

Î: Nu este prezenţa (awareness) o formă de conştiinţă?

M: Când conţinutul este privit fără atracţie sau dezgust, conştiinţa faţă de conţinut este atenţia conştientă (awareness). Dar încă există o diferenţă între prezenţa reflectată în atenţia conştientă şi prezenţa pură (awareness) care transcende conştiinţa. Atenţia conştientă, sentimentul "Eu sunt conştient" este martorul, în timp ce conştiinţa pură este esenţa realităţii. Reflectarea soarelui în picătura de apă este o reflectare a soarelui, fără îndoială, dar nu soarele însuşi. Intre prezenţă, reflectată în calitate de martor în conştiinţă, şi prezenţa pură există o prăpastie peste care mintea nu poate trece.

Î: Nu depinde asta de felul cum o privesc? Mintea spune că există o diferenţă. Inima spune că nu există nici una.

M: Evident, nu-i nici o diferenţă. Realul vede realul din ireal. Mintea e cea care creează irealul şi mintea e cea care vede falsul ca fals.

Î: Eu am înțeles că experiența realului urmează percepția falsului ca fals.

M: Nu există un lucru precum experiența realului. Realul este dincolo de experiență. Orice experiență se situează în minte. Tu cunoşti realul prin faptul de a fi real.

Î: Dacă realul este dincolo de cuvinte şi de minte, de ce vorbim atâta despre el?

M: Pentru bucuria de a face asta, bineînțeles. Realul este beatitudinea supremă. Chiar şi a vorbi despre el este fericire.

Î: Te aud vorbind despre ceea ce este imuabil şi fericit. Ce este în mintea ta când foloseşti aceste cuvinte?

M: Nu este nimic în mintea mea. Tot aşa cum tu auzi cuvintele, aşa le aud şi eu. Puterea care face ca fiecare lucru să se întâmple, le face şi pe ele să se întâmple.

Î: Dar tu eşti cel care vorbeşte, nu eu.

M: Aşa ți se pare ție. După cum văd eu, sunt două "corpuri-minți" care fac schimb de zgomote simbolice. In realitate nu se întâmplă nimic.

Î: Ascultă-mă, te rog. Eu vin la tine pentru că sunt necăjit. Sunt un biet suflet pierdut într-o lume pe care n-o înțeleg. Eu mă tem de Mama Natură care vrea ca eu să cresc, să procreez şi să mor. Când o întreb care este sensul şi rostul la toate astea, ea nu-mi răspunde. Am venit la tine pentru că mi s-a spus că eşti binevoitor şi înțelept. Tu vorbeşti despre ceea ce este schimbător ca fiind fals şi efemer şi asta pot să înțeleg. Dar când vorbeşti despre imuabil, eu mă simt pierdut. "Nu aceasta, nu aceea, dincolo de cunoaştere, de nici un folos" - de ce vorbeşti despre toate astea? Oare imuabilul există, ori nu-i decât un concept, un contrariu verbal la ceea ce este schimbător?

M: El este, numai el este. Dar în starea ta actuală nu-ți poate fi de nici un ajutor, după cum paharul cu apă de pe măsuța aflată lângă patul tău nu-ți este de nici un ajutor când visezi că mori de sete într-un deşert. Eu încerc să te trezesc, oricare ar fi visul tău.

Î: Te rog, nu-mi spune că visez şi că în curând urmează să mă trezesc. Mi-ar plăcea să fie aşa. Insă eu sunt treaz şi îndurerat. Tu vorbeşti despre o stare din care orice durere este exclusă, dar adaugi că eu nu pot s-o ating în condiția mea prezentă. Mă simt pierdut.

M: Să nu te simți pierdut. Eu spun doar că pentru a găsi imuabilitatea şi beatitudinea, tu trebuie să renunți la ataşamentul față de ceea ce este schimbător şi de ceea ce este dureros. Tu eşti preocupat de propria ta fericire şi eu îți spun că nu există un astfel de lucru. Fericirea nu-i niciodată a ta, ea este acolo unde „eul" nu este. Eu nu zic că ea este peste puterea ta de pricepere; tu trebuie numai să treci dincolo de tine însuți, şi acolo o vei găsi

Î: Dacă trebuie să trec dincolo de mine însumi, de ce am avut mai întâi această idee de "eu sunt"?

M: Mintea are nevoie de un centru pentru a trasa o circumferință. Aceasta se poate mări, şi cu flecare creştere va fi o schimbare în sentimentul de "eu sunt". Un om care se ocupă de el însuşi, un yoghin, va desena o spirală, totuşi centrul va rămâne, oricât de vastă devine spirala. Vine o zi când vezi falsitatea acestei întreprinderi şi renunți la ea. Punctul central nu mai există şi universul întreg devine centrul.

Î: Da, este posibil. Dar ce trebuie să fac acum?

M: Observă-ți cu asiduitate viața care se schimbă tot timpul, sondează adânc în motivațiile din spatele faptelor tale, şi în curând vei străpunge bula în care eşti închis. Un pui are nevoie de o găoace ca să crească, dar vine o zi când găoacea trebuie spartă. Dacă lucrul acesta nu se va face, atunci va fi suferință şi moarte.

Î: Vrei să spui că dacă nu mă apuc de yoga, sunt sortit pierzaniei?

M: Există gurul care va veni în ajutorul tău. Aşteptându-l, mulțumeşte-te să observi cursul vieții tale; dacă vigilența ta este profundă şi fermă, mereu întoarsă către sursă, ea va urca, treptat, în susul curentului până când, deodată, ea devine sursa. Puneți atenția ta conştientă la lucru, nu mintea. Mintea nu este instrumentul adecvat pentru această sarcină. Atemporalul nu poate fi atins decât prin atemporal. Trupul tău şi mintea ta sunt ambele supuse timpului; numai prezența este atemporală, chiar şi în acum. In prezență, tu faci față faptelor şi realitatea este îndrăgostită de fapte.

Î: Tu te bizui în întregime pe prezență pentru a mă trece dincolo, iar nu pe guru şi pe Dumnezeu.

M: Dumnezeu îți dă trupul şi mintea şi gurul îți arată cum să le foloseşti, însă reîntoarcerea la sursă nu te priveşte decât pe tine.

Î: Dumnezeu m-a creat, el va avea grijă de mine.

M: Există nenumărați dumnezei, fiecare în propriul lui univers. Ei creează şi re-creează veşnic. Ai de gând să aştepți ca ei să te salveze? Ceea ce îți trebuie pentru a te salva îți este deja la îndemână. Foloseşte-te de asta. Investighează până la capăt ceea ce cunoşti şi vei atinge straturile necunoscute ale ființei tale. Intră şi mai adânc şi neaşteptatul va exploda în tine şi va spulbera totul.

Î: Înseamnă asta moarte?

M: Înseamnă viață - în cele din urmă.

86. NECUNOSCUTUL ESTE CĂMINUL REALULUI

Întrebare: Cine este gurul, şi cine este gurul suprem?

Maharaj: Tot ceea ce se întâmplă în conştiinţa ta este gurul tău. Iar prezenţa pură de dincolo de conştiinţă este Gurul suprem.

Î: Gurul meu este Sri Babaji. Ce părere ai despre el?

M: Ce întrebare pui şi tu! Spaţiul din Bombay este întrebat ce părere are despre spaţiul din Poona. Numele sunt diferite, dar nu şi spaţiul. Cuvântul "Babaji" nu-i decât o adresă. Cine locuieşte la acea adresă? Pui întrebări când eşti în impas. Află cine provoacă necazuri, şi cui?

Î: Eu înţeleg că orice om este constrâns să se realizeze. Este asta o datorie, sau este destinul lui?

M: Realizarea este realizarea faptului că tu nu eşti o persoană. Deci, ea nu poate fi datoria unei persoane al cărei destin este să dispară. Destinul este datoria celui care îşi imaginează a fi o persoană. Descoperă cine este el şi persoana imaginată se va dizolva. Eliberarea este întotdeauna faţă de ceva. Faţă de ce anume vei fi tu liber? Este clar că trebuie să te eliberezi de persoana pe care o iei drept tu, căci ideea pe care o ai despre tine însuţi este cea care te ţine legat.

Î: Cum poate fi înlăturată persoana?

M: Prin determinare, înţelege că ea trebuie să dispară şi doreşte-ţi ca ea să dispară - ea va dispărea dacă te ocupi de asta suficient de serios.Cineva - oricine - îţi va spune că tu eşti conştiinţă pură, iar nu îmbinarea unui trup şi a unei minţi. Acceptă asta ca pe o posibilitate şi investighează cu o atenţie susţinută. S-ar putea să descoperi că nu este aşa, că tu nu eşti o persoană legată de spaţiu şi de timp. Gândeşte-te la felul în care s-ar schimba situaţia!

Î: Dacă eu nu-s o persoană, atunci ce sunt?

M: O haină udă are un aspect, un miros şi un pipăit diferite atâta timp cât este udă. Când este uscată, ea este iarăşi haina normală. Apa a părăsit-o şi cine poate să-şi dea seama că a fost udă? Natura ta reală este atât de diferită de ceea ce pare să fie! Renunţă la ideea că eşti o persoană, asta-i tot. Nu este nevoie să devii ceea ce oricum eşti deja. Există identitatea ta adevărată şi există persoana suprapusă. Singurul lucru pe care îl cunoşti este persoana: identitatea - care nu-i o persoană - tu n-o cunoşti, pentru că nu te-ai îndoit niciodată, pentru că nu ţi-ai pus întrebarea crucială: "Cine sunt eu?". Identitatea este martorul persoanei şi sadhana constă în transferarea importanţei acordate persoanei superficiale şi schimbătoare la martorul imuabil şi veşnic prezent. .

Î: Cum se face că sunt prea puţin atras de întrebarea: "Cine sunt eu?"? Eu prefer să-mi petrec timpul în plăcuta tovărăşie a sfinţilor.

M: A rămâne în propria ta fiinţă este tot o tovărăşie sfântă. Dacă nu ai probleme de suferinţă şi de alinare a suferinţei, tu nu vei găsi energia şi tenacitatea necesare explorării de sine. Tu nu poţi fabrica o criză. Ea trebuie să fie autentică.

Î: Cum se produce o adevărată criză?

M: Ea se produce în fiecare clipă, dar tu nu eşti destul de vigilent. O umbră pe chipul vecinului tău, amărăciunea imensă şi omniprezentă a existenţei este un factor constant din viaţa ta, dar tu refuzi să-l bagi în seamă. Tu suferi şi îi vezi şi pe alţii suferind, dar nu reacţionezi.

Î: Ceea ce spui e adevărat, dar ce pot să fac? Situaţia este într-adevăr aşa cum ai descris-o. Neputinţa şi apatia mea fac parte din ea.

M: Destul de bine. Să ai o atenţie susţinută în tine însuţi — este de ajuns. Uşa care te închide înăuntru, este şi uşa care te lasă afară. "Eu sunt" este uşa. Rămâi lângă ea până când se deschide. La drept vorbind, ea-i deschisă, numai că tu nu eşti acolo. Tu aştepţi la uşi care nu există, uşi pictate, care nu se vor deschide niciodată.

Î: Mulţi dintre noi luau droguri într-o vreme, şi într-o oarecare măsură. Ni s-a spus să luăm droguri în scopul de a ne trezi la nivele mai înalte de conştiinţă, în acelaşi scop, alţii ne-au recomandat să avem numeroase relaţii sexuale. Care-i părerea ta în această privinţă?

M: Nu-i nici o îndoială că un drog care îţi poate afecta creierul îţi poate afecta şi mintea, şi îţi poate procura toate ciudatele experienţe .promise. Dar ce sunt toate drogurile în comparaţie cu drogul care ţi-a dat această experienţă dintre cele mai neobişnuite - aceea de a te fi născut şi de a trăi în amărăciune şi frică, în căutarea unei fericiri care nu vine sau care nu durează? Ar trebui să cercetezi natura acestui drog şi să găseşti un antidot.

Naşterea, viaţa, moartea - ele nu-s decât una. Află ce le-a cauzat, înainte de a te naşte, tu erai deja drogat. Ce soi de drog era? Te poţi vindeca de orice boală, dar dacă continui să te afli sub influenţa drogului primordial, la ce-ţi servesc vindecările superficiale?

Î: Nu karma este cea care cauzează" renaşterea?

M: Poţi să-i dai orice nume doreşti, însă faptul rămâne. Ce este acest drog pe care îl numeşti karma sau destin? El te-a făcut să te consideri ceea ce nu eşti. Ce este el, şi oare poţi să fii liber de el? înainte de a merge mai departe trebuie să accepţi, cel puţin ca pe o ipoteză de lucru, că tu nu eşti ceea

ce pari a fi, că tu te afli sub influența unui drog. Numai atunci vei avea pornirea şi răbdarea de a examina simptomele şi de a căuta cauza lor comună. Tot ceea ce poate un guru să-ți spună este aceasta: "Dragul meu domn, te înşeli complet cu privire la tine. Tu nu eşti persoana care crezi că eşti". Nu te încrede în nimeni, nici chiar în tine însuți. Caută, află, înlătură şi respinge fiecare supoziție până când atingi apele vieții şi stânca adevărului. Cât timp nu eşti liber de drog, toate religiile şi toate ştiințele tale, toate rugăciunile şi yogile tale nu îți sunt de nici un folos căci, fiind fondate pe o eroare, ele nu fac decât să-l întărească, însă dacă rămâi cu ideea că tu nu eşti trupul, nici mintea, că nu eşti nici chiar martorul lor, ci cu totul dincolo, mintea ta va câştiga în claritate, dorințele tale - în puritate, actele tale - în caritate şi această distilare lăuntrică te va duce la o altă lume, o lume a adevărului şi a iubirii lipsită de frică. Rezistă vechilor tale obişnuințe de simțire şi gândire, nu conteni în a-ți spune: "Nu, nu aşa, nu e cu putință să fie astfel; eu nu sunt asta, eu n-am nevoie de asta, eu nu doresc asta", şi va veni cu certitudine o zi în care întreaga structură a erorii şi a disperării se va prăbuşi şi terenul va fi liber pentru o nouă viață. La urma urmei, tu trebuie să-ți aduci aminte că toate preocupările tale legate de tine însuți nu există decât în timpul orelor de veghe şi, parțial, în visele tale; în somn totul este pus deoparte şi uitat. Asta arata cât de puțină importanță are viața de veghe pentru tine, din moment ce simplul fapt de a te lungi şi a-ți închide ochii poate să-i pună capăt. De fiecare dată când adormi, tu faci asta fără nici cea mai mică asigurare de a te trezi, şi totuşi accepți riscul.

Î: Atunci când dormi, tu eşti conştient sau eşti inconştient?

M: Eu rămân conştient, dar nu conştient de a fi o persoană particulară.

Î: Poți tu să-mi dai gustul experienței realizării de sine?

M: Ia-l tot! Este aici pentru cine îl cere. Dar tu nu ceri. Chiar şi când ceri, tu nu iei. Află ce anume te împiedică să iei.

Î: Ştiu ce mă împiedică - egoul meu.

M: Ocupă-te deci de egoul tău - dă-mi pace. Câtă vreme mintea îți este încuiată, starea mea îți este inaccesibilă.: Mi se pare că nu mai am întrebări de pus.

M: De-ai fi fost cu adevărat în război cu egoul tău, atunci ai fi pus mult mai multe întrebări. Duci lipsă de întrebări fiindcă nu eşti realmente interesat. In prezent, ceea ce te mişcă este principiul plăcere-durere, care este egoul. Tu mergi laolaltă cu egoul, nu îl combați. Nu eşti nici măcar conştient de amploarea dominației pe care considerațiile tale personale o exercită asupra ta. Un om ar trebui să fie în revoltă permanentă contra lui însuşi, căci egoul, asemenea unei oglinzi concave, îngustează şi deformează. El este cel mai rău dintre toți tiranii, căci el te domină absolut.

Î: Când nu există "eul", cine este liber?

M: Lumea este liberă de o mare pacoste. Şi este cu atât mai bine.

Î: Cu atât mai bine pentru cine?

M: Bine pentru toată lumea. Este precum o funie întinsă peste o stradă - încurcă circulația, înfăşoar-o, ea rămâne acolo ca simplă identitate, gata să servească în caz de necesitate. Libertatea față de sinele-ego este rodul auto-cercetării.

Î: A fost o vreme când eram cât se poate de nemulțumit de mine. Acum, mi-am găsit un guru şi sunt în pace, după ce m-am abandonat lui complet.

M: Dacă îți priveşti viața de zi cu zi, vei constata că nu ai abandonat nimic. Tu n-ai făcut decât să adaugi cuvântul "abandon" la vocabularul tău, şi ai făcut din gurul tău un cuier de care îți agăți problemele. Abandonul real înseamnă a nu face nimic fără a fi incitat de guru. Tu te tragi deoparte, ca să zic aşa, şi îl laşi pe gurul tău să-ți trăiască viața. Tu nu faci decât să priveşti şi să te miri cât de uşor rezolvă el problemele care pentru tine păreau insolubile.

Î: Aşa cum stau aşezat aici, eu văd încăperea, oamenii. Te văd şi pe tine. Cum se văd toate astea din partea cealaltă. Ce vezi tu?

M: Nimic. Eu privesc, dar nu văd în sensul în care a vedea înseamnă a crea imagini îmbrăcate în judecăți. Nici nu descriu, nici nu evaluez. Privesc. Te văd, dar nici atitudinea, nici opinia nu-mi întunecă viziunea. Şi când îmi întorc ochii, mintea mea nu îngăduie memoriei să zăbovească; ea este imediat liberă şi proaspătă pentru următoarea impresie.

Î: Aşa cum stau aici, uitându-mă la tine, eu nu pot să situez evenimentul în spațiu şi în timp. Există în transmiterea înțelepciunii ceva etern şi universal. Că evenimentul se petrece cu zece mii de ani mai devreme, sau mai târziu, acesta nu face nici un fel de diferență - evenimentul însuşi este atemporal.

M: Omul nu se schimbă prea mult de-a lungul epocilor. Problemele omeneşti rămân aceleaşi şi impun aceleaşi răspunsuri. Faptul că tu eşti conştient de ceea ce numeşti transmisia înțelepciunii arată că înțelepciunea n-a fost încă transmisă. Când o ai, nu mai eşti conştient de ea. De ceea ce este cu adevărat al tău, tu nu poți să fii conştient. Lucrul de care eşti conştient nu este nici tu nici al tău. Ceea ce ai tu este facultatea de percepție, nu ceea ce percepi. Este o mare greşeală să iei conştientul ca fiind întregul omului. Omul este conştientul, inconştientul şi supraconştientul, dar tu nu eşti omul. Ecranul de cinema este al tău, precum şi lumina şi facultatea de a vedea, dar tu nu eşti filmul, imaginea.

Î: Trebuie oare să plec în căutarea unui guru, sau ar trebui să rămân cu acela pe care l-am găsit?

M: Chiar întrebarea ta arată că încă n-ai găsit unul. Câtă vreme nu te-ai realizat, vei merge de la un guru la altul, dar când te vei găsi pe tine însuţi, căutarea se va sfârşi. Un guru este precum o bornă rutieră. Când eşti pe drum, tu treci pe lângă numeroase borne rutiere. Când ai ajuns la destinaţie, ultima piatră de hotar e cea care contează. In realitate toate au contat la timpul lor, nici una nu mai contează acum.

Î: Tu pari a nu acorda nici o importanţă gurului. El nu-i decât un incident printre altele.

M: Toate incidentele îşi aduc contribuţia lor, dar nici unul nu e crucial. Pe drum fiecare pas te ajută să ajungi la destinaţia ta, şi fiecare este tot atât de crucial ca şi celălalt, căci fiecare pas trebuie făcut, nu poţi sări vreunul. Dacă refuzi să-l faci, rămâi fixat pe loc!

Î: Toată lumea îl ridică în slăvi pe guru, în timp ce tu îl compari cu o bornă rutieră. Nu crezi că avem nevoie de un guru?

M: Avem nevoie de o bornă rutieră? Da şi nu. Da, dacă suntem nesiguri de drumul nostru; nu, dacă îl cunoaştem. Odată ce suntem siguri în interior, gurul nu mai este necesar, decât în sensul tehnic. La urma urmei, mintea ta este un instrument şi ar trebui să ştii cum s-o întrebuinţezi. Aşa cum ai învăţat să-ţi foloseşti corpul, tot aşa ar trebui să ştii cum să-ţi întrebuinţezi mintea.

Î: Ce voi câştiga învăţând să-mi întrebuinţez mintea?

M: Câştigi eliberarea de dorinţă şi de frică, care se datorează în întregime greşitelor întrebuinţări ale minţii. Simpla cunoaştere mentală nu este de ajuns. Cunoscutul este accidental, necunoscutul este locuinţa realului. A trăi în cunoscut este sclavie, a trăi în necunoscut este eliberare.

Î: Am înţeles ca toată practica spirituală constă în eliminarea sinelui personal. O practică de genul acesta necesită o determinare de fier, şi o aplicare necontenită. Unde să găsesc integritatea şi energia necesare pentru o muncă ca aceasta?

M: O găseşti în tovărăşia înţelepţilor.

Î: Cum ştiu cine este înţelept şi cine nu-i decât isteţ?

M: Dacă motivaţiile tale sunt pure, dacă cauţi adevărul şi nimic altceva, vei găsi oamenii potriviţi. A-i găsi este uşor; ceea ce-i dificil este să te încrezi în ei şi să profiţi pe deplin de avantajul sfaturilor lor şi de călăuzirea lor.

Î: Este starea de veghe mai importantă decât somnul pentru practica spirituală?

M: în general noi dăm prea multă importanţă stării de veghe. Fără somn, starea de veghe ar fi imposibilă; fără somn ajungi nebun sau mori; de ce să dai atât de multă importanţă conştiinţei de veghe, care este în mod evident dependentă de inconştient? Nu numai de conştient, dar şi de inconştient trebuie să avem grijă în practica noastră spirituală.

Î: Cum îi dai atenţie inconştientului?

M: Păstrează pe "eu sunt" în focarul atenţiei (awareness), aminteşte-ţi că tu eşti, priveşte-te fără încetare şi inconştientul va curge în conştient fără vreun efort special din partea ta. Dorinţele greşite şi falsele frici, ideile false şi inhibiţiile sociale acţionează ca o piedică în liberul joc al inconştientului şi al conştientului. Odată libere să se amestece, cele două devin una şi una devine totul. Persoana se topeşte în martor, martorul în conştientă, conştienta în fiinţa pură, şi totuşi identitatea nu-i pierdută, ci numai limitările ei au fost pierdute. Ea este transfigurată, şi devine Sinele real, sadgurul, prietenul şi ghidul eterni. Tu nu te poţi apropia de el prin devoţiune. Nici o activitate exterioară nu poate atinge Sinele lăuntric; adorarea şi rugăciunile rămân numai la suprafaţă; ca să mergi mai adânc meditaţia este esenţială, strădania de a trece dincolo de stările de somn, de vis şi de veghe. La început, încercările sunt neregulate, pe urmă ele se produc mai des, devin regulate, apoi continue şi intense, până când sunt învinse toate obstacolele.

Î: Obstacole la ce?

M: La uitarea de sine.

Î: Dacă adorarea şi rugăciunile sunt zadarnice, de ce te dedici tu unei adorări zilnice a imaginii gurului tău, însoţită de cânturi şi de muzică?

M: Cei care vor s-o facă, sunt liberi s-o facă. Nu văd nici o raţiune de a interveni.

Î: Dar tu iei parte la asta.

M: Da, aşa pare. Dar de ce te preocupi atâta de mine? Acordă toată atenţia ta întrebării: "Ce este ceea ce mă face conştient?", până într-atâta încât mintea ta devine întrebarea însăşi şi nu se mai poate gândi la nimic altceva.

Î: Toţi, fără excepţie, mă îndeamnă să meditez. Eu nu găsesc nici o savoare în meditaţie, dar mă interesează multe alte lucruri; pe unele le doresc foarte mult şi mintea mea se duce către ele; încercările mele de meditaţie sunt atât de lipsite de vlagă; ce să fac?

M: Întreabă-te pe tine însuţi: "Cui i se întâmplă toate . astea?" Foloseşte totul ca pe o oportunitate pentru a plonja în interior. Luminează-ţi calea prin arderea completă a obstacolelor în intensitatea prezenţei (awareness). Când se întâmplă să doreşti ori să-ţi fie frică, nu dorinţele sau fricile sunt rele şi

ar trebui îndepărtate, ci persoana care doreşte şi se teme. Nu are nici un rost să combaţi dorinţe şi frici care pot fi perfect naturale şi justificate; persoana, care este dominată de ele, este cauza greşelilor trecute şi viitoare. Această persoană ar trebui examinată cu grijă, iar falsitatea ei ar trebui să fie văzută; atunci puterea ei asupra ta se va sfârşi. La urma urmei, ea se scufundă de fiecare dată când adormi. In somnul adânc tu nu eşti o persoană conştientă de sine însăşi şi, cu toate acestea, tu eşti viu. Când eşti viu şi conştient, însă nu mai eşti conştient de tine, tu nu mai eşti o persoană. In cursul orelor de veghe, tu eşti ca şi cum ai juca un rol pe o scenă, dar ce eşti tu când piesa este terminată? Tu eşti ceea ce eşti; ceea ce erai înainte ca piesa să înceapă tu rămâi când aceasta s-a terminat. Consideră că tocmai joci pe scena vieţii. Reprezentarea poate să fie splendidă sau stângace, dar tu nu eşti în ea, tu nu faci decât s-o priveşti; cu interes şi simpatie, fireşte, dar păstrând prezent în minte, în permanenţă, că tu nu faci decât să priveşti, în vreme ce piesa - adică viaţa - continuă.

Î: Tu întotdeauna pui accentul pe aspectul cunoaşterii realităţii. Abia de menţionezi vreodată afecţiunea, iar voinţa niciodată.

M: Voinţa, afecţiunea, beatitudinea, strădania şi bucuria sunt atât de adânc pătate de ceea ce este personal, încât nu poţi să te încrezi în ele. Clarificarea şi purificarea, care sunt atât de necesare chiar la începutul călătoriei, numai faptul de a fi prezent (awareness) le poate da. Iubirii şi voinţei le va veni şi lor rândul, dar trebuie pregătit terenul. Soarele conştientei trebuie să răsară mai întâi - toate celelalte vor urma.

87. PĂSTREAZĂ MINTEA TĂCUTĂ ŞI VEI DESCOPERI

Întrebare: Odată, am avut o experienţă ciudată. Eu nu eram, lumea nu era nici ea, nu exista decât lumină - în lăuntru şi în afară - şi o imensă pace. Aceasta a durat patru zile şi apoi m-am reîntors la conştiinţa mea de zi cu zi.

Acum am sentimentul că tot ceea ce ştiu nu-i decât un eşafodaj care acoperă şi ascunde imobilul aflată în construcţie. Arhitectul, proiectul, planurile, utilizarea prevăzută - nu ştiu nimic despre toate astea; există activitate, lucrurile se întâmplă, asta-i tot ce pot să spun. Eu sunt acel eşafodaj, ceva fără consistenţă şi de scurtă durată; când imobilul se va termina, eşafodajul va fi demontat şi îndepărtat. "Eu sunt" şi "Ce sunt eu?" n-au nici o importanţă, pentru că odată ce clădirea este gata, "eul" va dispărea - cum e şi firesc - nelăsând cu privire la sine însuşi nici o întrebare care să ceară un răspuns.

Maharaj: Nu eşti prezent în toate astea? Nu este faptul prezenţei factorul constant?

Î: Senzaţia mea de permanenţă şi de identitate se datorează memoriei, care este atât de evanescentă şi pe care nu te poţi bizui. Cât de puţin îmi reamintesc, chiar şi din trecutul meu recent! Eu am trăit o viaţă întreagă, şi acum ce-mi rămâne? Un mănunchi de evenimente sau, în cel mai bun caz, o scurtă poveste.

M: Toate astea au loc în conştiinţa ta.

Î: înăuntru şi în afară. Ziua - înăuntru, noaptea - în afară. Conştiinţa nu-i totul. Se petrec atât de multe lucruri dincolo de atingerea ei. A spune că ceva de care nu sunt conştient nu există, este cu totul greşit.

M: Ceea ce spui e logic, dar tu cunoşti cu adevărat numai ceea ce este în conştiinţa ta. Ceea ce pretinzi că există în afara experienţei conştiente nu-i decât deducţie.

Î: Poate că nu-i decât deducţie, însă cu toate acestea ea este mai reală decât ceea ce este senzorial.

M: Fii foarte atent. Din clipa în care începi să vorbeşti, tu creezi un univers verbal, un univers de cuvinte, de idei, de concepte şi de abstracţii, care se întreţes şi sunt interdependente şi care, într-un mod uluitor, se generează, se susţin şi se explică reciproc. Cu toate acestea, ele sunt lipsite de esenţă sau de substanţă, nu-s decât nişte creaţii ale minţii. Cuvintele creează cuvinte, realitatea este tăcută.

Î: Atunci când vorbeşti, eu te aud. Nu-i acesta un fapt?

M: Că tu auzi, este un fapt. Ceea ce auzi, nu este. Faptul poate fi experimentat, şi în acest sens sunetul unui cuvânt şi valurile de gânduri care-l produc sunt experimentate, în spatele acestuia nu există altă realitate. Semnificaţia cuvântului este pur convenţională, ea trebuie să fie reamintită; un limbaj poate fi uitat cu uşurinţă, dacă nu e practicat.

Î: Dacă cuvintele n-au nici o realitate în ele însele, de ce se mai vorbeşte?

M: Ele îşi îndeplinesc rostul lor limitat de mijloc de comunicare între persoane. Cuvintele nu transmit faptele, nu le poartă, ele le semnalizează. Odată ce eşti dincolo de persoană, tu nu mai ai nevoie, pentru a cunoaşte, să ţi se spună ce este de cunoscut.

Î: Ce poate să mă conducă dincolo de persoană? Cum să trec dincolo de conştiinţă?

M: Cuvintele şi întrebările vin din minte şi te menţin acolo. Ca să mergi dincolo de minte tu trebuie să fii tăcut şi liniştit. Pace şi tăcere, tăcere şi pace - aceasta este calea către dincolo, încetează de a mai pune întrebări.

Î: Odată ce voi renunţa să mai pun întrebări, ce voi face?

M: Ce altceva poți să faci, decât să aştepți şi să priveşti?

Î: Ce trebuie să aştept?

M: Ca centrul ființei tale să se ivească în conştiință. Cele trei stări - somnul, visul şi veghea - sunt toate în conştiință, în manifestat; ceea ce tu numeşti inconştiență va fi, de asemenea, manifestat - în timp; complet dincolo de conştiință se află nemanifestatul. Şi, dincolo de tot şi pătrunzând totul, este inima ființei care bate regulat - manifestat-nemanifestat, manifestat-nemanifestat (saguna-nirgund).

Î: La nivel verbal asta sună foarte bine. Eu pot să mă văd ca fiind sămânța existenței, un punct în conştiință, sentimentul meu de "eu sunt" pulsând, într-o alternanță de apariții şi de dispariții. Dar ce să fac apoi pentru a realiza asta ca pe un fapt, pentru a trece dincolo, în Realitatea imuabilă şi indicibilă?

M: Tu nu poți să faci nimic. Ceea ce timpul a adus, timpul va lua.

Î: Dar atunci, de ce toate aceste îndemnuri la practicarea yogăi şi la căutarea realității? Ele îmi dau senzația de putere şi de răspundere, în vreme ce de fapt timpul este cel care înfăptuieşte totul.

M: Acesta este scopul yogăi - să-ți realizezi independența. Tot ceea ce se întâmplă, se întâmplă minții şi în minte, nu sursei lui "eu sunt". Odată ce ai realizat că totul se întâmplă de la sine (spune-i destin, sau voia Domnului, sau simplu accident) tu rămâi martorul care înțelege şi care se bucură, dar care nu-i perturbat.

Î: Dacă voi înceta să mă mai încred în cuvinte, care va fi condiția mea?

M: Există un timp pentru încredere şi un timp pentru neîncredere. Lasă vremea să-şi facă treaba, de ce să-ți faci griji?

Î: într-un fel sau altul mă simt răspunzător pentru ceea ce se întâmplă în jurul meu.

M: Tu eşti răspunzător numai pentru ceea ce poți schimba. Şi tot ce poți schimba este doar atitudinea ta. Acolo se află răspunderea ta.

Î: Tu mă sfătuieşti să rămân indiferent la amărăciunile altora!

M: Dar tu eşti indiferent. Toate suferințele omenirii nu te împiedică să te bucuri de următoarea ta masă. Martorul nu este indiferent. El este plenitudinea înțelegerii şi a compasiunii. Numai în calitate de martor îl poți ajuta pe altul.

Î: Toată viața mea m-am hrănit cu vorbe. Numărul de cuvinte pe care le-am auzit şi citit ajunge la miliarde. Mi-a folosit asta la ceva? Nicidecum!

M: Mintea modelează limbajul şi limbajul modelează mintea. Ambele sunt unelte, întrebuințează-l e, dar nu le întrebuința greşit. Cuvintele te pot duce numai până la propria lor limită; ca să mergi dincolo, trebuie să le abandonezi. Rămâi precum martorul tăcut.

Î: Cum e cu putință? Lumea mă tulbură enorm.

M: Asta pentru că te gândeşti că eşti destul de mare pentru a fi afectat de lume. Nu este aşa. Tu eşti atât de mic încât nimic nu te poate țintui locului. Mintea ta se găseşte prinsă, nu tu. Cunoaşte-te pe tine însuți aşa cum eşti - un simplu punct în conştiință, adimensional şi atemporal. Tu eşti precum vârful unui creion - la simplul contact cu tine mintea îşi desenează tabloul lumii. Tu eşti singur şi simplu - imaginea este complexă şi multiplă. Nu te lăsa derutat de tablou, rămâi total conştient de punctul minuscul care este pretutindeni în tablou.

Ceea ce este, poate înceta să mai fie; ceea ce nu este, se poate întâmpla să existe; dar ceea ce nici este nici nu este, dar de care depind ființa şi non-ființa, este incontestabil; cunoaşte-te pe tine însuți ca fiind cauza dorinței şi a fricii, ea însăşi liberă de amândouă.

Î: Cum sunt eu cauza fricii?

M: Totul depinde de tine. Prin consimțământul tău se face că există lumea. Retrage-ți credința în realitatea ei şi ea se va dizolva ca un vis. Timpul poate doborî munții; cu atât mai mult tu, care eşti sursa atemporală a timpului, Căci fără amintiri şi fără aşteptări timpul nu poate să existe.

Î: Este "eu sunt" Realitatea Ultimă?

M: înainte de a putea spune: "eu sunt", tu trebuie să fii acolo pentru a spune asta. Existentul nu are nevoie să fie conştient de sine. Tu nu ai nevoie să ştii pentru a fi, însă trebuie să fii pentru a cunoaşte.

Î: Eu sunt pe cale de a mă îneca într-o mare de cuvinte! Văd bine că totul depinde de modul în care sunt combinate cuvintele, dar trebuie să fie cineva care să le alinieze într-o manieră semnificativă. Dacă s-ar fi formulat cuvinte ia întâmplare, Ramayana, Mahabharata şi Bhagavata n-ar fi fost niciodată scrise. Teoria ivirii accidentale nu stă în picioare. Originea a ceea ce este plin de sens trebuie să fie dincolo de acesta. Ce este acea putere care creează ordine din haos? A trăi înseamnă mai mult decât a exista, iar conştiința este mai mult decât trăirea. Cine este ființa vie conştientă?

M: întrebarea ta conține răspunsul: o ființă vie conştientă este o ființă vie conştientă. Cuvintele sunt cât se poate de potrivite, dar tu nu pricepi deplina lor importanță. Pătrunde adânc în înțelesul cuvintelor: ființare, trăire, conştient şi atunci vei înceta să te mai învârti pe loc, punând întrebări şi lipsindu-ți răspunsurile, înțelege bine că tu nu poți să pui întrebări raționale despre tine însuți, deoarece tu nu ştii despre cine întrebi, în întrebarea: "Cine sunt eu?" "eul" nu este cunoscut şi întrebarea ar putea fi

exprimată prin următoarele cuvinte: „Eu nu ştiu ce să înţeleg prin - eu - ". Ceea ce eşti, tu trebuie să afli. Eu pot doar să-ţi spun ceea ce nu eşti. Tu nu eşti al lumii, nu eşti nici măcar în lume. Lumea nu este, tu singur eşti. Tu creezi lumea în imaginaţia ta, ca pe un vis. Aşa cum nu poţi separa visul de tine însuţi, tot aşa tu nu poţi avea o lume exterioară care să fie independentă de tine. Tu eşti independent, nu lumea. Nu te teme de o lume pe care tu însuţi ai creat-o. încetează să mai cauţi fericirea şi realitatea într-un vis, şi atunci te vei trezi. Nu ai nevoie să cunoşti toate "de ce"-urile şi "cum"-urile, întrebările n-au sfârşit. Abandonează toate dorinţele, păstrează-ţi mintea tăcută şi vei descoperi.

88. CUNOAŞTEREA PRIN INTERMEDIUL MINŢII, NU-I CUNOAŞTERE ADEVĂRATĂ

Întrebare: Experimentezi tu cele trei stări - de veghe, de vis şi de somn - aşa cum facem noi, ori în alt fel?

Maharaj: Toate cele trei stări sunt somn pentru mine. Starea mea de trezie este dincolo de ele. Aşa cum vă văd, toţi păreţi adormiţi, făurind în vis nişte lumi ale voastre. Eu sunt treaz (aware), căci eu nu-mi imaginez nimic. Asta nu este samadhi, care de altfel nu-i decât un fel de somn. E doar o stare care nu-i afectată de minte, care-i liberă de trecut şi de viitor, în cazul vostru ea este deformată de dorinţă şi de frică, de amintiri şi de speranţe; în cazul meu ea este ceea ce este. A fi o persoană înseamnă a fi adormit.

Î: Între corp şi conştiinţa pură stă "organul intern", antah-karana, "corpul subtil", oricare ar fi numele pe care i-l dăm. După cum o oglindă turnantă converteşte lumina solară în multiple desene făcute din raze şi culori, tot aşa şi corpul subtil converteşte lumina simplă a Sinelui strălucitor într-o lume diversificată. Astfel am înţeles eu învăţătura ta. Ce nu pot pricepe este cum s-a ivit corpul acesta subtil, în primă instanţă?

M: El este creat odată cu ivirea ideii de "eu sunt". Cele două sunt una.

Î: Cum a apărut "eu sunt"?

M: În lumea ta fiecare lucru trebuie să aibă un început şi un sfârşit. Dacă nu are, tu îl numeşti etern. Din punctul mea de vedere nu există un lucru precum începutul ori sfârşitul - toate acestea se raportează la timp. Fiinţa atemporală este în întregime în acum.

Î: Antahkarana, sau "corpul subtil", este real ori ireal?

M: Este momentan. Real când este prezent, ireal când nu este.

Î: Ce fel de realitate? Este ea momentană?

M: Numeşte-o empirică, ori actuală, ori faptică. Ea este realitatea experienţei imediate, aici şi acum, care nu poate fi negată. Tu poţi pune în discuţie descrierea şi înţelesul, dar nu evenimentul însuşi. Fiinţa şi ne-fiinţa alternează, iar realitatea lor este momentană. Realitatea imuabilă se află dincolo de spaţiu şi de timp. Realizează caracterul momentan al fiinţei şi al ne-fiinţei şi fii liber şi de una şi de cealaltă.

Î: Se poate ca lucrurile să fie efemere, cu toate acestea ele sunt foarte prezente în repetarea lor nesfârşită.

M: Dorinţele au forţă. Dorinţa e cea care cauzează repetarea. Nu există revenire acolo unde nu-i dorinţă.

Î: Cum este cu frica?

M: Dorinţa este a trecutului, frica este a viitorului. Amintirea suferinţei trecute şi frica de revenirea ei te fac neliniştit cu privire la viitor,

Î: Există şi frica de necunoscut?

M: Cel care nu a suferit nu se teme.

Î: Suntem oare condamnaţi să ne fie frică?

M: Fireşte, până când nu privim frica în faţă şi n-o acceptăm ca pe umbra existenţei personale, în calitate de persoane, noi nu avem cum să nu ne temem. Abandonează toate ecuaţiile personale şi vei fi eliberat de frică. Nu e dificil. Absenţa dorinţei vine de la sine, atunci când dorinţa este percepută ca falsă. Este inutil să te lupţi cu dorinţa, în definitiv, ea este un imbold către fericire, ceea ce este natural atâta timp cât există mizerie. Mulţumeşte-te să vezi că nu există nici o fericire în ceea ce doreşti.

Î: Noi ne împăcăm cu plăcerea.

M: Fiecare plăcere este învăluită de durere. Curând descoperi că nu o poţi avea pe una fără cealaltă.

Î: Există pe de o parte experimentatorul şi pe de alta experienţa lui. Ce anume a creat legătura dintre cele două?

M: Nu a creat-o nimic. Ea este. Cele două nu fac decât una.

Î: Eu simt că există o cursă undeva, dar nu ştiu unde.

M: Cursa se găseşte în mintea ta, care stăruie în a vedea o dualitate acolo unde nu există nici una.

Î: În timp ce te ascult, mintea mi-e toată în prezent şi sunt uluit că mă pomenesc fără întrebări.

M: Tu poţi să cunoşti realitatea doar când eşti uluit.

Î: Eu pot să concep că motivul angoasei şi al fricii este amintirea. Care sunt mijloacele pentru a pune capăt amintirii?

M: Nu vorbi de mijloace, nu există nici unul. Ceea ce vezi ca fals, se dizolvă. Este chiar natura iluziei aceea de a se dizolva când este supusă unei investigări. Investighează - asta-i tot. Nu poţi distruge falsul, căci tu îl creezi tot timpul. Îndepărtează-te de el, ignoră-l, mergi dincolo, şi el va înceta să mai existe.

Î: Şi Christos vorbeşte de ignorarea răului, de faptul de a fi asemenea unui copil.

M: Realitatea este comună tuturor. Numai falsul este personal.

Î: Privindu-i pe sadhakas şi studiind doctrinele după care trăiesc ei, constat că nu au făcut decât să-şi înlocuiască dorinţele materiale prin ambiţii "spirituale". Din cele ce spui tu, se pare că termenii: "spiritual" şi "ambiţie" sunt incompatibili. Dacă "spiritualitate" implică libertate faţă de ambiţie, ce-l va îndemna oare pe căutător să meargă mai departe? Yoga vorbeşte despre dorinţa de eliberare ca fiind esenţială. Nu-i asta cea mai înaltă formă de ambiţie?

M: Ambiţia este personală; eliberarea este faţă de personal, în eliberare atât subiectul cât şi obiectul ambiţiei dispar. Seriozitatea nu este dorinţa arzătoare după roadele strădaniilor tale. Ea este expresia unei mişcări interne de îndepărtare a interesului de la ceea ce este fals, neesenţial, personal.

Î: Ne-ai spus deunăzi că noi nu putem nici măcar să visam la perfecţiune înainte de a fi realizaţi, căci Sinele este sursa tuturor perfecţiunilor, nicidecum mintea. Dacă nu excelenţa în virtute este lucrul esenţial pentru eliberare, atunci ce anume este?

M: Eliberarea nu este rezultatul unor mijloace aplicate cu abilitate, nici al circumstanţelor. Ea este dincolo de procesul de cauzalitate. Nimic n-o poate constrânge să se producă, nimic n-o poate împiedica.

Î: Atunci de ce nu suntem noi liberi aici şi acum?

M: Dar noi suntem liberi "aici şi acum". Numai mintea e cea care îşi imaginează sclavia.

Î: Ce va pune capăt imaginaţiei?

M: De ce să vrei să-i pui capăt? Odată ce îţi cunoşti mintea şi puterile-i miraculoase, şi înlături ceea ce a otrăvit-o - ideea de persoană separată şi izolată - tu o laşi pur şi simplu în pace să-şi facă treaba în lucrurile pentru care este mai bine adaptată. A menţine mintea la locul ei şi la propria ei treabă înseamnă eliberarea minţii.

Î: Care este treaba minţii?

M: Mintea este soţia inimii, iar căminul lor este lumea - care trebuie păstrată luminoasă şi fericită.

Î: N-am înţeles totuşi de ce, dacă nimic nu stă în calea care duce la eliberare, ea nu se produce aici şi acum?

M: Nimic nu stă în calea eliberării voastre şi ea s-ar putea produce aici şi acum, dar voi sunteţi mai interesaţi de alte lucruri. Şi vot nu vă puteţi lupta cu interesele voastre. Trebuie să le însoţiţi, să vedeţi ce ascund ele şi să le priviţi revelându-se ca simple erori de judecată şi apreciere.

Î: îmi va fi de ajutor dacă voi merge să stau cu vreun mare om sfânt?

M: Oamenii, mari şi sfinţi sunt întotdeauna la îndemâna ta, dar tu nu-i recunoşti. Cum vei şti cine este mare şi sfânt? Din auzite? Asupra acestor chestiuni poţi oare să te încrezi în alţii, sau doar în tine însuţi? Pentru a te convinge fără a rămâne vreo umbră de îndoială, tu ai nevoie de mai mult decât o recomandare, mai mult chiar şi decât un extaz momentan. Tu poţi să dai peste un mare sfânt sau peste o mare sfântă, fără ca măcar să fii conştient de marele tău noroc. Timp de mulţi ani, băiatul unui mare om nu va cunoaşte măreţia tatălui său. Tu trebuie să te maturizezi ca să recunoşti măreţia şi să îţi purifici inima pentru a recunoaşte sfinţenia. Sau îţi vei consuma zadarnic timpul şi banii trecând pe lângă ceea ce îţi oferă viaţa. Se găsesc oameni de bine printre prietenii tăi - tu poţi să înveţi mult de la ei. Alergatul după sfinţi nu-i decât un alt joc dejucat. Mai degrabă aminteşte-ţi de tine însuţi, şi observă-ţi necontenit viaţa de zi cu zi. Fii serios şi sârguincios, şi negreşit vei rupe legăturile neatenţiei şi ale imaginaţiei.

Î: Ce vrei să spui? Că trebuie să mă lupt de unul singur?

M: Tu nu eşti niciodată singur. Sunt puteri şi prezenţe care te servesc tot timpul cu cea mai mare fidelitate. Se poate să le simţi, cu toate acestea ele sunt reale şi active. Când realizezi că totul se petrece în mintea ta, şi că tu eşti dincolo de minte, că tu eşti cu adevărat singur - atunci totul este tu însuţi.

Î: Ce este omniscienţa? Este Dumnezeu omniscient? Eşti tu omniscient? Noi auzim expresia "martor universal". Ce înseamnă asta? Oare realizarea de sine implică omniscienţa? Sau nu este decât o chestiune de pregătire specializată?

M: Pierderea oricărui interes pentru cunoaştere sfârşeşte în omniscienţă. Ea nu-i decât darul de a cunoaşte ceea ce trebuie să fie cunoscut, la momentul potrivit, pentru a acţiona fără greşeală. La urma urmei, cunoaşterea este necesară pentru a acţiona şi dacă acţionezi corect, spontan, fără a introduce

conştiinţa, cu atât mai bine.

Î: Poate cineva să cunoască mintea unei alte persoane?

M: Cunoaşte-ţi mintea ta mai întâi. Ea conţine întregul univers şi încă există loc de prisos!

Î: Ipoteza ta de lucru pare a fi că starea de veghe nu este fundamental diferită de vis şi de somnul fără vise; cele trei stări nu sunt decât rezultatul unei greşite identificări de sine cu trupul. Poate că este adevărat, însă eu am impresia că acesta nu-i întregul adevăr.

M: Nu încerca să cunoşti adevărul, căci cunoaşterea prin intermediul minţii nu-i cunoaştere autentică, însă poţi să ştii ceea ce nu-i adevărat - şi asta este de ajuns ca să te elibereze de ceea ce este fals. Ideea că ştii ce este adevărat e periculoasă, căci te ţine întemniţat în minte. Când nu ştii, eşti liber să investighezi. Şi nu poate exista salvare fără investigare, căci absenţa investigării este principala cauză a sclaviei.

Î: Tu zici că iluzia de lume începe cu sentimentul "eu sunt", dar când te întreb despre originea acestui sentiment, tu răspunzi că acesta nu are nici o origine, căci la observarea sa se dizolvă. Ceea ce este destul de solid ca să se clădească o lume pe el, nu este o simplă iluzie. "Eu sunt" este singurul factor neschimbător de care sunt conştient, cum de este cu putinţă să fie fals?

M: Nu "eu sunt" este fals, ci ceea ce tu consideri că eşti. Eu pot vedea, fără de cea mai mică umbră de îndoială, că tu nu eşti ceea ce crezi că eşti. Cu logică sau fără logică, tu nu poţi nega evidenţa. Tu nu eşti nimic din cele de care eşti conştient. Consacră-te cu sârguinţă demolării structurilor pe care le-ai clădit în mintea ta. Ceea ce mintea a făcut, mintea trebuie să desfacă.

Î: Tu nu poţi nega clipa prezentă, mental sau nemental. Ceea ce este acum, este. Tu poţi pune sub semnul întrebării aparenţa, dar nu faptul. Ce este la rădăcina faptului?

M: "Eu sunt" este la baza oricărei aparenţe şi tot el este legătura permanentă din succesiunea de evenimente pe care o numim viaţă; dar eu sunt dincolo de "eu sunt".

Î: Am constatat, în general, că oamenii realizaţi descriu starea lor în termeni împrumutaţi din religia lor. Se întâmplă ca tu să fii hindus, aşa că vorbeşti de Brahma, Vishnu şi Shiva şi foloseşti simbolismul şi abordările hinduse. Poţi tu să ne descrii experienţa ce se ascunde în spatele cuvintelor tale? La ce realitate se referă ele?

M: Este felul meu de a vorbi, un limbaj pe care am fost învăţat să-l folosesc

Î: Dar ce este înapoia limbajului?

M: Cum aş putea să exprim asta prin cuvinte, altfel decât negându-le? Eu folosesc deci cuvinte ca atemporal, aspaţial, acauzal. Acestea sunt tot cuvinte, însă din moment ce sunt goale de sens, ele corespund scopului meu.

Î: Dacă sunt lipsite de înţeles, de ce le foloseşti?

M: Pentru că tu vrei cuvinte acolo unde nu se aplică nici unul.

Î: Văd ce vrei sa spui. Încă o dată, mi-ai prins întrebarea din zbor!

89. PROGRESUL ÎN VIAŢA SPIRITUALĂ

Întrebare: Suntem două englezoaice care vizitează India. Ştim puţine lucruri despre yoga şi ne aflăm aici fiindcă ni s-a spus că maeştrii spirituali joacă un rol important în viaţa indiană.

Maharaj: Sunteţi binevenite. Nu veţi găsi nimic nou aici. Lucrarea pe care o facem n-are vârstă. A fost aceeaşi cu zece mii de ani în urmă şi va fi aceeaşi zece mii de ani de aici înainte. Secolele se scurg, însă problema umanităţii nu se schimbă - problema suferinţei şi a suprimării suferinţei.

Î: Acum câteva zile şi-a făcut apariţia un grup şapte tineri străini solicitând un loc de cazare pentru câteva nopţi. Veniseră să-l vadă pe gurul lor care ţinea o conferinţă în Bombay. L-am întâlnit şi noi - un tânăr foarte agreabil, aparent foarte realist şi eficient, dar care pare înconjurat de o atmosferă de pace şi de tăcere, învăţătura lui este tradiţională, cu insistenţă pe Karma Yoga, munca dezinteresată, serviciul făcut Gurului etc. Aşa cum se spune şi în Gita, el susţine că lucrul dezinteresat va duce la mântuire. El e plin de planuri ambiţioase: pregătirea de lucrători spirituali care vor înfiinţa centre de spiritualitate în numeroase ţări. Se pare că el nu le dă numai autoritatea, ci şi puterea de a face lucrarea în numele său.

M: într-adevăr, există un astfel de lucru precum transmiterea puterii.

Î: Când eram cu ei. am avut sentimentul ciudat de a deveni invizibilă. Fidelii, dăruindu-se pe ei înşişi gurului, mi se dăruiau şi mie! Tot ceea ce făceam eu pentru ei, gurul lor era cel care o făcea, iar eu eram privită doar ca un simplu instrument. Eu nu eram decât un robinet pe care îl roteşti la stânga sau ia dreapta. Nu exista absolut nici un fel de relaţie personală. Ei au încercat să mă convertească la credinţa lor, dar de îndată ce au simţit rezistenţă, m-au îndepărtat pur şi simplu din câmpul atenţiei lor. Nici chiar între ei nu păreau să aibă prea multe relaţii; interesul comun pe care îl purtau gurului lor era ceea ce îi apropia. Am găsit lucrul acesta foarte rece, aproape inuman, A te considera pe tine însuţi doar un instrument în mâna lui Dumnezeu este un lucru; a ţi se nega toată atenţia şi toată consideraţia pentru că "totul este Dumnezeu" poate să conducă ia o indiferenţă care frizează cruzimea. La urma urmei, toate

războaiele au fost făcute "în numele lui Dumnezeu", întreaga istorie a omenirii este o succesiune de "războaie sfinte". Niciodată nu eşti mai impersonal ca în timpul războiului!

M: A insista, a rezista, toate acestea fac parte din voința de a exista, înlătură această voință şi ce rămâne? Existența, ca şi non-existența, sunt raportate la ceva situat în spațiu şi în timp; aici şi acum, acolo şi atunci, care iarăşi sunt în minte. Mintea se joacă de-a ghicitul; este întotdeauna nesigură, dominată de încordare şi continuu agitată. Tu eşti iritată că ai fost tratată ca un simplu instrument al vreunui dumnezeu sau al unui guru, şi tu insişti asupra faptului de a fi tratată ca o persoană deoarece tu nu eşti sigură de propria ta existență şi nu vrei să renunți la confortul şi la certitudinea pe care le procură faptul de a fi o personalitate. S-ar putea ca tu să nu fii ceea ce te crezi că eşti, dar asta îți dă o continuitate, viitorul tău năvăleşte în prezent şi devine trecut fără zguduiri. A ți se nega existența personală este ceva înfiorător, dar trebuie să priveşti asta în față şi să constați identitatea ta cu totalitatea vieții. Atunci problema de a şti cine de către cine este folosit, nu se mai pune.

Î: Toată atenția pe care am primit-o a fost o încercare de a mă converti la credința lor. Când am rezistat; ei şi-au pierdut tot interesul față de mine.

M: Nu devii un discipol prin convertire, sau prin accident. Există în general o legătură veche, care s-a menținut în cursul a numeroase vieți şi care a înflorit sub forma iubirii şi a încrederii, fără de care faptul de a fi un discipol nu există.

Î: Ce te-a făcut să decizi să devii un maestru?

M: Am devenit maestru pentru că am fost numit astfel. Cine sunt eu ca să dau învățături şi cui? Ceea ce sunt eu - eşti şi tu, şi ceea ce tu eşti - sunt şi eu. "Eu sunt" ne este comun tuturor; dincolo de "eu sunt" este imensitatea luminii şi a iubirii. Noi nu vedem asta pentru că ne uităm altundeva; eu pot doar să indic cerul; este treaba ta să vezi steaua. Unora le ia mai mult timp pentru de a vedea steaua, unora le ia mai puțin; asta depinde de claritatea viziunii lor şi de sârguința adusă în căutare. Acestea ultime două puncte trebuie să fie ale lor - eu nu pot decât să încurajez.

Î: Ce se aşteaptă să fac atunci când devin o discipolă?

M: Fiecare maestru are metoda lui, inspirată în general de învățăturile propriului său guru şi de maniera în care el însuşi s-a realizat, şi fiecare are propria lui terminologie. In acest cadru, el recurge la adaptări în funcție de personalitatea discipolului. Discipolului i se dă deplina libertate de gândire şi de cercetare şi este încurajat să pună în discuție tot conținutul inimii sale. El trebuie să fie absolut sigur de poziția şi de competența gurului său, altfel încrederea lui nu va fi absolută şi nici acțiunea lui totală. Absolutul care este în tine este ceea ce te conduce la absolutul de dincolo de tine - adevărul absolut, iubirea, absența egoismului sunt factori decisivi în realizarea de sine. Cu sârguința şi seriozitate se poate ajunge la acestea.

Î: Să înțeleg că trebuie să renunț la familie şi la posesiuni dacă vreau să devin discipol?

M: Asta depinde de guru. Unii se aşteaptă ca discipolii lor maturi să ducă o viață ascetică şi retrasă; alții încurajează să ai o viață de familie şi să-ți asumi unele îndatoriri. Cei mai mulți dintre ei considera că a trăi o viață de familie model este mai dificil decât renunțarea, care se potriveşte unei personalități mai mature şi mai bine echilibrate. La stadiile timpurii, disciplina vieții monastice poate fi recomandabilă. In cultura hindusă, elevilor care nu au atins vârsta de 25 de ani li se cere să ducă viața unui călugăr - în sărăcie, în castitate şi în ascultare - pentru a le da o şansă de a-şi clădi un caracter destul de tare ca să întâmpine greutățile şi tentațiile vieții conjugale.

Î: Cine sunt oamenii din această încăpere? Sunt cumva discipolii tăi?

M: Întreabă-i pe ei. Nu devii discipol pe un anumit nivel verbal, prin discuție, ci în adâncimile tăcute ale ființei tale. Nu devii discipol prin alegere; este mai mult o chestiune de destin decât de voință. N-are mare importanță cine-i învățătorul tău, toți îți doresc binele. Important este discipolul - onestitatea şi sârguința lui. Discipolul bun întotdeauna va găsi un guru bun.

Î: Eu văd frumusețea unei vieți devotate căutării adevărului sub îndrumarea unui maestru competent şi iubitor, şi simt şi fericirea unei asemenea vieți. Din păcate, trebuie să ne reîntoarcem în Anglia.

M: Distanța n-are nici o importanță. Dacă dorințele voastre sunt puternice şi juste, ele vă vor modela viața în vederea împlinirii lor. Semănați sămânța şi lăsați anotimpurile să lucreze.

Î: Care sunt semnele de progres în viața spirituală?

M: Eliberarea de orice fel de angoasă; un simțământ de uşurare şi de bucurie; pace adâncă în interior, energie abundentă în exterior.

Î: Cum le-ai dobândit?

M: Le-am găsit în prezența sfântă a gurului meu - n-am făcut nimic de unul singur. El mi-a spus să fiu calm, ceea ce am şi făcut pe cât de bine am putut.

Î: Este prezența ta tot atât de puternică ca şi a sa?

M: Cum aş putea să ştiu? Pentru mine, prezența lui este singura care există. Dacă voi sunteți cu mine, atunci sunteți cu el. **Î:** Fiecare guru se va referi la propriul său guru. Unde este punctul de plecare?

M: Există în univers o putere care lucrează pentru trezire - şi pentru eliberare. Noi o numim Sadashiva, care este veşnic prezentă în inimile oamenilor. Ea este factorul unificator. Unitatea, eliberează. Libertatea, uneşte, în ultimă instanță nimic nu este al meu sau al vostru, totul este al nostru. Fii în unitate cu tine însuți şi vei fii una cu toate; vei fi la tine acasă în întregul univers.

Î: Vrei să spui că toate aceste glorii vor deveni ale mele rămânând pur şi simplu în sentimentul de "eu sunt"?

M: Ceea ce este simplu este sigur, nu complicatul. Oricum, oamenii nu au încredere în ceea ce-i simplu, uşor, mereu disponibil. De ce nu puneți în mod onest la încercare ceea ce vă spun? Asta poate părea mărunt şi neînsemnat, dar este ca o sământă care creşte şi devine un arbore puternic. Acordați-vă o şansă.

Î: Văd mulți oameni aşezați aici, în linişte. Pentru ce au venit ei?

M: Pentru a se întâlni pe ei înşişi. Acasă la ei lumea este prea mult prezentă. Aici nimic nu-i tulbură; ei au ocazia de a-şi lăsa grijile cotidiene şi de a intra în contact cu ceea ce au esențial în ei înşişi.

Î: Cum se desfăşoară pregătirea în vederea trezirii?

M: Nu aveți nevoie de pregătire. Trezia este întotdeauna cu voi. Aceeaşi atenție pe care o acordați exteriorului, întoarceți-o spre voi, spre interior. Nu-i nevoie de o formă nouă, sau de o formă specială de conştientă.

Î: Ajuți tu personal oamenii?

M: Oamenii vin aici ca să discute problemele lor. Aparent ei capătă un oarecare ajutor, altfel n-ar veni.

Î: Convorbirile cu oamenii au întotdeauna loc în public, ori le vorbeşti şi în particular?

M: Asta în funcție de voia lor. Personal, eu nu fac nici o distincție între ceea ce este public şi ceea ce este privat.

Î: Eşti tu întotdeauna disponibil, ori ai şi alte lucruri de făcut?

M: Sunt întotdeauna disponibil, dar orele de dimineață şi cele de după amiază târziu sunt cele mai convenabile.

Î: înțeleg că nici o muncă n-are un preț mai mare decât aceea a unui maestru spiritual.

M: Motivația contează cel mai mult.

90. ABANDONEAZĂ-TE PROPRIULUI TĂU SINE

Întrebare: Eu m-am născut în Statele Unite, şi ultimele paisprezece luni le-am petrecut în Sri Ramanashram; acum sunt pe drumul de întoarcere în Statele Unite, unde mă aşteaptă mama mea.

Maharaj: Care sunt planurile tale?

Î: S-ar putea să mă calific ca infirmieră, sau să mă căsătoresc şi să am copii.

M: Ce te îndeamnă la căsătorie?

Î: întemeierea unui cămin spiritual este forma cea mai înaltă de serviciu social la care mă pot gândi. Insă, fireşte, viața se poate contura altfel. Sunt pregătită pentru tot ce vine.

M: Aceste paisprezece luni petrecute la Sri Ramanashram, ce ți-au oferit? în ce fel te simți diferită de cea care erai când ai ajuns acolo?

Î: Nu mai am teamă. Am găsit o oarecare pace.

M: Ce fel de pace este aceasta? Pacea de a avea ceea ce doreşti, sau de a nu dori ceea ce nu ai?

Î: Un pic din amândouă, cred. N-a fost deloc uşor. In timp ce ashramul este un loc foarte paşnic, eu treceam lăuntric prin chinuri cumplite.

M: Când realizezi că distincția dintre interior şi exterior este numai în minte, atunci nu-ți mai este teamă.

Î: La mine, o asemenea realizare este fluctuantă. N-am atins încă imuabilitatea plenitudinii absolute.

M: Vezi tu, atâta timp cât crezi astfel, trebuie să continui să practici sadhana ta, pentru a dizolva falsa idee de a nu fi desăvârşit. Sadhana înlătură lucrurile supraimpuse. Când realizezi că eşti mai mic decât un punct din spațiu şi din timp, ceva prea mic pentru a putea fi tăiat şi a cărui viață este prea efemeră pentru a fi ucis, atunci, şi numai atunci, piere toată frica. Când eşti mai mic decât vârful acului, atunci acul nu poate să te străpungă - tu străpungi acul!

Î: Da, iată cum mă simt uneori - de neîmblânzit. Eu sunt mai mult decât fără frică - sunt absența fricii însăşi.

M: Ce te-a adus la ashram?

Î: Am avut o nefericită legătură amoroasă şi am îndurat chinurile iadului. Nici băutura nici drogurile nu m-au putut ajuta. Mergeam pe dibuite când am dat peste nişte cărți de yoga. De la carte la carte, din vorbă-n vorbă, am ajuns la Ramanashram.

M: De ți s-ar întâmpla din nou aceeaşi tragedie, ai suferi oare la fel de mult, ținând seama de starea prezentă a minții tale?

Î: Ah, nu! Nu mi-aş îngădui să sufăr iarăşi. M-aş omori.

M: Aşadar, nu ți-e frică de moarte.

Î: Mi-e frică să mor, dar nu mi-e teamă de moartea însăşi, îmi imaginez procesul morții ca fiind dureros şi urât.

M: Cum de ştii? Nu este în mod necesar astfel. Se poate ca aceasta să fie frumoasă şi paşnică. Odată ce ştii că moartea i se întâmplă corpului, iar nu ție, tu îți priveşti pur şi simplu corpul deteriorându-se ca un vechi veşmânt.

Î: Eu sunt pe deplin conştientă că frica mea de moarte se datorează neîncrederii în viitor, şi nicidecum cunoaşterii.

M: Ființele umane mor la fiecare secundă, frica şi agonia muribunzilor planează asupra lumii precum un nor. Nu-i de mirare că îți este şi ție teamă. Dar odată ce ştii că doar corpul moare, şi nu continuitatea memoriei şi nici sentimentul de "eu sunt" reflectat în ea, nu mai ai de ce să-ți fie teamă.

Î: Ei bine, să murim şi vom vedea.

M: Acordă atenție şi vei constata că naşterea şi moartea sunt una, că viața pulsează între ființă şi neființă, şi că fiecare din ele are nevoie de cealaltă pentru desăvârşire. Te naşti pentru a muri şi mori pentru a renaşte.

Î: Oare detaşarea nu opreşte procesul?

M: Odată cu detaşarea, frica dispare, dar nu şi faptul.

Î: Voi fi oare constrânsă să renasc? Ce cumplit!

M: Nu există nici un fel de constrângere. Obții ceea ce doreşti, îți faci propriile tale planuri şi tot tu eşti cea care le duce la îndeplinire.

Î: Oare noi înşine ne condamnăm la suferință?

M: Noi evoluăm prin investigare şi pentru a investiga avem nevoie să experimentăm. Noi avem tendința de a repeta ceea ce n-am înțeles. Dacă suntem sensibili şi inteligenți, nu-i nevoie să suferim. Durerea este un apel la atenție şi pedeapsa indolenței noastre. Acțiunea inteligentă şi plină de compasiune este singurul remediu.

Î: Pentru că inteligența mea s-a dezvoltat, nu voi mai tolera să sufăr din nou. Ce este greşit în sinucidere?

M: Nimic greşit, dacă ea rezolvă problema. Ce este ea, dacă nu o rezolvă? Suferința cauzată de factori din afară, vreo boală dureroasă şi incurabilă, sau vreo nenorocire insuportabilă - pot furniza nişte justificări, dar acolo unde înțelepciunea şi compasiunea lipsesc, sinuciderea nu poate fi de nici un ajutor. O moarte prostească înseamnă o renaştere a prostiei. Pe de altă parte mai este şi problema karmei de luat în considerare. Indurarea este, în general, calea cea mai înțeleaptă.

Î: Trebuie oare să îndurăm suferința, oricât ar fi ea de acută şi de lipsită de speranță?

M: îndurarea este un lucru, iar agonia neputincioasă este altul, îndurarea este plină de sens şi fructuoasă, pe câtă vreme agonia este inutilă.

Î: De ce să-ți faci griji în privința karmei Ea are grijă de sine însăşi, într-un fel sau altul.

M: Cea mai mare parte din karma noastră este colectivă. Noi suferim pentru păcatele altora, aşa cum alții suferă pentru ale noastre. Umanitatea este una. Ignorarea acestui fapt nu-l schimbă cu nimic. Noi am fi putut să fim mult mai fericiți dacă n-ar fi fost indiferența noastră față de suferințele altora.

Î: Găsesc că am devenit mult mai sensibilă.

M: Bine. Când spui asta, la ce te gândeşti? La tine însuți, în calitate de persoană sensibilă într-un corp feminin?

Î: Există un corp şi există compasiune şi există memorie şi un număr de lucruri şi de atitudini; din punct de vedere colectiv ele pot fi numite persoană.

M: Inclusiv ideea "eu sunt"?

Î: "Eu sunt” este coşul care conține numeroasele elemente care alcătuiesc o persoană.

M: Sau mai degrabă, el este răchita din care este împletit coşul. Când te gândeşti la tine însuți ca la o femeie, vrei să spui că tu eşti femeie, sau că trupul tău este descris ca feminin?

Î: Asta depinde de dispoziția mea. Uneori mă simt a fi un simplu nucleu de pură conştientă.

M: Ori, un ocean de conştientă. Dar există momente când tu nu eşti nici bărbat nici femeie, nici vreun lucru accidental prilejuit de circumstanțe şi de condiții?

Î: Da, există, dar nu-mi vine să vorbesc despre asta.

M: O indicație este tot ce se poate aştepta. Nu-i nevoie să zici mai mult.

Î: îmi este îngăduit să fumez în prezența ta? Eu ştiu că nu se obişnuieşte să se fumeze în fața unui sfânt şi cu atât mai mult pentru o femeie.

M: Cum să nu, fumează, nimeni nu va fi deranjat. Noi înțelegem.

Î: Simt nevoia să mă liniştesc.

M: Aşa se întâmplă adesea cu americanii şi cu europenii. După o perioadă de sadhana ei sunt încărcaţi cu energie şi caută cu frenezie o uşurare. Ei întemeiază comunităţi, devin profesori de yoga, se căsătoresc, scriu cărţi - fac orice mai degrabă decât să rămână liniştiţi şi să-şi dirijeze energiile spre interior, pentru a găsi sursa puterii inepuizabile şi pentru a învăţa arta de a o tine sub control.

Î: Trebuie să admit că acum vreau să mă întorc acasă şi să duc o viaţă foarte activă pentru că mă simt plină de energie.

M: Poţi să faci tot ce vrei, în măsura în care nu te consideri a fi corpul şi mintea. Nu este atât o chestiune de renunţare efectivă la corp, şi ia tot ceea ce merge odată cu el, cât de a avea o clară înţelegere ca tu nu eşti corpul, de a avea un simţământ de răceală, de non-implicare emoţională.

Î: Ştiu ce vrei să spui. Cam cu patru ani în urmă, eu am trecut printr-o perioadă în care respingeam tot ceea ce era fizic. Nu-mi cumpăram haine, mâncăm mâncărurile cele mai simple, dormeam pe scânduri goale. Acceptarea privaţiunilor este cea care contează, şi nu lipsa de confort în sine. Acum am realizat că cel mai bine este să iei viaţa aşa cum vine, şi să iubeşti tot ceea ce oferă ea. Voi accepta cu o inimă bucuroasă tot ceea ce se iveşte şi voi scoate tot ce-i mai bun. Dacă nu pot să fac nimic mai mult decât să dau viaţă şi o cultură autentică câtorva copii — va fi deja destul de bine; deşi inima mea se avântă spre fiecare copil, eu nu pot să ajung la toţi.

M: Tu eşti căsătorită şi mamă numai când eşti în mod conştient bărbat-femeie. Când nu te iei drept corpul tău, atunci viaţa de familie a corpului, oricât ar fi de intensă şi de interesantă, este văzută doar ca un joc pe ecranul minţii, având drept singură realitate lumina conştiinţei pure.

Î: De ce insişti asupra Purei Conştiinţe ca fiind singura realitate? Nu este obiectul conştiinţei tot atât de real, atâta vreme cât durează?

M: Dârei nu durează! Realitatea momentană este secundară; ea depinde de atemporal.

Î: Atemporal înseamnă pentru tine continuu, sau permanent?

M: Nu poate exista nici o continuitate în existenţă. Continuitatea implică identitate în trecut, prezent şi viitor. Nici o asemenea identitate nu este posibilă, căci însăşi mijloacele schimbării sunt fluctuante şi schimbătoare. Continuitate, permanenţă, acestea sunt iluzii create de memorie, simple proiecţii mentale ale unui model acolo unde nu poate exista nici unul. Abandonează orice idee de temporar sau de permanent, de corp sau de minte, de bărbat sau de femeie, şi ce mai rămâne? Care este starea minţii tale când ai renunţat la toate separările? Eu nu vorbesc de renunţarea la distincţii, căci fără ele nu există manifestare.

Î: Când nu fac separaţii, eu sunt fericită şi împăcată. Dar, într-un fel sau altul, îmi pierd continuu echilibrul şi încep să caut fericirea în lucrurile din afară. Din ce cauză pacea mea interioară nu este stabilă, n-am ajuns să înţeleg.

M: în definitiv, pacea este, şi ea, o condiţie a minţii.

Î: Dincolo de minte este tăcerea. Nu se poate spune nimic despre ea.

M: Da, orice discuţie despre tăcere nu este decât simplu zgomot.

Î: De ce căutăm noi fericirea în lume, chiar şi după ce am gustat propria noastră fericire naturală şi spontană?

M: Când mintea este angajată în servirea trupului, fericirea este pierdută. Ca să o recâştige, ea caută plăcerea. Imboldul care te împinge spre fericire este just, dar mijloacele utilizate pentru a o asigura sunt amăgitoare, nesigure şi sunt distrugătoare ale fericirii adevărate.

I: Este plăcerea întotdeauna nefastă?

M: Starea şi folosirea corectă a trupului şi a minţii sunt intens agreabile. Căutarea plăcerii este nefastă. Nu încerca să te faci fericită, ci repune mai degrabă în discuţie însăşi căutarea ta după fericire. Pentru că nu eşti fericită, vrei să fii fericită. Descoperă de ce nu eşti fericită. Pentru că nu eşti, tu cauţi să găseşti fericirea în plăcere; plăcerea aduce durere şi de aceea o numeşti lumească; tu tânjeşti apoi după o altă plăcere, din care durerea este absentă, pe care tu o numeşti divină. In realitate, plăcerea nu-i decât un răgaz în mijlocul durerii. Fericirea este şi în lumea asta şi în afara ei, înăuntru şi dincolo de tot ceea ce se întâmplă. Nu fă distincţii, nu separa ceea ce nu este separabil şi nu te înstrăina de viaţă.

Î: Cât de bine te înţeleg acum! înainte de şederea mea la Ramanashram eram tiranizată de conştiinţa mea, eram mereu pe cale de a mă judeca. Acum sunt complet relaxată, acceptându-mă pe deplin aşa cum sunt. Când mă voi reîntoarce în Statele Unite voi lua viaţa aşa cum vine, ca pe o graţie a lui Bhagvan, şi mă voi bucura de amar la fel ca şi de dulce. Acesta este unul din lucrurile pe care le-am învăţat în ashram - să am încredere în Bhagvan. înainte nu eram aşa, eram incapabilă de încredere.

M: A avea încrede în Bhagvan înseamnă a avea încrede în tine. Fii conştientă că orice se întâmplă ţi se întâmplă ţie, cu tine, prin tine, mulţumită ţie, că tu eşti creatorul, posesorul şi distrugătorul a tot ceea ce percepi şi nu-ţi va mai fi teamă. Nefiind înfricoşată, nu vei fi nefericită, şi nici nu vei mai umbla după fericire.In oglinda minţii tale tot felul de imagini apar şi dispar. Ştiind că ele sunt în întregime propriile tale creaţii, priveşte-le în tăcere cum vin şi se duc, fii vigilentă dar calmă. Această atitudine de observare tăcută este chiar fundamentul yogăi. Tu vezi filmul, da tu nu eşti filmul.

Î: Eu constat că gândul morţii mă sperie, deoarece nu vreau să renasc. Eu ştiu că nimeni nu mă constrânge, totuşi presiunea dorinţelor nesatisfăcute este copleşitoare şi s-ar putea să fiu incapabilă să-i rezist.

M: Chestiunea rezistenţei nu se pune. Ceea ce se naşte şi renaşte, nu eşti tu. Lasă asta să se întâmple, priveşte-o întâmplându-se.

Î: De ce atunci să fiu câtuşi de puţin preocupată?

M: Dar tu eşti preocupată! Şi vei fi preocupată atâta timp cât va exista un conflict între film şi simţul tău personal al adevărului, al iubirii şi al frumuseţii. Dorinţa de armonie şi de pace este de nedezrădăcinat. Dar odată ce este satisfăcută, zbuciumul încetează şi viaţa fizică devine uşoară şi se derulează sub pragul atenţiei. Atunci, chiar fiind în trup, tu nu eşti născută. Pentru tine, a fii întrupată sau lipsită de trup devine unul şi acelaşi lucru. Ajungi la un punct unde nimic nu ţi se poate întâmpla. Fără trup, tu nu poţi fi ucisă; fără posesiuni, tu nu poţi fi jefuită; fără minte, tu nu poţi fi înşelată. Nu există nici un punct de care dorinţa sau frica să se poată agăţa de tine. Câtă vreme nici o schimbare nu ţi se poate întâmpla ţie, ce altceva mai contează?

Î: Cu toate acestea, mie nu-mi place ideea de a muri.

M: Asta din cauză că eşti atât de tânără. Cu cât te cunoşti mai mult pe tine însuţi, cu atât ai mai puţină teamă. Evident, nu este niciodată plăcut să priveşti agonia unui mort, dar muribundul rareori este conştient.

Î: Se reîntoarce el la conştiinţă?

M: Este ceva foarte aproape de somn. Pentru o vreme persoana iese din câmpul atenţiei şi apoi revine.

Î: Aceeaşi persoană?

M: Persoana, fiind o creatură a circumstanţelor, se schimbă obligatoriu odată cu ele, tot aşa cum flacăra se schimbă odată cu combustibilul. Numai procesul continuă, creând timp şi spaţiu.

Î: Ei bine, Dumnezeu va avea grijă de mine. Eu pot să las totul în seama Lui.

M: Chiar şi credinţa în Dumnezeu este numai o etapă pe cale. In ultimă instanţă tu abandonezi totul, căci ajungi la ceva atât de simplu încât nu există cuvinte ca să-l exprimi.

Î: Dar eu nu sunt decât la început, înainte n-am avut credinţă, n-am avut încredere; eram înfricoşată de ideea de a lăsa lucrurile să se întâmple. Lumea mi se părea a fi un loc foarte periculos şi ostil. Acum, cel puţin, eu pot să vorbesc de încrederea în guru sau în Dumnezeu. Lasă-mă să cresc. Nu mă împinge. Îngăduie-mi să înaintez în ritmul meu.

M: Cum să nu, înaintează. Numai că n-o faci. Tu eşti încă înţepenită în ideile de bărbat şi de femeie, de bătrân şi de tânăr, de viaţă şi de moarte. Avansează, mergi dincolo. Un lucru recunoscut este un lucru de care ai trecut.

Î: Oriunde mă duc, oamenii gândesc că este datoria lor să-mi găsească greşeli şi să mă împingă înainte. Sunt sătulă de această manieră de acumulare a spiritualului. Ce este în neregulă cu prezentul meu, ca eu să trebuiască să-l sacrific în numele viitorului, oricât ar fi acesta de glorios? Tu spui că realitatea este în acum. Eu îmi iubesc acum-ul meu, îl doresc. Eu nu vreau să fiu veşnic îngrijorată cu privire la statutul meu şi la viitor. Eu nu vreau să mă apuc să alerg după "mai mult" şi "mai bun", îngăduie-mi să iubesc ceea ce am.

M: Ai perfectă dreptate; fa-o. Numai să fii onestă - doar iubeşte ceea ce iubeşti, nu te lupta şi nu te căzni.

Î: Asta-i ceea ce numesc eu a te abandona gurului.

M: De ce exteriorizezi? Abandonează-te propriului tău Sine, a cărui expresie este fiecare lucru.

91. PLĂCEREA ŞI FERICIREA

Întrebare: Unui prieten de-al meu, un tânăr de vreo douăzeci şi cinci de ani, i s-a spus că suferă de o boală de inimă incurabilă. El mi-a scris că în locul unei morţi lente ar prefera sinuciderea. Eu i-am răspuns că este posibil ca o boală socotită incurabilă de medicina occidentală să fie vindecabilă pe vreo altă cale. Există puteri yoghine care pot aduce schimbări aproape instantanee în corpul omenesc. Acţiunea posturilor repetate are, de asemenea, efecte care frizează miracolul. I-am scris să nu-şi grăbească moartea, ci mai degrabă să încerce şi alte metode.Există un yoghin care trăieşte nu departe de Bombay şi care posedă unele puteri miraculoase. El s-a specializat în controlul forţelor vitale care guvernează corpul. Am întâlnit câţiva dintre discipolii lui şi, prin intermediul lor, i-am trimis yoghinului scrisoarea prietenului meu însoţită de o fotografie. Să vedem ce se va întâmpla.

Maharaj: Da, adesea au loc miracole, însă trebuie să existe voinţa de a trăi. Fără ea miracolul nu se va produce.

Î: Se poate insufla o astfel de dorinţă?

M: O dorinţă superficială, da. însă ea nu va dura. Esenţial-mente, nimeni nu-l poate sili pe altul să

trăiască. De altfel, au existat culturi în care sinuciderea deținea un loc recunoscut şi respectat.

Î: Oare nu eşti obligat să trăieşti durata naturală a vieții tale?

M: Natural, spontan, uşor - da. Dar boala şi suferința nu sunt naturale. Există o virtute nobilă în îndurarea nezdruncinată a tot ce se poate întâmpla, dar există, de asemenea, demnitate în refuzul torturilor şi umilințelor lipsite de sens.

Î: Mi s-a dat o carte scrisă de un siddha. El descrie acolo multe din ciudatele şi uimitoarele lui experiențe. După el, calea unui adevărat sadhaka se sfârşeşte odată cu întâlnirea gurului său, în fața căruia îşi abandonează trupul, mintea şi inima. De aici încolo gurul îşi asumă chiar şi cel mai mic eveniment din viața discipolului şi devine răspunzător de el, până când cei doi devin una. Aceasta se poate numi realizare prin identificare. Discipolul este preluat de o putere pe care el n-o poate controla şi căreia nu-i poate rezista, şi se simte tot atât de neputincios precum o frunză în furtună. Singurul lucru care îl fereşte de nebunie şi de moarte este credința lui în iubirea şi în puterea gurului său.

M: Fiecare învățător îi învață pe ceilalți potrivit cu experiența sa. Experiența este modelată de credință şi credința este modelată de experiență. Chiar şi gurul este modelat de discipolul său după propria lui imagine. Discipolul este cel care îl situează pe guru pe o poziție înaltă. Odată ce gurul este văzut ca fiind agentul unei puteri eliberatoare, care lucrează atât din interior cât şi din afară, abandonul sincer devine natural şi uşor. întocmai cum un om copleşit de durere se dă complet pe mâna chirurgului, tot aşa discipolul se încredințează fără rezerve gurului său. Este întru totul natural să cauți ajutor atunci când nevoia de el se face acut simțită. Insă, oricât de puternic ar fi gurul, el n-ar trebui să-şi impună voința asupra discipolului. Pe de altă parte, discipolul care n-are încredere şi este ezitant va fi nevoit să rămână neîmplinit şi asta fără nici cea mai mică greşeală din partea gurului său.

Î: Ce se întâmplă atunci?

M: Viața te învață acolo unde orice altceva eşuează. Dar lecțiile vieții iau mult timp ca să vină. Multe întârzieri şi multă osteneală pot fi evitate având încredere şi dând ascultare. Dar asemenea încredere vine numai când indiferența şi agitația fac loc clarității şi păcii. Un om care îşi acordă puțină stimă, va fi incapabil de încredere în sine, sau în oricare altul. Aşadar, la început învățătorul încearcă să facă tot ce îi stă în putință ca să-l reasigure pe discipol cu privire la înalta sa origine, la nobila sa natură şi la gloriosul lui destin. El îi relatează experiențele unor sfinți precum şi pe ale sale, puțin onorabile la început, apoi din ce în ce mai minunate, insuflându-i încredere în sine şi în infinitele sale posibilități. Când încrederea în sine şi credința în maestru lucrează împreună, pot avea loc transformări rapide şi profunde în caracterul şi în viața discipolului.

Î: Se poate ca eu să nu doresc să mă schimb. Viața mea este destul de bună aşa cum este.

M: Vorbeşti astfel pentru că n-ai văzut cât de dureroasă este viața pe care o trăieşti. Eşti ca un copil care doarme cu suzeta în gură. Se poate să te simți fericit pentru moment, din cauza egocentrismului tău total, dar este suficient să acorzi o privire atentă chipurilor omeneşti pentru a percepe universalitatea suferinței. Chiar şi propria ta fericire este foarte scurtă şi foarte vulnerabilă; este la discreția unui faliment, ori a unui ulcer de stomac. Ea nu-i decât o clipă de răgaz, un interval între două amărăciuni. Fericirea reală nu este vulnerabilă întrucât ea nu depinde de circumstanțe.

Î: Vorbeşti din proprie experiență? Eşti şi tu nefericit?

M: Eu n-am probleme personale. Dar lumea este plină de ființe vii ale căror vieți sunt presate între frică şi dorință. Ele sunt precum iezii şi mieii mânați la abator, țopăind şi zburdând, lipsiți de griji şi fericiți, şi totuşi ucişi şi jupuiți în mai puțin de o oră.

Tu spui că eşti fericit. Eşti tu cu adevărat fericit, ori doar încerci să te convingi singur? Priveşte-te fără frică şi vei realiza pe dată că fericirea ta depinde de condiții şi de circumstanțe, de unde rezultă că ea este momentană, nu reală. Fericirea reală vine din interior.

Î: La ce-mi foloseşte mie fericirea ta? Ea nu mă poate face fericit.

M: Tu o poți avea în totalitate şi încă mai mult cerând de-a dreptul. Insă tu nu ceri; se pare că nu vrei.

Î: De ce spui asta? Eu chiar vreau să fiu fericit.

M: Tu eşti întru totul satisfăcut de plăceri. Nu este loc pentru fericire. Goleşte-ți ceaşca şi curăț-o. Ea nu poate fi umplută altfel. Alții îți pot procura plăcerea, dar niciodată fericirea.

Î: O serie de evenimente plăcute este ceva destul de bun.

M: Curând acestea sfârşesc în durere, dacă nu cumva în dezastru. Ce altceva este yoga la urma urmei, dacă nu căutarea fericirii durabile în interior?

Î: Tu poți să vorbeşti numai pentru Orient. In Occident condițiile sunt diferite şi ceea ce spui tu nu se poate aplica.

M: Nu există nici Orient nici Occident în ceea ce priveşte amărăciunea şi frica. Problema este universală - suferința şi abolirea suferinței. Cauza suferinței este dependența, independența este remediul. Yoga este ştiința şi arta eliberării de sine prin înțelegerea de sine.

Î: Eu nu mă simt făcut pentru yoga.

M: Pentru ce altceva eşti făcut? Toată plecările şi venirile tale, căutarea ta după plăcere, iubirile şi urile tale - toate astea arată că lupţi împotriva limitărilor, pe care ţi le impui sau pe care le accepţi. In ignoranţa ta comiţi greşeli şi devii cauză de durere pentru tine însuţi şi pentru alţii, dar instinctul este acolo şi nu va posibil să fie negat. Acelaşi instinct care te incită la naştere, la fericire şi la moarte, te va incita de asemenea la înţelegere şi la eliberare. Este precum o scânteie într-o încărcătură de bumbac. Se poate să nu ştii de ea, dar mai devreme sau mai târziu incendiul va izbucni.

Eliberarea este un proces natural şi, în timp, inevitabil. Dar stă în puterea ta să o obţii acum.

Î: Atunci de ce sunt atât de puţini oameni eliberaţi în lume?

M: Într-o pădure nu toţi copacii sunt în plină floare la un moment dat, totuşi fiecăruia îi va veni rândul.Mai curând sau mai târziu resursele tale fizice şi mentale se vor epuiza. Ce vei face atunci? Vei dispera? Foarte bine, disperă. Vei fi obosit de disperare şi vei începe să pui întrebări. In momentul acela vei fi pregătit pentru yoga conştientă.

Î: Eu găsesc toate aceste căutări şi cugetări cât se poate de nenaturale.

M: Naturaleţea ta este aceea a unui infirm din naştere. Se poate să nu fii conştient, dar asta nu te face normal. Ce înseamnă să fii natural sau normal tu nu ştii, şi nici nu ştii că nu ştii.Acum tu eşti în derivă şi, prin urmare, eşti în pericol, căci în orice clipă se poate întâmpla orice. Ar fi mai bine să te trezeşti şi să vezi situaţia în care te afli. Că tu eşti - o ştii deja. Ce anume eşti - nu ştii? Află ceea ce eşti.

Î: De ce există atât de multă suferinţă în lume?

M: Egoismul este cauza suferinţei. Nu există altă cauză.

Î: Eu am înţeles că suferinţa este inerentă limitării.

M: Diferenţele şi distincţiile nu sunt cauzele amărăciunii. Unitatea în diversitate este naturală şi bună. Numai odată cu sentimentul de separare şi cu egocentrismul apare suferinţa autentică în lume.

92. TRECI DINCOLO DE IDEEA "EU-SUNT-TRUPUL"

Întrebare: Noi suntem precum animalele care aleargă de colo până colo în căutări zadarnice, fără ca să putem întrevedea sfârşitul. Există vreo cale de ieşire?

Maharaj: Multe căi vă vor fi oferite, căi care nu vor face decât să vă întoarcă spre voi înşivă şi să vă aducă îndărăt la punctul vostru de plecare. Realizaţi mai întâi că problema voastră există numai în starea de veghe, că oricât de dureroasă este, voi sunteţi în măsură s-o uitaţi complet atunci când dormiţi. Când sunteţi treji, sunteţi conştienţi; când sunteţi adormiţi, sunteţi doar vii. Conştiinţă şi viaţă - pe amândouă puteţi să le numiţi Dumnezeu, însă voi sunteţi dincolo de amândouă, dincolo de Dumnezeu, dincolo de fiinţă şi de nefiinţă. Ceea ce vă împiedică să vă cunoaşteţi ca fiind totul şi dincolo de toate, este mintea fondată pe memorie. Ea are putere asupra voastră atâta timp cât vă încredeţi în ea; nu vă luptaţi cu ea; mulţumiţi-vă să n-o luaţi în seamă. Privată de atenţie, ea va încetini şi va revela mecanismul funcţionării sale. Odată ce veţi cunoaşte natura şi intenţiile ei, voi nu-i veţi mai permite să creeze probleme imaginare.

Î: Bineînţeles, nu toate problemele sunt imaginare. Există probleme reale.

M: Ce probleme pot să existe, pe care să nu le fi creat mintea? Viaţa şi moartea nu creează probleme; durerile şi plăcerile vin şi se duc, le resimţim şi le uităm. Amintirea şi anticiparea sunt cele care creează problemele de ataşare sau de evitare, care poartă amprenta preferinţelor şi aversiunilor noastre. Adevărul şi iubirea sunt natura reală a omului, iar mintea şi inima sunt mijloacele ei expresie.

I: Cum pot ajunge să-mi controlez mintea? Dar inima, care nu ştie ce vrea?

M: Ele nu pot acţiona în întuneric. Ele au nevoie de lumina pură a conştientei ca să poată funcţiona cum trebuie. Orice efort de a le controla nu va face decât să le supună dictatelor memoriei. Memoria este un bun servitor, dar un rău stăpân. Ea împiedică efectiv descoperirea. In realitate, nu există loc pentru efort. Egoismul este, din pricina identificării cu trupul, problema principală şi cauza tuturor celorlalte probleme. Iar egoismul nu poate fi îndepărtat prin efort, ci numai prin pătrunderea clară a cauzelor şi efectelor lui. Efortul este un semn al conflictului dintre dorinţe incompatibile. Ele ar trebui să fie văzute aşa cum sunt - numai atunci se vor dizolva.

Î: Şi ce rămâne?

M: Ceea ce nu se poate schimba, rămâne. Marea pace, profunda tăcere, frumuseţea ascunsă a realităţii rămâne. Chiar dacă nu se poate comunica prin cuvinte, realitatea aşteaptă s-o .experimentezi tu însuţi.

Î: N-ar trebui ca cineva să fie pregătit şi demn de ales pentru realizare? Natura noastră este esenţialmente animalică. Dacă aceasta nu este cucerită, cum putem spera să răsară realitatea?

M: Lasă animalul în pace. Lasă-l să fie. Doar adu-ţi aminte ce eşti tu. Foloseşte fiecare eveniment al zilei ca să-ţi reaminteşti că fără tine, ca martor, n-ar exista nici animal nici Dumnezeu. Înţelege că tu eşti atât esenţa cât şi substanţa a tot ce există, şi rămâi fixat cu fermitate în înţelegerea ta.

Î: Este oare înţelegerea suficientă? N-am nevoie de dovezi mai tangibile?

M: înțelegerea ta este cea care va decide în privința valabilității dovezilor. De ce altă dovadă mai tangibilă ai nevoie, în afară de propria ta existență? Oriunde te duci, te găseşti pe tine însuți. Oricât de departe te duci în timp, tu eşti acolo.

Î: Evident, eu nu sunt omniprezent şi etern. Eu sunt doar aici şi acum.

M: Destul de bine. "Aici" înseamnă pretutindeni, şi "acum" - întotdeauna. Treci dincolo de ideea "eu-sunt-corpul" şi vei constata că spațiul şi timpul sunt în tine, şi nu tu în spațiu şi timp. Odată ce ai înțeles aceasta, principalul obstacol către realizare este înlăturat.

Î: Ce este această realizare care transcende înțelegerea?

M: Imaginează-ți o pădure deasă plină de tigri, iar pe tine închipuie-te într-o cuşcă solidă din oțel. Ştiind că eşti bine protejat de cuşcă, tu priveşti tigrii fără frică. Data următoare tu îi găseşti pe tigrii în cuşcă şi te pomeneşti hoinărind prin junglă. Ultima oară - cuşca dispare, iar tu călăreşti tigrii!

I: Am fost de față la una din sesiunile de meditație în grup, ținute recent în Bombay, şi am fost martorul freneziei şi ai uitării de sine ale participanților. De ce umblă oamenii după astfel de lucruri?

M: Acestea sunt invențiile unei minți agitate care îi răsfață pe oamenii aflați în căutarea de senzații. Unele dintre acestea ajută inconştientul să-şi verse amintirile şi dorințele refulate şi, în acest fel, oferă o uşurare. Dar, în definitiv, ele îl lasă pe practicant acolo unde era - sau într-o stare şi mai rea.

Î: Am citit recent o carte scrisă de un yoghin despre experiențele sale de meditație. Cartea este plină de viziuni .şi de sunete, de culori şi de melodii; un spectacol nemaipomenit şi un divertisment grandios! în cele din urmă ele au pălit şi n-a mai rămas decât o totală absență a fricii. Nu-i nimic de mirare - un om care a trecut prin toate aceste experiențe şi a rămas nevătămat nu trebuie să se teamă de nimic! Cu toate acestea, mă întrebam la ce-mi poate folosi o astfel de carte?

M: La nimic, probabil, din moment ce nu te atrage. Alții ar putea fi impresionați. Oamenii se deosebesc, însă toți sunt confruntați cu faptul propriei lor existențe. "Eu sunt" este faptul ultim. "Cine sunt?" este întrebarea ultimă la care fiecare trebuie să găsească un răspuns.

Î: Acelaşi răspuns?

M: Acelaşi în esență, variat în expresie.Fiecare căutător adoptă sau inventează o metodă care i se potriveşte, şi-o aplică lui însuşi cu oarecare seriozitate şi efort, obține rezultate în funcție de temperamentul şi de aşteptările sale, le toarnă în tiparul cuvintelor, le clădeşte într-un sistem, stabileşte o tradiție şi începe să-i admită şi pe alții în "şcoala lui de yoga". Toate acestea se întemeiază pe memorie şi pe imaginație. Nici o şcoală nu-i lipsită de valoare, nici una nu-i indispensabilă; în fiecare poți să progresezi până la punctul în care trebuie să renunți la orice dorință de progres pentru a face posibile noi progrese. Atunci toate şcolile sunt părăsite, tot efortul încetează; în solitudine şi în întuneric este făcut ultimul pas care pune capăt ignoranței şi fricii pentru totdeauna.

Adevăratul maestru nu-şi va întemnița totuşi discipolul într-un cadru prescris de idei, de simțăminte şi de acțiuni; din contră, el îi va arăta cu răbdare necesitatea de a fi liber de toate ideile şi de toate modelele de comportament prestabilite, de a fi vigilent şi serios şi de a merge în acord cu viața oriunde îl va purta aceasta, de a nu se bucura sau suferi, ci de a înțelege şi a învăța.

Cu un bun maestru discipolul învață să învețe, iar nu să-şi reamintească şi să dea ascultare. Satsang-ul - tovărăşia înțelepților - nu modelează, ci eliberează. Fereşte-te de tot ce te face dependent. Majoritatea aşa-zişilor "abandonați gurului" sfârşesc în dezamăgire, dacă nu cumva în tragedie. Din fericire, un căutător serios se va degaja cu timpul, devenit mai înțelept prin experiența sa.

Î: Lepădarea de sine are, desigur, valoarea ei.

M: Lepădarea de sine înseamnă renunțarea la orice preocupare de sine. Ea nu poate fi făcută, ci se întâmplă atunci când realizezi natura ta autentică. Abandonul de sine verbal, chiar şi când este însoțit de sentiment, este de mică valoare şi se sfărâmă sub tensiuni, în cel mai bun caz asta indică o aspirație, nu un fapt real.

Î: În Rig-Veda se vorbeşte de adhiyoga, Yoga Primordială, constând în "căsătoria înțelepciunii (pragna) cu viața (prana)". înseamnă lucrul acesta deopotrivă unirea legii (dharma) cu acțiunea (karma), adică justețea în acțiune?

M: Da, cu condiția ca prin justețe să înțelegi armonia cu adevărata ta natură, iar prin acțiune - doar acțiunea dezinteresată, şi din care dorința este absentă.

În adhiyoga viața însăşi este gurul, iar mintea - discipolul. Mintea se consacră cu totul vieții, nu îi dictează. Viața curge natural şi fără eforturi, iar mintea înlătură obstacolele din cursul ei lin.

Î: Nu este viața, prin însăşi natura ei, repetitivă? Oare curgerea odată cu viața nu va conduce la stagnare?

M: Viața în sine este imens creativă. O sământă devine cu timpul o pădure. Mintea este asemenea unui pădurar - protejând şi regularizând imensul instinct vital al existenței.

Î: Văzută ca un serviciu pe care mintea îl face vieții, adhi yoga este o democrație perfectă. Fiecare este ocupat să-şi ducă viața folosindu-se de tot ce are mai bun în capacitățile şi în ştiința sa, toți oamenii sunt discipoli ai aceluiaşi guru.

M: Poţi s-o exprimi şi-n felul acesta. Se poate să fie astfel - potenţial. Dar dacă nu iubeşti viaţa şi nu ai încredere în ea, dacă nu o urmezi cu înflăcărare şi cu însufleţire, este ceva fantezist să vorbeşti de yoga, care este o mişcare în conştiinţă, Conştienta (awareness) în acţiune.

Î: Mi s-a întâmplat odată să contemplu un torent de munte care curgea la vale printre bolovani. La fiecare bolovan învolburarea era diferită, potrivit cu forma şi mărimea pietrei. Nu este oare fiecare persoană doar o simplă învolburare peste un trup, în timp ce viaţa este una şi eternă?

M: Învolburările şi apa nu sunt separate. Perturbările sunt cele care te fac conştient de apă. Conştiinţa este întotdeauna conştiinţa mişcării, a schimbării. Nu poate să existe un lucru precum conştiinţa neschimbătoare. Absenţa schimbării înlătură imediat conştiinţa. Un om privat de senzaţiile interne sau externe devine vid, sau trece dincolo de conştiinţă şi de inconştienţă, în starea unde nu există nici naştere nici moarte. Conştiinţa ia naştere numai când spiritul şi materia se alătură.

Î: Ele sunt una ori două?

M: Depinde de cuvintele pe care le foloseşti: ele sunt una, sau două, sau trei. La investigare trei devine doi şi doi devine unu. Să luăm analogia următoare: chip - oglindă - imagine. Fiecare pereche presupune un al treilea termen care le uneşte pe celelalte două. In sadhana tu vezi treiul ca fiind doi, până ce realizezi doiul ca fiind unul. Câtă vreme eşti absorbit de lume, te afli în imposibilitatea de a te cunoaşte; pentru a face acest lucru, abate-ţi atenţia de la lume şi întoarce-o spre tine, în tine.

Î: Eu nu pot să distrug lumea.

M: Nici nu-i nevoie. Doar înţelege că ceea ce vezi nu este ceea ce este. Aparenţele se vor dizolva prin investigare, iar realitatea de dedesubt va ieşi la suprafaţă. Nu-i nevoie să arzi casa pentru a ieşi din ea. Păşeşti pur şi simplu afară. Numai când nu poţi veni şi pleca liber, casa se transformă în puşcărie. Eu intru în conştiinţă şi ies din ea uşor şi natural şi, de aceea, pentru mine lumea este un cămin, nu o închisoare.

Î: În ultimă instanţă există oare o lume, sau nu există nici una?

M: Ceea ce vezi nu este nimic altceva decât Sinele tău. Numeşte-l cum îţi place, asta nu schimbă cu nimic faptul. Prin filmul destinului propria ta lumină pictează imagini pe ecran. Tu eşti spectatorul, lumina, imaginea şi ecranul. Chiar şi filmul destinului (prarabdha) este ales de tine şi tu însuţi ţi-l impui. Spiritul este un jucător şi se bucură să biruie obstacole. Cu cât mai grea este sarcina, cu atât va fi mai profundă şi mai amplă auto-realizarea sa.

93. OMUL NU ESTE FĂPTUITORUL

Întrebare: De la începutul vieţii mele sunt urmărit de un sentiment de nedesăvârşire. De la şcoală la colegiu, apoi în căsătorie, în profesie şi în bogăţie. Mi-am închipuit că lucrul următor îmi va aduce negreşit pacea, dar n-a fost nici o pace. Acest simţământ de neîmplinire nu conteneşte să crească odată cu anii care trec.

Maharaj: Câtă vreme există trupul şi senzaţia de identitate cu trupul, frustrarea este inevitabilă. Numai când te vei cunoaşte ca fiind în întregime străin de trup şi diferit de el, vei găsi pace în amestecul de frici şi de pofte care sunt inseparabile de ideea "eu-sunt-trupul". Simpla domolire a fricilor şi satisfacerea dorinţelor nu va înlătura acest simţământ de goliciune de care încerci să scapi; numai cunoaşterea de sine te poate ajuta. Prin cunoaşterea de sine eu înţeleg cunoaşterea deplină a ceea ce nu eşti. Această cunoaştere este accesibilă şi finită; însă descoperirea a ceea ce eşti nu are sfârşit. Cu cât descoperi mai mult, cu atât rămâne mai mult de descoperit.

Î: Pentru asta ar trebui să avem părinţi diferiţi, alte şcoli, să trăim într-o societate diferită.

M: Nu poţi să modifici împrejurările, însă atitudinile ţi le poţi schimba. N-ai nevoie să te ataşezi de ceea ce nu este esenţial. Numai necesarul este bun. Nu există pace decât în esenţial.

Î: Adevărul este ceea ce caut, nu pacea.

M: Nu poţi să vezi adevărul dacă nu te afli în pace. O minte liniştită este esenţială pentru percepţia justă care, la rândul ei, este necesară pentru realizarea de sine.

Î: Am atât de multe de făcut. Pur şi simplu nu-mi pot permite să-mi păstrez mintea calmă.

M: Asta din cauza iluziei tale că tu eşti cel care face - făptuitorul. In realitate lucrurile îţi sunt făcute ţie, iar nu făcute de tine.

Î: Dacă mă mulţumesc să las lucrurile să se întâmple, cum am eu certitudinea că se vor petrece aşa cum îmi doresc? Trebuie de bună seamă să le pliez pe dorinţa mea.

M: Dorinţa ta ţi se întâmplă pur şi simplu, însoţită de împlinirea sau de neîmplinirea ei. Tu nu poţi s-o schimbi nici pe una nici pe cealaltă Ai putea să crezi că faci eforturi, că te străduieşti şi că te lupţi. Iarăşi, asta doar se întâmplă, inclusiv roadele muncii tale. Nimic nu este făcut de către tine sau pentru tine. Totul este în filmul expus pe ecranul de cinema, nimic în lumină, inclusiv ceea ce crezi că eşti, persoana. Tu eşti numai lumină.

Î: Dacă sunt numai lumină, cum de am ajuns să uit asta?

M: N-ai uitat, în filmul care se derulează pe ecran se face că tu uiți şi apoi îți reaminteşti. Niciodată nu încetezi să fii un om doar fiindcă visezi că eşti un tigru. In mod asemănător, tu eşti lumina pură care apare ca imagine pe ecran şi care, de asemenea, devine una cu ea.

Î: Din moment ce totul se întâmplă, de ce ar trebui să-mi fac griji?

M: Exact. Eliberarea este eliberarea de griji. După ce ai realizat că nu poți exercita nici o influență asupra rezultatelor, nu mai acorda nici o atenție dorințelor şi fricilor tale. Lasă-le să vină şi să plece. Nu le furniza hrana necesară, care sunt interesul şi atenția.

Î: Dacă îmi întorc atenția de la ceea ce se întâmplă, ce mă va mai incita să trăiesc?

M: Este ca şi cum ai întreba: "Ce voi face, dacă încetez să visez?". Opreşte-te şi vezi. Nu trebuie să-ți pui neliniştit întrebarea: "Şi acum, ce se va petrece?". Există întotdeauna ceva de venit. Viața nu începe, nici nu se sfârşeşte: nemişcată - se mişcă, momentană - durează. După cum nenumăratele proiecții de imagini nu epuizează lumina, tot aşa viața umple fiecare formă până la refuz şi se reîntoarce la sursa ei când forma se sfărâmă.

Î: Dacă viața este atât de minunată, cum de s-a putut produce ignoranța?

M: Tu vrei să tratezi boala înainte de a vedea bolnavul! înainte de a pune întrebări despre ignoranță, de ce nu întrebi mai întâi cine este ignorantul? Când spui că eşti ignorant, tu înțelegi pur şi simplu că ai impus conceptul de ignoranță peste starea prezentă a gândurilor şi sentimentelor tale. Examinează-le pe măsură ce se manifestă, dă-le deplina ta atenție şi vei constata că nu există ignoranță, ci numai neatenție. Fii atent la ceea ce te frământă, asta-i tot. La urma urmei, grija este o durere mentală şi durerea este, în toate cazurile, un apel la atenție. In clipa când devii atent la acest apel, durerea încetează şi chestiunea ignoranței se dizolvă, în loc de a aştepta un răspuns la întrebarea ta, află cine pune întrebarea şi ce anume îl determină să o pună? Curând vei constata că mintea, îmboldită de frica de durere, este cea care pune întrebarea. Şi în frică găseşti amintire şi anticipare, trecut şi viitor. Atenția te aduce îndărăt în prezent, în acum, şi prezența în acum este o stare care-i mereu la îndemână, însă rareori remarcată.

Î: Tu reduci sadhana la simpla atenție. Cum se face că alți învățători predau cursuri complexe, dificile şi consumatoare de timp?

M: în general, maeştrii predau sadhanele prin care ei înşişi au ajuns la țelul lor, oricare ar fi acesta. Ceea ce este perfect natural, din moment ce ei cunosc în mod intim propria lor sadhana. Eu am fost învățat să dau atenție simțământului de "eu sunt", şi am descoperit că lucrul acesta era extrem de eficace. Prin urmare, eu pot să vorbesc despre asta cu deplină încredințare. Dar adesea oamenii vin cu un trup, cu un creier şi cu o minte într-o stare atât de jalnică, atât de pervertite şi de slabe, încât starea de atenție fără formă îi depăşeşte complet, în astfel de cazuri, formele mai simple de atenție sunt mai potrivite. Repetarea unei mantre, fixarea privirii asupra unei imagini vor pregăti trupul şi mintea lor pentru o căutare mai profundă şi mai directă. La urma urmei, seriozitatea este factorul indispensabil, crucial. Sadhana este numai un vas, şi el trebuie să fie umplut până la margini cu sârguință, care nu-i decât iubirea în acțiune. Căci nimic nu se poate face fără iubire.

Î: Noi ne iubim numai pe noi înşine.

M: De-ar fi aşa, ar fi minunat! Iubiți-vă Sinele cu înțelepciune şi veți atinge culmea perfecțiunii. Toată lumea îşi iubeşte trupul, dar puțini îşi iubesc ființa lor reală.

Î: Are nevoie ființa mea reală de iubire?

M: Ființa ta reală este iubirea însăşi şi numeroasele tale iubiri sunt reflectările ei şi depind de situația de moment.

Î: Noi suntem egoişti, noi cunoaştem numai dragostea de noi înşine.

M: Nu este chiar rău pentru început. Cu orice preț, doriți-vă binele. Reflectați şi la ceea ce este realmente bun pentru voi, simțiți asta profund şi străduiți-vă cu seriozitate să o obțineți. Foarte curând veți descoperi că realul este singurul vostru bun.

Î: Totuşi, eu nu înțeleg de ce diverşi maeştri insistă asupra prescrierii de sadhane complicate şi dificile. Nu ştiu ei ce este bine?

M: Nu ceea ce faci, ci ceea ce încetezi să faci contează. Oamenii care-şi încep sadhana sunt atât de febrili şi de agitați, încât ei trebuie să fie foarte ocupați ca să se mențină pe traiectorie. O rutină absorbantă este bună pentru ei. După o vreme ei se domolesc şi renunță la efort. In pace şi tăcere pielea "eu"- lui se dizolvă, iar interiorul şi exteriorul devin una. în adevărata sadhana nu există efort.

Î: Eu am uneori sentimentul că spațiul însuşi este trupul meu.

M: Când eşti înlănțuit de iluzia "eu sunt acest trup", tu nu eşti altceva decât un punct în spațiu şi un moment în timp. Când identificarea cu trupul a dispărut, tot spațiul şi timpul sunt în mintea ta, care este un simplu val în conştiința ta, care, ea însăşi, este conştiința pură reflectată în natură. Conştiința şi materia sunt aspectele activ şi pasiv ale ființei pure, care este în amândouă şi dincolo de amândouă. Spațiul şi timpul sunt trupul şi mintea existenței universale. Sentimentul meu este că tot ceea ce se petrece în spațiu şi în timp mi se întâmplă mie, că fiecare experiență este experiența mea, că fiecare

formă este forma mea. Ceea ce gândesc că este al meu, devine trupul meu şi tot ce i se întâmplă acestui trup devine mintea mea. însă la rădăcina universului se află conştiinţa pură, dincolo de spaţiu şi de timp, aici şi acum. Cunoaşte-o ca fiind fiinţa ta autentică şi acţionează potrivit cu ceea ce ştii.

Î: Ce deosebire va produce în acţiunile mele ceea ce cred eu că simt? Acţiunile nu survin decât în acord cu circumstanţele.

M: Circumstanţele şi condiţiile îl guvernează pe ignorant. Cel ce cunoaşte realitatea nu se supune constrângerilor. Singura lege de care ascultă el este legea iubirii.

94. TU EŞTI DINCOLO DE SPAŢIU ŞI DE TIMP

Întrebare: Tu spui că eu nu m-am născut niciodată şi că nu voi muri niciodată. Dacă-i aşa, cum se face că eu privesc lumea ca pe o lume care a fost născută şi care va pieri cu siguranţă?

Maharaj: Tu crezi asta fiindcă n-ai pus niciodată sub semnul întrebării credinţa că tu eşti trupul care, evident, este născut şi va muri. Când este viu, el atrage atenţia şi este atât de fascinant, încât rareori îşi poate percepe cineva natura sa reală. Este ca şi cum a-i vedea suprafaţa oceanului şi a-i uita complet imensitatea de dedesubt. Lumea nu-i decât suprafaţa minţii, iar mintea este infinită. Ceea ce numim gânduri nu sunt decât unde pe suprafaţa minţii. Când mintea este liniştită, ea reflectă realitatea. Când este pe de-a întregul nemişcată, ea se dizolvă, şi nu mai rămâne decât realitatea. Această realitate este atât de concretă, atât de prezentă, într-atât mai tangibilă decât mintea şi materia încât, în comparaţie cu ea, până şi diamantul este moale ca untul. Această realitate copleşitoare face din lume un soi de vis, înceţoşat, irelevant.

Î: Această lume, în care există atâta suferinţă, cum poţi s-o percepi ca fiind irelevantă? Câtă asprime!

M: Tu eşti cel aspru, nu eu. Dacă lumea ta e atât de plină de suferinţă, atunci fa ceva, nu-i adăuga nimic prin lăcomia sau prin indolenţa ta. Eu nu sunt înlănţuit de lumea ta de vis. În lumea mea seminţele suferinţei, care sunt dorinţa şi frica, nu sunt semănate şi suferinţa nu creşte. Lumea mea e liberă de contrarii, de discrepanţe reciproc distructive; armonia domneşte; pacea ei este de neclintit; această pace şi această tăcere sunt trupul meu.

Î: Ceea ce spui tu îmi reaminteşte de Dharmakaya lui Buddha.

M: Se poate. Nu-i nevoie să vii cu toate referinţele tale. Mulţumeşte-te să vezi persoana care te imaginezi a fi ca pe o parte a lumii pe care o percepi înăuntru minţii tale, şi priveşte mintea din exterior, căci tu nu eşti mintea. La urma urmei, singura ta problemă este identificarea înverşunată cu tot ceea ce percepi. Leapădă-te de acest obicei, aminteşte-ţi că tu nu eşti ceea ce percepi, foloseşte-ţi puterea de distanţare trează. Vezi în tot ceea ce trăieşte pe tine însuţi, şi atunci comportamentul tău va fi expresia viziunii tale. Odată ce realizezi că nu există nimic în lumea asta pe care să-l poţi numi al tău, tu o priveşti din exterior, aşa cum priveşti o dramă de pe o scenă, sau un film de pe un ecran, admirativ şi bine dispus, dar în realitate neclintit. Atâta timp cât îţi imaginezi că eşti ceva tangibil şi solid, un lucru printre altele, existând efectiv în timp şi în spaţiu, efemer şi vulnerabil, fireşte că vei fi doritor să supravieţuieşti şi să te înmulţeşti.

Dar când vei şti că tu eşti dincolo de spaţiu şi de timp - în contact cu ele numai în punctul lui aici şi acum, altminteri pătrunzând şi cuprinzând totul, inabordabil, inatacabil, invulnerabil - tu nu te vei mai teme. Cunoaşte-te aşa cum eşti, împotriva fricii nu există nici un alt remediu.

Tu trebuie să înveţi să gândeşti şi să simţi potrivit cu aceste directive, ori vei rămâne la nesfârşit pe planul personal al dorinţei şi fricii, câştigând şi pierzând, evoluând şi decăzând. O problemă personală nu poate fi rezolvată la propriul ei nivel, însăşi dorinţa de a trăi este mesagerul morţii, după cum în spatele setei de fericire se conturează amărăciunea. Lumea este un ocean de durere şi frică, de nelinişte şi disperare. Plăcerile sunt asemenea peştilor - puţine şi rapide, venind rar, plecând foarte repede. Un om având o inteligenţă slabă crede, împotriva oricărei evidenţe, că el este o excepţie şi că lumea îi datorează fericirea. Dar lumea nu poate da ceea ce nu are; ireală în esenţă, ea nu este de nici un folos pentru fericirea reală. Ea nu poate fi altfel. Noi căutăm realul pentru că suntem nefericiţi în irealul nostru. Fericirea este natura noastră reală şi nu vom avea odihnă până ce n-o vom găsi. Dar rareori ştim unde s-o căutăm. Odată ce ai înţeles că lumea nu-i decât o viziune deformată a realităţii, şi că nu este ceea ce pare a fi, tu eşti eliberat de obsesiile ei. Numai ceea ce este compatibil cu fiinţa ta reală te poate face fericit, iar lumea, aşa cum o percepi, este negarea ei absolută.

Rămâi întru totul liniştit şi priveşte la ceea ce se iveşte ia suprafaţa minţii. Respinge cunoscutul, întâmpină ceea ce, până în clipa aceea, era necunoscut, şi respinge-l la rândul lui. în felul acesta atingi o stare în care nu există cunoaştere, ci numai fiinţare, în care fiinţarea însăşi este cunoaşterea. A cunoaşte prin a fi, este cunoaştere directă. Ea se întemeiază pe identitatea celui care vede cu ceea ce este văzut. Cunoaşterea indirectă se întemeiază pe senzaţie şi pe memorie, pe proximitatea subiectului care percepe şi a percepţiei lui, şi se limitează la contrastul dintre cele două.

Cu fericirea este la fel. în general, trebuie să fii trist pentru a cunoaşte bucuria şi bucuros pentru a cunoaşte tristețea. Adevărata fericire este fără cauză şi ea nu poate să dispară din lipsă de stimuli. Ea nu este opusul mâhnirii, ci include toată mâhnirea şi toată suferința.

Î: Cum poate cineva să rămână fericit în mijlocul atâtor suferințe?

M: Nu poți s-o împiedici - fericirea lăuntrică este copleşitor de reală. Ca şi soarele de pe cer, manifestările ei pot fi voalate de nori, dar ea nu-i niciodată absentă.

Î: Când avem necazuri, suntem nevoiți să fim nefericiți.

M: Frica este singura tulburare. Cunoaşte-te ca fiind independent şi vei fi liber de frică şi de umbrele ei.

Î: Care-i diferența dintre fericire şi plăcere?

M: Plăcerea depinde de lucruri, fericirea nu depinde.

Î: Dacă fericirea este independentă, de ce nu suntem întotdeauna fericiți?

M: Câtă vreme vom crede că avem nevoie de lucruri pentru a fi fericiți, noi vom crede de asemenea că în absența lor trebuie să fim nenorociți. Mintea se conformează totdeauna credințelor, ei, de unde şi importanța faptului de a vă convinge că nu aveți nevoie să fiți îmboldiți către fericire; că, dimpotrivă, plăcerea, este o distracție şi un chin, căci ea nu face decât să vă întărească falsa convingere că este nevoie să aveți şi să faceți lucruri pentru a fi fericiți, pe când în realitate este tocmai contrariul.

Dar de ce să vorbim despre fericire câtuşi de puțin? Voi nu vă gândiți la fericire decât atunci când sunteți nefericiți. Un om care spune: "Acum sunt fericit", se află între două supărări - trecută şi viitoare. Această fericire este o simplă excitație cauzată de alinarea unei dureri.

Fericirea autentică este pe de-a-ntregul inconştientă de sine însăşi. Ea este cel mai bine exprimată într-un mod negativ, ca de pildă: "Nu este nimic în neregulă cu mine. N-am de ce să-mi fac griji". La urma urmei, scopul ultim al oricărei sadhane este de a vă aduce în punctul în care această convingere, în loc de a fi pur verbală, se întemeiază pe o experiență reală şi veşnic prezentă.

Î: Care experiență?

M: Experiența de a fi gol, de a nu fi nestânjenit de amintiri şi de speranțe; este precum fericirea pe care o dau marile spații libere, fericirea de a fi tânăr, de a avea tot timpul şi toată energia pentru a face lucruri, pentru a descoperi, pentru a cunoaşte aventura.

Î: Ce rămâne de descoperit?

M: Universul din afară şi imensitatea din lăuntru aşa cum sunt ele în realitate, în marea minte şi în marea inimă pe care le are Dumnezeu. Sensul şi scopul existenței, secretul suferinței, izbăvirea vieții de ignoranță.

Î: Dacă a fi fericit este acelaşi lucru cu a fi liber de frică şi de frământări, oare nu se poate spune că absența tulburărilor este cauza fericirii?

M: O stare de absență, de non-existență nu poate fi o cauză; preexistenta unei cauze este implicată în însăşi noțiunea de cauză. Starea ta naturală, în care nu există nimic, nu poate fi o cauză a devenirii; cauzele sunt ascunse în marea şi misterioasa putere a memoriei, însă adevărata ta patrie este neantul, golirea de orice conținut.

Î: Vacuitate şi neant - ce cumplit!

M: Tu le înfrunți de bună voie atunci când dormi! Descoperă în tine însuți starea de somn treaz şi o vei găsi întru totul în armonie cu natura ta reală. Cuvintele nu pot decât să-ți dea ideea, iar ideea nu este experiența. Tot ce pot spune este că fericirea autentică n-are nici o cauză, iar ceea ce n-are cauză este imuabil. Ceea ce nu înseamnă că ea este perceptibilă, precum plăcerea. Ceea ce este perceptibil sunt durerile şi plăcerile; starea de eliberare de amărăciune poate fi descrisă numai negativ. Ca s-o cunoşti direct trebuie să treci dincolo de mintea intoxicată de cauzalitate şi dincolo de tirania timpului.

Î: Dacă fericirea nu este conştientă şi conştiința nu-i fericită, ce legătură există între cele două?

M: Conştiința, fiind un produs al condițiilor şi al circumstanțelor, depinde de ele şi se schimbă odată cu ele. Ceea ce este independent, necreat, atemporal şi imuabil, şi totuşi mereu nou şi plin de prospețime, este dincolo de minte. Când mintea se gândeşte la asta, mintea se dizolvă şi numai fericirea rămâne.

Î: Când totul s-a dus, neantul rămâne.

M: Cum poate să existe nimicul fără un ceva? Nimicul este numai o idee care se sprijină pe amintirea a ceva. Ființa pură este întru totul independentă de existență, care este deflnibilă şi descriptibilă.

Î: Spune-mi, te rog, conştiința se perpetuează dincolo de minte, sau se stinge odată cu ea?

M: Conştiința empirică apare şi dispare, conştiința pură (awareness) străluceşte imuabil.

Î: Cine este conştient în conştiința pură?

M: Când există o persoană, există şi conştiință. "Eu sunt": mintea şi conştiința denotă aceeaşi stare. Dacă spui: "Eu sunt conştient", asta înseamnă pur şi simplu că: "Eu sunt conştient că mă gândesc ia faptul de a fi conştient". Dar în conştiința pură nu există nici un "eu sunt".

Î: Dar vederea-martor?

M: Ea este a minții. Martorul şi ceea ce vede el merg împreună, în starea de non-dualitate orice separare încetează.

Î: Dar tu? In conştiința pură, continui tu să exişti?

M: Persoana, adică "Eu sunt acest trup, această minte, acest lanț de amintiri, acest fascicul de dorințe şi de frici" dispare, dar ceva ce poți numi identitate, rămâne. Ea îmi dă posibilitatea să devin o persoană, atunci când este necesar. Iubirea creează propriile ei necesități, chiar şi pe aceea de a deveni o persoană.

Î: Se spune că Realitatea se manifestă pe sine ca existență – conştiință - beatitudine. Sunt ele absolute ori relative?

M: Ele sunt relative una pentru cealaltă şi depind una de cealaltă. Realitatea este independentă de expresiile ei.

Î: Ce relație există între realitate şi expresiile ei?

M: Nici o relație, în realitate totul este real şi identic. Aşa cum spunem noi, saguna şi nirguna sunt una în Parabrahman. Nu există decât Supremul, în mişcare el este saguna. Nemişcat, este nirguna. însă numai în minte se face că el se mişcă sau că nu se mişcă. Realul este dincolo, voi sunteți dincolo. Odată ce ați înțeles că nimic perceptibil sau conceptibil nu poate fi voi înşivă, sunteți eliberați de închipuirile voastre. A vedea fiecare lucru ca imaginație născută din dorință, este necesar în realizarea de sine. Noi pierdem realul din lipsă de atenție şi creăm irealul din exces de imaginație.

Tu trebuie să-ți consacri mintea şi inima acestor chestiuni şi să meditezi adânc şi în repetate rânduri asupra lor. Este la fel ca pregătirea mâncării; trebuie s-o ții pe foc o vreme înainte de a fi gata.

Î: Dar nu sunt dominat de destin, de karma mea? Ce pot eu să fac împotriva lui? Ceea ce sunt şi ceea ce fac este predeterminat. Până şi aşa-zisul meu liber arbitru este predeterminat; numai că eu nu sunt conştient de lucrul acesta şi îmi închipui că sunt liber.

M: Iarăşi, totul depinde de felul cum priveşti. Ignoranța este ca o febră - te face să vezi lucruri care nu sunt acolo. Karma este un tratament prescris prin putere divină, întâmpin-o cu bucurie şi urmează-i instrucțiunile cu fidelitate şi te vei face bine. Un bolnav va părăsi spitalul numai după ce se va vindeca. A insista asupra libertății de alegere şi de acțiune imediată nu va face decât să întârzie vindecarea. Acceptă-ți destinul şt împlineşte-l - aceasta este cea mai scurtă cale de a te eliberarea de destin, dar nu şi de iubire şi de exigențele ei. A acționa din dorință şi frică este sclavie, a acționa din iubire este libertate.

95. ACCEPTĂ VIAȚA AŞA CUM VINE

Întrebare: Eu am trecut pe aici anul trecut. Acum mă aflu din nou în fața ta. Ce anume mă face să vin, nu ştiu, dar într-un fel sau altul nu pot să te uit.

Maharaj: Unii uită, alții nu; depinde de destinul lor, pe care îl poți numi şansă, dacă preferi.

Î: Intre şansă şi destin există o diferență fundamentală.

M: Numai în mintea ta. De fapt, tu nu ştii care pe care se cauzează? Destinul este numai un cuvânt care acoperă complet ignoranța ta. Şansa este un alt cuvânt.

Î: Fără cunoaşterea cauzelor şi a efectelor lor, este posibil să existe libertate?

M: Cauzele şi efectele sunt infinite în număr şi varietate. Fiecare lucru le afectează pe toate celelalte. In acest univers, când un singur lucru se schimbă, totul se schimbă. De aici şi marea putere a omului de a schimba lumea schimbându-se pe sine însuşi.

Î: Conform spuselor tale, tu, prin grația Gurului tău, te-ai schimbat radical cu vreo patruzeci de ani în urmă. Totuşi lumea a rămas aşa cum era înainte,

M: Lumea mea s-a schimbat complet. A ta a rămas aceeaşi, căci tu nu te-ai schimbat.

Î: Cum se face că schimbarea ta nu m-a afectat?

M: Pentru că n-a existat nici un fel de comuniune între noi. Nu te mai considera separat de mine şi atunci, pe dată, ne vom împărtăşi din aceeaşi stare.

Î: Eu am o proprietate în Statele Unite, pe care intenționez s-o vând şi apoi să cumpăr un teren în munții Himalaya. Voi clădi o casă, voi amenaja o grădină de zarzavaturi, voi lua două trei vaci, şi voi trăi liniştit. Oamenii îmi spun că proprietatea şi liniştea sunt incompatibile, că voi avea negreşit necazuri cu autoritățile, cu vecinii şi cu hoții. Să fie asta ceva inevitabil?

M: Cel mai mic lucru la care te poți aştepta este o succesiune nesfârşită de vizitatori, care vor transforma refugiul tău într-o casă de oaspeți gratuită şi deschisă tuturor. Mai bine acceptă-ți viața aşa cum se prezintă, du-te acasă şi ai grijă de soția ta cu dragoste şi cu atenție. Nimeni altcineva n-are nevoie de tine. Visele tale de glorie te vor vârî în şi mai multe necazuri.

Î: Nu gloria caut. Eu caut Realitatea.

M: Pentru asta ai nevoie de o viață bine ordonată şi liniştită, de pacea minții şi de o imensă ardoare, în fiecare clipă tot ce vine la tine, fără ca tu s-o fi cerut, vine de la Dumnezeu, şi sigur te va

ajuta, dacă te foloseşti din plin de asta. Numai lucrul pentru care te străduieşti, şi care vine din propria ta închipuire şi dorinţă este cel care îţi pricinuieşte necazuri.

Î: Este destinul acelaşi lucru cu graţia?

M: Da, absolut. Acceptă viaţa aşa cum vine şi vei descoperi că este o binecuvântare.

Î: Pot să accept propria mea viaţă. Dar cum pot eu să accept felul de viaţă pe care alţii sunt siliţi să-l ducă?

M: Tu oricum o accepţi. Amărăciunile altora nu împiedică plăcerile tale. Dacă ai fi fost cu adevărat plin de compasiune, atunci ai fi abandonat demult orice preocupare de sine şi ai fi ajuns la singura stare din care poţi ajuta cu adevărat.

Î: Dacă aş avea o casă mare şi destul teren, eu aş putea să fondez un ashram, cu camere individuale, cu sală comună de meditaţie, cu cantină, cu bibliotecă, cu birou etc.

M: Ashramele nu se fac, ele se întâmplă. Nu poţi să le întemeiezi, nici să le împiedici, după cum nu poţi să faci să curgă sau să opreşti un fluviu. Prea mulţi factori sunt implicaţi în crearea unui ashram reuşit, iar maturitatea ta lăuntrică este numai unul dintre ei. Fireşte, dacă eşti ignorant faţă de fiinţa ta reală, tot ce faci se preface în cenuşă. Tu nu poţi să imiţi un guru şi să scapi neatins de asta. Orice ipocrizie se va termina în dezastru.

Î: Ce-i rău în a te comporta ca un sfânt chiar înainte de a fi unul?

M: Pregătirea întru sfinţenie este o sadhana. Este perfect justificat cu condiţia de a nu se pretinde nici un merit.

Î: Cum voi şti dacă sunt în stare să întemeiez un ashram dacă nu încerc?

M: Câtă vreme tu te iei drept o persoană, trup şi minte, separată de curentul vieţii, având o voinţă proprie, urmărindu-şi propriile ei ţinte, tu nu trăieşti decât la suprafaţă, şi tot ce vei face va fi efemer şi de mică valoare - simple paie hrănind flăcările vanităţii. Tu trebuie să investeşti valori adevărate înainte de a te aştepta la ceva real. Care este valoarea ta?

Î: După ce etalon s-o măsor?

M: Uită-te la conţinutul minţii tale. Tu eşti lucrurile la care te gândeşti. Nu eşti preocupat tot timpul Valoarea unei meditaţii regulate stă în faptul că ea te îndepărtează de monotonia rutinei zilnice şi îţi aminteşte că tu nu eşti ceea ce crezi că eşti. Însă chiar şi reamintirea nu este de ajuns - acţiunea trebuie să urmeze convingerea. Nu fi asemenea bogatului care a întocmit un testament detaliat, dar care refuză să moară.

Î: Nu este gradaţia legea vieţii?

M: Ah, nu. Doar pregătirea e gradată, schimbarea însăşi este bruscă şi completă. Schimbarea treptată nu te duce la un nou nivel de conştiinţă. Ai nevoie de curaj ca să-ţi dai drumul.

Î: Admit că-mi lipseşte curajul.

M: Asta pentru că nu eşti total convins. Convingerea deplină generează atât dorinţa cât şi curajul. Meditaţia este arta de a dobândi credinţa prin înţelegere. In meditaţie tu iei în considerare învăţătura primită sub toate aspectele ei, până când, din claritate, se naşte încrederea şi, odată cu încrederea, acţiunea. Convingerea şi acţiunea sunt inseparabile. Dacă acţiunea nu urmează convingerea, examinează-ţi convingerile, nu te acuza de lipsă de curaj. Dispreţul faţă de tine însuţi nu te va duce nicăieri. Fără claritate şi fără asentiment emoţional care ar fi utilitatea voinţei?

Î: Ce înţelegi tu prin asentiment emoţional? Oare nu voi ajunge să acţionez împotriva dorinţelor mele?

M: Nu vei acţiona împotriva dorinţelor tale. Claritatea nu este suficientă. Energia vine din iubire - trebuie să iubeşti pentru a acţiona, oricare ar fi forma şi obiectul iubirii tale. Fără claritate şi fără caritate curajul este distructiv, în război, oamenii sunt adesea minunat de curajoşi, însă ce-i cu asta?

Î: Văd foarte clar că tot ce-mi doresc este o casă într-o grădină, unde să trăiesc în pace. De ce n-aş acţiona potrivit cu dorinţa mea?

M: Acţionează atunci. Dar nu uita inevitabilul, neaşteptatul. Fără ploaie grădina ta nu va fi înfloritoare. Ai nevoie de curaj pentru aventură.

Î: îmi trebuie timp ca să-mi adun curajul, nu mă zori. Lasă-mă să mă maturizez înainte de a acţiona.

M: Demersul tău este în întregime greşit. O acţiune amânată este o acţiune abandonată. Se pot prezenta şi alte ocazii pentru alte acţiuni, însă clipa prezentă este pierdută - iremediabil pierdută. Orice pregătire este o pregătire pentru viitor - nu te poţi pregăti pentru prezent.

Î: Ce-i rău în a pregăti viitorul?

M: Pregătirile tale nu te ajută prea mult ca să acţionezi acum. Claritatea este acum, acţiunea este acum. A te gândi să fii pregătit stârneşte acţiunea, iar acţiunea este piatra de încercare a realităţii.

Î: Chiar şi atunci când acţionăm fără convingere?

M: Voi nu puteţi trăi fără a acţiona, iar înapoia fiecărei acţiuni se profilează o frică sau-o dorinţă, în definitiv, tot ceea ce faceţi se întemeiază pe convingerea voastră că lumea este reală şi independentă

de voi. Dacă aţi fi fost convinşi de contrariu, purtarea voastră ar fi fost întru totul diferită.

Î: Nu-i nimic greşit în convingerile mele; acţiunile mele sunt modelate de circumstanţe.

M: Cu alte cuvinte, tu eşti convins de realitatea circumstanţelor tale, de lumea în care trăieşti. Urmăreşte lumea îndărăt până la sursa ei şi vei descoperi că înainte ca lumea să fie, tu erai, şi când lumea nu va mai fi, tu vei rămâne. Găseşte-ţi fiinţa atemporală şi acţiunea ta o va aduce ca mărturie. Ai găsit-o?

Î: Nu, n-am găsit-o.

M: Atunci ce altceva ai de făcut? De bună seamă, aceasta este sarcina cea mai urgentă. Tu nu poţi să te vezi ca fiind independent de toate lucrurile dacă nu lepezi totul şi dacă nu rămâi fără sprijin şi fără să te defineşti. Odată ce ajungi să te cunoşti, este irelevant ce faci, dar ca să-ţi realizezi independenţa, tu trebuie să încerci să te eliberezi de tot ce te face dependent. Omul realizat trăieşte în planul absolutului; înţelepciunea, iubirea şi curajul lui sunt desăvârşite, la el nimic nu este relativ. De aceea el trebuie să se pună la încercare prin probe mai riguroase, să treacă prin încercări mai exigente. Cel care se pune la încercare, ceea ce este pus la încercare şi cadrul de încercare sunt toate trei înăuntru; asta-i o dramă lăuntrică la care nimeni nu poate fi părtaş.

Î: Crucificarea, moartea şi reînvierea - suntem pe un teren familiar! Am citit despre acest subiect, am auzit vorbindu-se şi eu însumi am vorbit despre el la nesfârşit, dar ca să fac asta mă simt incapabil.

M: Rămâi calm, netulburat, şi înţelepciunea şi puterea vor veni de la sine. Nu-i nevoie să tânjeşti după ele. Aşteaptă în tăcerea inimii şi a minţii. Este foarte uşor să fii liniştit, dar bunăvoinţa-i rară. Oamenii vor să devină supraoameni de azi pe mâine. Fii fără ambiţie, fără cea mai mică dorinţă, expus, vulnerabil, neprotejat, nesigur şi singur, complet deschis la viaţă şi primind-o aşa cum vine ea, fără convingerea egoistă că totul trebuie să-ţi ofere plăcere sau profituri materiale sau aşa-zis spirituale.

Î: Eu sunt sensibil la ceea ce-mi spui, însă chiar nu văd cum se face asta.

M: Dacă vei şti cum s-o faci, atunci n-o vei face. Renunţă la orice încercare, doar fii, nu te lupta, nu te forţa, dă drumul de orice punct de sprijin, ţine-te de simţământul orb al fiinţării, respingând toate celelalte. Asta-i de ajuns.

Î: Cum operează această respingere? Cu cât resping mai mult cu atât vin mai multe lucruri la suprafaţă.

M: Refuză-le atenţia, lasă lucrurile să vină şi să plece. Dorinţele şi gândurile sunt tot lucruri. Nu le lua în seamă. Din vremuri imemoriale praful evenimentelor acoperă oglinda limpede a minţii tale, aşa încât nu puteai să vezi decât amintiri. Şterge praful înainte de a avea timp să se depună; aceasta va scoate la iveală vechile straturi, până când adevărata natură a minţii tale va fi descoperită. Totul este foarte simplu şi relativ uşor; fii serios şi răbdător, a sta-i tot. Impasibilitatea, detaşarea, libertatea faţă de dorinţă şi de frică, faţă de orice preocupare de sine, o simplă prezenţă - liberă de memorie şi de speranţă - aceasta este starea de spirit în care se poate face descoperirea. La urma urmei, eliberarea nu-i decât libertatea de a descoperi.

96. ABANDONEAZĂ AMINTIRILE ŞI AŞTEPTĂRILE

Î: Eu sunt american prin naştere şi anul trecut am stat într-un ashram din Madhya Pradesh, studiind yoga sub diversele ei aspecte. Aveam un învăţător al cărui guru, discipol al marelui Sivananda Saraswati, trăieşte în Monghyr. Am stat de asemenea la Ramanashram. Intre timp, am urmat la Bombay un curs intensiv de meditaţie birmană condus de un anume Govenka. Insă n-am găsit pacea. Am ajuns la o îmbunătăţire a stăpânirii de sine şi a disciplinei de viaţă, dar asta-i tot. Nu pot spune prea bine care i-au fost efectele. Am vizitat nenumărate locuri sfinte. Dar cum anume a acţionat fiecare asupra mea, nu sunt în stare să spun.

M: Rezultatele bune vor veni, mai devreme sau mai târziu. La Sri Ramanashram ai primit unele instrucţiuni?

Î: Da, nişte englezi mă instruiau şi mă îndrumau, iar un adept indian al Jnanei Yoga., care locuia acolo permanent, îmi. dădea şi el lecţii.

M: Ce planuri ai acum?

Î: Sunt obligat să mă reîntorc în Statele Unite din cauza vizei. Intenţionez să-mi iau o licenţă în ştiinţe, să studiez Cura Naturală şi să-mi fac din ea o profesie.

M: O profesie bună, fără nici o îndoială.

Î: Există oare vreun pericol în urmarea căii yoga cu orice preţ?

M: Este un băţ de chibrit periculos când casa este în flăcări? Căutarea realităţii este cea mai periculoasă dintre toate acţiunile, căci ea va distruge lumea în care trăieşti. Dar dacă motivaţiile tale sunt iubirea de adevăr şi dragostea de viaţă, atunci nu trebuie să te temi.

Î: Eu mă tem de propria mea minte. Este atât de instabilă!

M: în oglinda minţii tale imaginile apar şi dispar. Oglinda rămâne, învaţă să distingi ceea ce este

neclintit în ceea ce se mişcă, ceea ce-i neschimbător în ceea ce-i schimbător, până când realizezi că toate diferenţele nu sunt decât aparente şi că unitatea este un fapt. Această identitate fundamentală - tu poţi s-o numeşti Dumnezeu, sau Brahman, sau matricea (Prakriti), cuvintele puţin contează - este realizarea că toate sunt una. Odată ce poţi spune cu încrederea născută din experienţă directă; "Eu sunt lumea, lumea este eu însumi", tu eşti liber de dorinţă şi de frică, pe de o parte, şi devii total răspunzător pentru lume, pe de alta. Amărăciunea fără de sens a omenirii devine obiectul singurei ta preocupări,

Î: Aşadar până şi un jnani are problemele lui!

M: Da, dar nu le mai creează el însuşi. Suferinţa sa nu este otrăvită de un sentiment de vinovăţie. Nu-i nimic rău în suferinţa pentru păcatele altora. Creştinismul vostru este întemeiat pe aceasta.

Î: Oare nu este toată suferinţa creată de sine?

M: Ba da, atâta timp cât există un sine separat ca s-o creeze. însă, în final, afli că nu există nici un păcat, nici o vină, nici o răsplată, ci numai viaţa în transformările ei fără de sfârşit. Odată cu disoluţia "eului" personal suferinţa personală dispare. Ceea ce rămâne este marea tristeţe a compasiunii, oroarea pentru durerea inutilă.

Î: Există ceva inutil în schema lucrurilor?

M: Nimic nu este necesar, nimic nu este inevitabil. Obişnuinţa şi pasiunea orbesc şi rătăcesc. Conştienta (awareness) plină de compasiune vindecă şi ispăşeşte. Noi nu putem face nimic, decât să lăsăm lucrurile să se întâmple potrivit naturii lor.

Î: Recomanzi cumva pasivitatea completă?

M: Claritatea şi caritatea sunt acţiuni. Iubirea nu este leneşă, iar claritatea dirijează. Nu-i nevoie să-ţi faci griji cu privire ia acţiune, ocupă-te de mintea şi de inima ta. Stupiditatea şi egoismul sunt singurele rele.

Î: Ce este mai bun: repetarea numelui lui Dumnezeu sau meditaţia?

M: Repetarea îţi va stabiliza suflul. Odată cu respiraţia adâncă şi liniştită vitalitatea se va îmbunătăţi, ceea ce va avea o influenţă asupra creierului tău şi îţi va ajuta mintea să se purifice şi să devină stabilă şi aptă pentru meditaţie. Fără vitalitate foarte puţine lucruri se pot face - de unde importanţa protejării şi dezvoltării ei. Posturile şi respiraţia fac parte din yoga, deoarece corpul trebuie să fie sănătos şi bine stăpânit, dar prea multă concentrare asupra corpului merge împotriva scopului urmărit, căci ceea ce este primordial este mintea. Când mintea a fost pusă în repaus şi când ea nu mai este un element perturbator al spaţiului lăuntric (chidakash), corpul capătă o nouă semnificaţie şi transformarea sa devine atât necesară cât şi posibilă.

Î: Am umblat prin toată India, am întâlnit mulţi guru şi am învăţat câte puţin din mai multe yoga. Ţi se pare un lucru bun ca eu să gust din toate?

M: Nu, aceasta nu-i decât o introducere, în cele din urmă vei întâlni un om care te va ajuta să-ţi găseşti propria cale.

Î: Eu am sentimentul că gurul ales de mine nu poate să fie adevăratul meu gurul. Ca să fie real, el trebuie să vină pe neaşteptate şi să fie irezistibil.

M: Este preferabil să nu anticipezi. Felul tău de a răspunde este hotărâtor.

Î: Sunt eu stăpânul răspunsurilor mele?

M: Discriminarea şi detaşarea practicate acum îşi vor aduce roadele la timpul lor. Dacă rădăcinile sunt sănătoase şi bine udate, este sigur că şi fructele vor fi dulci. Fii pur, fii ager, fii pregătit.

Î: Sunt austerităţile şi penitenţele de vreun folos?

M: A face faţă tuturor vicisitudinilor vieţii este deja o penitenţă suficientă! N-ai de ce să inventezi necazuri. A întâmpina cu toată inima tot ce aduce viaţa este toată austeritatea de care ai nevoie.

Î: Ce părere ai despre sacrificii?

M: împărtăşeşte bucuros şi de bună voie tot ce ai cu toţi cei care au nevoie - nu-ţi pricinui cruzimi inventate de tine.

Î: Ce este abandonul de sine?

M: A accepta ceea ce vine.

Î: Eu simt că sunt prea slab ca să stau pe propriile mele picioare. Am nevoie de compania sfântă a unui guru şi a oamenilor buni. Seninătatea este mai presus de mine. Să accept ceea ce vine aşa cum vine, mă înspăimântă. Mă gândesc cu oroare la reîntoarcerea mea în Statele Unite.

M: Înapoiază-te şi foloseşte cât mai bine oportunităţile. Obţine-ţi licenţa în ştiinţe mai întâi. Tu poţi oricând să revii în India pentru a urma cursul de Cură Naturală.

Î: Eu sunt perfect conştient de posibilităţile pe care mi le oferă Statele Unite. Singurătatea este lucrul care mă înspăimântă.

M: Tu ai întotdeauna compania propriului tău sine - n-ai de ce să te simţi singur, îndepărtat de ei, chiar şi în India te vei simţi însingurat, întreaga fericire vine din mulţumirea sinelui. Caută să-l mulţumeşti, după ce te vei reîntoarce în Statele Unite, nu săvârşi nimic nedemn de realitatea glorioasă din inima ta şi vei fi fericit şi aşa vei rămâne, însă trebuie să cauţi Sinele şi, după ce l-ai găsit, trebuie să

rămâi cu el.

Î: îmi va fi solitudinea completă de vreun folos?

M: Asta depinde de temperamentul tău. Se poate ca tu să lucrezi cu alții şi pentru alții, vigilent şi prietenos, şi să te dezvolți mai armonios decât în solitudine, care ar putea să te deprime ori să te lase la discreția nesfârşitei sporovăieli a minții tale. Nu cumva să-ți închipui că te poți schimba prin efort. Violența, chiar îndreptată împotriva ta, aşa cum e cazul în ascetism sau în penitențe, va rămâne nefructuoasă.

Î: Exista vreo cale de a afla cine s-a realizat şi cine nu?

M: Singura ta dovadă se află în tine însuți. Dacă simți că te transformi în aur, acesta va fi semnul că ai atins piatra filozofală. Rămâi cu persoana şi observă ce se întâmplă cu tine. Nu-i întreba pe alții. S-ar putea ca Gurul lor să nu fie şi al tău. Un guru poate să fie universal în esență, dar nu şi în expresiile lui. El poate să pară mânios sau lacom sau plin de îngrijorare cu privire la as h ram u l său sau la familia sa, şi tu să fii indus în eroare de aparențe, în timp ce alții nu sunt.

Î: Nu sunt eu în drept să aştept o perfecțiune totală, atât interioară cât şi exterioară?

M: Interioară - da. Perfecțiunea exterioară depinde de împrejurări, de starea corpului, personală şi socială, şi de alți nenumărați factori.

Î: Am fost sfătuit să găsesc un jnani, ca să învăț de la el arta de a atinge jnana, iar acum mi se spune că acest demers este în întregime fals, că nu este posibil să recunosc un jnani şi că jnana este imposibil de cucerit prin mijloace specifice. Totul este atât de confuz!

M: Asta-i din pricină că nu înțelegi deloc realitatea. Mintea ți-e impregnată de obiceiul de a evalua şi dobândi şi ea nu poate admite că ceea ce nu poate fi comparat şi ceea ce nu poate fi obținut, aşteaptă veşnic în interiorul inimii tale pentru a fi recunoscut. Tot ce ai de făcut este să abandonezi toate amintirile şi aşteptările. Mulțumeşte-te să fii pregătit într-o nuditate şi într-o nimicnicie totale.

Î: Cine va renunța?

M: Dumnezeu o va face. Tu doar observă nevoia de a fi abandonat. Nu rezista, nu te agăța de persoana care crezi că eşti. Deoarece îți închipui că eşti o persoană, tu îl consideri şi pe jnani drept o persoană, doar puțin diferită, mai bine informată şi mai puternică. Tu ai putea să spui despre el că este veşnic conştient şi fericit, dar asta-i departe de a exprima întregul adevăr. Nu te încrede în definiții şi descrieri - ele te derutează într-un mod grosolan.

Î: Dacă nu mi se spune ce să fac şi cum să fac, mă simt pierdut.

M: Prea bine, simte-te cu adevărat pierdut! Câtă vreme te simți competent şi încrezător, realitatea este mai presus de înțelegerea ta. Dacă nu accepți aventura interioară ca un mod de viață, descoperirea nu va veni la tine.

Î: Descoperirea a ce?

M: A centrului ființei tale, care este liber de orice direcție, de orice mijloace şi de orice scop.

Î: Să fiu totul, să ştiu totul, să am totul?

M: Să nu fii nimic, să nu ştii nimic, să nu ai nimic. Aceasta este singura viață demnă de trăit, singura fericire care este bine să o ai.

Î: Trebuie să mărturisesc că scopul depăşeşte înțelegerea mea. Arată-mi calea cel puțin.

M: Tu trebuie să-ți găseşti propria ta cale. Dacă n-o găseşti tu însuți ea nu va fi calea ta şi nu te va duce nicăieri. Trăieşte cu toată seriozitatea adevărul tău aşa cum l-ai găsit, acționează în funcție de puținul pe care l-ai înțeles. Aplicarea serioasă este cea care te va duce până la capăt, nicidecum abilitatea ta sau a altuia.

Î: Eu mă tem să nu comit greşeli. Atât de multe lucruri am încercat, nimic n-a ieşit din ele.

M: Ai dat prea puțin din tine însuți, ai fost doar curios, nu şi serios.

Î: Eu nu ştiu mai mult de atât.

M: Cel puțin ştii atât. Ştiind că experiențele tale sunt superficiale, nu le acorda nici o valoare, uită-le de îndată ce au trecut. Trăieşte o viață curată, dezinteresată, asta-i tot.

Î: Este oare moralitatea atât de importantă?

M: A nu înşela, a nu răni - nu-i oare important? Mai presus de orice, tu ai nevoie de pace interioară, ceea ce necesită armonie între interior şi exterior. Fă lucrul în care crezi şi încrede-te în lucrul pe care-l faci. Tot restul nu-i decât pierdere de energie şi de timp.

97. MINTEA ŞI LUMEA NU SUNT SEPARATE

Întrebare: Văd aici portretele mai multor sfinți şi mi se spune că ei sunt strămoşii tăi spirituali. Cine sunt ei şi cum a început totul?

Maharaj: Noi suntem numiți în mod colectiv cei "Nouă Maeştri". Legenda spune că primul nostru învățător a fost Rishi Dattatreya, marea încarnare a Trinității: Brahma-Vishnu-Shiva. Chiar şi cei "Nouă Maeştri" (Navnath) sunt mitologici.

Î: Care este particularitatea învăţăturii lor?

M: Simplitatea ei, atât în teorie cât şi în practică.

Î: Cum devii un Navnath? Prin iniţiere sau prin succesiune?

M: Nici una nici alta. Tradiţia celor "Nouă Maeştri" (Navnath Parampara), este asemeni unui fluviu - ea curge în oceanul realităţii şi oricine intră în ea este luat de curent.

Î: Asta implică faptul de a fi acceptat de un maestru viu care aparţine aceleiaşi tradiţii?

M: Cei care practică sadhana concentrării minţii lor asupra lui "eu sunt" au, poate, sentimentul unei relaţii cu alţii care, urmând aceeaşi sadhana, au reuşit. Este posibil ca ei să decidă să exprime simţământul lor de înrudire prin numele de Navnath. Asta le oferă plăcerea de a face parte dintr-o tradiţie consacrată.

Î: Beneficiază ei în vreun fel de faptul că se alătură tradiţiei Navnath?

M: Cercul satsang-ului, "compania sfinţilor", creşte odată cu trecerea timpului.

Î: Prin aceasta, au ei acces la o sursă de putere şi de graţie care, altfel, le-ar fi fost interzisă?

M: Puterea şi graţia sunt pentru toţi, peste tot şi ele sunt acolo pentru a fi cerute. A-ţi da un nume particular nu serveşte la nimic. Numeşte-te cum vrei - câtă vreme eşti intens atent la tine însuţi, obstacolele acumulate pe calea cunoaşterii de sine n-au cum să nu fie înlăturate.

Î: Dacă apreciez învăţătura ta şi accept călăuzirea ta, pot eu să-mi zic Navnath?

M: Fă-i plăcere minţii tale intoxicate de cuvinte! Numele nu te va schimba, în cel mai bun caz, ar putea să-ţi reamintească să te porţi cum trebuie. Există o succesiune de maeştri, cu discipolii lor care, la rândul lor, instruiesc alţi discipoli şi astfel linia se menţine. Dar continuitatea tradiţiei nu este supusă unor reguli, în ea se intră de bunăvoie. Este precum un nume de familie, numai că în cazul acesta este vorba de o familie spirituală.

Î: Este nevoie să te realizezi pentru a te alătura tradiţiei Sampradaya?

M: Navnath Sampradaya este doar o tradiţie, un fel de a instrui şi de a practica. Asta nu denotă un nivel de conştiinţă. Dacă acceptaţi drept guru un învăţător Navnath Sampradaya, tu te vei uni cu Sampradaya lui. în general primeşti un însemn al graţiei lui - o privire, o atingere sau un cuvânt, uneori un vis deosebit de viu sau o amintire puternică. Uneori se poate ca singurul semn al graţiei să fie o schimbare semnificativă şi rapidă de caracter şi de comportament.

Î: Eu te cunosc de câţiva ani şi te întâlnesc regulat. Gândul la tine nu-i niciodată departe de mintea mea. Mă face asta să aparţin Sampradaya-ei tale?

M: Apartenenţa ta depinde doar de sentimentele şi de convingerile tale. La urma urmei, astea nu-s decât cuvinte şi convenţii, în realitate nu există nici guru nici discipol, nici teorie nici practică, nici ignoranţă nici realizare. Totul depinde de ceea ce consideri că eşti. Cunoaşte-te pe tine însuţi în mod corect. Nu există substitut pentru cunoaşterea de sine.

Î: Ce dovadă voi avea că mă cunosc corect?

M: N-ai nevoie de nici o dovadă. Experienţa este unica şi evidentă. Ea îţi va deveni clară dintr-o dată, când obstacolele vor fi fost, într-o oarecare măsură, înlăturate. Este precum plesnitura unei funii uzate ce se rupe. Treaba ta este să uzezi şuviţele funiei. Ruptura n-are cum să nu se producă. Ea poate fi întârziată, dar nu şi împiedicată.

Î: Faptul că tu negi cauzalitatea, mă face să fiu confuz. Să însemne asta că nimeni nu este răspunzător pentru lumea aşa cum este ea?

M: Ideea responsabilităţii este în mintea ta. Tu te gândeşti că trebuie să fie ceva sau cineva care să fie singurul răspunzător pentru ceea ce se întâmplă. Există o contradicţie între un univers multiplu şi o cauză unică. Una dintre propoziţii trebuie să fie falsă; sau amândouă. După cum văd eu, totul este visare cu ochii deschişi. In idei nu există nici o realitate. Fapt este că fără tine, nici universul nici cauza lui n-ar fi putut exista.

Î: Nu reuşesc să-mi dau seama dacă eu sunt creatura sau creatorul universului.

M: "Eu sunt" este un fapt mereu prezent, pe câtă vreme "eu sunt creat" este o idee. Nici Dumnezeu, nici universul n-au venit să-ţi spună că te-au creat. Mintea obsedată de ideea cauzalităţii inventează creaţia şi apoi se întreabă cu mirare: "Cine este creatorul"? Mintea însăşi este creatorul. Până şi aceasta nu este întru totul adevărat, căci creatura şi creatorul său nu-s decât una. înţelege bine că ceea ce gândeşti tu a fi lumea este propria ta minte.

Î: Există vreo lume dincolo de minte sau în afara ei?

M: Tot spaţiul şi tot timpul sunt în minte. Unde vei situa tu o lume supramentală? Există multe nivele ale minţii şi fiecare proiectează propria sa versiune, şi totuşi toate sunt în minte şi create de minte.

Î: Care este atitudinea ta faţă de păcat? Cum priveşti tu un păcătos, pe cineva care încalcă legea, interioară sau exterioară? Vrei să-l vezi schimbându-se sau te mulţumeşti să-l compătimeşti? Sau eşti indiferent faţă de el din cauza păcatelor lui?

M: Eu nu cunosc păcate, şi nici păcătoşi. Distincţiile tale şi modul tău de evaluarea nu mă înlănţuie. Fiecare se comportă potrivit cu natura lui. Este ceva inevitabil şi este inutil să regreţi.

Î: Dar alții suferă.

M: Viața trăieşte din viață, în natură procesul este constrângător, în societate ar trebui să fie voluntar. Nu poate să existe viață fără sacrificiu. Păcătosul refuză sacrificiul şi invită moartea. Lucrurile aşa stau, şi nu este o pricină de condamnare sau de compătimire.

Î: Cu siguranță, tu simți cel puțin compasiune când vezi un om căzut în păcat.

M: Da, eu simt că sunt omul acela şi că păcatele lui sunt păcatele mele.

Î: Foarte bine, şi după aceea?

M: Prin faptul că eu devin una cu el, el devine una cu mine. Nu este un proces conştient, se întâmplă în întregime de la sine. Nici unul dintre noi nu îl poate împiedica. Ceea ce are nevoie de schimbare oricum se va schimba; este de ajuns să te cunoşti aşa cum eşti, aici şi acum. Investigarea intensă şi metodică a minții tale este yoga.

Î: Cum rămâne cu lanțurile destinului care sunt forjate de păcate?

M: Când ignoranța, mama păcatului, se dizolvă, destinul, constrângerea de a păcătui din nou, încetează.

Î: Există pedepse de îndurat.

M: Ignoranța luând sfârşit, totul ia sfârşit odată cu ea. Lucrurile sunt văzute atunci aşa cum sunt, şi ele sunt bune.

Î: Dacă un păcătos, un om care încalcă legea, vine înaintea ta şi îți cere grația, care-ți va fi răspunsul?

M: El va căpăta ceea ce cere.

Î: în ciuda faptului că este un om foarte rău?

M: Eu nu cunosc oameni răi; mă cunosc numai pe mine însumi. Eu nu văd sfinți, nici păcătoşi, ci numai ființe umane. Eu nu distribui grația. Nu există nimic din ce aş putea să dau sau să refuz, şi voi să n-aveți deja în egală măsură. Doar fii conştient de bogățiile tale şi foloseşte-te din plin de ele. Câtă vreme îți închipui că ai nevoie de grația mea, tu vei fi la uşa mea cerşind-o.Faptul de a cerşi eu grația de la tine ar avea tot atât de puțin sens! Noi nu suntem separați, realul ne este comun.

Î: O mamă vine la tine cu o poveste tristă. Singurul ei fiu s-a apucat de droguri şi de sex şi merge din rău în mai rău. Ea îți cere grația. Care va fi răspunsul tău?

M: Probabil că mă voi auzi spunându-i că totul va fi bine.

Î: Asta-i tot?

M: Asta-i tot. Ce aştepți mai mult?

Î: Dar se va schimba fiul femeii?

M: Ar putea să se schimbe, sau s-ar putea să n-o facă.

Î: Oamenii care stau în jurul tău, şi care te cunosc de mulți ani, susțin că atunci când spui: "Va fi foarte bine", se întâmplă invariabil aşa cum prezici.

M: Se poate tot atât de bine să zici că inima mamei este cea care a salvat copilul. Pentru fiecare lucru sunt nenumărate cauze.

Î: Mi se spune că omul care nu vrea nimic pentru el însuşi este atotputernic, întregul univers este la dispoziția lui.

M: Dacă tu aşa crezi, atunci acționează în consecință. Abandonează orice dorință personală şi foloseşte puterea astfel economisită pentru a schimba lumea!

Î: Toți buddha şi toți rishi n-au reuşit să schimbe lumea.

M: Lumea nu rezistă schimbării. Prin chiar natura ei ea este dureroasă şi efemeră. Vezi-o aşa cum este şi dezbară-te de orice dorință şi de orice frică. Când lumea nu te reține şi nu te înlănțuie, ea devine o locuință a bucuriei şi a frumuseții. Tu poți fi fericit în lume numai când eşti liber de ea.

Î: Ce este bine şi ce este rău?

M: în general, ceea ce cauzează suferință este rău şi ceea ce o înlătură, este bine. Trupul şi mintea sunt limitate şi deci vulnerabile; ele au nevoie de o protecție, ceea ce dă naştere la frică. Atâta timp cât te identifici cu ele, eşti sortit să suferi; realizează independența ta şi rămâi fericit, îți spun eu, acesta-i secretul fericirii. A crede că depinzi de lucruri şi de oameni pentru fericirea ta este din cauza ignoranței tale cu privire la adevărata ta natură; a şti că n-ai nevoie de nimic pentru a fi fericit, afară de cunoaşterea de sine, este înțelepciune.

Î: Ce vine mai întâi, ființa sau dorința?

M: Odată cu ființa care se manifestă în conştiință, în minte apar idei despre ceea ce eşti precum şi despre ceea ce ar trebui să fii. Aceasta provoacă apariția dorinței şi a acțiunii şi aşa începe procesul devenirii. Devenirea nu are, aparent, nici început şi nici sfârşit, căci ea reîncepe în fiecare clipă. Odată cu încetarea imaginației şi a dorinței, devenirea încetează şi faptul de a fi aceasta sau de a fi aceea se topeşte în ființa pură, care nu este descriptibilă, ci numai experimentabilă.

Lumea îți apare atât de copleşitor de reală pentru că te gândeşti la ea tot timpul; încetează să te mai gândeşti la ea, şi se va dizolva într-o ceață fină. Nu-i nevoie să uiți; când dorința şi frica se sting,

sclavia încetează şi ea. Implicarea emoţională, ansamblul preferinţelor şi aversiunilor, pe care îl numim caracter şi temperament, este ceea ce creează ataşamentul.

Î: Fără dorinţă şi fără frică care vor fi raţiunile mele de a acţiona?

M: Nici una, dacă nu consideri suficientă dragostea de viaţă, de dreptate şi de frumuseţe. Nu te teme de libertatea faţă de dorinţă şi de frică. Ea îţi îngăduie să trăieşti o viaţă atât de diferită de tot ceea ce cunoşti, cu mult mai intensă şi mai interesantă, încât, într-adevăr, pierzând totul câştigi totul.

Î: De vreme ce îţi tragi obârşia spirituală din Rishi Dattatreya, suntem îndreptăţiţi să credem că tu şi toţi predecesorii tăi sunteţi o reîncarnare a lui Rishi?

M: Tu poţi să crezi orice doreşti şi dacă acţionezi în acord cu credinţa ta, vei recolta roadele ei; dar pentru mine asta n-are nici o importanţă. Eu sunt ceea ce sunt şi asta mi-e de ajuns. N-am nici o dorinţă de a mă identifica cu nimeni, oricât de ilustru ar fi acesta. Nici nu simt nevoia să iau miturile drept realitate. Pe mine mă interesează numai ignoranţa şi eliberarea de ignoranţă. Adevăratul rol al unui guru este acela de a risipi ignoranţa din inimile şi din minţile discipolilor săi. Odată ce discipolul a înţeles, acţiunea ce va confirma asta îi revine în întregime. Nimeni nu poate acţiona în locul altuia. Iar dacă discipolul n-a acţionat corect, înseamnă doar că el n-a înţeles şi că lucrarea gurului nu este terminată.

Î: Trebuie să existe şi unele cazuri disperate.

M: Nici unul nu-i lipsit de speranţă. Obstacolele pot fi biruite. Ceea ce viaţa nu poate îndrepta, moartea va isprăvi, însă gurul nu poate eşua.

Î: Ce îţi dă această asigurare?

M: Gurul şi realitatea lăuntrică a omului sunt realmente una şi lucrează împreună pentru acelaşi scop - izbăvirea şi salvarea spiritului. Ei nu pot să dea greş. Chiar din bolovanii care îi împiedică ei îşi clădesc podurile. Conştiinţa nu este întregul fiinţei, există planuri pe care omul este mult mai cooperativ. Gurul este acasă pe toate planurile, iar energia şi răbdarea tui sunt inepuizabile.

Î: Tu îmi zici că visez şi că-i timpul să mă trezesc. Cum se face că Maharaj, care e aproape de mine în visele mele, n-a reuşit să mă trezească? El mă tot îndeamnă şi îmi tot aduce aminte, dar visul continuă.

M: Este aşa fiindcă n-ai înţeles cu adevărat că visezi. Aceasta este esenţa sclaviei - amestecarea realului cu irealul. In starea ta prezentă numai senzaţia "eu sunt" se referă la realitate; "ce sunt eu" şi "cum sunt eu" sunt iluzii impuse de destin sau de accident.

Î: Când a început visul?

M: El pare să fie fără de început, dar, de fapt, este numai acum. Din clipă în clipă tu îl reînnoieşti. Odată ce ai văzut că visezi, te vei trezi. Insă tu nu vezi, pentru că vrei ca visul să continue.

Va veni o zi când vei năzui din tot sufletul la terminarea visului, din toată inima şi cu toată mintea ta, şi vei fi dispus să plăteşti orice preţ; preţul va fi seninătatea şi detaşarea, pierderea oricărui interes faţă de visul însuşi.

Î: Cât sunt de neputincios! Câtă vreme visul existenţei durează, eu vreau ca el să continue. Câtă vreme doresc ca el să continue, el va dura.

M: A dori ca el să continue nu este ceva inevitabil. Priveşte-ţi condiţia cu luciditate, şi chiar luciditatea te va elibera.

Î: Câtă vreme sunt cu tine, tot ceea ce spui mi se pare destul de evident; dar de îndată ce mă îndepărtez de tine, eu mă învârt în cerc, pradă agitaţiei şi angoasei.

M: Nu-i nevoie să rămâi departe de mine, în mintea ta cel puţin. Dar mintea ta se ocupă de bunăstarea lumii!

Î: Lumea e plină de necazuri, nu-i de mirare că şi mintea mea e plină de ele.

M: A existat oare vreodată o lume fără necazuri? Existenţa ta ca persoană depinde de violenţa faţă de alţii. Chiar trupul tău este un câmp de bătaie, presărat cu morţi şi cu muribunzi. Existenţa implică violenţă.

Î: Ca trup, da. Ca fiinţă umană, categoric nu. Pentru omenire non-violenţa este legea vieţii, iar violenţa este legea morţii.

M: Există puţină non-violenţă în natură.

Î: Dumnezeu şi natura nu sunt umani şi nu-i nevoie să fie umani. Eu nu sunt preocupat decât de om. Ca să fiu uman trebuie să am o compasiune absolută.

M: Realizezi oare că atâta vreme cât ai un ego de apărat, e necesar ca tu să fii violent?

Î: Desigur. Pentru a fi într-adevăr uman eu trebuie să fiu lipsit de ego. Câtă vreme sunt egoist, eu sunt subuman, doar un humanoid.

M: Aşadar, noi suntem toţi subumani şi numai câţiva sunt umani. Puţini sau mulţi, "claritatea şi caritatea" sunt cele care ne fac umani. Subumanii - "humanoizii" - sunt dominaţi de tamas şi de rajas, iar umanii de sattva. Claritatea şi caritatea sunt sattva şi ele acţionează asupra mentalului şi faptelor, însă realul este dincolo de sattva. De când te-am cunoscut, tu pari să fii mereu ocupat cu ajutarea lumii. Cât de mult ai ajutat?

Î: Nici un pic. Nici lumea nici eu nu ne-am schimbat. Insă lumea suferă şi eu sufăr odată cu ea. A lupta împotriva suferinței este o reacție naturală. Şi ce altceva sunt civilizația şi cultura, filozofia şi religia, dacă nu o revoltă contra suferinței? Răul şi abolirea răului - nu-i asta preocuparea ta principală? Poți s-o numeşti ignoranță - înseamnă acelaşi lucru.

M: Ei bine, cuvintele n-au importanță, după cum n-are importanță nici forma sub care te înfățişezi tu în prezent. Numele şi formele se schimbă neîncetat. Cunoaşte-te pe tine însuți ca fiind martorul neschimbător al minții schimbătoare. Asta-i suficient.

98. LIBERTATEA FAȚĂ DE AUTOIDENTIFICARE

Maharaj: Poți să te aşezi pe podea? Ai nevoie de o pernă? Ai întrebări de pus? Nu că ar fi necesar să le pui, poți tot atât de bine să fit liniştit. Să fii, doar să fii, este important. Nu-i nevoie să întrebi nimic, nici să faci nimic. Acest mod aparent leneş de a petrece timpul este foarte bine privit în India. Asta înseamnă că pe moment eşti liber de obsesia: "şi pe urmă?". Când nu te grăbeşti şi mintea este liberă de anxietăți, ea devine calmă şi în tăcerea aceea se poate auzi ceva care, în mod obişnuit, este prea fin şi prea subtil pentru a fi perceput. Mintea trebuie să fie deschisă şi liniştită ca să vadă. Ceea ce încercăm noi să facem aici este să ne aducem mințile în starea potrivită înțelegerii realului.

Întrebare: Cum învățăm noi să scăpăm de griji?

M: Nu-i nevoie să vă faceți griji din pricina necazurilor voastre. Mulțumiți-vă să fiți. Nu încercați să fiți calmi; nu faceți din "a fi calm" o sarcină de îndeplinit. A vrea să "fiți calmi" nu trebuie să vă facă agitați, nici a vrea să "fiți fericiți" nu trebuie să vă facă nenorociți. Doar fiți pe deplin conştienți că sunteți şi rămâneți conştienți - nu spuneți: "da, eu sunt; şi pe urmă?". Nu există nici un "pe urmă" în "eu sunt". Aceasta este o stare atemporală.

Î: Dacă aceasta este o stare atemporală, ea oricum se va impune de la sine.

M: Tu eşti ceea ce eşti, veşnic, însă la ce-ți foloseşte dacă nu ştii şi nu acționezi în consecință? Vasul tău de cerşetor poate să fie din aur pur, dar atâta timp cât nu ştii asta, eşti un sărac. Trebuie să-ți cunoşti valoarea interioară, să te încrezi în ea, şi s-o exprimi în sacrificiul zilnic al dorinței şi al fricii.

Î: Dacă mă voi cunoaşte, voi mai avea oare dorință sau frică?

M: Este posibil ca, pentru o vreme, obiceiurile mentale să persiste în ciuda noii viziuni, obişnuința de a tânji după trecutul cunoscut şi de a te teme de viitorul necunoscut. Când ştii că astea aparțin doar minții, tu poți să mergi dincolo de ele. Câtă vreme ai tot felul de păreri despre tine însuți, tu te cunoşti prin ceața creată de aceste păreri; ca să te cunoşti aşa cum eşti, trebuie să renunți la toate părerile. Tu nu-ți poți imagina gustul apei pure, poți numai să-l descoperi prin renunțarea la toate gusturile şi la toate aromele. Câtă vreme te va interesa prezentul tău mod de a trăi, nu vei renunța la el. Descoperirea nu se poate produce cât timp te agăți de ceea ce îți este familiar. O cale de ieşire poate fi găsită numai când realizezi pe deplin imensa mizerie a vieții tale şi te revolți împotriva ei.

Î: Eu pot să văd acum că secretul eternei vieți a Indiei se află în aceste dimensiuni ale existenței, al căror păstrător a fost întotdeauna India.

M: Este un secret deschis şi întotdeauna au existat oameni dornici să-l împărtăşească şi altora, învățători sunt mulți, discipoli îndrăzneți foarte puțini.

Î: Eu sunt foarte dornic să învăț.

M: A învăța cuvinte nu este de ajuns. Tu poți să cunoşti teoria, dar fără a te experimenta cu adevărat pe tine însuți în calitate de nucleu impersonal şi nedefinit al ființei, al iubirii şi al beatitudinii, simpla cunoaştere teoretică rămâne sterilă.

Î: Atunci, ce urmează să fac?

M: încearcă să fii, doar să fii. Cuvântul extrem de important este "încearcă". Alocă-ți zilnic suficient timp pentru a te aşeza calm şi a încerca, doar a încerca, să depăşeşti personalitatea cu viciile şi obsesiile ei. Nu întreba cum, asta nu se poate explica. Continuă să încerci până când vei reuşi. Dacă perseverezi, n-ai cum să eşuezi. Ceea ce contează în cel mai înalt grad este sinceritatea şi seriozitatea; probabil că te-ai săturat până peste cap să fii persoana care eşti şi acum vezi nevoia urgentă de a fi liber de inutilele identificări cu mănunchiul de amintiri şi de obiceiuri. Fermitatea rezistenței tale față de ceea ce nu este necesar este secretul succesului.

La urma urmei, tu eşti ceea ce eşti în fiecare clipă a vieții tale, dar nu eşti niciodată conştient de asta, decât, poate, în momentul trezirii din somn. Tot ce ai nevoie este să fii conştient de faptul că exişti, şi asta să nu fie o simplă afirmație verbală, ci un fapt mereu prezent. Conştiința faptului că eşti îți va deschide ochii la ceea ce eşti. Totul este cât se poate de simplu, întâi de toate, stabileşte cu tine însuți un contact permanent, fii cu tine însuți tot timpul, în pura conştiință de sine (self-awareness) curg toate binecuvântările, începe prin a fi un centru de observație, de cunoaştere deliberată, apoi înfloreşte într-un centru de iubire în acțiune. "Eu sunt" este o sămânță minusculă care va deveni un copac puternic - întru totul natural, fără nici cea mai mică urmă de efort.

Î: Observ atâta rău în mine! N-ar trebui să fac ceva?

M: Răul este umbra neatenției, în lumina purei conştiințe de sine el se va ofili şi va cădea.

Orice dependență de alții este fără rost, căci ceea ce îți pot da unii, alții îți vor lua înapoi. Numai ceea ce îți aparține de la început va rămâne întotdeauna al tău. Nu accepta nici o altă îndrumare, în afară de cea din interior şi, chiar şi atunci, cerne prin sită toate amintirile, căci ele te vor deruta. Chiar dacă eşti complet ignorant în privința căilor şi mijloacelor, stai liniştit şi priveşte înăuntru; călăuzirea va veni cu certitudine. Nicicând nu vei rămâne fără să ştii care ar trebui să fie următorul tău pas. Necazul este pentru ca tu să-l poți evita. Gurul este acolo pentru a-ți da curaj datorită experienței şi reuşitei sale. însă numai ceea ce descoperi prin conştiința ta, prin propriile tale eforturi, îți va fi permanent de folos.

Ține minte, nimic din ceea ce percepi nu este al tău. Nimic de valoare nu poate să vină la tine din afară; numai simțirea şi înțelegerea ta sunt relevante şi revelatoare. Cuvintele, auzite sau citite, nu fac decât să creeze imagini în mintea ta, dar tu nu eşti o imagine mentală. Tu eşti puterea de percepție şi de acțiune din spatele imaginii şi de dincolo de ea.

Î: Se pare că tu mă sfătuieşti să mă concentrez asupră-mi până într-un punct care frizează egoismul. N-ar trebui să cedez în fața interesului pe care îl port față de ceilalți?

M: Interesul pe care îl porți pentru alții este egoist, nu te priveşte decât pe tine, şi este orientat prin şi către Sinele tău. Pe tine nu te interesează alții în calitate de persoane, ci doar în măsura în care ei îți îmbogățesc sau îți înnobilează imaginea pe care o ai despre tine însuți. Iar culmea egoismului este de a nu-ți păsa decât de protejarea, de păstrarea şi de multiplicarea propriului tău corp. Prin corp eu înțeleg tot ceea ce este legat de numele tău şi de forma ta - familia ta, tribul tău, țara ta, rasa ta etc. A fi ataşat de numele tău şi de forma ta este egoismul însuşi. Omul care ştie că el nu este nici corpul nici mintea, nu poate să fie egoist, căci nu are nimic care să-l facă egoist. S-ar putea spune de asemenea că el este în egală măsură "egoist" în numele tuturor celor pe care îi întâlneşte; bunăstarea fiecăruia este a lui.

Sentimentul "eu sunt lumea, lumea este eu însumi" devine întru totul natural; odată ce acest sentiment este bine stabilit, dispare pur şi simplu orice cale de a fi egoist, căci a fi egoist înseamnă a râvni, a dobândi, a acumula în numele părții şi în detrimentul întregului.

Î: Se poate să fii foarte bogat, să dobândeşti multe prin moştenire sau prin căsătorie, sau numai prin noroc.

M: Dacă nu te agăți de ele, îți vor fi luate.

Î: în starea ta prezentă, poți oare să iubeşti pe un altul în calitate de persoană?

M: Eu sunt cealaltă persoană şi cealaltă persoană este eu însumi; prin nume şi prin formă noi ne deosebim, dar nu există nici o separare. La rădăcina ființei noastre, noi suntem una.

Î: Nu acesta este cazul ori de câte ori există iubire între oameni?

M: Este, însă oamenii nu sunt conştienți de asta. Ei simt atracția, însă nu cunosc motivul.

Î: De ce este iubirea selectivă?

M: Iubirea nu este selectivă, dorința este selectivă, în iubire nu există străini. Când centrul egoismului a dispărut, toate dorințele de plăcere şi fricile de durere încetează; dincolo de fericire este intensitatea pură, energia inepuizabilă, extazul de a dărui inspirându-se de la o sursă perenă.

Î: N-ar trebui oare să încep prin a rezolva, pentru mine însumi, problema binelui şi a răului?

M: Oamenii consideră bun ceea ce-i plăcut şi rău ceea ce-i dureros.

Î: Da, aşa stau lucrurile în ce ne priveşte pe noi, oamenii obişnuiți. Dar cum este la tine, în planul unității? Pentru tine, ce este bun şi ce e rău?

M: Ceea ce măreşte suferința este rău şi ceea ce o înlătură este bun.

Î: Aşadar tu negi că suferința este bună în sine. Sunt religii în care se consideră că suferința este bună şi nobilă.

M: Karma, sau destinul, este expresia unei legi benefice: universul tinde spre echilibru, spre armonie şi spre unitate, în fiecare clipă, tot ce se întâmplă "acum", este pentru mai bine. Asta poate să pară dureros şi odios, poate că e o suferință amară şi fără de sens, totuşi, luând în considerare trecutul şi viitorul, ea se întâmplă pentru tot ce-i mai bine, fiind singura cale de ieşire dintr-o situație dezastruoasă.

Î: Suferă cineva numai pentru propriile sale păcate?

M: Suferi laolaltă cu ceea ce gândeşti că eşti. Dacă te simți una cu umanitatea, atunci suferi cu umanitatea.

Î: Din moment ce pretinzi că eşti una cu universul, nu există limite în timp şi în spațiu pentru suferința ta?

M: A fi înseamnă a suferi. Cu cât va fi mai strâmt cercul auto-identificării mele, cu atât va fi mai acută suferința cauzată de dorință şi de frică.

Î: Creştinismul acceptă suferința ca pe o purificare şi o înnobilare, în vreme ce hinduismul o priveşte cu aversiune.

M: Creştinismul înseamnă un mod de a pune cuvintele unele lângă altele, iar hinduismul este un

altul. Realul este în spatele cuvintelor şi dincolo de ele. Incomunicabil, el este încercat direct, iar efectele sale asupra minții sunt explozive. El se obține cu uşurință atunci când nu se doreşte nimic altceva. Irealul este creat de imaginație şi perpetuat de dorință.

Î: Nu există oare o suferință care să fie necesară şi justă?

M: Suferința accidentală, fortuită, este inevitabilă şi trecătoare; durerea deliberată, pricinuită chiar şi cu cele mai bune intenții, n-are nici un sens şi este crudă.

Î: Tu nu ai pedepsi crima?

M: Pedeapsa nu-i decât o crimă legalizată. Intr-o societate întemeiată mai degrabă pe prevenire decât pe răzbunare, ar exista foarte puține crime. Puținele excepții s-ar trata medical, considerându-le drept boli ale minții şi ale corpului.

Î: Se pare că nu prea faci caz de religie.

M: Ce este religia? Un nor pe cer. Eu trăiesc în cer, nu în nori, care sunt tot atâtea vorbe ținute la un loc. îndepărtează vorbăria, ce mai rămâne? Adevărul rămâne. Căminul meu este imuabilul, care apare ca o stare de constantă reconciliere şi integrare a contrariilor. Oamenii vin aici să afle existența reală a unei astfel de stări, care sunt obstacolele din calea ivirii ei şi„ odată percepută, să învețe arta de a o stabiliza ferm în conştiință, astfel încât să nu existe nici un conflict între înțelegere şi modul de viață, în sine, această stare este dincolo de minte şi nu e necesar ca ea să fie învățată. Mintea nu poate decât să se concentreze asupra obstacolelor; perceperea unui obstacol ca atare este eficace, deoarece este o acțiune a minții asupra ei însăşi, începe cu începutul: acordă atenție faptului că eşti. în nici o clipă nu poți să spui "eu nu eram"; tot ce poți să spui este "eu nu-mi amintesc". Tu ştii cât de puțin fiabilă este memoria. Acceptă gândul că, absorbit fiind de măruntele treburi personale, tu ai uitat ceea ce eşti; încearcă să rechemi, prin eliminarea cunoscutului, amintirile pierdute. Nu ți se poate spune ce se va întâmpla, şi nici nu-i de dorit; anticiparea va crea iluzii. In căutarea lăuntrică neaşteptatul este inevitabil; descoperirea depăşeşte invariabil orice închipuire, întocmai cum copilul, înainte să se nască, nu poate cunoaşte viața de după naştere, pentru că n-are nimic în mintea sa care să-i permită să-şi formeze o imagine valabilă, tot aşa mintea este incapabilă să gândească la real întrebuințând expresii care descriu ceea ce nu este real, decât doar prin negație: "Nu asta, nu aia". Obstacolul este de a accepta ca fiind real ceea ce nu este real; perceperea falsului ca fals şi respingerea falsului permit realității să se ivească. Stările de claritate absolută, de imensă iubire, de cutezanță absolută, acestea nu sunt, în prezent, decât cuvinte, contururi fără culoare, vagi indicii a ceea ce ar putea să fie. Tu eşti ca un orb care se aşteaptă să vadă în urma unei operații - cu condiția să nu dai îndărăt de la operație! în starea în care sunt eu, cuvintele nu au nici un fel de importanță, ele nu sunt decât un drog. Numai faptele contează.

Î: Nu poate exista religie fără cuvinte.

M: Religiile transcrise nu-s decât mormane de vorbe goale. Religiile îşi arată adevărata lor față în acțiune, în acțiunea tăcută. Ca să ştii ce crede omul, priveşte-l cum acționează. Pentru majoritatea oamenilor, a-şi servi trupul şi mintea este religia lor. Ei pot să aibă idei religioase, însă nu făptuiesc în acord cu ele. Ei se joacă cu ele, adesea le îndrăgesc foarte mult, însă nu acționează în acord cu ele.

Î: Noi avem nevoie de cuvinte pentru a comunica.

M: Pentru a schimba informații, da. însă adevărata comunicare între oameni nu este verbală. Pentru a se stabili şi menține o relație e nevoie de o prezență (awareness) plină de afecțiune exprimată printr-o acțiune directă. Nu ceea ce spui contează, ci ceea ce faci. Cuvintele sunt fabricate de minte şi au înțeles numai la nivelul minții. Nu poți să mănânci cuvântul "pâine", nici nu poți trăi din el; el nu face decât să comunice o idee. El dobândeşte înțeles numai în actul real de a mânca, în sensul acesta spun eu că Starea Normală nu este verbală. Eu pot să spun că ea este iubirea înțeleaptă care se exprimă în acțiune, dar aceste cuvinte nu spun nimic dacă nu sunt încercate în plenitudinea şi în frumusețea lor.

Cuvintele au folosința lor limitată, însă noi nu le punem nici o limită şi ajungem Ea un pas de dezastru. Ideile noastre nobile sunt perfect echilibrate de acțiunile noastre ignobile. Noi vorbim de Dumnezeu, de Adevăr şi de Iubire, dar în loc de a face experiența lor directă, noi folosim definiții, în loc să amplificăm şi să aprofundam acțiunea, noi cizelăm definițiile noastre, şi ne închipuim că cunoaştem ceea ce putem defini!

Î: Cum altfel ar putea fi comunicată experiența dacă nu prin cuvinte?

M: Experiența nu poate fi comunicată prin cuvinte, ea vine odată cu acțiunea. Un om care este trăieşte intens experiența sa, radiază încredere şi curaj. Şi alții vor acționa şi vor dobândi această experiență născută din acțiune, învățătura orală îşi are rostul ei: ea pregăteşte mintea să se golească pe sine de acumulările ei. Ai atins un nivel de maturitate mentală când nimic din exterior nu are valoare şi inima este gata să renunțe la tot. Atunci realul are o şansă şi va profita de ea. întârzierile, dacă există, sunt cauzate de mintea care nu-i dispusă să vadă sau să lepede.

Î: Suntem noi complet singuri?

M: Ah, nu, nu suntem. Cei care au, pot să dea. Şi astfel de donatori sunt mulți. Lumea însăşi este

un dar suprem, menținân-du-se prin sacrificiu de iubire, însă primitorii potriviți, înțelepți şi umili, sunt atât de puțini! "Cere şi ți se va da" este o lege eternă! Atât de multe cuvinte ai învățat, atât de multe ai rostit. Tu ştii totul, dar nu te cunoşti pe tine însuți. Căci Sinele nu poate fi cunoscut prin cuvinte - numai viziunea directă care te pătrunde ți-l va revela. Priveşte înăuntru, caută în tine însuți.

Î: Este foarte greul să abandonezi cuvintele. Viața noastră mentală este un flux continuu de cuvinte.

M: Problema nu este de uşurință sau de dificultate. N-ai nici o altă alternativă. Ori încerci, ori nu. Este la latitudinea ta.

Î: Am încercat de multe ori şi am eşuat.

M: încearcă din nou. Dacă nu conteneşti să încerci, ceva se poate întâmpla. Dar dacă nu încerci, rămâi înțepenit. Se poate să cunoşti toate cuvintele juste, să citezi scripturile, să fii strălucit în discuțiile tale şi, cu toate acestea, să rămâi un sac de oase. Ori se poate să fii cel mai şters şi cel mai umil, o persoană cu totul neînsemnată şi să radiezi, totuşi, o bunătate iubitoare, şi o adâncă înțelepciune.

99. LUCRUL PERCEPUT NU POATE FI ACELA CARE PERCEPE

Întrebare: Eu am mers din loc în loc, studiind diferite varietăți de yoga care pot fi practicate, şi n-am putut decide care mi potriveşte cel mai bine. Aş accepta cu recunoştință orice sfat competent, în prezent, ca rezultat al tuturor acestor căutări, mă simt de-a dreptul obosit de această idee de a găsi adevărul. Mi se pare inutilă şi chinuitoare. Viața este plăcută aşa cum este ea şi nu văd rațiunea de a o îmbunătăți.

Maharaj: Tu n-ai decât să stai în mulțumirea ta, dar poți oare? Tinerețe, vigoare, bani - toate vor trece mai curând decât te aştepți. Amărăciunea, de care te-ai ferit până acum, te va urmări. Dacă vrei să te pui la adăpost de suferință, trebuie s-o întâmpini la jumătate de drum şi s-o îmbrățişezi. Renunță la obiceiurile şi la înclinațiile tale, du o viață simplă şi cumpătată, nu răni o ființă vie; acesta este fundamentul oricărei yoga. Pentru a găsi realitatea trebuie să fii real în cele mai mici dintre acțiunile tale zilnice; nu poți încerca nici o decepție în căutarea adevărului. Tu zici că îți găseşti viața îmbucurătoare. Poate că este - astăzi. Dar cine se bucură de ea?

Î: Mărturisesc că nu îl cunosc pe cel care se bucură, nici lucrul de care se bucură. Eu cunosc numai bucuria.

M: Perfect. Dar bucuria este o stare a minții - ea vine şi trece. Chiar nepermanența ei o face perceptibilă. Nu poți să fii conştient de ceea ce nu se schimba. Toată conştiința este o conştiință a schimbării. Dar însăşi percepția schimbării - nu necesită oare un fundal imuabil?

Î: Nicidecum. Amintirea ultimei stări, comparată cu realitatea stării prezente, îți dă experiența schimbării.

M: între ceea ce este reamintit şi cea ce este actual este o diferență fundamentală ce se poate observa în orice clipă, în nici un punct al timpului actualul nu este amintirea, între cele două există o diferență de natură, nu numai de intensitate. Actualul este în mod evident actual. Nici un efort de voință sau de imaginație nu îți permite să le permuți. Acum, spune-mi ce anume dă această calitate unică actualului?

Î: Lucrul actual este real, în timp ce în amintire există o mare doză de incertitudine.

M: Chiar aşa, dar de ce? Cu o clipa în urmă amintirea era actuală, într-o clipă actualul va deveni amintire. Ce anume face ca actual să fie unic? Evident, este senzația ta de a fi prezent, în amintire, precum şi în anticipare, simți cu claritate că ele sunt stări mentale pe care le observi, în timp ce în actual noi avem, întâi de toate, senzația de a fi prezenți şi conştienți.

Î: Da, văd. Prezența (awareness) este cea care face diferența dintre actual şi amintire. Te gândeşti la trecut sau la viitor, dar eşti prezent în acum.

M: Oriunde te-ai duce, sentimentul de aici şi acum îl porți în tine tot timpul. Asta înseamnă că eşti independent de spațiu şi de timp, că spațiul şi timpul sunt în tine, iar nu tu în ele. Auto-identificarea cu trupul, care, desigur, este limitat în spațiu şi în timp, este ceea ce îți dă sentimentul de finitudine. în realitate tu eşti infinit şi etern.

Î: Acest sine infinit şi etern care este al meu - cum pot să-l cunosc?

M: Sinele pe care tu vrei să-l cunoşti, este cumva vreun al doilea sine? Eşti oare constituit din mai mulți sine? Desigur, nu există decât un singur sine şi tu eşti acel sine. Sinele care eşti tu este singurul care există, înlătură şi abandonează părerile tale greşite despre tine însuți şi el este acolo, în toată gloria lui. Numai mintea ta este cea care împiedică cunoaşterea de sine.

Î: Cum să mă debarasez de minte? Şi este posibilă o viață fără minte în planul uman?

M: Nu există un astfel de lucru precum mintea. Există idei, iar unele dintre ele sunt false. Abandonează ideile false pentru că ele sunt false şi îți eclipsează viziunea asupra ta însuți.

Î: Care idei sunt false şi care sunt juste?

M: Afirmațiile sunt de obicei false, iar negațiile juste.

Î: Nu poți trăi negând orice lucru!

M: Numai negând poți trăi. Afirmația este sclavie. A pune sub semnul întrebării şi a nega este necesar. Aceasta este esența revoltei şi fără revoltă nu poate exista libertate. Nu există al doilea sine, sau Sinele superior pe care să-l cauți. Tu eşti cel mai înalt sine, numai renunță la ideile false pe care le ai despre tine însuți. Atât credința cât şi rațiunea îți spun că tu nu eşti nici trupul cu dorințele şi cu fricile lui, nici mintea cu ideile ei fanteziste, nici rolul pe care societatea te constrânge să-l joci, persoana care se presupune că eşti. Renunță la fals şi ceea ce este adevărat va veni de la sine.

Tu zici că vrei să-ți cunoşti Sinele. Tu eşti Sinele tău - nu poți fi nimic altceva decât de ceea ce eşti. Este cunoaşterea separată de existență? Tot ce poți cunoaşte cu mintea ta este al minții, nu eşti tu; despre tine însuți nu poți decât să zici: "eu sunt, eu sunt prezent, îmi place asta".

Î: Găsesc că a fi viu este o stare dureroasă.

M: Nu poți să fii viu din moment ce tu eşti viața însăşi. Persoana care te închipui a fi este cea care suferă, nu tu. Dizolv-o în Prezență. Ea nu-i decât o îngrămădire de amintiri şi de obiceiuri. Intre conştiința irealului şi prezența naturii tale reale este o prăpastie pe care o vei trece cu uşurință, odată ce ai stăpânit arta prezenței pure.

Î: Tot ce ştiu este că eu nu mă cunosc pe mine însumi.

M: Cum de ştii că nu îți cunoşti Sinele? Privirea ta interioară îți spune direct că pe tine însuți te cunoşti mai întâi, căci nimic nu există, pentru tine, fără ca tu să fii acolo ca să experimentezi existența lui. Tu îți închipui că nu-ți cunoşti Sinele, deoarece nu poți să-l descrii. Tu poți oricând să zici: "ştiu că eu sunt" şi vei refuza ca fiind neadevărată afirmația: "eu nu sunt". Insă tot ce poate fi descris nu poate fi Sinele tău, iar ceea ce eşti tu nu poate fi descris. Tu nu poți să-ți cunoşti Sinele decât fiind tu însuți, fără a încerca totuşi să te defineşti şi să te descrii. Odată ce ai înțeles că tu nu eşti nimic perceptibil sau conceptibil, că tot ce apare în câmpul conştiinței nu poate să fie Sinele tău, tu te vei consacra eradicării oricărei autoidentificări, ca fiind singura cale care te poate duce la o realizare mai profundă a sinelui tău. Tu progresezi prin respingere - o adevărată rachetă, literalmente. A şti că tu nu eşti nici în trup nici în minte, deşi eşti conştient de amândouă, este deja cunoaştere de sine.

Î: Dacă nu sunt nici trupul nici mintea, cum de sunt conştient de ele? Cum pot eu să percep ceva ce îmi este întru totul străin?

M: "Nimic nu-s eu" este primul pas. "Toate sunt eu" este următorul. Ambele afirmații depind de ideea: "există o lume". Când se respinge şi această idee, tu rămâi ceea ce eşti - Sinele nondual. Tu eşti el aici şi acum, dar viziunea ta este întunecată de falsele idei pe care le ai despre tine însuți.

Î: Fie! Admit că eu sunt, că am fost şi că voi fi: cel puțin de la naştere până la moarte. Eu n-am îndoieli în legătură cu existența mea aici şi acum, dar găsesc că asta nu-i suficient. Vieții mele îi lipseşte bucuria născută din armonia dintre interior şi exterior. Dacă eu singur sunt, iar lumea nu-i decât o simplă proiecție, atunci de ce există dizarmonie?

M: Tu creezi această dizarmonie şi apoi te plângi! Când doreşti şi te temi, când te identifici cu sentimentele tale, tu creezi mizerie şi sclavie. Când creezi cu dragoste şi înțelepciune, şi rămâi neataşat de creațiile tale, rezultatul este armonia şi pacea. Dar oricare ar fi condiția minții tale, în ce fel se reflectă ea asupra ta? Numai identificarea ta cu mintea este ceea ce te face fericit sau nefericit. Revoltă-te împotriva acestei sclavii în care te ține mintea, pricepe că legăturile tale se creează singure, şi rupe lanțurile ataşamentului şi ale repulsiei. Păstrează prezent în minte țelul - care este libertatea - până când îți devine clar faptul că eşti deja liber, că libertatea nu este ceva situat în viitorul îndepărtat şi care trebuie câştigat cu prețul unor eforturi dureroase, că ea este a ta dintotdeauna pentru ca tu să te foloseşti de ea! Eliberarea nu este o dobândire, ci o chestiune de curaj, curajul de a crede că eşti deja liber şi de a acționa în consecință.

Î: Dacă voi face ceea ce vreau, va trebui să sufăr.

M: Tu eşti cu toate acestea liber. Consecințele acțiunii tale vor depinde de societatea în care trăieşti şi de convingerile ei.

Î: S-ar putea să acționez în mod nesăbuit.

M: Odată cu curajul îți vor veni înțelepciunea, compasiunea şi iscusința în acțiune. Tu vei şti ce trebuie făcut şi tot ce vei face va fi înfăptuit pentru binele tuturor,

Î: Constat că diferitele aspecte din mine însumi sunt în război, şi că în mine nu există pace. Unde sunt libertatea şi curajul, înțelepciunea şi compasiunea? Acțiunile mele nu fac decât să mărească prăpastia în care trăiesc.

M: Toate astea se întâmplă pentru că tu te iei drept cineva sau ceva. Opreşte-te, priveşte, investighează, pune întrebări bune, trage concluziile juste, ai curajul de a acționa în acord cu ele, şi vezi apoi ce se întâmplă. Se poate ca primii paşi să dărâme acoperişul peste capul tău, însă curând tumultul se va limpezi şi va fi pace şi bucurie. Tu ştii multe lucruri despre tine însuți, însă nu-l cunoşti pe cel care cunoaşte. Află cine eşti tu, cunoscătorul a ceea ce-i cunoscut. Priveşte în tine însuți cu sârguință,

reamin-teşte-ți să-ți aminteşti că lucrul perceput nu poate fi cel care percepe. Orice vezi, auzi sau gândeşti, aminteşte-ți - tu nu eşti ceea ce se întâmplă, tu eşti cel căruia i se întâmplă. Plonjează adânc în simțământul "eu sunt" şi cu siguranță vei descoperi că centrul de percepție este universal, tot atât de universal ca şi lumina care iluminează lumea. Tot ceea ce se întâmplă în univers ți se întâmplă ție, martorul tăcut. Pe de altă parte, tot ce se face, este făcut de către tine, energia universală şi inepuizabilă.

Î: Fără îndoială, este foarte mulțumitor să auzi spunându-se că eşti martorul tăcut precum şi energia universală. Dar cum să treci de la afirmația verbală la cunoaşterea directă? A auzi nu înseamnă a cunoaşte.

M: înainte de a putea cunoaşte ceva în mod direct, tu trebuie să cunoşti cunoscătorul. Până acum tu ai luat mintea drept cunoscătorul, dar nu-i întocmai aşa. Mintea te încarcă cu imagini şi idei, care lasă răni, urme în memorie. Tu iei reamintirea drept cunoaştere. Adevărata cunoaştere este mereu proaspătă, nouă, neaşteptată. Ea țâşneşte din interior. Când ştii ceea ce eşti, tu eşti de asemenea ceea ce cunoşti. Intre cunoaştere şi ființare nu există nici o breşă.

Î: Eu nu pot să studiez mintea decât cu mintea.

M: Negreşit, foloseşte-ți mintea ca să-ti cunoşti mintea. Este perfect legitim şi totodată e cea mai bună pregătire pentru trecerea dincolo de minte. Ființarea, cunoaşterea şi bucuria sunt ale tale. începe prin a realiza propria ta ființă. Este destul de uşor deoarece senzația "eu sunt" este întotdeauna prezentă. Apoi fă cunoştință cu tine însuți în calitate de cunoscător separat de cunoscut. De îndată ce te cunoşti pe tine însuți ca ființă pură, extazul libertății îți aparține.

Î: Ce yoga este aceasta?

M: De ce-ți faci griji? Ceea ce te face să vii aici este faptul că eşti nemulțumit de viața ta aşa cum o ştii, viața trupului tău şi a minții tale. Tu poți încerca să le îmbunătățeşti, controlându-e şi orientându-le către un ideal, sau poți să tai definitiv nodul auto-identificării şi să-ți consideri trupul şi mintea ca ceva care se întâmplă, fără ca asta să te angajeze în vreun fel.

Î: Se poate numi calea controlului şi a disciplinei raja yoga, calea detaşării jnanayoga şi devoțiunea față de un ideal bhaktiyoga?

M: Dacă asta îți face plăcere. Cuvintele indică, dar nu explică. Ceea ce te învăț eu este calea străveche şi simplă de eliberare prin înțelegere, înțelege-ți propria minte şi influența ei asupra ta se va spulbera. Mintea înțelege greşit, neînțelegerea este însăşi natura ei. Indiferent ce nume i-ai da, înțelegerea justă este singurul remediu, cel dintâi, dar şi cel din urmă, căci ea tratează mintea aşa cum este.

Nimic din ceea ce faci nu te va schimba, căci tu n-ai nevoie de nici o schimbare. Se poate să-ți modifici mintea sau corpul, însă ceea ce se modifică este întotdeauna ceva exterior ție însuți, iar nu tu însuți. De ce să te chinuieşti câtuşi de puțin pentru a te schimba? Realizează odată pentru totdeauna că nici corpul tău, nici mintea ta, nici chiar conştiința ta nu sunt tu însuți, şi rămâi singur în adevărata ta natură, dincolo de conştiință şi de inconştiență. Nici un efort nu poate să te ducă acolo, doar limpezimea înțelegerii tale poate. Detectează neînțelegerile şi abandonează-le, asta-i tot. Nu-i nimic de căutat şi de găsit, căci nimic nu este pierdut. Relaxează-te şi priveşte la "eu sunt". Realitatea este chiar în spatele lui. Fii calm, fii tăcut; ea va ieşi la iveală, ori, mai degrabă, ea te va lua înăuntru.

Î: Nu trebuie ca mai întâi să mă debarasez de trupul meu şi de mintea mea?

M: Nu este posibil, căci chiar această idee te leagă de ele. Doar înțelege şi nu ține seama de ea.

Î: Sunt incapabil să o trec cu vederea, căci eu nu sunt integrat.

M: Imaginează-ți că eşti pe deplin integrat, având gândul şi acțiunea perfect coordonate. Cum te va ajuta asta? Asta nu te va împiedica să te iei, pe nedrept, drept corpul şi mintea. E suficient să le vezi ca nefiind tu, asta-i tot.

Î: Tu vrei ca eu să-mi reamintesc să uit!

M: Da, cam aşa ceva. Totuşi, asta nu-i fără de speranță. Tu poți s-o faci. Doar pune-te pe treabă cu zel, Bâjbâirea ta oarbă este plină de promisiune. Chiar căutarea ta este descoperirea. N-ai cum să dai greş.

Î: Pentru că suntem dezintegrați, noi suferim.

M: Vom suferi atâta timp cât gândurile şi acțiunile noastre vor fi insuflate ori determinate de dorințe şi de frici. Vezi inutilitatea lor, şi pericolul şi haosul pe care ele le creează vor dispărea. Nu încerca să te corijezi, doar vezi zădărnicia oricărei schimbări. Ceea ce este schimbător se modifică fără încetate, pe când ceea ce este neschimbător aşteaptă. Nu aştepta ca schimbătorul să te ducă la ceea ce-i neschimbător - asta nu se poate întâmpla niciodată. Numai când ideea însăşi de schimbare este percepută ca falsă, şi apoi abandonată, imuabilul se va impune.

Î: Oriunde mă duc, mi se spune că trebuie să mă schimb profund înainte de a putea percepe realul. Acest proces de schimbare deliberată, pe care cineva şi-l impune sieşi, este numit yoga.

M: Orice schimbare afectează doar mintea. Ca să fii ceea ce eşti, tu trebuie să mergi dincolo de

minte, în propria ta ființă. Este irelevant ce este mintea pe care o laşi în urmă, cu condiția să o laşi în urmă pe vecie. Asta, iarăşi, nu-i posibil fără realizarea de sine.

Î: Ce vine mai întâi - abandonarea minții sau realizarea de sine?

M: Realizarea de sine vine, categoric, mai întâi. Mintea nu poate merge dincolo de ea însăşi prin ea însăşi. Ea trebuie să explodeze.

Î: Nici o explorare înainte de explozie?

M: Puterea explozivă vine de la real. Dar tu eşti bine sfătuit să ai mintea pregătită pentru asta. Frica poate oricând să fie cauză de întârzieri, până când se iveşte o altă ocazie.

Î: Mă gândeam că întotdeauna există o şansă.

M: în teorie, da. în practică trebuie să se ivească o împrejurare când toți factorii necesari pentru realizarea de sine sunt prezenți. Asta nu trebuie să te descurajeze. Faptul că tu rămâi în "eu sunt" va crea curând o altă şansă, căci atitudinea atrage ocazia. Tot ceea ce cunoşti este de mâna a doua. Numai "eu sunt" este de primă mână şi nu are nevoie de dovezi. Rămâi în el.

100. ÎNȚELEGEREA DUCE LA LIBERTATE

Întrebare: în numeroase țări ale lumii anchetatorii folosesc în interogatoriile lor anumite metode, care urmăresc să smulgă de la victima lor o mărturisire sau chiar să-i schimbe personalitatea, dacă e nevoie. Prin alegerea judicioasă de privațiuni fizice şi morale şi prin persuasiuni vechea personalitate este dărâmată şi în locul ei este stabilită o personalitate nouă. Omul supus interogatoriilor aude de atâtea ori faptul că este un duşman al Statului şi un trădător față de țara lui, încât vine o zi când ceva din el se prăbuşeşte şi ajunge să simtă cu deplină convingere că este un trădător, un rebel, o ființă cu totul demnă de dispreț şi care merită cea mai cumplită pedeapsă. Acest proces este cunoscut sub numele de spălarea creierului. Am fost surprins de faptul că practicile religioase şi cele yoghine sunt foarte asemănătoare cu "spălarea creierului". Aceleaşi privațiuni fizice şi mentale, recluziunea solitară, un puternic simț al păcatului, disperare şi o dorință de a scăpa prin ispăşire şi prin convertire, prin adoptarea unei noi imagini despre sine însuşi şi prin întruchiparea acelei imagini. Aceeaşi repetare de formule preconcepute: "Dumnezeu este bun; gurul (partidul) ştie; credința mă va salva". In ceea ce s-a convenit să se cheme practici yoghine ori religioase intră în joc acelaşi mecanism. Mintea este făcută să se concentreze asupra unei idei particulare până la excluderea tuturor celorlalte, iar concentrarea este puternic întărită printr-o disciplină strictă şi printr-un ascetism dureros.

Prețul, în viață şi în fericire, este foarte ridicat şi ceea ce obții în schimb apare cu atât mai important. Aceste convertiri aranjate dinainte, fie în văzut tuturor, fie disimulate, că sunt religioase ori politice, etice ori sociale, pot să pară sincere şi durabile, însă ele îți lasă sentimentul de a fi artificial.

Maharaj: Ai perfectă dreptate. Trecând prin atât de multe durități, mintea se fărâmițează şi se blochează. Condiția ei este precară; orice ar întreprinde, se termină printr-o şi mai adâncă sclavie.

Î: Atunci de ce se prescriu disciplinele spirituale?

M: Dacă nu vei face eforturi imense, tu nu vei fi convins că efortul nu te va duce nicăieri. Sinele este atât de încrezător în el însuşi, încât dacă nu este total descurajat, el nu va renunța. Simpla convingere verbală nu este de ajuns. Numai faptele dure îți pot arăta absoluta nimicnicie a imaginii de sine.

Î: Spălătorul de creiere mă conduce la nebunie, iar Gurul mă conduce la sănătate mentală. Conducerea este similară, însă motivația şi scopul sunt total diferite. Asemănări există doar în privința limbajului folosit.

M: Invitarea ori silirea la suferință conțin în ele violență, iar fructul violenței nu poate fi dulce.

Există anumite situații de viață, inevitabil dureroase, şi tu trebuie să le întâmpini netulburat. Mai sunt şi situații pe care tu însuți le-ai creat, fie în mod deliberat, fie prin neglijență. Şi din acestea trebuie să înveți o lecție, aşa încât ele să nu se mai repete.

Î: Se pare că noi trebuie să suferim, ca să învățăm să biruim durerea.

M: Durerea trebuie să fie îndurată. Nu există un lucru ca biruirea durerii şi nici o pregătire nu-i necesară. Pregătirea pentru viitor, dezvoltarea de aptitudini este un semn al fricii.

Î: Odată ce ştiu cum să înfrunt durerea, eu sunt liber de ea, nu mi-e frică de ea şi, prin urmare, sunt fericit. Asta-i ceea ce i se întâmplă unui prizonier. El îşi acceptă pedeapsa ca fiind justă şi cuvenită, şi trăieşte în pace cu autoritățile închisorii şi cu Statul. Toate religiile nu fac altceva decât să predice acceptarea şi renunțarea. Noi suntem încurajați să ne declarăm vinovați, să ne simțim răspunzători pentru toate relele din lume şi să ne desemnăm ca singura lor cauză. Problema mea este următoarea: eu nu pot să văd multe diferențe între spălarea creierului şi sadhana, deşi în cazul sadhanei nu suntem constrânşi din punct de vedere fizic, în ambele cazuri este prezent un element de sugestie coercitivă.

M: După cum ai zis, asemănările sunt superficiale. Nu-i nevoie să insişti prea mult asupra lor.

Î: Domnule, similitudinile nu sunt superficiale. Omul este o ființă complexă, putând fi în acelaşi timp

acuzatorul şi acuzatul, judecătorul, temnicerul şi călăul. Nu prea găseşti ceva voluntar într-o sadhana "voluntară". Suntem împinşi de forțe aflate mai presus de controlul nostru şi de puterea noastră de înțelegere. Eu sunt în măsură să-mi schimb metabolismul mental tot atât de puțin ca şi pe cel fizic, dacă nu o fac prin eforturi dureroase şi prelungite - ceea ce este yoga. Vreau să te întreb: eşti de acord că yoga implică violență?

M: Sunt de acord că yoga, aşa cum e prezentată de tine, implică violență şi eu nu recomand niciodată vreo formă de violență. Calea mea este totalmente non-violentă. Prin asta înțeleg exact ceea ce spun: non-violentă. Află prin tine însuți care este calea. Eu zic numai că ea este non-violentă.

Î: Eu nu deturnez sensul cuvintelor. Când un gurul îmi cere să meditez şaisprezece ore pe zi pentru tot restul vieții mele, lucrul acesta îmi este imposibil fără să-mi fac o extremă violență. Are sau n-are dreptate un astfel de guru?

M: Nimeni nu te sileşte să meditezi şaisprezece ore pe zi, dacă tu n-ai chef să faci astfel. Acesta-i numai un mod de a ți se spune: "Rămâi în tine însuți, nu te pierde printre alții". Maestrul va aştepta, însă mintea este nerăbdătoare.

Nu maestrul, ci mintea este cea care-i violentă şi care, de asemenea, se teme de propria ei violență. Ceea ce este al minții este relativ; este o greşeală să-l înalți la rangul de absolut.

Î: Dacă rămân pasiv, nimic nu se va schimba. Dacă sunt activ, trebuie să fiu violent. Pot oare să fac ceva care să nu fie nici violent nici steril?

M: Fireşte, există o cale care nu este nici violentă, nici sterilă şi totuşi suprem eficace. Doar priveşte-te aşa cum eşti, observă-te aşa cum eşti, acceptă-te aşa cum eşti şi intră tot mai adânc în ceea ce eşti. Violența şi non-violența descriu atitudinea ta față de alții; Sinele în relație cu el însuşi nu este nici violent, nici non-violent; el este fie conştient, fie inconştient de el însuşi. Dacă se cunoaşte, tot ce va face va fi just; dacă nu se cunoaşte, tot ce face va fi rău.

Î: Ce înțelegi tu prin: eu mă cunosc aşa cum sunt?

M: înaintea minții - eu sunt. "Eu sunt" nu este un gând în minte; mintea mi se întâmplă mie, nu eu sunt o întâmplare pentru minte. Şi din moment ce timpul şi spațiul sunt în minte, eu sunt dincolo de timp şi de spațiu, etern şi omniprezent.

Î: Vorbeşti serios? Chiar vrei să spui că tu exişti peste tot şi în toate timpurile?

M: Desigur. Pentru mine-i ceva evident, aşa cum este pentru tine libertatea de mişcare. Imaginează-ți un copac întrebând o maimuță: "Vorbeşti serios când spui că poți să te deplasezi din loc în loc?" şi maimuța spunând: "Da, vorbesc serios."

Î: Eşti tu, de asemenea, liber de cauzalitate? Poți să faci miracole?

M: Lumea însăşi este un miracol. Eu sunt dincolo de miracole - eu sunt absolut normal. La mine toate se întâmplă aşa cum trebuie. Eu nu intru în conflict cu creația. La ce mi-ar folosi micile miracole când cel mai mare dintre miracole se produce? Orice vezi, este întotdeauna propria ta ființă ceea ce vezi. Pătrunde tot mai adânc în tine însuți, caută înăuntru, nu este nici violență nici non-violență în descoperirea de sine. Distrugerea falsului nu e violență.

Î: Când practic cercetarea de sine, sau când pătrund în mine însumi cu gândul ascuns că voi profita într-un fel sau altul, eu continui să trec pe lângă ceea ce sunt.

M: întru totul just. Adevărata cercetare este întotdeauna cercetarea a ceva, niciodată plecând de la ceva. Când mă interesez de mijloacele de a obține ceva, sau de a evita ceva, eu nu mă consacru unei veritabile cercetări. Ca să cunosc ceva, indiferent ce, eu trebuie să-l accept - în totalitate.

Î: Da, ca să-l cunosc pe Dumnezeu eu trebuie să îl accept - ce înspăimântător!

M: înainte de a-l putea accepta pe Dumnezeu, tu trebuie să te accepți pe tine însuți, ceea ce este şi mai înspăimântător. Primii paşi în acceptarea de sine nu sunt câtuşi de puțin agreabili, căci ceea ce vezi nu este o priveliştee fericită. Ai nevoie de tot curajul pentru a merge mai departe. Tăcerea te ajută. Priveşte-te în totală tăcere, nu te descrie. Uită-te la ființa care crezi că eşti şi aminteşte-ți - tu nu eşti ceea ce vezi. "Eu nu sunt aceasta, atunci ce sunt eu?", iată demersul cercetării de sine. Nu există alte mijloace pentru eliberare, toate mijloacele te întârzie. Respinge cu hotărâre ceea ce nu eşti, până când adevăratul Sine iese la iveală în gloriosul lui neant, în natura sa de a nu fi nici un lucru.

Î: Lumea trece printr-o perioadă de transformări rapide şi critice. Le putem vedea cu mare claritate în Statele Unite, cu toate că ele se petrec şi-n alte țări. Există o constantă creştere a criminalității, pe de o parte şi o spiritualitate sinceră, pe de alta. Se formează comunități şi unele dintre acestea au un înalt nivel de integritate şi de austeritate. Mie mi se pare că chiar succesul răului va distruge răul, precum un foc care-şi consumă combustibilul, în vreme ce binele, precum viața, pare să găsească în el însuşi din ce să se perpetueze.

M: In măsura în care împărți evenimentele în bune şi rele, s-ar putea să ai dreptate. De fapt, binele devine rău şi răul devine bine prin propria lor împlinire.

Î: Dar iubirea?

M: Când se transformă în poftă, ea devine distructivă.

Î: Ce este pofta?

M: Amintire - imaginaţie - anticipare. Ea este senzorială şi verbală, o formă de drog.

Î: Este brahmacharya, continenţa, imperativă în yoga?

M: O viaţă de constrângere şi de reprimare nu este yoga. Mintea trebuie să fie liberă de dorinţe şi destinsă. Asta vine odată cu înţelegerea, nu cu determinarea, care nu-i decât o altă formă de amintire, de memorie. O minte care înţelege este liberă de dorinţe şi de frici.

Î: Cum să fac pentru a ajunge să înţeleg?

M: Prin meditaţie - care este practica atenţiei. Fii pe deplin conştient de problema ta, uită-te la ea din toate părţile, priveşte felul în care ea îţi afectează viaţa. Apoi las-o în pace. Nu poţi să faci nimic mai mult.

Î: Oare asta mă va elibera?

M: Tu eşti eliberat de ceea ce ai înţeles. Expresiile exterioare ale libertăţii pot lua un anumit timp ca să se manifeste, dar ele sunt deja acolo. Nu te aştepta la perfecţiune. Nu există perfecţiune în ceea ce este manifestat. Părţile trebuie să intre în conflict. Nici o problemă nu este complet rezolvată, dar tu poţi rămâne în afara ei situându-te pe un plan în care ea nu are acţiune.

101. JNANINUL NU APUCĂ, NICI NU REŢINE

Întrebare: Cum acţionează jnaninul când vrea ca ceva să se facă? Face planuri, decide el detaliile înainte de a trece la execuţie?

Maharaj: Jnaninul înţelege o situaţie în totalitatea ei şi ştie imediat ce trebuie făcut. Asta-i tot. Restul se întâmplă de la sine, şi în mare măsură în mod inconştient. Identitatea jnaninului cu tot ceea ce există este atât de completă, încât de îndată ce el răspunde universului, universul îi răspunde. El este suprem încredinţat că odată ce o situaţie a fost cunoscută, evenimentele se vor petrece în modul cel mai adecvat. Omul de rând este preocupat de propria sa persoană, numărându-şi riscurile şi şansele de succes, în timp ce jnaninul rămâne rece, fiind încredinţat că totul se va produce aşa cum trebuie; ceea ce se întâmplă n-are multă importanţă, căci întoarcerea la echilibru şi la armonie este în cele din urmă inevitabilă. Inima lucrurilor este în pace.

Î: Am înţeles că personalitatea este o iluzie, şi că o detaşarea vigilentă, fără pierderea identităţii, este punctul nostru de contact cu realitatea. Vrei să-mi spui, te rog - în clipa asta eşti tu o persoană sau o identitate conştientă de sine însăşi?

M: Sunt amândouă. Insă adevăratul sine nu poate fi descris altfel decât în termenii furnizaţi de către persoana care spune ceea ce eu nu sunt. Tot ce poţi să spui despre persoană nu este Sinele, şi nu poţi să spui nimic despre sine care să nu se refere la persoană, aşa cum este ea, cum ar putea să fie, cum ar trebui să fie. Toate atributele sunt personale. Realul este dincolo de toate atributele.

Î: Eşti tu uneori Sinele şi alteori persoana?

M: Cum ar putea fi posibil? Persoana este ceea ce eu par să fiu în ochii altor persoane. Pentru mine însumi, eu sunt întinderea infinită a conştiinţei în care nenumărate persoane apar şi dispar într-o succesiune nesfârşită.

Î: Cum se face că persoana, care pentru tine este întru totul iluzorie, nouă ni se pare reală?

M: Voi, sinele, care sunteţi rădăcina întregii fiinţe, a întregii conştiinţe şi a oricărei bucurii, voi comunicaţi realitatea voastră la tot ceea ce percepeţi. Această comunicare a realităţii nu are loc decât în acum şi nu într-alt moment, pentru că trecutul şi viitorul sunt numai în minte. "A fi" se aplică doar la acum.

Î: Dar eternitatea nu este, de asemenea, fără sfârşit?

M: Timpul, deşi limitat, este nesfârşit; eternitatea este în clipita lui acum. Noi n-o percepem deoarece mintea face neîncetat naveta între trecut şi viitor. Ea nu opreşte pentru a se concentra asupra lui acum. însă lucrul acesta se poate face cu relativă uşurinţă, dacă ne este stârnit interesul.

Î: Ce anume stârneşte interesul?

M: Atenţia susţinută şi serioasă, semnul maturităţii.

Î: Şi cum vine această maturitate?

M: Păstrându-ţi mintea clară şi curată, ducându-ţi viaţa pe deplin prezent la tot ce se întâmplă, examinându-ţi şi stingându-ţi dorinţele şi fricile de îndată ce acestea se manifestă.

Î: O astfel de concentrare este câtuşi de puţin posibilă?

M: încearcă. Este uşor de făcut câte un pas. Energia curge din aplicarea serioasă.

Î: Găsesc că eu n-am destulă seriozitate.

M: A te trăda pe tine însuţi este un lucru foarte grav. Asta putrezeşte mintea precum un cancer. Remediul se află în claritatea şi în integritatea gândirii, încearcă să înţelegi că tu trăieşti într-o lume de iluzii - examinează-le şi dezveleşte-le rădăcinile. Această simplă încercare te va face serios, căci o strădanie justă îţi dă beatitudinea.

Î: Unde mă va conduce asta?

M: Unde altundeva te poate conduce dacă nu la propria ei perfecţiune? Odată ce eşti ferm stabilit în acum, nu trebuie să te mai duci nicăieri altundeva. Ceea ce eşti tu dincolo de timp, exprimi veşnic.

Î: Eşti tu unul sau mai mulţi?

M: Eu sunt unul, dar apar ca multiplu.

Î: Atunci de ce apărem?

M: Este bine să exişti, şi să fii conştient.

Î: Viaţa e tristă.

M: Ignoranţa generează amărăciunea. Fericirea urmează înţelegerii.

Î: De ce ar fi dureroasă ignoranţa?

M: Ea este la rădăcina tuturor dorinţelor şi a tuturor fricilor, care sunt stări dureroase şi sursa erorilor fără sfârşit.

Î: Am văzut oameni presupuşi a fi realizaţi, plângând şi râzând. Nu arată asta că ei nu-s liberi de dorinţă şi de frică?

M: Se poate ca ei să plângă şi să râdă după împrejurări, dar în interior sunt reci şi limpezi, privindu-şi cu detaşare propriile reacţii spontane. Aparenţele sunt înşelătoare, cu atât mai mult în cazul unui jnanin.

Î: Nu te înţeleg.

M: Mintea nu poate să înţeleagă, căci mintea este antrenată să apuce şi să reţină în timp ce jnaninul nu apucă şi nu reţine.

Î: Ce mă reţine pe mine, iar pe tine nu?

M: Tu eşti o creatură făcută din amintiri; cel puţin aşa te imaginezi tu a fi. Eu sunt în întregime în afara imaginarului. Eu sunt ceea ce sunt, neidentificabil cu nici o stare fizică sau mentală.

Î: Un accident ţi-ar distruge liniştea.

M: Este ciudat, dar n-o face. Spre marea mea surpriză, eu rămân aşa cum sunt - conştiinţă pură, atent la tot ce se întâmplă.

Î: Chiar şi în clipa morţii?

M: Ce înseamnă pentru mine moartea trupului?

Î: N-ai nevoie de el ca să intri în contact cu lumea?

M: Eu n-am nevoie de lume. Nici nu mă aflu în vreuna. Lumea la care te gândeşti tu este în mintea ta. O pot vedea prin ochii şi prin mintea ta, dar sunt pe deplin conştient că ea este o proiecţie a amintirilor; ea este în contact cu realul doar într-un punct de conştiinţă pură, care nu poate fi decât în acum.

Î: Se pare că singura deosebire dintre noi este că eu insist să spun că nu-mi cunosc adevăratul sine, în vreme ce tu susţii că îl cunoşti bine; mai există şi alte deosebiri între noi?

M: Nu există nici o deosebire între noi; nici măcar nu pot să spun că mă cunosc. Ştiu că eu nu sunt descriptibil, nici definibil. Există o vastitate dincolo de cele mai îndepărtate posibilităţi de ajungere ale minţii. Această vastitate este căminul meu; această vastitate este eu însumi. Această vastitate este, de asemenea, iubire.

Î: Tu vezi iubire pretutindeni, în timp ce eu nu văd decât ură şi suferinţă. Istoria umanităţii este istoria crimei, individuală şi colectivă. Nici o altă fiinţă vie nu găseşte atâta încântare în ucidere.

M: Dacă vei studia motivaţiile, vei găsi iubirea, iubirea de sine şi de ale sale. Oamenii se luptă pentru ceea ce îşi închipuie ei că iubesc.

Î: De bună seamă că iubirea lor trebuie să fie destul de reală atunci când sunt gata să-şi dea viaţa pentru ea.

M: Iubirea n-are margini. Ceea ce se limitează la puţin nu se poate numi iubire.

Î: Cunoşti tu o astfel de iubire nelimitată?

M: Da.

Î: Cum se simte?

M: Totul este iubit şi demn de a fi iubit. Nimic nu este exclus.

Î: Nici chiar odiosul şi criminalul?

M: Totul este în conştiinţa mea; totul este al meu. Este o nebunie a te împărţi între simpatii şi antipatii. Eu sunt dincolo. Eu nu sunt înstrăinat.

Î: A fi liber de simpatii şi de antipatii este o stare de indiferenţă.

M: Poate să pară sau să se simtă aşa la prima vedere. Perseverează într-o astfel de indiferenţă şi ea va înflori dezvoltându-se într-o iubire care pătrunde totul şi care cuprinde totul.

Î: Noi cunoaştem astfel de momente când mintea devine o floare şi o flacără, dar ele nu durează şi cădem din nou în cenuşiul vieţii de zi cu zi.

M: Discontinuitatea este legea, când îţi faci de lucru în concret. Continuitatea nu poate fi experimentată, căci ea n-are hotare. Conştiinţa implică alterări, modificări peste modificări: când un

lucru, sau o stare, ajunge la sfârşitul său, un altul începe; ceea ce n-are limite nu poate fi experimentat în sensul comun al cuvântului. Nu poți decât să fii asta, fără s-o cunoşti, dar poți să ştii ceea ce nu este. Categoric, nu întregul conținut al conştiinței este în perpetuă mişcare.

Î: Dacă ceea ce este nemişcat nu poate fi cunoscut, care este sensul şi scopul realizării lui?

M: A realiza imuabilitatea înseamnă a deveni imuabil. Şi acest scop este binele a tot ceea ce trăieşte.

Î: Viața este mişcare. Imobilitatea este moarte. Care-i folosul morții pentru viață?

M: Eu vorbesc de nemişcare, nu de imobilitate. Tu devii neclintit în dreptate. Devii o putere care îndreaptă toate lucrurile. Asta poate să implice sau nu o intensă activitate exterioară, dar mintea rămâne adâncă şi calmă.

Î: Pe măsură ce-mi privesc mintea, o văd schimbându-se tot timpul, stările de spirit succedându-se într-o varietate infinită, în timp ce tu pari a fi veşnic în aceeaşi stare de bunăvoință călduroasă.

M: Stările de spirit sunt în minte şi n-au importanță. Mergi în interior, mergi dincolo, învață să nu mai fii fascinat de conținutul conştiinței tale. Când vei atinge straturile adânci ale adevăratei tale ființe, vei constata că jocul de suprafață al minții te afectează foarte puțin.

Î: Cu toate acestea, va exista o activitate.

M: O minte liniştită nu este o minte moartă.

Î: Conştiința este întotdeauna în mişcare - este un fapt observabil. O conştiință imuabilă este o contradicție. Când vorbeşti de o minte liniştită, ce vrei să zici? Nu este mintea acelaşi lucru cu conştiința?

M: Tu trebuie să-ți aminteşti că vorbele pot fi folosite în multe feluri, ținând seama de context. Fapt este că nu-i mare deosebire între conştient şi inconştient - în esență, ele sunt acelaşi lucru. Starea de veghe diferă de somnul adânc prin prezența martorului. O rază de conştiință pură iluminează o parte a minții noastre şi partea aceea devine conştiința noastră de vis sau de veghe, în timp ce conştiința pură se manifestă ca martor. In mod obişnuit martorul nu cunoaşte decât conştiința. Sadhana este martorul care, reîntorcându-se mai întâi la conştientul său, se întoarce apoi către el însuşi în propria lui prezență. Prezența (awareness) în sine este yoga.

Î: Dacă Conştiința pură este atotpătrunzătoare, atunci un orb care s-a realizat ar trebui să vadă.

M: Tu amesteci senzația şi prezența. Jnaninul se cunoaşte pe el însuşi aşa cum este. El este, de asemenea, conştient că trupul lui este infirm şi că mintea lui este privată de o anumită categorie de percepții senzoriale. Dar el nu este deloc afectat de disponibilitatea văzului, nici de absența lui.

Î: întrebarea mea este foarte precisă: când un orb devine un jnanin îşi recapătă el vederea?

M: Dacă ochii şi creierul lui nu beneficiază de o renovare, cum ar putea el să vadă?

Î: Dar va beneficia el de această renovare?

M: Poate că da, poate că nu. Totul depinde de destin şi de grație. Insă un jnanin dispune de o percepție non-senzorială, spontană, care îi permite să cunoască lucrurile direct, fără mijlocirea simțurilor. El este dincolo de perceptibil şi de conceptual, dincolo de categoriile timpului şi ale spațiului, ale numelui şi ale formei. El nu este nici ceea ce este perceput nici cel care percepe, ci factorul simplu şi universal care face percepția posibilă. Realitatea este în conştiință, dar ea nu este conştiința, nici ceva din conținutul ei.

Î: Ce este fals, lumea sau cunoaşterea pe care o am despre ea?

M: Există oare o lume în afara cunoaşterii tale? Poți tu să treci dincolo de ceea ce cunoşti? Tu poți să admiți ca postulat o lume care să fie dincolo de minte, însă ea va rămâne un concept, nedemonstrat şi nedemonstrabil. Experiența ta este dovada ta, şi ea este valabilă doar pentru tine. Cine altul ar putea să aibă experiența ta, când celălalt nu este real decât în măsura în care apare în experiența ta?

Î: Sunt eu atât de disperat de singur?

M: Eşti, în calitate de persoană, în ființa ta adevărată, tu eşti întregul.

Î: Eşti tu o parte a lumii care este în conştiința mea, sau eşti independent?

M: Ceea ce vezi tu este al tău şi ceea ce văd eu este al meu. Cele două au puține lucruri în comun.

Î: Trebuie să existe vreun factor comun care ne uneşte.

M: Ca să găseşti factorul comun, tu trebuie să abandonezi toate distincțiile. Numai ceea ce este universal este comun.

Î: Ceea ce mi se pare deosebit de ciudat este că în timp ce tu zici că eu nu-s decât un produs al amintirilor mele şi că sunt dureros de limitat, eu creez o lume vastă şi bogată în care este conținut totul, incluzându-te pe tine şi învățătura ta. Cum este creată şi conținută această vastitate în micimea mea - iată ce găsesc eu greu de înțeles. Poate că tu îmi dai întregul adevăr, dar eu apuc numai o mică parte din el.

M: Totuşi, acesta-i un fapt - partea proiectează întregul, însă nu poate să conțină întregul. Oricât de mare şi de completă ar fi lumea ta, ea este paradoxală, tranzitorie şi total iluzorie.

Î: Poate că-i iluzorie, dar e minunată. Când privesc şi ascult, când ating, miros şi gust, gândesc şi simt, când îmi amintesc şi îmi imaginez, eu nu pot decât să mă minunez de creativitatea mea miraculoasă. Mă uit printr-un microscop sau printr-un telescop şi văd minunății, urmăresc traiectoria unui atom şi aud şoaptele stelelor. Dacă eu sunt unicul creator a tot ceea ce există, atunci eu sunt într-adevăr Dumnezeu! Dar dacă eu sunt Dumnezeu, cum se face că în ochii mei par atât de mic şi de neputincios?

M: Tu eşti Dumnezeu, dar nu ştii asta.

Î: Dacă sunt Dumnezeu, lumea pe care o creez trebuie să fie autentică.

M: Este autentică în esența ei, dar nu şi în aparențele ei. Fii liber de dorințe şi de frici şi pe dată viziunea ta se va limpezi şi vei vedea toate lucrurile aşa cum sunt. Se poate tot atât de bine să spui că satvaguna creează lumea, că tamasguna o întunecă şi că rajaguna o deformează.

Î: Asta nu-mi spune nimic în plus, fiindcă dacă te întreb ce sunt gunele, răspunsul tău va fi: ceea ce creează, ceea ce întunecă, ceea ce deformează. Faptul rămâne - mi s-a întâmplat ceva incredibil, şi eu nu înțeleg ce s-a întâmplat, cum şi de ce.

M: Ei bine, mirarea este aurora înțelepciunii. A te mira în permanență şi cu perseverență este sadhana.

Î: Eu trăiesc într-o lume pe care n-o înțeleg şi, prin urmare mă tem de ea. Aceasta este experiența fiecăruia.

M: Tu te-ai separat de lume, de aceea ea te face să suferi şi te înspăimântă. Descoperă-ți greşeala şi vei fi eliberat de frică.

Î: Tu îmi ceri să renunț la lume, în timp ce eu vreau să fiu fericit în lume.

M: Dacă ceri imposibilul, cine te poate ajuta? Ceea ce este limitat este obligatoriu dureros şi plăcut rând pe rând. Dacă tu cauți o fericire reală, inatacabilă şi imuabilă, atunci trebuie să laşi în urma ta lumea cu durerile şi cu plăcerile ei.

Î: Cum se face asta?

M: Simpla renunțare fizică nu-i decât un semn al seriozității, dar seriozitatea singură nu eliberează. E nevoie de o înțelegere care vine dintr-o viziune ageră, dintr-o căutare înflăcărată şi dintr-o investigarea profundă. Tu trebuie să lucrezi neobosit ca să te salvezi de păcat şi de mizerie.

Î: Ce este păcatul?

M: Tot ceea ce te înlănțuie.

<u>CUPRINS</u>